

༡༡། །སྒྲོ་སྒྲོང་ཉམས་ལེན་རྒྱད་ལ་འདེབས་ པ་ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱགས་སོ། །

ཀུན་དགའ་གསུང་འབྲུམ་ཁྱེ་སྤྱི་གཞི། ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲོས་ཅོམ་སྤྱི་གཞི།

༡༡། །སློ་སྦྱང་ཉམས་ལེན་སྐོར་གྱི་གདམས་པ་ཕྱོགས་
གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་ཉམས་ལེན་རྒྱད་
ལ་འདེབས་པ་ཞེས་བྲ་བ་
བཞུགས་སོ། །

། བ །

མཛད་པ་སོ། མཁན་ཆེན་ཀུན་དགའ་དབང་ལྷག

ཀུན་དབང་གསུང་འབྲས་ཞུ་སྒྲིག་ཁང་། ཆོས་ཀྱི་སློ་ཁྲིམ་ཅོམ་སྒྲིག་ཁང་།

2016

THE DALAI LAMA

༡༣༡ །དལ་མ་འཕགས་ལུ་མཆོན་ཏེ་རྫོང་སར་བཤད་བྱའི་ཀུན་དབང་གསུང་འབྲུམ་ལྟ་སྤྲིག་ཁང་དང་། ཆོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོར་སྤྲིག་ཁང་རྒྱུ་གིས་ལོ་ཤས་རིང་ངལ་བ་ཁྲུང་ལེན་གྱིས་ཞི་བར་གཤེགས་པ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ། ཞལ་སྤྱན་དོན་གྱི་སྤྱད་དུ་མཆོན་ནས་སློམ་ན། མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་དགའ་དབང་ལྷག་དཔལ་པ་གང་གི་གསུང་ཆོམ་ཁག་སྤྲེགས་བཅས་དུ་སྤྲིགས་སྤྲིག་བྱས་ཏེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་འདུག་ཅིང་། མཁས་པའི་དབང་པོའི་གསུང་ཆོམ་འདི་དག་ནི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་འདེགས་སུ་འགྲུར་ངེས་བས་སྤྲིགས་སྤྲིག་གྱེད་དོན་ཅམས་ཀྱི་ལེགས་བྱས་ལ་ཡི་རང་དང་ལེགས་སེའི་བསྟགས་བརྗོད་ཀྱི་ལུ་དུ་གྲུར། གསུང་ཆོམ་སྤྲིག་གི་དཀར་ཆག་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་གཞུང་ཆེན་དུ་མའི་ཡང་འབྲེལ་དང་། མཆན་འབྲེལ་སོགས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཇི་སྟེང་ཅིག་སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱའི་དཔལ་དུ་མཛད་ཡོད་པ་དག་ལས། ཞི་བར་གཤེགས་པའི་དམ་པ་ཁོང་ནི་མཁས་བརྗོད་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཐུགས་རྒྱུད་ལེགས་པར་བཏམས་པའི་མིང་དོན་གཉིས་མཚུངས་ཀྱི་བགའ་གདམས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་འཁུམས། ཐོག་མའི་ཞལ་མཇལ་འཕྲོམ་མོལ་ལས་དམ་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་རང་འབྲེལ་དང་བསྐྱབ་བཏུས་ཀྱི་ཁྲིད་རྒྱུན་བཞུགས་འདུག་པ་ཤེས་པ་ཐག གཞུང་ཆེན་མོའི་འདི་དག་གི་བཤད་རྒྱུན་ཏེ་ཅང་ཉམས་དམས་སུ་གྲུར་ཡོད་པས་འཆད་སྤེལ་བྱ་བ་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པས་མ་ཞུ་ཐབས་མེད་ཀྱི་འདུན་པ་ཟླེད་པོ་བསྐྱེད་དེ་དམ་པ་གང་གི་དུང་དུ་འཇུག་པ་རང་འབྲེལ་དང་བསྐྱབ་བཏུས་ཀྱི་བཤད་ལུང་ཞུས། ཕྱིས་དུ་མའི་གཞུང་ཆེན་ཁག་ནང་རང་རྒྱུད་འོག་མའི་ཤིང་ཏེ་མོལ་འབྲེད་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱི་དབུ་མ་སྟོར་པོ་ནི་དབུ་མའི་གཞུང་གསུམ་ཆེན་མེད་མི་རུང་བ་ཞིག་ཏུ་སོང་གཞུང་འདིའི་འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱན་ཞིག་གཏོད་ཐུབ་ན་སྟམ་སྟེ་དམ་པ་ཉིད་ལ་མཆན་འབྲེལ་ཞིག་མཛད་པར་བསྐྱེད་ཞིང་། མཆན་འབྲེལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་དབུ་མ་སྟོར་པོའི་བཤད་ལུང་གནད་བར་གསལ་ཏེ་བཤད་པའི་རྒྱན་སྒར་གསེར་སྐལ་བ་བྱུང་། དེ་དག་གིས་མཆོན་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དུང་དུ་ཐབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་དུ་མ་ཞིག་ནོད་ཡོད།

དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཐུར་བོད་དུ་བརྩོན་ཁང་ནང་བཞུགས་སྐབས་པ་ཉམས་བཞེས་པ་རྩར་བརྩོན་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པར་མཛད་ཅིང་། འཕགས་ལུ་མཆོན་ཀྱི་ལོ་ལྷོ་ལྷོ་དུ་ཕེབས་ནས་ཀྱང་རྫོང་སར་བཤད་བྱས་མཆོན་སྤྲེགས་དུ་མར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་བཤད་པའི་སློན་ནས་ཉམས་པ་སྤྲེད་གསོ་དང་བོད་བསྟན་གྱི་དགཉིས་ཐད་ཐུགས་ཁུར་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱེད་པ་དང་། དམ་པ་གང་ཉིད་དང་ཐུགས་ནང་མའི་སྤངས་པ་ཡང་ཡང་བྱུང་བ་སོགས་ད་དུང་ཡང་ཡིད་ལུ་འདུག། མཇུག་མཐར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གིས་འཕྲོད་ན་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བའི་སློན་འདུན་དང་བཅས། དམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མའི་གཏོགས་པ་འཁྱེད་དགེ་སློང་རྒྱལ་ཁམས་པ། ཆོས་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདི་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདི་དག་གིས་སྤྲེད་པའི་ལུག་ཁྲི་ ༡༠ ཆོས་ ༡༩ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ ལྷ་ ༡༡ ཆོས་ ༡༩ པ།

His Holiness
The Sakya Trizin
HEAD OF THE SAKYAPA ORDER
OF TIBETAN BUDDHISM

Dolma Phodrang
192 Rajpur Road.
P.O. Rajpur 248009
Dehra Dun U.K. INDIA
Tel:+91-135-2734081
Email:sakyadolmaphodrang@gmail.com

༄༅། །ཡགོངས་ལྷ་མའི་རྣམ་འདྲེན་ཡུལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཆོག་གི་ཡོངས་
འཛིན། རང་ཅག་ཡོངས་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བས་བཀའ་ངེན་སྤྲུལ་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་ཕ་ཁན་
ཆེན་པོའི་བར་གཤེགས་པ་རྒྱ་དབང་ཀྱན་དགའ་དབང་སྤྲུལ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྲུལ་གྱི་
འཛིན་ཉེན་ཀྱན་ལ་སྦྱོམས་པའི་མཛད་སྤྱད་བའི་ཐུགས་བརྩེའི་བདག་ཉིད་ཅན། བཅོམ་ལྷན་
འདས་རྒྱལ་བ་ཤུག་མེ་རྒྱུས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་བསྟན་པ་ནི་མ་མེད་པ་འདི་ནི། བན་ས་
སྐལ་བ་དང་མཐར་ཐུག་གི་པན་པོའི་གྲ་ལོ་མ་ལ་རེག་པར་འདོད་པ་དག་གིས་ཉེན་དང་སྤྱིད་དང་
དཔུང་གཉེན་དམ་པར་གཟིགས་ནས་དེ་ཉིད་ཡི་གེར་འདྲི་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་
འཛིན་པར་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་ཆོད་གཟུང་དུ་མེད་པ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་དཔལ་
པོས། གང་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་ཁྱིལ་ཞིང་། །འདི་བ་དང་ནི་ཉན་པ་དང་། །རྟག་ཏུ་དེ་དག་སེམས་
བྱེད་དང་། །གལ་ཏེ་དེ་དག་གོམས་བྱེད་ན། །སྟེ་བ་ཐན་པ་རྟག་ཏུ་འཐོབ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆར་
བསྟགས་པའི་ལུང་རིགས་ཀྱི་རྩོམ་བྱ་ཐུགས་ལ་བཅངས་ནས་ཡ་མགོན་པོ་གང་གིས་ཐོག་མཐའ་
བར་གསུམ་དགེ་བའི་ལྷགས་རྩོམ་མཛད་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉི་མའི་གཉེན་གྱི་
བཀའ་ལུང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་དགོངས་དོན་མ་ལུས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་འབྲེལ། ཞལ་
གདམས། ཆོས་འབྱུང་། རྟོགས་བརྗོད་སོགས་མང་དུ་བཞུགས་པ་རྣམས་བསྟན་འཛིན་སྤྱི་དང་།
སྟོན་སྤྱོད་གཉེན་དག་ལ་ཆོད་དུ་དམིགས། ད་ལས་རྗོངས་ར་བཤད་གྲ་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་སྤྱོད་རྣམས་
གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟེན་པའི་སྟེགས་བམ་དཔར་དུ་བསྟན་པའི་རྣམ་དགའ་དགེ་
བས། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རེན་པོ་ཆེ་བཤད་སྟེན་པ་ལས་གསུམ་གྱིས་ཕྱོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་དར་
ཤིང་རྒྱས་པ་དང་། འཕྱོ་བ་ཀྱན་གྱང་དལ་ཉན་རིམ་བརྒྱུད་ཐོས་བསམ་སྟོན་པས་རྒྱུད་རྒྱུད་སེལ་
ལུང་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་རེག་པའི་སྟོན་འདུན་བཅས། ཀ་སྤྱངས་དཔལ་
ལྷན་སྤྱིའི་ཆོས་གྲ་བརྩེ་ཆེན་འཕྲིན་ལས་དར་རྒྱས་སྤིང་ནས། ས་སྤྱི་ཁྱིའི་ཐོས་པས། ཕྱི་ལོ་
༡༩༧༥ ལྷ་ ༡༡ ཆོས་ ༥ དགེ་བལ། །

His Eminence
Ngor E-Wam
Sharchen Ludingpa

Ngor E-Wam Centre,
P.O. Manduwala
Via Premnagar
Dehra Dun U.A. (India)
Ph : 0135-2694934, 2694813

༄༅། །ཆེད་གསོལ། ཟིང་ ཙོན་ཏ་ར་ རྫོང་སང་ཚོས་ཀྱི་སྒོ་བོས་ནས། མཁན་
ཆེན་ཀྱན་དགའ་དབང་ལྷུག་གི་གསུང་ཆོས་གཞུང་སྒོར་སོགས་སྤར་བསྐྱན་མཛད་པ་
འདི། ལྷ་མའི་མཛད་པ་ལྷ་ན་མེད་པ་རྗེས་བློན་དང་། མ་འོངས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་
བོས་ཀྱི་བསྐྱོ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རྒྱ་ཡོང་རྒྱ་བཅས་གང་ཅིར་དགེ་མཚན་ལྷན་མེད་
པ་ལགས་ན། ལྷན་ནས་དགའ་ཞིང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་གྲུས་འདུད་དང་། རྣམ་དཀར་
དགེ་བའི་འབྲས་བྱས་དམ་པའི་ཟག་མེད་ལྷགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཤིང་།
བསྐྱན་དང་འགོ་བའི་གསོས་སྤྱན་དུ་འགྱུར་བའི་སྒོན་གསོལ་བཅས།

འཕགས་ལུལ་ཨེ་ཤི་ཆོས་ལྷན་ངོར་སྐྱེས་པའི་མཁན་ཆེན་བྱ་བསྐྱན་པའི་ཉི་མས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལྷ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༥ དགེ་བར་བུལ། །

DZONGSAR JAMYANG KHYENTSE NORBU

༡༡། རྫོང་སར་ཁམས་བྱེད་བཤད་བྱེད་མཁན་རབས་དང་པོ་རྫོགས་ཆེན་མཁན་
 པོ་གཞན་དགའ་ནས་མཁན་བརྒྱད་གསེར་རིའི་ཐེང་བ་བསྟར་ཆགས་པ་འདིས་བོད་
 གངས་ཅན་ལྗོངས་ནས་ས་སྐྱ་བཀའ་བརྒྱད་ཉིད་མ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་བྱ་བ་མཐའ་
 དེས་སྤྲོ་མ་ཆད་པ་ལ་གཞུང་ཆེན་བཅུ་གསུམ་དང་གྲགས་ཆེན་བཙུང་སོགས་ཀྱི་
 བཤད་རྒྱུ་གི་རིགས་རྣམས་ཅུང་ཟད་འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་སྤྱི་ཁྱེད་བསྐྱབས་དང་སྐྱབ་
 བཞིན་པ་འདི་ནི་ཀུན་གྱིས་བསྟོན་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། མཁན་རབས་མང་དུ་བྱོན་
 པའི་ནང་ནས་རྒྱལ་བསྟན་སྐྱབ་ཟད་མར་མེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་སྐབས་འདིར་ཐུགས་
 བསྐྱེད་སྒྲ་ན་མེད་པ་མཁན་ཆེན་ཀུན་དགའ་དབང་ལྷག་གིས་དམ་པ་གོང་མའི་རྣམ་
 ཐར་བསྐྱངས་ནས་སྐབས་ཆེན་བསྟན་པའི་བྱ་བ་འཆད་ཅོད་ཅོང་གསུམ་སྐབས་པོ་ཆེ་
 གནང་བའི་ཡ་གྲལ་ཅོམ་གྱི་གས་གསུང་འབྲུམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་རྣམས་གང་ཉིད་གྱི་
 ཞལ་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟུ་བྱུབ་བྱས་ནས་པར་བསྐྱབ་བྱས་པ་འདིས་མ་འོངས་པ་ན་
 ཐོས་བསམ་ལ་དོན་གཉིད་ཡོད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ཕན་ཐོགས་ངེས་པར་ཡོང་
 བའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད། རྫོང་སར་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཙུང་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་
 རྒྱ་མཆོས། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༩ ལྷ་ ༥ ཆོས་ ༡༩ བཟང་པོ་ལ།

༡༡། མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་དང་འབྲེལ་བའི་སྡོན་སྒྲེང་།

མཁན་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དག་དབང་ཀྱན་དགའ་དབང་ཕྱག་མཆོག་ནི། སྤྱི་
ལོ་༡༩༡༡རབ་བྱུང་བཙུ་ལྔའི་རབ་གནས་ལྷགས་བྱ་ལོར། བསེལ་ལྷན་གངས་རིའི་
ར་བས་སྐོར་བའི་ཞིང་པོད་ཆེན་པོའི་ལྗོངས། སྤར་ཁམས་ཀེ་རེ་སྐར་གི་སྡོད་ཀྱི་
ཁྱོགས། འབྲི་སྐྱང་གསེར་ལྷན་གྱི་རུབ་ཀྱི་ཆར། མདོ་ཚུའི་རྒྱུད་རི་མདའ་སྡོད་ཀྱི་
མདའ་ལ་ཡབ་ཁྱེད་ལྷག་བསོད་བསྟན་དང་། ཡུམ་ཡོར་གཟའ་ཨ་ཡག་གཉིས་ཀྱི་སྲས་
སྲ་སྲ་བལྟམས།

༡༩༣༩རབ་བྱུང་བཙུ་བདུན་ས་ལོས་ལོར། མཁན་པོ་བཟོད་པ་ལེགས་
བཤད་ཀྱི་ཞལ་སྡེ་ནས་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་དང་། ༡༩༤༠ལོར་ངོར་ཨེ་ཕྱི་ཆོས་
ལྷན་དུ་ཐར་ཅེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བྱམས་པ་ནམ་མཁའ་ཀྱན་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་
མཆོན་གྱི་ཞལ་སྡེ་ནས་བསྟན་པར་རྫོགས་པ་དང་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པའི་
གདམས་དག་ཟབ་མོ་མཐོས། ༡༩༤༣ལོར་ཁམས་བྱེའི་རྫོང་སར་བཤད་བྱར་
མཁན་རིན་པོ་ཆེ་མདོ་སྤེལ་བྱུང་བསྟན་རྒྱ་མཆོའི་ཉེ་གནས་དང་། གསན་སྤྱོད་ཆེད་
དུ་ཕེབས། རིགས་ཀྱན་ཁུབ་བདག་རྟོ་རྩེ་འཆང་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཙེ་ཆོས་ཀྱི་
སྡོ་གོས་མཇམ་ཞིང་རྟོ་རྩེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་ཆོས་བཀའ་ཡོངས་རྫོགས་དང་། མགོན་
པོའི་ཆོས་སྐོར་གྱིས་མཆོན། སྤུབ་བརྒྱུད་ཤིང་རྟ་ཆེ་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་ཟབ་མ་ལུས་

བ་ཞུས།

༡༩༥༣ནས་༡༩༥༠ཟས་པའི་བར་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་ཀྱིས་
མཆོ་དང་ལུས་དང་གི་བ་མ་བཞིན་འགྲོགས་ཤིང་། གྲགས་ཆེན་བཙུང་ཆ་ལག་
དང་བཅས་པས་མཆོན་འཆད་ཉན་ཉམས་ལེན་གྱི་རྒྱན་གཟུགས་སོ་ཅན་གསལ་
སྤྲོད་མཛད། ༡༩༥༥ལ་རྫོང་སར་བཤད་གྲུའི་སྐྱོར་དཔོན་དུ་གདམས་བསྐོས་བྱང་
ནས་སྐྱོར་དཔོན་ལོ་ལྷ་ལ་གནང་། མཁན་བ་ཆེན་པོ་དཔོན་སྟོན་མཁུན་རབ་དང་།
སྐྱེ་དགོན་མཁན་པོ་ཐིན་ལས་ཆོས་འཕེལ། བདེ་གཞུང་ཨ་འཇམ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་
དམ་པ་དུ་མའི་ཞབས་ལ་བསྟན་ནས་རིགས་གཉེར་རང་འབྲེལ་དང་། ཆད་མ་ནས་
འབྲེལ་དང་། ཀུན་བདུས་ཀྱིས་གཙུག་ཆོས་འབྲེལ་ཅི་རིགས་གསལ།

༡༩༥༠མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་ཀྱི་མཆོའི་བཀའ་བཞིན་མདོ་སྤྲིབ་
དགོན་གྱི་འགན་འཛིན་དང་མཁན་པོ་ལོ་བཞི་དང་། ༡༩༥༥ལོར་རྩི་རྩེ་འཆང་ཆོས་
ཀྱི་སློ་བྲོས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་ཨ་རུ་དགོན་གྱི་བཤད་གྲུའི་མཁན་པོ་ལོ་གསུམ་མཛད།
༡༩༥༩ལོ་ནས་༡༩༩༠ཟས་པའི་བར་དུས་འགྱུར་གྱི་དབང་གིས་བཙུན་ཁང་དུ་
བཞུགས་དགོས་བྱུང་། ༡༩༩༠ལོ་སྤང་ནས་སྐྱོད་བཀོལ་ཐོབ་ཅིང་རྩི་རྩེ་འཆང་མཁུན་
བཙུ་ཆོས་ཀྱི་སློ་བྲོས་ཀྱི་ཡང་སྤིད། འཇམ་དབྱངས་མཁུན་བཙུ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱ་མཆོས་འཕགས་ལུས་དུ་ཐེབས་དགོས་པའི་བཀའ་འཕྲིན་སྤྲུ་རྩེས་འབྱོར་བ་ལྟར།
༡༩༩༣དགྲུང་ལོ་༢༡ཐོག་གསང་བའི་སློ་ནས་གོམ་བཟོད་ཀྱིས་རྒྱ་གར་གར་ཕྱོགས་
འབྲས་ལྗོངས་སུ་ཐེབས་ནས། སྐུབས་རྩི་རྩེ་སར་མཁུན་བཙུ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་

ཀྱ་མཆོ་མཛུགས། རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་བཞེད་ལྟར། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༣རབ་བྱུང་༡༩ཕྱི་མཇུག་ལོའི་ཆོ་འཕྲིན་ལྷ་བའི་ཆོས་བཙུག་ཉིན་འབྲས་ལྗོངས་གནས་ནང་དུ་འཕགས་ལུལ་རྫོང་སར་བཤད་གྲུའི་དབུ་དངོས་སུ་བཅུགས།

༡༩༩༥ཀྱ་གར་བྱུང་བྱེད་མ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་ཁོངས་སྤྱིར་སྐྱེད་གོན་དུ་རྫོང་སར་བཤད་གྲུ་སྤོས་ཤིང་མཁུན་བཙུག་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་དགོངས་བཞེད་བཤད་གྲུའི་འགན་ཁུར་དང་མཁན་པོ་གཅིག་ཆོག་མཛད་ནས། ༡༩༩༥བར་གཙུག་པོ་ཆོས་ཁྲིད་ཁོ་ནས་འདའ་བ་མཛད། ༡༩༩༥ལོ་ནས་ཐེ་ཨན་སོགས་ཤར་བྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་སུ་ཐེབས་ཤིང་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། ༡༩༩༩ལོ་ནས་ཅན་ཏ་རའི་རྫོང་སར་བཤད་གྲུ་ཆོས་ཀྱི་སློབ་གསུང་བཞེད་ཀྱི་དབུ་བཅུགས་ཤིང་། ༢༠༠༤ལོར་ཡལ་པོ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་ས་གནས་མངའ་སྡེའི་སློབ་ཆེན་གཉིས་གདན་དྲངས་ནས་ཕྱི་ཕུགས་ལྟར་བཤད་གྲུ་གསར་པའི་དབུ་འབྲེད་གནང་། ༢༠༠༩ལོར་བཤད་གྲུའི་རྟེན་བརྟེན་པ་བཅས་ལེགས་པར་གྲུབ་ཅིང་། རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཡལ་པོ་སྐྱབས་མགོན་གོང་མ་བདག་ཁྲི་དོ་རྩེ་འཆང་གདན་ཞུས་ཀྱིས་ཞལ་སྤྱོད་ནས་རབ་གནས་དང་། གསུང་དག་རིན་པོ་ཆེ་སློབ་བཤད་བསྟུན་གནང་མཛད་ཅིང་གྲུབ་ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་ཏེ། ༢༠༠༩ཕྱི་ལོ་ཆེས་མཇུག་ལ་ཕུགས་དགོངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དབུགས་དབྱུངས་དང་བཅས་དགྲུང་གངས་གྲུ་བརྒྱད་ཐོག་སྐྱེ་ཞི་བར་གཤེགས་སོ། །འཕགས་ལུལ་དུ་ཐེབས་རྗེས་ཡལ་པོ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་དང་། ཡལ་པོ་སྐྱབས་མགོན་གོང་མ་བདག་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ། རྩེ་འཆང་དོར་གྲུ་ལྷིང་།

མཁན་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་པའི་ཉི་མ། རིས་མེད་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོའི་
མངའ་བདག་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཅེ་བྱའ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་བཞིའི་
སྐྱ་མདུན་ནས་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་དང་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་བཏུས་སོགས་མདོ་རྒྱུད་མན་
ངག་ཅི་རིགས་གསན་པ་མ་ཟད། ལགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་དང་། ལྷ་བས་
མགོན་གོང་མ་བདག་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལ་
ཆོས་བཀའ་མང་པོ་ཕུལ་ཞིང་། ཡོངས་ཀྱི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོར་གྱུར།
གཞན་ཡང་བསྟན་པ་འཛིན་ཅུས་ངེས་ཀྱི་སློབ་ཆོགས་མང་དུ་བསྐྱུན་ཅིང་རྒྱ་བལ་
འབྲུག་གསུམ་གཙུག་མདོར་ན་འཇམ་གླིང་རིལ་པོར་གྲགས་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་འཆད་
ཁིད་ཀྱི་རྒྱན་ཆ་ཆང་བ་ད་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ་བའང་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཉག་གཅིག་གི་
བཀའ་འཛིན་དུ་ངེས། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་གཙུག་པོ་གསུང་གི་ཕྱིན་
ལས་ཡིན་པ་ལྟར། སྐྱབས་མཆོག་མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྤྱན་རླུང་དུ་གྱུག་
གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོགས་ཇི་སྟེད་ཅིག་
བཞུགས་པ་འདི་དག་ནི་མཁས་དང་གྲུབ་པ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་རིགས་པ་དང་མན་
ངག་གི་གཏེར་མཛོད་དུ་ངེས་ཤིང་། ལྷག་པར་དགག་བཞག་དང་མཁས་ཁྱུད་ཀྱི་
སློམ་པ་བསྐྱུངས་ཤིང་གདུལ་བྱའི་སློ་གོས་དང་འཆམས་པར་བརྩམས་པ་ཤི་སྟག་
ཏུ་སོང་བས་ཁ་གསལ་ལ་གོ་བདེ་བ། མཁས་སྐྱེན་སྐྱེས་བལྟས་ཀྱང་རིན་ཐང་བལ་
བའི་གཞུང་ལུགས་དང་མན་ངག་གི་གཏེར་མཛོད་འབའ་ཞིག་ཏུ་མཆིས། དེར་བརྟེན་
ཞུ་སྟེག་པའི་གཏམ་ལས་ཞུ་སྟེག་བྱས་ཚུལ་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་སློམ་པ་ལྟར་ཞུ་སྟེག་པ་

ཡོངས་ཀྱིས་དད་བཙུན་ལྷོད་མེད་བྱས་བཞེན་ད་ཆར་འདོན་ཐེངས་དང་པོར་པོད་
གངས་བཙུ་བཞི་ཐམ་པ་ཞུ་སྤྱིག་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་པས་ལེགས་སེའི་བསུགས་བརྗོད་
ཞུ་བྱུ་དང་བཅས། རྫོང་སར་བཤད་བྲལ་ཆོས་ཀྱི་སློ་བྲོས་ཀྱི་མཁན་པོ་ཆོས་དབྱིངས་
དོ་རྗེའམ་གཟི་བརྗིད་མཐའ་ཡས་ཀྱིས། ༢༠༡༥། ༡༢། ༡༡ཉིན་རྫོང་སར་བཤད་བྲལ་
ཆོས་ཀྱི་སློ་བྲོས་སུ་བྱིས།

ཉུ་ཁྱིལ་པའི་ཁྱེན་སྒྲིབ་

༥

ཁྱི་ལོ་2007ལོར་འབགས་ཡུལ་རྒྱང་སར་བགད་བྱའི་ལས་ཐོག་སྒྲོབ་ཁྱི་མཁན་པོ་
རྒྱལ་མཚན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་བགད་བྱའི་འཛིན་སྐྱོང་རྟན་ཆོག་སྲུང་མཁན་རིན་
པོ་ཆེ་དེ་གསུང་ནམས་ཁ་ཐོར་དུ་མི་འགྲུ་བའི་ཆེད་དུ་བཟུང་བ་དང་ཉར་ཆགས་
བྱ་དགོས་པའི་དགོངས་ཚུལ་ལེབས་པ་བཞིན། མཁན་པོ་དཔལ་བསམ་མཚོག་
གིས་བྲགས་འགན་བཞེས་ཏེ་མ་དཔེ་འཆོལ་བཟུ་མཛད། མ་དཔེ་རག་པ་ནམས་
སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱལ་མ་དར་རྒྱས་དར་སྤྱིར་སྤྱུལ་འཇམ་བཟང་ནམ་གཉིས་ཀྱིས་པར་
ཅ་སྒྲིག་སྒྲུབ་དུ་བཅུག ཁྱི་ལོ་2008ལོར་ཁྱི་རྒྱ་5པར་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དགོངས་པ་
ཆོས་དབྱེད་སྲུང་སྤྱུས། ཁྱི་ལོ་2008ལོར་ལོ་མཁུག་དུ་ལས་ཐོག་མཁན་པོ་འཇམ་
དབྱེད་སྒྲོ་གསལ་མཚོག་གི་སྡེ་ཁྲིད་འོག་བགད་བྱའི་འཛིན་སྐྱོང་རྟན་ཆོག་སྲུང་
ནས། ཁྱི་ཁབ་ཉུ་ཁྱིལ་པ་མཁན་པོ་རྒྱལ་མཚན་ཆོས་གྲགས། ཉུ་ཁྱིལ་པ་པོ་ད་ཀྱི་
དཔེ་མཛད་ཁར་གི་ཉམས་ཞིབ་དང་ཚིམ་སྒྱུར་ཆན་པའི་འགན་འཛིན་ན་ག་སངས་
རྒྱས་བཟུན་དར། ཉུ་ཁྱིལ་པ་གཞིན་པ་མཁན་པོ་དཔལ་བསམ། ཉུ་ཁྱིལ་ལས་རྟགས།
དབང་དགའ། གེ་སར། ཆེ་དབང་རིག་འཛིན། འཇམ་དབྱེད་མཁུན་རབ་བཙས་
ལས་བྱབ་པའི་ཀྱན་དབང་གསུང་འབུམ་ཉུ་ཁྱིལ་ཁར་དངོས་སྲུང་བཅུགས། ཁྱི་ལོ་
2010ལོར་བཀའ་འབུམ་པོ་ད་དང་པོ་<<མཁན་ཆེན་ཀྱན་དགའ་དབང་སྤྱུག་གི་རང་

ནམ་>>དང་། བོད་གཉིས་པ་<<སྟོན་པ་དང་སྒྲ་མ་གཞན་གྱི་ནམ་ཐང་>>གཉིས་ལྷ་
མྱིལ་ཡོངས་སུ་བྱལ་ནས་ཐེངས་དང་པོར་དཔེ་སྟོན་ལྷས།

ཕྱི་ལོ་2014ལོར་ལས་ཁྲུག་མཁན་པོ་ཆོས་དབྱེངས་རྒྱ་རྒྱུ་མེ་ཁྱིའི་འོག་
བཤད་བྱའི་འཛིན་སྟོན་སྟོན་ཆོགས་ཀྱིས་ལྷ་མྱིལ་ཆོགས་མི་བརྗེས་ཏེ། མཁན་པོ་
འཇམ་དབྱེངས་མཁུན་པའི་འགན་ཁུར་བ་གཙོ་བོ་དང་། ལས་རྒྱལ་སུ་དཔེ་ཆ་ན་
བཞེད་དང་སྟོན་པ་ཐོན་པ་གཉིས་པ་སྟོན་བཞག་དང་། ཡིག་འདྲེན་པ་སྟོན་སྟུལ་འཇམ་
བཟང་དང་འཇམ་ཐོག་དཔེ་བཟུང་ལས་རྒྱལ་སུ་བཤད་བྱའི་སྟོན་པ་མཁུག་ཅིག་
བདམས་ཏེ། ཆ་བའི་ལྷ་མྱིལ་གི་ལས་ཀ་སུ་མཐུད་འགྲོ་བཞེན་པ་ལ། ཕྱི་ལོར་ཡགོང་
ས་མཆོག་གིས་བྱེས་ཀྱི་གདན་ས་བཟུ་ཤིས་སྟོན་པོར་མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་ཆད་མའི་
མཆན་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས་གསུང་ཆོས་གནད་རྒྱ་ཡིན་ཞུབས། ཆད་མ་པོད་གཉིས་
ལྷ་མྱིལ་བྱས་ཤིང་དེའི་གསུགས་སུ་བཞུགས་ཏེ་གདན་ས་བཟུ་ཤིས་སྟོན་པོར་ཕུལ།

ཕྱི་ལོ་2015ལོར་མཁན་པོ་ཆོ་རིང་འགན་ཁུར་བ་གཙོ་བོ་དང་། ལས་
རྒྱལ་སུ་བཤད་བྱའི་དཔེ་ཆ་ན་བཞེད་པ་སྟོན་བཞག་གིས་ལྷ་མྱིལ་གི་བྱ་བ་སུ་མཐུད་
བཟུབས་ཀྱང་ལྷ་མྱིལ་པ་ནམས་དཔེ་ཁྱིའི་དང་སྟོན་པ་སྟོན་པོར་མཁན་ཐེངས་ཐེངས་ཀྱི་
དབང་གིས་ལོ་དཀྱིལ་ལ་ལས་མཆོམས་བཞག་དགོས་ལྟར།

ཕྱི་ལོ་2015ལོའི་ཟླ་བ་9པའི་ཟླ་མཇུག་ཏུ་གསུང་འབྲས་ལྷ་མྱིལ་གི་ལས་
རྒྱུ་དེ་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་པོས་ཆོས་མྱིལ་ཁང་ལ་གནད་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་སྟོན་པོས་ཆོས་མྱིལ་
ཁང་གི་ཆོས་མྱིལ་པ་བྱས་པ་ཞུགས་སྟུག་རྒྱལ་མཆན་དང་རྒྱས་དང་དགོན་མཆོག་

བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་འགན་ཁུང་བའི་འོག་བཤད་ལུ་འདྲི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིབ་
མའི་ནང་ནས་ལས་རྟོགས་ཁག་ཅིག་བརྟོག་ཏེ། འདི་ལོ་འོ་ལོ་མཁུག་ཏུ་གསུང་འབུམ་
ཁྱེལ་གྱི་ལས་རྟོག་མཁུག་བཟུ་བྱའ་པ་དགོས་པའི་བཀའ་ཕེབས་པ་བཞིན། རེད་
ཚས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཚུམ་སྒྲིབ་ཁང་ནས་འཛིན་ལུ་གོང་འོག་གི་སྒྲིབ་མ་དབྱ་ལས་རྟོགས་
ལུ་བརྟོགས།

ཟླ་9ཚེས་27ཉིན་དངོས་སུ་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ། དེ་ལྷ་གྲུན་དབང་གསུང་
འབུམ་ཁྱེལ་ཁང་གིས་ཁྱེལ་ཁྱེལ་ཡོངས་སུ་བྱུང་པ་རྣམས་ཐང་པོད་གཉིས་དང་ཆད་
མ་པོད་གཉིས་ཏེ་པོད་བཞི་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་དང་། དེ་བྱིངས་དཔེ་བཟུར་དང་ཁྱེལ་
དག་གང་འཚམ་བྱུང་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱར་ཞིབ། མ་བྱུང་པ་རྣམས་ལ་དཔེ་བཟུར་
རེ་དང་ཁྱེལ་དག་ཐོངས་གཉིས་རེ་བྱས་ཏེ་དེ་བ་གཞུགས་སུ་བསྒྲིགས། གཞུང་གི་ཅ་
འབྲེལ་དཔེ་བཟུར་དགོས་རིགས་རྣམས་པེ་ཅིན་དཔེ་བཟུར་མ་གཙོ་བཟུང་གིས་
དཔེ་བཟུར་བྱས་ཏེ་བཟུར་འབུམ་རྣམས་ཞབས་མཆན་ཏུ་བཀོད། རྣམས་ཐང་ཁག་
ནང་གསལ་བའི་ཡུལ་འབྲུ་མིན་གྱི་མིང་དང་ཅ་དངོས་གསུང་པ་འབྲུ་མིན་གྱི་མིང་
རྣམས་མཁན་རིན་པོ་ཆེས་ཇི་བྱིས་རང་འབགས་བཞག་ཏེ་དེ་དག་དེ་བ་ཀྱི་མཁུག་
ཏུ་རེབ་མིག་ཏུ་བཀོད་དེ་སྒྲོག་པ་པོར་སྒྲབས་པ་དེ་བསྐྱུན། མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་
བྱུག་བྱིས་བྱུག་བསྐྱར་མ་ལ་དཔེ་བཟུར་ཁྱེལ་སྐབས་ཡི་གེ་མི་གསལ་བ་ལྟ་བུ་དོགས་
གནས་སུ་བྱུར་པ་དག་ལ་རང་བརྟོག་མ་བསྐྱར་པར་ཆེག་གི་གོང་འོག་ཏུ་རྒྱངས་
ཉགས་*འདི་བཀོད་ཡོད། དཔེ་གཞུགས་སུ་སྒྲིག་སྐབས་དེ་སྔོན་གྱི་ཁྱེལ་ཁྱེལ་པ་དག་

གིས་པོད་ཚན་བརྒྱ་བཞིར་སྟེན་ཡོད་པའི་པོད་ཁྱད་སྤངས་རང་འཇགས་ཐོག་བརྗོད་བྱ་
དང་པོད་ཚད་ཀྱི་དབང་གིས་ཚས་ཚན་ཁག་ཅིག་པན་ཚན་བརྗོད་ཀྱིས་ཤིང་པོད་
ཀྱི་གོ་རིམ་བརྒྱུད་བསྐྱེད་སྤྱོད་པ་ནི། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཕྱོད་ཀྱི་པོད་དང་པོ་
རང་རྒྱུ། པོད་གཉིས་པ་སྟོན་པ་དང་ལྷ་མ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་མཐུད། པོད་གསུམ་པ་
འཕགས་པོད་ཚས་འབྱུང་བཅས་བཞུགས། དེ་རྗེས་ལྷ་བ་དང་སྦྱོད་པ་གཙུག་པོར་
སྟོན་པ་པོད་བཞི་པ་སྦྱོད་འབྱུག་པོད་ལྷ་པ་དབྱ་མ་སྟེང་པོད་མཚན་འབྲེལ། པོད་
བྱུག་པ་ཤིང་འབྲེལ་ཆིག་དོན་སྟོང་པོ། པོད་བདུན་པ་ལྷོ་མ་གསུམ་འཇམ་དབྱེད་སྤྱོད་
ལྷ་མའི་དགོངས་བྱུག་གྱི་མཚན་འབྲེལ། པོད་བརྒྱད་པ་མོར་མདོད་འབྲེལ་པ་བཅས་
བཞུགས། དེ་རྗེས་པོད་དབྱ་པ་མཛོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་པ། དེ་རྗེས་ཚད་མའི་སྟེང་
པོད་བརྒྱ་པ་ཚད་མ་རྒྱུ་མཚན་འབྲེལ། པོད་བརྒྱ་གཅིག་པ་ཀུན་བདུས།
རིགས་ཐིགས། རྒྱ་མ་རིས་བཅས་ཀྱི་མཚན་འབྲེལ། པོད་བརྒྱ་གཉིས་པ་ཚད་མ་
རིགས་གཉིས་རང་འབྲེལ་མཚན་བྱ་ཅན་བཅས་བཞུགས། དེ་རྗེས་སྦོ་སྦྱོར་ཉམས་
ལེན་སྟོང་གྱི་གདམས་པ་སྦྱོགས་གཅིག་ཀྱི་པོད་བརྒྱ་གསུམ་པ་ཉམས་ཁྱིད་
ཉིན་མོད་སྟེང་བ། མཐའ་མར་གཞུང་འབྲེལ། ཉམས་ལེན། གསལ་འདེབས། ཟིན་
ཁྲིས་དང་བཅས་པ་གསུང་ཐོར་བྱ་རྒྱུ་མཚན་སྦྱོགས་གཅིག་ཀྱི་བདུས་པ་པོད་བརྒྱ་བཞི་
པ་སྟོར་ཆོགས་དང་བཅས་ཉེ་པོད་བརྒྱ་བཞིར་གཏན་ལ་ཕབ་པོ། །འདི་དག་ནི་ལྷ་སྐྱེད་
གི་ལས་རིམ་དང་པོད་པོད་ཁྱད་སྤངས་ཙམ་ལས་མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབྱུང་
ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་པོད་ཁྱད་སྤངས་མ་ཡིན། ལས་རིམ་གཉིས་པའི་ཁུལ་ཀྱི་གཞུང་

ཆེན་བརྒྱ་གསུམ་གྱི་མཆན་འབྲེལ་སྐབས་ཡོད་དོ། །

དེ་ལྟར་ལྷ་ཁྱིལ་གྱི་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་མཐའ་མར་སྒྲིག་པ་པོ་དག་ལ་ལྷ་འདྲོད་པ་ནི། བརྟན་པའི་མེ་རྒྱུ་ནས་གསོ་མཁན། ཡོངས་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་དགའ་དབང་རྒྱལ་ཁོར་གྱི་གསུང་འབྲུམ་ལྷ་ཁྱིལ་གྱི་ལས་ལ་འབྲུག་རྒྱ་བྱུང་བ་ནི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་འོ་བྲལ་ས་དགོངས་རྒྱལ་པ་དང་ནང་བརྟན་ཤེས་རིག་གི་ཞབས་འདེགས་སུ་རྒྱུ་མཆོག་མོད། ལྷ་ཁྱིལ་པའི་ཡོན་ཆད་ཀྱི་དབང་གིས་ལྷ་ཁྱིལ་གྱི་བྱ་བར་ཕྱོགས་གང་ས་ནས་ནོར་འཛེལ་དང་། མ་འདྲངས་ཡོད་པ་ནི་སྒྲིམ་མེད་ལགས་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནས་གཟིགས་བཞིན་པའི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཁོར་ཉིད་དང་། རྒྱ་ཆེའི་སྒྲིག་པ་པོ་ཡོངས་ལ་བཟོད་གསོལ་ལྷ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ར་ཆོའི་སྒྲུང་རོ་ནས་མཁན་རིན་པོ་ཆེས་གཟུགས་སྤྱིའི་བཀོད་པ་བཟུས་ཟིན་ཀྱང་། ཁོར་གྱི་གསུང་དང་རྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་ནི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་པས་ར་ཆོ་ད་ཏུང་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་ཡོད་པ་མ་ཟད། མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱིར་རྗེ་དང་ཤེས་རབ་ར་ཆོ་དང་ནམ་ཡང་བུལ་མེད་པའི་གསལ་འདེབས་དང་བཅས། ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་ཁྲི་ཚོ་མཁྱིལ་ཁང་གི་རྩོམ་ཁྱིལ་པའི་མིང་ཙམ་འབྲུང་བ་ལྟག་ཕྱུག་རྒྱལ་མཆན་དར་རྒྱས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ 2015 ལྷ་བ་ 12 ཆོས་ 10 ཉིན་བྲིས་སོ། །

དཀར་ཆག

སྒྲུང་བར་གནས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཉམས་ཁྲིད་ ཐེག་པ་མཆོག་གི་སློའབྱེད་ཅིས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།	1
ཐུན་མོང་གི་སློའོག་.....	5
དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀར་ལ་བསམ་པ།	5
དལ་འབྱོར་གྱི་དོན་དངོས།	5
རྟེན་དཀར་བའི་ཚུལ་དངོས།	8
འཆི་བ་མི་རྟག་པ་ལ་བསམ་པ།	14
སྦྱིར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་བསམ་པ།	17
བྱེ་བྲག་རྒྱ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསམ་པ།	19
ནམ་འཆི་ཆ་མེད་བསམ་པ།	22
འཆི་རྒྱུན་ངེས་མེད་བསམ་པ།	24
ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་བསམ་པ།	28
འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ།	44
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སློའོག་.....	57
སྦྱོར་བ་སེམས་བསྐྱེད་དམ་པ།	59

དངོས་གཞི་དམིགས་མེད་དམ་པ།.....	71
ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་སན་ཡོན་བསྟན་པ།.....	71
འཕགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་སྦྱར་བསྟན་པ།.....	71
བྱེ་བྲག་དུ་སྐྱབ་པའི་སན་ཡོན་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།.....	77
སྐྱབ་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆེད་དུ་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར་བསྟན་པ།.....	99
རི་ལྷར་སྐྱབ་ཚུལ་ལོ་རྒྱུས་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ།.....	136
རི་ལྷར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་དངོས།.....	136
དུས་གང་ལ་སྐྱབ་པ།.....	136
གང་ཟག་གང་གིས་སྐྱབ་པ།.....	139
གནས་གང་དུ་སྐྱབ་པ།.....	140
ཚུལ་རི་ལྷར་སྐྱབ་པ།.....	141
སྐྱབ་པ་དག་པའི་སན་ཡོན།.....	174
མ་དག་པའི་ཉེས་དམིགས།.....	184
ཁར་བྱང་ལོ་རྒྱུས་འཕྲོས་དོན་དང་བཅས་པ།.....	188

སར་བྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་སྒྲིང་པོའི་གསལ་བྱེད་གྱི་ཡིག་རྒྱུད་ ཞེས་བྱ་བ།.....	205
ལམ་གྱི་གཞི་སྐྱབས་འགྲོའི་རྣམ་པར་གཞག་པ།.....	205

གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཡུལ།	205
སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་རྩ་ཀྱན་སྒོང་།	208
ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དངོས་ཀྱི་ནམ་པར་གཞག་པ།	211
སྡོན་འགོ་སྒོ་སྦྱང་ཐུན་མོང་གི་ཉམས་ལེན།	211
སྡོན་འགོ་སྒོ་སྦྱང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉམས་ལེན།	224
དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ།	237
སྡོན་འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ།	240
ཀྱན་རྩིབ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ།	240
དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ།	245

སྒོ་སྦྱང་དོན་བདུན་མའི་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པ་བཅུགས་སོ།	253
སྡོན་འགོ་རྟེན་གྱི་ཆོས་བསྟན་པ།	255
དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱང་བ།	257
ཀྱེན་ངན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་ཁྱེར་བ།	263
ཆོ་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་དྲིལ་ནས་བསྟན་པ།	274
སྒོ་འབྱོངས་པའི་ཆོད་བསྟན་པ།	278
སྒོ་སྦྱང་གི་དམ་ཆོག	280
སྒོ་སྦྱང་གི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པ།	285

ལམ་གྱི་སྡོན་འགྲོ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཡིག་རྒྱུད་ཉིན་མོའི་སྤྲང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ བཞུགས་སོ།།	295
སྡོན་འགྲོ་སློ་སྦྱང་གི་རིམ་པ།	296
སྡོན་འགྲོ་སློ་སྦྱང་ཐུན་མོང་བ།	296
དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བའི་ཚུལ་ལ་བསམ་པ།	296
འཆི་བ་མི་རྟག་པའི་ཚུལ་ལ་བསམ་པ་	302
ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བསམ་པ།	305
འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བསམ་པ།	309
ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོན་འགྲོ།	312
བྱམས་པ་སྒྲོམ་པ།	312
སྤྲིང་རྩི་སྒྲོམ་པ།	316
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲོམ་པ།	318
དངོས་གཞི་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དངོས་ལ་འཇུག་ཚུལ།	324
གང་གིས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ།	324
གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ།	324
བསམ་པ་འི་ལྟ་བུས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ།	326
དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ།	326
དུས་འི་ཅམ་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ།	326

ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ།	327
དེས་པན་ཡོན་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པ།	327
དེའི་བསྐྱབ་བྱ་གང་ཡིན་པ།	328
སྐྱབས་འགོའི་དམིགས་པ་གསལ་འདེབས་ཚུལ།	330

༄༅། སྒྲིབ་བར་གནས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་
དང་འབྲེལ་བའི་ཉམས་བྲིད་ཐེག་པ་
མཆོག་གི་སྒོ་འབྱེད་ཅེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

(བར་བཞུགས་བཅད་ཚུལ་སྒྲིག་པས་བསྟན།)

ཕྱི་ན་མོ་གུ་རུ་ལོ་གི་ཤུ་ར་ཡ།

མི་མཇེད་ཞིང་གི་སྒྲིགས་དུས་འགོ་ནམས་ལ། །
ཐུགས་བསྐྱེད་བཙོན་འགྲུས་མཆོག་གི་གོ་བགོས་པས། །
བསྐྱེད་བཟང་ནམ་འབྲེན་སྟོང་ལས་ལྷག་པ་ཡི། །
སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ལྷ་ཡི་སྐྱེ་མ་རྒྱལ། །

རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཐུགས་རྗེའི་རང་གཞུགས་ནི། །
རྒྱལ་སྐྱེས་སེམས་དཔའ་སྟོང་གི་སྐུ་བོའི་ཚུལ། །
རྒྱལ་བའི་ཞིང་ཁམས་ཀུན་ཁྱབ་སྤོང་ལས་གཏོང། །

རྒྱལ་སྐུ་ཕྱག་ན་པརྣོས་འགྲོ་འདི་སྦྱོངས། །

མཁྱེན་བཤེ་རྣམ་པའི་ཆ་ཟེར་སྟོང་དག་གིས། །
བདག་སྒོའི་ཀྱན་བརྟག་ཟུན་པ་རྩང་འབྱིན་པའི། །
བཀའ་ངོན་རྒྱལ་བ་ཀྱན་ལས་ལྷག་པའི་བདག། །
ནམ་འདྲེན་དམ་པའི་ཆོགས་ཀྱན་གཙུག་ན་རྒྱལ། །

རིགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱན་བྱབ་འཁོར་ལོའི་མགོན། །
མཚན་དང་སྐྱེ་ཡི་བཀོད་པ་འབྱམས་སྐྱས་པའི། །
འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མ་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་ཁྱེད། །
བྱང་ཆུབ་བར་དུ་རིགས་ཀྱི་བདག་པོར་བཞུགས། །

གཞན་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་ལྷག་བསམ་གྱིས། །
ཆོས་ཀྱི་སྒྲིང་མོ་ལ་རུང་ཞིག་བབྱིད་པ་ལ། །
རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེ་འཛིགས་རུང་བྲག་པོའི་སྐྱེ། །
ཆོས་སྤྱང་ཆོགས་ཀྱིས་ལེགས་པའི་སྟོང་གྲོགས་མཛོད། །

དེ་ལ་འདིར་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གཤེགས་ཤིང་གཤེགས་

པར་འགྱུར་བའི་ལམ་གཅིག་ཆོག་གི་རྒྱལ་པོ་ནི་བྱང་ཚུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསོ་
སྦྱོང་གི་སྒྲོམ་པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་སྤྱི་བར་གནས་པའི་ཆོ་གའི་སྣོ་ནས་འཕགས་
པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་ཕྱགས་མེ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས། ལམ་གྱི་
ཉམས་ལེན་བྱང་པར་ཅན་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་འབད་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རེ་
བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཡུལ་སྤྱོད་འདི་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་གྱི་གདུལ་
ཞིང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། འཕགས་པའི་ཕྱགས་མེ་
དང་བྱིན་སྐབས་གྱི་བཀའ་འདྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པའི་བྱིས་
པ་རྒྱུ་དུ་ཨ་པ་དང་ཨ་མ་ཞེས་པའི་བརྒྱུ་འཆད་ཤེས་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་། མ་ཁྱི་
འདོན་ཤེས་པ་དང་བྱིས་པ་མི་སྐྱེ་པོ་མོ་པལ་ཆེ་ཤོས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། གཞན་
རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དགེ་ཚུལ་སྦོང་གི་སྒྲོམ་པ་ཁྱེ་བ་དང་སྤྱི་སྒྲོམ་ཐོག་ཐོས་བསམ་
འཆད་ཉན་སྟོམ་སྒྲུབ་སོགས་ལ་འབད་པའི་སྐལ་བ་མེད་ཀྱང་སེམས་ལ་རུང་
ཟད་འཁོར་བ་ལ་སྦྱོ་ཤས་གྱི་ངེས་འབྱུང་དང་། པ་མ་དང་ཉེ་འབྲེལ་གཙོས་
སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཆེ་འདི་བྱི་གཉིས་ཀར་ལེགས་པོ་འོང་ན་སྟམ་པའི་
བྱམས་པ། ཕྱག་བསུལ་གྱིས་མནར་བ་རྣམས་ལ་དེ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་
སྟམ་པའི་སྟིང་མེ། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་རགས་པ་ཅམ་རེ་རྟེན་ནས་
སྤྲིག་པ་བྱས་པས་བྱི་མར་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ལའང་རུང་ཟད་སྤྲིག་ཤེས་ཏེ། ཁ་
ཞོར་དང་ལག་ཞོར་ལ་སྐྱབས་འགོ་དང་སྟོལ་མ། ཕྱག་དང་བསྐྱོར་བ། རྟོ་དང་

སམྐོ། མ་ཁི་སོགས་ཅི་ཤེས་ཅི་འགྲུབ་རེ་དང་། ཉིན་ཞག་ཡུག་རེ་ལ་དཀའ་སྤྱད་
ཏ་ལས་པོ་རེ་དགོས་ཀྱང་། ད་མཁེ་གོང་སྤྱང་གནས་གདན་གཅིག་དཀར་པོ་
ཆ་བརྒྱད་ཅིག་ཐོན་ན་རབ། ཐ་ནའང་ཆ་རེ་བྱང་ཙམ་ཞིག་ཐོན་དགོས་སྟམ་
པའི་རེ་འདུན་རེ་སལ་ཆེར་ལ་ཡོད་སྟབས།

རང་རེའི་ཡུལ་སྤྱོད་ས་འདིར་སྦྱིས་པ་བྱུང་མེད་ལོ་ལོན་སལ་མོ་ཆེ་
ནས་ཐ་ནའང་སྤྱང་གནས་ཆ་རེ་བྱང་འཆི་བའི་ལམ་རྒྱགས་སུ་ཁྱུང་རྒྱ་ཉིད་
པ་འདིའང་། འཕགས་པ་སྦྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྱི་བཀའ་
དྲིན་ཁོ་ན་ཡིན། དེ་ཡང་ཆོས་སྦྱབ་པ་ལ་ཆོས་ཆོས་སུ་མ་སོང་ན། སྐར་ངན་
སོང་དུ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཁྱུས་ལོ་དང་ཐོས་ལོས་འཁོར་བ་ལས་
མི་གྲོལ་བར་གསུངས་པས། སྦྱིར་དགེ་བ་གང་སྦྱབ་ཐམས་ཅད་རྣམ་དག་
རེ་དགོས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་འང་སྤྱང་གནས་དཀར་པོ་ཆ་བརྒྱད་རྣམ་པར་
དག་པ་ཞིག་ཐོན་ན། ཕྱི་མ་ངན་སོང་གི་སྦྱེ་སྒོ་ཆོད། བསྐྱེད་པ་དཔག་དུ་
མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྦྱིབ་བྱང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ལམ་ལ་
ཁྱེགས། ཆོ་འཕོས་མ་ཐག་དུ་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྦྱེ་བ་སོགས་པན་ཡོན་བསམ་
གིས་མི་བྱབ་ཅིང་། འཇམ་གླིང་གི་རྒྱ་ཁོར་ཡོངས་རྫོགས་ཐོབ་པ་བས་བརྒྱ་
འཁྱུར་སྟོང་འཁྱུར་དུ་འང་དགའ་ངེས་ཅན་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་
དཀའ་སྤྱད་དག་པོ་བྱས་ཏེ་སྤྱང་གནས་ཆ་རེ་ཙམ་སྟོན་ཐུབ་པ་དེ་ཡང་། བྱས་
ལ་མ་བསགས་པའི་ལས་ཉིད་དུ་མ་སོང་བ་དགེ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་དུ་

འགྱུར་དགོས། རྣམ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལའང་ཆོས་འདི་ཡི་ཕན་ཡོན་དང་། ལོ་
རྒྱུས། སྒོམ་པ་ཐོབ་ཚུལ། གཏོང་ཚུལ། རོ་བོ། བསྐྱུང་བ། སྒྲུང་བྱ་བཅས་ཆང་
མ་ཞིབ་པར་མ་ཤེས་ནའང་། ཐ་ན་རགས་རིམ་ཅམ་ཞིག་མ་ཤེས་ཐབས་མེད་
ལ། དེ་ལས་ཀྱང་ཐོག་མར་སྡོན་འགྲོ་སྒོ་ལྟོག་གི་སྒོ་ནས་ཀྱན་སྦྲོང་གི་སེམས་
བཅོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས།

སྐྱབ་མོང་གི་སྒོ་ལྟོག

དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་ལ་བསམ་པ།

དལ་འབྱོར་གྱི་དོན་དངོས།

དེ་ལ་སྐྱབ་མོང་དང་། སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྐྱབ་མོང་གི་
སྒོ་ལྟོག་ལ་བཞི་སྟེ། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ་ལ་བསམ་པ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་
ལ་བསམ་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་བསམ་པ། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ལ་བསམ་
པའོ། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལྷས་ཞེས་པ་ནི། སྦྱིར་མི་ལྷས་ཐམས་
ཅད་ལ་ཟེར་བ་མ་ཡིན་པ། རང་རེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲུབ་ཏུ་རུང་བའི་ལྷས་རྟེན་
འདི་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་འགལ་རྒྱུན་མི་ཁོམ་པའི་
གནས་བརྒྱུད་དང་བྲལ་ལ། མཐུན་རྒྱུན་གྱི་འབྱོར་བ་བརྩམས་པ་དེས་ན་དལ་

འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་གྲགས།

དེ་ཡང་དང་པོ་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ་འགལ་རྒྱུ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་
བརྒྱུད་ནི། དམུལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགོ་དང་། གྲོ་ལྗོངས་རིང་ལྷ་དང་ནི། ལོག་
ལྷ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོང་པ། རྒྱུགས་པ་འདི་དག་མི་ཁོམ་བརྒྱུད། ཅིས་
གསུངས་པ་ལྟར། དམུལ་བ་དང་། ཡི་དྲགས་དང་། དུད་འགོ་དང་། ལྷ་ཆེ་
རིང་པོ་དང་། གྲོ་ལྗོངས་ལྷ་མཐའ་འཁོབ་པ་དང་། ལོག་ལྷ་ཅན་དང་། ལུན་
པའི་བསྐལ་པ་ལ་སྦྱེས་པ་དང་བརྒྱུད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་དམུལ་བ་ལའང་ཆ་
དམུལ་བརྒྱུད། གང་དམུལ་བརྒྱུད། ཉེ་འཁོར་བ་དང་། ཉེ་ཆེ་བ་སྟེ། དམུལ་
ཁམས་བཙེ་བརྒྱུད་གང་རུང་དུ་སྦྱེས་ན་ལུས་སེམས་ལ་མི་བཟོད་པའི་ཆ་གང་
གི་སྦྱག་བསྐལ་གྱི་ཆོར་བ་དྲག་པོ་བར་མཆོམས་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མེད་པ་
མཉམ་དགོས་པ་ཁོ་ནས་དུས་འདའ་བས་ཆོས་བྱེད་དུ་མི་ཁོམ། ཡི་དྲགས་སུ་
སྦྱེས་ན་ཟས་དང་སྒོམ་གྱིས་པོངས་པའི་བཀའ་སྒོམ་གྱི་སྦྱག་བསྐལ་ཁོ་ནས་
དུས་འདའ་བས་ཆོས་བྱེད་དུ་མི་ཁོམ། དུད་འགོར་སྦྱེས་ན་སེམས་རྒྱུད་སྦྱན་
ཞིང་མོངས་པ་དང་། རང་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་བསད་ཅིང་ཟ་བ་
དང་། མི་ལ་སོགས་པས་དབང་མེད་དུ་གཡོག་བཀོལ་སོགས་ཀྱིས་དུས་
འདའ་བས་ཆོས་བྱེད་དུ་མི་ཁོམ། ལྷ་ཆེ་རིང་པོར་སྦྱེས་ན། དུས་ལུན་རིང་པོ་
བསྐལ་པ་ལྷ་བརྒྱུད་རེར་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་འགག་ནས་བཟང་
ངན་ཅི་ཡང་དྲན་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་ཆོས་བྱེད་དུ་མི་ཁོམ། མཐའ་

འཁོབ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་མེད་པའི་གནས་སུ་སྦྱེས་ན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གྱི་སྒྲང་དོར་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་ཤེས་པ་དུད་འགོ་ལྟ་བུར་གྱུར་པས་ཆོས་བྱེད་དུ་མི་ཁོམ། སྟན་པའི་བསྐྱལ་པ་ཞེས་པ། སངས་རྒྱལ་འཛིག་རྟེན་དུ་མི་བྱོན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་ལུས་ཐོབ་ཀྱང་དགོས་པ་མེད་དེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྒྲ་ན་བའི་ལམ་དུ་ཐོས་རྒྱ་ཅམ་ཡང་མེད་པས་ཆོས་བྱེད་དུ་མི་ཁོམ། དམ་པའི་ཆོས་དར་བའི་ཡུལ་ཁམས་ལ་མི་ལུས་ཐོབ་ཀྱང་། དཀོན་མཆོག་ལ་དད་པ། སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་རྒྱུ། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་མེད་པའི་ལོག་ལྟ་ཅན་དུ་སྦྱེས་ན། སེམས་རྒྱུད་ལོག་ལྟས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་ཆོས་བྱེད་དུ་མི་ཁོམ། སྐྱགས་པ་ཞེས་པ། མི་ཡིན་ཀྱང་ལས་ངན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། འཇའ་ལོ་ཟེར་བ། སེམས་ཤིན་དུ་སྒྲིན་པ་སྒྲང་དོར་བཟང་ངན་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་ཞིག་དུ་གྱུར་ན་ལེགས་ཉེས་མི་ཤེས་པའི་སྟོན་མཆོས་བྱེད་དུ་མི་ཁོམ། ད་ལྟ་བདག་ཅག་ནམས་དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་རྟེན་ངན་པ་བརྒྱད་པོ་གང་ལའང་མ་སྦྱིས་པས། ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་ཁོམ་པ་གཏན་ནས་མེད་ཅིང་། ཤིན་དུ་དལ་ཁིང་ཁམས་སྟོག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ།

གཉིས་པ་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་རྒྱུན་གྱི་འབྱོར་བ་བཅུ་ལས། དང་པོ་མཐུན་རྒྱུན་རང་རྒྱུད་ནས་གཙོ་བོར་ཆང་དགོས་པའི་རང་འབྱོར་ལྟ་ནི། མི་ཉིད་དབུས་སྦྱེས་དབང་པོ་ཆང་། ལས་མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དད། ཁེས་པ་ལྟར། འགོ་བ་རིགས་དུག་ལས་མི་ལུས་ཐོབ་པས་ལུས་རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་

གི་འབྱོར་བ། དམ་པའི་ཚེས་དར་བའི་ཡུལ་དབྱས་སུ་སྐྱེས་པས་ཡུལ་གི་འབྱོར་
བ། མིག་དང་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཚང་བས་དབང་པོའི་ཡོན་ཏན་གི་
འབྱོར་བ། ལས་མཐའ་མ་ལོག་པར་ཚེས་དགེ་བ་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་ནི་ལྷག་
པའི་བསམ་པའི་འབྱོར་བ། སངས་རྒྱས་གི་བསྟན་པ་ལ་དད་པ་རྟེན་པས་རང་
རྒྱུད་དད་པའི་འབྱོར་བ་དང་ལྟོ། །

གཉིས་པ་མཐུན་རྒྱུ་གཞན་རྒྱུ་ནས་གཙོ་བོར་ཚང་དགོས་པའི་
གཞན་འབྱོར་ལྟེན་ནི། སངས་རྒྱས་བྱོན་དང་དེས་ཚེས་གསུངས། །བསྟན་པ་
གནས་དང་དེའི་རྩིས་འཇུག །གཞན་ཕྱིར་སྟོང་ནི་བཙེ་བའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་
སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སྟོན་པ་བྱད་པར་ཅན་
གི་འབྱོར་བ། སངས་རྒྱས་དེས་ཀྱང་ཚེས་འཁོར་བསྐྱོར་བས་དམ་པའི་ཚེས་གི་
འབྱོར་བ། དམ་པའི་ཚེས་ཀྱང་མ་རྩལ་སྟེ་ད་ལྟ་གནས་པའི་དུས་ཡིན་པས་དུས་
བྱད་པར་ཅན་གི་འབྱོར་བ། རང་ཉིད་ཀྱང་ཚེས་སྐྱབ་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྟན་པ་
འདི་རང་གི་སྐལ་བའི་འབྱོར་བ། དེ་ཡི་སྐབས་སུའང་རང་ལ་ལེགས་ཉེས་སྤང་
དོར་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཕྱད་པས་ལྷག་པའི་ཐུགས་རྟེན་
འབྱོར་བ་སྟེ་ལྟོ། །

རྟེན་དཀའ་བའི་ཚུལ་དངོས།

དེ་ལྟར་ན་འགལ་རྒྱུ་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱུད་དང་བྲལ། མཐུན་རྒྱུ་གི་འབྱོར་བ་

བཅུ་ཆང་བའི་དལ་འབྱོར་ཆོས་ལུན་གྱི་མི་ལུས་བྱད་པར་ཅན་འདི་ལྟ་བུ་ནི་
རྟེན་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ལྟེ། སྒྲོད་འཇུག་ལས། དལ་འབྱོར་འདི་ནི་རྟེན་པ་ཤིན་
ཏུ་དཀའ། རྒྱུས་བྱའི་དོན་སྒྲུབ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ལ། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་ཕན་པ་
མ་སྒྲུབ་ན། བྱིས་འདི་ཡང་དག་འབྱོར་བར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་དལ་འབྱོར་
གྱི་ལུས་རྟེན་བཟང་པོ་འདི། རྒྱ་དང་དཔེ་དང་གུངས་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསམས་
གུང་རྟེན་པའམ་ཐོབ་པར་དཀའ་ཞིང་། འདི་ཐོབ་པ་ན་རྒྱུས་བྱའི་དོན་གནས་
སྐབས་ལྟ་དང་མི་ཡི་བདེ་བ། མཐར་ཐུག་ནས་གྲོལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
གྱི་གོ་འཕང་གི་ཡོན་ཏན་མན་ཆད་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་གུང་སྒྲུབ་ལུས་པའི་
ལུས་རྟེན་ཐོབ་པར་གྱུར་པའི་སྐབས་འདི་ལ། དལ་འབྱོར་རྟེན་པའི་དོན་པོ་
བདག་རང་དང་། བ་མ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཕན་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཤིག་
མ་སྒྲུབ་ན། བྱིས་རང་ཉིད་ཤི་ནས་ངན་སོང་གི་གཡང་སར་ལྷུང་བྱིན་པའི་དུས་
སྟེན། ཡང་དག་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཀྱིན་གྱི་འབྱོར་བ་ཆང་བར་ག་ལ་
འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་རྟེན་པར་
དཀའ་བའི་ཚུལ་ནི། རྒྱ་དང་དཔེ་དང་གུངས་གང་ལ་བསམས་གུང་རྟེན་པར་
དཀའ་ལྟེ།

དང་པོ་རྒྱ་ཡི་སྒྲོ་ནས་རྟེན་དཀའ་བ་ནི། དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ་
པའི་རྒྱ་ནི། འཇུག་པ་ལས། སོ་སོའི་སྒྲེ་པོ་ནམས་དང་གསུང་སྒྲེས་དང་། །རང་
བྱང་ཚུབ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་ནམས་དང་། །རྒྱལ་སྐས་ནམས་གྱི་ངེས་པར་

ལེགས་པ་དང་། །མངོན་མཐོའི་རྒྱ་ནི་ཚུལ་སྤྲིམས་ལས་གཞན་ཟེད། །ཅིས་
གསུངས་པ་ལྟར། དགེ་བསྟན་པ་མཉམ། དགེ་ཚུལ་པ་མ། དགེ་སློབ་མ། དགེ་
སྲོང་པ་མ་སྟེ་གཏན་སྤྲིམས་བདུན་པོ་གང་ཡང་རུང་བའམ། ཡང་ན་བསྟན་
གནས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཉིན་ཞག་ཡུགས་གཅིག་ལ་སྤྲང་བའི་དུས་སྤྲིམས་ཏེ། དེ་
ལྟ་བུའི་སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་བརྒྱད་ཀྱི་སྟོན་པ་གང་རུང་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པ་
ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པ་གཞིར་བཞག ལས་མི་དགེ་བ་བརྩ་
སྲོང་བའི་དགེ་བ་བརྩ་ཡི་ཉམས་ལེན་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འབད་པའི་བསོད་
ནམས་རྒྱ་ཆེན་དང་ལྷན་ཞིང་། འཆི་ཁའི་མཆམས་སྦྱར་གྱི་རྒྱུན་བཟང་པོ་
ཞིག་གིས་མཆམས་སྦྱར་བ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་
དགོས་པར་གསུངས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་རང་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་
ན་ཆང་བ་ཇི་ཅམ་ཡོད་པ་འདུག་དཔུང་ན། དལ་འཕྱོར་འདི་རྟེན་པར་དཀའ་
བ་ལ་ངེས་ཤེས་མི་རྒྱུ་བའི་དོན་ཟེད་དོ། །

གཉིས་པ་གྲངས་ཀྱི་སྟོན་ནས་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ནི། མདོ་ལས་དབྱལ་
བ་ནི་ས་ཆེན་པོའི་རྩལ་དང་མཉམ་པ་དང་། ཡི་དྲགས་ནི་ཁ་བ་དང་བུ་ཡུག་
འཚུབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། དུད་འགོ་ནི་ཆང་འགག་གི་སྤངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མཐོ་
རིས་ཀྱི་མི་དང་ལྟ་ནི་སེག་མོའི་སྟེང་གི་རྩལ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་
ཡང་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སེམས་ཅན་ཤིན་ཏུ་གྲངས་ཉུང་ཤོས་ནི་དུད་
འགོ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་བྱིང་ན་གནས་པའི་དུད་འགོ་དང་། ཁ་འཐོར་

གྱི་རིགས། རི་གཡང་འདབ་ཆགས་སོགས་གཞན་ལྟ་ཞོག འབྲུ་སྤྱོད་ལྟ་བུ་
རིགས་ཤིག་ལ་མཆོག་ན། མཐ་ཆ་དབྱར་དུས་སུ་ལུང་པ་གཅིག་གི་ནང་དུ་
ཡོད་པའི་འབྲུ་སྤྱོད་ལ་གངས་མེད་པ་ལྟ་ཞོག མི་གཙང་པའི་ཁྲོད་ལྟ་བུའམ་རྟ་
ཐོག་གི་མལ་འདམ་རྒྱུ་བ་རྟེན་པའམ། སེམས་ཅན་གྱི་རོ་ཞིག་ཞིག་
གངས་ཁ་ཤས་ཤིག་ལུས་པའི་ཞོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་འབྲུ་ཡི་གངས་དེ་ཅམ་ལ་
བསམ་ན། འཛམ་བུ་སྤྱི་དུ་སྦྱེས་པའི་མི་ཡོད་ཆད་ཀྱི་གངས་ལའང་དེ་ཅམ་
ཞེ་ཡོད་ན་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་འདི་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསམ་ན་མི་ལུས་ཅམ་ཞིག་
ཀྱང་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ཚུལ་ཏེ་མི་གོ་བའི་འོས་མེད་ཅིང་། མི་ལས་ཀྱང་
ཆོས་སངས་རྒྱུ་གྱི་བསྟན་པ་མེད་པའི་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ལུལ་གྱི་གྲོང་པ་ཆེ་
ཤོས་ཤིག་གི་ནང་དུ་སྦྱེས་པའི་མི་ལུས་བྱོལ་པོ་པ་ཅམ་ཐོབ་པའི་སྦྱེས་པ་བྱད་
མེད་ཀྱི་གངས་ལ་བསམ་ན། བོད་ཆོས་ལྟན་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མི་
ལའང་དེ་ཅམ་ཞིག་ཞེ་ཡོད་ན་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ཡང་ཆོས་ལྟན་ཀྱི་ཞིང་
ལ་སྦྱེས་པའི་མི་བརྒྱ་ཅམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ནང་ནས་ཞེ་སྤྱི་དུ་ནས་ཆོས་
སྤྱོད་འདོད་པའི་མི་བརྒྱ་ཅམ་ཡོད་ས་ཞེ་འདུག ཆོས་སྤྱོད་འདོད་པའི་མི་བརྒྱ་
ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ནང་ནས་དངོས་སུ་ཆོས་སྤྱོད་ཞུགས་ཐུབ་པའི་མི་བརྒྱ་ཅམ་
ཡོད་ས་ཞེ་འདུག ཆོས་སྤྱོད་ཞུགས་པའི་མི་བརྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ནང་ནས་
ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གནད་དུ་འཁེལ་ཏེ་ཆོས་པ་རྣམ་དག་རེ་འོང་བའི་མི་བརྒྱ་
ཅམ་ཞེ་ཡོད་ན་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པས། དེ་དག་གི་ཚུལ་ལ་ཞིབ་ཏུ་བསམ་

ན། ཆོས་ལྡན་གྱི་མི་ལུས་འདི་རང་དགར་རྟེན་པའི་ཆོད་དུ་མི་གདའ་ལོ། །

གསུམ་པ་དཔེ་ཡི་སྒོ་ནས་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་ཚུལ་ནི། མདོ་ཡི་
དོན། སྦྱོད་འདུག་ལས། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། །རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གཡང་
གཉའ་ཤིང་གི། །བྱ་གར་རུས་སྤལ་མགིན་རྒྱུད་ལྟར། །མི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཐོབ་
དཀའ་གསུངས། །ཞིས་སྟོང་གསུམ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་རྒྱ་ཁྱོན་མཉམ་
པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་གཏིང་རིང་ཞིང་མཐའ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཁར། གཉའ་ཤིང་བྱ་ག་
གཅིག་ཅན་འདོམ་གང་ཅམ་ཞིག་རྒྱུད་གིས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱོད་ཅིང་
མི་གནས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ། རྒྱ་མཚོ་དེ་ཡི་ནང་ན་རུས་སྤལ་མིག་གཉིས་ཀ་
མེད་པའི་ཁར་བ་ཞིག་ཡོད་པར། ལོ་བརྒྱ་ཡག་རེ་རེ་མཚམས་ནས་མགིན་
པ་ཡན་རྒྱ་མཚོའི་ཁར་འབྱར་ཅམ་རེ་བྱས་པ་ན། རུས་སྤལ་གྱི་མགིན་པ་དེ་
གཉའ་ཤིང་གི་བྱ་གར་རྒྱུད་པ་བས་ཀྱང་ད་དུང་མི་ལུས་ཐོབ་པར་དཀའ་བ་
གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་ནི། སྲིད་པ་འཁོར་བ་འདི་མཐའ་མེད་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་
བུ། འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ནམས་ལས་མི་ལུས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་དགེ་བ་སྦྱབ་པ་དེ་
ཤིན་ཏུ་ཉུང་བ་ལ་རུས་སྤལ་ཞིག་ལྟ་བུ། རྒྱ་དགེ་བ་དེ་ཡང་དུས་ནམ་ཡིན་མི་
འགྲུབ་པ་ནི། རུས་སྤལ་གྱི་མགིན་པ་དེ་ལོ་བརྒྱ་རེའི་མཚམས་ནས་མ་གཏོགས་
རྒྱ་མཚོའི་ཁར་འབྱར་རྒྱ་མེད་པ་ལྟ་བུ། མི་ཡི་བར་སྲིད་དེ་ལ་མི་ཡི་སྐྱེ་གནས་
འཆོལ་བའི་ཤེས་རབ་གྱི་མིག་མེད་པ་ནི་རུས་སྤལ་ཁར་བ་ལྟ་བུ། མཐོ་རིས་མི་
ཡི་སྐྱེ་སྒོ་དེ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བ་ལ་གཉའ་ཤིང་འདོམ་གང་ཅམ་ལ་བྱ་ག་གཅིག་མ་

གཏོགས་མེད་པ་ལྟ་བུ། མི་ལུས་ཐོབ་པའི་ལས་བཟང་པོ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་། བར་
སྲིད་ཀྱི་སྐབས་ན་མི་ལུས་ཐོབ་པའི་སྒྱུ་གནས་ལ་རང་དགར་འདུག་མི་རུས་
པ་བར་ཆད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ནི། གཉའ་ཤིང་དེ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་
སྲིད་པ་རྒྱང་གིས་ཕྱོགས་ཀྱན་ཏུ་སྒྲོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། དེས་
མཆོན་ཏེ། མདོ་ལས་དཔེ་དུ་མའི་སྒྲོན་ཆེད་པར་དཀའ་བའི་ཚུལ་གསུངས་
པ་ནམས་ལ་དབྱད་ན་མི་ལུས་འདི་ཤིན་ཏུ་རྒྱེད་པར་དཀའ་བ་ཡིན་འདུག་དེ་
ལྟ་བུའི་རྒྱ་དཔེ་གངས་གསུམ་པོ་གང་ལ་བསམས་ཀྱང་སྤྱིར་མི་ལུས་ཁྱད་པར་
ཅན་དེ་ཐོབ་པ་དཀའ་རུང་། ད་ལྟ་རང་རེ་ནམས་ཀྱིས་སྒྱུ་བ་སྡོན་མ་ནམས་སུ་
ཆོས་ལྡན་ཀྱི་མི་ལུས་རེ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་དགེ་བ་སྟོབས་ཅན་རེ་བསྐྱབས་སྟེ། དེའི་
འབྲས་སུ་མི་ལུས་བཟང་པོ་རེ་རང་རང་གིས་ཐོབ་འདུག་པ་འདི་ལ་བསམ་ན་
རང་ཉིད་རང་ལ་བཀའ་ངིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན།

དེས་ན་ད་ལྟ་བདག་ཅག་ནམས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ། སྒྲུབ་པའི་ལུས་
ཉིན་གྱིས་མི་ཐོངས། བསྐྱབ་རྒྱའི་ཆོས་གྱིས་མི་ཐོངས། བསྟེན་སའི་སླ་མས་མི་
ཐོངས་ཤིང་། བངས་སྒྲ། ལུབ་ཕྱི། སྒྲ་རོ་དང་ཕྱི་རོ། ཉིན་གྲང་དང་མཆན་གྲང་
སོགས་ནམ་སྒྲུབ་ནའང་སྒྲུབ་ཆོག་པ་དང་། ཆོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་སྟེ་འཁོར་
བ་སྒྲུག་བསུལ་གྱི་བཙོན་ར་ངན་པ་འདི་ཉིད་ནས་བློས་ཏེ། ལུབ་ཕྱོགས་བདེ་
བ་ཅན་དང་། ཐར་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སོགས་གར་འགོ་རང་དབང་
ཆེ་བ་སྟེ། དཔེར་ན། ཉེས་པ་ཅན་གྱི་དཔའ་པོ་གར་འགོ་ཆོག་པའི་སྤང་ལ་

སྤེལས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་སྤེལས་འདིར་ཆོས་སྤྱོད་པ་འདི་ལ་སྤྱིང་རུས་མེད་ག་
 ཆེ་དགོས་མ་གཏོགས། ཉམས་ཅན་གྱི་མི་དཔའ་བོ་དེ་བཟུང་ནས་ལྷགས་ཐག་
 གིས་བསྐྱམས་ཏེ་བཙོན་རར་བཅུག་ཟིན་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ། དལ་འབྱོར་ཆོས་
 ལུན་གྱི་ལུས་འདི་དུང་འགོ་རྟ་ཐོག་སོགས་རྩ་བ་ཆུ་འཕྱང་བའི་ལུས་དང་ཁྱད་
 པར་མེད་པར། ཆེ་འདི་ཡི་ལྟ་བུས་རྒྱབ་གོས་ཅམ་ཁོན་སྤྱོད་སྤྱད་བྱས་ཏེ། དེའི་
 དང་དུ་མི་ཆེ་བའི་མོར་ན་དེས་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ཐོབ་པ་ཆུང་བོས་ཏེ། ཉམས་
 ཞིག་འཆི་བའི་དུས་ན་དམུལ་བར་སྦྱེ་བའི་བར་སྤིང་ཅིག་གྲུབ་ཤིང། བར་
 དེའི་འཕྲང་ཆེན་རིང་མོ་འགྲིམ་ཞིང་ལས་ཀྱི་རྒྱུང་དམར་དྲག་པོས་རྒྱབ་ནས་
 དེད། འཛིགས་པའི་ཐུན་པ་ནག་པོས་མདུན་ནས་བསྐྱུ་ལས་མཁན་གཤིན་
 རྗེའི་སྦྱོས་བྱ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་ནམས་ཀྱིས་གཤིན་རྗེའི་ཞགས་པ་ནག་པོས་
 སྐྱེ་ནས་བསྐྱམས་ཏེ་ལྷགས་སེག་གི་ས་གཞི་མེ་འབར་བའི་སྤྱིང་དུ་སྦྱིལ་ཆུགས་
 སུ། ཐོབ་སོགས་ཀྱིས་བརྟེན་ཤིང། སོད་སོད་དང་རྒྱུ་རྒྱུ་གྱི་འཛིགས་སྤྱོད་དང་
 བཅས་ཏེ་དབང་མེད་དུ་དྲན་ལོང་དང་བསམ་ལོང་མེད་པ་བཀར་འགྲོ་བའི་
 དུས་དེ་ཅམ་ན་འགྱོད་པ་བྱས་པས་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མི་འབྱུག། དེས་ན་ད་ལྟ་
 ལུས་སེམས་ལ་རང་དབང་ཡོད་པའི་སྤེལས་འདིར་དལ་འབྱོར་ལ་སྤྱིང་བོ་ལོན་
 དེས་ཅན་གྱི་དམ་པའི་ཆོས་རེ་སྤྱོད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

འཆི་བ་མི་རྟག་པ་ལ་བསམ་པ།

གཉིས་པ་འཆི་བ་མི་ཉག་པའི་ཚུལ་བསམ་པ་ལ། དེ་ཡང་མི་པལ་ཆེར་གྱིས་
བསམ་པ་ལ་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཟེར་བ་འདི་དེ་ཙམ་རྟེན་དཀའ་བ་ཡིན་
མོད། ང་རང་ད་ལྟ་ལོ་གངས་རྒྱུད་། གནས་སྐབས་ང་མི་འཆི། འཆི་བ་ལ་
སྒྲག་མི་དགོས་བསམ་སྟེ་རང་མགོ་རང་གིས་གཡོགས་ནས། རབ་བྱུང་
བའི་སྤྱི་མ་དང་གྲུ་པའི་ཚུལ་བཟུང་བ་ཞིག་ཡིན་ན། རང་གི་ཁ་ཏྲོན་བསྐྱུར་
བཤིང་། བསྐྱེགས་འདོན་སློ་ལེན། གདངས་དབྱངས་སྒྲངས་ཀ ཐོས་པ་དང་
བསམ་པ། མཆོམས་དང་བསྟེན་སྒྲུབ་སོགས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོར་དེ་སྤྱི་མ་དང་གྲུ་
པའི་ལས་ཁུར་སྒྲངས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ཡང་། པལ་ཆེར་གྱིས་དེ་དག་པར་
བསྐྱར་ཏེ། རབ་བྱུང་གི་ཉགས་ལ་མགོ་བྱི་བོ། ལུས་དམར་པོ་དང་བྲལ་ཙམ་
མ་བྲལ་ཙམ་གྱི་ངང་། བྱིམ་ངན་གྱི་གཟུང་དཔོན་ཞིག་བྱས་ནས་དེའི་ཁ་ར་
འཆོ་རྒྱུ། རང་ཁེ་གཞན་པམ་འདོད་པའི་གཡོ་སྦྱུའི་ཁྱག་མགོ། མནའ་ཟླ་ཆོང་
བརྒྱག་ ཆང་རག་དང་ཤོ་བག་ མཐོ་དགའ་དམའ་འདོག་ ཆགས་སྤང་ཚོངས་
གསུམ། དག་སྤྱུག་དང་གྲོད་སྤྱུག་ ཁ་བདེ་སེམས་འཕྲུལ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་སྤྱུག་
ཀྱང་། ཉངས་ལངས་པ་དང་། ཞུ་སྤྱད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ། སྤྱི་ལངས་དང་ཉལ་
ཕྱི། འབྲུག་བསྐྱར་དང་སྟོགས་བསྐྱར། བཙོན་འཁྲུག་དང་དམུ་སྤྱུག་ འགྲུལ་
ཡངས་ཟེར་ཡངས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་ལོ་མཁས། སྤྱི་ལོ་སྟོག་ ཁྲིལ་དང་ངོ་ཆ་སྦྱིད་
སྤྱུག་སོགས་གང་ལའང་འདྲིམ་དོགས་གཏན་ནས་མེད་པའི་སྤྱུགས་འབག་རེ་
ཁྱོན། རབ་བྱུང་གི་ལས་བྱ་བ་ཞིག་ལ་སྤྱུག་དུས། རྩོ་ཆ། གདོང་སྤྲད། ཁ་དང་

ལག་པ་ཐམས་ཅད་འཁོབ། སེམས་ཀྱིས་དབྱེད་རྒྱུ་དང་བྲན་རྒྱ་མེད་པ། ཐ་ན་
གོས་སྒྲིག་གསུམ་ལུས་ལ་གྱོན་ལྷགས་ཅམ་ཡང་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཅམ་རེ་ཡང་
འབྱུང་དཀའ་བ་མཐོང་ཞིང་། འགའ་ཞིག་ཁ་ཏྲོན་བསྐྱས་བརྗོད་སོགས་རབ་
བྱུང་གི་ཚུལ་ལྷགས་སལ་ཆེར་སྒྱུན་མེད་རེ་ཡོད་ཀྱང་། ཤི་གསོན་གྱི་དཀོར་
ཁ་གྲོང་ཆོག་ཁོ་ནས་དབྱུང་འཁོར་ཏེ། རྟེན་བཀྱར་ཡོན་འབྲུལ་སོགས་རྒྱ་ལོར་
ལོངས་སྒྱུད་ལ་ཏ་ཅང་ཞེན་ཆགས་ཆེ་བས་སེམས་བསྐྱས་ཏེ། ཆོ་ཕྱི་མ་སྟོང་
ལ་བཅངས་པའི་སྒྲོ་ནས། རང་ཟས་དང་རང་གོས་ལ་སྤྱད་དེ་ཐ་ན་ལོ་དང་
ལྷ་བ་རེ་བྱང་ཅམ་རེ་ལའང་། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་མམ་བསྟེན་སྦྱབ་ལས་
སྦྱོར་སོགས་ལ་འབད་རྒྱ་མི་རེད་པར་དོན་མེད་པའི་ངང་དུ་ཆོ་བདེ་དེ་སྒྲོ་
བྱར་དུ་འདས་དགོས་པ་ཡང་མང་པོ་མཐོང་། བྱིས་པ་མི་སྦྱ་པོ་མོ་ཞིག་ཡིན་
ན། སལ་མོ་ཆེན་མོ་འཛིན་ཏེན་འཁོར་བའི་སོ་ནམ། ལྷ་འཐུན་ནས་བར་། མོ་བཞོ་
སོ་ནམ། ཁྲལ་དང་ཁྱུ་ལག་ཆོང་དང་ཁེ་སྦྱེད། དམག་ལས་རྒྱ་འགོ། རྒྱ་ལེན་
བརྗོད་བཏགས། སྤུ་འགོ་མདའ་འདུག་ཁྲོམ་ལྟ་མོ། ཟ་ཆས་འཐུང་སྒྲོལ་སོགས་
བད་རྒྱུ་དང་ཞོག་རྒྱ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ངང་། ངས་ཆོས་ག་གེ་མོ་ཞིག་
སྦྱབ་དགོས་ཏེ། ད་ལོ་མ་སྦྱབ་ནའང་སང་མོད་བསྐྱབ། དབྱར་ཁ་མིན་སྟོན་ཁ་
ཡིན། དགུན་ཁ་མིན་དབྱིད་ཁ་ཡིན། དེ་རིང་མིན་སང་ཉིན་ཡིན། སྤྱི་རོ་མིན་
ཕྱི་རོ་ཡིན་སོགས་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་ཆོ་ཡི་འདུ་བྱེད་ནི་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་
དུ་བད། ཆོས་ད་བྱེད་ཀྱི་ངང་ནས་སྒྲོ་བྱར་དུ་འཆི་ལ་ཐུག་བྱེད། ཐ་ན་ཁ་ཞོར་

དང་ལག་ཞོར་ཅམ་ལའང་ཕྱག་དང་སྒྲོར་བ། མ་ཉི་སོགས་ཅི་འགྲུབ་རེ་བྱས་
ན་གངས་མང་ཅམ་འགྲུབ་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། སེམས་ཏྟག་འཛིན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་
ཏེ་བག་མེད་པར་སོང་བས་མ་འགྲུབ། རང་མགོ་རང་གིས་བསྒྲོར། རང་སེམས་
རང་གིས་བསྐྱུས་ཏེ། སྒོ་བྱར་དུ། བྱི་མཆི་མ་ཐ་རེ། ལ་སྟོ་བཟང་དེ། སེམས་
ཡི་སྒྲུག་གེ་ཆེ་འདི་ཡི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་རྩབ་སྟེ། ཕྱི་མ་གཤིན་རྗེའི་བྱང་དུ་
འགོ་དགོས་པ་དེ་དག་ནི་འཆི་བ་མི་ཏྟག་པ་དྲན་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་པ་ཁོ་ན་
ཡིན་པས།

སྒྱིར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་ཏྟག་པ་བསམ་པ།

དེས་ན་འཆི་བ་མི་ཏྟག་པ་བསམ་པ་འདི་ལ་བཞི་སྟེ། སྒྱིར་འདུས་བྱས་ཐམས་
ཅད་མི་ཏྟག་པ་བསམ་པ། བྱེ་བྲག་དུ་འཆི་བ་མི་ཏྟག་པ་བསམ་པ། ནམ་འཆི་
ཆ་མེད་བསམ་པ། འཆི་རྒྱུན་ངེས་མེད་ལ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྱིར་བྱི་
ནང་སྟོད་བཅུད་ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་མི་ཏྟག་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱུས་གྱིས་མདོ་སྟེ་ལས། སྲིད་གསུམ་
མི་ཏྟག་སྟོན་ཀའི་སྲིན་དང་འབྲ། །འགོ་བའི་སྒྱེ་འཆི་གར་ལ་བལྟ་དང་
མཚུངས། སྒྱེས་བུའི་ཆེ་སྟོག་ནམ་མཁའི་སྟོག་འགྲུ་དང་། །རི་གཟར་འབབས་
རྒྱ་བཞིན་དུ་ཕྱུར་མགོགས་འགོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱི་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་
ཉེན་ས་རྩོ་སོགས་སྤྲ་མཁེགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ། རི་ཡི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ལྷན་

པོ། གསེར་གྱི་རི་བདུན། སྤྲིང་བཞི་སྤྲིང་ཕན་བརྒྱད། ཕྱི་ཡི་ལྷགས་རི་དང་
བཅས་པ་དང་། མཐའ་ཡི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ། རོལ་པའི་མཚོ་བདུན། ལ་འབབ་
གྱི་རྒྱ་བོ་ཆེན་པོ་བཞི། མཚོ་མ་རྩོས་པ་སོགས་རི་སྤྲིང་རྒྱ་མཚོ་དང་བཅས་པ་
འདི་དག་ཐམས་ཅད་རྟག་བརྟན་གྱི་ཆོས་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་ཐམས་ཅད་སྡེ་
ཕྱི་གཞན་ནས་གཞན་དུ་འཇུག་ཞིང་། མཐར་བསྐྱལ་པའི་མེ་དང་རྒྱ་རྒྱུང་ཅི་
རིགས་ཀྱིས་འཛིག་སྟེ། ལྷ་སྤྱར་ཐལ་བ་རྒྱལ་ཕན་ཙམ་ཡང་མི་ལུས་པ་འཛིག་
པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་དང་། དུས་ཚོད་ལའང་དབྱར་དགུན་སྟོན་དཔྱིད་ཉིན་
མཚན་སོགས་འཇུག་པའི་ཆོས་ཅན་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་མེད་པ་དང་། དཔྱིད་
དུས་ཀྱི་མེ་ཏོག་དབྱར་དུས་ཀྱི་རྩ་ཤིང་། སྟོན་དུས་ཀྱི་ལོ་འབྲས། དགུན་དུས་
ཀྱི་འབྲུགས་རོམ། ཉིན་མོའི་སྤང་བ། མཚན་མོའི་སྤྱན་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་
མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་གྲགས་པས། བརྒྱ་བྱིན་ཐ་མར་འགོ་ཡིན་
འདུག ཉི་ཟླ་སྤྱན་པར་འཇུག་གིན་འདུག བསྐྱར་རྒྱལ་བན་དུ་འགོ་ཡིན་
འདུག ལ་བྲག་པོར་ཞན་པོ་འགོ་ཡིན་འདུག རོ་ཕྱག་པོ་དབུལ་པོར་འགོ་
ཡིན་འདུག བཅས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོང་གསུམ་མི་མཛེད་ཀྱི་བདག་པོ་ལྷ་
ཚངས་པ་ཆེན་པོ་དང་། ལྷ་ཡི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཀྱང་མི་
རྟག་སྟེ། མཐོ་རིས་ཟག་བཅས་ལུས་ཀྱི་འཕེན་ཤུགས་ཟད་དེ་ནམ་ཞིག་ན་
ངན་སོང་གི་གནས་སུ་སྟེ་བ་ཡོད་པ་དང་། ལྷ་ཡི་བུ་ཉི་མ་དང་ཟླ་བའི་ལུས་
སུ་སྟེས་ཏེ་རང་གི་ཁང་བཟང་གི་འོད་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྤྲིང་བཞིའི་སྤྱན་པ་

སེལ་རྒྱས་པ་དེ་དག་ཀྱང་མི་རྟག་སྟེ་ཆོ་འཕོས་ནས་སྤིང་བར་གྱི་ཕྱན་པའི་
ནང་དུ་སྦྲིས་ཏེ་རང་རང་གི་རྐང་ལག་གི་བརྒྱུང་བསྐྱུམ་ཙམ་ཡང་མི་མཐོང་
བ་ཡོད་པ་དང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཉིད་དུ་སྦྲིས་ཏེ་ཆོག་ཙམ་
གྱིས་འཛམ་བུའི་སྤིང་ཡོངས་རྫོགས་ལ་མངའ་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་པ་དེ་ཡང་མི་
རྟག་སྟེ། ཆོ་འཕོས་ནས་འཛིག་རྟེན་ཐ་མལ་པའི་བྲན་གཡོག་དུ་རྒྱར་པའང་
ཡོད་པ་དང་། རྟོར་ཅན་གྱི་ཕྱག་པོ་ཁ་དྲག་གི་བཙན་པོ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་
སྟེ་ཉམ་ཆུང་གི་སྤོང་མོ་བར་འགྱུར་པ་དང་། ཉམ་ཆུང་དང་དབུལ་པོ་ཐམས་
ཅད་མི་རྟག་སྟེ་བཙན་ཕྱག་དར་གསུམ་འཛོམ་པར་རྒྱར་པ་སོགས་མདོར་ན་
སྤིང་པ་གསུམ་གྱི་གནས་ན། བཙན་པོ་ཐོག་ལྟ་བུ། མཐོན་པོ་གནམ་ལྟ་བུ། ཕྱག་
པོ་ལྟ་བུ། མཛེས་པ་ལྟ་བུ། འཕྱོར་པོ་འཇའ་ཆོན་ལྟ་བུ། གཟི་བུ་ཉི་ཟླ་
ལྟ་བུ་སོགས་ངེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་
མ་གཏོགས་གཏན་ནས་མེད་པ་སྟེ། སྟོན་དུས་ཀྱི་སྤྱིན་དང་། བམ་མཁའི་སྟོག་
དང་། རི་གཟར་གྱི་ཐབ་ཆུ་དང་། གར་པའི་འཆམ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་མི་ཡི་ལུས་
སྟོག་སྟེང་པོ་ཆུང་བ་ཆུ་ཡི་ལྷ་བ་ལྟ་བུ་འདི་དུས་རྒྱར་དུ་འཆི་བར་ཅིའི་བྱིར་ན་
མི་འགྱུར་ཞེས་བསམ་པར་བྱའོ།

བྱེ་བྲག་དུ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསམ་པ།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་དུ་འཆི་བ་མི་རྟག་པའི་ཚུལ་ལ་བསམ་པ་ནི། མདོ་ལས། གང་

དུ་གནས་ཀྱང་འཆི་བས་མི་རྟོགས་པའི། །ས་ཚྭ་གས་དེ་ནི་གང་དུ་འང་ཡོད་མ་
ཡིན། །བར་སྤང་ན་མེད་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་མེད། །རི་བོའི་གཟེབ་དུ་ཞུགས་ཀྱང་
མི་ཕན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །འདི་ག་རྟེན་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་གནས་
འདིར་སྐྱེ་བ་ཞིག་གྲུབ་ཟིན་ནས་བཟུང་སྟེ་འཆི་མི་དགོས་པའི་སེམས་ཅན་
གཅིག་ཀྱང་མེད་ན་རང་རེ་ཅིའི་ཕྱིར་འཆི་བར་མི་འཇུག། དེ་ཡང་འདི་ག་རྟེན་
སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་མཚོད་གནས་སུ་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་ཤྱུག་ཐུབ་པ་སོགས་
ཀྱང་མི་རྟོག་སྟེ་སྐྱེ་ཐུང་ན་ལས་འདས་དགོས་པ་དང་། །ས་ཐོབ་ཀྱི་བྱང་སེམས་
ནམས་དང་། །ཟག་པ་ཟད་པའི་དག་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས། །བདེན་
ཆོག་གྲུབ་པའི་དྲང་སྲོང་། །གཙང་སྦྲ་དང་ལྷན་པའི་བྲམ་ཟེ། །མངའ་ཐང་ཅན་གྱི་
རྒྱལ་པོ། །དག་རྩལ་དང་ལྷན་པའི་དཔའ་པོ། །གདུགས་ཞབས་ཀྱི་སྦྲ་མ། །ཁྱི་ཐོག་
གི་དཔོན་པོ་སོགས་ཐམས་ཅད་འཆི་དགོས་པ་དང་། །གཞན་ཡང་འདི་ག་རྟེན་
འདི་ཆགས་ཟིན་ནས་དེ་སྔ་ཕན་ཚོད་ཀྱི་སྟོན་རབས་ནམས་སུ་སྐྱེས་པའི་དག་
ཞན་མཐོ་དམན་གྱི་མི་གཅིག་ཀྱང་འཆི་མ་དགོས་པ་དེང་སང་འདི་ན་ལྷག་པ་
མེད་དེ། །བསྐྱལ་པ་དང་པོ་ཆགས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་མང་
པོས་བསྐྱུར་བ་དང་། །རྒྱལ་པོ་དང་ལས་རྒྱ་ཞེས་སྤྱིང་བཞི་སྤྱིང་ཕན་བརྒྱད། །སུམ་
ཅུ་རྩ་གསུམ་མན་ཆད་ལ་དབང་དུ་བསྐྱུར་ནས་པ་སོགས་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་
བའི་རྒྱལ་པོ་དང་། །རྒྱལ་ཕན་གངས་མེད་པ་བྱུང་བ་དེ་དག་གཅིག་ཀྱང་ལུས་
པ་མེད་ཅིང་། །རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་ཉན་

ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དང་། འཁོར་ནམ་བཞི། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་སོགས་ས་
ཡི་རྩི་ཤིང་དང་ནམ་མཁའི་སྐར་ཆོགས་ལས་ཀྱང་གྲངས་མང་བ་ཞིག་ཕྱོན་པ་
དེ་དག་ཐམས་ཅད་འདས་ཟིན་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་སྟོན་པའི་གཏད་རབས་
བདུན། རིག་འཛིན་གྱི་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྒྱན་དུག་མཆོག་
གཉིས་སོགས་མཁས་གྲུབ་གྱི་ཆོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཕྱོན་པ་དེ་ནམས་
དང་། བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་། རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་ནས་
བཟུང་སྟེ་གནམ་ལ་ཁྲི་བདུན། ས་ཡི་སྟེ་བརྒྱད། བར་གྱི་ལེགས་དུག་སོགས་
དང་། ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་ནམ་གསུམ། སྟོན་ཕྱོན་སད་མི་མི་བདུན། ལོ་རྒྱ་བ་
སྐྱེ་ཅོག་ཁང་གསུམ། རྗེ་འབངས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ། ཡེར་པའི་གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད་ཅུ་ལ་
སོགས་པ་མདོར་ན་བོད་དང་བོད་ཆེན་པོའི་ཞིང་ཁམས་འདིར་ཆོས་ལུན་གྱི་
རྒྱལ་རབས་དང་། སྟོན་རབས་འབངས་རབས་བཅས་དེང་སང་གི་བར་གང་
བྱང་ཐམས་ཅད་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཙམ་རེ་མ་གཏོགས་མེད་པ་དང་། ཆོས་བརྒྱད་ལ་
སྤྲ་འཁྱར་རྟིང་མ་པ། རྩོད་བྱེད་གདམས་པ། རྒྱལ་བ་བཀའ་བརྒྱད་པ། དཔལ་
ལུན་ས་སྐྱ་པ། རི་བོ་དགེ་ལུན་པ་སོགས་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་བསྟན་པ་འཛིན་
སྦྱོང་སྟེལ་བའི་མཁས་གྲུབ་གྱི་སྦྱེས་ཆེན་དམ་པ་བཟང་ལས་འདས་པ་ཞིག་
ཕྱོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་སྦྱེས་རབས་ནམ་ཐར་ཙམ་རེ་མ་གཏོགས་མཇལ་རྒྱ་མེད་
པ་ཐམས་ཅད་སྐྱ་གཤེགས་ཟིན་པ་དང་། སྦྱིར་ས་འོག་ས་སྟོང་ས་སྒྲ་གང་དུ་
སེམས་ཀྱང་སྦྱེས་ནས་མ་གྱི་བའི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་དང་། སྟོས་

སྤྱོད་ཁམས་ཅམ་གྱི་ཡུལ་སྤྲོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་རང་རང་གནས་སའི་གོ་ཆོད་
རིག་ཆོད་ཚུན་ཆད་ལ་བསམ་ན་སྤྲོད་མ་ཐམས་ཅད་ཤི་ཟེན་ནས། དེ་དག་
གི་སྤྱོད་འབྲེག་མདའ་ཞིང་། རྒྱུ་ལོ་སྤྲོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅམ་ཆད་མཐུལ་དུ་ལུས་པ་བྱ་
རྒྱུ་དང་ཆ་རྒྱུ་ཡིན་ཟེར་བའི་དོན་མེད་རེ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་དེ་ཡོད་པ་མ་
གཏོགས་གཏན་ནས་མེད་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་ཡུལ་ལུང་གཅིག་གི་ནང་དུ་
དབྱེད་ན་ལོ་བདུན་ཅུ་འཕྲ། བརྒྱེད་ཅུ་ཅམ་པན་ཆད་སྤྱོད་པའི་མི་རེ་བྱུང་ཅམ་
ལྷག་ཨེ་འདུག་མི་འདུག་དང་། རང་སྤྱོད་ནས་ད་ལྟ་ལོ་གྲངས་དུ་རེད་ཡོད་ན་
དེའི་ཆེ་ཅམ་ན། ཡུལ་ལུང་དེ་ནས་དང་། ཁྱོད་པ་དེ་ནས་དང་། རང་གི་བྱིས་
ནང་དེ་ཅམ་ནས། རང་བས་ལོ་རྒྱུས་ཅམ། རང་དང་ལོ་མཉམ་ཅམ། རང་བས་
གཞོན་ཅམ་གྱི་མི་དུ་ཤི་སོང་ཞིབ་ཀྱིས་དབྱེད་ན་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་འདི་མི་གོ་
བའི་འོས་མེད་ཆོད་གདལ། དེས་ན་མདོ་ལས། སྤྱོད་ནས་ལ་ལ་མ་ཤི་བ། །འགའ་
ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་བའམ། རྩོམ་སམ་འོན་ཤིང་མེ་ཆོམ་བ། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་
པའི་ཐ་མ་འཆི་བ། བསགས་པའི་ཐ་མ་ཟད་པ། །འདུས་པའི་ཐ་མ་འབྲལ་
བ། བཞིགས་པའི་ཐ་མ་འགྲེལ་བ་ཡིན་པ་གསུངས་སོ། །

ནམ་འཆི་ཆ་མེད་བསམ་པ།

གསུམ་པ་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་ལ་བསམ་པ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ནད་མེད་ཉི་
མ་འདི་ལྟ་བུར། །བས་བཅས་འཆི་བ་མེད་རྒྱུར་ཀྱང་། །ཆོ་ནི་སྐད་ཅིག་སྤྱོད་

བ་སྟེ། །ལུས་ནི་ཐང་ཅིག་བརྟན་པོ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །འཆི་བ་
མི་ཉག་པ་དེ་རང་གི་ཐོག་ཏུ་ནམ་འོང་བ་ལོ་སྟོན་ཞག་དུས་ཀྱི་མཚམས་འདྲ་
ངས་པ་ཡོད་ན། དེའི་དུས་མ་ཆེས་ཀྱི་བར་རེ་ཞིག་སྐྱག་མི་དགོས་པའམ། དེ་
བསྟོན་པའི་ཐབས་ལའང་ག་ལེར་འབད་ཆོག་པ་ཞིག་ཡིན་མོད། །འོན་ཀྱང་
ནམ་འཆི་འགྲོ་ཆའམ་ངས་པ་མེད་པ་སྟེ། སལ་ཆེར་གྱིས་འཆི་སྟོན་ཡིད་ལ་
མེད་པའི་སྟོན་ལུན་རིང་པོ་ཞིག་སྟོན་རྒྱ་ཡོད་གྲབ་བྱེད་དེ་མཁར་ཁང་པ་
བཟོ་བ། ཆོང་ཉོ་ཆོང་བྱེད་པ། སྒྲ་གུར་དང་གོས་ཆེས་བྱབ་བྱེད་པ། གཉེན་
སྟོན་མོ་བྱེད་པ། དག་དཔག་འཐབ་འཛིང་བྱེད་པ། ཐ་མོད་འཕུ་སྟོག་བྱེད་པ་
སོགས་ཀྱི་ཐབས་ཅི་དྲག་ཅིག་བཤམས་ནས་རང་ཉིད་ཁེ་ཐབས་དང་བཅན་
ཐབས་ཕྱག་ཐབས་ཁོ་ན་ལ་འབད་པའི་རང་ལ་སྟོན་བྱེད་འཆི་བདག་གིས་
གསོད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེའི་དུས་ན་འཛིག་ཉེན་ཆེ་འདི་ཡི་ཆུས་དང་སོ་
ནམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐར་ཟིན་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ཐོག་ ཐམས་ཅད་བྱ་
འཕྲོ་ལས་འཕྲོ་ཅིད་སྐྱད་མགོ་བྲེག་པ་བཞིན་དུ་བྱིང་ཁྲོབ་ཐེ་ལུས་ཞིང་། ཆོ་
བྱི་མ་ལ་སྐྱག་མི་དགོས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དགེ་བ་ནི་སྟེ་གཅིག་མ་འབྱུབ་
པས་ཁ་དུ་འབོད་བྱང་སེན་རྗེས་ཀྱིས་གང་སྟེ་འགྲོ་དགོས་པའི་དུས་ཤིག་ཆོས་
སྐབས་འགྲོད་པས་ཕན་པ་ཅི་ཡོད། དེས་ན་ད་ལྟ་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་འདི་དྲན་
པ་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ། རང་ལ་གནས་སྐབས་མི་འཆི་བསམ་པའི་ཞེ་ལ་གདེངས་
ཅི་ཡོད། །འཆི་བདག་གིས་གསོད་པ་ལ་རྒྱ་ཕྱག་ཞན། ལོ་ཆས་གཞོན། ཐོབ་མཐོ་

དམན། བྱ་དཔའ་ཞན། ར་བ་དང་མི་ན་བ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟེ་གཅིག་མེད་
པ། ལ་ལ་མ་ཡི་མངལ་ནས་གསོད། ལ་ལ་བྱི་རོལ་དུ་སྐྱེས་ཅམ་ན་གསོད། ལ་ལ་
བྱིས་པ་གོག་ཐུབ་ཅམ་ན་གསོད། ལ་ལ་གཞོན་ནུའི་དུས་ན་གསོད། ལ་ལ་དར་
ལ་བབ་པ་ན། ལ་ལ་དར་ལས་ཡོལ་བ་ན། ལ་ལ་རྒྱས་པའི་དུས་ན་གསོད་པ་
སོགས་ཡིད་རྟོན་ཞེས་བ་ཅི་ཡང་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས། དེས་ན་
རང་གིས་བསམ་སྒྲོ་ལེགས་པོ་ཞིག་བཏང་ན། ལོ་པ་རེས་དང་ཆེ་བྱི་མ། རྩ་བ་
བྱི་མ་དང་ཆེ་བྱི་མ། སང་གི་ཉིན་དང་ཆེ་བྱི་མ་གཉིས་གང་སྔ་བ་འགྱུར་བའི་
ཞེ་ཐག་ཆོད་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེར་མ་ཟད་ད་ནངས་ཡར་ལངས་དུས་ཡོད་
ཀྱང་དོད་གོང་མར་ཉལ་ཁ་འཆི་ཟིན་ཡོད་ན་ཅི་ཆ། མར་ཉལ་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་
ནངས་སྔ་ཡར་ལང་དུས་ཞེ་ཡོད་ན། སྔ་དོ་ཡོད་ཀྱང་བྱི་དོ་ཞེ་ཡོད་ན། འཆི་
ཞེས་པ་དེ་དབུགས་པར་སོང་ནས་དབུགས་རྩེར་མ་བྱུང་བ་དེ་ཡིན་ན། དེ་
འདྲ་བའི་དབུགས་འབྱུང་རྩལ་གྱི་རྒྱུ་བ་དེ་ནམ་ཆད་རན་ཡོད་རང་རང་གིས་
ཏ་གོ་ཆོད་གཏན་ནས་མེད་པ་དེ། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས། ཆེ་འདི་གཞོད་མང་རྒྱང་གིས་
བཏབས་པ་ཡི། རྒྱ་ཡི་རྒྱ་བུར་བས་ཀྱང་མི་རྟག་ན། དབུགས་དབྱུང་དབུགས་
རྩལ་གཉིད་ཀྱི་ལོག་པ་ལས། སང་ཁོམ་གང་ལགས་དེ་ནི་དོ་མཆར་ཆེ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་དགོས་སོ། །

འཆི་རྒྱུན་ངེས་མེད་བསམ་པ།

བཞི་པ་འཆི་རྒྱན་ངེས་མེད་ལ་བསམ་པ་ནི། དེ་ཡང་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་ཡིན་
ཡང་། ང་རང་ད་ལྟ་ལོ་གྲངས་ན་ཆོད་གཞོན་པ་ཡིན། འཆི་རྒྱན་ལ་འཛེམ་སྟེ་
གཟབ་གཟབ་བྱས་ནས་མོ་འདྲ་ཅིས་འདྲ་བྱེད། གཏོ་དགེ་སྒྱུ་རིམ་འདྲ་སྒྲུབ། ན་
འདྲ་བྱུང་ན་སྒྲན་ཟ་རིམ་འགོ་ལ་འབད་ན་སྒྱུན་མི་འོང་བསམ་མཁན་མང་
ཡང་། ཨ་རེ་དེ་འདྲ་ཐབས་བྱས་ནས་འཆི་བ་ལས་ཐར་རྒྱ་རེ་ཡོད་ན་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་ཐབས་ལ་འབད་དེ། འཆི་མི་དགོས་པ་ཆེ་ཐར་ཐོབ་པ་
མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་ལོས་སྲིད། འོན་ཀྱང་སྦྱོད་འཇུག་ལས། འཆི་བའི་
རྒྱན་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་། གསོན་པའི་རྒྱན་ནི་ཉུང་བ་ཅི་མ། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། སྦྱིར་འཆི་བ་ལ། ཆེ་བ་དང་ནས་འཆི་བ། བསོད་ནམས་བདེ་ནས་འཆི་
བ། གཉིས་ཀ་བདེ་ནས་འཆི་བ། སྒྲོ་བྱུར་བའི་རྒྱན་གྱིས་འཆི་བ་དང་བཞི་ཡོད་
པ་ལས་འགའ་ཞིག་ལ་ཅུང་བདེ་གནས་སྐབས་བཅོས་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་བཅོས་སྐབ་
པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། འཆོ་བའི་རྒྱན་སྒྲན་དང་བསམ་ནམས་ཀྱང་འཆི་རྒྱན་དུ་
འགོ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། འཆི་བའི་རྒྱན་འདི་རེད་མི་འཆི་བའི་རྒྱན་འདི་
རེད་ཟེར་བའི་ངོས་བཟུང་གེས་པ་ཅི་ཡང་མེད། འཆི་བ་ལ་ནད་རླུང་དང་
འགྲིས་པ་བད་ཀན་སོགས་ཀྱིས་ཡུན་རིང་པོ་ལོ་དང་ལྷོ་བ་ཁ་གྲངས་མནར་
ནས་འཆི་དགོས་པ་འང་ཡོད་ཅིང་། ཉིན་ཞག་རེ་རེ་གཉིས་རེ་ཙམ་ན་ནས་
འཆི་བ། དུག་གཟེར་སོགས་དུག་པོ་ཐེབས་ནས་ཇ་ཡུན་རྒྱ་ཆོད་རེའི་ནད་
ཀྱིས་འཆི་བ། ཅི་ཡང་མི་ན་བར་སྒྲོ་བྱུར་དུ་གཟུང་གི་བ་གནམ་རྩོམ་སོགས་ཀྱིས་

འཆི་བ། རི་དང་གཡང་ཁ་སོགས་ནས་ཤུད་དེ་འཆི་བ། རྩམ་ཁུར་བ། མེས་ཆོག་
པ། རྡོ་ཕོག་པ། གཅན་གཟན་གྱིས་ཐོས་པ། དག་རྒྱན་གྱིས་བསད་པ། འཐབ་
འཛིང་དང་དམག་འཁྲུག་གིས་འཆི་བ། ས་གཡོ་ཁང་ཞིག་སོགས་གྱིས་འཆི་
བ། ཟས་བ་ཉེས། རྟ་རྒྱུག་ཉེས། ལམ་དུ་འགྲོ་ཉེས། རྩ་ལ་རབ་ཉེས། ལས་ལ་
བྱས་ཉེས་སོགས་གྱིས་འཆི་བ། རྒྱ་པ་རེ་རེའི་ཆེ་ལ་གཞོན་པ་དུ་མ་འཆི་
བ། ར་བ་རེ་རེའི་ཆེ་ལ་མི་ར་བ་དུ་མ་འཆི་བ་སྟེ། མདོར་ན་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་
པ། འཆི་རྒྱུ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ། ཆེ་ལ་འཐུང་རྒྱ་དང་བསྟོན་རྒྱ་མེད་པ། ལོ་
དང་ལྷ་བ་ཞག་གངས་རྒྱ་ཆོད་ངེ་ཅམ་སོང་བ་དེ་ཅམ་དུ། ཉེ་མ་རུབ་རི་ལ་ཉེ་
བ། རྩ་བོ་རྩ་མཆོ་ལ་ཉེ་བ་ལྟར་འགྱུར་ཞིང་། རམ་ཞིག་འཆི་བདག་དང་ཕྱད་
དེ་དབང་མེད་དུ་གསོད་འོང་བའི་དུས་ན། ཕྱག་པོས་ཉོ་རྒྱ། མེད་པོས་སྟོང་
རྒྱ། དཔའ་པོས་འཛིང་རྒྱ། སྤར་མས་བྲོས་རྒྱ། མངོས་མས་བསྐྱུ་རྒྱ་སོགས་གྱི་
ཐབས་དང་བྲལ་ཞིང་། ཟས་གོས་རྒྱ་ལོར། དུལ་མི་མཛུལ་གཤེས། ཉེ་འབྲེལ་རྩ་
ལག་མིང་སྲིང་གཟུང་སྟེ། ས་མ་བྱ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཤུལ་དུ་བཞག་སྟེ། ཟས་བ་
འཕྲོ། གཏམ་བཤད་འཕྲོ། གོས་གྲོན་འཕྲོ། ལས་ལས་འཕྲོའི་ངང་དུ་སྟོ་བྱར་དུ་
རང་ཉིད་གཅིག་ཤུ་མར་གྱི་དཀྱིལ་ནས་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་
མའི་ལམ་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་དང་། དེའི་དུས་ན་ནམ་ཤེས་ལས་གྱི་རྒྱུང་དམར་
དག་པོས་དབང་མེད་དུ་དེད་ནས་རྒྱས་མེད་པའི་གཤེན་རྗེའི་རྒྱལ་ཁམས་སུ་
གྲོགས་དང་སྐྱབས་སུ་ཡང་མེད་པའི་བར་དོའི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཤུར་འབྱམ་

དགོས་པ་དེ་ཙམ་ན་འགྲོད་པ་བྱས་པས་ཨ་ཙ་མ། ཅི་ཞིག་ཡན། དེས་ན་ད་ལྟ་
རང་རེ་རྣམས་ལུས་ངག་སེམས་གསུམ་རང་དབང་ཡོད་པའི་དུས་འདི་ཙམ་
ན་རང་དོན་རང་གིས་མགོར་བ་བྱས་ཏེ། འཆི་བ་མི་ཉག་པ་འདི་ཆོས་པ་ཆོས་
ལམ་དུ་འགོ་བ་བྱེད་པ་ལ་ཆངས་ཐིག་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། སེམས་ལ་ཉག་འཛིན་
ཅི་ཙམ་ཆེན་ཆོས་ལྷན་པ་དང་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད། རྩ་རྒྱུ་ཆུ་སྒྲུག་དང་། བུམ་
པ་ཞབས་བརྒྱུ་དང་། ཟས་དུག་དང་འབྲེས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མ་གཏོགས་གཏན་
ནས་འགོ་བ་མེད་ལ། སེམས་ལ་འཆི་བ་མི་ཉག་པ་འདི་ཅི་ཙམ་གོམས་ན། ཆོས་
པའི་ཐོལ་དང་ཉགས་ཙམ་མ་ཡིན་པ་དོན་ངོ་མའི་ཆོས་པ་ཞེས་པའི་གྲས་སུ་
ཚུད་དེ་འཆི་རན་ཁ་འཛིགས་སྒྲག་མི་དགོས་པ་ཞིག་འཇུར་འོང་། འཆི་ཁ་
འཛིགས་སྒྲག་མ་དགོས་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ལ་སྒྲིང་པོ་ལོན་པ་ཟེར་བ་
དེ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་འཆི་བ་མི་ཉག་པ་འདི་མ་བརྟེན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་
ཞིང་། དེ་ཡང་རབ་ན་དུས་ཀུན་གྱི་ཆེ་མ་བརྟེན་པ་ཞིག་དང་། ཐ་ན་ཉིན་རེ་ལ་
དུས་གསུམ་རེ་ཙམ་བྲན་རྒྱུ་མ་བརྟེན་པ་ཞིག་དང་། ཡང་ཐ་ལ་ཉིན་རེ་ལན་རེ་
ཙམ་མམ། ད་ནང་ཡར་ལངས་ཁ་ལན་རེ་དང་དོ་དགོང་མར་ཉལ་ཁ་ལན་རེ་
ཙམ་དུ་འང་འཆི་བ་མི་ཉག་པ་འདི་བྲན་རྒྱུ་བྱུང་ན་དེ་ཙམ་དུ་རང་ཉིད་འཆི་
བའི་ལམ་རྒྱགས་དམ་པའི་ཆོས་རུང་ཟད་རེ་འབྲུབ་པར་འཇུར་བས་དེས་ན་
འདི་ཐམས་ཅད་གྱིས་མ་བརྟེན་པ་ཞིག་གལ་ཆེ་ལོ།

ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་བསམ་པ།

གསུམ་པ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བསམ་པ་ནི། དེ་ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་
བསམ་པ་ལ། བོད་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དལ་འབྱོར་འདི་རྟེན་པར་དཀའ་བ་
དང་། འཆི་བ་འདི་མི་ཉག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཆོད་འདུག་ཀྱང་། དེ་ཅམ་ལ་
ཉ་ལས་རྒྱ་ཅི་ཡོད། ཆེ་ཡུན་རིང་པོ་འདྲ་ཐུབ་ན་ག་ལེར་ཁ་ཉོན་བསྐྱས་བརྗོད་
འདྲ། ཕྱག་སྐོར་སྒྲིབ་བྱང་འདྲ་ལ་འབད། རྩོམ་བཞོ། སྐྱོམ་འདེབས། མ་
ཉི་འདྲ་བགྲངས། རྒྱ་འདྲ་སོག་ན་དཀོན་མཆོག་གི་མདུན་དུ་ཆོགས་བསགས་
འདྲ་བྱ་ལོས་ཆོག འོན་ཀྱང་ཆེ་རིང་པོ་མ་ཐུབ་ནས་ད་ལོ་སང་མོད་ཤི་སོང་
ནའང་འགྱོད་པ་ཅི་ཡོད། ངས་དེ་སྤར་དགེ་བ་འདྲ་ཅི་མ་འབྱུང་ཀྱང་སྤྲིག་
པ་འདྲ་ཆེན་པོ་ཅི་ཡང་མ་བསགས་པས་ང་ངན་སོང་དཔུལ་བ་སོགས་ལ་སྦྱེ་
དོན་མེད། ཐམས་ཅད་འཆི་དགོས་པ་ལ་མཉམ་པ་ཡིན་པ་ལ་ང་རང་ལྟག་
པར་སྐྱག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡོད་ཅེས་རང་སེམས་རང་གིས་བསྒྲུ། རང་
མགོ་རང་གིས་སྐོར་མཁན་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་། ཨ་རེ་དེ་འདྲ་མིན་ཏེ། ཞི་བ་
ལྟས། སྐད་ཅིག་ཅིག་བྱས་སྤྲིག་པས་ཀྱང་། །བསྐྱལ་བ་མནར་མེད་གནས་ཐུར་
ན། བློག་མེད་འཁོར་བར་བསགས་སྤྲིག་གིས། །བདེ་འགྱོར་མི་འགྱོ་སྒྲོས་ཅི་
དགོས། །ཞིས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་རེ་རྣམས་ལ་ལྟས་རྟེན་འདི་ཡི་སྤང་ན་
བསགས་པའི་ངན་སོང་དུ་སྦྱེ་བའི་ལས་གཏན་ནས་མེད་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་

ཞིང་། གལ་ཏེ་མེད་པར་སྲིད་ཀྱང་སྒྲེ་བ་སྒྲ་མའི་ཆོ་རབས་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་
ནས་བསགས་པའི་ངན་སོང་དུ་སྒྲེ་བའི་ལས་དུ་མ་ཡོད་པ་ཡིན་པ་གསུངས་
པས་ཆོ་འདི་ལ་དགེ་བ་མ་འགྲུབ་ན་སྒྲེ་བ་སྒྲ་མའི་ལས་དེ་དག་གིས་དབྱལ་
བ་སོགས་ལ་འཕེན་པར་འགྱུར་བ་ངེས་པ་ཡིན་པས་དེས་ན་ལས་རྒྱ་འབྲས་
ཀྱི་ཚུལ་འདི་ལེགས་པར་ཅིག་ཤེས་དགོས། འདི་མཤེས་ན་སྤྲིག་པ་སྤོང་ཞིང་
དགེ་བ་སྒྲུབ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་སྒྲེ་དོན་མེད། དགེ་སྤྲིག་ལ་སྤང་སྤང་མ་བྱས་ན་མཐོ་
རིས་ལྟ་དང་མི་ཡི་ལུས་དང་ཐར་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཡང་གཏན་ནས་
མི་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞིང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མ་འདྲེས་པ་མཐུན་པ་པོ་ནི་
སྟོན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉག་ཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེས་བཀའ་སྡེ་སྟོན་
གསུམ་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ངོས་ཟིན་ནས་སྤང་
སྤང་བྱ་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་ནས་ལས་འབྲས་བསམ་པ་ལ།

དེ་ཡང་ལུང་ལས། ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་ལས་ནམས་ནི། །བསྐླལ་བ་
བརྒྱར་ཡང་ཚུད་མི་བ། །ཆོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབས་པ་ན། །འབྲས་བུ་སློན་པ་
ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་ལས་ནམ་སློན་མྱོང་བ་ངེས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དུས་བསྐླལ་
བ་བརྒྱ་ཅམ་འདས་པར་གྱུར་པའཕ། སྒྲེ་བ་ཆོ་རབས་སྤོང་ཕྲག་མང་པོ་འདས་
པར་གྱུར་ཀྱང་ལས་དེ་ཚུད་ཟོས་ཏེ་མེད་འགོ་རྒྱ་མེད་པར་སེམས་ཅན་རང་
གིས་མྱོང་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་
ལས། དུས་ཀྱིས་ཉེན་ཏེ་རྒྱལ་པོ་འགོ་གྱུར་ན། །འོངས་སྟོན་མཛེད་དང་གཉེན་

བཤིས་ཇེས་མི་འབྲང་། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ནི་གང་དང་གར་འགོ་ཡང་། །ལས་ནི་
གྲིབ་མ་བཞིན་དུ་ཇེས་སུ་འབྲངས། །ཞེས་སྐྱེས་བུ་རང་ཉིད་འཆི་བའི་ཆོ་ན་
རྒྱ་ལོ་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ནམ་ཐོས་སྤྲོས་ཀྱི་མཛོད་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་གོས་ལ་
ལྟན་པ་ཅམ་ཞིག་ཟས་ལ་ཁ་བདེ་གང་ཅམ། རྒྱལ་དངུལ་སྒོར་བྱེད་ཅམ་ཞིག་
ཀྱང་ཁུར་དབང་མེད་པར་གཅེར་བུ་ལག་སྟོང་དུ་འགོ་དགོས་པ་དང་། འཁོར་
གཡོག་ཞབས་ཕྱི། གཟའ་ཆང་ཉེ་འབྲེལ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་མའི་
ལམ་དུ་འགོ་རྒྱུ་གཅིག་ཀྱང་ཁྱིད་རྒྱ་མི་རྟེན་པར་རང་ཉིད་ཁེར་བུ་འགོ་
དགོས་པ་ཡིན་ཡང་རང་གིས་ཆོ་འདི་ལ་བསགས་པའི་ལས་དེ་ནི་འཆི་བའི་
པའི་ཤུལ་དུ་བཞག་རྒྱུ་དང་ལུས་རྒྱུ་གཏན་ནས་མེད་པར་བྱ་ནམ་མཁའ་ནས་
འཕྱར་ཡང་གྲིབ་མ་ས་གཞི་ནས་ཇེས་སུ་འབྲངས་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཇེས་སུ་
འབྲངས་བར་གསུངས་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་རང་གི་ཇེས་སུ་འབྲངས་པ་དེ་
ཡང་ལས་གསོག་པ་པོ་རང་གིས་ཁྱོད་དགོས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ལྟན་པ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་ནས། ལས་ནི་ས་ལ་མི་སྤྱིན་རྡོ་ལ་མི་སྤྱིན་ཏེ་རང་གི་བེན་པའི་
ལུང་པོ་འབའ་ཞིག་ལ་སྤྱིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལས་བདག་གིར་བའི་དུས་ལ་
བབས་སོ། །ཞེས་སོགས་དུ་མར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་
མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ཐམས་
ཅད་འདིར་གཏན་ལ་འབེབ་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི།

འདིར་ཆོག་ཉུང་དོན་བསྟུས་ཅམ་གྱི་ལས་ཀྱི་ནམ་གཞག་ཅུང་ཟད་

འཆད་པ་ལ། དེ་ཡང་ལས་ལ་དགེ་བའི་ལས་དང་སྤྲིག་པའི་ལས་གཉིས་
ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱིས། མ་ཆགས་མི་སྤང་གཏི་མུག་
མེད། །དེས་སྦྱིད་ལས་ནི་དགེ་བ་ཡིན། །ཞེས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་
གཏི་མུག་གསུམ་པོ་མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་
པའི་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་ཡིན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་
ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་གསུམ། །དེས་སྦྱིད་ལས་ནི་མི་དགེ་བའོ། །ཞེས་མི་དགེ་བའི་
རྩ་བ་ཆགས་སྤང་ཚྛངས་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་
ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་དགེ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཆགས་
སྤང་ཚྛངས་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་དད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་
པའི་ལས་སློག་གཅོད་སློང་བ་སོགས་དགེ་བ་བརྩུ་པོ་སྒྲུབ་པར་བྱས་པས་ནི་
ཀུན་སློང་གི་བསམ་པའི་སྟོབས་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གི་ཕྱེ་བྲག་གིས་གནས་སྐབས་ལྟ་
དང་མི་ཡི་བདེ་འབྱས་དང་། མཐར་ཐུག་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ། རང་སངས་
རྒྱས། སྟོན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མན་ཆད་ཀྱང་ཐོབ་པར་
འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །མི་དགེ་བ་ནི་མདོ་ལས་ཞེ་སྤང་གིས་ཀུན་ནས་སློང་བས་
མི་དགེ་བ་སློག་གཅོད་སོགས་བརྩུ་པོ་ལ་ཅི་རིགས་སྤྱད་པས་དཔྱལ་བ་ཆ་
གང་གི་གནས་སུ་སྦྱེ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྤྱད་
པས་ཡི་དྲགས་སུ་སྦྱེ་བ་དང་། གཏི་མུག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྤྱད་
པས་དུད་འགོར་སྦྱེ་བར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་མི་དགེ་བ་རྒྱུད་ཅུ་སྤྱད་པས་

ནི་དུང་འགྲོར་སྐྱེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་འབྲིང་དུ་སྦྱུང་པས་ནི་ཡི་དྲགས་སུ་
སྐྱེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་ཆེན་པོ་སྦྱུང་པས་ནི་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་
དང་། མི་དགེ་བ་དང་འདྲེས་པའི་དགེ་བ་བསྐྱབས་པས་ནི་ལྷ་མ་ཡིན་འཐབ་
ཚོད་ཀྱི་གནས་སུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་སྦྱི་
རིགས་ལ་རྣམ་སྒྲིབ་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དང་། རྒྱ་མཐུན་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དང་། བདག་
པོའི་འབྲས་བྱ་སྟེ་འབྲས་བྱ་གསུམ་རེ་ཡོད་པ་ལས་དེ་ཡང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་
མི་དགེ་བ་ནི་བསམ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཀྱི་སྟོག་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པ་
ལེན་པ་སྟེ་རྒྱན་ཇག་བྱེད་པ་དང་། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་སྟེ་རང་གི་
མ་ཡིན་པའི་བྱ་དེ་དང་སྐྱེས་པ་འཆལ་ཏེ་མི་ཆངས་སྦྱོད་པ་དང་། གཏམ་
བདེན་པ་གཞན་དུ་བསྐྱར་ཏེ་བརྟུན་དུ་སྐྱ་བ་དང་། གང་ཟག་མཐུན་པོ་དབྱེ་
བའི་ཆེད་དུ་ཁ་སྐྱེ་བྱས་དེ་ཕྲ་མ་སྐྱ་བ་དང་། གཞན་ཀྱི་ན་བར་མི་སྟན་པའི་
ཆོག་རྒྱབ་སྐྱ་བ་དང་། སྦྱ་དང་སྦྱང་སོགས་རྒན་པོའི་གནའ་གཏམ་ཁ་མཆར་
སོགས་དོན་མེད་ཀྱི་གཏམ་སྐྱ་བ་ཆོག་ཀྱལ་བ་དང་། རང་ལ་མེད་ཅིང་གཞན་
ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཞོར་ཡིད་དུ་འོང་བ་དེ་ང་ལ་ཡོད་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱམ་པའི་
བནལ་སེམས་དང་། གཞན་ལ་མི་དགའ་བ་སྟེ་ཞེ་སྤང་བའི་གཞོད་སེམས་
དང་། དགེ་བའི་ཕན་ཡོན་སྤིག་པའི་ཉེས་དམིགས་སོགས་མེད་པར་ལྷ་བའི་
ལོག་ལྷ་དང་བཅུ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྷ་བྱའི་མི་དགེ་བ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གང་སྦྱུང་
ཀྱང་རྣམ་སྒྲིབ་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དཔྱལ་བ་ཡི་དྲགས་དུང་འགྲོ་

སྒྲིབ་པ་ལ་མཐོང་གསུམ་གྱི་གནས་སྒྲུབ་འཕེན་པ་དང་།

དེ་ནས་ཡང་ནམ་ཞིག་ཐར་བའི་ཆེན་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་
དང་། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་གཉིས་བཅས་ཚུང་དགོས་པས་དེ་ནམས་རིམ་པ་
བཞིན་བསྐྱེད་ཅམ་ཞིག་བཤད་ན། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ཤ་ཟ་འདྲོད། སྐུ་གས་
པ་གྱེན་འདྲོད་སོགས་འདྲོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཏེ། རྟོག་དང་ར་
ལུག་སོགས་སྒོ་རྟོག་རི་དྲུགས་དང་གཅན་གཟན། བྱ་དང་ཉ་སོགས་གསོད་
པའམ། ཞེ་སྤང་གིས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱེད་སྤྱོད་རང་གི་དགྲ་བོ་མི་སོགས་སེམས་
ཅན་གཅིག་སྟོག་བཅད་དེ་བསད་ན། དེའི་ནམ་མཁུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་དཔྱལ་
བ་མནར་མེད་པའི་གནས་སྒྲུབ་རྒྱ་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་སྐྱུག་
བསྐྱེད་ཚུང་དགོས་པ་དང་། དེ་ནས་སྒྲིབ་ལས་གྱི་འསྐྱོར་ཅུང་ཟད་ལ་བཞེན་
ནས་མཐོ་རིས་མི་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྒྲུབ་སྒྲིབ་ཀྱང་ཚུང་བ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་
འབྲས་བུ་སྟོག་ལན་ལྔ་བརྒྱ་ཅམ་འཇལ་དགོས་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་
དུ་ཆེ་མུང་ཞིང་ནད་མང་བར་འགྱུར་བ་དང་། བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་ཆེ་རབས་
ཐམས་ཅད་དུ་སྟོག་གཅོད་པས་འཆོ་དགོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་པོའི་
འབྲས་བུ་སྐྱོགས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་གཟི་མདངས་ཆུང་བའི་གནས་སྒྲུབ་
བ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་ནས་མི་དགེ་བ་གཞན་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་ནམ་མཁུན་
གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ངན་སོང་གི་གནས་སྒྲུབ་བ་འདྲ་ལ། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་
ནི། མ་བྱིན་པ་སྤངས་པས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དབུལ་བོར་འགྱུར་ཞིང་།

རང་ལ་འོར་ཇས་ཡིད་ཀྱང་གཞན་གྱི་རྒྱ་འཕྲོག་བྱེད་ཤོར་བ་དང་། སྤོང་བས་
ཀྱིས་འཆོ་དགོས་པ་དང་རྒྱན་པོ་ལ་གོམས་པར་འགྱུར། ལོག་གཤམ་བྱས་པས་
ནི་རྒྱུང་མ་དང་བྱིམ་ཐབས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་དག་ལྷ་དང་བཅས་པའི་
རྒྱུང་མ་སོགས་དང་སྤྲད་ཅིང་ལོག་གཤམ་ལ་གོམས་པར་འགྱུར། བརྟན་དུ་
སྤྲོ་བས་བརྟན་སྤྲོ་ལ་གོམས་ཞིང་སྤྲོ་བ་འདེབས་པ་མང་བར་འགྱུར། སྤྲ་མ་
བྱས་པས་སྤྲ་མ་ལ་གོམས་ཞིང་འཛའ་བཤེས་དང་མི་མཐུན་པར་འགྱུར། ཆོག་
རྒྱུབ་སྤྲོས་པས་དེ་ལ་གོམས་ཞིང་དུས་ཀྱན་དུ་མི་སྟན་པ་ཐོས་པར་འགྱུར། ངག་
ཀྱལ་སྤྲོས་པས་དེ་ལ་གོམས་ཤིང་ཆོག་མི་བཅུན་པ་སྟེ་རང་གིས་གང་སྤྲོས་ཀྱི་
ཆོག་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་ན་བ་ལ་མི་འགོ་བར་འགྱུར། བན་བ་སེམས་བྱས་
པས་ནི་རང་གི་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་མི་འགྱུབ་པར་འགྱུར། གཞོད་སེམས་
བྱས་པས་ནི་རང་ཉིད་ཉམ་རྒྱུང་ཞིང་གཞན་ཀྱན་ལ་འཛིགས་ཤིང་སྤྲོག་དགོས་
པར་འགྱུར། ལོག་ལྟ་བྱས་པས་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་མི་སྤྲད་ཅིང་ལྟ་བ་
བྱིན་ཅི་ལོག་དང་ལྟན་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་ཤིང་། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་
ནི་གང་དུ་སྦྱེ་བའི་ཡུལ་ལ་སྦྱིན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཅི་རིགས་པ་ས་ཆ་ཡུལ་
ལུང་ངན་པ་དང་ལོ་ཐོག་ལ་རྩ་དང་སད་སེར་གྱིས་སྤང་བ། ས་ཕྱོགས་རྩལ་
དང་ལུན་པ་འཕྲིགས་ཤིང་བྱི་ངན་པ་ལྡང་བ། ས་ཕྱོགས་ཚྭ་སྟོ་ཅན་ནད་དང་
ལུ་གེ་མང་ས། ས་ལ་མཐོ་དམའ་དང་རི་ལུང་རྩང་ཁྱུང་དོག་ས་དང་། ས་སྟོང་
དང་ལོ་ཉླ་མེད་ས། ལྷ་སྟོ་གནས་ས། དུས་ལོག་མང་ས། རྟོན་འབྲས་སྤྲ་བ་དང་

ཁ་བ་སོགས་འབྱུང་བའི་གནས་སྒྲུ་ཅི་རིགས་སྒྲེ་བར་གསུངས་ལ། མི་དགེ་བ་
དེ་དག་སྒྲུངས་ཞིང་དགེ་བ་བརྩུ་པོ་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ནི་གནས་སྐྱབས་སྒྲུ་
མཐོ་རིས་མི་དང་ལྷ་ཡི་གནས་སྒྲེ་ཞིང་། དེའི་དུས་ན་ཆེ་རིང་བ། བད་མེད་
པ། འོངས་སྒྲིད་ཆེ་བ། རིགས་མཐོ་ཞིང་དབང་ཐང་ཆེ་བ། གཟུགས་བཟང་
བ། རྒྱུ་དང་རིག་པ་གསལ་བ་སོགས་སྒྲུ་འཇུག་ཞིང་། གང་དུ་སྒྲེ་བའི་ཡུལ་
ཕྱོགས་ཀྱང་ཡིད་དུ་འོང་བ། འོ་ལེགས་ཤིང་ཕྱག་འཁེལ་བ་དང་། འཇུག་ཅོད་
དང་དུས་ལོག་སོགས་མེད་ཅིང་། དམ་པའི་ཆོས་དར་བའི་གནས་སྒྲེས་ནས་
སྒྲེས་མ་ཐག་རྒྱ་དམ་པའི་ཆོས་དང་ཕྲད་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་འང་
དགེ་བ་འབྱུབ་པ་ལ་གོམས་པར་འཇུག་ཞིང་། དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་སེམས་སྒྲིད་
གྱིས་ཟིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་གསུངས་ལ།

དེས་ན་མཐོ་རིས་ལྷ་མིའི་ལྷས་རྟེན་དང་ཐར་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
འཕང་ཐོབ་བྱེད་དང་། བདེ་བ་ཅན་སོགས་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་རྣམས་སྒྲུ་
སྒྲེ་བ་ལེན་པའང་རྒྱ་དམ་པའི་ཆོས་དགེ་བ་བརྩུ་ཡི་ཉམས་ལེན་བྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཞི་བ་ལྷས། ཡིད་ལ་བསམ་
པའི་དགེ་བྱས་པས། གང་དང་གང་དུ་འགྲོ་འཇུག་བ། རྟེན་དང་དེར་ནི་བསོད་
ནམས་དེས། འབྲས་བུ་ཡོན་གྱིས་མངོན་མཆོད་འཇུག། ཞེས་ཞེ་ཐག་པ་ནས་
དགེ་བ་བྱས་པའི་གང་ཟག་དེ་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་གནས་རིས་གང་དང་
གང་དུ་སྒྲེས་ཀྱང་དེ་ཡི་ལས་དང་སེམས་ལ་བདེ་བ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་མེད་

པ་དང་། དེར་མ་ཟད་གྱི་དགེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་བདེ་བ་ཅན་སོགས་དག་
པའི་ཁིང་ཁམས་ནམས་སུ་སྦྱེ་བ་བྱེད་ཅུས་པ་ཞིག་འབྱུང་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་ས་
གཞི་ཁོད་སྟོན་ཡངས་ཁིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྟོང་དུ་རྩི་བཟང་ཁིང་རེག་བྱ་འཇམ་ལ་
བསིལ་བའི་མེ་ཏོག་པར་འཛིན་ཏུ་ཡངས་པའི་སྟོང་པོ་ལ། ལུས་ལ་
མཆན་དང་དཔེ་བྱད་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཞིག་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་ལྟ་བུའི་
མདུན་ན་སངས་རྒྱུ་དེ་ཡི་ཐུགས་སྤྲུལ་སུ་བརྟུན་ཏེ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བར་
གསུངས་པ་དང་། ཡང་སྦྱིར་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་གནས་ནམས་སུ་བྱབ་པ་
འདུ་བྱེད་གྱི་སྦྱག་བསྐལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྦྱག་བསྐལ་ཅི་རིགས་ཡོད་པ་
དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ངན་སོང་གསུམ་པོ་དག་ན་སྦྱག་བསྐལ་གྱི་སྦྱག་བསྐལ་རི་
སྟོད་ཅིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཁོ་ནས་བསྐྱེད་
པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཁི་བ་ལྟས། སྦྱག་བསྐལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཛིགས་
པ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་དང་། འདོད་པ་རྣམས་དང་བྲལ་བ་ནི། སྤིག་པ་སྦྱོད་
ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཁིས་མཐོ་རིས་ལྟ་དང་མི་ཡི་གནས་ན་ལུས་ལ་ནད་
དང་བགྲེས་སྒྲོམ་ཆ་གང་སོགས་གྱིས་སྦྱག་བསྐལ་བ་དང་། སེམས་ལ་ཡིད་མི་
བདེ་བ་གང་རི་སྟོད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་། གཞན་ཡང་སྦྱག་གཟིག་དོམ་
ཟེད། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་སོགས་གྱི་ཆེ་འདི་ཡི་འཛིགས་པ་དང་། འཆི་ཁ་གནད་
བཅོད། འཆི་རྒྱབ་བར་དོ། བྱི་མ་ངན་སོང་བཅས་གྱི་སྦྱག་བསྐལ་གྱི་འཛིགས་
པ་ཐམས་ཅད་དང་། དེར་མ་ཟད་རང་གི་འདོད་པ་རྒྱ་ཤོར་ལོངས་སྦྱོད། གཉེན་

བཤེས་མཐུན་གྲོགས་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། མི་འདོད་
པ་ན་ཆ་རྒྱལ་གཟེར། མི་ཤི་རྒྱ་ཟད། དག་རྒྱན་གཅན་གཟན། གོད་ཤི་ཐབ་
འདྲིལ་ཁོང་མེ་རེད་སོགས་ཐོག་ཏུ་བབས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་རི་སྟོད་ཡོད་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱི་གནས་ཐོག་མཆོག་མི་དགེ་བ་སྤྱད་པ་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་བ་
དང་། བྱད་པར་དུ་ཡང་སྤྱི་གནས་ཐོག་གཅོད་པ་སོགས་རྩམ་ཆེན་བྱས་
པའི་མི་དེ་དག་ནི་ཕྱི་མར་དཔུལ་པ་ཆ་དཔུལ་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་གི་གནས་
སྤྱོད་ཏེ་ཕྱགས་བསྐྱེད་པའི་ས་གཞི་དམར་པོ་མེ་ལྷེ་ཁྱེད་ཀྱང་རེ་ཙམ་མདོན་
པར་འབར་བའི་སྟོང་དུ་ལས་མཁན་གཤིན་རྟེན་སྤྱོད་བྱུང་མགོ། དར་
མ་སྤྱོད་མགོ་སོགས་ཀྱིས་རལ་གྱི་མེ་འབར་བས་ལུས་ཀྱི་པགས་པ་མ་ལུས་པ་
བཟུས་ཏེ་ཕྱགས་བསྐྱེད་ལ་འགྲེལ་བྱེད་ཅིང་གིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་པའི་སྟོང་
དུ། དུས་མཐའི་མེ་ལས་ཀྱང་བདུན་འཁྱར་དུ་རེག་བྱ་རབ་ཏུ་ཆ་བའི་དཔུལ་
མས་བཞུས་པའི་ཁོ་རྒྱུ་ཁོ་ལ་མ་དང་། ཟངས་བཞུས་པའི་ཟངས་ཞུན་ལུས་ཀྱི་
སྟོང་ན་སྤྱོད་ཤིང་། སྤྱི་གནས་ཐོག་མཆོག་མི་འབར་བ་དང་། སོག་ལེ་མེ་འབར་
བ། མདུང་ཐུང་མེ་འབར་བ་དག་གིས་ལུས་ཀྱི་ཤ་རུས་པགས་པ་ཐམས་ཅད་
དུམ་བུ་བརྒྱ་སྟོང་ཁྲི་ཁྲག་མང་པོ་བྱས་ཏེ་ཕྱགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ས་གཞི་མེ་འབར་
པའི་སྟོང་དུ་སྟོན་ཀའི་ཤིང་ལོ་ས་ལ་འཕྱོར་བ་བཞིན་དུ་གཏོར་ནས་དེ་ཡི་
ཤ་ཡི་དུམ་བུ། ཁྲག་གི་ཐིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཟིན་ནས་སྤྱད་
བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོར་བ་དྲག་པོ་བྱུང་དགོས་པ་གསུངས་པ་དང་།

གཞན་ཡང་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་རི་དྲགས་དང་གཅན་གཟན་སྒོ་
ཐོག་ར་ལྷག་སོགས་གསོད་མཐུན་དེ་ནི་དཔྱལ་བ་བསྟུས་འཛོམས་སོགས་སྲུ་
རང་གིས་སེམས་ཅན་གང་དང་གང་བསད་པ་དེ་ཡི་མགོ་བོ་ཅན་གྱི་རི་བོ་
ཆེན་པོ་མེ་འབར་བའི་བར་དུ་ལྷས་ཏིལ་མར་འཆིར་བ་བཞིན་དུ་འཛོམས་
པར་བྱེད་པ་དང་། མ་བྱིན་པ་རྒྱས་པའི་མི་ནི་ཉེ་འཁོར་བའི་དཔྱལ་བ་རོ་
ཟུགས་ཀྱི་འདམ་རྩལ་ཏུ་སྦྱེས་ནས་སྤྱོད་བྱ་མཆུ་རྒྱུ་ལྷས་དཀར་ལ་མགོ་བོ་
གནག་པ་ཅན་གྲངས་མེད་པས་ལྷས་ཀྱི་བྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ལ་བྱལ་སྟེ་དུས་
ཀུན་ཏུ་ཟ་བར་བྱེད་པ་དང་། རང་གི་གཟའ་ལྷ་མ་ཡིན་པའི་སྦྱེས་པའམ་བྱད་
མེད་དང་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་དེ་ལོག་གཡེམ་བྱས་པའི་སྦྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་
དེ་དག་ནི། ལྷགས་ཀྱི་སྦྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་གང་རུང་གི་གཟུགས་ཅན་མེ་
འབར་བ་སྦྱེས་པ་ལ་མོ་ཡི་དབང་པོ་ཅན་དང་། བྱད་མེད་ལ་མོ་ཡི་དབང་པོ་
མེ་འབར་བ་ཅན་དེ་དང་རང་གི་དབང་པོ་གཉིས་འབྲེས་སྦྱོར་བྱེད་དགོས་
པ་དང་། མོ་དང་མོ་ཕན་ཚུན་ཆགས་སེམས་བྱས་པ་དེ་དག་ཤལ་མ་རི་ཡི་སྡེ་
ནས་རྩ་བའི་བར་ཡར་འཛོགས་ཤིང་མར་བབས་པ་ཁོ་ན་བྱེད་དགོས་པས་
རང་གི་ཆགས་ལུལ་གྱི་སྦྱེས་པའམ་བྱད་མེད་དེས་རི་བོའི་སྡེ་ནས་བོས་པའི་
སྤང་བ་ཤར་ནས་རྒྱགས་དགོས་ཤིང་ལོ་ཁྲི་སྟག་དུ་མའི་བར་དུ་ལམ་ནས་
ལྷགས་ཀྱི་ཆེར་མ་རྒྱུ་བོ་སོར་བཅུ་དྲུག་ཙམ་ཡོད་པས་གང་བ་ལ་དེ་རྣམས་
ཀྱིས་ཤ་རུས་པགས་པ་ཐམས་ཅད་འཐོག་པའི་སྒོ་ནས་སྟུག་བསྟུལ་ཞིང་། རི་

དེའི་ཅེ་སྒྲིང་དུ་སྒྲེབས་དུས་དཔུལ་བའི་བྱ་དང་བྱི་འཛིགས་ཤིང་ཡ་ང་བ་ཅན་
དེ་རྣམས་ཀྱིས་མིག་དང་ལྔ་དང་ཕ་དང་ལྗེ་ཐམས་ཅད་བྱས་ནས་བར་བྱེད་
པ་དང་། གནའ་ཟེས་པ་དང་། བརྟུན་དང་ཕྲ་མ་དང་ཆོག་རྩལ་སོགས་སྒྲུབ་
དང་། ལྷག་པར་དུ་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན། རྒྱུས་བྱ་དམ་པ་བྱང་
སེམས་དང་ཉན་རང་། རབ་དུ་བྱུང་བ་དགེ་ཚུལ་སྒྲོང་སོགས་སྒྲོམ་ལྡན་རྣམས་
ལ་མ་དད་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱར་འདེབས་བྱས་པ་དེ་དག་ནི་དཔུལ་བའི་གནས་
སྒྲུབ་པ་ལོ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་གཅིག་ལ་མགོ་བོ་ལྔ་བརྒྱ་རེ་ཡོད་པ། མགོ་བོ་རེ་
རེ་ལ་ལྗེ་དཔག་ཚད་ཅུ་བྱ་བྱུང་བ་ཅན་ལྔ་བརྒྱ་རེ་ཡོད་པ་ལ། ལྗེ་དེ་ཐམས་
ཅད་ལས་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ལྷགས་བསྐྱེད་གི་ས་གཞིའི་ཐོག་དུ་བརྒྱུད་ས་ཏེ་
མཐའ་རྣམས་སྒྲུབ་ལྷགས་ཀྱི་ཕྱར་བ་མང་པོས་འཛིན་ཏེ། ལྗེ་རེ་རེའི་སྒྲིང་ན་ར་
དང་མིག་པ་ཐམས་ཅད་ཁོ་དང་ལྷགས་བསྐྱེད་ཅན་གྱི་ཆོས་གླང་དོར་ལྔ་བརྒྱ་
རེ་གཉིས་ཤིང་དང་བཅས་ཏེ་ལྷགས་བསྐྱེད་གི་ཐོང་བཤོལ་མེ་འབར་བས་དུས་
ཀྱན་དུ་ཆོ་བར་བྱེད་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གི་མདུན་དུ་མཆོད་པ་ལ་སེར་སྒྲ་
འཕྱར་འགྲེལ་དང་མི་གཙང་བ་དང་མ་དག་པ་དང་དམན་པ་སོགས་འབུལ་
བར་བྱས་པ་དང་། གཞན་ལ་ཆང་དང་དུག་སོགས་སྒྲུད་པ་དང་། སྒྲོང་མོ་བ་
དང་བྱ་བྱི་སོགས་ལ་སྒྱུན་པ་བཏང་བ་ལ་སེར་སྒྲ་བྱས་པ། གཞན་གྱིས་སྒྱུན་
པ་ལ་གེགས་བྱས་པ་དེ་རྣམས་ནི་དཔུལ་བར་སྒྲེས་ཏེ་ང་སྒྲོམ་མོ། ང་སྒྲོགས་
སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ལས་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ལྷགས་བསྐྱེད་གི་སྐྱམ་པས་ཁ་བྱེ་

ནས་ཁྱོད་ལྟགས་ན་འདི་ལྟོ་ཁྱོད་སྒྲིམ་ན་འདི་འཕྲང་ཟེར་ནས་ལྟགས་བསྐྱེད་གི་ཐུ་ལུམ་མེ་འབར་བ་དག་དང་། ཁྱོད་དང་ཟངས་ཆུ་ཁོལ་མ་རྣམས་ཁ་ནས་དབང་མེད་དུ་སྒྱགས་ཤིང་དེ་ལ་དུས་ཀྱི་ཉུ་སྟོན་དགོས་པ་དང་། ཡི་དྲགས་ཀྱི་གནས་སུ་སྒྲིམ་ཏེ་ཆུ་ཙམ་ལའང་ལོངས་སྟོན་པའི་དབང་མེད་པ་དང་། འཕོ་དང་རྒྱ་མ་བྲེ་སྲང་སོགས་ལ་གཡོ་སྒྱུ་བྱས་པ་དེ་དག་ནི་དཔུལ་བ་ཐིག་ནག་དང་བསྐྱུས་འཛོམས་སོགས་སུ་སྒྲིེ་བ་དང་། བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་སོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་བཅས་ཁྲིམས་དང་འགལ་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་མེ་མ་མུར་ཀྱི་འོབས་དང་། རོ་ལྟགས་ཀྱི་འདམ། ཐལ་ཚན་ཀྱི་ཆུ་བོ་རབ་མེད་སོགས་སུ་སྒྲིེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན། དགེ་འདུན་ཀྱི་ཁྲི་དང་གདན་ཆ། དགེ་འདུན་བྱོན་ལམ། ལྷ་ཁང་གི་ཀ་བ་སོགས་བསྐྱབ་དང་མཆིལ་མ་ཁ་ལུད་སོགས་ཀྱི་མི་གཙང་པས་བསྐྱད་པ་དེ་དག་ནི་ཉི་ཆེ་བའི་དཔུལ་བ་ལ། ཕྱི་ལ་ལྷ་བྱ་དང་། ཀ་བ་ལྷ་བྱ། གལ་གདན་ལྷ་བྱ། ཕྱགས་མ་ལྷ་བྱ། ཁྲིའུ་ལྷ་བྱ། ཐག་པ་ལྷ་བྱ་སོགས་སུ་སྒྲིམ་ཏེ། ཐར་ལྷར་སྒྲང་ལ་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་ལ། འོན་ལ་དཔུལ་བ་པའི་སེམས་ཅན་ཀྱི་གཟུགས་སུ་གྱུབ་ཤི། དེ་དང་དེའི་སྒྱུག་བསྐྱེད་ཐྱོང་དགོས་པ་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་ཞིག་ལྟོན་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་མདོ་སྟེ་དག་ལས་གསུངས་པས་མཆོན་དོན་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་བཤད་ག་ལ་རུས།

དེ་ལྷ་བྱའི་དགེ་སྤྱི་གི་ལས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཚུར་བསྐྱེན་ཐྱོང་།

བར་ངེས་པའི་ལས་དང་། མྱོང་བར་མ་ངེས་པའི་ལས་གཉིས་ཡོད་ལ། མྱོང་
བར་ངེས་པའི་ལས་དེ་ལ་མཐོང་ཆོས་མྱོང་འགྱུར་དང་། རྒྱུས་ནས་མྱོང་འགྱུར་
དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་དང་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མཐོང་ཆོས་
མྱོང་འགྱུར་ནི། དགེ་སྤྲིག་གི་ལས་གང་ཡིན་དེ། ཤིན་ཏུ་དད་པ་དྲག་པོ་འཇམ་
ཆགས་སྤང་དྲག་པོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བསགས་པ་འཇམ། ཡང་ན་ཡོན་ཏན་
གྱི་ཞིང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མཇམ། སན་འདྲོགས་པའི་ཞིང་ས་དང་མ། གཉིས་
ཀའི་ཞིང་མཁན་སྟོབ་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་དགེ་སྤྲིག་གི་ལས་དེ་ཉིད་གྱི་
འབྲས་བུའི་ཐོག་མ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་སྦྱིན་པའི་མགོ་ཚུགས་ཏེ་བྱི་མ་སན་ཆད་
ཆེ་རབས་དུ་མའི་བར་དུ་མྱོང་བ་ཡིན་ལ། རྒྱུས་ནས་མྱོང་འགྱུར་ནི་ལས་དེ་
ཅམ་སྟོབས་ལྡན་མ་ཡིན་པ་དེ་རང་ཉིད་འཆི་བའི་སྐྱེ་བ་བྱི་མ་སན་ཆད་
མྱོང་བ་ཡིན་ཞིང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་དེ་ལས་ཀྱང་ལས་
ཅུང་ཟད་སྟོབས་ཚུང་བ་དེ་དག་ནི་སྐྱེ་བ་གསུམ་པ་སན་ཆད་ལ་ཅི་རིགས་
མྱོང་བ་ཡིན་ཞིང་། མྱོང་བར་མ་ངེས་པའི་ལས་ནི་ལས་ཏེ་ཅང་དྲག་པོ་མ་ཡིན་
པ་ཁ་ཅིག་སྐྱེ་བ་བྱི་མ་རྣམས་སུ་ལས་དེ་ལ་འབྲས་བུ་སྦྱིན་པའི་ཁྱེན་གཞན་
དང་ཕྱད་ན་འབྲས་བུ་འབྲིན་ལ། མ་ཕྱད་ན་འབྲས་བུ་མི་འབྲིན་པ་ཡི་རིགས་
ལ་གསུངས་པ་ཡིན། དེས་ན་ད་ལྟ་རང་རེ་རྣམས་ལ་ཆེ་འདིར་ངན་སོང་དུ་
སྐྱེ་བ་འགྱུར་བའི་ལས་མི་དགེ་བ་དྲག་པོ་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྤྲུ་མའི་ཆེ་རབས་
ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལན་གྲངས་གཞན་

ལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཞིག་ཡོད་སྲིད་པ་ཡིན། ཆོ་འདི་
ལའང་སོ་སྟེ་པལ་ཆེ་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་བྱི་མ་ངན་སོང་དུ་སྟེ་བའི་ལས་
གཏན་ནས་བསགས་མེད་པ་དེའང་ཤིན་ཏུ་དགོན་ཏེ། ཞི་བ་ལྷན། བསྐལ་བ་
སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། སྦྱིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་
སྦྱང་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཀྱང་། །ཁོང་ཁྱོད་གཅིག་གིས་འཛོམས་པར་བྱེད། ཅིས་
སེམས་ལ་ཡུལ་སྟེས་བྱ་དམ་པ་སོགས་ལ་མ་དད་པ་སོགས་ཀྱི་ཁོང་ཁྱོད་གཉིས་
གཅིག་སྟེས་པ་ཅམ་ཞིག་གིས་བསྐལ་པ་དུ་མར་བསགས་པའི་སྦྱིན་པ་བཏང་
བ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་སྲུང་བ་ལྟ་བུའི་དགེ་ཆ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་ནས་དཔྱལ་བར་
སྟེ་བར་གསུངས་པས། དེ་ཅམ་གྱི་མི་དགེ་བ་དེ་ཅམ་བསགས་ཞེ་ཡོད་པོ་མོ་
སོ་སོས་རང་རྒྱུ་ལ་བསམ་སྟོ་རེ་བཏང་ན་བྱི་མར་དཔྱལ་བར་འགོ་དགོས་པ་
ཞེ་འདུག་ཏུ་གོ་འོང་ཆོད་གདལ། ལར་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཚུ་ལ་འདི་བསམ་གྱིས་
མི་བྱབ་སྟེ། ཆོས་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་སྟབ་པའི་གང་ཟག་འགའ་རེ་ལ་ཆོས་དགེ་
བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཆོ་འདི་ཡི་ལུས་རྟེན་ལ་ཐོག་མར་སྦྱིན་ཏེ། ཆོ་ལ་བར་ཆད་
དང་བལ་ནས་ཆོ་རིང་། དེའི་ངང་ནས་དགེ་བ་འབྱུབ། ལུས་ལ་ནད་སོགས་
དང་བལ། ཟས་གོས་སོགས་མཐུན་སྦྱོར་ཆོང་། ཅི་བསམ་པ་འབྱུབ་པ་སོགས་
ཀྱང་དུ་མ་ཡོད་པ་དང་། ཡང་ཆོས་སྟོབས་ཆེན་སྟབ་པའི་གང་ཟག་འགའ་རེ་
ལ་ནི། སྟེ་བ་ལྷ་མ་ནམས་སུ་བསགས་པའི་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་
གྱི་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྟེ་འགྱུར་གྱི་ལས་ངན་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་དེའི་སྟོབས་

གྲིས་ལུས་རྟེན་འདི་ཡི་ཐོག་ཏུ་འདྲེན་ཏེ། ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐལ་དེ་མི་ཡི་
ན་ཆ་རྒྱག་གཟེར་སོགས་སྤྱག་བསྐལ་གྲིས་ཡུན་རིང་ཙམ་ཐེབས་པས་ལས་
ངན་དེ་བྱང་བ་སོགས་ཅི་རིགས་ཡོད་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་གང་ཟག་ཆོས་པ་དེ་
ཕྱི་མ་ལ་མཐོ་རིས་དང་། ཡང་ན་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་སོགས་སུ་འགྲོ་ངེས་གྱི་
རྟགས་ཡིན་གསུངས། དེས་ན་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་དུས་སུ་མི་འདོད་པ་བྱང་ན་ཡི་
ཆད་དང་འཁང་ར་མི་བྱ་སྟེ་ལས་སྒྲིབ་སྦྱོང་བའི་གྲོགས་སུ་བྱང་བ་འདྲ། དེ་
བཞིན་དུ་སྤྲིག་པ་ཁོ་ན་བྱེད་པའི་གང་ཟག་འགའ་རེ་ལ་ནི་སྤྲིག་པའི་འབྲས་
བུ་སྟོན་མ་ཆོ་འདི་ཡི་ལུས་རྟེན་ལ་སྤྲིན་པ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་ཅིང་། འགའ་ཞིག་
ནི་སྤྲིག་པ་སྟོབས་ཆེན་དུ་མ་བྱས་པས་འཆི་ཟིན་མ་ཐག་ཏུ་དམུལ་བར་སྦྱོ་
ངེས་ཅན་ཡིན་པ་ལ་སྦྱོ་བ་སྟོན་མ་ནམས་སུ་ད་དུང་མཐོ་རིས་ལྷ་མིའི་ལུས་
རྟེན་གཞན་ལ་སྦྱོང་བའི་ལས་གྱི་འཕྲོ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད། སྤྲིག་པའི་
སྟོབས་གྲིས་ལུས་རྟེན་འདི་ཉིད་གྱི་སྟེང་དུ་འདྲེན་ཏེ་མ་གཤིབ་བར་དུ་སྤྲིག་ཅན་
གྲིས་བསམ་དོན་ཐམས་ཅད་འབྲུབ་སྟེ། ལུས་སེམས་ལ་བདེ་བ་ཁོ་ན་སྦྱོང་བར་
འགྱུར་བའང་དུ་མ་ཡོད་ཅིང་དེ་ནི་སྤྲིག་ཅན་འཆི་མ་ཐག་དམུལ་བ་ལ་འགྲོ་
བའི་རྟགས་ཁོ་ན་ཡིན་པར་གསུངས་པས། དེས་ན་མཐོ་རིས་མིའི་རིགས་སུ་
སྦྱོས་ཙམ་ལ་འདྲ་ཡང་བྱིམ་གཅིག་གི་གཟུང་ཆང་དང་པ་མ་གཅིག་གིས་བུ་
བརྒྱད་སོགས་ལའང་འདྲ་མིན་དུ་མ་བྱང་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་
བྱང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་མ་ཆོས་པའི་སྟོན་ནས་སྤྱར་འདེབས་

དང་ཁྱད་གསོད་གཏན་ནས་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་རྒྱལ་བ་ཡང་དག་པ་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མདོ་སྤེལ་ས་ཡང་ཡང་གསུངས་སོ། །

འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ།

བཞི་པ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ལ་བསམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་
དག་གི་ཚུལ་ལ་སློ་ཅུང་ཟད་ཁ་ཕྱོགས་ཏེ་ཡང་ཡང་སེམས་པ་ན། དལ་འབྱོར་
གྱི་མི་ལུས་འདི་རྟེན་པར་དཀའ་བ་རགས་རིམ་ཙམ་གོ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་
ཡིན་པ་ཡང་ཏ་ལམ་ཤེས། ལས་རྒྱ་འབྲས་འདི་བསྐྱབ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་ཡིད་
ཆེས་ཅུང་ཟད་སྦྱིས་ནས། མི་སྐྱུ་པོ་མོ་པལ་ཆེར་ནས་ད་ནི་ཆེ་འདི་སྤང་གི་བྱ་
བའི་འདུན་མ་ལ་སྟོང་པོ་ཆེ་བར་མི་འདུག དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ཐོབ་པའི་དོན་
པོ་རང་ཉིད་འཆི་བའི་དུས་ན་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་མི་སྐྱུ་བ་ཙམ་དང་། ཕྱི་
མ་ལ་མཐོ་རིས་ལྷ་དང་མིའི་གནས་སུ་སྦྱིས་ཏེ་ཆེ་རིང་བ་དང་ནད་མེད་པ་
ལོངས་སྟོང་ཆེ་བ་སོགས་སུ་བསྐྱབ་སྐྱམ་ཆོགས་པ་རེ་བྱུང་ན་དེ་མཆོག་ཏུ་སྐྱར་པ་
ཡིན་འདུག་པས། དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་རང་གིས་དགེ་སྦྱབ་ཤིག་སྟོང་ཅུང་ཟད་
རེ་ཐོན་ན་དེ་ཡིན་སྟམ་པ་ལྷ་བུའི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བྱག་སྒྲོར་
སྦྱིབ་སྟོང་། ཁ་ཏོན་བཟླས་བརྗོད་སོགས་དགེ་བ་སྦྱི་དང་ཁྱད་པར་སྦྱང་གནས་
ཆ་རེ་ཙམ་གྱི་དགེ་བར་བསྐྱབ་པ་དེ་ཡང་བསམ་པ་དེ་ལྷ་བུ་ཞིག་གིས་ཀུན་
ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྦྱབ་ན་དེ་འང་ཀུན་སྟོང་གི་བསམ་པ་མ་དག་པ་འཁོར་བ་

ལ་ཞེན་པའི་སྒོ་ཡིན་པས་དེའི་སྒོ་ནས་དགེ་བ་གང་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་ཆོགས་
ཤིན་ཏུ་ཆུང་ཞིང་། མཐར་ནམ་ཞིག་ན་དགེ་བ་རང་ཉིད་ཟད་ནས་མེད་པར་
འགྱུར་ཏེ་ཡང་ངན་སྲོང་དུ་སྒྲེ་བ་ཡིན་པས། དེས་ན་མཐོ་རིས་ལྷ་མིའི་བདེ་
འབྲས་སོགས་འཁོར་བ་ལ་ཞེན་པ་སྒོང་སྟེ་དགེ་བ་གང་འགྲུབ་ཐམས་ཅད་
ཐར་པའི་ལམ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འགོ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཐོག་མར་འཁོར་བའི་ཉེས་
དམིགས་འདི་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྟོན་པ་ལ་འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་
འཁོར་བའི་གནས་རིས་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་ཏེ་མཐོ་རིས་གསུམ། དུད་
འགོ་དང་ཡི་དྲགས་དང་དཔྱལ་བ་སྟེ་ངན་སྲོང་གསུམ་སྟེ། དེ་དག་བསྔོམས་
པའི་འགོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་གནས་རིས་མཐོ་དམན་བར་མ་གང་དུ་སྒྲེས་ཀྱང་
ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐྱལ། འགྱུར་བའི་སྒྲུག་བསྐྱལ། སྒྲུག་བསྐྱལ་གྱི་
སྒྲུག་བསྐྱལ་ཏེ་སྒྲུག་བསྐྱལ་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་པས་སྒྲུག་བསྐྱལ་བ་འགྱུར་
བ་ཁོ་ནས་དུས་འདའ་བ་ལས་བདེ་བ་གཏན་ནས་དོན་ལ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་
མདོ་ལས། དཔྱལ་བ་རྣམས་ནི་དཔྱལ་མེས་ཉམས། ཡི་དྲགས་བགེས་ཤིང་
སྒྲོམ་པས་ཉམས། དུད་འགོ་སྒྲུབ་ཞིང་མོངས་པས་ཉམས། མི་རྣམས་འཆོ་བ་
ཐུང་བས་ཉམས། ལྷ་རྣམས་བག་མེད་པ་ཡིས་ཉམས། འཁོར་བ་ཁབ་ཀྱི་ཆེ་
ཅོམ་ལ། བདེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཔྱལ་བ་
ལ་ཆ་དཔྱལ་བརྒྱད། གང་དཔྱལ་བརྒྱད། ཉེ་འཁོར་བ་དང་ཉི་ཆེ་བ་སྟེ་རིས་
བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས། དེ་ལ་ཆ་དཔྱལ་བརྒྱད་ནི། ཡང་སོས་ཐིག་ནག་

བསྐྱུས་འཛོམས་དུ་འབོད་དུ་འབོད་ཆེན་པོ་ཆ་བ་རབ་ཆ་མནར་མེད་དང་
བརྒྱུད་ཡིན་ལ། དེ་བརྒྱུད་པོ་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་གནས་རིས་ཀྱི་འོག་ཐམས་ཅད་
ལྷགས་བསྐྱེད་པའི་ས་གནི་ལ་མེ་ལྷེ་སྤྱུ་གང་རེ་ཅམ་ཉག་དུ་འབར་བ་དང་། ཕྱི་
རོལ་ཐམས་ཅད་ལྷགས་བསྐྱེད་གི་རུ་བས་བསྐྱོར་བ་ལ། སོ་སོའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་
ནི། དཔུལ་བ་ཡང་སོས་པ་ནི་རང་གི་ལག་དུ་གང་ཡོད་ཐམས་ཅད་མཆོན་ཆ་
ཁོ་ན་དང་ཐད་ཀར་གང་སྤང་ཐམས་ཅད་དག་པོའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་པན་ཚུན་
གསོད་རེས་ཁོ་ན་བྱེད་པ་དང་། དཔུལ་སྤྱང་ལས་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་རལ་གྱི་
མེ་འབར་བ་སོགས་ཀྱིས་ལུས་དུམ་བུ་སྤྱི་དང་འབྲམ་གྱི་བར་དུ་གཙོད་ཅིང་
སྤྱུག་བསྐྱེད་བས་གཟིར་ཏེ་སེམས་ཅུང་ཟད་མི་དྲན་པ་བརྒྱལ་བ་དང་གི་བ་
ལྷ་བུ་ཡུར་པ་ན། ལུས་ལ་རྒྱང་ཅུང་ཟད་པོག་པས་རྒྱུན་བྱས་ཏེ་ལུས་དུམ་
ཚུར་འབྱར་ཞིང་ནམ་མཁའ་ནས་ཡང་སོས་པར་ཡུར་ཅིག་ཅེས་པའི་སྒྲིལ་གྱི་
གྲགས་པ་དང་མཉམ་དུ་སྤྱར་ཡང་དྲན་པའི་སེམས་རྟེན་ནས་སོས་ཟིན་པ་
དང་། ཡང་སྤྲ་མ་ཁོ་ན་ལྷར་སྤྱུག་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིལ་ནས་ཉིན་མོ་རེ་དང་མཆོན་
མོ་རེ་རེའི་ཚོ། ལན་སྤྱི་རེ་མར་འཆི་ཞིང་ལན་སྤྱི་རེ་ཡར་སོས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་
ཚྱིང་བ་དང་། དཔུལ་བ་ཐིག་ནག་པ་ནི། དཔུལ་སྤྱང་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་ལ་ཐིག་
ནག་པོ་བཞིའམ། བརྒྱུད་དམ། བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་བཏབ་ནས། སོག་ལེ་མེ་
འབར་བས་དཔེར་ན་ཤིང་མཁན་གྱིས་ཤིང་ལ་རི་ལྷར་བྱ་བ་བཞིན་དུ། ལུས་
ཀྱི་གཡས་ནས་གཡོན། མདུན་ནས་རྒྱབ་དུ། སྤྱི་བོ་ནས་བཤང་ལམ་གྱི་བར་

རམ། ཀྱང་མཐིལ་གྱི་བར་དུ་བར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤིན་དུ་མི་བཟོད་པའི་
སྤྱག་བསྐལ་མྱོང་དགོས་པ་དང་། དཔྱལ་བ་བསྐྱུས་འཛོམས་པ་ནི། རི་བོ་ཆེན་
པོ་གཡག་གི་མགོ་ཅན་ནམ། ཤུ་བའམ། གནའ་བ། རྒྱ་བ། གཅན་གཟུམ། ར་
ལུག་སོགས་གང་རུང་གི་མགོ་བོ་མེ་འབར་བ་ཅན་གྱི་བར་དུ་ལྷས་བཅོར་ནས་
ཁ་སྤྲོ་བཤང་ལམ་སོགས་བྱ་ག་སྒོ་དགུ་ནས་ཁྲག་དམར་ཉིལ་གྱིས་འབྱུང་བར་
བྱེད་པ་དང་། ཡང་ལྷགས་བསྐྱེད་གི་ས་བོང་གི་སྤྱིང་དུ་བཞག་སྟེ། དཔྱལ་སྤྱང་
ཅམས་ཀྱིས་ཐོ་བ་མེ་འབར་བས་བརྟུང་བ་དང་། ཡང་ལྷགས་བསྐྱེད་གི་གཏུན་
ཁུང་ནང་དུ་ལྷགས་བསྐྱེད་གི་གཏུན་བྱས་བརྟུང་བར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་
སྤྱག་བསྐལ་དག་པོ་མྱོང་དགོས་པ་དང་། དཔྱལ་བ་དུ་འབོད་པ་ནི་ལྷགས་
བསྐྱེད་གི་ཁང་པ་མེ་འབར་བའི་ནང་དུ་ཆུད་དེ་རང་གི་ལྷས་དང་བཅས་པ་
ལས་མེ་འབར་ཞིང་དུ་འབོད་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་སྒོག་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱག་བསྐལ་མྱོང་
དགོས་པ་དང་།

དུ་འབོད་ཆེན་པོ་ནི། ལྷགས་བསྐྱེད་གི་ཁང་པ་ཉིས་རིམ་གྱི་ནང་དུ་
ཆུད་དེ་ལྷས་ལས་མེ་འབར་ཞིང་དུ་འབོད་ཆེན་པོ་བྱེད་དེ་སྤྲ་མ་ལས་སྤྱག་
བསྐལ་ཉིས་འཁྱུར་ཙམ་གྱིས་ཆེ་བར་མྱོང་དགོས་པ་དང་། ཆ་བའི་དཔྱལ་བ་
པ་ནི། ལྷགས་བསྐྱེད་གི་ཕྱུ་བའི་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་ལྷགས་ལྷན་དང་ཟངས་
ལྷན་གྱི་ཆུ་ཆན་དུ་ཉ་བཞིན་བཙོ་བ་དང་། ཡང་ལྷགས་སྐྱེད་ཅིང་མེ་འབར་
བ་བཤང་ལམ་ནས་ཡར་སྤྱི་བོའི་བར་དུ་བཙུགས་པས། ལྷས་ཀྱི་བྱ་ག་དང་བ་

སྤྱི་སློ་རྣམས་ནས་དུ་བ་དང་མེ་མེ་འབྱུང་བ་དང་། ཡང་ལྷགས་བསྐྱེད་ལེབ་
མོ་ཆེན་པོ་དང་ལུས་མཉམ་དུ་རྩིས་བར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེན་
པོ་མུང་དགོས་པ་དང་། རབ་ཏུ་ཆ་བའི་དཔྱལ་བ་ནི་ལྷགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་
ཅེ་གསུམ་པ་ཅན་མེ་འབར་བ་གཤང་ལམ་དང་རྒྱང་མཐིལ་གཉིས་ནས་ཡར་
བརྒྱགས་ཏེ། སྤྱི་བོ་དང་ཕྱག་མགོ་གཉིས་ནས་ཐོན་ཞིང་ཁ་སྐྱོ་སོགས་ལུས་ཀྱི་
བྱ་ག་ཐམས་ཅད་ནས་མེ་མེ་དང་དུ་བ་དྲག་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། ཡང་ཟངས་
མོ་ཆེན་པོ་འདི་ནང་དུ་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་ཚུ་ཆོན་གྱིས་འབྲས་བཞིན་ཏུ་བཅོས་ཏེ་
ཀའ་རུས་དཀར་སེང་གི་རྣམ་པ་ཅམ་ཞིག་ལུས་པ་ན། ལས་མཁན་རྣམས་
ཀྱིས་ལྷགས་བསྐྱེད་གི་ས་གཞིའི་སྤྱིང་དུ་བྱོས་པ་ན་སྤྱིང་ཡང་ཤ་དང་པགས་
པ་ཐམས་ཅད་ཡར་སོས་པས་ཡང་སྤྱི་མ་བཞིན་བཅོ་བར་བྱེད་པ་སོགས་
ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་བཅོལ་པ་མུང་དགོས་པ་དང་། དཔྱལ་བ་མནར་མེད་པ་
ནི། ལྷགས་བསྐྱེད་པའི་སོལ་སྤྱང་མེ་འབར་བའི་དབུས་སུ་རྒྱུད་དེ་བསྐྱེད་
པར་བྱེད་པ་ལ་བྱི་ནས་སྤྱག་སྒྲིང་འདོན་པའི་སྤྱི་ཡིས་སེམས་ཅན་དེ་ཡོད་པ་
ཤེས་པ་དང་། ཡང་ལུས་ལ་ལྷགས་བསྐྱེད་གི་ཁྱུ་མ་མེ་འབར་བ་དུ་མ་འཁྲབ་
པ་དང་། ལྷགས་བསྐྱེད་གི་རི་བོ་ཆེན་པོ་ལ་ཡར་མར་འབབ་འཛོགས་བྱེད་
དུ་བརྒྱག་པ་དང་། ཁ་ནས་མེ་མུང་སྤྱི་ལྷགས་བསྐྱེད་གི་ས་གཞི་ལ་བརྒྱུངས་
ཏེ་ལྷགས་སྤྱིང་བརྒྱ་སྤྱིང་མང་པོས་འཛོལ་ནས་གཉེར་འཁྲུམ་མེད་པར་བྱེད་
པ་དང་། ལྷགས་བསྐྱེད་གི་ས་གཞི་ལ་གན་རྒྱལ་ཏུ་བཞག་སྤྱི་ལྷགས་བསྐྱེད་

གི་སྐྱམ་པས་ཁ་ཕྱེ་ནས་ཁ་ནས་མར་ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་ལུམ་མེ་འབར་བ་བཅུག་
པ་དང་། ཟངས་ཁྱེན་དང་ལྷགས་ཁྱེན་ཁོལ་བ་སྤྱགས་པས། ཁ་དང་སྒྲིག་མ་
དང་ནང་ཁོལ་ཐམས་ཅད་ཆོག་སྟེ་གཤང་ལམ་སོགས་ནས་མར་འབྱུང་བའི་
ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་དྲག་པོ་ལས་ངན་མ་ཟད་བར་དུ་ཤིན་ཏུ་ལྷན་རིང་པོར་
ཁྱོད་དགོས་པར་གསུངས། ཉེ་འཁོར་བའི་དཔྱལ་བ་པ་ནི། གོང་དུ་བསྟན་
པའི་ཆ་དཔྱལ་བཀྲད་པོ་རེ་རེའི་ཕྱོགས་རེ་རེར་བཞི་བཞི་སྟེ་བཅུ་དྲག་རེ་
ཡོད་པ་དེ་ཡང་མེ་མ་སྤར་གྱི་འོབ་ཕྱས་མོ་རྒྱབ་ཅམ་ཡོད་པར་དེ་ན་གནས་
བཟང་པོ་འདུག་སྟམ་པས་འགོ་བ་ན། ཀླང་པ་མར་ས་ལ་འཛོག་པ་ཅམ་ན་ཤ་
པགས་ཐམས་ཅད་ཆོག་ཟིན་ཅིང་ཡར་འདེགས་པ་ན་ཤ་པགས་སྤར་ཡང་སྟེ་
བ་འཁྱར་བ་སོགས་ཐར་དུས་མེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཁྱོད་དགོས་པ་དང་། རོ་
ལྷག་གི་འདམ་ཞེས་པ་རོ་དང་གཤང་གཅི་སོགས་ཀྱི་འདམ་སྟེད་རྒྱབ་ཅམ་
དུ་ཡོད་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་ང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ཟུག་པ་ན་སྤོང་བ་མཆུ་ཞོན་
སོགས་ཀྱིས་རུས་པ་དང་རྒྱང་གི་བར་འབྲིག་སྟེ་ཟ་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་
ཁྱོད་དགོས་པ་དང་། སྤྱ་གྱིས་གཏམས་པའི་ལམ་དང་། རང་གི་ལོ་མའི་ནགས་
ཆལ་ནམས་སུ་སྤང་སྤྱོད་དང་ནགས་ཆལ་ཡིད་འོང་དུ་འཁྱུལ་ཏེ་སོང་བ་ན་
ལུས་ཐམས་ཅད་སྤྱ་གྱིས་བཀྲབ་ཅིང་རལ་གྱིས་གཙོད་པར་བྱེད་པ་དང་ས་ལ་
འབྲེལ་ནས་དཔྱལ་བའི་བྱི་སྟེ་བོ་འཛིགས་ཤིང་ཡ་ང་བ་ནམས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་
ཤ་གཙོད་ཅིང་ཟ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཤལ་མ་རི་ཡི་ནགས་སྤྱགས་ཀྱི་ཆོར་མ་

སོར་བཅུ་དྲུག་ཙམ་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་རི་བོ་དེ་ལ་ཡར་མར་འབབ་འཛེགས་བྱེད་
དགོས་པ་ན་ལུས་ཐམས་ཅད་འབྲིགས་ཤིང་ཁྲ་ཏྲ་ལྷགས་མཆུ་ཅན་སོགས་ཀྱིས་
མིག་དང་སྤྲེ་སོགས་བྱས་ཏེ་ཟ་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཆད་མེད་པ་མྱོང་
དགོས་པ་དང་། ཐལ་ཆན་གྱི་རྒྱ་བོ་རབ་མེད་པ་སྟེ་འཁྱར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཁོལ་མས་
གང་བ་སྤྱི་བོ་མན་ཆད་ལུབ་པ་ཙམ་གྱི་ནང་དུ་སྤྱང་སྟེ། འབྲམ་གཉིས་ནས་
དམུལ་སྤང་ནམས་ཀྱིས་བཀག་ནས་ཤིན་ཏུ་མི་བཟོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་དྲག་
བོ་མྱོང་དགོས་པ་སྟེ། ཆ་དམུལ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤར་ལ་སོགས་པའི་
ཕྱོགས་རེ་རེ་ན་དེ་འདྲ་བའི་ཉེ་འཁོར་བའི་དམུལ་གནས་ཆང་བ་རེ་ཡོད་པ་
ལ་དེར་སྤྲེས་པའི་སེམས་ཅན་དེས་དེ་ཐམས་ཅད་མྱོང་དགོས་པར་གསུངས།

དམུལ་བ་གང་དམུལ་བ་ནི། གང་དུ་སྤྲེ་བའི་གནས་ལ་འོག་ཐམས་
ཅད་འབྲུག་རྩིས་ཀྱི་ཐང་དང་ངོས་ཐམས་ཅད་གངས་རིའི་བསྐྱོར་བ། རྟེན་ནས་
དུས་ཀུན་ཏུ་ཁ་བ་འབབ་པ། ཉི་མ་དང་ཟླ་བའི་སྤང་བ་མེད་པ། ལུས་གཅེར་
བུ་ཤིན་ཏུ་གཞིན་ཤ་ཅན་དུ་སྤྲེ་བ་སྟེ། དེ་ལ་གང་དམུལ་བརྒྱད་ནི་རིམ་པ་
བཞིན་ལུས་ཤིན་ཏུ་གང་འབྲུག་གིས་ཉེས་ཏེ་རྒྱ་བྱར་གངས་མེད་པ་འབྱུང་བ་
དང་། ཤིན་ཏུ་གང་ནས་རྒྱ་བྱར་རྩོལ་བ་དང་། གང་ནས་ཁ་ཡི་སོ་ཐམ་ཐམ་རྟེན་
པ་དང་། གང་བ་མ་བཟོད་པའི་སྤྲུག་སྐྱད་འདོན་སྟེ་ཨ་རྒྱ་ཟེར་བ་དང་། གྱི་མ་
གྱི་རྩུབ་ཟེར་བ་དང་། ལྷུའལ་ལྷ་བྱ་ལུས་དུམ་བྱ་ལྷའམ་དྲུག་སོགས་གས་པ་
དང་། པརྒྱ་ལྷར་གས་པ་སྟེ་ལུས་དུམ་བྱ་བཅུ་འམ་དེ་ལས་ལྷག་པར་གས་པ་

དང་། བརྒྱ་ཆེ་ལྟར་གས་པ་ནི་ལུས་ཤིན་ཏུ་གང་བས་དུམ་བུ་བརྒྱ་དང་སྟོང་
སོགས་གས་ཏེ་སྟོ་སྟེང་ནང་སྟོལ་ནམས་ཕྱིར་ཐོན་པ་སྟེ་དེ་དག་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་
ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ནམས་སྤྱག་བསྐལ་ཉི་ཤུའི་འགྱུར་གྱིས་ཆེ་བ་དང་། དེ་དག་
ཏུ་སྟེ་བའི་རྒྱ་ནི། སྤྱ་གསུང་ཐུགས་ཉེན་གྱི་ན་བཟའ་བཤུས་པ་དང་། སེམས་
ཅན་གཞན་གྱི་གོས་སོགས་བཤུས་པ་དང་། ཤིག་སྟོ་སོགས་སེམས་ཅན་གཞན་
གང་བའི་སར་འདོར་བ་སོགས་དང་པ་མ་དང་ནད་པ་སོགས་གྱི་གོས་བཤུས་
པ་སོགས་གྱི་ལས་ལས་སྟེ་བར་གསུངས། ཉི་ཆེ་བའི་དཔྱལ་བ་པ་ནི། གནས་
ལ་ངེས་པར་མེད་པ་ཟུང་ན་གྱི་ཐང་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་འགམ་
སོགས་ལ་མང་ཉུང་ཅི་རིགས་གནས་ཤིང་སྤྱག་བསྐལ་ལའང་ངེས་བཟུང་
མེད་པ་ཉིན་བདེ་ལ་མཚན་མོ་དཔྱལ་བ་ཟུང་དགོས་པ་དང་། མཚན་མོ་བདེ་
ལ་ཉིན་མོ་དཔྱལ་བ་ཟུང་དགོས་པ་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཞིག་ཡོད་
པར་གསུངས། ཡི་དྲགས་ལ་བྱིང་ན་གནས་པ་ནི། ཡི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས་
སྤྱ་རིགས་མི་འདྲ་བ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གྲག་ཙམ་ཡོད་པ་ལས་ཚུར་བསྐྱུས་ན། ཕྱི་ཡི་
སྒྲིབ་པ་ཅན་དང་།

ནང་གི་སྒྲིབ་པ་ཅན་དང་། ཟས་སྟོམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅན་སྟེ་ནམ་པ་
གསུམ་ལས། ཕྱི་ཡི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ནི་ཤིན་ཏུ་བགྲེས་ཤིང་སྟོམ་པས་ཉེན་པ་ན་
རྒྱང་རིང་པོ་ནས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ཤིང་སོགས་མཐོང་སྟེ་དེར་རྒྱགས་
པ་ན་སྒྲིས་བུ་འཛིགས་སྤྱ་རུང་བ་མཚོན་ཆ་ཐོགས་པ་དུ་མས་སྤྱང་ཞིང་རྒྱ་

དང་ཤིང་སོགས་ནག་ཁྲག་དང་མཆོན་ཆ་སོགས་སུ་གྱུར་ཏེ་ལོངས་སྤྱོད་
པའི་དབང་མེད་པ་དང་། ཉང་གི་སློབ་པ་ཅན་ནི། ཡི་དྲགས་ཀྱི་མགོ་བོ་རི་
ཅམ། ལྟོ་བ་ནི་ཡུལ་སྤྱོདས་ཅམ། མགྱིན་པ་ནི་ཉག་མ་ཅམ། ཡན་ལག་ནི་ཆེ་
ཐུང་ཅམ། ལ་ནི་ལབ་ཀྱི་མིག་ཅམ་མ་གཏོགས་མེད་པ་དང་། ཟས་ངན་མི་
གཙང་བ་ཅུང་ཟད་རེ་རྟེན་ཀྱང་ལ་དང་མགྱིན་པ་ནས་མར་ལྟོ་བའི་ནང་དུ་
འགོ་བའི་སྐལ་བ་མེད་པ་དང་། ཟས་སྒྲོམ་ཀྱི་སློབ་པ་ཅན་ནི། མེ་ལྗེའི་སྤེང་
བ་ཟ་དགོས་ཤིང་དེས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་བྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ཆོག་པ་དང་། ཡང་
ཟས་བཟང་པོ་རྟེན་ཀྱང་ཟ་མི་ཤོད་པ་དང་། ཟས་ངན་སྒྲུབ་དང་མཆིལ་མ་
སོགས་དང་རང་གི་སྐྱེ་ཡི་ལྷ་བ་བཏོལ་བའི་ནག་ཁྲག་དང་། མི་གཙང་བ་
རང་གི་གཤང་གཅི་སོགས་ལ་སྤྱོད་དགོས་ཤིང་། དེ་དག་ཅུང་ཟད་ལྟོ་བའི་
ནང་ལ་སླེབས་ཅ་ན་དེ་ལ་ལྟོ་བའི་ནང་ནས་མེ་འབར་ཞིང་ལ་སྒྲ་སོགས་
ནས་མེ་ལྗེ་དང་དུ་བ་དྲག་དུ་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱིས་ཤིན་དུ་མི་བཟོད་པའི་
སྤྱག་བསྐལ་སྤྱོད་དགོས་པ་དང་། ལ་འཛོར་ཀྱི་ཡི་དྲགས་མཐོ་རིས་ཀྱི་གནས་
ནམས་སུ་གཞན་ཀྱི་སྒོག་དང་ཤ་ཁྲག་སོགས་ལ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དུ་མ་ཡོད་
པར་གསུངས། དུད་འགོ་ལ་བྱིང་ན་གནས་པ་ནི་གཙོ་བོ་བྱི་ཡི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་
པོའི་ནང་དུ་ཆང་ངར་མའི་སྤང་མ་བཞིན་དུ་གཞན་གི་བའི་རོ་རུལ་དང་རང་
གཞན་ཀྱི་གཤང་གཅི་སོགས་དང་མཉམ་དུ་གནས་དགོས་པ་དང་། གནས་ལ་
ངེས་པ་མེད་ཅིང་དུད་འགོ་ཆེན་པོ་ནམས་ལུས་ཤིན་དུ་ཆེ་བས་སྤང་མ་རུས་

ཏེ། དེའི་ལུས་ལ་དུད་འགྲོ་ཆུང་དུ་གངས་མེད་པས་ཁ་མཆུ་བཙུགས་ཏེ་དུས་
ཀུན་དུ་ཟ་བར་བྱེད་པ་དང་། དུད་འགྲོ་ཆེན་པོ་ཆུ་སྲིན་སོགས་ཀྱིས་ཆུང་བ་
གངས་མེད་པ་ཁ་ནས་གསོན་མིད་བྱས་ནས་ཟ་བར་བྱེད་པ་དང་། དུང་ལ་
སོགས་པས་ཆུ་སྲིན་སོགས་ཀྱི་ལུས་ཐལ་བྱུང་དུ་འཕྱག་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་
རྒྱལ་ལ་བྱེ་ཆོན་གྱི་ཆར་བབས་པས་ལུས་ཀྱི་ཤ་པགས་ཐམས་ཅད་ཆོག་པར་
བྱེད་པ་དང་། བྱ་མཁའ་ལྗིང་གིས་དབང་མེད་དུ་ཟ་བར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་
སྤྱུག་བསྐྱལ་ཆད་མེད་པ་ཡོད་ལ། ཁ་འཐོར་གྱི་དུད་འགྲོ་ལ་རི་དྲགས། གཙན་
གཟན། བྱ་རིགས། གཡུང་དྲགས་སྒོ་ཐོག་འབྲུ་སྲིན་སོགས་མཐོ་རིས་ཀྱི་གནས་
ན་ཡོད་པ་འདི་དག་ཡང་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གསོད་ཅིང་ཟ་བར་བྱེད་པ་
ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། མི་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་དུད་འགྲོ་རི་དྲགས་སོགས་སྤྲིག་
དང་བལ་དང་། ཤ་དང་པགས་པ་དང་། ར་ཅོ་དང་ཆི་དང་། རུས་པ་དང་ཁྲག་
སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གསོད་པར་བྱེད་པ་དང་། གཡུང་དྲགས་མངོ་ལ་ཚྭ་བ། ཁལ་
ལ་འགལ་བ། འབྲི་ལ་བཞོ་བ། ཤ་དང་པགས་པའི་ཆེད་དུ་བཤའ་བ། ཉ་དང་
རྡུ་བོང་བྱ་སོགས་ལ་བཞོན་པ་དང་འགལ་བ་སོགས་དབང་མེད་དུ་གཡོག་
དུ་བསྒྲོལ་ཞིང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ལེགས་ཉེས་མི་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་
ཤིན་དུ་སྒྲུབ་ཞིང་ཚོངས་པར་གྱུར་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་བསམ་གྱིས་མི་
བྱབ་པ་རེ་ཡོད་པ་དང་།

མི་རྒྱལ་ལ་ནི། ཉམས་ཆུང་དང་དབྱལ་པོ་རྒྱལ་ལ་ནི་ཁ་ཟས་

དང་རྒྱལ་གོས་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ཀྱིས་མཛུགས་གྱུར་བ་དང་། གཞན་ལས་སྤྲོད་
དང་རྒྱལ་པ་ལ་རེ་ཞིང་། སྤངས་སྤོངས་སོགས་ཀྱིས་ལག་ཁྲུག་གིས་དང་རྒྱལ་ཁྲུག་
རྒྱལ་གཟུངས་དགོས་པ་སོགས་དང་། ལྷན་པོ་དང་རྒྱལ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས་ཉི་རང་
གི་རྒྱལ་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་གཞན་ལ་ཤོར་བ་དང་། དག་རྒྱལ་གཞན་གཟུངས་སོགས་
ཀྱི་འཆོ་བ་ལ་དོགས་ཏེ། ཉེན་མོ་མི་ལུས་དང་མཚན་མོ་ཁྱི་ལུས་བྱེད་དེ་ཉེན་
ཀྱི་བྱ་ར་མཚན་ཀྱི་མེལ་ཆེ་བྱེད་དགོས་ཞིང་། སེར་སྒྲ་འཇུག་འགྲེལ་ཆོང་
དང་སོ་ནམ་ཁོ་ནས་དུས་འདའ་ཞིང་མི་ཆེ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། བཅན་པོ་
དང་དབང་ཡོད་རྒྱལ་ལ་ནི། རང་གི་འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་
སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་ཁ་ར་དང་འཆོ་རྒྱུས། རང་འཁོར་ཀྱི་དོ་ལོག་དང་བྱི་དག་ཡིས་
རྒྱུར་གྲོལ། སྤྱོད་དང་དབང་ཐང་ཉམས་པ་སོགས་ཀྱི་སེམས་ཁྲུལ་དོགས་འཆོ་
ཁོ་ནས་དུས་འདའ་དགོས་པ་དང་། མི་སྤྱོད་མོང་གི་སྤྱོད་བསྐྱེད་ལ། ཆེ་ཐུང་
བ། རྒྱུར་མང་བ། ཆེ་གང་བཀའ་སྤྱོད། འདོད་པའི་རེ་བ་ལ་འཆོལ་འཕྲོ། རྒྱལ་ལོ་
ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་པ། གཉེན་བཤེས་མཐུན་གྲོགས། ས་མ་གཟུངས་འབྲེལ་སོགས་
དང་བྲལ་བ་སོགས་འདོད་པ་རྒྱལ་དང་བྲལ་བ། དག་རྒྱལ་གྱི་འཆོ། *ཁང་
མེ་རོ་དཔ་*སོགས་མི་འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་བབས་པ། སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཁས་པ་དང་། རྒྱ་
བ་དང་། འཆོ་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་བསྐྱེད་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟར་
ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དོ་མ་ལ་བསམ་ན་བདེ་བ་དང་སྤྱོད་པ་སོགས་ཏྲུག་བཟུང་
བྱེད་ཅན་ཡང་མེད་པ་དང་།

ལྷ་མ་ཡིན་ནམས་ནི། ལས་ངན་གྱིས་ལྷ་ནམས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་
ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཕྱག་དོག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐངས་ཏེ། སུམ་ཅུ་ཙུག་སུམ་པའི་
ལྷ་ནམས་དང་དུས་ཀུན་ཏུ་འཐབ་འཛིང་ཚོད་འཁྲུག་ཁོ་ནར་བྱེད་དགོས་
ཤིང་། བསོད་ནམས་དམན་པས་ལྷ་ཡི་བདུད་ཅི་སོགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་མ་
ལོན་ནས་འཐབ་འཛིང་རྟག་ཏུ་པམ་སྟེ། མགོ་དང་སྐྱིད་པ་དང་ཡན་ལག་
སོགས་མཆོན་གྱིས་གཙོད་ཅིང་། བ་ཆ་ཟུག་གཟེར་དག་པོ་དང་། འཆི་འཕོ་
བ་སོགས་རང་གི་འདོད་དོན་མ་འགྲུབ་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
ཡོད་པ་དང་།

ལྷ་ལ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་དང་། ཁམས་གོང་མའི་ལྷ་གཉིས་
ལས། འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་དང་། བྱང་གི་སྐྱ་མི་སྟན་པའི་མི་ནམས་ལ་ནི་
གནས་སྐབས་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་རེ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་ལ་སྟན་
མོང་དུ་ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་ངན་པ་ཀྱུར་པ་དང་། སྟན་དང་གནས་ལ་མི་དགའ་བ་
དང་། མེ་ཏོག་གི་སྤོང་བ་རྟིང་བར་འགྱུར་བ་དང་། གོས་ལ་རྩི་ངན་ཆགས་པ་
དང་། ལུས་ལ་སྟོན་མེད་པའི་རྩལ་འབྱུང་བ་སྟེ་རིང་བའི་འཆི་ལྷས་ལྷ། རྒྱན་
ཆ་དང་གོས་ལས་སྐྱ་མི་སྟན་པ་འབྱུང་བ་དང་། འོད་རླུང་བར་འགྱུར་བ་
དང་། སྤྱུང་བྱས་པའི་ཆུ་ཐིགས་ལུས་ལ་ཆགས་པ་དང་། སེམས་ལྷལ་གཅིག་གི་
སྟོང་དུ་མི་གནས་པ་དང་། མིག་འབྱེད་འཇུ་མ་བྱེད་དགོས་པ་སྟེ། ཉེ་བའི་འཆི་
ལྷས་ལྷ་སོགས་ལྷན་རིང་པོའི་དུས་ནས་འབྱུང་བ་ལ་དེ་དག་གི་སེམས་ཀྱི་སྤྱུག་

བསྐྱེད་པའི་དཔུང་ལ་པའི་སེམས་ཅན་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེ་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་
དག་གི་གནས་རིས་ནས་འཆི་འཕོས་པར་པལ་ཆེར་ངན་སོང་གི་གནས་སྒྲིུ་
དགོས་པ་དང་། སུམ་ཅུ་ཙུག་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་ནི་བྱང་པར་དུ་སྒྲིུ་མ་ཡིན་
དང་འཐབ་ཚྩོད་ཀྱི་སྒྲིུག་བསྐྱེད་སོགས་ཆོད་མེད་པ་ཡོད་པ་དང་། གཟུགས་
ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་ནི་སྒྲིུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲིུག་བསྐྱེད་རེ་
ཞིག་མེད་ཀྱང་། དེ་དག་ལ་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤྲིབ་པ་སོགས་ཅི་
རིགས་དང་ལྷན་ཞིང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྒྲིུ་བ་ལེན་པ་ལ་རང་དབང་མེད་
པ་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་མིན་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་ནམ་ཞིག་ན་ལས་ཟད་
དེ་འདྲོད་ཁམས་སྒྲིུ་དཔུང་ལ་པའི་གནས་ཡན་ཆད་གང་རུང་ལ་མར་འཁོར་བར་
འགྱུར་བ་ཡིན་པས་སྒྲིུག་བསྐྱེད་ཁོ་ན་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་ཅིང་། དེས་ན་
མགོན་པོ་བྱམས་པས། འགྲོ་ལྷ་དག་ན་བདེ་བ་མེད། །མི་གཙང་ཁང་པར་རི་
ཞིམ་མེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་གནས་རིས་
མཐོ་དམན་གང་དུ་སྒྲིུས་ཀྱང་སྒྲིུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་སྒྲིུག་བསྐྱེད་
ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་གཏན་ནས་མེད་པས། ཕྱི་མ་ལྷ་དང་མི་
ཡི་ལུས་རྟེན་ཙམ་ལ་ཡང་ཐོབ་འདྲོད་ཀྱི་ཡིད་སྤོན་མི་བྱེད་པར། འཁོར་བའི་
གནས་རིས་འདི་སྤྲིན་པོའི་སྤྲིང་དང་། མེ་སྐར་གྱི་འོབ་དང་། རྒྱལ་པོ་ངན་པའི་
བཙོན་ཁང་དང་། དུག་སྒྲུལ་གདུག་པའི་ཆང་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཞེ་ཐག་པ་ནས་ཡིན་
འདུག་སྟུམ་པའི་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་སྤོན་སྟེ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བཙོས་མ་

མ་ཡིན་པ་ཞིག་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། དགེ་བ་གང་བསྐྱབ་ཐམས་ཅད་
འཁོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདི་སྐྱངས་ཏེ་ཐར་པ་ཐུང་ན་ལས་
འདས་པ་དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་སྟམ་པའི་སློན་ནས། འཁོར་བ་ལས་ཐར་ཏེ་
ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སློ་ལ་སློམ་ཆད་ཀྱིས་གདུང་བས་རྒྱ་འདོད་པ་
ལྟ་བུའམ་བཀྲིས་ལྟོགས་ཀྱིས་གདུང་བས་ཟས་འདོད་པའམ། བྱ་དོང་ནང་དུ་
བརྟུག་པའི་སེམས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སློ་ལྟོག

གཉིས་པ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སློ་ལྟོག་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱན་མོང་བའི་སློ་ལྟོག་
སྟོན་དུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སློ་སྐྱེས་
ཏེ། དགེ་བ་གང་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་ཐར་ཏེ་ཐུང་ན་ལས་འདས་
པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ཤེས་པ་ཞིག་བྱུང་ནའང་། དེ་ཙམ་
ནི་རང་དོན་ལ་གཙོ་བོར་སེམས་པའི་ཉན་རང་དང་སྤྱན་མོང་བའི་སེམས་
བསྐྱེད་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཙམ་ཡིན་པས་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་
དགེ་སྐྱབ་སྤྲིག་སྤོང་ལ་ཡུན་རིང་པོ་ཇི་ཙམ་དུ་འབད་ཀྱང་མཐར་སྐྱབ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་མི་རུས་ཤིང་། དེས་ན་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་དགེ་བ་གང་སྐྱབ་ཀྱང་ཐོག་མར་
སྦྱོར་བའི་དུས་ན་གལ་ཆེ་བའི་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ནི་བདག་གིས་ད་ལན་དགེ་

བཞིག་སྐྱབ་པ་འདི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་པན་ཆད་རང་ཁོ་ན་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་
 པར་པ་མར་གྱུར་པའི་མཁའ་མཉམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱུ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་སྟམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་བསམ་པ་བཙོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་
 དགོས་པ་དང་། དགེ་བ་སྐྱབ་པའི་བར་དུ་དངོས་གཞིའི་དུས་ན་གལ་ཆེ་བའི་
 མེད་དུ་མི་རུང་བ་ནི། རབ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ལྟ་བ། འབྲིང་ཆོས་ཀུན་མི་ལམ་དང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པའི་སྒོ། ཐ་མར་
 བཤང་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་དགེ་བ་གང་སྐྱབ་གྱི་དངོས་གཞི་
 དེ་ལ་སེམས་རིག་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་པ་ལས་གཞན་དུ་སེམས་གཏན་ནས་མ་
 གཡེང་བ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། དགེ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཐ་མར་མཐུག་གི་དུས་ན་
 གལ་ཆེ་བའི་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ནི། རང་གིས་དགེ་བ་ཆེ་ཆུང་ཅི་ཙམ་བསྐྱབས་
 ཡོད་ནའང་། དེས་མཆོན་བྱེད་དུ་བྱས་ཏེ་རང་གཞན་གྱིས་འཁོར་འདས་
 དུས་གསུམ་བསགས་ཡོད་ཀྱི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་དུ་སྒྲོས་བསྒྲུལ་
 སྟེ། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ཟུན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་
 གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་རྒྱ་རུ་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པའི་ཀུན་སྒྲོང་དག་པོའི་སྒོ་ནས་
 བསྐྱོ་བ་དང་སྒྲོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པས་རྒྱས་བཏབ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་རྩ་
 དེ་ཆུང་དུ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མི་བྱེད་པ་ནི་གཅིག་ཀྱང་
 མེད་ཅིང་། དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་

བྱེད་ཀྱི་དགེ་བ་ནི། སྦྱོར་བ་སེམས་བསྐྱེད་དམ་པ། དངོས་གཞི་དམིགས་མེད་
དམ་པ། རྗེས་བསྐྱོ་བ་དམ་པ་སྟེ། དམ་པ་དེ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གལ་ཆེ་
ཞིང་། དེ་ཡང་ཐོག་མར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པ་མ་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་ནས་
དེ་དག་ལ་དྲིན་ལན་འཇལ་འདོད་ཀྱི་སྒོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་སྟེ། བྱམས་པ་
དང་སྙིང་རྗེ་ཆད་མེད་པ་བསྐྱེད་དེ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཁོ་
ནས་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡི་གཙུག་པོ་ཡིན་པ་ལ།

སྦྱོར་བ་སེམས་བསྐྱེད་དམ་པ།

དེས་ན་ཐོག་མར་དེ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི། དེ་ལ་ཐོག་མར་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་པ་མར་ཡིན་པ་ངོ་ཤེས་པར་བྱ་བ། པ་མ་བྱས་པའི་དུས་ཀྱི་དྲིན་ཆེ་
བར་བྲན་པར་བྱ་བ། དེ་དག་ལ་དྲིན་ལན་འཇལ་བར་འདོད་པའི་སྒོ་བསྐྱེད་
པར་བྱ་བ་སྟེ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་ཁམས་གསུམ་ནམ་མཁའས་གར་
ཁྱབ་པའི་འགོ་བ་རིགས་དྲུག་གིས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་ཅན་མཆོག་དམན་བར་
མ་ཐམས་ཅད་རང་རེ་རྣམས་ཀྱིས་པ་དང་མ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་
ཀྱང་མེད་དེ། རང་རེ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་རྟེན་འདི་ནི་སྦྱེ་བ་རེ་རེའི་དུས་ན་ལུས་
རྟེན་སྔ་མ་པར་དོར་ནས་ལུས་རྟེན་ཕྱི་མ་གསར་པ་རྒྱུར་ལེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
ཞིང་། སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ཉིད་ནི་གསར་རྟེན་བརྗེ་ལེན་བྱེད་པ་དང་
སྔོན་མེད་པའི་རྣམ་ཤེས་གསར་དུ་སྦྱེ་བ་སོགས་གཏན་ནས་མེད་ལ། དེ་ཡང་

ད་ལྟའི་སེམས་གསལ་ཙམ་འདི་ཉིད་ཁ་སང་གི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་
དང་། ད་ལྟའི་སེམས་འདི་ན་ནིང་ང་ཡི་རྒྱུ་ལ་སེམས་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ཞིག་
སྟོན་དུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་དང་། ཆོ་འདི་ལ་སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་གཅིག་ཡོད་པ་འདི། སྐྱེ་བ་སྲ་མ་ལ་སེམས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྟོན་དུ་སོང་བ་
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བདག་ཅག་གི་སེམས་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་བྱི་མ་བྱི་མ་འབྱུང་བ་ལ། དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་སེམས་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་སྲ་མ་སྲ་མ་སྟོན་དུ་སོང་བ་དེ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་དགོས་པ་
ཡིན་གྱི་མ་གཞོགས་སེམས་འདི་འབྱུང་བ་ལ་འབྱུང་བྱེད་གྱི་རྒྱ་སེམས་མ་ཡིན་
པ། ས་རྡོ་རི་བྲག་སོགས་ཀྱི་གསེབ་ནས་སྟོ་བྱར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། རྣམ་མཁའ་
ནས་སྒྲིན་ལངས་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་མེད་པ་ཞིག་སྟོ་བྱར་དུ་སེམས་གསར་སྐྱེས་
གྱི་རང་བཞིན་ནི་ཡོད་མི་སྲིད་དེ། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། རྣམ་ཤེས་མིན་
པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། ཉེར་ལེན་མིན་པའི་བྱིར་ཡང་འཐད། ཁེས་སེམས་རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་རྒྱ་ནི་སེམས་རྣམ་ཤེས་སྲ་མ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། དེས་ན་
སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ཡི་ཡ་མཐའ་ལ་འདི་ཚུན་ཆོད་ན་ང་ཡི་སེམས་
འདི་ཡོད་དར་བ་རེད། དེ་ཕན་ཆོད་ལ་མེད་པ་རེད་ཅེས་པའི་སེམས་ཀྱི་དང་
པོ་འམ་ཐོག་མ་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་མཁྱེན་
པ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ཡི་བྱིར་སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་འཁོར་
བ་ལ་འབྱམས་པའི་ཡ་མཐའ་ལ་ཐོག་མ་གཏན་ནས་མེད། དེ་མེད་པས་འཁོར་

བ་རིགས་དྲུག་གི་གནས་འདི་ན་སྐྱེ་བ་ཤ། བླག་ལས་གྲུབ་པའི་ལྷས་སྒྲངས་པ་
ལའང་གྲངས་དང་ཆད་མེད་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་རེ་རེས་དེ་སྤྱིར་འཁོར་བ་
འདིར་ལྷས་སྒྲངས་ཏེ་ཤི་བའི་རོ་ཐམས་ཅད་ཚྭ་གས་གཅིག་ན་བསོག་རྒྱ་ཞིག་
གྲུབ་ན་རོ་ཡི་ཕུང་པོ་རི་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ཆེ་བ་དང་། བླག་གི་ཕུང་པོ་རྒྱ་མཆོ་
ཆེན་པོ་བས་ཀྱང་མང་བ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་། སྐྱེ་
བ་ལྷས་རྟེན་གྲངས་མེད་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ལེན་པའི་དུས་ནའང་། བ་མ་ལ་མ་
བརྟེན་པར་རྩ་དང་ཤིང་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་ནི་པལ་ཆེར་སྒྲུ་ཡང་སྐྱེས་
པ་མ་ཡིན་པར་པ་དང་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་དགོས་པ་གཙོ་ཆེ་བས། དེས་ན་
ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་ཡོད་ཆད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་མ་དང་པ་བྱེད་
མ་ཚུངས་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་རྟེན་དགོས་ན། ནམ་མཁའི་ཁམས་ནས་
རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་སེམས་ཅན་རེ་རེས་ཀྱང་དེ་སྟོན་སྐྱེ་བ་སྤྱི་
མ་རྣམས་སྒྲུ་རང་གི་མ་ཁོ་ནར་བྱས་པའི་གྲངས་ཀ་ཡང་སྒྲུས་ཀྱང་བགྲངས་
མི་ཤེས་པ་སྟེ། འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས། མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་རྒྱ་ཤུག་ཆོག་གྲུ་
ཙམ། རིལ་བུ་བགྲངས་ཀྱང་ས་ཡིས་ལོང་མི་འགྱུར། ཞེས་ས་ཆེན་པོ་འདི་
རྒྱ་ཤུག་གི་ཆོག་གྲུ་ཙམ་དུ་བྱས་ཏེ་རིལ་བུ་དྲིལ་ཏེ། དེས་བགྲངས་སྟུང་བྱས་
ན་ཡང་། ས་ཡི་རིལ་བུ་ཐམས་ཅད་ནི་ཟད་པར་ཁོ་ནར་འགྱུར་ལ། སེམས་
ཅན་གཅིག་གིས་རང་གི་མ་ཁོ་ནར་བྱས་པའི་གྲངས་ནི་ད་དུང་ཟད་པར་མི་
འགྱུར་བ་གསུངས། དེས་ན་སྐྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་པ་དང་མ་

ཡིན་པ་མ་ཟད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རེ་རེས་ཀྱང་རང་གི་སྒྲིབ་པ་དང་མ་གྲངས་མེད་པ་
ཞིག་བྱས་པར་ཡིན་མོད་ཀྱི་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་གི་གོ་འཕྲོས་པས་སྡོན་
ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལེན་དུས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་མ་སྲུ་ཡིན་པ་དོ་མཉེས་ཏེ་ཐམས་ཅད་བརྗེད་
སོང་བས། བྱ་རྒྱུད་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་དོ་དང་མ་དོ་མཉེས། སྒྲིབ་པ་སྲུ་རྒྱུད་ཀྱི་དོ་མཉེས་
པ་འདི་ནི་རང་རེ་རྣམས་ལ་སྡོན་གནས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བྱུང་བའི་མངོན་ཤེས་མེད་
པས་མ་བྱུང་བ་དང་མཉེས་པ་ཡིན་ཀྱི། དོན་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་
གི་སྒྲིབ་པ་དང་མ་ཁོན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་མ་བྱས་པའི་དུས་ཀྱི་དྲིན་ཆེ་བར་བྱུང་བ་ནི། དེ་ཡང་
རང་གི་སེམས་རྣམ་ཤེས་འདི་ལ་ཐོག་མ་མེད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་སྐྱེ་བ་མ་བྱེད་མ་ཁྱོང་བ་ཞིག་གཏན་ནས་མེད་མོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་
ཙམ་དྲིན་ཆེ་རྒྱ་ཅི་ཡོད་སྟམ་ན། སྐྱེ་བ་དང་མ་ནི་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཡང་
དང་པོ་རང་གི་ལུས་རྟེན་འདི་བསྐྱེད་པའི་རྩ་བའི་སྐྱེ་བ་མ་གཉིས་པོ་འདི་དྲིན་
ཆེ་བ་སྟོགས་ཙམ་ཤེས་ན། སྐྱེ་བ་སྡོན་མ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་སྐྱེ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱང་
དྲིན་ཆེ་བ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས། དེས་ན་ཆེ་འདི་ཡི་སྐྱེ་བ་མ་ལ་བསམ་ན། དྲིན་
མི་ཆེ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་དང་པོ་དགོས་པའི་
ལུས་བྱིན། བར་དུ་དགོས་པའི་སྟོག་བྱིན། ཐ་མར་དགོས་པའི་ལེགས་ཉེས་དོ་
སྤྱད་ཅིང་ཆོས་སྒྲུབ་ཤེས་པའི་ལམ་ལའང་སྐྱུར་བ་བྱས་ཤིང་དེར་མ་ཟད་ཀྱི་
རང་གི་མ་ཟུན་དེ་ཉིད་ཀྱི་དང་པོ་སྤྱོད་པ་དགུ་དང་ཞག་བཅུ་སྟོགས་ལུས་ལ་

ཁྱུང་ཁེང་དེའི་སྐབས་སྤྱུང་མ་ཆུན་རང་གི་སྒྲོ་བ་ན་ཡོད་པའི་བྱ་རྒྱུད་དེ་ལ་
གནོད་པའི་ཟས་དང་སྦྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་། དེ་ལ་པན་པའི་སྤྲན་དང་
རིམ་གྲོ་སོགས་ལ་ཅི་རྒྱས་སྤྱུ་འབད་ནས་འཆི་མ་བརྒྱུག་ནམ་ཞིག་ཟླ་ཞག་ཆང་
སྟེ་ཕྱིར་བཅས་པའི་ཆེ་ན་ད་ལྟའི་མཁས་པ་དང་སྤྱུང་བོ་ཆོད་བོ་དང་བདེ་མོ་
འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གཏན་ནས་མེད་པ་དབྱུགས་ཡོད་མེད་ཅམ་མ་གཏོགས་མི་
གཙང་བཤང་གཅི་དང་བྱད་པར་གཏན་ནས་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཤི་མ་བརྒྱུག་
ནས་ལུས་ངོད་ཀྱིས་གསོས། གོས་འཇམ་ཀྱིས་གཡོག་བྱ་ཞོ་བསྒྱུན། མི་གཙང་
བ་ལག་པས་བྱིས། སྐབས་དང་མཆིལ་མ་ཁ་ཡིས་འཛིབ། ཟས་དང་བདུང་བ་
ཞེས་འཇམ་ཁ་ཡིས་བསྟོད། བ་མ་གཉིས་ཀ་སྤྱུང་གིས་ཟས་གོས་སྤྲན་རིམ་
ཅི་དྲག་གི་བསྐྱེད་བསྐྱིང་། ས་ལ་རུང་ཟད་གོག་སྤྱུབ་པའམ། གོམ་པ་རུང་ཟད་
རེ་འདོར་ཤེས་པའམ། ཨ་མ་དང་ཨ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་རུང་ཟད་རེ་སྤྱེ་ཤེས་པ་
ཅམ་བྱུང་ནའང་ཤིན་ཏུ་དགའ་དགའ་དང་དགུས་དགུས།

དེའི་དུས་ནའང་ལེགས་ཉེས་རུང་ཟད་མི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ལ། མགོ་
ཡི་ལྒ། ཀྱང་གི་ལྟམ། རྒྱབ་ཀྱི་གོས་ཐམས་ཅད་བཀོན། དུམས་པའི་མིག་གིས་
བལྟས། སྤྲན་པའི་མིང་གིས་བོས། ཟས་ཀྱི་སྤྱད་ཀྱིས་གསོ། གོས་ཀྱི་ཆེ་ཡིས་
བདུམ། མེ་ཡིས་ཆོག་མ་བརྒྱུག་ཆུ་ཡིས་སྤྱུང་མ་བརྒྱུག་རི་ཁ་དང་གད་ཁ་
སོགས་ཀྱི་གཡང་ལས་ཐབ་ཏུ་མ་བརྒྱུག་རྒྱང་དང་ལྟག་པས་འབྲུག་ཏུ་མ་བརྒྱུག་
ཟས་དང་སྒོམ་ཀྱིས་ལྟོགས་སྤྱུ་མ་བརྒྱུག་པར་རིམ་བཞིན་ཡར་བསྐྱེད་བསྐྱིངས་

ཏེ། ས་མ་རང་ཉིད་ཤི་ཡང་མི་སྟུག་ན་ཡང་མི་འགྲོད། འབྲུག་སྟོགས་བྱང་ཡང་
མི་དོགས་ལ། རང་གི་བྱ་རྒྱུ་ལ་འབྲུག་དོགས། སྟོགས་དོགས། ན་དོགས། ཤི་
དོགས་སོགས་དེའི་ཁ་ར་དང་འཆོ་རྒྱུས་ཁོ་ནས་དུས་འདའ་སྟེ། ཉིན་དལ་རྒྱ་
དང་མཆོན་གཉིད་རྒྱ་མི་རྟེད། བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡོད་ཟིན་ནས་བཟུང་སྟེ་ས་མ་རང་
ཉིད་ཟ་སྦྱིད་དང་ཁྱོན་སྦྱིད་སོགས་དང་བལ་ཏེ་ལུས་དང་སེམས་གཉིས་ཀ་
སྟུག་བསུལ་ཟད་མཐའ་མེད་པ་ཞིག་གི་འདམ་དུ་བྱུག་པར་གྱུར་བ་སྟེ། དེ་
ཡང་ས་མ་སྟུག་པོ་རྒྱ་ཡོད་དང་ཟས་ཡོད་ཞིག་ཡིན་ན་རང་ལ་གང་ཡོད་གྱི་
ནང་ནས་གང་ཡག་གང་དགའི་ཟས་ཞིམ་མངར། གོས་འཇམ་མཛེས་ཐམས་
ཅད་བྱ་རྒྱུ་ལ་སྟེར་ཞིང་། ས་མ་མེད་པོ་རྒྱ་མེད་དང་ཟས་མེད་ཞིག་ཡིན་
ན། བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡི་ཁ་ཟས་དང་རྒྱབ་གོས་གྱི་ཆེད་དུ་དགེ་སྤྱིག་གང་ལའང་
མི་འཛེམ་པར་གཞན་ལ་སྦྲོང་ན་ཞི་དག གླས་ན་ཞི་དག གཡོག་བྱས་ན་ཞི་
དག རྒྱ་བྱས་ན་ཞི་དག ཇག་བཀྱས་ན་ཞི་དག རྩོན་བསད་ན་ཞི་དག བསད་
སྟེ་སྤྱིག་སྟོམ་བྱས་ན་ཞི་དག ཆོང་བྱས་ན་ཞི་དག་སོགས་ཐབས་ཅི་འདྲ་
ཞིག་དག་ན་སྟམ་ནས། མགོ་སྐར་ཆེན་གྱིས་ཞུ་བྱེད། ཀང་བ་ཆོན་གྱིས་སྟམ་
བྱེད། ལག་ཁྲག་ཤིང་དང་རྐང་ཁྲག་རྩོལ་གཟར། རོ་ཤ་མི་ལ་སྦྱིན། ཉུ་ཡུ་བྱི་
ལ་སྦྱིན་ཏེ། དཀའ་བ་བྱུང་བསད། དལ་བ་དང་ལེན་བྱས་པས་ཟས་གོས་ཅུང་
ཟད་རྟེད་པ་ཐམས་ཅད་ཁ་པོར་གྱི་བར་ཚུན་ཆད་ནས་སྤིས་ཏེ་བྱ་བ་རྒྱུད་
དེའི་ཁ་རྒྱབ་ལ་འགོ་བ་བྱས། བྱ་རྒྱུ་ལ་འབྲུག་སྟོགས་བཀྱས་སྟོམ། ན་ཆོ་

ཟུག་གཟེར། གཞན་གྱིས་བརྟན་བཅོས་བྱ་བ་གསོད་སོགས་ཅུང་ཟད་རེ་བྱུང་
བར་ཟུར་ནའང་། ས་མ་རང་ཉིད་འཆི་བའི་སྤྱག་བསྐལ་བས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་
བ་ལྟ་བུར་ཡོད་པ་དང་། ཐ་མར་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཆེ་ཐོག་ཞོག་སྐབས་སུ་ས་མ་རང་
གིས་དེ་སྤར་སན་ཆད། དཀོན་མཆོག་གི་ཞིང་ལ་འབྱུང་མ་ཐོང་། གཞན་ངན་
སྤོང་ལ་སྦྱིན་དུ་མ་ཐོང་། རང་གི་ཁ་ལ་ཟ་མ་ཐོང་། རྒྱབ་ལ་གྱོན་མ་ཐོང་བའི་རྒྱ་
ཅོར་ལོངས་སྤྱོད་ཁ་ཟས་རྒྱབ་གོས། མཁར་ཁང་ཞིང་སོགས་ཅི་ཡོད་གང་ཡོད་
ཐམས་ཅད་བྱ་དང་བྱ་མོ་རྣམས་ལ་སེར་སྒྲ་འཁྱུར་འགོགས་སུ་ཅམ་མེད་པའི་
སྒོ་ནས་སྦྱིན་ཏེ། བྱ་བརྒྱུད་ཀྱི་དོན་འབྲུབ་ལྟེ་དེའི་བསམ་པ་རྫོགས་རོག་བྱས་ན་
ས་མ་རང་གི་སྦྱེ་བ་ནས་ཆེ་རབས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་འབྲུབ་སོང་བ་ལྟ་བུར་
ཞིག་ཏུ་རེ་ནས་གཅིས་སྒྲས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱངས་པའི་དྲིན་ལན་ངོ་མ་བྱ་རྒྱུ་དེ་
ཀྱིས་བསམ་ཤེས་ན་ཆད་བཟུང་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ཞིང་། ད་ལྟ་ཡི་ཆེ་འདི་ཁོ་ན་
ལ་དྲིན་ཆེ་བ་ཅམ་མ་ཡིན་པར། ད་ལྟའི་ས་མ་འདི་ཡིས་སྦྱེ་བ་སྤོན་མ་རྣམས་
སུའང་། རང་མི་ལུས་ཐོབ་དུས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ས་མ་བྱས་ཏེ། ད་ལྟ་འདི་ལྟ་བུའི་སྒོ་
ནས་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པ་ལའང་ཆད་མེད། རང་དུད་འགོ་གཅན་གཟན་ལ་
སོགས་པའི་བྱར་སྦྱེས་དུས་ཀྱི་ས་མར་བྱས་ཏེ། གཞན་གྱི་སོག་བཅད་པའི་ཤ་
ཁྲག་སོགས་ཀྱིས་གསོས་པའི་དྲིན་ལའང་ཆད་མེད། བྱ་བྱེད་སོགས་སུ་སྦྱེས་
དུས་ཀྱི་ས་མར་བྱས་ཏེ། འབྲུ་སྤོན་སོགས་བསད་དེ་ཁ་གསོས་པའི་དྲིན་ལའང་
ཆད་མེད། རི་དྲགས་དང་གཡུང་དྲགས་སོགས་སུ་སྦྱེས་དུས་ཀྱི་ས་མར་བྱས་

ཏེ། རང་གི་ཆེད་དུ་ས་མ་རང་གི་རང་སློག་ཤོར་བ་ཙམ་ལའང་གྲངས་དང་
 ཚད་གཏན་ནས་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་སློན་ནས་མདོར་ན་སྐྱེ་བ་ཆེ་རབས་དཔག་ཏུ་
 མེད་པ་ནས་དྲིན་ཆེ་བའི་དྲིན་ཅན་གྱི་ས་མ་ཡིན་ལ་རང་གིས་དྲིན་ངོ་མཉེས་
 པ་ཁོ་ནར་ཡིན་པས་རང་ལས་ཁྲེལ་མེད་ཆེ་བའི་མི་ཞིག་སྟུ་ཡང་མེད། དེ་ལྟར་
 བ་རང་གི་ད་ལྟ་ཙམ་བའི་ས་དང་མ་འདི་གཉིས་སྐྱེ་བ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཉིན་
 འདི་ལ་དྲིན་བསམ་གྱིས་མི་བྱས་པ་ཞིག་ཆེ་ལ། དེར་མ་ཟད་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་ཆེ་
 རབས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལའང་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་གསུམ་
 འགོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་བསྐྱུས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྔ་
 མ་རྣམས་སྟུ་རང་གི་ས་མར་ལན་གྲངས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་
 དེ་རྣམས་སྟུ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་སློན་ནས་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་དྲིན་ཅན་གྱི་ས་མ་ཁོ་
 བ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེས་ན་ད་
 ལྟ་རང་རེ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཤ་བླ་བ། དགས་པ་གྲོན་པ། རྩོམ་པ། བཞོ་
 བ། ཞོན་པ། འགོལ་བ། བཤའ་བ་སོགས་བྱ་རྒྱུའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་ས་དང་མ་ཁོ་ནར་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན། ཁམས་གསུམ་ནམ་མཁས་གར་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་
 འགོ་བ་རིགས་དྲུག་གིས་བསྐྱུས་པ་ཡོད་དར་ཆད་ཐམས་ཅད་རང་གི་ས་
 དང་མ་ཉིད་དུ་ལན་གྲངས་མེད་པ་རེ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་
 མེད་པ་དང་། ས་མར་བྱས་པའི་དུས་ཚོད་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བས་ནའང་། སན་

པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་བཏགས་ལ་ཐོགས་པ་དང་། གནོད་པ་ཚད་མེད་པ་
ལས་སྒྲུབས་པར་བྱས་པའི་དྲིན་ཅན་གྱི་པ་མར་ཡིན་པ་ལ། པ་མ་སེམས་ཅན་
དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
ནི་མ་ཐོབ་སྟེ། ལམས་གསུམ་འཁོར་བའི་བཅོན་རར་འདི་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་རྒྱུད་
དེ། འགའ་ཞིག་གི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་བྱས་པའི་ནམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་དཔུལ་
བ་དང་ཡི་དྲུགས་དུད་འགོ་ནམས་ཀྱི་གནས་སུ་སྟེན་ཏེ། ཚ་གང་བཀེས་སྒྲོམ་
སྟུན་ཚོངས་བསྐོལ་སྟོད་ཀྱི་སྟུག་བསྐལ་བཟོད་སྟག་མེད་པ་རེ་སྟོང་བཞིན་
པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་ནི་སྟེ་བ་བྱི་མ་ལ་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་སྟེ་ངེས་
ཅན་གྱི་སྟོག་གཅོད་པ། མ་བྱིན་ལེན་པ། འདོད་ལོག་སྟོད་པ་སོགས་མི་དགེ་
བའི་ལས་ཤིན་ཏུ་དྲག་པོ་ཚད་མེད་པ་ཞིག་སྟོད་དེ་གནས་པ་དང་། འགའ་
ཞིག་ནི་མཐོ་རིས་མའི་ལུས་རྟེན་ལ་སྟོན་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་
བདེ་བ་རྩུང་བྱད་རེ་ལ་མགོ་བོ་འཁོར་ཏེ་དམ་པའི་ཚོས་མ་འབྲུབ་པས། ལས་
ཀྱི་འབྲས་བུ་ཟད་པ་དང་མཉམ་དུ་ཤི་ནས་ངན་སོང་དུ་འགོ་ལ་ཁད་པ་ལྟ་
བུར་རྒྱར་པའི་མ་རྒན་སེམས་ཅན་དེ་ནམས་ནི་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་ལམ་
ཐམས་ཅད་ལས་ཉམས་ཏེ་ནོར་ཞིང་། འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་ལམ་ལོག་པ་
དང་ངན་པར་ཁྱུགས་ཏེ། ལོང་བ་ཐང་གི་དཀྱིལ་དུ་ལྟག་པ་བཞིན་དུ་ཅི་བྱ་ཆ་
མེད། གར་འགོ་རང་དབང་མེད། ཐར་པ་ལ་འགོ་བའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་
མེད། ལས་འབྲས་ལ་བལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་མེད། མ་རིག་པའི་ཐུན་པས་

འཕུམ། ལས་ཀྱི་རྒྱུ་གིས་བདག་ལའོར་བའི་རྒྱ་བོས་ཁྱེད། ངན་སོང་གི་གཡང་
ས་དྲག་པོར་ལྷུང་བའི་མ་ཆན་སེམས་ཅན་དེ་ནམས་སྤྱིང་རེ་རྗེ། མ་ཆན་གྱུར་
པའི་སེམས་ཅན་དེ་ནམས་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཅི་ཞིག་གིས་པན་ན། མཐོ་རིས་
དང་ཐར་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ན་དེས་དངོས་སུ་པན། དེའི་རྒྱ་
དགེ་བ་ནམ་དག་ཞིག་འགྲུབ་པ་བྱུང་ན་དེས་རྒྱུད་ནས་པན། མ་ཆན་སེམས་
ཅན་དེ་ནམས་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཅི་ཞིག་གིས་གཞོད་ན། འཁོར་བ་དང་ངན་
སོང་གི་སྐྱུག་བསྐལ་གྱིས་དངོས་སུ་གཞོད། དེའི་རྒྱ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་
ནི་རྒྱུད་ནས་གཞོད་པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟར་ན་པ་མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལུས་སེམས་ལ་དངོས་སུ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་བདེ་བ་
དང་། དེའི་རྒྱ་དགེ་བ་ནམ་པར་དག་པ་ཞིག་དང་ལྷན་ཏེ་སྤང་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་
ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱམ་དུ་བྱམས་པའི་སེམས་ཁ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སྤྱིང་ནས་ཡང་
ཡང་བསྐྱོམ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྐྱུག་
བསྐལ་ཐམས་ཅད་དང་། དེའི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་གཏན་དུ་བྲལ་རྒྱ་
ཞིག་ཡོད་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱམ་དུ་སྤྱིང་རྗེ་བཟོད་སྐྱགས་མེད་པ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་
མིག་ནས་མཆི་མ་འབབ་པ། ལུས་ལས་བ་སྐྱུ་ལྡང་བར་འཁྱུར་གྱི་བར་དུ་ཡང་
ཡང་བསམ། དེ་ལྟ་བུའི་དྲིན་ཆེན་གྱི་པ་མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་
སྐྱུག་བསྐལ་གྱིས་མནར་བ་དེ་ནམས་ལ་དྲིན་ལན་རྒྱ་ཁོར་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་སྒོ་
ནས་འཇལ་འཕྲོད་ལོང་བའི་དུས་ཆོད་ཅིག་ནི་གཏན་ནས་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་

བྱ་རྒྱུད་བདག་རང་ཉིད་ད་ལྟ་འཇམ་བུ་སྤྱིང་དུ་སྒྲེས། དལ་འཕྱོར་གྱི་མི་ལུས་
རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཟློན་པ་དང་འཇལ། སྤྱི་མ་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་དང་འཕྲད། སྤྱི་ཤེས་དོན་གོ་མིའི་མཆོན་ཉིད་ཆང་། ཆེ་རབས་གཏན་
གྱི་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་འདུན་མ་ཐམས་ཅད་རང་ལག་ཏུ་ཡོད། དོན་ཡར་འགོ་
དང་མར་འགོའི་ས་མཆོམས་ལ་སྤྱི་བས། ཆོས་ཅི་ཅམ་སྒྱུབ་པ་ལ་རང་དབང་
ཆེ་བ་སོགས་མཐུན་ཆུན་ཐམས་ཅད་ཆང་བའི་དུས་འདི་ལ། དྲིན་ཆེན་གྱི་ས་
མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་དྲིན་ལན་བཟང་པོ་དེ་
དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་འཇལ་བའི་དུས་ལ་བབས་པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་ཡང་ཡང་
བསམ། དེ་ཡང་ས་མ་ལ་དྲིན་ལན་འཇལ་བ་ལ་རྒྱ་ལོར་ལོངས་སྤྱོད་ཁ་ཟས་
རྒྱབ་གོས་སོགས་ལེགས་པོ་སྤྱོད། ཁ་འདྲི་ལག་འཇམ་སོགས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱིས་བྱས་
པ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་དགེ་བ་ཆད་བཟུང་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པར་གསུངས་
ལ། འོན་ཀྱང་ཕན་ཐོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་བསམ་ན་དེས་ནི་ཆེ་འདི་ལ་ས་མའི་ཁ་
རྒྱབ་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་ཅམ་ཡིན་ཞིང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སློན་ནས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱིས་
ས་མ་ལ་དྲིན་ལན་འཇལ་ན་དེས་ནི་ས་མ་ལ་སྤྱི་བ་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་
དུ་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྤྱུག་བསྐལ་ལས་སྤྱི་བས་ཉེ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་
པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་མན་ཆད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་ཕན་ཐོགས་
ལུས་པ་ཡོད་དོ།

དེས་ན་སྤྱིར་དུས་ཉག་པར་ཕྱག་བསྐོར་སྤྱི་བ་སྤྱོད། ཁ་ཉོན་བཞས་

བརྗོད་སོགས་ཀྱི་དགེ་བ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཆེ་ཆུང་ཅི་ཙམ་
འབྲུབ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་། བྱད་པར་དུའང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསོ་
སྦྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྒོམ་པ་ཉིན་ཞག་
ཡུག་རེ་ལ་བསྐྱང་བའི་སྦྱང་གནས་ཆ་རེ་བྱང་ཙམ་མཇུག་ཆ་བརྒྱད་རེ་ཙམ་
འབྲུབ་ན་དེའང་ཐོག་མར་སྦྱོར་བའི་དུས་ན། ད་ལན་དགེ་བ་འདི་ང་ཡི་བྲིན་
ཆེན་གྱི་པ་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ནམ་མཁས་གར་བྱབ་པ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་གནས་སྐབས་རྩལ་ཕྱོགས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སོགས་སུ་སྦྱེ་བ་
དང་། མཐར་ཐུག་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལོ་སྦྱོར་པའི་ཀུན་སྦྱོང་དག་པོ་དང་། བར་དུ་
སྒོམ་པ་སྐྱང་བའི་ཆོ་ནའང་ཁ་གཡེང་དང་མིག་གཡེང་། བྱམ་པ་དང་ཚོད་པ་
སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སེམས་འབྱུལ་གཡེང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་ལྷ་
མ་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ། བསྐྱབ་རྒྱུའི་ཡིད་མ་གྱི་ལྷ་ཐུགས་རྗེ་
ཆེན་པོ་ལ་དག་སྦྱང་དང་མོས་བྱས། སྐྱབ་པའི་ཆོས་ལ་སྦྱིང་རུས། པ་མ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྗེ་འཁོར་བ་ལ་ངེས་འབྱུང་གི་སྦྱོ་ཤས་
སོགས་དང་མ་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་འཇུག་པ་ཆེག་བྲིལ་
བྱས་ཏེ་དགེ་སྦྱོར་ཁོ་ནས་དུས་འདའ་བ་ཞིག་དང་། ཐ་མར་དགེ་བ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་རྒྱུད་ཟ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཆེད་དུ་པ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག་སྦྱོར་པའི་འདུན་པ་དག་པོའི་

སྒོ་ནས་བསྐྱོ་བ་གཞན་ལ་ཁྱེ་བའམ། རང་ཉིད་ཀྱིས་བཟང་སྦྱོད་ལ་སོགས་པའི་
བསྐྱོ་བ་དང་སྒོན་ལམ་རྒྱས་བསྐྱུས་ཅི་རིགས་པས་རྒྱས་གདབ་པར་བྱ་དགོས་
པར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྦྱོར་བ་སྒོན་དུ་འགོ་བའི་ཆོས་དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་
དཀའ་བའི་ཚུལ་ལ་བསམ་པས་ཆོས་ལྡན་གྱི་མི་ལུས་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་བྱས། འཆི་
བ་མི་རྟག་པའི་ཚུལ་ལ་བསམ་པས་དམ་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པ་དེ་ལེ་ལོའི་དབང་དུ་
མི་ཤོར་བར་བསྐྱུལ། ལས་རྒྱ་འབྲས་ངེས་པའི་ཚུལ་ལ་བསམ་པས་དགེ་སྤྲིག་ལ་
ལྷངས་དོར་བྱ་བར་གདམས། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ལ་བསམ་པས་དགེ་
བ་གང་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་ངེས་འབྱུང་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཐར་པའི་རྒྱ་
རུ་བསྐྱུར། འགོ་ཀུན་པ་མར་ཤེས་ཏེ་བྱམས་དང་སྤྱིང་རྩེ་བསྒོམ་ཞིང་རང་དོན་
ལ་ཞེན་པ་སྦོང་སྟེ་དགེ་ཆ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་
ཟིན་པར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ཀུན་སྦོང་གི་སེམས་བཅོས་པར་བྱས་ཏེ།

དངོས་གཞི་དམིགས་མེད་དམ་པ།

ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་སྒོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ།

འཕགས་པ་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་སྦྱིར་བསྟན་པ།

ད་ནི་དངོས་གཞི་སྤྱང་བར་གནས་པའི་ཚོགས་སྡོད་ནས་འཕགས་པ་སྤྱན་
རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་ཕྱགས་མེ་ཆེན་པོ་སྤྱབ་པའི་ཕན་ཡོན་སྤྱབ་ཚུལ་
དང་བཅས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་
ཕན་ཡོན་བསྟན་པ། ཇི་ལྟར་སྤྱབ་ཚུལ་ལོ་རྒྱུས་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའོ།
།དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཕགས་པ་ཕྱགས་མེ་ཆེན་པོའི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་སྤྱིར་
བསྟན་པ། གྲེ་བྱ་ཏུ་སྤྱབ་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ནམ་གཞག་བསྟན་པ། སྤྱབ་པ་
ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆེད་དུ་བརྒྱུད་པའི་ནམ་ཐར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་
ཡང་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་ཕྱགས་མེ་ཆེན་པོ་ནི། འདི་
ནས་ལུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རོལ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་གསལ་ལྡན་གྱི་ཕྱི་མ་
སྟོན་འདས་པའི་ས་རོལ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོན་
ཏན་གྱི་ཕུང་པོ་བརྗོད་པར་མི་ལུས་པའི་དབུས་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་རིན་པོ་ཆེ་
སྣ་ཆོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཕུང་ན་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་འོད་དང་ཆོད་པག་ཏུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་ཕྱག་ན་པརྟོ་ཞེས་
སམ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་ཕྱགས་མེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་
འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་ནི། སྤྱིང་མེ་པརྟོ་དཀར་པོ་ལས། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་
བའི་རྒྱལ་པོ་ཆེབས་ཀྱི་མུ་ཁུད་ཀྱི་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་ཕྱག་མི་འཇུག་དང་བཅས་
པས་ཕྱགས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་སྤྱིང་པོས་མིག་མི་
འཇུག་ལ། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྱོད་ཀྱིས་ངན་སོང་ནམས་ལ་ཡང་བཞུགས། མཐོ་རིས་

ནམས་སྤྱང་བལྟས། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ལའང་བལྟས་ཤིང་། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐལ་ལས་ཐར་བར་བྱ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རབ་རྒྱ་
ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། རིགས་གྱི་
བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་དང་། རྒྱལ་
པོ་ཅིབས་གྱི་སྤྱ་བྱུང་དེ་སངས་རྒྱས་ཆོ་དཔག་མེད་དང་། དེའི་སྤྱས་གྱི་སྤྱ་བོ་
མིག་མི་འཇུག་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་པོར་འགྱུར་
བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། རོན་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱལ་གཞི་
ཡིན་ཏེ། ཆོས་སྤྱིའི་ངོ་བོ་གཟི་བཞིན་འོད་དཔག་མེད་ལོངས་སྤྱོ་ནམ་མཁའི་
རྒྱལ་པོ་གངས་ཅན་མཆོ་སྤྱལ་སྤྱ་རྒྱུད་པར་བྱ་བ་ལས་གསུངས་པའི་སེམས་སྤྱོ་
སོགས་རིགས་བཅུའི་གཙོས་བྱེ་བ་གངས་སྤྱིད། ཡང་སྤྱལ་བསྐལ་བཟང་གི་
སངས་རྒྱས་སྤྱོད་ཅ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ནམ་མཁའ་དང་སེམས་ཅན་ངི་སྤྱིད་
གནས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་ཕྱགས་རྗེའི་འཇུག་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་ལས་སྤྱོ་
ཡི་བ་སྤྱ་བྱ་ག་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་དུས་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ལའང་ཕྱིན་ལས་གྱི་
སྤྱལ་པ་ས་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་གཞལ་བ་མི་ནུས་པ་རེ་སྟོན་ཏེ་འགྲོ་བ་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལས། སྤྱོ་ཡི་ངོ་བོ་ཞལ་བཅུ་གཅིག་པ། གསུང་
ཡི་གེ་དུག་པ། ཕྱགས་སྤྱལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་དུག་པ། ཡོན་ཏན་གྱི་
སྤྱལ་པ་ཁོ་རྒྱལ་ན་མཆོག་རོལ་བ། ཕྱིན་ལས་གྱི་སྤྱལ་པ་སྤྱོལ་མ་འདིགས་པ་
བརྒྱད་སྤྱོབས་དང་། སྤྱོལ་མ་དཀར་སྟོན་ལ་སོགས་པ་ནམས་སྤྱིགས་དུས་གྱི་

གདུལ་བྱ་སྤྱི་དང་། བྱད་པར་དུ་བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྷ་མཆོག་གཙོ་བོར་གྱུར་
པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་ཁྱུངས་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མདོ་རྒྱུད་ཉིད་གཅིག་
ཏུ་གྲགས་པ་ནམས་ལས་མཆོན་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་པན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
གསུངས་པ་སོགས་བཤད་གྱིས་མི་ལངས་ལ། མདོར་བསྟན་ན། ཟ་མ་ཉོག་བཀོད་
པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་པ་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་གང་ང་དང་འབྲེལ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་
ཡང་དག་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་སུ་གྱུར་ལ། དེ་དག་ཀྱང་གནས་
གཅིག་ཏུ་བཞག་ཅིང་། ར་བཟའ་དང་། བཤོས་དང་། མལ་སྟན་དང་། ར་བའི་
གསོས་སྟན་དང་། ཡོ་བྱད་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བའི་བར་དུ་མཆོད་ཀྱང་། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་
གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་
དབང་པོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤང་པོ་བཟང་མི་རུས་ན། རིགས་ཀྱི་བྱ་གང་དག་
གཅིག་ཏུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་གནས་པས་ལྷ་ཅི་སྟོན། གང་འཛིག་
རྟེན་ན་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་པོའི་མིང་བྲན་པ་དེ་དག་ནི་བདེ་བ་དང་
ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་ནི་རྒྱ་བ་དང་། ར་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་བ་
ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་འཁོར་བའི་ཐ་མ་གཞན་མེད་པའི་
སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ནི་གོས་དཀར་པོ་དང་སྐྱ་པོ་

བགོས་བཞིན་དུ་བྱ་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་མགོགས་པ་དང་རྒྱུད་གི་ཤུགས་འོང་བ་
བཞིན་དུ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤང་བ་མཐའ་
ཡས་ལས་ཆོས་མངོན་སུམ་དུ་ཉན་པའི་ཕྱིར་འགོ་ལོ། ཁྲོས་ནས་ཀྱང་དེ་དག་
གི་ལུས་ལ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་མི་འབྱུང་། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་
དང་། གཏི་ལྷག་མི་འབྱུང་། ཆ་བ་དང་། ཤི་བར་མི་འཇུག་། དེ་དག་གི་ལུས་
ལ་བགེས་པར་མི་འཇུག་། མངལ་ན་གནས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བཤེས་པར་མི་
འཇུག་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་རོས་བསྐྱོད་ནས་དེ་ཉིད་དུ་པར་འཛུལ་ནས་དུ་སྦྱེ་བར་འཇུག་
ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་
དབང་པོའི་ཡིད་དམ་བཟན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཐར་པ་ལ་བཞག་གི་བར་དུ་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་དེ་ན་རྟག་དུ་འཛིན་
ཅིང་གནས་སོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། ཆོ་ག་ཞིབ་མོ་ལས། རི་ལྷར་
བདག་མ་འོངས་པའི་དུས་ན། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། ཞི་
བར་བཅུད་རྒྱས་པར་འཇུག་ཞེ་ན། ད་ནི་ངས་པར་བདག་གི་ལུས་ལ་ལག་
པ་སྟོང་དང་། མིག་སྟོང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཁྱུར་ཅིག ཅས་སྟོན་ལམ་
བཟུང་བའི་མོད་ལ་ཕྱག་སྟོང་སྤྱན་སྟོང་དུ་ཁྱུར་ཏེ། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་ཞིང་ལྷས་ཆེན་པོ་བཙུན་བྱུང་བར་གསུངས་
པ་དང་། རྒྱུད་པར་བྱ་བ་ལས། ཕྱིས་ནི་འབྲེན་པ་ཤུག་ཞེས། མི་མཛེད་འཛིག་
ཉེན་ཁམས་འཁྱུངས་ཆོ། མི་ཡུལ་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ། ཡི་དྲགས་སྟོང་དུ་

སྐྱེས་པ་འགའ། བསྟན་ལ་འདུད་འཕེལ་བྱ་བའི་ཕྱིར། མཚན་མོ་མུན་ནག་
སྐྱོན་རུམ་དུ། རྒྱུད་ཅིག་མྱོག་འགྱུ་རི་ལྟ་བར། རིགས་སྒྲགས་འཆང་བ་(མཚན།
བོད་ཡུལ)གཞོན་བཅུ་གཅིག ཡན་ལག་སྟོང་དང་ལྷན་པ་ལ། སྐྱོན་ནི་ཆིག་
སྟོང་སུམ་བཅུ་པའི། མཚན་དང་ལྷན་པའི་སྐྱེ་འབྱུང་འགྱུར། ཉེ་ཆོ་སྐལ་
ལྷན་ལ་ལ་ཞིག མཚན་ནས་བརྗོད་ཅིང་སྐྱེ་ལ་མོས། རིགས་སྒྲགས་བསྐྱས་
པ་པོ་གང་ཞིག འཛིག་ཉེན་འདོད་པ་ཀུན་འགྱུར་ཅིང་། ཕྱིས་ནས་ཡེ་ཤེས་
ཉིད་འགྱུར་རོ། ཞེས་འདས་པའི་བསྐལ་བར་སངས་རྒྱས་ཆོ་དཔག་མེད་
ཅེས་པས་འཕགས་པ་སྐྱོན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཤུག་
ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྟ་སྐལ་གཙོ་བོར་ལུང་བསྟན་པ་
ལྟར་ཡིན་ལ། མདོར་ན་དོན་ལ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱེལ་གཞི་ཐུགས་རྗེའི་
རང་གཟུགས་གཅིག་ཤུར་ངེས་ལ། ཚུལ་བསྟན་མི་མཛེད་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཞིང་
ཁམས་འདི་ཁོ་ནར་མཚོན་ན། འཛམ་གླིང་གྲེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་སྤྱི་དང་། རྒྱུད་པར་
བྱང་ཕྱོགས་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཡུལ་ལྗོངས་གྲེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་
ཏན་སྤིན་ལས་གྱི་འདུག་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ཞིག་སྟོན་ཞིང་། དེས་ན་
ནམ་མཁའི་གར་བྱུང་པའི་འགྲོ་དུག་གི་གནས་རྣམས་སུ་ཐ་ན། བྱ་ཟམ། ཟས་
སྒྲན། སྤིན་བུའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་འདུལ་གང་
འཚམས་གྱིས་དོན་མཛེད་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕུང་པོ་བརྗོད་པར་མི་རུས་
སོ། །

བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་ལ་བཞི་སྟེ།
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་པ་སྒྱུ་ཡི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ། ཐེག་པ་སྤྱན་མོང་བའི་
བསྟན་གནས་སྒྱིའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསོ་
སྦྱོང་ཅམ་གྱི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིབ་བར་གནས་པའི་ཕན་ཡོན་
དངོས་བསྟན་པའོ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སྒྱིར་མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་ལས་སྤྲུགས་གྱི་
དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཕགས་
པའི་ཚུལ་ནི་ཆད་མེད་པ་ཞིག་གསུངས་པ་ལས་མདོར་བསྟན་རྒྱུད་པསྒྲ་བ་
ལས་འབྱུང་བ་ནི། སྤྲུགས་དང་རྒྱས་དང་ཕྱག་རྒྱའི་རིམ། སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་ནི་
དོན་མཛད་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཀྱན་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ། སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་བྱེ་བྲག་
འཕགས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། སྤྲུགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་འཆང་བས་
ཀྱང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་གདོན་སེལ་བསྐྱལ་བ་ཡི། སྒྲིབ་རྣམས་འབྱུང་བས་བྱེ་བྲག་
འཕགས། དེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲུགས་དང་དམན་པ་ཡང་། ཁྱེད་ཀྱི་མ་ཐག་ནས་བདེ་
ལུན་ཞིང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་ནས་མཐུ་ནི། དཔག་མེད་འབྱུང་བས་བྱེ་བྲག་
ཏུ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲུགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་ཅིང་སྤྲུགས་
དང་ཕྱག་རྒྱ་ཅམ་ཞིག་འཆང་བར་བྱས་པས་ཀྱང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ནད་གདོན་
ལ་སོགས་པའི་འགལ་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་སེལ་ཞིང་། བསྐྱལ་བ་དུ་མ་ནས་

བསགས་པའི་སྤྲིག་སྒྲིབ་སྦྱང་བ་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱས་པ་ཞིག་གསུངས་
ལ། བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་སྟུགས་རྩེ་ཆེན་
པོ་ལྷག་པའི་ལྷ་ཉིད་དུ་བསྟེན་ཞིང་། དེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ཏེ་དབང་
བསྐྱར་ནོད་ཅིང་དམ་ཆོག་དང་ལུན་པའི་སྟོན་སྟུང་དོན་དང་མཐུན་པར་
བསྟེན་ཞིང་སྦྱབ་པར་བྱས་པ་ལས་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་
ཅད་ལྟར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྐབ་ཡོན་བརྗོད་གྱིས་མི་ལངས་
ལ། མདོར་བསྟུས་ཡིག་དྲུག་གི་སྐབ་ཡོན་འོག་དུ་བཤད་པར་བྱ་བས་སྟུན་རས་
གཟིགས་ཀྱི་གཞུངས་རིང་ཐུང་བསྐྱས་པ་ཙམ་གྱི་སྐབ་ཡོན་ནི། རྒྱུད་པར་བྱ་བ་
ལས། རིགས་སྟགས་སྟོང་པོ་གདོང་བཅུ་གཅིག་མཐུ་ཆེན་ཐོགས་པ་མེད་པ་
སྟེ། །འགོ་ལ་སྟུན་ཞིང་བདེ་བ་དང་། །ནད་ཀྱན་སེལ་བྱེད་སྤྲིག་ཀྱན་སྦྱང་། །མི་
ལམ་མཆོན་མ་ངན་ཀྱན་སེལ། །དུས་མིན་འཆི་དང་ངན་སེམས་བསྐྱོག་ཚོད་
འཁྲུགས་བདུད་དང་གདོན་བགེགས་ཞི། །འཛིག་ཉེན་སྟོན་པ་ཀྱན་འགྲུབ་
ཅིང་། །བདུད་དང་བར་ཆད་མཆོན་ཆའི་ནད། །བཙོན་རར་བཅུག་དང་མཆོན་
ཆས་བསྟུལ། །ཁུ་དང་མེ་དང་རྩུང་ས་གཡོས། །དུག་དང་བྱད་སྟེམས་རོ་ལངས་
དང་། །ཆོམ་རྒྱུ་མི་མ་ཡིན་རྣམས་གདོན། །རིགས་སྟགས་འདི་ཡིས་བསྐྱང་བ་
དང་། །ཡིན་འབྲི་ཁ་ཏོན་བཤད་སོགས་རྣམས། །བཙོན་ལ་ལྟར་བཅས་གནོད་
པ་མེད། །སྟོན་གྱི་ལས་དྲག་ཡོད་པ་ཡང་། །བྱང་ཞིང་བསྐྱབས་ཏེ་མེད་པར་
འགྱུར། །ཅིས་གཞུངས་རྒྱུ་དུ་འདོན་པར་བྱས་པས། །ལུས་དང་སེམས་ལ་བདེ་

བ་ཐོབ་པ་དང་རྒྱང་མཁྱིས་ལ་སོགས་པའི་ནད་དང་། སྤྲིག་སྤྱིབ་དང་མི་ལམ་
མཚན་ལྟས་ངན་པ་དང་། ཏུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་བ་དང་། བ་རོལ་གྱི་བསམ་
ངན་དང་། ཚོད་འཁྱུགས་དང་། གདོན་བཞེགས་འབྱུང་པོའི་གནོད་པ་སོགས་
མདོར་ན་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཞི་ཞིང་། གནས་སྐྱབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་
ཅད་ལྟར་དུ་འབྱུབ་པར་འགྱུར་བ་གསུངས་པ་དང་། ཡང་། གང་གིས་སངས་
རྒྱས་ཕྱག་འཁོལ་མཆོད། སྐྱབས་སུ་འགོ་ཞིང་སྤྲིག་པ་བཤགས། མངོན་པར་
དགའ་ཞིང་གསང་སྤྲུགས་འདི། ཞི་ཤུ་རྩ་གཅིག་བརྗོད་པ་ལ། རྩོགས་བརྩའི་
སངས་རྒྱས་མ་ལུས་པ། མཚུངས་པར་ཡི་རངས་ལེགས་སོ་སྦྱོར། རྩ་བ་བཞི་
དང་མཚམས་མེད་ལ། མ་ལུས་སྤྲིག་ཀྱན་བྱང་བར་འགྱུར། ཞེས་བསམ་པ་
ཐག་པ་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཁོལ་ཞིང་མཆོད་པ་ཅི་རུས་སུ་
ལུལ་ཏེ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཞིང་སྤྲིག་པ་བཤགས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བས་
གཟུངས་སྤྲུགས་ཉེར་ཅིག་ཙམ་བཞུས་པས་ཀྱང་རྩོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་ཤིང་རྩ་བ་བཞི་དང་མཚམས་མེད་པ་ལྟ་ལ་
སོགས་པའི་སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་བར་གསུངས་པ་དང་། ཞལ་བཅུ་གཅིག་
པའི་གཟུངས་ལས། བཙེམ་ལྡན་འདས་སྤྱིང་པོ་གདོང་བཅུ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་
བ་འདི་ནི། སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཕྱག་བཅུ་གཅིག་གིས་གསུངས་པ་ལགས་ཏེ། དེ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲོན་པ་དང་། ནད་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བ་བགྱིད་

པ་དང་། སྤྲིག་པ་དང་བཟླ་མི་ཤིས་པ་དང་མི་ལམ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་བསྒྲིག་
པར་བཞུད་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་ཐམས་ཅད་བསྒྲིག་པར་བཞུད་
པ་དང་། མ་ཞུགས་པ་ནམས་དད་པ་དང་། བགེགས་དང་ལོག་འདྲེན་ཐམས་
ཅད་ཞི་བར་བཞི་བའི་སྤྲད་དུ་བཤད་པར་བཞིན། །བཙམ་ལྟན་འདས་སྤྲོད་
པོ་འདིས་བསྐྱེད་ཞིང་ཞི་བར་བཞིས་པ་ལ་འགལ་བར་བཞིས་པ་དེ་ནི་ལྟ་
དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ན་གནས་མ་མཆིས་ཏེ། སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་ནམ་
པར་སྤྲིན་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ཞིས་དང་། ཉང་པར་སྤྲོད་ལངས་ཏེ་གཟུངས་
སྤྲུགས་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བཏོན་ན་ཆེ་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཡོངས་སུ་འཛིན་
པར་འགྱུར་ཏེ། བརྒྱ་གང་ཞེ་ན། སྟོན་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་དང་། རྟོན་དང་འབྲུ་ནམས་འབད་
མེད་དུ་རྟོད་པ་དང་། དག་ཐམས་ཅད་ཐུལ་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་ནམས་བྱམས་
པ་དང་། དུག་དང་། དབྱིག་དུག་དང་། རིམས་ཀྱིས་མི་རྒྱུགས་པ་དང་། མེ་
དང་། རྩ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་བས་དུས་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ལགས་
སོ། །

གཞན་ཡང་ཡོན་ཏན་བཞི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། འཆི་
བའི་དུས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ངན་སོང་
ནམས་སུ་མི་སྦྱེ་བ་དང་། ཡང་བ་མ་སྤངས་པར་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པར་མི་
འགྱུར་བ་དང་། འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་

དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལགས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་། ལན་གཅིག་བརྗོད་
པས་ཀྱང་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་བཞི་པོ་དག་ཀྱང་བྱང་བར་འགྱུར། མཚམས་མ་
མཆིས་པ་ལྷ་པོ་དག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་བྱང་བར་འགྱུར་ན། ཇི་སྐད་བཤད་
པ་བཞིན་དུ་ནན་ཏན་བགྱིད་པ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་འཚལ། དེ་དག་ནི་སངས་
རྒྱུ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྱུང་ཕྱག་དུ་མ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་
བ་ལགས་ན། བསྐྱེད་བརྗོད་བགྱིད་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་འཚལ་
ཏེ། བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་རྫོགས་པར་བགྱིདོ། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་དང་། རིགས་སྤྲེགས་སྟོང་པོ་ལས། གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་རྒྱ་བ་
བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་བཞི་བཅོ་ལྷ་ལ་སྦྱང་བར་བགྱིས་ཏེ། སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་
པར་སྒྲངས་ནས་ཆོས་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་བགྱིས་ཏེ། སེམས་རྩེ་གཅིག་
དུ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་བདག་རྗེས་སུ་བྱན་པར་བགྱིས་ནས་རིགས་སྤྲེགས་
འདི་བསྐྱེད་བརྗོད་བགྱིས་ན་བསྐྱེད་པ་བཞི་ཁྲིའི་འཁོར་བ་བསྐྱེད་པ་འགྱུར་
ལགས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱུད་པར་བྱ་བ་ལས། རྩ་བའི་སྟོང་པོ་སྟོང་
བརྗོད་པས། དངོས་སྒྲུབ་ཅི་དང་ཅི་འདོད་གྲུབ། ཅིས་དང་། མགོན་པོ་སྐྱུན་
རས་གཟིགས་དབང་གི། སྤྲེགས་གང་བརྗོད་པ་ཅུ་ལ་ཡང་། ཁག་གིས་ངན་གི་
བ་བཅོ་ལྷ་མེད། སྐྱེ་བཟང་བཅོ་ལྷ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ལྷ་གི་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ་
དང་། དྲུག་དང་མཆོན་དང་གཡུལ་འབྲེད་དང་། ལྷག་སོགས་སྤྱལ་སོགས་
གཅན་གཟན་གཏུག་དྲུག་ཅན་ཟས་དང་མེ་རྩུས་འཆི། ཁྲོག་ཆགས་མདུན་

དུ་ཉལ་ཉེས་དང་། གཡེང་བྱེད་དང་ནི་ལྟ་འདྲིས་གཙུག་། གསོར་མི་རུང་དང་
བདག་ལྷེབ་རྣམས། དེ་ལ་ནམ་ཡང་མི་འདིགས་སོ། ཞེས། ལྷ་གེ་དང་། རྒྱལ་
པོའི་ཆད་པ་དང་། དུག་དང་། མཚོན་ཆ་དང་། དག་པོའི་གཡུལ་དུ་དང་། ལྷག་
གཟིག་སོགས་གཙན་གཟན་གྱི་གནོད་པ་དང་། དུག་སྒྲུལ་དང་། ཟས་དུག་
ཅན་དང་། མི་དང་། རྒྱ་དང་། སོག་ཆགས་གདུག་པ་ཅན་གྱི་མདུན་དུ་ཉལ་
ཉེས་དང་། འབྱུང་པོའི་གདོན་སོགས་གཡེང་བྱེད་དང་། ལྟ་འདྲི་གདུག་པ་
ཅན་གྱིས་གནད་ལ་གཟིར་བ་དང་། གསོར་མི་རུང་བའི་རིམས་ནད་དྲག་པོ་
དང་། བདག་ཉིད་གཡང་ཁ་སོགས་ལས་ལྷེབ་པ་སྟེ། གཤེས་ངན་གྱི་འཆི་བ་
རྣམ་པ་བཙོ་ལྷ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་། རྒྱལ་པོ་ཆོས་ལྡན་ཡུལ་སྐྱེ་
ཞིང་། འཕགས་པ་བཞུགས་དང་དུས་བབ་ལྟུང་། གཤེས་གཉིན་བབ་དང་
དབང་པོ་ཆང་། དགེ་ལ་དགའ་ཞིང་ཚུལ་གྲིམས་ལྡན། བྲན་ཁོལ་བབ་དང་
འོར་མང་རྟག་ གཞན་གྱིས་བཀུར་ཞིང་དགོས་འདོད་སྦྱོར། ཞེས་བདེར་
འདིག་རྟོག་སྦྱོང་བས་སྤྱང་། སངས་རྒྱས་ཞལ་མཐོང་དོན་ཟབ་བརྟག་ ཞེས་
ཆོས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ཞིང་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་བཞུགས་པའི་
གནས་དང་། དམ་པའི་ཆོས་དར་བའི་དུས་བབ་གི་ཡུལ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བ་
དང་། ཆོས་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་བབ་པོར་ཤུད་པ་དང་། དབང་
པོ་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། རྟག་
དུ་ཚུལ་གྲིམས་གཙང་བ་དང་། འཁོར་སློབ་བྲན་ཁོལ་སོགས་བབ་པོ་རྟོད་

པ་དང་། རྒྱུ་ལོངས་སྤྱོད་མང་ལ་བར་ཆད་མེད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་
བཀུར་བསྟེ་རིམ་གྱོ་རྒྱ་ཆེར་ཐོབ་པ་དང་། དགོས་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ཐམས་
ཅད་འགྲུབ་པ་དང་། ལུས་སེམས་བདེ་བ་ལ་གནས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་
དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་དཔལ་མགོན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཞལ་མཇལ་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྦྱོར་བ་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱོར་བཟང་གི་
ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་ཐོབ་པ་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་། གཞན་ཡང་དམན་
ལ་བྱམས་སེམས་བསྦྱེད། སྤྱིང་རྗེའི་མཆི་མ་འཁྲུག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་པོ་
ནས་སྦྱོར་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་དང་། སྤྱལ་དུ་བྱུང་བའི་སྒོ་
གོས་འཕེལ། རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྲལ་དང་། བཀའ་ལླང་སྟེ་སྣོད་དད་
པ་རྣམས། ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྦྱོར་བར་འགྱུར། ཞེས། ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་
སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེ་ཆེ་བ། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྦྱེད་
པ་དང་ལྡན་པ། སྦྱོར་བྱ་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྦྱོར་བ། མཆོག་གསུམ་ལ་དད་
པ། སྒོ་གོས་གསལ་བ། ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དོན་
སོགས་རིག་པའི་གནས་ལ་མཁས་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་འབྱུང་བར་
གསུངས་པ་དང་། པརྒྱ་ཅོད་པན་གྱི་རྒྱུད་ལས། རྣམས་འདི་འདོན་པར་བཞུད་
པའི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ། རིགས་ཀྱི་བྱ་མོས་ལན་ཅིག་བརྗོད་དམ་པོ་ཞིང་ཡིད་
ལ་བྱས་སམ་ལུས་ལ་བཅངས་ན་མཆོམས་མེད་པ་ལྟ་དང་། དེ་དང་ཉེ་བའི་

སྤྱི་གཤམ་པའི་ལས་བྱང་ཞིང་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་། ཡི་དྲགས་དང་། ཏུད་
འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་མི་སྐྱེ་ཞིང་། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱུད་ཏུ་སྦྱུག་བསྐལ་དང་བཅས་
པར་མི་འགྱུར་རོ། གཅན་གཟན་དང་། སྤྱིན་པོ་དང་། མི་མ་ཡིན་པ་དང་། ཉན་
དང་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་
གསུངས་པ་དང་།

གཞན་ཡང་འཕགས་པ་སྦྱོན་རས་གཟིགས་ཉིད་ཀྱིས་དམ་བཅས་
པའི་གནད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བཞག་ན་མི་བསྐྱེ་བའི་ཚུལ་ནི། དུག་སྟོང་སྦྱོན་སྟོང་
སྦྱགས་རྗེ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བའི་གཟུངས་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་སེམས་
ཅན་གང་ལ་ལ་ཞིག་སྦྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རིགས་སྦྱགས་འདི་འདྲོན་ཅིང་
ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དག་གལ་ཏེ་ངན་སོང་གསུམ་པོ་དག་ཏུ་ལྷུང་བར་གྱུར་
ན་བདག་ནམ་ཡང་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་མི་བགྱིའོ། གལ་
ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྟོབས་པ་ཆད་མ་མཆིས་པ་ཇི་སྟེད་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་
ན་བདག་ནམ་ཡང་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་མི་བགྱིའོ། གལ་
ཏེ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ལྟར་སྟོན་པ་བཞིན་ཏུ་གྲུབ་པར་
མ་གྱུར་ན་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སེམས་ཀྱི་གཟུངས་ཞེས་མི་བགྱི་ལགས་ཏེ། མི་
དག་བ་ནམས་དང་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མ་བགྱིས་པ་ནི་མ་གཏོགས་ལགས་
སོ། བྱུང་མེད་གང་ལ་ལ་ཞིག་བྱུང་མེད་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྟོན་ནས་སྦྱོས་
པའི་ལུས་ཐོབ་པར་འཆོལ་བ་གང་ལགས་པ་དེས་སྦྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སེམས་

གྱི་གཟུངས་གྱི་ཆོག་འདི་འདོན་ཅིང་ཡོངས་སུ་བབྱང་བས། གལ་ཏེ་བྱད་མེད་
གྱི་དངོས་པོ་ལས་ཡོངས་སུ་ཡུར་ཏེ་སྐྱེས་པའི་ལུས་ཐོབ་པར་མ་ཡུར་ན་བདག་
ནམ་ཡང་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་བགྱིའོ། གླེ་ཆོམ་གྱི་བསམ་
པ་རུང་བད་ཅིག་སྐྱེས་པར་ཡུར་ན་གདོན་མི་བ་བར་གང་སྟོན་པའི་འབྲས་བུ་
དེ་འབྲུབ་པར་མི་འཇུར་ལགས་སོ། ཁེམས་ཅན་གང་ལ་ལ་ཞིག་དགེ་འདུན་
གྱི་ཞལ་བས་དང་དཀོར་འཕྲོག་ཅིང་རྒྱུད་གསོན་པ་གང་ལགས་པ་དེ་དག་
ནི་སངས་རྒྱས་སྟོང་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱང་བ་དག་ལ་འགྲོད་པས་མཐོལ་ཞིང་
བཤགས་ནའང་བྱང་ཞིང་དག་པར་མི་འཇུར་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་སྤྲུགས་རྗེ་
ཆེན་པོའི་རིགས་སྤྲུགས་འདི་བཏོན་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་འབྱང་
བར་འཇུར་ལགས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཞལ་བས་དང་། དཀོན་མཆོག་
གསུམ་གྱི་དཀོར་འཕྲོག་ཅིང་རྒྱུད་གསོན་པ་དེ་དག་ནི། རྩོགས་བཅུའི་སྟོན་པ་
སངས་རྒྱས་རྣམས་མཛོན་དུ་ཡུར་པའི་སྤྱན་རྒྱར་བཤགས་ན་གདོད་ཡོངས་སུ་
འབྱང་བར་འཇུར་ལགས་ལ། སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཟུངས་འདི་འདོན་པའི་
ཆོ་རྩོགས་བཅུའི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་དེར་གཤེགས་ནས་དཔང་མཛད་
པར་འཇུར་བས་ཁ་ན་མ་ཐོབ་པའི་སྐྱིབ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འབྱང་
བར་འཇུར། མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་། མཆོམས་མ་མཆིས་པ་ལྔ་དང་། གང་ཟག་
ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་དང་། གསོ་སྦྱང་བཤིགས་པ་དང་། རྩལ་ཁྲིམས་བཤིགས་
པ་དང་། མཆོད་རྟེན་བཤིགས་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་བཤིགས་པ་ཐམས་

ཅད་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་དཀོར་བརྟུན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཚངས་
པར་སྦྱོད་པ་སུན་སྤང་བར་བགྱིས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིག་པའི་ལས་
སྦྱི་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འབྱང་བར་འགྱུར་ལགས་སོ། །

རིགས་སྒྲགས་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་འཚལ་བའི་དངོས་པོ་གཅིག་ནི་མ་
གཏོགས་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་འཚལ་བར་འགྱུར་ན། ཐ་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ལས་རྒྱུང་
དུ་ཅམ་ཡང་ཡོངས་སུ་འབྱང་བར་མི་འགྱུར་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྦྱི་བ་ལྟ་སྦྱོས་
ཀྱང་ཅི་འཚལ་ལགས། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྦྱི་བ་དག་ཡོངས་སུ་འབྱང་བར་མི་
འགྱུར་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་རིང་བའི་རྒྱ་ནི་བགྱིད་པར་འགྱུར་
ལགས་སོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ལས་ཀྱང་འདི་སྐད་དུ། འཁོར་བའི་བཙོན་
རར་ཉམ་ང་བར་གནས་པའི་སེམས་ཅན་འདི་ནམས་བདག་གིས་དྲངས་
ནས་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་བཀོད་པར་བགྱིའོ། །འཁོར་བ་དོང་སྒྲུག་
གི་ཕྱིན་ལས་སྦྱབ་པར་བགྱིའོ། །བདག་གིས་གདོང་བཅུ་གཅིག་གིས་ཉག་ཏུ་
བལྟ་ཤིང་ལག་པ་སྟོང་གིས་བྱུག་པར་བགྱིའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ། རིགས་ཀྱི་
བྱུ་མོ་གང་དག་ཆོས་བརྒྱུད་དམ་བཙོ་ལྗེའི་དུས་ལ་བབ་པའི་ཆོ། སྤྱང་བར་
གནས་པའམ་བསྟེན་གནས་ལ་གནས་པ་དག་གིས་ཀྱང་རུང་སྟེ། བདག་གི་
མིང་ནས་བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱུད་ཀྱི་བར་དུ་བརྗོད་ཅིང་ཕྱག་འཚལ་བར་བྱེད། ཡིད་
ལ་སེམས་པར་བྱེད་ན།སེམས་ཅན་དེས་མཚམས་མེད་པ་ལྷ་ཡི་ལས་བྱས་
ཀྱང་། དེ་ངེས་པར་དྲངས་ནས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་སྦྱི་

བར་བགྱེད། ཡིད་ལ་སེམས་པར་བྱེད་ན། སེམས་ཅན་དེས་མཚམས་མེད་
པ་ལྷ་ཡི་ལས་བྱས་ཀྱང་ངེས་པར་དྲངས་ནས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་སུ་སྦྱེ་བར་བགྱི་སྟེ། ངན་སོང་དང་ངན་འགྱོར་འགྱོ་བའི་གནས་
མ་མཆིས་སོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་དེ་ངན་འགྱོར་སོང་ན། བདག་སྒྲ་ན་མེད་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཁོང་བྱ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་བར་མཛད་པ་
དང་། ཡང་ཞལ་བཅུ་གཅིག་པའི་གཟུངས་ལས། གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སངས་
རྒྱས་བྱེ་བ་ཕྱག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མའི་མཚན་ནས་བརྗོད་ཅིང་ཡིད་ལ་བསམ་
པ་དང་། གཞན་ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཙམ་དུ་བསམ་པ་ཐག་
པ་ནས་བདག་གི་མིང་ནས་བརྗོད་ཅིང་རྗེས་སུ་དྲན་པར་གྱུར་ན་དེ་གཉིས་གྱི་
ཡོན་ཏན་མཉམ་ཞིང་མཚུངས་ལགས་སོ། །བདག་གི་མིང་ནས་བརྗོད་པ་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར། བྱོ་ནད་ཐམས་
ཅད་དང་བྲལ་བར་འགྱུར། སྦྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་
ལས་ཐར་བར་འགྱུར། ལུས་དང་རྒྱ་དང་ཡིད་གྱི་ནོངས་པ་ཞི་ཞིང་བྱང་བར་
འགྱུར་ན་བདག་གིས་བསྟན་པའི་རིགས་སྒྲགས་འདི། ལེན་པ་དང་། འཛིན་
པ་དང་། རྟོག་པ་དང་། འདོན་པ་དང་། ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་སྦྱབ་པ་
ལྟ་སྟོན་ཀྱང་ཅི་འཚལ་ལགས་ཏེ། གང་ཟག་དེ་དག་ནི་སྒྲ་ན་མ་མཆིས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ལག་མཐིལ་དུ་མཆིས་པ་བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་ལེགས་པར་
འགྱུར་བར་རིག་པར་བགྱི་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བྱད་པར་སྦྱིགས་

མ་ལྷ་བདོའི་འགོ་བ་སྤྱི་དང་བོད་གངས་ཅན་སྤྲོད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ལྷག་
 པར་བྱིན་རྒྱབས་ལྷུང་བར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར། རྩོན་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་
 ཆོ་ནའང་། བྱད་པར་དུ་སྤྲིགས་མའི་དུས་ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མ་པའི་སེམས་ཅན་ཉོན་
 མོངས་པ་རགས་ཤིང་མི་དགེ་བ་བརྩུ་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། མཚམས་མེད་པ་ལྷ་
 དང་། འཕགས་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། ཆོས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་
 དང་། མཚོད་ཉེན་དང་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེགས་པ་དང་། ཚུལ་སྤྲིམས་འཆལ་
 ཞིང་ཉམས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ནོར་བརྒྱས་པ་དང་། ཚངས་
 པར་སྦྱོད་པའི་དགེ་འདུན་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉ་པ་དང་། བག་པ་
 དང་། ཤན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱོད་པ་དེ་དག་བདག་གི་མིང་
 བརྗོད་པ་དང་། གཟུངས་སྤྲུགས་འདྲེན་པ་དེ་དག་གི་འདྲེན་པ་མཆོག་ཏུ་སྦྱར་
 ཅིག རྒྱབས་དང་སྦྱོབ་པ་དམ་པར་སྦྱར་ཅིག མྱིང་དང་དབྱང་གཉེན་དམ་
 པར་སྦྱར་ཅིག ཅེས་སོགས་མ་འོངས་སྤྲིགས་མའི་དུས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་འདུལ་
 བར་དམ་བཅས་ཤིང་སྦོན་ལམ་ཡང་ཡང་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་
 པ་སྦྱར་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཡི་དམ་གྱི་ལྷག་
 པའི་ལྷ་ཉིད་དུ་བརྟེན་ཞིང་རྒྱབ་པའི་གང་ཟག་མཆོག་དམན་བར་མ་ཐམས་
 ཅད་གནས་སྐབས་ངན་སོང་གི་སྦྱག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་ཏེ་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་
 ལ་འོངས་སུ་སྦྱོད་ཆོག་པ་དང་། མཐར་ཐུག་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པ་རྗོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དམ་པ་ལས་བྱིར་མི་ལྡོག་པར་ངེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཐེག་པ་སྤྱན་མོང་བའི་བསྟེན་གནས་སྒྲིབ་ཡི་ཕན་ཡོན་
བསྟེན་པ་ནི། གནས་འཛིག་གི་ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་
འདས་འདི་ན་གང་སྒྲིས་བྱ་གཉིས་ཤིག་གནས་པ་ལས་གཅིག་ནི་རི་སྲིད་འཆོ་
བའི་བར་དུ་སྒྲིབ་པ་བཏང་། གཅིག་ནི་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་བསྟེན་གནས་ལ་
གནས་ན་དེ་གཉིས་བསོད་ནམས་གང་ཆེ་བར་འགྱུར་ཞེས་ཁྱེས་པས། བཀའ་
བསྟུལ་བ། གནས་འཛིག་འདི་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སྒྲུང་
བ་དང་། སྒྲིབ་པ་གཏོང་བ་གཉིས་མཉམ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་
ན་འཛམ་བུའི་སྤིང་ན་དག་བཅོམ་པ། སེམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་གྱུར་
པས་གང་བ་དེ་དག་ལ། གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་རི་སྲིད་འཆོ་བའི་བར་དུ། ཨ་རྒྱ་
དང་། ཀལ་ཤི་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཆེན་པོ་དུག་བརྒྱ་པོ་རྣམས་རྡོ་རྗེ་དང་། འོར་
བུ་བཱེུའུ་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་རིགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀའ་ནས་
བཅོལ་འགྱུར་གྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་ཅིང་འབྲུལ་བ་དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་གོས་
དང་། ན་བའི་གསོས་སྒྲན་སོགས་ཡོ་བྱད་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་བསྟེན་བཀྱར་
བྱས་པ་བས། གང་ཟག་གང་ཞིག་བསྟེན་གནས་ལ་ལན་ཅིག་གནས་ན། སྤྲ་མ་
དེས་ནི་བསྟེན་གནས་ལ་གནས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བརྒྱ་ཡི་ཆ་དང་། སྟོང་
གི་ཆ་དང་། དཔེ་དང་རྒྱུར་ཡང་མི་བཟོད་དེ་དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་དང་། མཐུ་
དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །གནས་འཛིག་ཁྱོད་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་
བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་བསྟེན་གནས་ལ་གནས་པར་གྱིས་ཤིག་ཆོ་འཕུལ་གྱི་ཟླ་

བདེ་དཀར་ཕྱོགས་ལ་ནན་ཏན་དུ་གྱིས་ཤིག ལྷ་དང་མི་ཡི་སྤྱད་པ་ལ་འོངས་
སྤྱོད་པར་གྱིས་ཤིག ཅིས་གསུངས་པ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་དབྱིག་གཉེན་
གྱིས། གང་ཞིག་དད་པའི་སེམས་གྱིས་ལོ་བརྒྱར་སྦྱོར་པ་བས། གང་ཞིག་
ཉེན་གཅིག་ཚུལ་སྤྲིམས་སྤང་བའི་བསོད་ནམས་བྱད་པར་འཕགས། ཅིས་
གསུངས་ཤིང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་། གརྲ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཁྲུང་ཆེན་པོ་ལྷ་
ཡི་གངས་བུམ་པས་བབྱང་བར་རུས་ཀྱི་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སན་ཡོན་ནི་ཆད་
བབྱང་མི་རུས་པ་དང་། བསྟེན་གནས་གཙང་མ་ལན་གཅིག་གིས་རྒྱལ་ཆེན་
རིགས་བཞིའི་ལྷ། ལན་གཉིས་ཀྱིས་སུམ་བརྩ་ཅ་གསུམ། ལན་གསུམ་པས་
འཐབ་བྲལ། ལན་བཞི་པས་དགའ་ལྗན། ལན་ལྔས་འཕྱལ་དགའ། ལན་དྲུག་
གིས་གཞན་འཕྱལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་སྦྱེ་བར་མདོ་དེ་ལས་གསུངས་
ཤིང་། གདགས་པའི་མདོར། བསྟེན་གནས་ལན་གཅིག་སྤང་བས་བརྒྱབ་
དུ་སྦྱེ་བར་གསུངས་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྤྱོད་སོགས་མདོ་སྡེ་
མང་པོ་ལས། སྦྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་ངན་འགོ་ལོག་པར་མི་ལྷུང་། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་
དང་ཕྱད། ཚུལ་སྤྲིམས་རྣམ་པར་དག དེའི་ཕྱིར་སྦོན་ལམ་གང་བཏབ་འགྲུབ་
པ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པས། ད་ལྟ་སྤྱབས་འགོ་མཆོད་འབུལ་བསྐབ་གཞི་
ལྷངས་པ་སོགས་དཀོན་མཆོག་ལ་འབྲེལ་བ་བཞག་པས་མ་འོངས་པར་རྒྱལ་
བ་བྱམས་པའི་འཁོར་འདུས་པ་དང་པོར་སྦྱེ་བའང་བྱམས་པ་ལུང་བསྟན་པའི་
མདོ་ལས་འབྱུང་བ་ནི། གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་བ་དན་དང་། ཁྲི་དང་སྤེང་

བ་བྱུག་པ་ཡིས། །ཤྲུ་བྱབ་པ་མཆོད་བྱས་པས། །ང་ཡི་བསྟན་ལ་ལྷགས་པ་
ཡིན། །ཤྲུ་བྱམ་ཆུ་ཡིས་གཏོར་བ་དང་། །ཚན་དན་གྱིས་ནི་བྱུག་པ་ཡིས། །ཤྲུ་
བྱབ་པ་མཆོད་པ་ནི། །ཤྲུ་བས་ང་ཡི་བསྟན་ལ་ལྷགས། །རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་
ཆོས་དང་ནི། །དགེ་འདུན་ལ་ཡང་སྦྱབས་སོང་ཞིང་། །དགེ་བའི་ལས་ཀྱང་བྱས་
པ་ནི། །ང་ཡི་བསྟན་ལ་ལྷགས་པ་ཡིན། །ཤྲུ་སེམས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ། །བསྐྱབ་གཞི་
ཡང་དག་སྒྲངས་ནས་སྤྲ། །རི་ལྟར་གསུངས་བཞིན་སྦྱབ་པ་ནི། །ང་ཡི་བསྟན་ལ་
ལྷག་པ་ཡིན། །དགེ་འདུན་ལ་ཡང་ཆོས་གོས་དང་། །ཞལ་ཟས་དང་ནི་བདུང་
བ་དང་། །སྦྱོར་གསོས་སྣ་ཆོགས་སྦྱོར་པ་ནམས། །ཤྲུ་བས་ང་ཡི་བསྟན་ལ་
ལྷགས། །ཁྲ་ཕྱེད་ཀྱི་ནི་བཅུ་བཞི་དང་། །བཙུ་ལྷ་དེ་བཞིན་ཆོས་བརྒྱད་དང་། །ཆོ་
འཕྱུལ་གྱི་ནི་ཁྲ་ཕྱེད་ལ། །ཡན་ལག་བརྒྱད་ལ་ལྷགས་གནས་པའི། །བསྟན་
གནས་གསོ་སྦྱོང་བྱས་པས་ནི། །ང་ཡི་བསྟན་ལ་ལྷགས་སོ་གསུངས། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་དང་། །ལྷས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས། །བཅུ་བཞི་དང་ནི་བཙུ་ལྷ་
དང་། །ཆོས་བརྒྱད་དང་ནི་གནམ་སྟོང་ལ། །བསྟན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་
པ་བསྟུང་། །ང་ཉིད་ཅི་འདྲ་དེ་འདྲར་འགྱུར། །ཞེས་བསྟན་གནས་སྤྱང་བས་ལྷ་
དབང་རྒྱ་བྱེད་དང་། །དག་བཙུ་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཡང་ཐོབ་
པར་གསུངས་པ་དང་། །ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་སེན་རིང་གིས་ཁྱེས་པའི་མདོར། །སོག་གཙོད་
སྤངས་པས་རྟོ་རྟོ་སྦྱོར་ཐོབ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་བྱེད་ལེན་པ་སོགས་བདུན་པོས་
རིམ་བཞིན། །ཕྱག་ཞབས་དྲུ་བས་འབྲེལ་ཞིང་གསེར་འཁོར་རྩིབས་སྟོང་དང་

ལྡན། དབང་པོ་ཆང་ཞིང་ལུས་ཡོངས་སུ་རྒྱས། ལྷགས་ཀྱིས་ཞལ་ཁེབས་ཤིང་
གསུང་ཆངས་དབྱངས་དང་ལྡན། ཆེམས་དཀར་མཉམ་བཞི་བརྩེ་ཆང་ཞིང་
ཟས་རོ་བྱོ་བའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་ཞིམ་པོ་ལྡངས། མཆོན་
བཟང་ཐམས་ཅད་ཆང་། ཆོས་བསྟན་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་
པ་བཅས་དང་། མཆོད་འོས་ལ་ཕྱག་བྱས་པས་དབུ་ཡི་གཙུག་ཏྱིར་ལྟར་མི་
མངོན་པ་ཐོབ་པ་བཅས་གསུངས་པ་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། ཁང་
བུ་བརྟེན་པའི་མདོར། གང་ཟག་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིན་ཞག་གཅིག་སྤང་ན་མཆོན་ཀྱི་བསྐྱལ་པ་ལས་ཐར། གང་ཟག་
གང་གིས་དགེ་འདུན་ལ་ཨ་རུ་ར་རྟོག་པོ་གཅིག་ཅམ་སུམ་ན་ནད་ཀྱི་བསྐྱལ་
པ་ལས་ཐར། གང་ཟག་གང་གིས་ཟས་ནལ་ཟེ་གང་ཅམ་དགེ་འདུན་ལ་སུམ་
ན་སུ་གའི་བསྐྱལ་པ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་བར་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་ཕྱི་
དྲོའི་ཁ་ཟས་སྤངས་པས་ཆེ་རབས་གར་སྐྱེས་སུ་ལོ་ལེགས། བཟའ་བཏུང་དང་
འདོད་དགུ་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་ཏུ་འབྱུང་། གར་སྤོང་སྤངས་པས་གཟུགས་
མངོས། དྲི་ཞིམ་པོ་སྤངས་པས་ལུས་མཆོག་ཐོབ། ཁྲི་སྟན་ཆེ་མཐོ་སྤངས་པས་
གཞན་ཀྱིས་བསྟོད་བཀུར་ཆེ། མལ་ཆ་དང་བཞེན་པ་མང་བ་སོགས་པན་
ཡོན་ཀྱི་ནམ་གངས་ཏུ་མ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དེ་ནམས་ནི་ཐེག་པ་ཕུན་
མོང་བའི་སོ་ཐར་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྟོམ་
པ་གཙང་བ་རེ་སྤང་བ་ཁོ་ནའི་པན་ཡོན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསོ་སྤྱོད་ཅམ་གྱི་ཕན་ཡོན་
བསྟན་པ་ནི། འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་
བའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་གསོ་སྤྱོད་གི་སྒྲུབ་པ་ནི། འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་
འབྱུང་བའི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་བའི་ཐེག་དམན་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲུབ་པ་
གཞན་གཞོན་གཞིར་བཅས་སྤྱོད་བ་ཅམ་རྒྱུད་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པར། སྒྲུབ་
པ་འབོག་པའི་ཆོག་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་
དང་། ཞེས་སོགས་ལུང་ཆོག་དུམ་བུ་བདུན་གྱིས་བསྟན་པ་ལྟར། ཐོག་མར་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྐབས་འགྲོ་ཚམ་བྱེད་དུ་བྱས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
གྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་བསྐྱེད་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྤངས་ཤིང་། སྒྲུབ་
པའི་ངོ་བོ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲུབ་པ་སྟེ། ཉེས་སྤྱོད་སྒྲུབ་པའི་
ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གཞན་ཕན་གཞིར་བཅས་སྒྲུབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་
གྱི་སྒྲུབ་པ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས། བསྐྱུང་བྱ་ཡན་ལག་
བརྒྱད་པོ་ནི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་མཐའ་ཅན་དུ་ཁས་སྤངས་རྫོགས་པས་དེ་
ཡི་སྒྲུབ་པ་བཏང་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་སྟོན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་
ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སྒྲོན་སེམས་མ་དོར་ན། བྱང་ཆུབ་གྱི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་
བར་དུ་མི་བཏང་བ་དེའི་བསྐྱུང་བྱ་ནི་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་
སྟོན་གསུམ་གྱིས་གཞན་དོན་དུ་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་བརྩོན་ཏེ་གཞན་ཕན་གྱི་

བསམ་པ་བཟང་པོ་དང་མི་འབྲལ་བར་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་པ་
འདི་སྒྲོན་རྒྱལ་བུ་སྟོང་རྩེ་ཆེར་སེམས་ཀྱིས་རི་སྟོང་འཆོ་བའི་བར་དུ་སྒྲངས་
པ་ཡང་མདོ་སྟེ་དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས་འབྱུང་བས་དེ་ཙམ་མམ། ལོ་
ཟླ་ཅི་རིགས་པར་ལེན་དུ་བྱང་བའང་དེའི་ཤུགས་བསྟན་དུ་སྟངས་ལ། དེ་ལྟར་
སྒྲངས་ཏེ་བསྐྱངས་བའི་པན་ཡོན་ཡང་། སྦྱིར་བསྐྱབ་བྱའི་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པོ་
ཉིན་ཞག་གི་མཐའ་ཅན་དུ་བསྐྱང་བར་བྱས་པའི་པན་ཡོན་ནི་གོང་དུ་བསྟེན་
གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རི་སྟོང་བསྟན་པ་དེ་དག་འབྱུང་བར་གཞིར་བཞག་པའི་
སྟོང་དུ། འདིར་བྱང་རྒྱུ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོག་སྟོབ་
ཐམས་ཅད་ལྟར་དུ་དག་ཆོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས། རང་གཞན་གྱི་དོན་
གཉིས་ལྟར་དུ་འགྲུབ་སྟེ་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་
པ་སོགས་ཀྱི་པན་ཡོན་ཆད་མེད་པར་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་། དཔལ་སྦྱིན་གྱིས་
ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་
གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་གང་སྟེ། །དེ་བས་ཀྱང་ནི་
ལྟག་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཆད་བཟུང་མི་རུས་
པར་ནམ་མཁའ་ལས་ཀྱང་ལྟག་པར་གསུངས་པ་དང་། གཞུང་གི་མའི་གངས་
སྟོང་གི། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་མི་གང་གིས། །རིན་ཆེན་བདུན་གྱིས་བཀའ་བྱས་
ཏེ། །འཛིན་ཏེན་མགོན་ལ་ཕུལ་བ་བས། །གང་ཞིག་ཐལ་མོ་སྦྱར་བྱས་ཏེ། །བྱང་
རྒྱུ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ན། །གང་ལ་མཐའ་ནི་མ་མཆིས་པས། །མཆོད་པ་འདི་

ནི་བྱང་པར་འཕགས། །ཞེས། རྒྱ་བོ་གསྐྱའི་བྱེ་མའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་
སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་གསེར་ལ་སོགས་པའི་རིན་ཆེན་སྣ་
བདུན་གྱིས་བྱར་བྱར་བཀའ་བྱས་ཏེ། རྩོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་
རྣམས་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་བསོད་ནམས་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་སེམས་
བསྐྱེད་སྐྱད་ཅིག་མ་ཅམ་གྱི་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་གསུངས་པ་དང་། སྦྱོང་
འབྱུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱོས་ལྟར་ན་སྐྱད་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་
བཙོན་རར་བསྐྱམས་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྲས་
ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །འདིག་རྟེན་ལྷ་མིར་བཅས་པས་ཕྱག་བྱར་འགྱུར། །ཞེས
བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་དུ་མིང་དོན་གནས་འགྱུར་ཏེ། བདེ་
བར་གཤེགས་པ་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཐུགས་སྲས་ཀྱི་གས་སུ་ཚུད་ནས། །འདིག་རྟེན་
ལྷ་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་མཆོད་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་བར་
གསུངས་པ་དང་། གསེར་འགྱུར་ཅི་ཡི་རྣམ་པ་མཆོག་ལྷ་བྱ། །མི་གཙང་ལུས་
འདི་བྲངས་ནས་རྒྱལ་བའི་སྒྱ། །རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པར་བསྐྱར་བས་
ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་བྱ་བར་རབ་བརྟན་བྱུངས། །ཞེས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
བསྐྱེད་གསེར་འགྱུར་གྱི་ཅི་ལྷ་བྱ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ད་ལྷ་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་
ཀྱི་ལུས་མི་གཙང་བ་འདི་ཉིད། །ནམ་ཞིག་རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱུ་གྱི་སྐྱ་མཚན་
དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པ་ལྷ་བྱར་ཞིག་དུ་

བསྐྱར་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་དང་། དགེ་བ་གཞན་ཀུན་ཚུ་
ཤིང་བཞིན་དུ་ནི། །འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་ཀྱི་ལྷན་ཤིང་རྟག་པར་ཡང་། །འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་མི་ཟད་འཕེལ་བར་
འགྱུར། །ཞེས་དགེ་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་ཚུ་ཤིང་གིས་འབྲས་བུ་ལན་ཅིག་
བསྐྱེད་ནས་སྐར་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དང་འབྲས་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་
དགེ་བ་ནི་དཔག་བསམ་ཀྱི་ལྷན་ཤིང་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་གནས་སྐབས་སུ་ལྟ་
མིའི་གནས་སུ་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བའི་འབྲས་བུ་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་ཀྱང་ཟད་
པར་མི་འགྱུར་བར་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་
བར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་དང་། དེས་ནི་དུས་མཐའི་མེ་བཞིན་སྤིག་ཆེན་
རྣམས། །སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ངེས་པར་སྤྲེག་པར་བྱེད། །ཅེས་བསྐྱེད་པ་དུ་
མ་ནས་བསགས་པའི་སྤིག་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ངན་སོང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་དཔེར་ན་བསྐྱེད་པ་འཛིག་པའི་དུས་
མཐའི་མེ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལའང་བསྤྲེགས་ཤིང་
དག་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཞིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་བྱང་པར་དུ་སྐྱུང་བར་གནས་པའི་པན་ཡོན་དངོས་བསྟན་
པ་ནི། སྐྱུར་གོང་དུ་བསྟན་པའི་བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པའི་སྟོན་པ་
ཉིན་ཞག་ལྷག་གཅིག་གི་བར་དུ་བསྐྱུང་བའི་པན་ཡོན་རི་ལྟར་བསྟན་པ་

དང་། བྱེ་བྲག་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དེ་
དག་ལྷག་པར་དུ་འབྱུང་བ་གཞིར་བཟུང་། བྱང་པར་དུ་བརྒྱུད་སྒྲེའི་དགོངས་
པ་བསྐྱུས་པའི་སྒྲུང་གནས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཆེན་མོ་ལས་འབྱུང་བ་ནི། རིགས་ཀྱི་
བྱུང་མ། རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྒྲུང་བར་གནས་པ་ཆར་གཅིག་
བྱས་ན་བསྐྱལ་པ་བཞི་ཁྲིའི་སྒྲིག་པ་ཐམས་ཅད་དག་ཅིང་ལྷ་དང་མི་ཡི་མཆོག་
དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། སྒྲུང་བར་གནས་པ་ལན་བརྒྱད་བྱས་ན་རྒྱན་དུ་
ཞུགས་པ་དང་ཆ་མཐུན་ཞིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་རོ། ལན་ཉེར་ལྔ་བྱས་ན་ལན་གཅིག་གྱིར་འོང་བ་དང་ཆ་མཐུན་ཞིང་
བསྐྱལ་པ་བརྒྱད་ཁྲིའི་སྒྲིག་པ་ཐམས་ཅད་དག་པར་འགྱུར་རོ། ལན་ལྔ་བརྒྱ་
བྱས་ན་གྱིར་མི་འོང་བ་དང་ཆ་མཐུན་ཞིང་བསྐྱལ་པ་ཁྲི་བྲག་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲིག་
པ་ཐམས་ཅད་དག་པར་འགྱུར་རོ། སྒྲུང་བར་གནས་པ་ཆར་བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱད་
བྱས་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་མཚུངས་ཤིང་བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཡི་སྒྲིག་
པ་དང་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་དག་པར་འགྱུར་རོ། ཁྲིའི་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོ་དཔག་མེད་ཀྱི་ཞབས་བྱང་དུ་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ལུས་སྒྲུང་བར་གནས་པས་
སློག་བཅད་པ་དང་། མ་བྱིན་ལྷངས་པ་དང་། མི་ཆངས་སྒྲོད་པ་ལ་སོགས་པ་
ལུས་ཀྱི་སློ་ནས་བསགས་པའི་སྒྲིག་སྐྱིབ་ཐམས་ཅད་དག་ ཆོ་རབས་ཐམས་
ཅད་དུ་ཡང་ཡི་དྲགས་སུ་མི་སྐྱེ་ཞིང་། ཉན་གདོན་སོགས་ཞི་བ་དང་། གནས་

སྐབས་ལྟ་མིའི་སྐྱེ་གནས་སུ་གཟུགས་བཟང་ཞིང་གཟི་བཞིན་ཆེ། མཐར་
 ཐུག་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱེ་ཐོབ། ངག་སྐྱ་བ་བཅད་དེ་
 ངག་སྐྱ་བར་གནས་པས། བརྒྱན་དང་། སྤྲ་མ་དང་། ཆོག་རྒྱབ་དང་། ངག་
 འབྲུལ་སོགས་ངག་གི་སྤྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དག་ ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་
 ཐྱོལ་སོང་གི་ལུས་སུ་མི་སྐྱེ་ཞིང་། ངག་གི་རྣམ་པ་ཆེ། གནས་སྐབས་སུ་ངག་
 གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་། ངག་འབྲུལ་མི་འབྱུང་ཞིང་ངག་ཚངས་དབྱངས་དང་
 ལྡན། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་ཚངས་པའི་དབྱངས་ཡན་ལག་དུག་
 ཅུ་དང་ལྡན་པ་ཐོབ། སེམས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་མ་གཡང་ཞིང་སེམས་སྐྱུང་
 བར་གནས་པས། བརྒྱབ་སེམས་དང་། གནོད་སེམས་དང་། ལོག་པར་བལྟ་བ་
 སོགས་སེམས་ཀྱི་སྤྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དག་ ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དམུལ་
 བར་མི་སྐྱེ་ཞིང་། སེམས་ལ་ཉམས་རྟོགས་འཆར། གནས་སྐབས་སུ་སྒོ་རྟོ་ཡིད་
 གཞུངས། ཆོས་ཀྱི་དོན་གོ་ཞིང་། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ཡི་ཡེ་ཤེས་ལྡ་
 ཐོབ། སྐྱུང་བར་གནས་པའི་ཆོ་རང་གི་ལུས་ཆ་གང་དང་ནད་སོགས་ཀྱིས་ཉེན་
 ཅན་དམུལ་བའི་སྐྱེ་སྒོ་ཆོད། བཀྲེས་སྒོམ་དང་ངལ་དུབ་སོགས་ཀྱིས་ཐང་ཆད་
 ཅན་ཡི་དུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྒོ་ཆོད། གཉིད་རྒྱུགས་དང་བྱིང་འཐིབས་སོགས་ཀྱིས་
 དན་པ་མི་གསལ་བ་བྱུང་བའི་ཆོ་སྒོ་གཟེངས་བསྟོད་དེ་རིག་པ་རྒྱུར་དབྱུང་
 བས་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་སྒོ་ཆོད་པ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་
 སྐྱུང་བར་གནས་པས་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱ་གཤི་བསྐྱལ་པ་ལས་ཐར་བ་

དང་། བསྐལ་པ་བྲིའི་བར་དུ་བཟའ་བདུང་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་སྤྱན་སྒྲུབ་
ཆོགས། དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་དང་མི་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཅིང་
ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་བྱེད། སྤྱན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
ཞིང་། ཆོ་དཔལ་བསོད་ནམས་སྟན་གྲགས་ཐམས་ཅད་འཕེལ། མཐར་ཐུག་
རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་
པར་འགྱུར་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསུངས་སོ། །དེ་ནམས་ཀྱིས་སྐྱབ་
པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ནམ་བཞག་མདོ་བསྟུས་ཙམ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །

སྐྱབ་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆེད་དུ་བརྟུད་པའི་ནམ་ཐར་བསྟན་པ།

ད་ནི་གསུམ་པ་སྐྱབ་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆེད་དུ་བརྟུད་པའི་ནམ་ཐར་བསྟན་
པ་ནི། དེ་ལྟར་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་
ཉིད་ལྷག་པའི་ལྷ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ། སྤྱང་བར་གནས་པ་སོགས་རྟུང་དོན་དང་
མཐུན་པའི་ཁྱུས་དང་གཙང་སྤྱོད་ལམ་སོགས་སྤྱོད་དངོས་རྗེས་ཀྱི་
ཆོ་ག་ནམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཆེས་པར་སྐྱབ་ན། བོང་
དུ་བསྟན་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་རིམ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཤད་ཡམ་ཙམ་ཞིག་
གཏན་ནས་མ་ཡིན་པར། དེ་སྤྱར་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་
སྤྱོད་ཆེན་དམ་པ་བརྟུད་པ་བར་མ་ཆད་པ་རང་རང་གི་རྩ་བའི་སྤྱོད་མའི་བར་
དུ་བྱོན་པ་དེ་ནམས་ལ། ཉམས་དང་རྟོགས་པ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སོགས་ཆད་

མེད་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་ཡང་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་
ཕུག་ཕུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བརྩ་གཅིག་ཞལ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྗེས་སུ་བརྩུང་
བ་ནི། **དགེ་སློང་མ་དཔལ་མོ་སྟེ།** དེ་ནི་ཨོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་སྲས་མོ་ཡིན་པ་
ལ། བྱིས་གྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་རིག་པའི་གནས་ལྡེ་ལ་
ཤིན་ཏུ་མཁས་ཤིང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་རྟག་ཏུ་ནན་ཏན་མཛད་ནས་བཅས་
མཚམས་སྤྱ་མོ་ལས་ཀྱང་མི་འདའ་བར་བཞུགས་པ་ལས། སྟོན་ལས་གྱི་དབང་
གིས་སྐྱེ་ལུས་ལ་མཛོ་ནད་གྱི་སྤྱན་དྲག་པོ་བྱུང་ནས་ཕྱག་གི་མཁྱིག་མ་ནས་
ཆད་ལ་ཁད། ཟུག་གཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་ཞིང་། ལུས་ལ་ནྟག་
ཁྲག་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཛྲག་བཟའ་བཏུང་ལ་ཕྱག་གིས་རྟབ་མི་ཤེས་པ་ཁ་
སྐྱབ་ཏུ་དུད་འགྲོས་ཟ་བ་བཞིན་བྱེད་དགོས་པ་དང་། སེམས་ལ་སྐྱག་བསྐྱལ་
ཆད་མེད་པ་ལྟན་ཞིང་། རྒྱལ་རིགས་ཡིན་ཡང་། རྒྱ་གར་བ་གཙང་སྤྱ་ཆེ་
བས་འཁོར་ནམས་ཀྱིས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་རྩ་ཡི་སྦྱིལ་པོ་ཞིག་བྱས་ཏེ། དེའི་ནང་
དུ་བསྐྱལ་བས་དེར་བཤུམས་གྱིན་བཞུགས་པས། རུབ་གཅིག་གི་མི་ལམ་དུ་
རང་གི་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཨིན་པོ་རྟེ་དེར་བྱོན་ནས་ཤེལ་གྱི་བུམ་པ་ཞིག་བསྐྱམས་ཏེ་
འདི་ཕུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ཁྱེས་པའི་ཁྱེས་ཆབ་ཡིན་པས་འཕྱང་དང་གསུངས་
ནས་སྦྱི་བོ་ནས་མར་སྐྱགས་པ་འཕྱང་སྟེ་ཁྱེས་བྱས་པས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་
བདེ་ལྟོད་པར་སོང་། རྒྱལ་པོའི་ཞལ་ནས་ཁྱོད་གྱི་ནད་དྲག་པོ་འདིས་རྒྱེན་བྱས་
ནས་མཆོག་གི་དངོས་སྤྱབ་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་འདུག་གིས། ད་རུང་སྟིང་རུས་

བསྐྱེད་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་འཕགས་
པ་སྒྱུན་རས་གཟེགས་ཞལ་བརྩུ་གཅིག་པ་ལ་མོས་གུས་གྱིས་ལ་གསོལ་བ་དྲག་
ཏུ་ཐོབ་ཅིག་གསུངས་ནས་མི་སྣང་བར་གྱུར་སོང་། དེའི་ནངས་པར་ན་ཕྱག་
གིས་ཞལ་དུ་བས་ཚུང་བདེ་གསོལ་རུང་བ་དང་། ནད་ཡང་ཚུང་བདེ་བར་
སོང་འདུག དེ་ནས་ཉིན་མོར་ཡི་གེ་དྲག་པ་ལ་སྤྱགས་དམ་མཛད། མཆོན་
མོར་ཞལ་བརྩུ་གཅིག་པའི་གཟུངས་ལ་སྤྱགས་དམ་མཛད་ཀྱིན་སྐྱབ་བ་བརྩུ་
དྲག་ཅམ་སོང་བའི་ཐོ་རངས་ཤིག་གི་ཆེ་སྤྱགས་ཚུང་བདེ་སྤྱག་སྟེ། ད་ནི་
བདག་ལ་སྒྲུབ་སྤྱོད་ལ་ཆོགས་ཚུང་བའི་ལྷ་ཞིག་དགོས་པ་ལ་དེའང་མི་འདུག
ལྷ་འདི་ནི་གཙང་སྤྱོད་ཆེ་ཞིང་ནད་འདིའང་དྲག་ཆེ་བས་བདག་གིས་སྒྲུབ་
ཀྱང་མི་འགྲུབ་པ་འདྲ། གཙང་སྤྱོད་ཆུང་བ་དང་དངོས་གྲུབ་ལྷ་ཞིག་
དགོས་པ་ལ་དེའང་མི་འདུག ད་ནི་ང་རང་གི་ན་དགའ་སྤྱོད་པ་ཞིག་སྤྱགས་
ལ་ཤར་བས། དེ་འཕྲལ་ཚུང་བདེ་མནལ་དུ་སོང་བ་དང་། མནལ་དེ་སད་པ་
ན་སྒྱུལ་པོའི་ནང་ཐམས་ཅད་འོད་ཀྱིས་ཁེངས་པའི་སྣང་བ་ཞིག་བྱང་ནས་
བལྟས་པས། དེར་ཁྱེད་གཞོན་ནུ་སེལྟེ་ལ་ཞོན་པ་ཞིག་བྱང་ནས་ཁྱོད་འདིར་མ་
སྟོན་པར་ཤར་སྤྱོད་ལི་ཁ་ར་ཤིང་འཕེལ་དུ་སོང་དང་། དེ་ན་དུས་གསུམ་གྱི་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་འཕགས་པ་ཕྱག་སྟོང་སྒྱུན་སྟོང་དང་ལྷན་པ་
ཞིག་བཞུགས་ཀྱིས། དེའི་དྲུང་དུ་སྟོང་པོ་བསྐྱོས་ཤིང་གསོལ་བ་ཐོབ་དང་། སྒྲུབ་
སྤྱོད་ལ་དངོས་གྲུབ་ལྷ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་ལོ་ལྔ་ལོན་པ་ན་རྗེ་བཙུན་མ་སྒྲོལ་མ་དང་རྟོགས་པ་མཉམ་
ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་ལུང་བསྟན་
ནས་སྡེ་ཐོག་ཏུ་བདུད་རྩི་རིལ་བྱ་གཅིག་བཞག་གོ། དེ་ལ་ཉིད་སྲུ་ཡིན་ཞུས་
པས། ང་འཇམ་དཔལ་ཡིན་གསུངས་སོ། འོ་ན་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཅིག་
ཞུ་བས་པས། དངོས་གྲུབ་དེ་ཀ་ཡིན་མོད་གསུངས་ནས་འཇམ་ཡལ་བ་
ལྟར་གྱུར་ཏོ། དེའི་ནངས་པར་ནས་བཟུང་བྱམས་སྟིང་རྗེ་བྱད་པར་ཅན་
རྒྱུད་ལ་སྦྱེས། འཕགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་གུས་ཅི་གཅིག་ཏུ་བྱེད་
ཅིང་། ཤར་ཕྱོགས་ལི་ཁ་ར་ཤིང་འཕེལ་ལ་ཕྱོགས་ཏེ་བྱོན་པའི་ཞག་བདུན་
པའི་རྒྱབ་མོ་ཤིང་སྤོང་ཞིག་གི་རྩ་བར་ཕེབས་ནས་དེར་གཟིམས་པས་གཅན་
གཟན་གདུག་པ་ཅན་མང་པོས་འདིགས་པའི་སྐད་སྒྲ་དག་པོ་སྒྲོགས་པས་
ཅུང་ཟད་འདིགས་ཏེ་འཕགས་པ་སྟུན་རས་གཟིགས་ལ་མོས་གུས་དག་ཏུ་བྱས་
པས། འདིགས་པ་དེ་རང་ཡལ་དུ་སོང་། དེར་མཁའ་འགོ་མ་དམར་མོ་མེ་ཏོག་
གི་ཐོད་བཅིངས་པ་བདུན་མདུན་དུ་བྱུང་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་
ཐོབ་པའི་དུས་ན་དེད་རྣམས་ཀྱང་འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་མཆིས་ཏེ་བཀའ་སྲུང་
བཞུད་དོ་ཞེས་ཟེར། ཁྱོད་རྣམས་རིགས་གང་གི་མཁའ་འགོ་མ་ཡིན། གང་ནས་
འོང་བས་པས། དེད་རྣམས་པསྐལ་འཕྲོད་རིགས་ཀྱི་མཁའ་འགོ་མ་ཡིན། ད་ལྟ་ཨོ་རྒྱན་
ནས་འོངས། སང་ཉིད་ཀྱང་ཨོ་རྒྱན་དུ་བྱོན་ནས་མཁའ་འགོ་མ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་
མོ་མཇུག་པར་གདའ་བེར། འོ་ན་ལི་ཁ་ར་ཤིང་འཕེལ་དུ་སྟུར་བར་སླེབས་པའི་

དངོས་གྲུབ་ཅིག་ཞུ་བྱས་པས། མཁའ་འགྲོ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རས་ལྷག་ཁ་ཚར་མ་
ཉམས་པ་ཞིག་བྱེད་བྱུང་ནས་འདི་ཡི་སྤྱིང་དུ་བཞུགས་ཟེར། དེར་བཞུགས་
པའི་རྒྱབ་མོར་ལི་ཁ་ར་ཤིང་འཕེལ་དུ་སྤྱོད་བས་འདུག་གོ། དེར་མཁའ་འགྲོ་མ་
རྣམས་མི་སྤྱང་བར་གྱུར་དོ། དེ་ནས་འཕགས་པ་ཞལ་བཅུ་གཅིག་པའི་དབྱེད་
དུ་བཞུགས་ནས། ད་ནི་བདག་གིས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་
དུ་འདི་ནས་གཞན་དུ་མི་འགྲོའོ་ཞེས་དམ་བཅའ་མཛད་ནས། བཟའ་བཏུང་
སོགས་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་ཉིན་མཚན་ཁོར་ལྷག་དུ་འཕགས་པ་
ཞལ་བཅུ་གཅིག་པའི་གཟུངས་རྒྱུད་པ་ལ་ཐུགས་དམ་མཛད་ཀྱིན་བཞུགས་
པས། ལོ་གཅིག་ལོན་པའི་ཆོ་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་ནད་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་ཀྱི་སྒྲིག་ལྷགས་
དོར་བ་བཞིན་དུ་སོང་། ཕྱག་ལག་ཀྱང་སྤར་ལྷར་སོར་ཆུད། སྐྱུ་ལུས་སྤར་
བས་ཀྱང་ཉམས་མཚར་བར་གྱུར། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་སྒོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་
པ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས། ཕྱིར་བདུད་སོགས་ཀྱི་བར་ཆད་ཚོམ་དུ་བྱུང་བ་
ན་བྱམས་སྤྱིང་ཇེ་སྒྲོམ་པས་ཚར་བཅད་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྷན་
པར་བྱས། ཕྱོགས་སྒྲིང་བཅུ་དང་སྤྱུ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་སོགས་བཏུལ་ནས་ཐུགས་
ཇེ་ཆེན་པོ་ཞལ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་མར་བཞག དེ་ནས་ས་ག་རྒྱ་
བའི་ཆོས་གཅིག་ལ་ས་དང་པོའི་རྟོགས་པ་བརྟེས། འཕགས་མ་སྒྲོལ་མས་
ཞལ་གཟིགས་ནས་དེའི་ཞལ་ནས་དུས་གསུམ་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཕྱིན་ལས་ཉིད་ལ་འདུས་སོ་ཞེས་ལུང་བསྟན། ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིན་ས་བརྒྱད་

པའི་རྟོགས་པ་རྒྱུ་ལ་འཁྲུངས། རོན་ཞགས་ལྷ་ལྷ་སོགས་ཀྱི་ཡའི་ལྷ་པལ་མོ་
ཆེད་ཞལ་གཟིགས། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་
སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྲོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། ཆོས་བཙུ་
ལའི་ཉིན་ཕྱག་སྟོང་སྤྱན་སྟོང་གི་སྐྱེ་ཡི་ནང་དུ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་
ཀྱི་ལྷ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་དང་། བ་སྤྱའི་བྱ་ག་རེ་རེ་ལ་འང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་བཀོད་པ་གཟིགས་པས། ལོ་བརྒྱ་གཉིས་ལ་དཀའ་
བ་སྤྱད་པས་དེ་ཙམ་དུ་མི་མངལ་བ་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ཞེས་ཡུས་གསོལ་བ་ན། ཁྱོད་
ཀྱིས་དང་པོ་སྐྱབ་པའི་མགོ་བརྒྱམས་ནས་བརྒྱུང་འབྲལ་མེད་དུ་གནས་ཀྱང་ད་
བར་ལས་སྐྱིབ་མ་ཟད་པས་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་བསྟན་
ཅིང་བྱིན་ཀྱིས་བསྐྱབས་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་སོགས་
བསམ་ཀྱིས་མི་བྱབ་པ་ཞིག་ཐུགས་ལ་འཁྲུངས། ས་བརྒྱའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་
པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས། འཕགས་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་གོ་འཕང་བརྟེས་
ཤིང་སྐྱེ་ལུས་གསེར་ཀྱི་ཁ་དོག་ལྷ་བྱར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་སྤྲུགས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་
ཞུགས་པས། མི་ཀྱན་ཀྱིས་མ་དད་དེ་བསྐྱར་བ་བཏབ། དེར་མ་དད་པ་བསྐྱོག་
པའི་ཆེད་དུ། ཁ་སྔ་ཤིང་དུས་སྟོན་ཀྱི་ཁྲོམ་གསེབ་ཏུ་རང་གི་དབུ་གི་གྲག་
གིས་བཅད་ནས། འཁར་བསིལ་གྱི་ཚེ་མོར་བསྐྱོན་ཏེ་ནམ་མཁར་སྤྱན་གསེབ་
ཏུ་གར་མཛད་ནས་སྤྲར་ས་ལ་བབས་ཤིང་སྐྱེ་ལུས་སྤྲ་མ་ལྟར་སོར་རྒྱུད་པར་
མཛད་པས། དེར་འདུས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དད་པའི་སར་བཀོད། སྤྱན་

རས་གཞིགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་གསུངས་པ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་དེ་ནམས་དང་། ལུལ་
གྱུ་དེར་གནས་ཀྱི་པོ་མོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་སྟེ་ཐམས་
ཅད་ལུས་མ་སྤང་བར་མཁའ་སྤྱོད་དུ་གཤེགས་པར་གྲགས་སོ། །དེ་ཡང་ཕྱི་ལྟར་
ན་དགེ་སྟོང་མ་དཔལ་མོ། རྣང་ལྟར་ན་རྩེ་བཅུན་སྟོལ་མ། གསང་བ་དོ་རྩེ་པག་
མོ་དབུ་བཅད་མ་དངོས་ཡིན་ལ། རྒྱལ་པོ་ཞི་རྒྱ་མུ་ཉི་འུ་མ་ལ་ཤི་མ་ཀ་ར་དང་
གཅིག་པར་བཞེད་པའང་འགའ་ཞིག་ཡོད་དོ། །

དེའི་རྩེས་སུ་བབྱང་བ་པརྩི་ཏེ་སྒྲ་བ་གཞོན་ལུ་ནི། རྒྱ་གར་ལུ་བ་
ཕྱོགས་སུ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཤིག་ཏུ་སྤྱུ་འཁྱུངས། དགྲུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་
རབ་ཏུ་བྱུང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་འབད་པས་ཐམས་
ཅད་སྤྲུགས་སུ་ཆུད། རིག་པའི་གནས་ལྡེ་ལ་སྤུལ་དུ་བྱུང་། ཁྱད་པར་དུ་སྤྱོད་དང་
ཆོད་མ་ལ་མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཆེན་པོས་རྒྱ་གར་ཤར་ལུ་བ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱུན་
ཏུ་བྱུང་ཅིང་། རྣང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བསྟན་པ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟར་ཆེས་ཆེར་
དར་བར་མཛད། དགྲུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པ་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ཐོས་
པའི་དོན་ནམས་སྤྲུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་བཞེན་པའི་སྐབས་ཞིག་ན། སྤྲུགས་
རྒྱུང་གིས་འཁྱུགས་པའི་གེགས་ཤིག་བྱུང་བར་ཅི་བྱས་ཀྱང་མ་ཡན་ནས་དགེ་
སྟོང་མ་དཔལ་མོ་མཇལ་བར་བྱིན་པས་དེས་བྱིན་ལྟམས་མཛད་པ་ཙམ་
གྱིས་སོས། ཁྱོད་གྱིས་སྟོན་སྤྱོད་མ་ཞིག་གི་སྤྲུགས་དཀྱུག་ཀྱང་དེར་བཤགས་པ་
བྱས་པས་ད་རེས་ནད་འདི་བྱུང་ཞིང་། དེ་སེལ་བ་ལ་ང་དང་མཇལ་བ་ཡིན་

གསུངས། འཕགས་པ་ཞལ་བཅུ་གཅིག་པའི་གདམས་པ་གནང་བས་ཕྱག་རྒྱ་
ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྐྱེ་ལུས་དེ་ཉིད་དུ་ཐོབ་སྟེ་འགོ་བ་མང་པོ་སློན་
གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་བཀོད་ཅིང་ད་ལྟ་རི་པོ་པོ་རྒྱ་ལར་འཕགས་པའི་འཁོར་དུ་
བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡི་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་པརྟེ་ཏེ་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོ་ནི། རྒྱལ་རིགས་
ཤིག་ལ་སྐྱེ་འབྱུངས། ལོ་བདུན་ལོན་པ་ན་རབ་དུ་བྱུང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བཀའ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་སྦྱངས་པས་རིག་པའི་གནས་ལྡ་
ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར། བྱད་པར་དུ་ཚོམ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མངའ་བརྟེས་
པ་ཞིག་བྱུང་། ཆེ་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་སྟོད་ལ་མ་ཞིག་བྱུང་བ་
ལ། དེ་ལྟ་འདྲའི་གནོད་པ་ཡིན་སྟུང་། རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ན་གཤིན་རྗེ་
གཤེད་ནག་པོའི་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་ནལ་འཕྱོར་པ་ཞིག་ཡོད་པས། དེ་སྦྱན་
བྱངས་ཏེ་གདམས་ངག་ཞུས་ནས་སྟོམ་ཀྱང་སྒར་ལས་སུམ་འགྱུར་ཙམ་ཐུ་རུ་
སོང་། སྐྱེ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཆུ་བྱར་གྱིས་བྱལ། ཆ་རིག་གི་བྱག་གཟེར་མ་བཟོད་
ནས་རྗེང་བུའི་ནང་དུ་ཞུགས་ཀྱང་རྟོད་གྱིས་མཆོ་ཁོལ་ནས་ཆུ་བརྗེ་དགོས་པ་
བྱུང་། གཉན་མེ་དབལ་ནག་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་སོགས་རྣམས་པ་ཅན་
མང་པོ་ལ་གཏུགས་ཀྱང་མ་ཕན་པར། རྒྱ་བ་གཞོན་རྒྱལ་ཞུས་པས་དེ་འཕྱོན་
པར་ཅམ་པ་ན། རྗེ་བཙུན་མ་སྟོལ་མས་འདི་ནི་སྟོན་སྒྲ་མ་ཞིག་ལ་དམ་ཉམས་
བྱས་པའི་ནམ་སློན་ཡིན་པར་ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་གསོ་མི་རྣམས་པས་དག་སྟོང་མ་

དཔལ་མོ་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ་ཅིག་ཅེས་པའི་ལུང་བསྟན་བྱུང་བ་ལྟར། དགེ་སློང་
མ་དཔལ་མོ་སྐྱན་འདྲེན་གྱི་གྲོགས་མཛད་དེ། དཔོན་སློབ་གཉིས་མཆོ་ཁར་
ཐེབས་པ་ལ་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ། དགེ་སློང་མས་བྱིན་རླབས་མཛད་པ་
ཅམ་གྱིས་སྐྱན་གཞི་གཏན་མེད་དུ་སོང་། དགེ་སློང་མ་དཔལ་མོ་བརྩ་གཅིག་
ཞལ་དངོས་སུ་མཐོང་། དེར་སྐྱན་རས་གཟེགས་གྱི་གདམས་པ་ཉུང་ཅ་ཞིག་
གནང་། དེའི་སྐྱབ་ཐབས་གྱི་རྒྱད་རྒྱས་པ་རྩ་བ་གཞོན་ནུ་ལས་ཁྱས་ཏེ་སྐྱུང་
བར་གནས་པ་རྩ་བ་གསུམ་དུ་མཛད་ཅིང་བསྐྱེམས་པས་འཕགས་པའི་སྐྱུ་
དངོས་སུ་གྱུར་ཏེ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པོ། །

དེ་ཡིས་རྗེས་སུ་བརྒྱུད་བ་བལ་པོ་པརྟེ་ཏེ་ཉ་པ་ནི། བལ་པོའི་ཡུལ་
དུ་རྒྱལ་རིགས་ཤིག་ཏུ་སྐྱུ་འཁྲུངས། འབྲི་ལྷོག་དང་བཟོ་རིག་སོགས་ལས་པ་
རོལ་དུ་སོན། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས་རིགས་མཉམ་པ་ལས་བྱིས་ཐབ་ལེན་པར་
བསྐོ་བ་ན། དེས་ང་རང་འཆི་མི་དགོས་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་སན་ཐོགས་པར་
འགྱུར་རམ་ཟེར། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སན་པར་མི་འགྱུར་མོད། རང་གི་རིགས་བརྒྱད་
འདྲིན་པར་འགྱུར་རོ་བྱས་པས། འོ་ན་བདག་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
སན་པར་བགྱིད་ཅིང་རིགས་ཀུན་གྱི་མཆོག་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
ནས་འཇམ་དཔལ་སྐྱུ་བའི་སང་གེ་སྐྱབ་པས་འབྲུབ་ཤི། བདག་ཆེ་གཅིག་ལ་
མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་ཆོས་ཤིག་ཞུ་བྱས་པས། རྒྱ་གར་དུ་སོང་ལ་
དཔལ་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོ་ལས་འཕགས་པ་ཞལ་བརྩ་གཅིག་པའི་སྐྱུབ་ཐབས་

ཞུས་ལ་དེ་སྐབས་ཤིག་དང་། ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། ཡབ་ཡུམ་ལ་བྱོས་ནས་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཆ་
བཟང་པོ་ནམས་བསྐྱམས་ཏེ་རྒྱ་གར་ལ་བྱོན་པས། ས་ག་རྒྱ་བའི་ཆོས་བརྒྱུད་
གྱི་དུས་ཡུལ་དབྱུས་སུ་ཁ་སངས་ཀྱི་དུས་མཆོད་གྱི་ཉིན་པ་རྗེ་ཏ་རྒྱ་བ་གཞོན་
ནུ་དང་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོ་གཉིས་དང་མཇལ་ཏེ། དེར་པ་རྗེ་ཏ་གཉིས་ཐུགས་
དགུས་ཏེ་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། གདམས་པ་ཟབ་མོ་སྐྱབ་སྤྲེལ་
སེམས་ཅན་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བ་འདི་ཡིན་ནོ་གསུངས་ནས་འཕགས་པ་
ཞལ་བཅུ་གཅིག་པའི་གདམས་ངག་རྒྱས་པར་གནང་བུང་བས། རྒྱ་གར་དུ་
ལོ་ལྔར་འཆོ་བ་བསོད་སྟོམས་ལ་མཛད་ཅིང་སྐྱབ་པ་མཛད་པས་འཕགས་པ་
སྐྱན་རས་གཟིགས་ཕྱག་སྟོང་སྐྱན་སྟོང་གིས་གཙོ་བོར་མཛད་པའི་སངས་རྒྱས་
བྱང་སེམས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་ཞིག་གི་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་ལུང་བསྟན་པ་
ཐོབ། དེར་རྒྱ་གར་དུ་འང་འཕགས་པའི་ཆོས་གྱིས་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་
ཞིག་སྒྲིན་པར་བྱས། སྤར་བལ་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་བྱམས་སྟོང་རྗེའི་ཆོས་གྱི་སྟོ་
ནས་གདུལ་བྱ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་སྒྲིན་པར་མཛད་དེ། མཐར་མཆོག་གི་
དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ནས་སྐུ་ལྷས་མ་སྦངས་པར་འཇལ་ལུས་སུ་གཤེགས་སོ། །

དེ་ཡིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྒྱ་བ་རྒྱལ་
མཆོན་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་འཕགས་པ་སྐྱན་རས་གཟིགས་དངོས་ཡིན་པའི་རྒྱ་
མཆོན་ནམ་པ་བཞི་གྲགས་ཏེ་དེ་ཡང་རྒྱ་མཆོན་དང་པོ་ནི། བལ་པོའི་ཡུལ་

དུ་ནང་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཉར་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པར། དེའི་དགོར་གཉེར་རྣམ་འབྱོར་པ་བྱིན་རྒྱལས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པས། རུབ་གཅིག་གཙུག་ལག་ཁང་དེའི་ནང་དུ་མཁའ་འགོ་མ་མང་པོ་ཞིག་མཆོད་པ་འབུལ་དུ་བྱོན་འདུག་པ་ལ། རྣམ་འབྱོར་པ་དེས་བྱིད་རྣམས་གང་ནས་བྱོན། ཅི་མཛད་ཅས་བྲིས་པས། མཁའ་འགོ་མ་དེ་རྣམས་ནས། རེད་རྣམས་རྒྱ་གར་ནས་འོང་། རྒྱ་གར་ཤར་བྱོགས་ལི་ཁ་ར་ཤིང་འཕེལ་ཞེས་བྱ་བ་ན། འཕགས་པ་ཞལ་བཅུ་གཅིག་པ་བཞུགས། དེའི་འགྲམ་ཤིང་འདམ་བུ་རྒྱ་བའི་ཚལ་ཞེས་བྱ་བ་ན། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡི་གེ་དུག་པ་བཞུགས། འཕགས་པ་དེའི་སྤྱལ་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྒྱ་བ་རྒྱལ་མཆོན་ཡིན་པས་དེ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་དུ་འོང་བ་ཡིན་ཟེར། རྣམ་འབྱོར་པ་དེས་སྤར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེར་བྱོན་པ་མ་ཐོས་པས། བཅོལ་ཏེ་གདན་དྲངས་ནས་དབང་དང་གདམས་ངག་མང་པོ་ཞུས་ཞེས་གྲགས། རྒྱ་མཆོན་གཉིས་པ་ནི། མང་ཡུལ་སྤྱིད་གོང་དུ་ཨོང་པོ་ལོ་རྩེ་བ་ཞེས་པ་ཞིག་གིས། རྩོ་བོ་འཕགས་པ་མ་ཏི་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཀྱིན་སྒྲོར་བ་ཉིན་མཆོན་མེད་པར་ཞག་བདུན་དུ་བྱེད་བཞིན་པའི་འཕྲོ་བསྐྱོར་ཁང་དུ་འབྱེལ་ཏེ་ཅུང་ཟད་མནལ་སོང་བའི་ཆི་ལམ་དུ་འཕགས་པའི་ཞལ་ནས། ང་ལ་བྱིད་དེ་ཅམ་དུ་མོས་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྒྱ་བ་རྒྱལ་མཆོན་ལ་མོས་པ་ཀྱིས་དང་ང་དང་བྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་གསུངས་བྱང་བ་ཞིག་ཆིས་པས། དེའི་སྒོན་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མཇལ་ཡང་ཅུང་ཟད་མ་དད་པ་ཡིན་པ་

ལ། དེ་ལ་འགྲོད་པ་ཚད་མེད་པ་སྦྱེས་ཏེ། མོས་གུས་དྲག་ཏུ་སྦྱེས། དབང་དང་
གདམས་ངག་དུ་མ་གསན། བཀའ་བསྟོན་ཞབས་ཏོག་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱབས། དེ་ཕྱིན་
ཆད་སྦྱིད་སྦྱག་ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱང་ཡང་སྤྲ་མ་དེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པར་
གཤགས། རྒྱ་མཚན་གསུམ་པ་ནི། དིང་རིར་ལྷགས་དགོན་པ་འཕེལ་ལྷགས་སྟོན་
རྒྱ་གཤམ་པ་ཞེས་པའི་ཆོས་པ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་པར། འཕགས་པ་ཞལ་བཅུ་
གཅིག་པ་དང་། དོན་ཞགས་ལ་ལོ་ཉེར་ལྗེའི་བར་སྐབ་པ་བྱས་པས་རྩབ་གཅིག་
མི་ལམ་དུ་མི་དཀར་པོ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། འདི་སྐད་ཟེར་ཏེ། སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་
སྦྱལ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷ་བ་རྒྱལ་མཚན་བྱོན་པས་དེ་ལ་མོས་གུས་
གྱིས་ཤིག་ཟེར་བ་ཞིག་མིས་པ་ལ། ཕྱིས་དེ་བཅད་བཅད་ནས་མངལ་ཏེ་དབང་
དང་གདམས་ངག་གསན་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་བཞི་པ་ནི། རྒྱ་བྱ་བྱང་ཆུབ་ཡི་
ཤེས་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་དུ་འགྲོར་ཆས་པ་ན། དེའི་རྩབ་མའི་མི་
ལམ་དུ་ཁོང་གི་ཆོས་སྦྱོང་གིས་བྱོད་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་མདུན་དུ་འགོ་བ་ལ་
རྒྱར་བར་སོང་། ང་ཡིས་བར་ཆད་བསལ་ལོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ལ། བདག་
སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་མདུན་དུ་འགོ་བ་ག་ལ་རུས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷ་
བ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མདུན་དུ་འགོ་བ་ཡིན་ཞུས་པས། དེ་ཉིད་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་
ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་གིས་སྤྲ་མ་དམ་པ་དེ་ཉིད་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་
པོའི་སྦྱལ་པ་དངོས་ཡིན་པར་གཤགས་སོ། །སྤྲ་མ་དམ་པ་བྱང་སེམས་ལྷ་བ་རྒྱལ་
མཚན་དེ་ཉིད་གྱིས་མང་ལུལ་སྦྱིད་གོང་གི་རྩོ་བོ་ཕ་ཏི་ཡི་བྱང་དུ་ཞག་བདུན་

སྒྲོར་བ་མཛད་དེ་གསེལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབས་པས། རྩོམ་འཁོར་ལ་ནས། རྒྱུ་ཀྱིས་
ལོང་བ་བརྒྱ་ལ་མིག་བྱིན། གཙུག་ལག་ཁང་བརྒྱ་བཅིགས། ལམ་འཕྲང་བརྒྱ་
སེལ། དགེ་སྦྲོང་བརྒྱ་ལ་འཆོ་བ་དྲོངས། དེ་ཐམས་ཅད་འབྲུབ་པར་བྱག་སྦྲོང་
སྒྱུན་སྦྲོང་ལ་གསེལ་བ་ཐོབ་དང་ལྷུང་དུ་འབྲུབ་ནས་འཆང་རྒྱ་བར་འཁྱུར་རོ་
ཞེས་ལུང་བསྟན་ཐོབ།

དེ་ནས་དགེ་སྦྲོང་བཞི་ཕྱེ་རེ་ཁྲིད་དེ་བསོད་སྦྲོམས་མཛད་པས་སྒྲུ་
བསོད་རྒྱས་ཏེ་བཅའ་བུ་རྒྱ་ཆེར་འདུས། ལྷ་ཁང་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་བཞེངས། སྟོག་
བསྐྱེད་དང་མིག་བསྐྱེད་སྦྲུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་དང་དགེ་སྦྲོང་སྦྲོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་
ཙམ་གྱི་འཆོ་བ་སྦྱར། ལམ་འཕྲང་དུ་མ་གསེལ་བ་སོགས་དགེ་བ་རྒྱལ་ཆེན་
དུ་མ་བསྐྱབས། བཅའ་ཁྲིམས་སྒོ་སྟོགས་གྱི་རྒྱུད་ཅིག་ཏུ་མེབས་པ་ན། བྱང་མེད་
ནད་པ་ཞིག་གིས་བྱིན་རྒྱལ་ཁྲུས་ལས། གཏོར་མ་དང་བསྟོན་པ་ཡང་མཛད་
ནས། སྟོན་གྱི་མི་དགེ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་བཟོད་པ་དང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་
སེམས་སྦྲོམས་ཤིག་ཅེས་ཆོས་བཤད་མང་དུ་མཛད་པས། མོ་དད་པ་སྦྱེས་ཏེ་
མིག་ནས་མཆི་མ་བྱུང་བཞིན། ཆོ་སྟོན་མ་ལྷ་ཞོག་གི་ཆོ་འདི་ཉིད་ལའང་
སྟོན་པ་ཆེན་པོ་དུ་མ་བྱས་ཡོད་ཟེར། ཁོང་གིས་འོ་ན་རྒྱུད་ཀྱིས་སྟོན་པ་
དྲན་ཆད་མཐོལ་བཤགས་གྱིས་དང་དག་པར་འཁྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་
ལ། མོ་ན་རེ། བདག་སྦྱིད་གོང་དུ་ཆོང་དཔོན་བྱག་པོ་ཞིག་གི་རྒྱུང་མར་བྱིན་
པ་ན། བཅའ་ཁྲིམས་ཆོང་དཔོན་བལ་ཡུལ་དུ་ཆོང་ལ་སོང་བར་ལོ་གསུམ་དུ་

ཕྱིར་མ་འཁོར། དེ་ཆོ་སྐྱེས་པ་གཞན་དང་འགྲོགས་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་གྱིས་རང་གི་
སྤར་གྱི་ཆོང་དཔོན་གྱི་བྱ་དང་སྐྱེས་པ་གཞན་གྱི་བྱ་མོ་ཞིག་དང་གཉིས། དེའི་
རྒྱས་ཤེས་པའི་མཆོད་གནས་ཤིག་དང་གསུམ་བསད། རྟོར་རྩལ་དུ་མ་རྒྱུད་
བཟུམ། ཆོང་དཔོན་ནམ་ཞིག་འཁོར་བྱུང་བ་ན། ཆང་ལ་དུག་བཏབ་པ་བྱངས་
ཏེ་ཆོང་དཔོན་དཔོན་གཡོག་བརྒྱུད། བྲན་ཁོལ་གཉིས། བྱིམ་མཆོས་ཀྱི་མི་
གཉིས་བཅས་མི་བརྩུ་གཉིས་བསད། དེ་ནས་རང་ཉིད་སྟོ་བལ་དུ་བློས། དེའི་
ལེ་ལན་གྱིས་པ་མིང་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱས། གཞན་ཡང་གཡོ་བོལ་གྱིས་
སྒྲིག་པ་དཔག་མེད་བསགས་ཡོད་པས་སྤྲུགས་རྩིས་བཟུང་འཆལ་ཟེར། དེར་
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་བྱུད་མེད་གཅིག་ལ་འདི་འདྲ་བའི་སྒྲིག་པ་ཆེན་པོ་
དགོངས་ཏེ་སྤྱན་ཆབ་མང་པོར་ཤོར། སྤྱང་གནས་ཆར་གཅིག་ཅམ་བྱས་པའི་
མི་དེ་ངན་སོང་དུ་མི་གཏོང་བ་འཕགས་པས་དབུ་སྤྱང་བཞེས་པ་ཡིན་པས་
འདི་ལ་དེ་ལས་བྲག་པའི་རེ་ས་གཞན་མེད་དོ་སྙམ་དུ་དགོངས་ཏེ། དེའི་
གདམས་ངག་གི་ལྷང་བྱིན་ཏེ་སྤྱང་གནས་ཆར་བརྒྱུད་བསྐྱབ་པར་གདམས། མོ་
ཡི་ན་བའང་སྤྲ་མའི་སྤྲུགས་རྩིས་ཅུང་བདེར་སོང་། དེ་ནས་ས་ག་སྤྲ་བའི་ཆོས་
ལ་སྤྱང་གནས་སྟོད་པའི་ལན་གཅིག་དགོང་མོ་ཞིག་ཁ་སྐྱོམ་བྱུང་ནས་ཆང་
ཅུང་ཟད་བཏུང་། ཡང་ལན་གཅིག་སྟོགས་བྲག་པར་ལྷ་ལ་ཞལ་བཞི་སྤུལ་
ཡོད་པའི་གཉིས་བློས། དེ་ལྟར་སྤྱང་གནས་བྱུལ་པོ་ལན་གཉིས་དང་། གདན་
གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་གཙང་ལན་བྲག་སྟེ་ཆ་བརྒྱུད་ཆར་བ་ན་རིང་

པོར་མ་ཐོགས་པར་མོ་འཆི་སོང་། ལན་གཅིག་གཙང་སྟོང་གི་ཕྱོགས་སུ་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔས་སེམས་བསྐྱེད་ཅིག་གསུངས་པའི་ཆེ། མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
མཐོང་བར་ཅི་མ་ར་དངོས་སུ་བྱང་ནས། བྱེད་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཟེར་བས་
ང་ལ་རྟགས་ཤིག་སྟོན་ཟེར་བ་ལ། དུག་མཐིལ་ལ་སྒྱུན་ཁྲ་འིག་འིག་ཡོད་པ་
བསྟན་པས་ཀྱང་གྱིས་མཐོང་། ཁ་ཅིག་གིས་ཞལ་བཅུ་གཅིག་པ་དང་། འགྲོ་
འདུལ་བྱག་བཞི་པ། ཁ་སྤྲེའི་སོགས་དངོས་སུ་མཐོང་། ཁོ་ཡང་དད་ནས་ཆོས་
གི་སྒྲུང་མར་ཁས་སྤངས་སོ། །དེས་མི་རྣམས་ཤིན་ཏུ་དད་ནས་སྒྲིག་བཤགས་
འབུལ་བ་མང་པོ་བྱང་བ་ན། དེར་སྤར་ནས་བྱང་ན་ཡོད་པའི་དགོ་སྟོང་ཞིག་
གིས། ན་ནིང་མི་བཙོ་ལྷ་ཙམ་བསད་པའི་བྱད་མེད་རྒན་མོ་ནད་མ་དེ་གི་བར་
ཐོས་པས་དེ་གར་སྐྱེས་ཁྱས་པས། ཞལ་འཇུག་མཛད་དེ། ཞལ་བཅུ་གཅིག་
པའི་སྒྲུང་གནས་འདི་པན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཡང་འདི་ཁྱས་པ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བར་
འདུག་གསུངས། ཇི་ལྟར་ལགས་ཁྱས་པས། བྱད་མེད་དེ་རྒྱ་གར་གར་ཕྱོགས་
ན་བྲམ་ཟེ་འཕྱོར་ལྷན་ཞིག་གི་བྱར་སྐྱེས་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་མང་པོ་ཅན་
ཞིག་ཏུ་འདུག་སྟོན་སྒྲུང་གནས་བྱས་པ་དེས་མི་ལུས་ཐོབ་ཀྱང་། ཁ་སྒྲོམ་ནས་
ཆང་འཐུང་བས་ཤེས་པ་མཐོ་དམན་ཅན་དང་། ཞལ་ཟས་ཟོས་པས་གཟུགས་
ངན་པ་ཅན་ཞིག་ཏུ་སྤང་། སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་ལ་སྒྱུན་རས་གཟིགས་ལ་ཡི་དམ་བྱེད་
ཅིང་། དེ་ནས་ཆེ་འཕོས་མ་ཐག་ཏུ་བདེ་བ་ཅན་ཏུ་སྐྱེ་བར་འདུག་སྒྲུང་གནས་
རྣམ་དག་ཆར་བརྒྱད་བྱས་ཤིང་། འཕགས་པའི་མཆོན་བརྒྱ་ཙེ་བརྗོད་དེ་

ཕྱག་འཆལ་ན་ངེས་པར་བདེ་བ་ཅན་གྱི་འཛིག་ཉེན་དུ་བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ས་
ཐོབ་ཅིང་། མཐར་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་ལ། ལན་གཅིག་གིས་
ཀྱང་ངེས་པར་ངན་འགྲོའི་སྒོ་བཅད་པར་འགྱུར། ཆོས་འདི་སངས་རྒྱས་དང་
བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱོར་ཐབས་ཡིན་པས་ཀྱང་གྱིས་འདི་ལ་
བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་གདམས་པར་མཛད་དོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་བབྱང་བ་ལྷན་ཐོབ་ཉི་ཕྱག་པ་ནི། ལྷོད་མངའ་རིས་
ཞང་ཞུང་གི་ཡུལ་ལྷ་མོ་འོད་འཕྲོ་ཞེས་བྱ་བས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་
གྲོང་ཁྱིམ་དུ། ཡབ་ཡུམ་རིགས་བབྱང་ཅན་ལ་སྦྱུ་འཁྱུངས། རྒྱེས་མ་ཐག་
ཏུ་ཀྱན་གྱི་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་བྱུང་བས་མཆན་ཡང་ཡིད་འཕྲོག་ཅིས་བྱ་
བར་བཏགས། དགྲུང་ལོ་དགྲུ་ལོན་པ་ན་འབྲི་སྒོག་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་
རྫོགས། མཁན་པོ་རྣམས་སེལ་ཞེས་བྱ་བའི་མདུན་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་། དེ་ནས་བབྱང་
ལུང་རིགས་ལ་གསན་སྦྱོང་མཛད་པར་དགྲུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་པ་ལ་མཁས་
བཙུན་བབྱང་གསུམ་གྱི་གྲགས་པ་ཐོབ། དེར་རྩལ་གཅིག་གི་མནལ་ལམ་དུ་
རྗེ་བཙུན་སྒོལ་མ་བུད་མེད་སྡོན་མོའི་ནམ་པ་ཅན་ཞིག་གིས། གྲུ་རིགས་
ཀྱི་བྱ་ཁྱོད་འདིར་མ་འདུག་པར་མངའ་རིས་མང་ཡུལ་རྒྱ་སྐང་ན། འཕགས་
པ་སྦྱར་རས་གཟེགས་བྱོན་ཡོད་པས་དེར་སོང་དང་དེ་དང་མཇལ་ན་རང་
གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་འགྲུབ་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་ལྷུར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་
རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་ལྟར་བྱོན་པས་བྱང་སེམས་སྒྲོ་བ་རྒྱལ་མཆན་དང་

མངལ། གསེར་ཞོ་གང་དང་རས་བྱབ་གསུམ་ཕྱག་རྟེན་དུ་ལུལ་ཏེ། བདག་ལ་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་སྤྱི་དུ་སྒོལ་བའི་ཆོས་སྐབ་སྤྲེལ་དོན་ཆེ་བ། ངན་སོང་དང་གཏན་གྱིས་བྱེད་པའི་ཆོས་ཞིག་ཞུ་བྱས་པས། སྤྲེལ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཉིད་ཡུད་ཅམ་ཅང་མི་གསུངས་པར་སྤྱན་ཟིམ་མེར་བཞུགས་འདུག་དེ་ནས་ཞལ་འདྲུམ་ཞིག་མཛད་དེ་ཉེ་འགྲོ་བའི་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་ཞིག་འོངས་བར་གདའ་ཡི་གསུངས་ཏེ་ཐུགས་དགེས་པས་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས། གསུང་སྤྱིང་མང་པོ་མཛད། མཐར་འཕགས་པ་ཞལ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐབ་ཐབས་ལག་ལེན་གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་ཆང་བར་གནང་སྟེ། སྤྲེལ་མའི་ཞལ་ནས་ད་ཁྱོད་རང་མ་དག་པའི་ས་ཆ་འདི་ཆོར་མ་སྤོད་པར་རི་དང་གངས་བཟང་བ་བྱང་ཕྱོགས་རྟ་སྒོའི་གངས་རི་ལ་སྐབ་ཏུ་བྱིན་ན། ལུང་བསྟན་ཞིག་དེར་འོང་བར་གདའ་ཡི་གསུངས་པའི་ལུང་བསྟན་ལ་བསྟེན་ནས། བྱང་ཕྱོགས་རྟ་སྒོའི་གངས་རི་ལ་རྩམ་པ་བྲེ་ལྷ་ལ་རྒྱང་ལོན་མཛད་ནས་སྤྱི་གནས་དང་བཅུད་ལེན་ཁོ་ནས་མི་སྤྱིས་ཀྱང་མ་ཆོར་བར་ལོ་བདུན་དུ་བཞུགས་པས་ཕྱག་མཐིལ་ལ་ཉི་ཟེར་ཐལ་བྱང་དུ་འཆར་བ་སོགས་འབྱུང་བཞི་དངས་པའི་མཆོན་མ་བརྟེས། རྟ་སྒོའི་ལྷ་བཙན་འབུམ་རྗེ་ནས་སྤྱིང་འོག་ཕྱོགས་མཆོམས་ཀྱན་ནས་ཐོ་འཆོམས་པ་མང་དུ་བྱས་པས། བྱམས་སྤྱིང་རྗེའི་ངང་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཐུགས་དམ་ལས་མི་གཡེལ་བར་བཞུགས་པས་བར་ཆད་ཅི་ཡང་མ་སྐབ་པར། ཉིན་གཅིག་ཁོ་བོ་མི་དཀར་དར་

དཀར་གྱིས་ཐོད་བཅིངས་བྱས་པ་ལྟ་ན་དཀར་པོ་རེ་ཞོན། བྱི་དཀར་པོ་ལྟ་བུ་
ན་འབྲང་བ་ཅན་དངོས་སུ་བྱུང་ནས། བྱི་སྐྱབ་པ་ལ་སྤྱིང་རུས་ཆེ་བར་འདུག
ངེད་གྱིས་ཁ་སང་ནས་ཐོ་འཆམས་པ་ཐམས་ཅད་བཟོད་པར་གསོལ། ངེད་
སྐྱན་ལྟ་བུ་ལ་ཆོས་རེ་བླ། ད་ཕྱིན་ཆད་བྱི་བཀའ་སྤྱང་དང་། ཞབས་ཏྲོག་
ཐམས་ཅད་ཁོ་བོས་བསྐྱབ་བོ་ཞེས་བྱས་པས། ཁོང་གིས་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་
མང་དུ་གསུངས་པས་ཁོང་ཅག་གིན་ཏུ་དད་དེ་རང་རང་གི་སྟོག་གི་སྤྱིང་པོ་
ལུ། བཀའ་སྤྱང་བཞིན་པར་ཁས་སྐྱོངས། དེ་ནས་བཟུང་ཁོ་ཉིད་རེ་བཞིན་
འོང་ནས་ཆོས་བྱས། སྤྱི་མའི་ཐུགས་དགོངས་ལ། ད་ནི་གངས་བྲག་མཐོན་
པོ་འདིར་དཀའ་ཐུབ་ཀྱང་ཡུན་རིང་པོར་སོང་། རྒྱུ་སྐྱན་རྩམ་པ་ཡང་མེད་
པས་ལུས་ཁམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་རྩོགས་པ་འདྲ། སྐྱིན་བདག་ཞིག་ལ་བསྟེན་
དུ་འགོ་སྐྱམ་པ་ཐུགས་ལ་ཤར་བས། ཏྲ་སྟོའི་གཞི་བདག་ནས་ཁོ་བོས་འཆོ་བ་
འབུལ་བས་བྱིད་ཅིས་ཀྱང་འདིར་བཞུགས་དགོས་ཞེས་ནན་གྱིས་བྱས་ཏེ། དེ་
ནས་ཁོས་ནམ་ཞིག་ཤུ་བའི་རོ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྤྱི་མའི་སྟོ་བྱང་དུ་བྱིར་ཏེ་བྱིད་
གྱིས་འདི་གསོལ་དང་། དེ་ཟད་པ་ན་ཁོ་བོས་སྤྱིར་ཡང་འབུལ་འོང་བེར་བ་
ལ། སྤྱི་མས་བྱིད་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་བྱེད་ན་ང་འདིར་མི་སྟོད་གསུངས་ནས་
བཞུན་པ་དང་། ཡང་ཁོས་ནམ་ཞིག་འབྲོག་མོ་ཞིག་གི་གནད་ལ་བསྐྱུན་ནས་
སྤྱི་མ་གདན་འདྲེན་དུ་བཅུག་པ་བྱུང་བས་དེ་ལའང་བཞུན་པས། ཡང་ཁོས་
ཁབ་ལུང་པ་ཞེས་པ་ཞིག་གི་ཞིང་ལ་སེར་བ་པམས་ཏེ་འབྲུ་མང་པོ་འབུལ་དུ་

བྱང་བ་ལ། སྤྱང་མའི་ཐུགས་ལ་ད་ང་འདིར་བསྐྱད་ན་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་
པའི་རྒྱ་ཁོ་ནར་འདུག་པས་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོའོ་སྤྱམ་དུ་དགོངས་ཏེ་བྱོན་
པས་གཞི་བདག་ཁོ་རུས་ཏེ་ཡང་ཡང་བྱས་པར་སྤྱང་མ་བཞུགས་སུ་མ་བརྟལ་
ཅིང་། དེ་ནས་མཐར་གཞི་བདག་ཁོས་ཡུང་བསྐྱར་བྱས་པ་བཞིན། ཟང་ལྷན་
ནས་ཡར་བྱང་གི་ཕྱོགས་སུ་ཉེན་ལམ་གཅིག་གི་སར་མདོག་གི་ཉི་མུག་ཅིས་
བྱ་བ་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པའི་གནས་ཤིག་ཡོད་པ་དེར། སྤྱང་མས་ཆོས་གོས་
ཀྱིས་གཤོག་པ་བྱས་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་ཏེ་ཐེབས་པ་དང་། དེར་སྤྱུལ་
པའི་བཟོ་བོ་དང་ལས་མི་དུ་མས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་རྫོ་བོའི་སྤྱོ་སོགས་
ཉེན་གསུམ་དུ་མ་བཞེངས་ཏེ་གདན་ས་བརྟལ་པས་མཆོན་ཡང་ཉི་མུག་པར་
གྲགས། དེར་རེ་ཞིག་སྤྱང་གནས་མཛད་བཞིན་བཞུགས་པའི་མཆོན་མོ་ཞིག་
ལ་སྤྱན་བྱད་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའི་ཟུག་གཟེར་དག་པོ་བྱང་བ་ལ། མི་དཀར་པོ་
ཞིག་གིས། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱོ་བ་ལྷ་བརྒྱའི་གོང་དུ་རྒྱ་གར་གློ་ཕྱོགས་སུ་རྒྱ་ཡི་མཉན་
པ་ཞིག་ཏུ་སྤྱོས་ཏེ། དེ་དུས་སུ་བྱ་སྤྱུས་ཉ་བོ་ཆེ་ཡི་མིག་བཅར་བའི་ནམ་སྤྱིན་
ཀྱི་ཐ་མ་ཡིན་ཟེར། ཡང་ལན་ཅིག་འགྲམ་པ་གཡས་སྤངས་ནས་གཟེར་མི་
བཟོད་པ་བྱང་བ་ཡང་སྤྲ་མ་ལྟར། སྤྱོ་བ་དགུ་བརྒྱའི་གོང་དུ་མ་ཉེའི་འགྲམ་
པ་རྫོས་བཅགས་པའི་ནམ་སྤྱིན་ཀྱི་ཐ་མ་ཡིན་ཟེར། དེར་འགྲོ་དོན་ཆད་མེད་
པ་མཛད། དུས་རྒྱན་པར་སྤྱང་གནས་ཁོ་ན་དང་། སྤྱོ་ཁམས་ཉ་ཅང་ངན་དུས་
ཀྱང་དུས་བཟང་གསུམ་ལ་སྤྱང་གནས་མ་ཆག་པར་མཛད། སྤྱོ་བ་དེ་འཕོས་

མ་ཐག་ཏུ་རྒྱལ་ཕྱོགས་བདེ་བ་ཅན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ལུང་ཁྱད་པར་ཅན་
བརྟེས། དགྲུང་ལོ་དོན་བདུན་བཞེས་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་གཅིག་ལ་སྦྱང་གནས་
ངག་བཅད་གནང་བཞིན་ཉི་ཕྱེད་ཡོལ་ཙམ་ན། རོ་མཆར་བའི་སྐྱེས་བསམ་
གིས་མི་བྱུང་པ་དང་བཅས་གཤེགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་དོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ནི། སྤྱི་བ་དོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་
ཀྱི་འབྲངས་ལུལ་སྤྱོད་ནས་ཡིན། དང་པོ་འབྲངས་མ་ཐག་ནས་ལུས་ལས་
ཚུལ་སྤྲིམས་ཀྱི་དྲི་ཞིམ་པོ་ཡོད་པ། བྱད་བཞིན་ཡང་མཛེས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་
ལ། མཆན་ཡང་ཚུལ་སྤྲིམས་དཀོན་མཆོག་ཅེས་བཏགས། སྤོན་གྱི་ལས་འཕྲོ་
སད་ནས་དགྲུང་ལོ་བདུན་པ་ནས་གྲུབ་ཐོབ་ཉི་ལྷག་པ་དང་འཕྲད། གྲུབ་ཆེན་
ཀྱི་ཞལ་ནས་བྱེད་འདི་ལ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་གདུང་འཛིན་ཅིག་ཡོང་བར་འདུག་
གི་གསུངས་ནས་སྤྱགས་མཉེས་ཆེན་པོ་མཛད། དེ་ནས་གྲུབ་ཆེན་གྱི་མདུན་
ནས་དགེ་བསྟེན་སྟགས་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་སློབ་པར་མཛད། ཐེག་པ་ཆེ་
ཆུང་གི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དང་ཁྱད་པར་འདུལ་བ་མདོ་ཙམ་སྤུལ་དུ་བྱུང་
བའི་མཁས་པར་གྱུར་ཏེ་བཙུན་པའི་མཆོག་ཏུ་བསྟེན། དགྲུང་ལོ་ཉི་ལྷག་པ་
ལ་བསྟེན་པར་རྗེས་ནས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཆང་། དེ་ནས་བདག་སྦྱབ་
པ་ཞིག་ཉམས་སུ་ལེན་པས་དེ་ལ་གདམས་ངག་ཅིག་གནང་ཞུས་པས། ལྷ་མ་
གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་སྤྱགས་མཉེས་ནས། བུ་ཁྱེད་མི་གཅིག་ལ་ཆོས་གཅིག་
གིས་ཆོག་པ་འདི་ཡིན་གསུངས་ནས་སྤྱོད་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྦྱང་བར་གནས་

པའི་དབང་གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་ཆང་བར་གནང་། དེ་སྐབས་མ་ཤིའི་
བར་དུ་སྤྱི་གནས་བཞིན་པའི་དམ་བཅའ་ཕྱལ་བས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགྲེས་ཏེ་
ཐུགས་དམ་གྱི་ཉེན་ཤེལ་གྱི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐྱེ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་གནང་
ཏེ་ཐུབ་པ་ཐོབ་པར་ལུང་བསྟན། དེ་ནས་སྤྱི་གནས་བཅག་མ་ལོ་ཕྱིལ་པོ་ལྔ་
ལ་མཛད་པས། ལོ་དུག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལྷ་བ་གསུམ་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་འཕགས་
པ་ཕྱག་སྟོང་སྤྱན་སྟོང་གིས་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་དང་
དབྱེར་མེད་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལུང་བསྟན་པས། མངོན་ཤེས་དང་རྩ་
འཕྱལ་སོགས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་གྱུར་ནས། སེམས་ཅན་མང་པོ་སྤྲིན་གྲོལ་
ལ་བཀོད་པར་མཛད། འཆོ་བ་བསོད་སྟོམས་ཁོ་ན་ལ་མཛད། ཐུགས་དམ་གྱི་
མཐིལ་སྤྱི་གནས་ཁོ་ན་ལ་གནང་ཞིང་། མནལ་ལམ་རེ་རེ་ལའང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཆད་མེད་རེ་གཟིགས། ཏུབ་གཅིག་གི་མནལ་ལམ་དུ་
འོད་དཔག་མེད་དང་། སྤྲན་གྱི་སྒྲ་སོགས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་བསམ་
གིས་མི་བྱལ་པ་ཞིག་བཞུགས་པའི་དབྱུང་ན་ཁོང་ཡོད་པར། བྱང་སེམས་དེ་
ནམས་ན་རེ། ཇིང་ནམས་སུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་གཅིག་གི་བྱ་གྱིས་ཞེས་གསུངས་
བཞིན་འདུག་པ་ན། འཁོར་དེའི་དབྱུང་སུ་བྱེད་དཀར་པོ་ཡིད་དུ་འོང་བ་
ལང་ཆོ་དར་ལ་བབ་པ་བྱད་བཞིན་མངོས་པ་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་འཕྲོ་
བ་ཞིག་ན་རེ། འདི་ནི་བདག་ལ་སྐྱེ་བ་བཅུ་བདུན་དུ་ལས་འབྲེལ་བཞག་པ་
ཡིན་པས། བདག་རང་གི་བྱའོ་གསུངས་ནས་འོད་ཟེར་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་

ཐིམ་སོང་བ་དང་མནལ་སད། ནང་པར་ལྟ་བཙོ་བ་པོས་ཏེ་དག་སྤང་གི་ཞིང་
བཀོད་དེ་དག་བཞེངས་པར་མཛད། སྐྱ་ཆེ་ཁྲིལ་པོར་ཤ་དང་ཆང་ལྷགས་ཐོག་
ཏུ་བཞེས་མ་ཐོང་། བྱལ་ཉལ་ས་དང་སྤུལ་པ་སོགས་ཀྱིས་འགྲོ་དོན་བསམ་གྱིས་
མི་བྱལ། མཐར་ཐོ་མཆར་བའི་ལྟས་དུ་མ་དང་བཅས་སྐྱ་གཤེགས་པའི་གདུང་
ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྐྱ་མང་པོ་བྱོན་ཅིང་། གཞན་ཐམས་ཅད་རིང་བསྐལ་
དུ་སོང་བར་མཆོད་རྟེན་གྱི་ནང་དུ་བཞུགས་པར། ད་ལྟ་ཡང་དད་ཅན་གྱིས་
གསོལ་བ་བཏབ་ན་རིང་བསྐལ་འབྱོན་པར་གྲགས་སོ། །

དེ་ཡིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ཞང་སྟོན་དག་འཛིགས་ནི། ཁོ་ལྟར་སྐྱ་
འཁྲུངས་པའི་ཆོ། ས་གཡོ་བ་དང་སྟོག་འཁྱུག་པ། འབྲུག་སྐྱ་སྟོག་པ་སོགས་
ཀྱི་ལྟས་དུ་མར་བྱང་བས། དེ་སྟོར་གྱི་མི་དང་། ཡབ་ཐེས་ནམས་ཀྱིས་དག་
ཞིག་ཡོད་པར་སྐྱམ་སྟེ་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་པས། བྱེའུའི་མིང་ལའང་དག་
འཛིགས་ཞེས་ཐོགས། ལོ་བདུན་པ་ན་འབྲི་སྟོག་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་
མཐེན། བྱང་སེམས་སུ་པ་རྩོ་རྒྱལ་གྱི་མདུན་ནས་རབ་དུ་བྱང་སྟེ་བཙུན་པའི་
མཆོག་ཏུ་བཞུགས། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ས་སྐྱ་ལ་ཕེབས་ཏེ། ཆད་མ་སྟེ་བདུན་
སོགས་དང་། བྱམས་ཆོས་སྟེ་ལྷ། ས་སྟེ་ལྷ། མདོན་པ་གོང་འོག་འདུལ་བ་
སོགས་བཀའ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཏེ། དགུང་
ལོ་ཉེར་དགུ་པ་ལ་དབུས་གཙང་དུ་བྱ་སྟོར་མཛད་པས་མཁས་པའི་གྲགས་པ་
ཐོབ། བྱད་པར་དུ་འདུལ་བ་ལ་མཁས་ཤིང་འདུལ་བ་ལུང་ཐུགས་ཐོག་ནས་

གསུང་ལྟས། རྒྱན་མར་གྲུ་པ་ལྷ་བརྒྱ་རེ་ཙམ་གྱི་མཁན་པོ་མཛད་དེ་སྒྲིང་ཞིང་
བཀའ་གདམས་གྱི་རྣམ་ཐར་གཙང་མར་འཛིན། ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་སྒྲན་
སྒྲ་དང་སྒྲོལ་མ་ལ་མཛད་ཅིང་སྒྲོལ་མས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། བྱང་སེམས་སྤྱ་
པའི་མདུན་ནས་འཕགས་པ་ཞལ་བཅུ་གཅིག་པའི་གདམས་ངག་སྒྲོར་ཡོངས་
ཚོགས་ཞུས་ཏེ། སྒྲུང་གནས་ཁོ་ན་མཛད་ནས་སྒྲུབ་པ་ལོ་གསུམ་དང་ལྔ་བ་བཞི་
སོང་བའི་ཆོས་བཙུན་ལྷའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་དང་པོར། སྒྲོལ་མ་ཉེར་གཅིག་ཁམ་བྱེད་
ཙམ་ན། སངས་རྒྱས་སྒྲན་སྒྲ་མཆེད་བརྒྱད། ཉམ་ལངས་ཁར་འཕགས་པ་སྤྱན་
རས་གཟེགས་ལ་བྱ་སྒྲིད་ཀྱི་རྒྱད་ལྗེའི་ལྷ་ཆོགས་དུ་མས་བསྒྲོར་བ་རྣམས་གྱིས་
ཞལ་གཟེགས། དབང་བསྐྱར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། བྱ་སྒྲིད་གྱིས་དད་ཟས་དང་
གཤེན་ཟས་མ་ཟ་བར། རི་སྒྲོད་དབེན་པར་བསྟེན་ལ་རུས་ན་བཅུད་ལེན་
གྱིས། མི་རུས་ན་བསོད་སྟོམས་གྱིས་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛོད་ཅེས་ལུང་
བསྟན། དེར་ཁོང་གིས་བྱང་སེམས་སྤྱ་པའི་མདུན་རི་སྒྲོད་དུ་འགོ་བར་ཞུས་
པས། ད་དུང་ལོ་གསུམ་གདན་ས་གྱིས། གྲུ་པ་འདི་རྣམས་སྒྲིངས་གསུངས་ནས་
ཐུགས་དམ་ཉེན་ཤེལ་གྱི་འཕགས་པའི་སྒྲུ་དེ་གནང་། དེ་ནས་སྒྲ་མའི་བཀའ་
བཞིན་གདན་ས་ལོ་གསུམ་མཛད་གྲུབ་འཕྲལ། ན་བཟའ་དང་བཞུགས་གདན་
སོགས་ཐམས་ཅད་སྤོང་དག་མཛད། ལུང་པའི་སྤུ་རྩ་གསེབ་ཅིག་ཏུ་སྤྱས་ཀྱང་
མི་མཐོང་བར་བྱས་ཏེ་སྒྲུང་གནས་ལྔ་བ་གསུམ་མཛད་པས། ཆད་ནད་དག་
པོ་ཞིག་ཞག་བདུན་གྱི་བར་བྱང་བར། ད་ལན་ང་རང་གི་བ་ཡིན་འདྲ་སྟམ་པ་

ཞིག་བྱང་བའི་ཐོ་རངས། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་མང་པོའི་གོང་དུ་
 རྒྱ་གར་ལ་ཉ་པ་ཞིག་དུ་སྐྱེས། དེ་དུས་ཉ་ནམས་གསོན་པོ་ཚུ་ཚན་དུ་བཅོས་
 བས་ཐོས་པས། དེའི་ནམ་སྤིན་ཚུ་ཚན་ཁོལ་མའི་དཔུལ་བར་སྐྱེས་ཏེ་ལོ་གངས་
 དུང་ཕུར་སྤྱག་བསུལ་ཁྱོད་བའི་ཆེ། བདག་གི་འོད་ཀྱིས་ཕོག་པས་མིར་སྐྱེས་
 ཏེ་སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་བརྒྱུད་པའི་ཆེ་བདག་ལ་འབྲེལ་པ་བཞག་པ་ཡིན་པས། ད་
 རེས་ང་ཡིས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་ནད་འདིས་སྤིབ་པའི་ལྷག་མ་དག་པར་ཡིན་
 གསུངས་ཏེ་ཕྱག་གིས་བྱབ་བས་སྤྱན་ལས་གྲོལ། དེ་ནས་ཀྱང་བཀའ་སྤྱད་དག་
 པོ་མཛད་པས། ལན་གཅིག་རྒྱང་ལངས་ཏེ་ཞག་བདུན་གྱི་ཐུགས་དན་མེད་
 དུ་རྒྱལ་སོང་བ་ཡར་སོས་སྐབས། ཤིང་སྟེན་མ་མེར་བསྡེགས་པའི་ཐལ་བ་
 ཚུར་བསྐོལ་ཏེ་གསོལ་བ་དང་། ཡང་བར་བར་རྒྱང་ལངས་པ་ན། རེས་འགའ་
 ཟླ་ཆོད་གསོལ་བ་དང་། རེས་ལྷག་རྗེའི་སྐབ་ལྷད་སྐྱམ་པོ་ཚུར་བསྐོལ་ནས་
 རྒྱང་ལོན་མཛད་པ་དང་། ཡང་ཞལ་དུ་ཚུ་ཐིགས་ཅིག་ཅམ་མ་གསོལ་བར་
 ཟླ་བ་བདུན་དུ་བཞུགས་པ་སོགས་ལོ་གསུམ་ལ་དཀའ་བ་སྤྱད་ནས་འཕགས་
 པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྐོམ་པས་བྱབ་པ་བརྟེས་ཏེ་སྤྱོད་དང་ཕྱི་དོར། ལུབ་རི་
 དང་ཤར་རིར་ཉི་མ་གཟིགས་སུ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་ཏེ་བྱོན་པ་དང་། ཚུ་པོ་
 བྱེན་དུ་བསྐྱོག་པ་སོགས་རྒྱ་འཕུལ་ཡ་མ་བྱུང་ཅི་རིགས་པ་དུ་མ་བསྟན། སྐྱེ་
 གཤེགས་པའི་ཆེ་ངོ་མཚར་བའི་ལྷས་དུ་མ་དང་བཅས་ཏེ་གཤེགས་ཤིང་། རིང་
 བསེལ་བྲེ་དོ་དང་། ཐུགས་ལྷགས་གཉིས་མ་ཆོག་པར་བྱོན་པ་བཅས་གདུང་

ཏེན་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་བཞུགས་སོ།

དེ་ཡིས་རྗེས་སུ་བརྒྱུད་བ་ནི། བྱང་པ་མཁན་ཆེན་ཅི་འདུལ་པ་ཆེན་
པོ་སྟེ། འཁྲུངས་ཡུལ་བཞད་ཀྱི་བྱ་ཚང་ཆོས་ལྡིང་བྱ་བར་ཡིན། རྩུང་དུ་ནས་
ཀྱང་སྡོན་ལས་ཀྱི་རིགས་སད་པ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་སྟེ། དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་པའི་
མནལ་ལམ་དུ་རང་གི་ཡུལ་གྱི་རྒྱབ་རི་དེའི་ངོས་ལ་མེ་ཏོག་ཤུགས་མང་པོ་
སྒྲེས་ཤིང་། མེ་ཏོག་རེ་རེའི་སྟེང་ན་རྗེ་བཙུན་མ་སྒྲོལ་མ་རེ་རེ་བཞུགས་པ་མིས་
པ་དང་། ལོ་དགུ་ལོན་དུས་སྐབས་ཤིག་བྱིས་པ་མང་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཅེད་མོ་
བྱེད་པ་ན། རེ་ཞིག་ཁོང་གི་སྒྲུ་ལུས་ལས་ཤིག་གཅིག་ས་ལ་ལྷུང་བར། འཁྱོད་
པ་སྒྲེས་ཏེ་བྱིས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཅའ་ཀྱང་མ་རྟེན་པར། བྱིས་པ་གཞན་
ཐམས་ཅད་བྱིས་དུ་ལོག་སྟེ་ཁོང་ལ་ད་འགོ་བྱས་པས། ང་ཡིས་ཤིག་མ་རྟེན་
གསུངས་ནས་དེ་རྒྱབ་ཤིག་ལྷུང་ས་དེར་གཟིམས། སང་ནངས་པར་ཤིག་གི་
རོ་ཞིག་དེར་རྟེན་པ་ན་ཐུགས་ཀར་སྒྱུར་ཏེ། ང་ཡི་ས་མ་འདི་སྟོང་རྗེ་གསུངས་
ཤིང་མང་པོ་བཟུམས། ཡང་འབྲི་ལྷོག་ལ་བསྐྱབ་དུས་སུ་མདོ་སྟེ་ནམས་ལས་
འདོད་ཡོན་གྱི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ་གཟིགས་དུས་སྒྱུན་ཆབ་མང་པོ་
འབྱུང་བ་དང་། གཞན་གྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་གཟིགས་པར་ང་རང་ཆོས་བྱེད་
དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཆོས་འབྱུབ་པའི་སྡོན་ལམ་ཡང་ཡང་འདེབས་
པ་དང་། གཞན་ལ་ན་ཆ་རྒྱག་གཟེར་བྱུང་བར་གཟིགས་ན། ནད་འདི་ང་ལ་
བྱུང་ན་ས་མ་འདིས་ཆོས་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟུམ་པ་དང་། མི་ལམ་དུ་འང་རབ་

ཏུ་བྱང་བ་ཡང་ཡང་མིས་པ་གསུངས་པ་དང་། ཡང་མི་ལམ་དུ་མི་དཀར་
པོ་ཞིག་གིས་ཁྱོད་ཡིད་གདུང་བར་མ་བྱེད་དང་ནམ་ཞིག་ན་རབ་ཏུ་བྱང་
སྟེ་འགྲོ་བ་སྟོལ་བའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོར་འཇུག་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་མིས་པ་
དང་། ཡང་མི་ལམ་དུ། པོ་རྒྱ་ལ་ཡི་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་སྤང་
བར་བྱང་གསུངས་པ་དང་། དུས་རྒྱུན་མར་སེམས་ཅན་ཉམ་ང་བ་ལ་སྟིང་རྩེ་
ཆེ་ཞིང་འཁོར་བ་ལ་སྟོབ་ཡང་ཡང་སྟེས་ཏེ། དགྲུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པར་རབ་
ཏུ་བྱང་ནས། དམས་ཆོས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བཀའ་དགོངས་འབྲེལ་བཅས་ལ་
གསན་སྟོང་མཐར་ཕྱིན་པས་མཁས་དང་བཙུན་པའི་གྲགས་པ་ཐོབ། མཆན་
ཐུགས་རྩེ་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་ཐོགས། རྩུལ་བྲིམས་ཀྱི་རི་ཞིམ་པོ་རྩོལ་མ་རེ་རྩུན་ལ་
བྱལ། ནམ་ཞིག་མདོག་སྟོད་ཀྱི་ལུང་པའི་མདའ་དེར་རུབ་གཅིག་གཟིམས་
པའི་མནལ་ལམ་དུ་ལུང་པ་དེའི་མདའ་ན་བུད་མེད་སྟོན་མོ་གཅིག་གིས་གཞི་
ཞིག་བརྟུང་བཞིན་འདུག་པར། སྐད་ཅིག་གིས་ལུང་པ་དེ་མི་ཡིས་གང་སོང་
བར་མིས་པར། ལུང་པ་དེར་ཆོས་སྟེ་ཞིག་བཙུགས་ན་དར་པོ་ཞིག་འོང་བའི་
ལྷས་སུ་དགོངས་ཏེ། ཆོས་ལྷ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་མདོག་སྟོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་
ཁང་བཞེངས་ནས་དགེ་འདུན་ཀྱི་སྟེ་བཙུགས་པས་སྐྱབས་སོང་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་ཏེ་
ལྷ་ཆང་སྟོང་ཕྲག་ལྷག་ཅུ་མ་རེ་འདུས་པར་གྱུར། བལྟན་པ་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིན་
ལས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས། ཐུགས་དམ་ཀྱི་མཐེལ་བདག་གཞན་བརྩེ་བ་དང་། སྟན་སྟ་
དང་སྟོལ་མ་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་པ་ལ། རུབ་གཅིག་གི་མནལ་ལམ་དུ་སྟོལ་

མས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། སྤྱི་མ་ཁང་སྟོན་དགྲ་འཛིགས་ཀྱི་མདུན་དུ་བྱོན་ཏེ་
འཕགས་པ་ཞལ་བརྩ་གཅིག་པའི་གདམས་ངག་ལག་ལེན་བཅས་ཚང་མ་ཞུས་
ཏེ་སྤྱི་གནས་ཆ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་གི་དམ་བཅའ་ཕུལ་ནས་བྱིར་ཕེབས་ཞིང་
སྤྱི་གནས་ལ་བཞུགས་པ་ན། སྤྱི་གནས་ཆ་སྟུང་བརྒྱ་སྟོང་བའི་ས་ག་སྟེ་
བའི་ཆེས་བཙེ་ལཱའི་ཉིན། འཕགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཕྱག་སྟོང་བྱུག་སྟོང་
གི་ཞལ་དངོས་སུ་གཟིགས་ཏེ་ལུང་བསྟན་ཞིང་གྲུབ་པ་བརྟེན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་བསྐྱེད་པའི་གོགས་སེལ་དུ་རྗེ་བཙུན་མ་སྟོལ་མའི་ཞལ་གཟིགས་ནས་
གོགས་སེལ་མཛད། ཡང་མནལ་ལམ་དུ་ནམ་པར་རྒྱལ་མའི་ཁང་བཟང་དུ་
རིགས་ལཱའི་སྒྲུལ་པའི་སྟོ་མོ་ལས་དབང་བཞི་བསྐྱར་ནས་དགེ་བའི་བྲག་ཤིས་
མང་པོ་མཛད་པ་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ། སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་སྟོན་
གྲོལ་ལ་བཀོད། དགྲུང་ལོ་གྲ་བཞི་བཞེས་པའི་ཆེ་ངོ་མཚར་བའི་སྟུང་དུ་མ་
དང་བཅས་ཏེ་སྤྱི་གཤེགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ་དེ་མ་ཐག་དུ་བྱམས་པའི་དུང་
དུ་བྱོན་ནས་དེ་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་གཤེགས་པར་གྲགས་པ་སོགས་ནམ་ཐར་
བཛྟེད་པ་ལས་འདས་སོ། །

དེ་ཡིས་རྗེས་སུ་བརྩུང་བ་ནི། ཆོས་རྒྱལ་བདེ་བ་ཅན་པ་ཤུག་བྱང་
ཆུབ་སྟེ། འཁྲུངས་ལུལ་མདོག་སྟེང་བྱ་བ་ཡིན། དགྲུང་ལོ་བདུན་པ་ལ་རབ་
དུ་བྱང་སྟེ་ཐོས་བསམ་ལ་བརྩོན་པས། བཙེ་ལུ་པ་ལ་ཕར་བྱིན་དང་འདུལ་
བ་ལེགས་པར་མཁྱེན་ནས་བཤད་པ་མཛད། བྱང་པར་དུ་འདུལ་བ་ལ་

མཁས། སྤྱགས་དམ་གྱི་མཐེལ་སྒྲོལ་མ་དང་སྒྲན་སྒྲ་ལ་མཛད་ཅིང་། དབྱར་
 རྒྱ་འབྲིང་པོའི་ཆོས་ཉེར་བརྒྱད་ལ་སེང་ལྷེང་ནགས་ཀྱི་སྒྲོལ་མ་གཙོ་འཁོར་
 གསུམ་གྱི་ཞལ་དངོས་སུ་གཟིགས། དེས་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན་མཁན་ཆེན་
 ཅི་འདུལ་བ་ཆེན་པོའི་དྲུང་དུ་བྱོན་ཏེ། འཕགས་པ་སྦྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་
 ཆོས་སྒྲོར་ཆང་མ་གསན། རྒྱ་མའི་བཀའ་བཞིན་ཡི་དམ་གྱི་གྲངས་བསྟན་ཉེར་
 གཅིག་ཙམ་དེར་མཛད། སྤར་ཕེབས་ཏེ་མདོག་སྟོང་གྱི་གདན་ས་བཏབ་པས་
 སྐྱབས་པོ་དེ་ཆེར་རྒྱས། ལོ་རེ་ལ་ཕར་བྱིན་དང་འདུལ་བའི་བཤད་བྲལ་ཆར་ཉི་ཤུ་
 ཙམ་རེ་བྱུང་། སྤྱང་གནས་ཆ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་དམ་བཅའ་མཛད་དེ་བཞུགས་
 པའི་སུམ་བརྒྱ་སོང་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ལུབ་མོ་དག་སྤང་དུ། འོད་ཟེར་དཀར་
 པོ་ཞིག་ལ་བཞེན་ཏེ་པོ་རྡ་ལར་ཕེབས་པར་བཀོད་པའི་བྱད་པར་མདོ་ལས་
 རི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན། དག་པ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེའི་ས་གཞི། རིན་
 པོ་ཆེའི་ལྷོན་གཤིང་དང་མེ་ཏོག་སྤུལ་པའི་བྱ་དང་རི་དྲགས། བདུད་ཅིའི་རྫིང་
 བུ་སོགས་དུ་མས་བསྐྱོར་བའི་དབུས་སུ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱབ་པའི་གཞལ་
 མེད་ཁང་གི་དཀྱིལ། རིན་པོ་ཆེ་དང་པར་དང་རྒྱ་བའི་གདན་ལ་འཕགས་
 པ་སྦྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་འཁོར་ཕྱོགས་བཅུའི་
 སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བསྐྱོར་ཏེ་བཞུགས་པ་དངོས་སུ་
 མཛལ། འཕགས་པའི་ཞལ་ནས་ལེགས་པའི་དབུགས་དབྱུང་དང་། འོད་ཟེར་
 གྱིས་དབང་བསྐྱར་བྱིན་སྐབས་ལུང་བསྟན་བཅས་ཐོབ། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་

སྒོ་དུ་མ་ཐུགས་ལ་འཁྱུངས། དེ་ནས་བརྩུང་སྟེ་སྐྱབ་ཏུགས་དང་མངོན་ཤེས་
སོགས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དཔག་དུ་མེད་པ་ཞིག་
མཛད་སྟེ། མཐར་ཐོ་མཚར་བའི་ལྟས་དུ་མ་དང་བཅས་ནས་རི་པོ་ཆེན་པོ་པོ་
རྒྱ་ལར་གཤེགས་སོ། །

དེ་ཡིས་རྩེས་སྐྱབ་བརྩུང་བ་མཁན་ཆེན་ཆུ་བཟང་པའི་འཁྱུངས་ལུལ་
ནི། སྐྱབ་ཀྱི་དུང་དཀར་བྱ་བ་ཡིན། རབ་དུ་བྱུང་བའི་མཚན་བྱང་ཆུབ་འབར་
ཏེ་མཁས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དུས་ཏུག་པར་རི་ཁྲོད་
དབེན་སར་བརྟེན་ཅིང་དགྲང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས། སྐྱབ་པ་ལ་
ཆེ་གཅིག་དུ་བཞུགས་པའི་རྒྱབ་གཅིག་མནལ་ལམ་དུ་མི་དཀར་པོ་གཅིག་
བྱུང་སྟེ། ཁྲོད་དང་ལས་འབྲེལ་ཡོད་པས་མདོག་སྟོད་དུ་ཆོས་རྒྱལ་བདེ་བ་
ཅན་པ་ཆེན་པོའི་མདུན་ནས་ལུང་དང་སྐྱབ་ཐབས་ཁྱེས་ལ་ཉམས་སྲུ་ལོངས་
གསུངས་པའི་ལུང་བསྟན་ལྟར། ཁོང་གི་མདུན་དུ་ཐེབས་ཏེ་འཕགས་པའི་
ཆོས་སྐོར་ཆང་མ་ཞུས། ལྷ་མའི་བཀའ་ལྟར་དེར་སྤྱང་གནས་མཛད་དེ་སྐྱབ་
པས་སུམ་བརྒྱ་སོང་བའི་ཆོས་བཅོ་ལྗེའི་ཉིན་འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་
ཕྱག་སྟོང་སྐྱུན་སྟོང་ལ་བཀའ་གདམས་བརྒྱུད་པའི་ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་
བ་དངོས་སྲུ་ཞལ་གཟིགས། སྐྱབ་ལུན་དེ་ཙམ་རིང་བ་ལ་མི་མཇལ་བའི་ལུས་
གསོལ་བ་ན། འཕགས་པའི་ཞལ་ནས། ང་ཁྲོད་དང་སྐྱུང་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་
འབྲལ་བར་ཡོད་ཀྱང་། དང་པོ་ཁྲོད་ལ་ལུང་བསྟན་དུས་སྲུ་འདི་བདུད་ཀྱི་སྤུལ་

པ་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་པའི་རྟོག་པ་སྐྱེས་པས་དེས་སྐྱིབ་པ་ཡིན་གསུངས་ཏེ་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གྱིས་ཤིག་གསུངས་པའི་
ལུང་བསྟན་བརྟེས། དེ་ནས་བཟུང་འཕགས་པ་དང་རྟག་ཏུ་མི་འབྲལ་བར་
བཞུགས་ཤིང་། འཆོ་བ་བསོད་སྦྲེམས་ལ་བརྟེན་ཏེ་དགེ་འདུན་སུམ་བརྒྱ་རེའི་
འཆོ་བ་རྒྱུན་དུ་སྦྱོར་བ་སོགས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་མཐའ་ཡས་པ་མཛད། དགུང་
ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ལོན་པའི་ནམ་མཐོང་གི་སྤྱོད་པར་དོན་ཞགས་གྱི་སྦྱབ་པ་མཛད་
པར་དེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་། ལྷ་རྩལ་གྱི་མེ་
རྟོག་སེལ་མའི་ཆར་ཆེན་པོ་བབས། སྤྱོད་དང་འོད་ལ་སོགས་པའི་ངོ་མཆར་
བའི་རྟགས་དུ་མ་བྱུང་། ཡང་སྤྲན་སྒྲའི་ཆོ་ག་མཛད་པའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་སྤྲན་
སྒྲ་མཆེད་བརྒྱུད་གྱིས་ཞལ་གཟིགས། གཞོད་སྦྱིན་གྱི་སྤྲེ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྣམས་
གྱིས་ལྷ་ཡི་བདུད་ཅིང་ངས། གནས་ཆོག་མཛད་པའི་ཆེ་འཕགས་པའི་གནས་
བརྟན་ཆེན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དངོས་སུ་བྱོན་པ་སོགས་ངོ་མཆར་མཐའ་
ཡས། ལན་གཅིག་ཆོས་གསུངས་པའི་ཆེ་ད་སྤྲེ་ལོ་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་སོང་བ་ན་
གནས་འདིར་དུས་རྟགས་གསུམ་འོངས། དེའི་དུས་སུ་ང་ཡི་ཆོས་འདི་སྦྱབ་
སྒྲ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བར་ཡིན་པས་ནན་ཏན་གྱིས་ཤིག་ ལས་ངན་སྤིག་པའི་
ཕྱགས་ཤིང་ཡིན་ནོ་གསུངས། རེ་ཞིག་གི་ཆེ་དང་འགྲོ་བ་ཡིན། ང་ཡི་ལམ་
རྒྱགས་ལྷག་མ་གང་ཡོད་གྱིས་དགེ་བ་གཞན་བྱེད་མི་དགོས། སྤྱང་གནས་
ཆོགས་པའི་མི་རྣམས་ལ་རབ་འབྱོར་ན་གདན་གཅིག་མ་འབྱོར་ན་ཐོར་ཐུག་

རེ་རྫོངས། དེའང་མ་འབྱོར་ན་ཆ་དང་འོ་མ་ཙམ་རེ་རྫོངས། དེའང་མ་འབྱོར་ན་
ཆུ་དང་མེཤིང་དུམ་པ་རེའི་གཞི་གྱིས་དང་འདི་ཁོ་ན་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་ང་
ལ་འཕགས་པས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན། མི་ཡི་བེར་ལོ་ཙམ་མིན། འཕགས་
པ་ཁོང་གིས་བརྟུན་མི་གསུངས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཞལ་གདམས་དུ་མར་
གནངས་ཏེ་སྐྱ་གཤེགས་པ་ན། སུར་ཞག་བདུན་བཞག་ན་འཇའ་ལྷས་སུ་ཡལ་
ཆུ་ལ། ཞག་གསུམ་ན་བྱིས་པ་ལོ་བདུན་ཅན་གྱི་ལྷས་ཙམ་དུ་སོང་ཡོད་པར། སུ་
ཆེན་ཞིག་གིས་མཐོང་སྟེ་གདུང་སྐལ་མི་ཐོབ་དུ་དོགས་པས་སྐྱ་གདུང་བཞུས་
པར་རིང་བསེལ་གྱི་ཕུང་པོར་གྱུར་ཏོ།

དེ་ཡིས་རྗེས་སུ་བརྒྱང་བ་ཆོས་རྗེ་ཤེས་རབ་འབྲུམ་པ་ནི། འབྲུངས་
ལུལ་མདོ་སྟོད་རྩ་རོང་དུ་ཡིན། གཞོན་ནུའི་མཆན་བཟང་པོ་དཔལ་དུ་
བཏགས། དགུང་ལོ་བརྒྱ་གཅིག་པ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་། མཆན་ཤེས་རབ་འབྲུམ་
ཞེས་གསོལ། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གྲུས་ཤིང་འདུལ་བའི་ཚུལ་ལྷགས་
དང་མཐུན་པར་བཞུགས། སར་བྱིན་དང་མདོ་སྟེ་རྒྱན་སོགས་ལེགས་པར་
མཁྱེན་ཏོ། དགུང་ལོ་དེ་ཉིད་ལ་བཤད་པ་མཇུག་པས་ཤེས་རབ་ཆེ་བའི་
གྲགས་པ་ཐོབ། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་ལ་བཀའ་བཞི་མཁྱེན་ནས་གྲུ་བསྐྱོར་
མཇུག། འཆོ་བ་བསོད་སྟོམས་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་སྐྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་
གཉིས་ལ་གནས། སྟོན་འབྲེལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ངོ་ནང་ཀུན་སྤང་ཆེན་པོའི་
དུང་དུ་མཇུག་ཏེ་མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་དུ་མ་དང་། བྱད་པར་དུ་དཔལ་དུས་

ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུ་འབྲེལ་མན་ངག་སྐྱབ་དཀྱིལ་ལག་ལེན་བསྐྱེད་རྫོགས་
ནམས་དང་། སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དམར་བྲིད་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་གསན་ནས་
སྐྱབ་པ་ཡུན་རིང་མཛད་པས་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་ཆལ་རྫོགས་ཏེ། གཞན་རྒྱུ་
སློན་པར་མཛད་ཅིང་། མདོན་ཤེས་དང་གྲུབ་ཉགས་སོགས་དུ་མ་བསྟན། རོ་
ནང་ཆེན་པོའི་ལུང་བསྟན་ལྟར་སྤྲུལ་བྱ་ཆལ་དུ་དགོན་པ་བཏབ་པས་ཆོས་
དང་དཔལ་འབྱོར་ཤིན་ཏུ་རྒྱས། མི་དང་མི་མིན་གྱི་གདུལ་བྱ་དུ་མའི་དོན་
མཛད། འཇམ་དཔལ་དམར་པོའི་ཞལ་གཟིགས། རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མས་ལུང་
བསྟན་པ་ལྟར། མཁན་ཆེན་ཚུ་བཟང་པ་བྱང་ཆུབ་འབར་གྱི་དྲུང་དུ་བྱོན་
ཏེ། འཕགས་པ་བརྩ་གཅིག་ཞལ་དཔལ་མོ་ལྷགས་དང་། དོན་ཞགས་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་ཆང་མ་ཁྱུས་ནས་སྦྱང་གནས་ལྷ་
བ་གསུམ་དུ་མཛད་པས། འཕགས་པ་བརྩ་གཅིག་ཞལ་ལ་སྒྲོལ་མ་འདིགས་པ་
བརྒྱུད་སྒྲོབས་ཀྱིས་བསྒྲོར་བ་དངོས་སུ་གཟིགས། དེ་ནས་བཟུང་ཉེ་འཕགས་
པ་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་གྱུར། རྒྱལ་སྤྲུལ་ཐོགས་མེད་པ་སོགས་
དག་པའི་སྒོ་བ་མ་དུ་མ་ཞིག་གིས། གཟིམས་མལ་ནས་འཕགས་པ་རྒྱན་རས་
གཟིགས་རྩ་བུ་བཞི་བརྩ་པའི་རྣམ་པ་དང་། རྒྱག་བཞི་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
དུའང་གཟིགས། མཁྱེན་རབ་ཀྱི་ཆལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་
བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཆད་མེད་པ་མཛད། མཐར་འཁོར་མཆར་བའི་
ལྟས་དུ་མ་དང་བཅས་སྐྱུ་གཤེགས། ཕུར་བཞུས་པ་ན་སྐྱུ་གདུང་ཐམས་ཅད་

རིང་བསྐལ་གྱི་ཡུང་པོར་གྱུར་པ་སོགས་ནམ་ཐར་བརྗོད་ལས་འདས་སོ། །

དེ་ཡིས་རྗེས་སུ་བརྩུང་བའི་ཐུགས་སྒྲས་ཀྱི་གཙོ་བོ། ཏུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་མངའ་བདག་རྒྱལ་སྒྲས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་དཔལ་ཡིན། དེ་ཉིད་ཀྱི་འཁྲུངས་ཡུལ་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་དང་ཉེ་བའི་བྲག་སྐྱ་རྒྱ་མཚོ་དེའི་ཕྱོད་ལྷོ་ས་གཡོ་ཞིང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་འབབ་པ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་དགེ་མཚན་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱ་འཁྲུངས། མཚན་ལ་དཀོན་མཆོག་བཟང་པོ་བཏགས། སྟོན་གྱི་ཆེ་རབས་དུ་མར་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཆོས་ལ་གོམས་པའི་མཐུས། རྒྱུ་དུ་སྐྱ་ཤེས་ཅམ་ནས་བརྩུང་བདག་ལས་གཞན་གཅིས་པར་འདྲིན་པའི་ཐུགས་དང་། བྱད་པར་དུ་སེམས་ཅན་དམན་པ་ལ་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེ། དཀོན་མཆོག་སོགས་ཡུལ་གོང་མ་ལ་ཞེས་དང་དད་པ། ཅེད་མོ་རྒྱུ་ཆད་དམ་པའི་ཆོས་ལ་གཞིལ་བ་ཞོ་ན་ཅན་ཞིག་བཞུགས། དགྲང་ལོ་བརྒྱ་བཞི་པ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་བའི་ཆེ་མེ་ཏོག་གི་ཆར་བབས་པ་སོགས་ལྟས་དུ་མར་བྱང་། མཚན་བཟང་པོ་དཔལ་དུ་བཏགས། པགས་པའི་ཐུལ་བ་ལུས་ལ་གྱོན་པ་ཅམ་གྱིས་ལྷུང་བ་བྱུང་བར་དོགས་ནས་ཤིན་དུ་ཡང་བ་བྱུང་གསུངས། དགྲང་ལོ་ཉེར་དགུ་སོན་པ་ན་དཔལ་ཨེ་ཡི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བྱང་སེམས་རིན་ཆེན་མགོན་གྱི་བྱུང་དུ་བསྟེན་པར་རྗོགས། དེའི་གོང་དགྲང་ལོ་བཙུ་ལྔ་ནས་བརྩུང་དབུ་མར་འདུལ་མཛོད་ཀྱི་གཞུང་མཐའ་དག་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་ཅིང་མཁས་རིགས་ཀྱིས་སྟན་

གྲགས་ཀྱིས་བྱས་སྟེ། བོ་དོང་ཨེ་ཡི་གདན་ས་མཛད། ཆོས་གསན་པའི་སླ་མ་
 ཡང་ས་སྐྱ་དཔལ་ལྷན་སླ་མ་དམ་པ། འཇམ་དབྱངས་འཁོན་སྟོན། དཔང་ལོ་
 ཆེན་པོ་རིན་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས། བཤན་ཆེན་ཆོས་རྒྱུ་དཔལ། ཆོས་
 རྒྱུ་བསོད་ནམས་དཔལ། ཀུན་མཁྱེན་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ། ཀུན་མཁྱེན་དོལ་
 པོ་པ་སོགས་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བཅུ་སྟོར་ཙམ་ལ་བསྟེན་ཅིང་། རྒྱ་
 ཆོས་བོད་དུ་འབྱུང་བ་གངས་ཅན་སྤྱིངས་སུ་ཡོད་དོ་ཅེག་ཐམས་ཅད་གསན་
 པ་མཐར་ཕྱིན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སློ་སྦྱོང་བསྟོམས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 རྣམ་པ་གཉིས་གཞུང་ལས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་ཐུགས་ལ་འཁྱུངས། མཛེ་
 སྤང་བྱུང་བ་དང་། ཤིག་ནད་ཅན། ཉན་གདོན་བྱུག་གཟེར་སོགས་ཀྱིས་མནར་
 བའི་མདོར་ན་སྟོང་རྒྱུ་ཆེ་བའི་སེམས་ཅན་གཟིགས་སོ་ཅོག་གི་སྦྱུག་བསྟུལ་དེ་
 ཉིད་དུ་དངོས་སུ་བཞེས་ཤིང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་སྦྱུག་
 བསྟུལ་ལས་གྲོལ་བར་མཛད། ཐུགས་བསྐྱེད་ཆེན་མོ་གསན་པའི་ཆོ་ཡང་
 འཇམ་འཁོར་དང་ས་གཡོ་བ་སོགས་ཡ་མཆན་དཔག་མེད་བྱུང་། ཆོས་རྒྱུ་ཤེར་
 འབྱམ་པའི་མདུན་ནས་སྦྱོར་དུག་གསན་ཅིང་སྦྱབ་པས་རྟགས་བཅུ་ཡོན་ཏན་
 བརྒྱད་རྫོགས་ཏེ་སྦྱབ་རྟགས་ཐོན་ཀྱང་། སླ་མས་འཕགས་པ་བཅུ་གཅིག་ཞལ་
 ཉིད་སྦྱོ་བ་དུ་མའི་ལྟ་སྐལ་དུ་དགོངས་ནས། ལྷ་སྦྱབ་དང་། ཅན་གོ་མི། དཔལ་
 མོ་སོགས་ལུགས་སོལ་དུ་མའི་དབང་བྱིད་སྦྱབ་ཐབས་གནང་། བོ་དོང་ཨེ་ཡི་
 གདན་ས་དགྲང་ལོ་ཉེར་དགུ་ནས་ཞེ་གཉིས་ཀྱི་བར་མཛད། དེ་ནས་གདན་

སའི་ཆོས་དཔོན་དཔང་ལོ་ཆེན་པོ་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་དཔེ་གནས་དངུལ་ཆུང་རྒྱུ་
དུ་ཐེབས་ནས། ཉེར་གནས་མ་གཏོགས་གཞན་སྤྱོད་ཀྱི་མཇུག་པའི་
སྒྲུ་མཆོམས་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅམ་ལ་སྒྲུང་གནས་དང་། སྒོ་སྒྲུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
ཉམས་བཞེས་དང་། ཉིན་རེར་ཕྱག་དང་བསྐྱོར་བ་བརྒྱ་ཙུ་འེ་མཛད་པ་སོགས་
མདོ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲུང་བཅས་པལ་པའི་སྒོར་མི་ཆུད་པ་ཅམ་མཛད། ཟླ་བ་
དུག་ནས་འཕགས་པ་ཞལ་བཅུ་གཅིག་པ་ལ། དོན་ཞགས་ལྟ་ལྟ་སོགས་སྒྲུན་
རས་གཟིགས་ཀྱི་ལྟ་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བསྐྱོར་བ་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་
བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས། འཕགས་པ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་སྒྲོང་ཉིད་སྒྲོང་
རྩི་བྱང་པར་ཅན་ཕྱགས་ལ་འཁྱུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རྩི་རང་བྱུང་བུ་ཆེན་རྟོགས་
ལྟ་གྱིས། ཕྱགས་རྩི་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་གྲང་ལ་རིས་མོ་བྲིས་པ་དེ་ལ་ཟེར་
བ་མིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བུ་གཅིག་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་མངའ་
ཞིང་། སྒྲོང་ཉིད་སྒྲོང་རྩི་སྒྲོང་དུ་གྱུར་པ་རྒྱས་སྤྱོད་ཐོགས་མེད་འདྲ་བ་ལ་ཟེར་
བ་ཡིན་གསུངས་པས་མཆོད་ནོ། །

ཏྲག་ཏུ་རང་སྒྲོན་ཁོ་ན་ལ་རྟོག་ཅིང་གཞན་སྒྲོན་ལ་མི་རྟོག་པས་
མཆོག་དམན་གྱུན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་འབའ་ཞིག་ལྟ་བུ་མཛད། འཇིག་
རྟོག་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་གཏན་ནས་མི་མངའ། དུམས་སྒྲོང་རྩི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་ཀྱི་མཐུས་སྒྲུ་དུང་ན་འཁོད་ཅིང་ཉེ་བའི་མི་ཕྱགས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་གྱིས་སྒོ་དུལ་ཏེ། རི་དྲགས་དང་གཅན་གཟན། བྱི་དང་བྱི་ལ། བྱི་དང་

སྤང་པོ། སྤང་གི་དང་ལུག་སོགས་པན་ཚུན་སྤང་བའི་སེམས་དང་བྲལ་ཏེ་ཚེད་
མོ་བྱེད་པ་སོགས་འབྱུང་། བཞུགས་གདན་ན་བཟའ་ཚུན་ཆད་གཞན་ལ་སྟེར་
བ་སོགས་པར་བྱིན་དུག་ལ་ཆགས་མེད་དུ་སྦྱོད་དེ། མདོར་ན། བཅེ་དང་སྟན་
པ་སྦྲེལ་བ་དང་། བཏན་པ་ཉིད་དང་ལག་བརྒྱུད་དང་། དགོངས་པ་ཟབ་མོ་རེས་
འབྲེལ་བ། འདི་དག་སྟོ་ལྡན་ནམས་ཀྱི་རྟགས། ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་མདོན་དུ་
རྒྱར་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་ཆོས་གསུང་དུས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་རྟག་
དུ་བབས། ཞལ་སྡེ་ནས། རོ་བོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དུས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་འདི་བཀའ་
དོགས་པས་དུས་བྱིས་ཀྱང་འདི་འཕོག་པ་ཉུང་། དེའི་སྟབས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་མང་པོ་མ་བྱུང་། ད་ནས་བཀའ་ཡང་དུ་བཏང་བ་ཡིན་
པས། བྱེད་ཅག་འཕོག་རྒྱས་པ་ཀྱུན་ཀྱིས་འཕོག་ཅིག་གསུངས། ན་བཟའ་དང་
གཟིམས་ཁང་ཚུན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲིས་བྲལ། བཤེས་གཉེན་དང་བུ་སྟོབ་དུ་
མས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྐྱར་ཡང་ཡང་མཇལ། མི་ལམ་སྦྱ་ལུས་མདོན་ཤེས་
ནམས་ལ་དབང་ཐོབ། སོ་ཐར་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཕོག་པ། འཆད་ཚྭ་
མཛད་པ། དཔེན་ས་བསྟེན་པ། ཐུབ་ཐོབ་ཀྱི་སྟོབ་མ་ཐོན་པ་སོགས་གང་ལ་
དཔག་ཀྱང་སྦྱ་ཆོ་རིལ་པོར་དེ་ཁོ་ན་མཛད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་བཞུགས། སྐབས་
དེ་སྟོར་ཀྱི་ཐོད་ཀྱི་ཆེ་དགུ་དང་། སྐད་རིགས་མི་གཅིག་པའི་སྦྱེ་བོ་བགྲང་ལས་
འདས་པ་མཐོང་ཐོས་དྲན་རིག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་སྟོན་
ཅིང་གོལ་བར་མཛད་ནས་བྱ་ལོ་སྦྲེལ་བ་དགུ་པའི་ཉི་ཤུ་ལ་རོ་མཚར་བའི་ཆོ་

འཕྱུལ་དུ་མ་དང་བཅས་ཏེ་འཕགས་པའི་ཐུགས་ཀར་ཐིམ་མོ། རྗེ་དེ་ལ་སྐལ་
ལྷན་གྱི་མཁས་དང་བྱབ་པ་བརྟེས་པའི་སྒོ་བ་མའི་ཆོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་
པ་ཞིག་བྱང་བ་དང་། ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྒོ་ན་ལམ་འགྲན་ཟླ་དང་བལ་བའི་
སྟོབས་ཀྱིས། དེར་སང་གི་གནས་སྐབས་སུ་འང་གངས་ཅན་སྤྲོངས་འདིར་བྱབ་
མཐའ་པལ་མོ་ཆེ་ལ་རྒྱས་སྒྲས་ཆེན་མོ་འདི་ཉིད་ལས་བརྒྱད་པའི་འཕགས་
པའི་ཆོས་སྒྲོར་གྱི་རྒྱུན་སྒོལ་མ་ཉམས་པར་བཞུགས་པ་ཡིན་ལ། ཁོ་བོས་ནི་
སྐབ་བརྒྱད་ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་བཀའ་བབས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་འཇམ་
པའི་དབྱངས་དངོས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་བྱོས་པའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་བཀའ་གསར་རྟིང་གི་
བརྒྱད་པ་འདྲ་མིན་ཅན་ལན་གྲངས་དུ་མར་ཐོབ་བོ། རྒྱས་སྒྲས་ཆེན་པོ་དེ་
མན་ཆད་སྒྲ་མ་བརྒྱད་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཐོས་པར་འདོད་ན་ས་
དགེ་བཀའ་རྟིང་རང་རང་གི་གདམས་ངག་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་གོང་མ་རྣམས་
ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་སོ་སོའི་ཐུགས་བཞེད་ལྟར་གཟིགས་འཆལ་
ཞིང་། འདིར་ནི་ཐུན་མོང་དུ་བྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་ཁོ་
བོས་མ་བཤད་དོ།

དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་བར་གནས་པའི་སྒོ་ནས་འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་
གཟིགས་དབང་ཐུག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐབ་ན་བྱིན་ལྐབས་ཀྱི་ཆོན་ཁ་མ་
ཉམས་པས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་འཁོར་བ་ལས་ཉོན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་
ལས་ཐར་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་མཐར་བྱིན་པའི་མཆོག་གི་དངོས་

ཐུབ་མཁུན་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ལ་སླ་མ་བརྒྱུད་པའི་ནམ་ཐར་བསྟན་
པས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་སྟོབ་བསྐྱེད་ནས།

རི་ལྟར་སྐྱབ་ཚུལ་ལོ་རྒྱས་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ།

རི་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་དངོས།

དུས་གང་ལ་སྐྱབ་པ།

ད་ནི་གཉིས་པ། རི་ལྟར་སྐྱབ་ཚུལ་ལོ་རྒྱས་དང་བཅས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རི་
ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་དངོས་དང་། ཞར་བྱང་ལོ་རྒྱས་འཕྲོས་དོན་དང་བཅས་
པའོ། །དང་པོ་ལ་དུག་སྟེ། དུས་གང་ལ་སྐྱབ་པ། གང་ཟག་གང་གིས་སྐྱབ་པ།
གནས་གང་དུ་སྐྱབ་པ། ཚུལ་རི་ལྟར་སྐྱབ་པ། སྐྱབ་པ་དག་པའི་ཕན་ཡོན། མ་
དག་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་སླ་བ་དང་པོའི་ཆེས་
གཅིག་ནས་བཙོ་ལའི་བར་སྟོན་པ་བྱུང་བའི་དབང་པོས་སྤྱེགས་སྟོན་པ་
ཞི་དུག་ཕམ་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་མོ་བསྟན་པའི་དུས་དང་སླ་བ་བཞི་པའི་ཆེས་
བརྒྱུད་ལ་སྟོན་པ་སྤྱོད་བཞུགས། བཙོ་ལ་ལྟུམས་སྤྱོད་ཞུགས་པ་དང་སངས་རྒྱས་
པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ་དུས་ཆེན་སྤྱི་འདོམས། སླ་བ་དུག་པའི་ཆེས་
བཞི་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་དུས་ཆེན། སླ་བ་དགུ་པའི་ཆེས་བཙོ་ལ་ལ་

ལྟ་བུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་ཉེར་གཉིས་ལ་དངོས་སུ་བབས་པར་ཆོ་འཕྲུལ་
ཆུང་བུའི་དྲུས་ཆེན་དུ་བྲགས་པ་སྟེ་དྲུས་ཆེན་ནམ་བཞི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དེ་
ནམས་ལ་དགོ་སྡིག་གང་བྱས་ཐམས་ཅད་འབྱམ་འགྱུར་དུ་འགོ་བའམ། སལ་
ཆེར་ས་ཡ་ཕྲག་བརྒྱར་འགྱུར་བར་གསུངས། གཞན་ཡང་སྒྲུབ་བྱུང་ངོ་ཅོག་
གི་ཆོས་གཅིག་ལ་ལྟ་ཡི་བྱ་གཞོན་ནུ་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱིས་དགོ་སྡིག་ཅི་
བྱེད་པ་བལྟ་བུ་འོང་བས། དེའི་ཉིན་སངས་རྒྱས་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མཆོན་
ནས་བརྗོད་ཅིང་། སྒྲུབས་སུ་འགོ་བ་དང་ཐུགས་བསྐྱེད་བ་བསྟེན་གནས་
སྒྲུང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོ་བ་བྱས་ན་བསྐྱེད་པ་བཞི་བཅུའི་སྡིག་སྒྲིབ་བྱང་བ་
དང་། རལ་གྱི་དང་མདུང་ཐུང་གི་དཔྱལ་བ་ལས་ཐར། ཆོས་བརྒྱད་ལ་རྒྱལ་
བྱ་བེ་ཅོན་ཅན་སེམས་ཅན་ནམས་ཆེ་རིང་ཐུང་བལྟ་བུ་འོང་བས། དེའི་ཉིན་
སངས་རྒྱས་སྟོན་སྒྲུབ་པའི་མཆོན་ནས་བརྗོད་ཅིང་ཐུགས་བསྐྱེད་བ་སོགས་ཀྱི་དགོ་
བ་སྒྲུབ་ན་བསྐྱེད་པ་སྟེན་ཅུའི་སྡིག་སྒྲིབ་བྱང་། གཅད་གཏུབ་ཀྱི་དཔྱལ་བ་
ལས་ཐར། ཆོས་བརྒྱ་བཞེར་གཤིན་རྗེའི་འཁོར་དབང་པོ་འཆར་བྱེད་སེམས་
ཅན་ནམས་ཀྱིས་དགོ་སྡིག་གང་བྱེད་ཡི་གེ་བྲི་བར་འོང་བས། དེའི་ཉིན་
བསྐྱེད་བ་བྱང་སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་མཆོན་བརྗོད་ཅིང་ཐུག་འཆལ་བས་བསྐྱེད་
པ་སྟོང་གི་སྡིག་ལྟངས་བྱང་། ཆུ་ཆོན་ཁོལ་མའི་དཔྱལ་བ་ལས་ཐར། ཆོས་བཙོ་
ལཱ་ལམ་རྒྱད་ལྟ་ཡི་དེད་དཔོན་ཆངས་པ་ཀྱན་རིག་སེམས་ཅན་གྱི་དགོ་
སྡིག་བལྟ་བུ་འོང་བས། དེའི་ཉིན་སངས་རྒྱས་སྒྲུང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་མཆོན་

ནས་བཅོམ་དེ་སྤྲུགས་བཞུགས་པས་བསྐྱེད་པ་ཉིས་བརྒྱའི་སྤྲུག་པ་དག་གྲང་
དམུལ་དུ་མི་སྟེ། ཆོས་བཙེན་བརྒྱུད་ལ་གཤེན་རྩེ་ཆོས་རྒྱལ་དགེ་སྤྲུག་ཅི་བྱེད་
བལྟ་བུ་འོང་བས། དེའི་ཉིན་འཕགས་པ་སྦྱོན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མཆན་སྤྲུགས་
བཞུགས་པས། བསྐྱེད་པ་དགྲུ་བརྒྱའི་སྤྲུག་སྦྱིབ་བྱང་། རལ་གྱི་གདོང་གཡང་གི་
དམུལ་བ་ལས་ཐར། ཆོས་ཉེར་གསུམ་ལ་ལྟ་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་འོང་། དེའི་
ཉིན་སངས་རྒྱུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་མཆན་བཅོམ་པས་བསྐྱེད་པ་སྦྱོང་གི་
སྤྲུག་པ་བྱང་། ཡི་དྲགས་སུ་མི་སྟེ། ཆོས་ཉེར་བཞིར་གཤེན་རྩེའི་འཁོར་དབང་
པོ་ཐེུག་པོ་འོང་། དེའི་ཉིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་ཡི་སྦྱོང་པོའི་མཆན་
སྤྲུགས་བཞུགས་པས་བསྐྱེད་པ་སྦྱོང་གི་སྤྲུག་པ་བྱང་། གཙོད་གཏུབ་ཀྱི་དམུལ་
བ་ལས་ཐར། ཆོས་ཉེར་བརྒྱུད་ལྟ་ཡི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་འོང་། དེའི་ཉིན་སངས་
རྒྱུ་རྣང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་མཆན་བཅོམ་པས་བསྐྱེད་པ་དགྲུ་བརྒྱའི་སྤྲུག་པ་
བྱང་། དམུལ་བ་ཐིག་ནག་ལས་ཐར། ཆོས་ཉེར་དགྲུར་ཕྱོགས་སྦྱོང་བརྒྱའོང་
བས། དེའི་ཉིན་སངས་རྒྱུ་སྦྱོན་སྦྱེའི་མཆན་བཅོམ་པས་བསྐྱེད་པ་སྦྱོང་གི་
སྤྲུག་པ་བྱང་། ཐལ་ཆན་མེ་མུར་ཀྱི་དམུལ་བ་ལས་ཐར། གནམ་སྦྱོང་ལ་ལྟ་
ཆེན་ཆངས་པ་འོང་། དེའི་ཉིན་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པའི་མཆན་སྤྲུགས་བཞུགས་
པ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་སྦྱོང་གི་སྤྲུག་པ་བྱང་། ཞིབ་མོར་འཛོམས་པའི་དམུལ་
བ་ལས་ཐར་བ་སོགས་གསུངས་པ་དང་། བྱང་པར་དུ་ས་གཞི་བའི་ནང་དགེ་
སྦྱོང་མ་དཔལ་མོ་ཉིད་དང་། བརྒྱུད་པའི་སྤྲུག་མ་པལ་མོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱང་ཐུབ་པ་

བརྟེན་ཏེ་འཕགས་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དུས་བབ་ཀྱང་འཕགས་
ཅན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་དུས་ཆེན་ཀྱང་པར་ཅན་དེ་རྣམས་ཅི་རིགས་
དང་བསྐྱེད་ཏེ་སྒྲིབ་གནས་བྱས་ན་བར་ཆད་མི་འབྱུང་ལ་སྒྲིག་ལྗང་དག་ནས་
དངོས་གྲུབ་ལྟར་དུ་ཐོབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །

གང་ཟག་གང་གིས་སྐྱབ་པ།

གཉིས་པ། གང་ཟག་གང་གིས་སྐྱབ་པ་ནི། སྤྱིར་བཏང་ནི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་
ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཁོ་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཅུང་། བྱེ་བྲག་རིགས་ཀྱི་
ལྷ་ཡི་སྐྱབ་ཐབས་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་དུ་ནི་སྤྱི་ཤར་ཉམས་སུ་ལེན་དུ་
ཅུང་བ་དང་། ཀྱང་པར་དུ་ཡང་བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་འདིའི་སྡེ་འགོ་མཐའ་
དག་མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་ལྟར་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ལྷ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་དང་འབྲེལ་བའི་མ་ཁྱེ་འདོན་ཤེས་པ་
སྒྲིབ་གནས་སུང་རུས་པ་ཡན་ཆད་ནས། གསང་སྤྲགས་སྤྱི་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་
པ་མན་ཆད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་ཆོག་པར་སྤྱི་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་
ཕྱག་བཞེས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བྱིས་པ་ཐ་མལ་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་ལྷ་སྤྲགས་
དེའི་རྩིས་གནང་རིག་གཏང་བཞག་ལུང་བཅས་ཆང་མ་ཐོབ་ན་རབ། ཐ་ནའང་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལ། མི་འཁྲུགས་པ་དང་། བརྒྱའི་རིགས་ལ་
དོན་ཞགས་ལྷ་བུ་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཞིག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་པ་ཞིག་

ནི་ངེས་པར་དགོས་པ་ལྟ་བུར་མངོན་ཞིང་། དེར་སང་བྱིས་པ་ཡལ་པ་རྣམས་
སྦྱང་གནས་སྟོད་པའི་ཆོ་ནའང་བསྐབ་སྟོམ་སྦྱིན་པ་གཞིར་བཞག་གནས་
སྐབས་དེར་འཇུག་ཏུ་གི་ཕྱིར། མདོ་གཟུངས་ཀྱི་བསྐྱེད་ལུང་། གཟུངས་རིང་
ལུང་གི་རྩིས་སྒྲོམ་ལན་གསུམ་རེ་ཐོག་མར་བཞུད་ཏུ་བརྟུག་དགོས་པ་གལ་
ཆེ། དེ་ཕྱིན་ཆད་འཇུག་ཏུ་ཏུང་བའི་ཆེད། སྦྱང་གནས་གྲོལ་བའི་ཉིན་ལྟ་དེའི་
རྩིས་གནང་ཞིག་གྲུབ་ན་ཕྱག་ལེན་ཡལ་ཆེར་ལ་ཡོད་པས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཤིང་
ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་ངེས་བྱས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཉིན་གྱི་གང་ཟག་
སྐྱ་སེར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཇུག་གོ།

གནས་གང་ཏུ་སྦྱབ་པ།

གསུམ་པ་གནས་གང་ཏུ་སྦྱབ་པ་ནི། དགེ་ཞིང་བཀྲ་ཤིས་པའི་གནས་དབེན་ས་
སྟོན་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་ཁྲ་མ་སྦྱེས་ཆེན་གོང་མ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་
པའི་བསྐྱབ་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ནམ། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཉིན་བྱིན་ཅན་
ནམ། རྒྱ་ཆེར་བཞུགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ངམ། བྲག་རིའི་ཕུག་གམ་སྟོན་
ཤིང་ཆེན་པོའི་རྩུང་ངམ། ཡིད་དང་མཐུན་པའི་ས་ཕྱོགས་གཙང་མའམ། རང་
གི་གནས་ཁང་སོགས་གང་ཡིན་ཡང་གད་དར་སོགས་གཙང་སྦྱ་ལེགས་པོ་
བྱས་པའི་གནས་སུ་བསྦྱབ་པར་བྱའོ།

ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ།

བཞི་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བ། དངོས་གཞི། རྗེས་སོ། །དང་
པོ་ནི། དུལ་མཐུན་པའི་རྒྱུན་སྒྲུབ་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཆོན་ཉིད་དང་
ལྟན་པའི་མདུན་ནས་སམ། རང་ཉིད་ཀྱི་ལེན་ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཡང་རུང་
སྟེ། རྒྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྒྱུ་རྟེན་གྱིས་འབྱུང་སོགས་སྒྲུབ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་
མདུན་དུ་མཆོད་པ་རྣམས་ལྟ་སོགས་ཅི་འབྱོར་པ་བཤམས་ནས། རངས་པར་ཟས་
མ་ཟོས་པའི་གོང་རོལ་སྤྲོ་མོ་ནས་ཁྱུས་དང་གཙང་སྦྱ་དག་པར་བྱས་ཏེ་སྟོམ་པ་
ལེན་དགོས་ཤིང་། གོས་རྒྱན་ནར་མ་མ་གཏོགས་གསར་དུ་མི་བརྒྱན་། ལྷམ་
གཉིས་ཐུང་། འཕོག་ཡུལ་ལས་སྟན་ཤིན་ཏུ་དམའ་བར་སྒྲངས་། ལུས་ཀྱི་སྦྱོད་
ལམ་ཤིན་ཏུ་ཞི་ཞིང་དུལ་བའི་སྟོན་ནས་གུས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་སྦྱར་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ལུགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ནི། སྟོམ་པ་དེ་ལེན་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་གི་བསམ་
པ་རྣམས་དག་དང་ལྟན་ན་ཤན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤིན་ཏུ་སྡིག་པ་དྲག་པོ་ཅན་
ལའང་སྦྱོབ་པར་གསུངས་ཤིང་། བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྒྱུན་རས་གཟིགས་
ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོས་པ་དང་བྱད་མེད་མཆོག་དམན་པལ་
པ་སྤྲུ་ཡིན་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པར་ལྟར་རྒྱུད་སྡེའི་དམ་ཆོག་ལ་སྟོས་པའི་
དབང་བསྐྱར་སོགས་ཀྱི་སྟོན་རུང་དུ་བྱས་ན་སྦྱང་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་འཕོག་
ཏུ་རུང་བས། དེ་ལ་སྦྱར་ཡང་སྟོམ་པ་སྦྱོབ་པའི་འགལ་རྒྱུན་སྡིག་སྦྱོབ་སྦྱོང་།

ཞིང་། མཐུན་རྒྱུ་ཚོགས་བསགས་པའི་ཆེད་དུ། ཐོག་མར་རང་རང་གི་
 མདུན་གྱི་ནམ་མཁའི་གནས་སུ་ཅ་བའི་སྤྲ་མ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་འཕགས་
 པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཞལ་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་འཁོར་ཡི་དམ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཡི་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་དང་། རྩོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་སེམས་
 ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ཚོས་སྤྱད་ནས་ལྷའི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བསྐྱོར་ཏེ་
 སྤྱིན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ལྟར་རང་ཉིད་ལ་ཐུགས་དཀྱེས་བཞིན་དུ་བཞུགས་
 པ་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་གྱི་རྟེན་གང་ཡོད་དེ་རྣམས་དང་དབྱེར་མེད་པར་བསམ་
 བས། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྤར་རང་རང་གི་ལུས་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་ཀྱི་
 རྩལ་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པ་སྒྲོས་སྤྱལ་ཞིང་། རང་གི་གཡས་སུ་ལ། གཡོན་དུ་
 ལ། མདུན་དུ་གནོད་བྱེད། རྒྱབ་དུ་གཉེན། མཐའ་སྐྱོར་ཀྱང་དུ་བར་མའི་འགོ་
 བ་སྟེ། རྣམ་མཁས་གར་བྱབ་པའི་པ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོད་པ་དང་
 ལྷན་ཅིག་དུ། བྱག་འཆལ་བ། མཆོད་པ་འབུལ་བ། སྤྲིག་པ་བཤགས་པ། བསོད་
 རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་པ། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་བ། བྱ་ངན་
 ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ། དགེ་ཅ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྡོམ་བ་སྟེ། ཡན་ལག་
 བདུན་པ་བཞི་དེ་པ་ལ། ཡུལ་བྱང་པར་ཅན་སྤྱབས་གནས་དཀོན་མཆོག་
 གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་བཞུགས་པའི་སྤྲ་མ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་འཁོར་
 དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དད་པ། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྔལ་གྱིས་མནར་
 ཞིང་པ་མར་གྱུར་པའི་འགོ་བ་མཐའ་དག་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྔལ་ཐམས་

ཅད་དང་བྲལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སྤྲིང་རྩེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས། རང་གིས་ཐོག་མེད་ནས་ད་བར་བསགས་པའི་སྤར་བྱས་ཀྱི་ཐིག་སྒྲིབ་
ཐམས་ཅད་རྩ་བ་ནས་བཤགས་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་ཁོང་དུ་དྲག་སོང་
བ་ལྟ་བུ། དེ་ཕྱིན་ཆད་འཆི་བ་སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་ཐིག་པ་མི་དགེ་བ་མི་བྱ་སྟམ་
པའི་དམ་བཅའ་བྲག་པོ་སྟེ། མདོར་ན་དེ་སྤར་ཐིག་པ་བྱས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་
ཤིང་སྒྲག་སྟེ། རོ་ཆ་བའི་སྒོ་ནས་འགྲོད་སེམས་ཡང་ཡང་བསྐྱེད། དེ་པན་
ཆད་སྒོམ་སེམས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཆད་ཐུབ་བྱ་བ་དེ་ཐིག་པ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་
ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ཀྱན་སྦྱོང་དུང་དུང་པ་ཞིག་གིས་བསྐྱལ་
ཏེ། དངོས་སུ་ཕྱག་འཆའ་བ་དང་བཅས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་
སྒྲ། ཞེས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བསྟོན། ཞེས་པའི་
བར་གྱིས་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཆང་བར་ཆོག་རྩེས་དོན་བྲན་གྱི་ཚུལ་དུ་ལེགས་
པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་སྦྱང་གནས་ཀྱི་སྒོམ་པ་དང་པོ་འཕོག་པ་ཡིན་ན། ཐོག་
མར་སྒོམ་དཔོན་གྱི་མདུན་དུ་ཕྱག་གསུམ་འཆའ། དེ་ནས་མདུན་དུ་གྲས་པའི་
སྦྱོད་ལམ་གྱིས་འདུག་སྟེ་རྩེས་སྒོས་བྱེད་དགོས་ཤིང་། རྩེས་སོར་རྟེན་གྱི་དབང་
ངམ། སྒོབ་དཔོན་གྱི་མདུན་ནས་རང་གིས་འདོན་ཏེ་ལེན་ཤིས་ན་རུང་བར་
གསུངས་སོ། །

གང་ལྟར་ཡང་ཕྱག་འཆའ་བའི་དུས་ནའང་ཕྱག་རྒྱ་མེ་ཏོག་ཁ་
འབྲས་པ་ལྟ་བུའི་བར་ན། སྦྱོང་པ་མ་ཡིན་པར་ནོར་བུའམ། དུང་དཀར་གཡས་

འབྲིལ་སོགས་ཡོད་པར་མོས་ཏེ་ཐལ་མོ་སྤྱི་བོ། མགིན་པ། སྤྱིང་ག་རྣམས་སུ་
རིམ་བཞིན་སྦྱར་ཏེ། སྦྱབས་ཡུལ་གྱི་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཆལ་
བས། བདག་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་
རྒྱབས་ཞུགས། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྤྲིག་སྦྱིབ་དག་འདོད་ཆགས་ཞེ་
སྤང་གཏི་ཐུག་གསུམ་སྦྱངས། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྦྱག་བསྐལ་དང་
བྲལ། མཐོང་སྒྲོམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་གསུམ་བསྒྲོད་པ་མཐར་བྱིན། སངས་རྒྱས་སྦྱ་
གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པར་མོས། ཡན་ལག་ལྔ་ས་ལ་གཏུག་པ་
ན། སྦྱབས་ཡུལ་གྱི་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་ཕྱིན་ལས་དང་བཅས་པའི་བྱིན་
རྒྱབས་མ་ལུས་པ་ཞུགས། སྒྲོ་གསུམ་ཆ་མཉམ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་
སྤྲིག་སྦྱིབ་ཐམས་ཅད་དག་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ཐུག་ང་རྒྱལ་ཕྱག་དོག་
སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་དུག་ལྔ་སྦྱངས། འགོ་བ་ལྔ་ཡི་གནས་རིས་ཀྱི་སྦྱག་བསྐལ་
མཐའ་དག་དང་བྲལ། ཆོགས་ལམ། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒྲོམ་ལམ། མི་སྒྲོབ་
པའི་ལམ་སྟེ་ལམ་ལྔའི་བསྒྲོད་པ་མཐར་བྱིན། སྦྱ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་ཕྱིན་
ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངའ་བདག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་
ལ་སོགས་པ་ཅི་རིགས་པར་མོས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་འབད་ཚོལ་དཀའ་ངལ་དོན་ཡོད་
ངེས་ཅན་གྱི་བརྒྱུད་ཕྱག་གམ། སྦྱར་ཕྱག་ཅི་རྒྱས་པར་འཆལ་ཞིང་། དེ་ལྟར་
ཕྱག་དངོས་གཙང་དག་པ་གཅིག་འཆལ་ན་རང་གི་འོག་དུ་ཉོན་པའི་དབང་
ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་ས་ཡི་རྩལ་ཕྱན་གྱིས་གངས་རི་ཙམ་

ཡོད་པ་དེའི་གངས་དང་མཉམ་པའི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཡོད་
པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་གངས་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་ཁྱད་པར་
ཅན་གྱི་མདུན་དུ་ཕྱག་འཆལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱང་གནས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་སྦྱོར་
ལ་རིང་བའི་སྦྱར་བ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་སྣོ་ནས་འགལ་རྒྱུན་སྤྲིག་སྦྱོར་
ཞིང་མཐུན་རྒྱུན་ཆོགས་བསགས་པར་བྱས།

ད་ནི་ཉེ་བའི་སྦྱར་བ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྤྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི།
དེ་ཡང་ཕྱི་པ་ནང་པ་སྤྱབས་འགྲོའི་ཁྱད། ཞེས་པ་ལྟར། ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའི་
ཁྱད་པར་འཛིག་བྱེད་ཀྱི་གཙུག་པོ་དང་། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཐེག་པ་ཆེ་
རྒྱུ་གི་ཕྱོམ་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱོར་བའི་རྒྱ་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྤྱབས་
སུ་འགོ་བ་ཁོ་ནར་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། གཞན་ལ་བསྟེན་གནས་ཡོད་མོད་
ཀྱི། །སྤྱབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།

དེ་ལ་གང་ལ་སྤྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཡུལ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ནི། སངས་རྒྱས་སྤྱ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞེས་
པ་སྟེ། སྤྱ་གསུམ་ནི་ཆོས་སྤྱ་ལྔ་སྤྱ་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་
སྤྱ་ནི། དང་པོ་བསམ་པ་བྱང་རྒྱུ་མཆོག་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་དེ། བར་དུ་བསོད་
ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་ལ་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱས་པས་ལམ་
ལྷ་འཇམ། ས་བཅུ་རིམ་གྱིས་བསྐྱོད་ནས་མཐར་སྤང་བྱ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་སྤྱ་བའི་
བག་ཆགས་ཀྱང་དྲུངས་ནས་བཅོམ་སྟེ་མངོན་པར་རྒྱགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་

ན། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱི་ཡེ་ནས་རྣམ་པར་དག་
 པ་ལ། སྤང་བྱ་སྒོ་བྱར་བ་འབྲལ་གྱི་ངི་མས་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་པའི་དག་པ་
 གཉིས་ལྡན་གྱི་རང་བཞིན་གང་ཞིག་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་སྟོབས་བཅུ། མི་
 འཇིགས་པ་བཞི། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དེ་བྲལ་འབྲས་
 གྱི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་ངོ་བོ་ཐ་མི་དང་ཅིང་དབྱིངས་དང་རིག་པ་
 རོ་གཅིག་དུ་ཡུར་ཏེ་དབྱེ་བ་གཏན་ནས་མེད་པ་གསལ་སྟོང་བཟོད་བྲལ་གྱི་
 གནས་ལུགས་མངོན་དུ་ཡུར་པའི་རང་བཞིན་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་
 བའི་བདག་ཆེན་དུ་ཡུར་པ་དེ་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱུང་མ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱུ་ཞེས་བཟོད་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ལས། ཐུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྤྱུ་ནི། ཟག་
 པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག ཐོབ་ཡུར་རྣམ་ཀུན་རྣམ་དག་པ། །དེ་དག་རང་
 བཞིན་མཆོན་ཉིད་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་།

འོངས་སྟོད་རྫོགས་པའི་སྤྱུ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་དེ་མངོན་དུ་
 བྱ་བའི་རྟེན། གནས་འོག་མིན་གྱི་ཞིང་ན་བཅུགས་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ཅན་གྱི་སྤྱུ་མཆོན་བཟང་སོ་གཉིས་དཔེ་བྱད་བརྒྱུད་ཅུས་མངོན་པ། འཁོར་ས་
 བཅུ་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ། ཆོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཟབ་པ་དང་
 རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། དུས་ཏྲག་ཁྱབ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 བསྐྱོར་བར་མཛད་པ། དེ་ལྟ་བུའི་ངེས་པ་ལྷ་ལྡན་གྱི་བདག་ཉིད་གདུལ་བྱ་དག་
 པའི་གཞན་སྤང་གཙོ་བོར་ཡུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱུ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་

རྒྱལ་ལས། མཚན་ནི་སྤྲུལ་ཅུ་ཙ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་
ཉིད་དང་། ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། །ཐུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་
སྒྲུབ་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།

སྤྱུལ་པའི་སྤྱུ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་སྤྱུ་ལོངས་སྤྱུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བདག་
རྒྱལ་ལ་བཞེན་ནས། ལོངས་སྤྱུ་དག་མ་དག་གི་འཛིག་ཉེན་ཀྱི་ཁམས་མཐའ་
ཡས་པ་རྣམས་སྤྱུ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་རིགས་ཅན་སོགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་མཆོག་
དམན་བར་མ་སྤྲོ་ཆོགས་པ་རྣམས་ལ། བྱང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་
བྱང་པོ་ཆད་མེད་པ་ཞིག་སོ་སོའི་ཁམས་དང་དབང་པོ་བག་ལ་ཉལ་དང་
མཐུན་པའི་གཉེན་པོར་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་པོ་
སྟེ། དེ་ལ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པར་མཛད་པ་པོ་མཆོག་གི་སྤྱུལ་པའི་སྤྱུ་
ཤུག་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པས་མཆོན་ཏེ། གཞན་ཡང་སྤྱུ་བ་སྤྱུལ་པའི་སྤྱུ་ བཟོ་
སྤྱུལ་པའི་སྤྱུ་ སྤྲོ་ཆོགས་སྤྱུལ་པའི་སྤྱུ་རྣམས་ཅི་རིགས་པའི་སྟོན་པ་གདུལ་བྱ་
གང་ལ་གང་གིས་འདུལ་བར་འོས་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་འདུག་པ་བསམ་གྱིས་མི་
ཐུབ་པ་ཞིག་སྲིད་པ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་སྟོན་པར་མཛད་པའི་
སྤྱུ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་ལས། གང་གིས་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར། །འགྲོ་
ལ་པན་པ་སྤྲོ་ཆོགས་དག །མཉམ་དུ་མཛད་པའི་སྤྱུ་དེ་ནི། །ཐུབ་པའི་སྤྱུལ་སྤྱུ་
རྒྱལ་མི་འཆད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་དགོན་མཆོག་ནི། ཆོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷང་དང་

རྟོགས་པ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལུང་གི་ཆོས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་
པའི་སྡེ་སྟོང་ལ་སོགས་པ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
བདག་ཀྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རིགས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པར་རིག་པའི་ངོར་མིང་ཆོག་ཡི་གེའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་
ཤར་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེའི་རྟེན་རྗེས་མཐུན་པ་ནི་གསུང་རྟེན་སྒྲིགས་བཅ་
ཡི་གེའི་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། རྟོགས་པའི་ཆོས་ནི། མགོན་
པོ་བྱམས་པས། གང་ཞིག་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་བ། བདེན་གཉིས་མཆོན་ཉིད་
ཅན་དེ་ཆོས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་ཞིག་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི། སྤང་
བྱ་མཐོང་སྤང་དང་སྦྱོམ་སྤང་སོགས་སྦྱིབ་གཉིས་ཀྱི་རི་མ་དང་ཅི་རིགས་པར་
བྲལ་བའི་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། དེ་ཉིད་མཐར་
ཐུག་པར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཡང་ཡིན་ཞིང་། གང་གིས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་
པ་ནི། དེ་དག་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ། སྦྱོམ་ལམ། མི་སྦྱོབ་
ལམ་སྟེ། ལམ་ཀྱི་བདེན་པ་འཁོར་ཆོགས་ལམ་སྦྱོར་ལམ་གཉིས་དང་བཅས་
པའི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་མཐར་ཐུག་པ་ཟད་པ་དང་མི་སྦྱེ་བར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་
སམ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ལུང་གི་
ཆོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་སྡེ་སྟོང་གསུམ་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་འགོག་བདེན་དང་ལམ་བདེན་བཅས་ཡིན་པ་སྟེ། དབྱིག་གཉེན་
གྱིས། སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་

ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དག་འདུན་དཀོན་མཆོག་ནི། དག་འདུན་བྱང་སེམས་
ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ནམས་ཡིན་ལ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དག་
འདུན་དཀོན་མཆོག་སྤྱིར་བཏང་བ་ནི། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་
མཚན་ཉིད་པ་ཆོ་གའི་སྟོན་ས་བསྐྱེད་དེ་ཐོབ་པའི་ལས་དང་པོ་པའི་བྱང་
སེམས་ཆོགས་ལམ་ལ་དང་པོར་ཁྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྤྱིར་བའི་ལམ་
དང་། མཐོང་ལམ་ས་དང་པོ་དང་། སྟོམ་ལམ་ས་གཉིས་པ་ནས་ས་བཅུ་པའི་
བར་ཅི་རིགས་པ་ལ་གནས་པའི་སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་
ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ལས་ཀྱང་གཙོ་བོ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
པ་གཉིས་པོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ས་དང་པོ་
ཡན་ཆད་ལ་གནས་པ་ནམས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འང་ཤེས་བྱ་རི་སྟེད་རིག་
པ། ཆོས་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་རིག་པ། སོ་སོར་རང་རིག་པ་སྟེ་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་
དང་། ཉོན་སྐྱབ་དང་། ཤེས་སྐྱབ་དང་། སྟོམས་འཕུག་གི་སྐྱབ་པ་ནམས་ལས་
ཅི་རིགས་པར་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་ཅིང་། རྗེས་སྟོན་གྱི་གནས་སྐབས་
སྤང་མཚན་འདྲིན་གྱི་རི་མའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་དེ་མཚན་བཅས་གྱི་
རྟོག་པའི་སྟེང་དུ་སྤྱིར་ཕྱིར་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་བ། ས་བཟུང་པ་ཡན་ཆད་ཐོབ་
པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ནམས་ཏེ། དེ་ཡང་མགོན་པོ་བྱམས་པས། རྒྱུད་
སྤྱིར་དག་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་སྐབས་སྟེ། རི་ལྟར་རི་སྟེད་ནང་གི་ནི། །ཡེ་

ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཕྱིར། ཁྲོ་ལྷན་ཕྱིར་མི་ཐོག་པའི་ཆོགས། ཁྲོ་མེད་
ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་
ལུ་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ལ་དོན་ནམ་པ་བཞི་
ལས་དང་པོ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཚུལ་ལ། འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགོ་དང་། རྒྱ་
ཡི་སྐྱབས་འགོ་གཉིས་ལས། འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགོ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་
དེ། རང་རྒྱུད་ན་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་ཐོབ་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསམ་པ་
ཀུན་སྤོང་ཤུགས་དག་པོའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། རྒྱ་ཡི་
སྐྱབས་འགོ་ནི། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་རང་རྒྱུད་
ལ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གཞན་རྒྱུད་དུ་བྱོན་བྱིན་པའི་
སངས་རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་སྟོན་པ་པོའི་
ལམ་མཁན། དེས་གསུངས་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ལ་བསྐྱབ་
པར་བྱ་བའི་ལམ་དངོས། ཆོས་དེ་ཉམས་ལེན་གྱིས་སྐྱབ་པར་མཛད་པའི་
གཞན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད། རང་གིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
པའི་ལམ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་བོའམ་གྲོགས་པོ་ཉིད་དུ་བཟུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་
སྟོན་པ་ལམ་གྲོགས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་དུས་ནི། སྤང་གནས་སྤང་བའི་ཆེ་
ཁོ་ནའམ། ལྷ་བ་ཁ་ཤས་སམ། ལོ་རེ་བྱང་ཅམ་མམ། ལུས་དང་སྟོག་ངི་སྟིད་

འཆོ་བའི་བར་ཏེ། ཤི་མ་སོང་གི་བར་ཚུན་ཆད་ཅམ་ལ་སྒྲུབས་སུ་འགོ་བ་མ་
ཡིན་གྱི། དུས་ད་ལྟ་ནས་སམ་དེ་རིང་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཚུབ་སྟོང་པོའི་བར་
དུ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། རང་ཉིད་ནམ་ཞིག་སྒྲུབས་གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་དོན་
གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དམ་པ་ཐོབ་སྟེ། སྒྲུབས་འགོ་
བྱེད་མི་དགོས་པ་ཞིག་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་སྒྲུབས་སུ་འགོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
ནོ། །གསུམ་པ་སྒྲུབས་སུ་འགོ་བའི་རྒྱ་ཀུན་སྟོང་ནི། གནས་སྒྲུབས་སུ་རང་
ཉིད་ནད་དང་གདོན་བཞེགས་ལ་སོགས་པའི་འཛིགས་པ་ཅམ་ལས་སྒྲོབས་
པའི་འཛིགས་སྒྲོབས་ཀྱི་བསམ་པ་ལྟ་བུའམ། རྒྱེ་བ་ཕྱི་མ་སོགས་ལ་མཐོ་རིས་
ལྷ་དང་མི་ཡི་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ཅམ་ལ་རེ་བའི་ལེགས་སྟོན་གྱི་བསམ་
པའམ། རང་ཉིད་གཅིག་ཕྱ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་བྲལ་ཏེ་ཐར་པ་
ཐོབ་པར་འདོད་པའི་ངས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཅམ་ཡང་གཏན་ནས་མིན་
པར། ཡ་མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་སྒྱི་
དང་བྱེ་བྲག་གིས་མནར་བ་ལ་དམིགས་ཏེ། སྤྱག་བསྐལ་དེ་ནམས་དང་བྲལ་
བར་འདོད་པའི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཆད་མེད་པས་ཀུན་ནས་བསྐངས་ཏེ་སྒྲུབས་
སུ་འགོ་བ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབས་འགོ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་ཀུན་སྟོང་
ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་སྒྲུབས་སུ་འགོ་བའི་ངོ་བོ་ནི། འཛིགས་ཤིང་སྤྱག་པའི་སྟོན་ནས་
ཡང་བའམ། སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པའི་དུས་སུ་དཔུང་གཉེན་དུ་འཛིན་

སུད་པ་དེ་དང་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་རེ་བ་འཆའ་བས་ན་སྐྱབས་འགོ་
 རྟེ། དེ་ཡང་པ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་
 ལས་བསྐྱེད་བའི་རྩས་པ་ད་ལྟ་བདག་ལ་མེད་པས་དེས་ན་དང་པོ་རང་ཉིད་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་དགོས་ཞིང་། དེ་ལྟར་དུ་ཐོབ་པ་ནི་སྐྱབས་གནས་
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པས། དེས་ན་བདག་གིས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མཁུན་སྐྱམ་
 པའི་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་དྲག་པོ་དང་སེམས་ཅན་ལ་སྤྲིང་རྩི་བཟོད་སྒྲག་
 མེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་སྐྱོམ་པས་ཆུ་འདོད་པ་ལྟ་བུའི་
 སྐྱོན་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་སྐྱབས་སུ་འགོ་
 བར་བྱེད་པ་ལ། རང་གི་མདུན་དུ་སྐྱབས་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཉེན་གང་ཡོད་པ་དེ་
 རྣམས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པ་ཉིད་དུ་མོས་ཤིང་། བྱང་
 པར་དུ་དེ་སྤྲུང་རང་རང་གིས་དད་འདུན་གང་ཆེ་ཞིང་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་དབང་
 བསྐྱར་དང་བྱིན་རྒྱལ་སྐྱོད་འབྲེལ་ཐོབ་པའི་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་རྣམས་དང་། ད་
 ལྟ་སྤྲུང་གནས་ཀྱི་སྐྱོམ་པ་སྐྱིན་མཁན་ཀྱི་སྐྱོབ་དཔོན་དང་བཅས་པའི་སྒྲ་མ་
 དམ་པའི་ཐུགས་སངས་རྒྱས། གསུང་དམ་ཆོས། སྐྱེད་གེ་འདུན་ཏེ། སྐྱབས་
 གནས་དཀོན་མཆོག་ཀྱན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་ཞེ་ཐག་པ་ནས་ཤེས་པ་
 དང་། གཞན་ཡང་། གང་ཞིག་ཐུབ་པ་ཡིད་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་མདུན་ན་ཉེ་བར་
 བཞུགས། །ཞེས་པ་ལྟར། ཐུགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་

དམུས་ལོང་གི་བྱང་དུ་མིག་ལྷན་གྱི་སྒྲིམ་བུ་ལྟར་དུས་ཉག་པར་བཞུགས་པ་
ཡིན་ཡང་། སྤྱང་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱི་དད་བྱས་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོའི་སྒོ་ནས་
ཐུགས་རྒྱུད་བསྐྱལ་ཏེ་མཁྱེན་པར་གསོལ་བ་ལ། ཤར་ལ་སོགས་པའི་སྟོགས་
བརྩུན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་
བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། སྒོ་བ་དཔོན་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ་ཞེས་
བརྗོད་པ་ན། རང་གིས་པ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཆེད་
དུ་སྐྱབས་འགོ་དང་། སྤྱང་གནས་ཀྱི་སྒོ་མ་པ་ལེན་པ་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུན་གྱིས་གཟིགས། སྒྲན་གྱི་དབང་པོས་གསན། བཙེ་
བའི་ཐུགས་རྗེས་དགོངས། དགྱེས་པའི་ཞལ་རས་འདྲུམ་བཞིན་དུ་དངོས་སུ་
མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྤྲིན་ཆོགས་འཁྲིགས་པ་བཞིན་དུ་བཞུགས་ཡོད་པར་
མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་མོས་པར་བྱས་ཏེ། བསམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་
བདག་རང་རང་གི་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ཞེས། རང་རང་གི་མིང་གང་ཡིན་
སྒོས་ཏེ། དུས་འདི་ནས་སམ། དེ་རིང་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་བརྩུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་
སྟོང་པོར་མཆིས་ཀྱི་བར། །སངས་རྒྱས་ནམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཆོས་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། །ཆོགས་ལའང་དེ་བཞིན་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་པ་
ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བསྐྱབས་ཏེ། རྗེས་བསྐྱོས་གསུམ་པའི་ཆེ་ཐོབ་
ཤེས་བསྐྱེད་དུ་གཞུག ཅེས་འབྱུང་བའི་དོན། བརྗེས་བསྐྱོས་གསུམ་པ་རྗོགས་
པ་དང་མཉམ་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱབས་འགོའི་སྒོ་མ་པ་དེ་སྤར་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་

ན་གསར་དུ་དངོས་སུ་ཐོབ་པའམ། དེ་སྔ་སྐབས་འགྲོའི་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་ཐུང་བ་མ་
ཉམས་པར་ཡོད་ན་སྔར་གྱི་སྐབས་འགྲོའི་སྒྲིམ་པ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་
ཅན་ཁ་གསོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཐོབ་པར་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ན་སྐབས་འགྲོའི་
སྒྲིམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་ཐོབ་བུང་སྐྱམ་པའི་ཐོབ་ཤེས་གྱི་དགའ་བ་ཁྱད་
པར་ཅན་ཞིག་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེས་སྐབས་འགྲོ་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པ་ཆེན་པོའི་
ལུགས་ལྟར་དུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་དངོས་གཞི་སྒྲིམ་པ་གནས་གྱི་སྒྲིམ་པ་
ནི་ཉིན་ཞག་གི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པས་སང་གི་ནམ་ལངས་པའི་དུས་སུ་བཏང་
བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཡང་འདྲིར་སྒྲིམ་པའི་སྐབས་འགྲོའི་སྒྲིམ་པ་ནི་གཏོང་
བྱེད་གྱི་རྒྱ་མ་བུང་རི་སྲིད་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་གནས་པར་ཡིན་ལ།

དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་ད་ཕྱིན་ཆད་སྐབས་འགྲོའི་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་
ཟིན་པ་དེ་མི་ཉམས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་
འགྱུར་བའི་ཆེད་དུ་བསྐྱུང་བྱའམ། བསྐྱུང་བྱ་ནི། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཐོགས་མེད་
གྱིས། སངས་རྒྱས་ལ་ནི་སྐབས་སོང་ན། །ནམ་དུ་འང་ལྟ་ནི་གཞན་དག་
ལ། སྐབས་སུ་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐབས་སོང་བས། །འཆེ་
ཞིང་གཞོད་པའི་སེམས་དང་བྲལ། །དགོ་འདུན་ལ་ནི་སྐབས་སོང་བས། །མུ་
སྟེགས་ཅན་ལ་ཕྱག་མི་བྱ། །ཞིས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་
མིན་པ་ཅི་རིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ།

ད་ཕྱིན་ཆད་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་བསྐྱུང་བྱ་དང་འགལ་

བར་འགྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་ཀྱིས་མ་དད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱད་གནས་
ཀྱི་ཉེན་གྱི་ནུས་པ་གྲུབ་ཅུང་ཡན་ཆད་སོགས་སྤྱད་གསུང་བྲགས་ཀྱི་ཉེན་
ལ་ལྷུས་ཀྱིས་འཇིག་པ། ངག་གིས་འབྱ་སྒྲོད་སོགས་མ་གྲུས་པར་བྱེད་པ་
དང་། འཇིག་ཉེན་པའི་ལྷ་གཞན་ཆངས་པ་དང་། བྱ་འཇུག་དབང་ལྷག་
སོགས་དང་། རི་བྲག་ཤིང་ཆུ་སོགས་ལ་གནས་པའི་ཡུལ་ལྷ་སོགས་ཀྱི་རིགས་
དང་། གཞན་ཡང་གནས་སྐབས་རང་གི་སྤྱད་མར་བཞེན་ཀྱང་མཐར་རང་
གཤེད་ཏུ་འོང་ངེས་ཅན་གྱི། བཅན་དང་། རྒྱལ་འགོང་། ཐེའུ་རང་། འཕྲེ་སྤྱན་
སོགས་ལ་སྤྱབས་འཆོལ་ན། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་བསྐྱབ་ཕྱོང་དང་
བྲལ་བར་ངེས་པས་ཞེ་ཐག་པ་ནས་སྤྱད་དགོས་ཞིང་།

ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་དམ་
པའི་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་མ་དད་པ་དང་ལྷ་བ་ངན་པ་བཟུང་བ་སོགས་ཀྱི་
སྒྲོ་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་ཉེན་ཡིག་འབྲུག་ཅིག་ཅུང་ཡན་ཆད་སོགས་ལ། ལྷུས་
ཀྱིས་འཇིག་པའམ། འགོམ་ཡུག་མི་གཙང་བས་བསྐྱད་པ། ངག་གིས་འབྱལ་
ཞིང་སྒྲོད་པ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འྲོག་པ་སོགས་བྱེད་པ་དང་། གཞོད་སེམས་དང་
ནུས་པར་འཆོ་བའི་བསམ་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། ཤིག་སྒོ་དང་གྲོག་སྤྱར་
ཡན་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཆེ་ཕྱ་མཆོག་དམན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷུས་ངག་གིས་
ནུས་པར་འཆོ་ཞིང་ཐོ་འཆོམ་པ་དང་། སྒོག་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་
གཞོད་པའི་བསམ་སྒྱུར་ཐམས་ཅད་གཏན་ནས་སྤྱད་དགོས་པ་དང་།

དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་
ཞེ་ངན་པའི་བསམ་པ་སོགས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་ལ་མ་དད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དགེ་ཚུལ་སྒོར་ངམ། བྱིམ་པ་ཡིན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒོམ་ལྡན་ནམ། སྦྱང་གནས་སོགས་ཀྱི་སྒོམ་ལྡན། གསང་
སྐྱགས་ཀྱི་སྒོམ་ལྡན་ནམས་ལ་བརྟུང་བརྟེན། གསོད་བཅོམ་སོགས་བྱེད་པ་
དང་། དགེ་འདུན་གྱི་ན་བཟའི་ཆལ་བྱ་ཅམ་མམ། དགེ་འདུན་གྱི་ལྷམ་སྒོག་
སྒྲེ་རག་སོགས་ཀྱི་ཉག་མ་ཅམ་ལའང་བརྩི་བ་དང་འགོམ་པ་སོགས་བྱེད་པ་
དང་། ངག་གི་སྒོ་ནས་གཤེ་བསྐྱར། འཕྱ་སྒོད་མིང་ངན་འདོགས་པ་སོགས་
དང་། བྱི་པ་སྦྲེགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པའམ། ཆོས་འདི་པ་ལས་བྱི་
རོལ་དུ་གྱུར་པའི་ལྷ་བ་དང་། སྒྱོད་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གནས་པའི་གང་ཟག་
གཞན་ལ་འདི་སྒྲིས་བྱ་དམ་པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་པའི་སྒོས་བྱག་བྱེད་པ་ལ་སོགས་
པ་ཐམས་ཅད་སྤང་དགོས་པ་དང་། རང་ཉིད་གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
བྱེད་ཀྱི་ལམ་སྟོན་པ་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁོ་ན། བསྐྱབ་པར་
བྱ་བའི་ལམ་ནི་དེ་ཡིས་གསུངས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དམ་པའི་ཆོས་ཁོ་
ན། ལམ་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ཁོ་
ན་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་བཟུང་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཤིན་ཏུ་དང་པའི་དད་
པ་དྲག་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས། བྱང་ལུབ་སོགས་དུས་རྒྱུན་མར་དཀོན་
མཆོག་ལ་སྐྱབས་འགོ་ལན་གངས་ཡང་ཡང་བྱེད་པ་དང་། སྐབས་དང་སྐབས་

སྤྱི་གནས་མཆོག་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་དང་། བསྐྱར་བ་བྱེད་པ་དང་། ཉ་སྒྲིང་ཆེས་
བརྒྱད་སོགས་ཀྱི་དུས་བཟང་གི་སྐབས་སམ། ཡང་ན་ཉིན་རེ་བཞིན་ཅི་འབྱོར་
པའི་མཆོད་པ་དངོས་གཙང་དག་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཐ་ན་རང་གི་ཅི་ཟ་ཅི་
འཕྱང་གི་སྤྱད། རྒྱ་དང་ཡུང་མ་ཙམ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་མཆོད་ན་བསོད་
ནམས་ཆད་མེད་པ་ཡོད་པས་འབྱུང་དགོས་ཤིང་། རང་ཉིད་དང་གཞན་པ་
མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱུལ་སྒྱི་དང་
ཁྱད་པར་ན་ཆ་ཟུག་གཟེར། དག་འདྲེ་གདོན་བགེགས་མི་མིན་གྱི་གནོད་
པ། ཆ་གྲང་བགེགས་སྒྲོམ་སོགས་ཀྱིས་ཉམ་ང་བའི་སྤྱག་བསྐྱུལ་ཅི་བྱང་ཡང་རེ་
ས་སྐབས་གནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་མ་གཏོགས་གཞན་སྤྱི་ཡང་མེད་སྟམ་
དུ་སློ་ཐག་ཤིང་གིས་བཅད། ཟས་གོས་སྤྲོན་ལ་སོགས་པས་གནས་སྐབས་ལུས་
འཆོ་བར་བྱེད་པ་ཡང་དགོན་མཆོག་གི་བྱིན་རྒྱབས་དང་ནུས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
པར་བསམ། མདོར་ན་རང་གཞན་གྱི་ལུས་སེམས་ལ་གནོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱུལ་
སོགས་མི་འདོད་པ་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་རང་གི་སྤྱོད་ལས་ཀྱི་འབྲས་
བུ་ཡིན་ཞིང་། ལུས་སེམས་ལ་ཕན་པའི་བདེ་སྦྱིད་གང་འབྱུང་ཐམས་ཅད་ནི་
དགོན་མཆོག་གི་པ་འབབ་ཕྱིན་ལས་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་
དེ་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ཆེ་ཕྱ་ཅི་ལ་འཇུག་ཀྱང་ལས་དེའི་མཐུན་
འགྱུར་རོགས་རམ་ཐམས་ཅད་དགོན་མཆོག་ལ་སློ་གདུང་ལིང་བསྐྱར་གྱིས་
བཀལ་ཏེ། ཐོག་མར་ཐབས་གཞན་མི་སེམས་པར་དགོན་མཆོག་ལ་སྐབས་

འགྲོ་གསོལ་འདེབས། མཆོད་འབུལ་སོགས་རང་གིས་གང་རུས་ཡིད་གཏད་
སྤུངས་ཅིང་འབྲེལ་ན། སྡོན་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདྲ་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་བྱ་བ་
ཐམས་ཅད་ཅི་བསམ་པ་བཞིན་དཀོན་མཆོག་གི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་
འགྱུར་བ་ལ་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་
དུས་ཅུག་པར་ཡིད་ལ་མ་བརྟེན་པར་འདོག་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་འགོའི་སྡོམ་
པ་ཐོབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་རགས་རིམ་དེ་ནམས་དང་མི་འགལ་བའི་ཆེད་དུ་བག་
ཡོད་བྱ་གཤེས་ཀྱིས་ནན་ཏན་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་པ་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ།

དེས་སྦྱོར་བ་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཆོས་བསྟན་ཟེན་ནས། ད་
ནི་གཉིས་པ་དངོས་གཞི་སྡོམ་པ་ལེན་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་
བའི་སྡོམ་པ་སྐྱེས་པ་དེས་འདིར་བྲང་པར་བྱ་བའི་སྡོམ་པ་ནི་བསྟེན་གནས་
སམ་གསོ་སྦྱང་སྟེ། འཕགས་པ་ནམས་ཉེ་བར་བསྟེན་པས་ན་བསྟེན་གནས་
སམ་དགེ་བའི་ས་བོན་གསོ་ཞིང་སྤྲིག་པ་སྦྱང་བས་ན་གསོ་སྦྱང་སྟེ། དེ་སྐད་
དུ། གང་ཕྱིར་དགེ་བ་མ་ལུས་གསོ་བ་དང་། རྟེན་པའི་སྤྲིག་པ་འདིར་ནི་དག་
བྱེད་པ། །དེས་ན་གསོ་དང་སྤྲིག་པ་དག་བྱེད་པས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
གསོ་སྦྱང་ཞེས་སུ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུས་བྱིམས་ཡན་ལག་
བརྒྱུད་པའི་གསོ་སྦྱང་གི་སྡོམ་པ་བསྐྱུང་བ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་སྐབས་སུ་བསྟེན་
གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཞེས་བྱིམ་པའི་རྟེན་ཅན་ཁོན་ལ་གསུངས་པ་དེ་ནི། འདིར་
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐབས་སུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སྒོ་ནས་ཉམས་

མ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་བསྐྱེད་སྐྱེས་པའི་བསམ་པ་དྲག་པོའི་སྒོ་ནས་རང་གིས་
ལེན་ཤེས་པའམ། སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་བསྐྱོས་པའི་ཚུལ་གྱིས། རི་ལྷར་སྡོན་
གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སོགས་ནས། ཡང་དག་པར་སྤང་བར་བགྱིའོ། །ཞེས་
པའི་བར་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱེས་ཏེ་ཐ་མའི་ཆེ་སྒོམ་པ་ཐོབ་ཤེས་གྱི་དགའ་བ་
ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

དེའི་འབྲུ་དོན་ཅུང་ཟད་འགྲེལ་ན། དཔེ་རི་ལྷར་ན། སྡོན་གྱི་དུས་
སུ་ཐུགས་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ངང་དུ་ཚུལ་མཐུན་པར་རྒྱ་གཤེགས་
པ། བདུད་བཞིའི་དག་བཅོམ་པ། སྤང་བྱ་སྤྲིབ་གཉིས་ཡོངས་སུ་དག་པ། ཆོགས་
གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། མ་རིག་པའི་གཉིད་སངས་ཤིང་ཤེས་བྱ་ལ་སྒོ་བྲོས་
རྒྱས་པ། ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དྲག་དང་ལྡན་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས། སྤྲིད་ཞི་
གཉིས་གྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ། དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་
རྟ་ཅང་ཤེས་དེ་གཡུལ་ངོར་འཕུག་ཆོ། རང་སྟོག་ཡལ་བར་དོར་ཏེ་རྒྱལ་པོ་དེ་
ཉིད་བསྐྱེད་བ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་ལམ་མ་གྲོར་བ་སྟོན་ཞིང་གཞན་དོན་ཁོ་ན་མཛད་པའམ། ཐུགས་
མི་འདིགས་པ་བཞི་ཡི་ཐང་བདེ་བར་གཤེགས་པས་ན་རྟ་ཅང་ཤེས་ལྟ་བུ། མི་
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་ཞིང་། རྣམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་
པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་བཅོལ་བཞིན་དུ་སན་འདོགས་པའི་ཐུགས་
རྗེ་ཆེན་པོའི་ཁྱར་བསྐྱེད་ཞིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྲན་མེད་པའི་ཆོས་སྟོན་པས་

ན་སྒྲུང་པོ་ཆེན་པོ། རང་དོན་ཆོས་སྐྱེའི་དགོངས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པས་ན་བྱ་
བ་བྱས་ཤིང་། གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱེ་ནམ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་གདུལ་བྱ་ལ་
ཁྱབ་པས་ན་བྱེད་པ་བྱས་པ། ཟག་བཅས་ལས་ཉོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་
པའི་སྐྱིབ་པ་སྤངས་པས་ན་སྤྱར་བོར་བ། བདག་གི་དོན་མུང་འདས་ཟག་
མེད་ཡོན་ཏན་གྱི་སྤང་པོ་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ། མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་
འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཁྱེགས་མཆོག་འཛིན་
དང་། ཐེ་ཆོམ་དང་བཅས་པའི་སྲིད་པར་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་པོ་ཡོངས་སུ་
ཟད་པ་སྟེ་སྤངས་པ། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགེ་བའི་ཆོས་གསུངས་པས་
ན་ཡང་དག་པའི་བཀའ། སྲིད་པའི་འཆིང་བ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་སྤངས་
པས་ལེགས་པར་ནམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐུགས། ཤེས་སྐྱིབ་སྤངས་ཤིང་རི་ལྟ་རི་
སྟེད་མཁྱེན་པའི་ནམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བས་ན་ལེགས་པར་ནམ་པར་
གྲོལ་བའི་ཤེས་རབ་ཅན། སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་དེ་ནམས་ཀྱིས་སྟོན་
སྟོབ་པ་ལམ་སྒྲུབ་པའི་དུས་སུ། རང་དོན་ཡལ་བར་བོར་ནས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་གནས་སྐྱབས་ཐར་པའི་སྟེགས་སུ་གྱུར་པ་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལྷ་མའི་
སྲིད་པའི་བདེ་བ་ལ་བཀོད་པའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དང་། མཐར་ཐུག་འཁོར་བ་ལས་
གྲོལ་བའི་ཐར་པ་ཅམ་ལ་བཀོད་དེ་ཕན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་པར་དུ་
མི་གནས་པའི་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་སར་སྐྱིབ་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་མཐའ་
དག་ལས་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། གནས་སྐྱབས་སུ་ཞེ་སྤང་རྒྱ་འབྲས་

སྤྱི་ཁོང་འབྲུང་བཞི་འབྲུག་པའི་ནད་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་
 ཆགས་རྒྱུ་འབྲས་སྤྱི་ཁོང་སེར་སྤྱའི་ལས་སྒྲིབ་སྤྱི་ཁོང་བས་འཆོ་བས་ཕོངས་
 པའི་ཕྱ་གེ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཏི་ཕྱག་ཆ་བ་ནས་སྤྱི་ཁོང་པའི་ལམ་
 གྱི་ཡན་ལག་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས། གན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི། ཡང་
 དག་པ་སྤྱི་ཁོང་བ་བཞི། རྒྱུ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི། དབང་པོ་ལྷ། ལྷོ་བས་ལྷ། བྱང་
 ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་དེ། སུམ་ཅུ་ཆ་
 བདུན་པོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བྱ་སྤྱི་ཁོང་
 པ་ཡང་དག་པ་རྒྱུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལྷག་པར་རྒྱུགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཉེན་
 ཞག་སྤྱུག་ཅིག་ལ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་དང་ལྷན་པའི་གསོ་སྤྱི་ཁོང་གི་སྤྱི་ཁོང་པ་ངས་
 པར་སྤྱངས་ཏེ་བསྤྱང་བར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་རང་རང་གིས་
 གྲུང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དང་ཕན་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དགོས་
 པ་དེ་དག་གི་ཕྱིར་དུ་སྤྱི་ཁོང་པ་སྤྱངས་བའི་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ། ཇི་སྤྱི་
 སང་ཉི་མའི་སྐྱེ་ངེངས་ཐ་མ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ། གསོ་སྤྱི་ཁོང་གི་སྤྱི་ཁོང་པ་ངས་པར་
 ཏེ་གདོན་མི་ཟ་བར་བསམ་པ་ཡང་དག་པས་སྤྱང་བར་བཞུགས། ཞེས་པའི་དོན་
 ཡིན་པས་དེ་དག་ཡིད་ལ་བཞག་ནས་རྒྱུས་བསྐྱོས་གྱིས། ཞེས་ཆོག་དོན་འབྲེལ་
 ཏེ་བཤད་པར་བྱེད་ན། དེ་ཉིད་ཟིན་པའི་རྒྱུ་ཐོག་ལ་སྤྱི་ཁོང་པ་འཕོག་པའི་རྒྱུས་
 བསྐྱོས་བྱེད་དུ་འཕྲུག་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་བསྟེན་གནས་སམ་གསོ་སྤྱི་ཁོང་གི་སྤྱི་ཁོང་པ་ཐོབ་ཟིན་པ་

དེས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི། མངོན་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡན་ལག་བག་ཡོད་
པའི། ཡན་ལག་བརྟུལ་ཁྱགས་ཡན་ལག་སྟེ། བཞི་གཅིག་དེ་བཞིན་གསུམ་
རིམ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟར། ཡན་ལག་གསུམ་ལས་བྱེ་བའི་བརྒྱད་དེ། ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་སྟོག་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པ་ལེན་པ་དང་། མི་
ཆངས་པར་སྟོད་པ་དང་། བརྟུན་དུ་སྒྲུབ་དང་བཞི་སྟོང་བ། བག་ཡོད་པའི་
ཡན་ལག་དུ་ཆང་སྟོང་བ། བརྟུལ་ཁྱགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་ལས། མལ་
སྟན་སྟོང་བ་དང་འབྲེལ་བའི་བརྟུལ་ཁྱགས་ནི་བྲི་སྟན་མཐོན་པོ་དང་། མལ་
སྟན་ཆེན་པོ་སྟོང་བ། ཁ་ཟས་སྟོང་བ་དང་འབྲེལ་བའི་བརྟུལ་ཁྱགས་ནི། དུས་
མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་སྟོང་བ། སྟེག་པ་སྟོང་བའི་བརྟུལ་ཁྱགས་ནི། སྒྲུག་ར་
དང་རོལ་མོ་དང་རྒྱན་བྱུག་པ་སྟོང་བ་གསུམ་སྟེ། བརྒྱད་པོ་དེ་དག་སྟོང་བ་ལ་
ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་སྟམ་པའི་སྟོན་ས་རྩེས་བསྐྱོས་ཀྱིས་ཞེས་པའམ། རང་གི་
འདོན་ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཡང་། དེང་ནས་སྟོག་གཅོད་མི་བྱ་ཞིང་། ཞེས་སོགས་
ལན་གསུམ་བརྗོད། དེ་ཡི་ཆོག་དོན་འབྲེལ་པར་འདོད་ན། དེ་ལ་དང་པོ་རང་
རྒྱུད་ཀྱི་ཉེས་སྟོད་ནམས་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞི་པོ་
འདི་ནི་སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་རྩ་བ་བཞི་ཞེས་ཀྱང་གྲགས་པ་
སྟེ། དེ་ནམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོམ་པ་ཐོབ་པའི་དུས་དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་སྟུར་
སྟོག་གཅོད་སྟོང་ཞིང་། བྱད་པར་དུ་སང་ཉི་མ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ། མི་ཡི་འགོ་
བ་ལྷ་ཅི་སྟོས་ཏེ། ཐ་ན་ཤིག་སྟོ་གོག་སྟུར་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྟོག་གཅོད་པར་མི་བྱ་

ཞིང་། གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་བབྱང་བའི་མོ་ར་རྩམ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་སྒྲིམ་ཏེ། ཐ་ན་
 ཁབ་དང་སྐྱད་པ་ཟས་ཁམ་གང་ཅམ་ཡིན་ཡང་བདག་ལ་མ་བྱིན་པ་དེ་རང་
 དགར་སྤང་བར་མི་བྱ་ལ། རྒྱུས་པ་དང་བྱད་མེད་གཉིས་གཉིས་སྤྲད་དེ་
 འཁྲིག་པའི་ཆོས་མི་ཆངས་པར་སྒྱུད་པ་ལྟ་བུ་སྒྲིམ་ཏེ། ཆགས་སེམས་གྱིས་པན་
 ཚུན་བལྟ་བ་ཅམ་ཞིག་ཀྱང་མི་སྤྱད་ཅིང་། རང་ཉིད་ལ་ས་ལམ་གྱི་སྤང་རྟོགས་
 གྱི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་སྒྱུ་ཐབས་གྱིས་ཡོད་པར་བརྟུ་བའི་མི་ཡི་ཆོས་
 སྤྲ་མའི་རྒྱུ་ཆེན་པོ་སྤྲ་བ་ལྟ་བུ་སྒྲིམ་ཏེ། ཐ་ན་ཀྱ་རེ་དང་ཅེད་མའི་ཕྱིར་ཅམ་
 དུ་གཞན་བསྐྱུ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གྱི་ཆོག་ཀྱང་མི་སྤྲ་བར་བྱའོ། །བག་ཡོད་
 པའི་ཡན་ལག་གཅིག་ནི། ཆང་བརྟུང་ན་བག་མེད་པར་འཁྱུར་ཏེ་བསྐྱང་བྱ་
 ཡིན་པ་དང་མིན་པའི་སྤང་དོར་ཐམས་ཅད་བརྟེན་དེ་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་
 གཉིས་ཀའི་ལྷགས་དང་འགལ་བའི་སྒྱུ་ནི་མང་པོ་ཉེ་བར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་
 བ། གོ་ནས་སོགས་གྱི་འབྲུ་ཡི་ཆང་དང་། བྱ་རམ་སྤང་ཅི་སོགས་གྱི་བཅོས་པའི་
 ཆང་ནམས་ནི་རྩ་ཅེའི་ཟིལ་པ་ཅམ་དུ་ཡང་བརྟུང་བར་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་
 ཞིང་། བརྟུལ་ཞུགས་གྱི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་ནི། རང་ཉིད་སྤྲོམ་ལྡན་ཡིན་པའི་
 དན་པ་གསོ་བའི་ཆེད་དུ་བྱིས་པ་གཞན་གྱིས་རི་ལྟར་བྱེད་པའི་སྒྱུད་ལམ་དེ་
 དག་བརྟུལ་ནས། རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པའི་མཛད་སྒྱུད་བཟང་པོའི་རྩམ་
 སུ་ཞུགས་པ་ནི་བརྟུལ་ཞུགས་ཏེ། དེ་ལ་མལ་སྟན་སྤོང་བ་དང་འབྲེལ་བའི་
 བརྟུལ་ཞུགས་ནི། སེམས་ལ་ཁེངས་ངེག་སྒྱེ་བའི་རྒྱ་ཁྱི་སྟན་ཆེན་པོ་དར་ཟབ་

དང་སྟག་གཟིག་གི་གདན་སོགས་དང་། མཐོན་པོ་ཤིང་ཁྲི་ཡིན་ཡང་ཁྱུ་གང་
ལས་ལྟག་པ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འདུག་པར་མི་བྱ་ཞིང་། དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་
ཟས་སྟོང་བ་དང་འབྲེལ་བའི་བརྟུལ་ཁྱུགས་ནི། སྤྲ་མ་དེ་དག་ངེས་པར་སྟོང་
བ་དེ་བཞིན་དུ་སྟན་གཅིག་པའི་ཟས་བཟ་བའི་དུས་ཉི་མའི་གྲང་མ་ཡིན་པའི་
སྐབས་པན་ཆད་སྟོམ་སེལ་བའི་ཆེད་ཇ་དང་ཆུ་སོགས་དོ་དགོང་ཚུན་བདུང་
བ་མ་གཏོགས། བཀྲེས་པ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་ཟན་དང་ཆོད། ཡོས་དང་ཤིང་ཏྲོག་
སོགས་བཟའ་བཅའི་ཟས་ཡུང་འབྲུ་ཅམ་ལའང་བརྟེན་པར་མི་བྱ་ལ། སྒྲིག་པ་
སྟོང་བའི་བརྟུལ་ཁྱུགས་ནི། འཕྱོར་སྒྲིགས་དང་མངོས་ཆོས་ཀྱི་བསམ་པས་
ཀུན་ནས་བསྐངས་ཏེ། ག་བྱར་དང་ཅུན་སྒྲ་ཅི་སོགས་ངི་ཞིམ་པོ་ཅན་དང་
ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་པའི་ཆོན་སོགས་ལ་བྱུག་པ་དང་། མེ་ཏྲོག་དང་རིན་པོ་ཆེ་
སོགས་ཀྱི་ཕྱིང་བ་འདོགས་པ་དང་ནི། གསེར་དཔུལ་དང་གཟི་བྱར་སོགས་
ཀྱི་རྒྱན་ཆ་གསར་དུ་འདོགས་པ་དང་། ཅིང་མོ་དང་བཞད་གད་ཀྱི་ཆེད་དུ་
ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཡོ་བ་དང་འབྲབ་པ་རྒྱགས་པ་སོགས་ཀྱིས་གར་བྱེད་
པ་དང་། ངག་གིས་བྲེ་མོའི་གཏམ་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲ་བ་དང་བཞད་བྲོ་སོགས་ཀྱི་
སྒྲ་ལེན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིག་འཆོས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱ་
ཞིང་། དེ་དག་སྟོང་ཚུལ་རི་ལྟར་བྱེད་ན། འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ངོས་སྒྲིག་སོགས་གནས་དུས་རྒྱུན་དབང་གང་ལའང་མ་སྟོས་པར་དུས་
ཏྲག་པར་རྒྱན་ལྡན་དུ་ནི། གོང་དུ་བསྟན་པའི་སྟོག་གཅོད་ལ་སོགས་པའི་

ཉེས་པ་དེ་དག་འཆི་བ་སློག་ལ་བབས་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་ལྟར། དཔེ་དེ་ལྟར་དུ་
བདག་གིས་ཀྱང་སང་ཉི་མ་མ་ཤར་གྱི་བར་སློག་གཙོད་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་
བརྒྱུད་པོ་དེ་དག་འཆི་བ་སློག་ལ་བབས་ཀྱང་མི་བྱེད་དེ་སྤོང་བར་བྱའོ་ཞེས་
དམ་བཅའ་བ་ཡིན།

དེ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྡོམས་རྒྱས་འདེབས་པ་ནི། ད་
ལྟ་བཞེན་གནས་གྱི་སྡོམ་པ་འཕོག་པའི་དགེ་རྩ་འདིས་མཆོད་ཏེ། དུས་གསུམ་
བསགས་ཡོད་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གིས་ཐོབ་བྱ་སྒྲ་ན་མེད་
པ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ལྟར་དུ་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག དེ་ལྟར་རང་དོན་
ཆོས་སྐྱུའི་དགོངས་པ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་བདག་ཀྱི་ན་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་
ངི་སྲིད་གནས་གྱི་བར་དུ་སྤིན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་སློན་ནས། འཁོར་
བའི་གནས་འདིར་རྩ་བའི་སྒྲུག་བསྐྱལ་སྟེ་རྒྱ་ན་འཆི་བཞི། ཡན་ལག་གི་སྒྲུག་
བསྐྱལ་འདོད་པ་རྣམས་དང་བྲལ་བ། མི་འདོད་པ་རྣམས་དང་ཕྲད་པ། འདོད་
པ་ཐོག་ཏུ་མི་ཁེལ་བ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐྱལ་གྱི་རང་
བཞིན་བཞི་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྲུག་བསྐྱལ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཚུ་སྤིན་མང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
ཤིན་ཏུ་དཀྲུགས་པའི་ནང་དུ་བྱིངས་པར་གྱུར་པའི་མ་ཁན་སེམས་ཅན་དེ་
རྣམས། །ལམས་གསུམ་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་དེ་ལས་དུས་ལྟར་དུ་བཏོན་
ཏེ་བསྐྱོལ་ཁུས་པར་ཤོག ཅས་པའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བཞག་སྟེ་
དངོས་སུ་འདོན་ཤིས་པའམ་རྗེས་བསྐྱོས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྡོམ་པ་དེ་བརྟན་

པར་བྱ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ནམ་པར་དག་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་ནམ་
དག་གི་གཞུངས་སམ། འཕགས་པ་དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
དུག་གི་སྙིང་པོའི་གཞུངས་ལས་འབྱུང་བ་འདི་ཉིད་བསྐྱེད་པས་དུས་གསུམ་
གྱི་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་སྤང་པོ་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུད་
ལ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྔོན་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་ཉེས་པ་
ཐམས་ཅད་དག་པར་བྱེད་ཅིང་། ཕྱིན་ཆད་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྔོན་པ་ཐམས་
ཅད་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པ་སོགས་པན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཞིག་
འབྱུང་བར་གསུངས་པས། ཇི་ཨ་མོ་གླ་ཤིའ་ལའི་སྤྲུགས་འདི་དང་། པན་ཡོན་
གོང་དུ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པའི་ནང་དུ་གཏོགས་པ་དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་སྙིང་
པོ། ཇི་རྒྱུ་ཤིལོ་ཀྱ་བུ་ཤོ་ལའི་སྤྲུགས་བཅས་འདི་སྐབས་སྔོན་པ་ལེན་དུས་གྱི་
མཇུག་དུ་ལན་གསུམ་རེ་སོགས་འདོན་ཤེས་པའམ་རྗེས་བསྐྱོས་བྱ་ཞིང་། དུས་
རྒྱུན་མར་རམ་སྐབས་དང་སྐབས་སུའང་སྤྲུགས་འདི་གཉིས་ལན་གསུམ་
མམ། བདུན་ནམ། ཉེར་གཅིག་སོགས་ཅི་འབྱུང་འདོན་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ནམ་
པར་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཁྲིམས་འཆལ་གྱི་ཉེས་པ་སྦྱོང་བ་ལ་དགོས་པ་
མཆོག་དུ་བསྤྲུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སྔོན་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་
པས་ལམ་སྒྲུབ་པའི་ཚོ། ཉིན་ལན་གསུམ། མཚན་ལན་གསུམ་དུ་བསམ་པ་དྲག་
པོས་སྒྲོན་ལམ་བཏབས་པས་ལམ་བདེ་བ་དང་འཇུག་པ་བདེ་བ་ནས་བསྐྱལ་
པ་མང་པོའི་ཆོགས་རྒྱུགས་པར་མཛད་པའི་བྱམས་པའི་སྒྲོན་ལམ་ལས་འབྱུང་

བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་བྱེན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་སློན་ལམ། ཁྲིམས་
ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་དང་། གཞན་གཞོན་གཞི་བཅས་སོགས་དང་། རྒྱལ་བ་
ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་སློབ་བྱེད་སོགས་ཀྱི་སློན་ལམ་ཡང་ཅི་རིགས་པ་འདོན་ཤེས་
པའམ། མ་ཤེས་ན་རྗེས་བསྐྱོས་བྱེད་དུ་བཞུག་གོ།

གསུམ་པ་རྗེས་ནི། དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་
པ་སྤངས་ཏེ་སྤྱད་བར་གནས་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ཁྲིམ་པ་ཡིན་ན་གོང་
དུ་བསྟན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པོ་ཐམས་ཅད་སང་ཉི་མ་མ་ཤར་གྱི་
བར་དུ་བསྐྱང་བ་དང་། རབ་དུ་བྱུང་བའི་དགེ་ཚུལ་སྤོང་གི་རྟེན་ཅན་ཞིག་
ཡིན་ན། དུས་ཉག་པར་འདུལ་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ཙུ་ཙུ་གསུམ་མམ། རགས་
པ་བརྒྱ་པོ་ཚྭ་གས་མཐུན་དང་བཅས་པའི་ནང་དུ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་
འདི་དག་འདུས་པས་སྤྱད་དགོས་པ་གཞིར་བཅས། འོན་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་
ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བསྐྱལ་ཏེ་སྤར་ལས་ལྷག་པ་ཅན་ཞིག་བསྐྱང་
སྟམ་པའི་དང་པོ་སྦྱོར་བའི་སྐབས་སུ་འདུན་པ་དྲག་པོ་ཞིག་བསྐྱེད་དེ། དངོས་
གཞིའི་སྐབས་སུ་འད་དེ་བཞེན་དུ་སྤངས། འདིར་མཐུག་གི་སྐབས་སུ་འད་
དེ་བཞེན་དུ་ལྷག་པ་ཅན་ཞིག་བསྐྱང་སྟེ། སང་གི་ཉི་མ་མ་ཤར་པན་ཆད་
དུ་བསྐྱང་མི་དགོས་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་དེ་འདའ་བར་རྒྱར་ན། དགེ་ཚུལ་
སྤོང་གི་སྡོམ་པ་ལས་ཀྱང་འདའ་བར་འགྱུར་བའི་སློན་འབྱུང་རྟེན་ཆེའོ། །དེས་
ན་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་སྐྱ་སེར་སུ་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། སྡོམ་པ་ཐོབ་པའི་རྗེས་

དེར། གང་ཟག་རབ་ན་སྒྲ་མའི་མན་ངག་རི་ལྟ་བ་བཞིན་འཕགས་པ་ཐུགས་
རྩེ་ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་རྩོགས་ཀྱི་ལྟ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོའི་ཉམས་ལེན་ཁོ་ནས་
དུས་འདའ་བར་བྱའོ། །འབྲིང་ན་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་བདག་མདུན་གྱི་ཆོ་ག་
ཐུག་ལེན་དངོས་གཙང་རང་རང་གི་ལུགས་དང་མཐུན་ཞིང་། སྦྱོར་དངོས་
རྩེས་གསུམ་ཆང་བའི་ཆད་ལྟན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་ཆད་ལྟག་མེད་པར་ཡིད་
འཁུར་ངེས་བྱས་ཏེ་འདུག་པར་བྱ་ཞིང་། ཐམས་ཅད་རང་དགར་སྣོ་གསུམ་
རྣམ་གཡེང་ཡ་ཡོ་སོགས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་བཏང་བར། སེམས་ལ་དད་པ་དང་
ངེས་འབྱུང་། བྱམས་སྣོང་རྩེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཡང་ཡང་བསྐྱེད། ལུས་ཀྱིས་
ཐུག་དང་བསྐྱོར་བ། ངག་གིས་ཁ་ཏོན་བཞྱས་བརྩོན་གཞན་ཤེས་ཀྱང་རུང་། མ་
ཤེས་ཀྱང་མ་ཁི་འདོན་མི་ཤེས་པ་སྤྱ་ཡང་མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་འདོན་པས་དུས་
འདའ་བར་བྱ་ཞིང་སྤྱང་གནས་བདེ་འགོ་འཇུག། ཟས་ཟ་ཉིན་ཡིན་ཀྱང་གཞན་
གཉིད་དང་སྒྲོམ་ལས། རྣམ་གཡེང་འདུ་ཆོགས་ཀྱི་གཏམ། ཁ་གཡེང་མིག་
གཡེང་ཐམས་ཅད་ཉེས་སྦྱོད་ཀྱི་གཞི་མ་གཏོགས་གཏན་ནས་མེད་པས་ཅི་
ལུས་སྤྱ་སྤང་དགོས་ཤིང་། དེ་ཉིན་སྤྲ་མོ་ཚུན་ནས་དོ་དགོང་གི་བར་དུས་
མིན་གྱི་ཟས་བཟའ་བཅའ་སྤྲ་མོ་ཅམ་ལའང་གཏན་ནས་མི་སྦྱོད་ཅིང་། ཉིན་
མོའི་གྲང་ལ་ཁེལ་ངེས་བྱས་ཏེ། ལོག་འཆོའི་སྤྲིག་པ་སོགས་དང་མ་སྤྲགས་
ཤིང་ཤ་དང་ཆང་སོགས་ཀྱི་རྩི་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ཟས་དཀར་གསུམ་སོགས་
དངོས་གཙང་ལ། ལྷམ་ཐུད། ལག་པ་དང་སྦྱོད་སོགས་ལེགས་པར་བཀྲུས་

དག་བྱས་ཏེ། ཟས་ཀྱི་སྤང་ནི་སྒྲ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་ནས་གདན་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་ཆེས་པར་ལོངས་སྤྱོད་དེ། རྗེས་ལ་ཁ་ལག་བཟུ་བཤལ་ལེགས་པར་བྱ། ཏུས་ཀྱན་ཏུ་གཙང་སྒྲའི་སྤྱོད་པ་ལ་ལེགས་པར་གནས་པ་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡི་ཕྱི་དེ་ཉིན་སྤྱང་གནས་ཁྲག་པའམ། ངག་བཙད་ཀྱི་ཉིན་མོར། ཕྱི་ཉིན་སྤྱང་འཇམ་ཐ་མ་ཤར་ཏེ། ལྷན་མ་མཐའ་རྫོགས་ཙམ་གྱི་བར་ཚུན་ཆད་ཏུ་ཟས་སྒོམ་ཚུ་ཐེགས་ཙམ་ལའང་གཏན་ནས་མི་སྤྱོད་ཅིང་། ངག་གིས་གཏམ་དངོས་སུ་སྤྱོད་སྤང་དགོས་པ་གཞིར་བབྱང་། མིག་བད། ལག་བད། མཚུ་བད་སོགས་ཀྱང་ལེགས་པར་སྤོང་དགོས་ཞིང་། ཆོ་ག་དང་། གསུང་རབ་གཞན་དང་། མ་ཞི་སོགས་སྐད་གསང་མཐོ་བ་དང་། ལྷན་པའི་གདངས་དབྱངས་སོགས་ཀྱིས་དད་པའི་སྒོས་འདོན་པ་ལ་དགག་དགོས་ཀྱི་ཉེས་པ་མེད་པར་པལ་ཆར་མངོན་ནོ། །

གཞན་ཡང་སྤྱང་བར་གནས་པ་འདི་དག་སྤྲགས་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཉམས་ལེན་ཡིན་ལྟ་བུས། གསང་སྤྲགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་མ་སྤྱང་ན་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཅ་བ་རུལ་བར་གྱུར་པས་དངོས་བྱུང་མེད་པའི་ཐོག་ཆོ་འདི་དང་འདིག་ཉིན་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀར་སྤྱང་བར་འགྱུར་བས་ཉེས་པའང་འབྱུང་ཉིན་ཆེ་བས། དེས་ན་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སོག་དམ་ཆོག་སྤྱང་བཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་། དེ་ཡང་སྤྱིར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ། བྱང་ཚུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ། དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་དབང་བསྐྱར་བྱ་བ་རྣམས་

དང་། བྱ་རྒྱུད་རང་རྒྱུད་གི་རྩ་ལྱུང་བཅུ་བཞི་སོགས་ཀྱང་རྩིས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ་
སྤྱད་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་
ཀྱི་དམ་ཆོག་ཏུ། རང་ཉིད་ལ་ཉེས་པ་གཏན་ནས་མེད་ཀྱང་། ཡ་རོལ་པོའི་གང་
ཟག་གཞན་གྱིས་ཚུར་ལ། ཁོ་བ་དང་། གཤེ་བ་དང་། བརྟེན་པ་དང་། མཚང་
འབྲུ་བ་སྟེ་བཞི་པོ་གང་བྱུང་ཡང་། དེ་ལ་ཕར་ལན་མི་སྟོན་པའི་དགེ་སྤྱོད་གི་
ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་གྱིས། ལུས་གྱིས་བརྟེན་བཅོག་འཕྲོག་
བཅོམ། ངག་གིས་ཆོག་རྩལ་བསྐྱར་འདེབས། ཡིད་གྱིས་ཕྲག་དོག་གཞོད་
སེམས་སོགས་གང་བྱུང་ཡང་། ཐམས་ཅད་འཕགས་པའི་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་
ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་དང་རང་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་
ཞིང་། མདོར་ན་སྤྱོད་སྤྱོད་ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་ཡང་། འཕགས་པ་ཐུགས་རྗེ་
ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་གཏན་ལིང་གིས་བཀལ། གང་དུ་གནས་པའི་སྤྱོད་ཐམས་
ཅད་བདེ་བ་ཅན་དང་པོ་ཏེ་ལ་ལ་སོགས་པའི་ཞིང་ཁམས་དང་། རང་དང་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ། ངག་གི་སྤྱོད་ཐུགས་ཐམས་
ཅད་གསུང་ཡི་གེ་དུག་པ། སེམས་ཀྱི་དྲན་རྟོག་ཐམས་ཅད་འཕགས་པའི་
ཐུགས་སྤྱོད་ཉིད་སྤྱོད་རྗེ་བྱུང་འཇུག་གི་རོ་བོ་ཡིན་པར་ཡང་ཡང་བསྟོམ་
སྟེ། གཞན་གྱི་གཞོད་ལན་ཐམས་ཅད་ཕན་བཏགས་པ་ཁོ་ནའི་སྟོན་ནས་འཇལ་
བར་འདོད་པའི་བསམ་སྤྱོད་ལ་ནན་ཏན་ཆེར་མ་སྤྱོད་ན་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་
ཀྱི་དམ་ཆོག་དང་འགལ་ཞིང་འཕགས་པའི་ཐུགས་གྱིས་ཁྲེལ་ཏེ་བྱིན་རྒྱལས་

འགྲུང་རིང་དུ་འགོ་བས་དེ་ནམས་དང་མི་འགལ་བ་དང་། གཞན་གྱི་སྤྱད་
བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་ཚུར་ལེན། བདག་གི་བདེ་དགོ་ཐམས་ཅད་
གཞན་ལ་བཏང་བ་ལ་ཡང་ཡང་བསྐྱབ། མ་ཟེན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
བདག་གཅིག་དུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་པའི་ཆེད་དུ་དགོ་བའི་ལས་
འདི་དག་བཞིན་དོ་སྤྲུམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་
མི་འབྲལ་བའི་སྒོ་ནས། གང་ཟག་འབྲིང་ཐ་མའི་བསྐྱབ་བྱ་གོང་དུ་བསྐྱབ་པ་
དེ་དག་གཞིར་བབྱང་། གཞན་ཡང་ཉིན་རེ་བཞིན་འཕགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
པོའི་གཟུངས་སྤྲུལ་རིང་ཐུང་། རབ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་རེ། འབྲིང་ཉེར་གཅིག་ཐ་
ན་འང་བཙོ་ལྔ་རེ་མ་ཆགས་པ་བསྐྱེད་ཞིང་། སྒོ་གསུམ་གྱི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་
ཉིན་རེ་བཞིན་གོང་འཕེལ་དུ་བྱ་དགོས་པ་སྟེ། འདི་ནམས་ནི་སྤྱང་གནས་གོལ་
ཡང་། དེ་ཕན་ཆད་དུས་རྒྱུན་མར་སྤྱང་དགོས་པའི་དམ་ཆོག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །

བསྟན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཁོ་ན་ཉིན་ཞག་ཐུག་རེར་སྤྱང་བས་ཀྱང་
ཟས་གདན་ཅིག་ལ་སྦྱོད་དེ་བསྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའང་སྤྲུམ་བཞིན་
ཡིན་ཞིང་། འདི་ནི་སྤྱང་གནས་བསྤྱང་མི་རུས་པའི་ཏ་ཅང་ཟན་པའམ། ནད་
པའམ། སྦྱང་མཁན་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུན་མར་རམ། ཉ་སྟོང་ཆོས་བརྒྱད་
སོགས་ཀྱི་དུས་བབ་གི་སྐབས་ནམས་སུ་ཐངས་ཏེ་སྤྱང་ན་ཡང་ཕན་ཡོན་
བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བོ། །ལ་ཅིག་སྤྱང་གནས་ངག་བཅད་ཀྱི་ཉིན་མོའམ། ཆ་
བརྒྱད་སོགས་ཀྱི་བྱི་མ་ནམས་ལ་གསོ་སྦྱོང་གི་སྒྲིམ་པ་ལེན་མི་དགོས་པར་ཉིན་

དང་པོ་སྤངས་པ་དེས་ཆོག་པར་འདོད་པ་དང་། སྤྱང་གནས་གྲོལ་བའི་ནངས་
མོ་སྒྲོམ་པ་སྒོལ་དཔོན་གྱི་བྱང་དུ་འབྱུང་དགོས་པར་འདོད་པ་ཞིག ཡུལ་
འགའ་ཞིག་གི་གྲུབ་མཐའི་སྒོལ་ལ་ཡོད་པ་སྐད་ཐོས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ཡོད་སྲིད་
ན་དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་ལ་མ་ལྟོས་པའི་རང་བཟོའི་སྤྱན་སྒྲུལ་ཁོ་ནར་ཡིན་
ཞིང་། སྤྱང་གནས་ལ་རྒྱང་ཁྱུག་གཉིས་སམ། ཆ་མང་པོ་བསྐད་ཀྱང་བསྐྱེན་
གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་འདི་ཉིན་ཞག་གི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པས། ནངས་མ་རེ་རེ་
བཞིན་ལེན་དགོས་ལ། སང་གི་ནངས་པར་འབྱུང་མི་དགོས་པར་སྤངས་པའི་
དུས་མཚམས་རྫོགས་པས་གཏོང་པ་ཡིན་ནོ། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་མདོ་དང་
བསྐྱེན་བཅོས་འགའ་ཞིག་ལས་རི་སྲིད་འཆོ་བའི་མཐའ་ཅན་དུ་ལེན་རྒྱ་ཡོད་
པར་གསུངས་པ་དང་། དེས་མཆོན་ཏེ་སྒོལ་གྱི་སྒོལ་དཔོན་ནམས་ཀྱིས་ཉིན་
ཞག་མང་པོའམ། ཟླ་བའམ། ལོ་ཁ་ཤས་ཅི་རིགས་ལ་རྒྱུད་ཆོད་དང་བསྐྱེན་པར་
ལེན་ཆོག་པར་གསུངས་པ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་རི་ལྟར་ལེན་ཚུལ་གྱི་ཆོག་ཕྱག་
ལེན་དང་བཅས་པ་ནི་མ་བྱུང་བར་སྤྱང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ལྷགས་ཡིན་སྟབས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྡོག་པ་ནི། སེམས་ཅན་སྒོས་འདོར་
ཏེ། རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒོལ་སེམས་རྩ་བ་ནས་བོར་བ་སོགས་
གཏོང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མ་བྱུང་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར་གཏོང་བར་མི་འགྱུར་བ་
ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ།

སྒྲུབ་པ་དག་པའི་ཕན་ཡོན།

ལུ་པ་སྒྲུབ་པ་དག་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲུབ་གནས་རྣམ་པར་དག་པའི་
ཕན་ཡོན་དང་། ཡིག་དྲུག་གཙོ་བོར་བསྒྲས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་
ལྟར་སྒྲུབ་བར་གནས་པ་དངོས་གཙང་ཆ་གཅིག་གམ། རེ་བྱང་ཅམ་མམ། ཆ་
བརྒྱད་ཅིག་གམ། དེ་ལས་གྲངས་མང་བ་སོགས་ཅི་ཅམ་བསྒྲུབས་པ་ལ་དེ་
ཅམ་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཆད་མེད་པ་རེ་འབྱུང་ཚུལ་རྒྱལ་བའི་སྤང་
གི་སྒོ་ནས་རྒྱ་ཆེར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་དང་། གཞན་ཡང་འཕགས་
པ་ལྟ་སྒྲུབ་ཀྱིས། གསོ་སྦྱོང་འདོད་སྦྱོང་ལྟ་སྤྲོས་ཡིད་འོང་བ། རྒྱེས་པ་བྱུང་
མེད་རྣམས་ལ་སྦྱོལ་བར་བཟུ། ཁྱིམ་གསུངས་པ་ལྟར། རྩོན་སྦྱོན་པ་སངས་
རྒྱས་དངོས་སུ་ཞལ་བཞུགས་སྐབས། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་དང་བཅས་པས་
བསྟེན་གནས་དག་པ་ལན་གཅིག་བསྤང་བ་རྣམས་ཀྱང་། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་
ཀྱི་ལྟ་ཡུལ་དུ་སྦྱེས་ཤིང་། བསྟེན་གནས་ཅུང་ཟད་ཉམས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་
ཆེན་སྡེ་བཞིའི་ལྟ་གནས་སུ་སྦྱེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕན་ཡོན་བསམ་གྱིས་
མི་བྲབ་པ་ཞིག་གསུངས་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་བྱུང་པར་དུ། ལྷ་བ་སྦྱོན་མའི་མདོ་
ལས། གང་ཞིག་བསྐྱལ་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པར། རྒྱལ་བ་བྱེ་བ་མང་པོར་
མཆོད་བྱས་ལས། གང་ཞིག་དམ་པ་རབ་དུ་འཛིག་པ་དང་། བདེ་གསེགས་
བསྟན་པ་འགགས་པར་གྱུར་པའི་ཆོ། ཉིན་མཆོད་དུས་ནས་བསྐྱབ་པ་གཅིག་

སྤྱིད་པ། །དེ་ནི་དེ་བས་བསོད་ནམས་བྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། རྩོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཆེ་ཡུན་རིང་པོར་སྡོམ་པ་བསྤྱང་
བའི་བསོད་ནམས་བས་ཀྱང་། ད་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་མཐར་ཐུག་
པའི་སྐབས་འདིར་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་སྡོམ་པ་སྣ་གཅིག་བསྤྱང་བའི་ཕན་
ཡོན་ཆེ་ཞིང་། དེ་ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྡོམ་པ་ནི་
ཕན་ཡོན་ནམ་མཁའི་མཐའ་ལྟར་ཆད་བཟུང་དུ་མེད་ཅིང་། རྩོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ལ། བྱད་པར་དུ་རེས་སྤྱང་གནས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་གསང་སྟགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལྟ་དང་སྟགས་ཀྱི་ནལ་འཕྱོར་ཟབ་
མོ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཉམས་སུ་བྲངས་པས། ཆོ་འདིར་གསང་སྟགས་ཀྱི་རིག་པ་
འཛིན་པའི་གལ་དུ་འཁོད་ཅིང་། ད་ཕན་ཆད་ཅི་ཙམ་འགོར་ཡང་མི་ཆེ་བཅུ་
དྲུག་ལས་མི་འགྲང་བར་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་པས་དགའ་བ་སྒྲོམས་ཤིག ཅེས་དཔལ་སྤྱོད་འཛིགས་མེད་ཆོས་
ཀྱི་དབང་པོའི་ཞལ་སྡེ་ནས་ངེ་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། སྤྱང་བར་གནས་
པ་དག་པ་ལན་གཅིག་བྱས་པའི་གང་ཟག་དེ་ངན་སོང་དུ་མི་སྦྱེ་ཞིང་། གལ་
ཏེ་སྦྱེ་ཡང་དེར་མི་གཏོང་བར་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་དམ་བཅའི་དབུ་སྤྱང་
བཞེས་པ་དང་། དཀར་པོ་ཆ་བརྒྱད་ཅིག་བཞིས་པའི་མི་དེ་ཤི་མ་ཐག་ཏུ་བདེ་
བ་ཅན་དུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། གལ་ཏེ་སྦྱེ་བར་མ་གྱུར་
ན་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཁོང་སངས་མི་རྒྱ་བའི་བདེན་ཆོག་གསུངས་

པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་བྱས་ན་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་བས་དེ་ནི་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་
གསུངས་པ་སོགས། མདོར་ན་རང་རང་གིས་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་གསུང་
ལ་ཡིད་ཆེས་ཏེ་རྒྱལ་བ་ཞིན་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཀྱས་ན་པན་ཡོན་ནི་གང་ཟག་
སྤྲས་ཀྱང་བརྗོད་མི་ཀྱས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡིག་རྒྱག་གཙོ་བོར་བསྐྱས་པའི་པན་ཡོན་ནི། སྤྱིར་རྒྱུད་
སྤེ་བཞི་ཀ་ནས་གསུངས་སོ་ཙག་གི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རིག་སྤྲུགས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཡང་སྤྲིང་ཡི་གོ་རྒྱག་མ་འདི་ཡིན་པས། རིག་སྤྲུགས་སོ་སོའི་པན་ཡོན་
གང་རི་སྟེད་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཆང་བ་ཡིན་ཏེ། པརྒྱ་ཙོད་
པན་གྱི་རྒྱུད་ལས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུགས་བསྐྱུས་པ་ནི། ཇོ་མ་ཁྱི་པརྒྱེ་རྩྱ་
ཞེས་པའོ། །འདིས་ནི་རིགས་གསུམ་གྱི་བདག་པོར་འགྱུར་ཏེ། པན་ཡོན་ནི་
དེའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མཐོང་བར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་དང་། བྱད་པར་དུ་ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ལྷན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་པོའི་སྤྲིང་པོ་དམ་པའོ། །གང་ཡང་
ཡི་གོ་རྒྱག་མའི་རིག་སྤྲུགས་འདྲིན་ཅིང་བསྐྱོས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་
བསོད་ནམས་དང་ལྷན་པ་སྟེ། དེ་དག་བསྐྱུས་པའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་
འདས་གཞུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དགྲ་བཅུ་ཅ་དགྲ་འདུ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྩལ་སྤྲ་རབ་དང་མཉམ་པ་འདུ་བར་འགྱུར་རོ། །པ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱག་སྟོན་ནས་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ལྷ་ཡི་སྤེ་སུམ་

ཅུ་ཙམ་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་ཡི་བྱ་དག་འདུ་ཁིང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིས་ནི་ཕྱོགས་
བཞི་ནས་བསྐྱུང་། ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོ་དང་སྒྲུ་བྱེ་བ་སྟོང་ཕྱག་དུ་མས་ནི་ཡོངས་
སྐྱབས་སྐྱུང་། ས་སྒྲུའི་གནོད་སྦྱིན་དག་ནི་སྒྲ་གཤམ་མེད་པར་བསྐྱུང་བར་བྱེད་
དོ། །དེའི་བ་སྒྲུའི་ཁུང་བྱ་རེ་རེ་ལའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱེ་བ་བཞུགས་
ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་རྩས་བདུན་བརྒྱད་ཚུན་ཆད་དུ་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་ནོར་བུ་ཐོབ་
པར་བྱས། ལུས་ཀྱི་སྟོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱེར་མི་ལྡོག་པར་བཞོད་པར་
བྱས་ཏེ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ཞེས་སྦྱིན་པར་མཛད་དོ། །ཡི་གེ་དྲུག་མའི་སྒྲགས་
འདི་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ལུས་ལ་འཆང་ན། དེ་ནི་རྩི་རྩེའི་ལུས། རིང་བསྐལ་ཀྱི་
མཆོད་རྟེན། རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །གང་ཟག་གང་ཞིག་འདི་
བསྐྱོས་པ་དེ་ནི་སྟོབས་པ་མི་ཟད་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུང་པོ་རྣམ་པར་དག་ལ་
སྟོང་རྩི་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་ཏེ་ཉི་མ་རེ་རེ་ཁིང་པར་བྱིན་དུག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་
ནས་རིག་འཛིན་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱུར་བ་དང་། སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་
སྐྱུར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ལག་གིས་རིག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་གང་དག་ཐ་ན་དུད་
འགོའི་སྦྱེ་གནས་སུ་གྱུར་པས་ཀྱང་གང་ཟག་དེ་མཐོང་ངམ། དེའི་ཡིད་ཀྱིས་
སེམས་པར་བྱེད་ན་དེ་དག་སྦྱེ་ཁ་ན་འཆིའི་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཟད་དེ་སྲིད་པ་ཐ་མ་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་རྒྱལ་པོ་སྐུ་རབ་
ཀྱི་རྒྱལ་རྣམས་དང་། རྒྱ་མཆོའི་མཆིང་གི་བྱེ་མ་ཐམས་ཅད་དང་། སྤྱིང་བཞི་

པའི་ཚུ་ཡི་ཐེགས་པ་རྣམས་དང་། འབྲུ་ཡི་ཚོགས་རྣམས་དང་། སྤྱི་ཡི་ཉག་མ་
རྣམས་དང་། ཐང་ཤིང་གི་ལོ་མ་ངེ་སྟེད་ཡོད་པ་རྣམས་དང་། ལོ་བརྒྱ་གཉིས་
སྟེ་ཉེན་མཚན་མེད་པར་བབས་པའི་ཆར་གྱི་ཐེགས་པ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བགྲང་བར་རྟུས་ཀྱང་། ཡི་གེ་དྲུག་པ་ལན་
ཅིག་བསྐྱས་པའི་བསོད་ནམས་ནི་བགྲང་མི་རྟུས་པར་གསུངས་པ་དང་། སྤྱིང་
བཞི་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པར་གྱུར་བ་དེའི་
བསོད་ནམས་བས་ཀྱང་ཡི་གེ་དྲུག་མ་ལན་ཅིག་བསྐྱས་པའི་བསོད་ནམས་
ཆེ་བ་སོགས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཡི་གེ་དྲུག་མའི་རིགས་སྟུགས་
འབྱིར་འདུག་པ་དེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བརྒྱུད་ནི་བཞི་སྟོང་འབྱིར་འདུག་
པར་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་གཟུགས་རྩལ་སྤྲ་རབ་དང་མཉམ་པ་ལྷ་ཡི་
གསེར་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ཉེན་རེ་བཞིན་དུ་བྱེད་ཅིང་། རིང་བསེལ་འདུག་པ་
དེའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ནི་ཡི་གེ་དྲུག་མའི་འབྲུ་གཅིག་གི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་སྟེ་
ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་བོ། །འདི་རྩོད་བར་བྱེད་ན་ཉིང་ངེ་འཇིན་བརྒྱ་ཅ་
བརྒྱུད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་གཞན་རྣམས་ནི་སྤུབ་མ་དང་མཚུངས་
ལ། འདི་ནི་འབྲས་ཀྱི་སྟིང་པོར་གྱུར་པའོ། །ཞེས་སོགས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱབས་
ཐམས་ཅད་ནས་རྒྱ་ཆེར་བསྟུགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ནི་འདིར་བཤད་
གྱིས་ག་ལ་ལོངས་འདི་ནི་མཚོན་དོན་ཅམ་ཞིག་བཀོད་པ་ཡིན་ཞིང་། མདོར་
ན་བསྐྱེད་བྱའི་སྟུགས་ཤིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་གི་སྟིང་པོ་ཡིག་

དུག་ལྟ་བུའི་སྐྱོ་ལོན་ཆེ་བ་གཞན་མེད་པར་གསུངས་པས་འདི་ཁོ་ན་ལ་
འབད་པར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་འཕགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དངོས་ཉིད་གངས་
སྒྲོངས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོང་བའི་རྒྱལ་པོ་སྟོང་བཅན་སྐམ་པོ་ཉིད་དུ་སྦྱུལ་པའི་ཞལ་
ལྷ་ནས་གསུངས་པའི་ཡི་གེ་དུག་མའི་སྒྲུབ་སྟོར་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན། ཡི་
གེ་དུག་མའི་མཆོད་དོན་ལ་སེམས་ན་འདི་ལྟར། ཨྱོ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་འདི་
བསྐྱེད་པས། ཤེས་རབ་ཆེན་པོའི་ངང་ཉིད་ཀྱིས། འཆལ་བའི་རི་མ་རྩམ་
དག་ནས། ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་རྫོགས། མ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་འདི་
བསྐྱེད་པས། བསམ་གཏན་མ་གཡེང་ཉིང་འཛིན་གྱིས། གཡེང་བའི་རི་མ་
རྩམ་དག་ནས། བསམ་གཏན་པ་རོལ་བྱིན་པ་རྫོགས། ཁྱི་ཀྱན་གྱི་འབྱུང་
གནས་འདི་བསྐྱེད་པས། ཉོན་མོངས་མ་ལུས་ཞི་བྱས་པས། འཆལ་བའི་རི་
མ་རྩམ་དག་ནས། རྒྱལ་ཁྲིམས་པ་རོལ་བྱིན་པ་རྫོགས། བད་རི་མེད་གསལ་
བ་འདི་བསྐྱེད་པས། འགྲོ་བའི་དོན་ལ་རབ་བཙོན་པས། ཁེ་ལོའི་རི་མ་རྩམ་
དག་ནས། བཙོན་འགྲུས་པ་རོལ་བྱིན་པ་རྫོགས། མེ་སྤོན་པར་བྱེད་པ་འདི་
བསྐྱེད་པས། ལོངས་སྟོང་མི་ཟད་དགོས་འདོད་འབྱུང་། ཁེར་སྤུའི་རི་མ་རྩམ་
དག་ནས། སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་བྱིན་པ་རྫོགས། རྟུ་བསྟུད་པར་བྱེད་པ་འདི་
བསྐྱེད་པས། སྦྱག་བསྡལ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཡིས། ལོང་ལོའི་རི་མ་རྩམ་
དག་ནས། བཟོད་པའི་པ་རོལ་བྱིན་པར་རྫོགས། ཞེས་པར་བྱིན་དུག་རྫོགས་

བར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཡང་ཡི་གེ་དྲུག་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་། ཇོ་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་འདི་བསྐྱེད་པས། ཤེས་རབ་ཆེན་པོའི་ངང་ཉིད་ཀྱིས། །ལྟ་འཕོ་ལྟང་ཞི་ནས་སྤྱན་སྤྲུམ་ཆོག་ས། །ལྟ་རུ་སྐྱེ་བའི་གཡང་ས་གཙོད། །མ་འགག་མེད་མཉམ་པ་འདི་བསྐྱེད་པས། །བསམ་གཏན་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་འདིས། །འཐབ་ཚོད་ཞི་ནས་བདེ་བར་གནས། །ལྟ་མིན་སྐྱེ་བའི་གཡང་ས་གཙོད། །ཁི་གཉིས་སུ་མེད་པ་འདི་བསྐྱེད་པས། །ཉོན་མོངས་ཞི་ནས་ཆོས་ཉིད་ཤར། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཞི་ནས་སྐྱེ་ལྟ་ཐོབ། །མི་རུ་སྐྱེ་བའི་གཡང་ས་གཙོད། །པད་དག་གསལ་བྱི་མེད་འདི་བསྐྱེད་པས། །ལེ་ལོ་སྤང་བའི་དད་བཙོན་ཀྱིས། །མོངས་པ་གྲོལ་ནས་རིག་པ་གསལ། །བྱོལ་སོང་སྐྱེ་བའི་གཡང་ས་གཙོད། །མེ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་འདི་བསྐྱེད་པས། །ཁེར་སྒྲུབ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་འདིས། །བཀའ་སྒྲོམ་ཞི་ནས་དགོས་འདོད་འབྱུང་། །ཡི་དྲུགས་སྐྱེ་བའི་གཡང་ས་གཙོད། །སྤྱོད་བང་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་འདི་བསྐྱེད་པས། །བཟོད་པས་ཞི་སྤང་རབ་སྤང་ནས། །ཆ་གང་ཞི་ནས་བདེ་བར་གནས། །དུམ་པར་སྐྱེ་བའི་གཡང་ས་གཙོད། །ཅེས་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སྐྱེ་སྐྱོ་གཙོད་ཅིང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པའང་ཡི་གེ་དྲུག་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་། ཇོ་དོན་དམ་སྐྱེ་འཆར་འདི་བསྐྱེད་པས། །འདྲིན་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞི་བར་བྱེད། །འདོད་ཡོན་དྲུག་ལ་མ་ཞེན་པས། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡི་ངོ་བོ་ཡིན། །མ་སྐྱོས་དང་བྲལ་བ་འདི་བསྐྱེད་པས། །ཐུགས་རྩེའི་བྱམས་པས་སྤྱོད་བར་བྱེད། །བདག་གཞན་ཕྱོགས་ཆར་མི་འདྲིན་པས། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐྱེའི་

ངོ་བོ་ཡིན། ཁྱི་ཀུན་གྱི་ས་བོན་འདི་བསྐྱུས་པས། སྤྱུགས་རྗེའི་ཞགས་པས་འགྲོ་
བ་འཛིན། ཀུན་ལ་བྱབ་པའི་སྤྱིང་རྗེ་ཅན། སྤྱུལ་པའི་སྤྱི་ཡི་ངོ་བོ་ཡིན། ཡང་
དག་ཅིང་རྩི་མེད་འདི་བསྐྱུས་པས། བག་ཆགས་ངན་པ་བྱང་བྱས་ནས། སྤྱང་
བ་འཇུར་བའི་སྤྱུགས་རྗེ་ཅན། རྩོམ་ཉིད་སྤྱི་ཡི་ངོ་བོ་ཡིན། མི་ཞེན་འཛིན་
སྤངས་པ་འདི་བསྐྱུས་པས། བཏང་སྒྲོམས་གཉིས་སུ་མི་བྱེད་པར། འདོད་པའི་
གདུང་བས་མ་ཞེན་པས། མཛོན་བྱང་སྤྱི་ཡི་ངོ་བོ་ཡིན། རྩྱི་ཁོང་ནས་འབྱུང་བ་
འདི་བསྐྱུས་པས། མི་འཇུར་གདེང་དང་ལྷན་པ་ཡིས། ཐོག་མཐའ་མེད་ནས་
གནས་པ་འདི། རྩོམ་ཉིད་སྤྱི་ཡི་ངོ་བོ་ཡིན། ཞེས་ཐོབ་བྱ་སྤྱུག་ཐོབ་པར་བྱེད་
པ་ཡང་ཡི་གེ་དྲུག་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་། ཇཱི་ཡེ་ཤེས་རང་གསལ་འདི་བསྐྱུས་
པས། གཤམ་སྤྱུག་མི་སྤྱུག་ལ་འཛིན་པ་མེད། མིག་འཛིན་པ་མེད་པ་ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས། གཤམ་སྤྱུག་དབྱིངས་སུ་གྲོལ་ཞིང་དབྱིངས་སུ་ཐིམ། མ་ཅན་རྟོག་
མ་འགག་འདི་བསྐྱུས་པས། སྤྱི་སྤྱི་མི་སྤྱི་ལ་འཛིན་པ་མེད། རྩོམ་ཉིད་
པ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། སྤྱི་དབྱིངས་སུ་གྲོལ་ཞིང་དབྱིངས་སུ་ཐིམ། ཁྱི་
ཡེ་ཤེས་རང་བྱུང་འདི་བསྐྱུས་པས། རྩི་ཞིམ་མི་ཞིམ་ལ་འཛིན་པ་མེད། སྤྱི་
འཛིན་པ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། རྩི་དབྱིངས་སུ་གྲོལ་ཞིང་དབྱིངས་སུ་
ཐིམ། ཡང་རང་གསལ་ཆེན་པོ་འདི་བསྐྱུས་པས། རྩོམ་ཉིད་མི་ཞིམ་ལ་འཛིན་
པ་མེད། སྤྱི་འཛིན་པ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། རྩོམ་ཉིད་སུ་གྲོལ་ཞིང་
དབྱིངས་སུ་ཐིམ། མི་ཆོས་དབྱིངས་མ་བཅོས་འདི་བསྐྱུས་པས། རྩོག་འཇམ་

རྒྱལ་གཉིས་ལ་འཛིན་པ་མེད། །ལྷས་འཛིན་པ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །རིག་
དབྱིངས་སུ་གྲོལ་ཞིང་དབྱིངས་སུ་ཐིམ། །རྩྱུ་ཆོས་ཉིད་འགྱུར་མེད་འདི་བསྐྱེས་
པས། །ཡིད་དགའ་མི་དགའ་ལ་འཛིན་པ་མེད། །སེམས་འཛིན་པ་མེད་པ་ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས། །སེམས་དབྱིངས་སུ་གྲོལ་ཞིང་དབྱིངས་སུ་ཐིམ། །ཞེས་ཆོགས་དྲུག་
དགེ་བར་བསྐྱུར་ཞིང་ཡུལ་དྲུག་དབྱིངས་སུ་གསལ་བར་བྱེད་པའང་ཡི་གེ་
དྲུག་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་། ཇེ་གཏི་ཟུག་འཛོམས་པ་འདི་བསྐྱེས་པས། །མ་
རིག་རིག་པའི་ཡུལ་དྲུ་གསལ། །དབྱིངས་ལས་མི་འགྱུར་རང་སར་བརྟན། །ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤར། །མེ་ཞེ་སྤང་འཛོམས་པ་འདི་བསྐྱེས་པས། །རང་
རིག་བྱང་རྒྱལ་སེམས་སུ་གསལ། །གསལ་ལ་དག་པའི་རང་ཉིད་ལས། །མེ་
ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཤར། །ཁི་ང་རྒྱལ་འཛོམས་པ་འདི་བསྐྱེས་པས། །ཆོས་ཉིད་
མཉམ་ལས་མ་འབྲེས་ཤར། །རང་གསལ་ཉིད་ཀྱི་རང་ཉིད་ལས། །མཉམ་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤར། །པད་འདོད་ཆགས་འཛོམས་པ་འདི་བསྐྱེས་པས། །ཆོས་ཉིད་
དབྱིངས་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད། །རིག་པ་དུས་གསུམ་འདུས་མ་བྱས། །སོ་སོར་
རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤར། །མེ་ཕྱག་དོག་འཛོམས་པ་འདི་བསྐྱེས་པས། །ཤེས་བྱ་
ཡེ་ནས་དག་པ་ལ། །མི་འགྱུར་དབྱིངས་ནས་མི་གཡོ་བ། །བྱ་བ་ནན་ཏན་ཡེ་
ཤེས་ཤར། །རྩྱུ་དྲུག་ལྷ་འཛོམས་པ་འདི་བསྐྱེས་པས། །གསང་བ་གསུམ་ཀྱི་ཡེ་
གེ་ལས། །རང་རིག་སེམས་ཀྱི་འོད་གསལ་བས། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཤར། །ཞེས་ཉོན་མོངས་པ་དྲུག་སྦྱོང་ཞིང་ཡེ་ཤེས་དྲུག་འཆར་བར་བྱེད་པ་ཡང་

ཡི་གེ་དྲུག་པ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་། ཚི་ཡེ་ཤེས་ནམ་ལྔ་འདི་བསྐྱེས་པས། དྲུག་
ལྔ་ཅད་ཆད་སྒྲུ་ལྔ་ཐོབ། རང་བྱུང་མ་འགག་ཅི་ཡང་འཆར། རྟོང་པ་ཆེན་པོ་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། ཁ་མ་བཅོས་རང་གནས་འདི་བསྐྱེས་པས། རྟོས་བྲལ་མཉམ་
པ་རིས་མེད་པས། བྱུགས་རྗེ་ཀུན་ལ་བྱབ་པ་ཡིས། ཁ་འགག་ཙམ་དུ་རང་
བྱུང་ཤར། ཁྱི་ཡེ་ཤེས་རང་ལོག་འདི་བསྐྱེས་པས། རྟོག་པས་མ་རིག་ཡེ་ཤེས་
གསལ། འཁོར་བའི་གནས་ནས་འདྲེན་པར་བྱེད། བྱང་ཚུབ་གནས་སུ་བདེ་
བར་གསལ། བད་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་འདི་བསྐྱེས་པས། ཡོད་མེད་འདྲིན་
པའི་མཐའ་གཉིས་སྟོང་། མཐའ་བྲལ་རྟེན་མེད་ལྟ་བའི་ངང་། གཉིས་སུ་
མེད་པར་མཉམ་པར་གནས། ཁེ་ཡེ་ཤེས་མེ་འོད་འདི་བསྐྱེས་པས། རྣམ་རྟོག་
མཆོན་མ་རང་སར་བསྐྱེད། དྲུག་ལྔ་མ་སྟོང་དབྱིངས་སུ་ཐིམ། མཉམ་ཉིད་བྱང་
ཚུབ་སེམས་སུ་གནས། རྟུ་བྱུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་བསྐྱེས་པས། ཆོས་ཉིད་
མ་སྐྱེས་རྟོགས་ནས་གསལ། ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་སེམས་སུ་འདུས། འགྱུར་
བ་མེད་པའི་ངང་དུ་གསལ། ཁེས་ཆོས་ཉིད་དོན་གྱི་གནས་ལྷགས་ཀྱང་ཡི་
གེ་དྲུག་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཡི་གེ་དྲུག་ལས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་འཆར་བས། ཡི་གེ་དྲུག་པ་དོ་རྗེའི་སྒྲུ ཁེས་བྱའོ། ཁེས་གསུངས་
པ་དང་། གཞན་ཡང་བྱི་ནང་གསང་བ་དྲུག་ཆོན་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་སྟོ་
ནས་ཡི་གེ་དྲུག་མའི་དོན་བཀྲལ་བར་མཛད་པ་དང་། རི་ལྟར་བསྐྱེས་པའི་
ཚུལ་ལའང་། བྱི་མདོ་སྟེ་ལྟར་གཞན་དོན་དུ་བསྐྱེས་ཚུལ། བྱང་གསང་སྟགས་

ལྟར་བསྟེན་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱས་པ། གསང་བ་མཁའ་འགྲོ་མས་བྱིན་རྒྱབས་
བད་ཡིས་ཚུལ་དུ་བསྐྱས་པ། སྐྱེ་མ་དང་ལྟ་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ་མ་ལ་བྱས་
འཕོད་པའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱས་པ། སྐྱིབ་སྦྱོང་ཆོས་སྦྱོང་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱས་པ། རྩ་
རྩེད་བསྐྱས་པ་མཉམ་གཞག་བསམ་གཏན་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱས་པ་སྟེ་བསྐྱས་ཚུལ་
ནམ་པ་དུག་དེ་ནམས་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བཞུགས་ཀྱང་། དེ་
ཙམ་མ་གཏོགས་ཡི་གེ་མང་གིས་དོགས་ནས་མ་བཞུགས་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་
ཡང་ཡང་སེམས་ནས། སྦྱང་གནས་ཀྱི་སྐབས་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་དུས་གང་
ཡིན་རུང་། སྦྱ་སེར་མཆོག་དམན་སུ་ཡིན་ཀྱང་། ཆོས་སྦྱོང་ཀྱི་བྱ་བ་གཞན་རྒྱ་
ཆེར་མ་འབྱུང་ནའང་ཡིག་དུག་འདི་ཁོ་ནས་རང་གཞན་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་
འབྱུང་ཅིང་། གཞན་ཡང་རྩི་འབྱུང་དང་འཁོར་ལོ་རྒྱུད་ལ་སོགས་པའང་
གོང་གི་པན་ཡོན་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་ཤིང་། དགེ་ཆ་གཞན་པལ་ཆེར་ཞེ་སྤང་
ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་ཉམས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡོད་ལ། ཡིག་
དུག་འདོན་པའི་དགེ་ཆ་ནི། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཉི་ལྟག་སོགས་ཕྱི་ནང་
གསང་གསུམ་ཀྱི་རྒྱུ་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཚུགས་པར་གསུངས་པ་སོགས་པན་
ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། །

མ་དག་པའི་ཉེས་དམིགས།

དུག་པ་མ་དག་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་སྦྱང་གནས་

ཀྱི་བསྐྱུང་བྱ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སྟོག་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་
བ་ལ་འབད་དགོས་ཀྱི། སྡོམ་པ་ཁྱུ་ལོ་དང་ཐོས་ལོ་ཙམ་ཞིག་གིས་གྲོལ་བར་
མི་འགྱུར་ཞིང་། བྱད་པར་དུ་བསྐྱུང་བྱ་མ་བསྐྱུང་ན་ངན་སོང་གི་རྒྱ་རུ་ཡང་
འགོ་ཉེན་ཆེ་སྟེ། དེ་ཡང་སྦྱིར། སྟོག་གཅོད་པས་ནི་ངན་སོང་གསུམ་དང་
བྱད་པར་དུ་དཔལ་བ་ཡོང་སོས་སུ་སྦྱེ། གལ་ཏེ་ནམ་ཞིག་མིར་སྦྱེས་ཀྱང་ཆེ་
ཐུང་། གཟུགས་ངན། ཤེས་རབ་འཆལ། ཏྲག་རྒྱ་སྒྲག་ཅིང་ཁོ་ནད་མང་། ལྷ་ངན་
ཆེ། དགའ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ། སྟོག་རེ་རེ་བཅད་པ་ལ་སྟོག་ལན་དགུ་
བརྒྱ་གོ་དགུ་ནས་སུམ་བརྒྱའི་བར་མཆོག་དམན་ལ་སྟོས་པ་འཇལ་དགོས་
པར་གསུངས། མ་ཕྱིན་པ་སྤངས་པས་དཔལ་བ་རུ་འབོད་དུ་སྦྱེ། མིར་སྦྱེས་ཀྱང་
ལོངས་སྦྱོད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཆགས། གསར་དུ་མི་རྟེན། ཡོད་པ་དང་བྲལ་
ནས་དབུལ། གཞན་གྱིས་སྤང་ཞིང་འཆོ། མི་ཆངས་པར་སྦྱོད་པས་རུ་འབོད་
ཆེན་པོར་སྦྱེ། མིར་སྦྱེས་ཀྱང་སྦྱེ་བ་ལྷ་བརྒྱར་མཛེ་མོ་དང་དབང་པོ་མ་ཆང་
ཞིང་། མི་སྦྱག་པའི་བྱད་མེད་དང་མ་ནིང་ཁོ་ནར་སྦྱེ། ཉེར་འཆེ་དང་དག་པོ་
མང་། བརྒྱན་སྤྱས་པས་ཐེག་ནག་རྒྱ་སྦྱེ། མིར་སྦྱེས་ཀྱང་ངག་སྒྲགས། ལྷིང་རྩེ་མི་
སྦྱེ། སྤྲག་དོག་ཆེ། གི་མི་ཞིམ། སྦྱེ་བ་ཀུན་རྒྱ་ཆོས་ཀྱི་དོན་མི་གོ་ཆང་འཐུང་བས་
ལྷགས་ཁུན་ཁོལ་མ་འཐུང་དགོས་པའི་ཆ་དཔལ་དུ་སྦྱེ། མིར་སྦྱེས་ཀྱང་གཉིད་
དང་གཏི་མུག་དང་བརྟེན་ངས་ཆེ། སྟོ་གྲོས་དམན། འཇིགས་སྒྲག་དོགས་པ་
ལྷན། སྤྲ་མ་མང་། ཁྲིལ་དང་ངོ་ཆ་མེད། སྤྲག་དོག་དང་སེར་སྣ་ཆེ། དགེ་བའི་

ཆོས་རྒྱམས་ཉམས། གཞོད་སྦྱོར་དང་བྱི་དང་སྦྱོར་པ་རྒྱམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ་
 རེ་ལེན། ལྟ་ཀས་སྦྱོར་མོང་དུ་ངན་སོང་གི་གནས་གསུམ་པོར་ལན་གྲངས་
 དུ་མའི་བར་དུ་སྦྱུག་བསྐྱེད་ཐོང་དགོས་པ་སོགས་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་
 ཐོ་བ་ཞེས། འདི་རྒྱམས་སྒྲིམ་པ་ཁྱེད་མ་ཁྱེད་གང་གིས་སྦྱོད་ཀྱང་ཉེས་པ་དེ་
 དག་ཐོང་བ་སྟེ། སྒྲིམ་པ་ཁྱེད་ནས་མི་དགེ་བ་དེ་དག་སྦྱོད་ན་ཉེས་པ་འབྱུང་
 འགྱུར་དུ་ཆེ་ཞིང་། བདེ་བར་གསལ་པའི་བཀའ་ལས་འདས་པའི་སྤྱང་བ་
 འབྱུང་ལ། གཞན་ཡང་དུས་མིན་གྱི་ཁ་ཟས་སྦྱོང་བ་སོགས་མ་སྦྱང་བ་ལའང་
 ཉེས་དམིགས་ཀྱི་རྒྱུ་གྲངས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཞིག་ཡོད་པར་གསུངས་
 སོ། །ཁྱད་པར་དུ་འང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསོ་སྦྱོང་གི་སྒྲིམ་པ་སྦྱངས་ཅམ་ནས་
 ཤ་ཁྱག་སྒྲིག་བཅོང་གི་རྒྱུ་ཅམ་ཡང་བོ་མི་རུང་སྟེ། སྦྱང་པོའི་རྩལ་དང་སྦྱོར་
 ཆེན་དང་། ཁྱུ་ངན་འདས་དང་སོར་སྦྱང་དང་། ལང་ཀར་གསལ་པའི་
 མདོ་ལས་ཀྱང་། ཁངས་ནི་ཤ་ཡང་རྒྱུ་པར་སྦྱང། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མདོ་
 རྩེ་དེ་རྒྱམས་ལས་ཤ་ཁྱག་ལ་སྦྱོད་པའི་ཉེས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཞིག་
 གསུངས་ལ། འཇམ་དཔལ་གྱི་ལྟ་འདོད་མདོ་བསྟན་ལས་ཀྱང་། རྩེ་ཐོབ་
 འོན་དུ་སྒྲིག་གཅོད་དང་། བཟའ་བའི་དོན་དུ་རིན་འཇལ་བ། ཀུན་གྱིས་པོ་དག་
 ཀྱང་གཅོད་པ་སྟེ། ཁྱུ་འཕོད་ལ་སོགས་རྒྱམས་སུ་འཆོད། ཀྱང་ཆེ་རྩེས་ཀྱིས་
 ཤ་ཉེས་པ། ཁྱིམ་གནས་རྒྱམས་ལ་སྦྱོང་མེད་ན། རྩེ་བཞིན་སྦྱོང་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པ། ཁྱེད་ནའང་རྩེ་ལྟར་བསོད་ནམས་འགྱུར། བསོད་པོ་ནོར་ལ་སྦྱོང་

པ་དག །བསྐལ་བ་འབྱམ་དུ་འཛེད་པ་ལོ། །ཟ་པོ་ཤ་ལ་སྲིད་པ་དག །བསྐལ་
བ་བྱེ་བར་འཛེད་པ་ལོ། །ཤ་ཟ་བ་ཡི་མི་གང་ཞིག །དང་པོར་ཡི་དྲགས་འགོ་
བ་སྟེ། །ཕྱི་མ་དུ་འབོད་འགོ་བ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། །ཤ་ཟ་འི་དྲི་ཙམ་ཆོར་
བས་གནས་ས་བར་གྱི་མི་སྤང་བའི་འགོ་བ་སྤྲ་མོ་ནམས་ཤི་ལ་ཁད་པར་བརྒྱལ་
ཞིང་། །འབྱུང་པོ་ནམས་ཀྱང་ཤིན་དུ་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་པར་འཕྱར་བ་དང་། །སྤྱི་
བ་དུ་མའི་བར་དུ་མ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མི་སྲིད་པས་མ་ཡི་
ཤ་ཟ་བ་ཤིན་དུ་ཁྲིལ་ཆེ་བ་དང་། །བསྟན་པ་ལ་མི་དད་ཅིང་བཀྱར་བ་འདེབས་
པའི་རྒྱར་འགོ་བ་དང་། །ཕྱི་མར་སྤྲ་མེན་སྟེ་སྤྱང་སོགས་སྤྱི་གནས་ངན་པ་དུ་
མར་སྤངས་མཐར་དཔྱལ་བར་ལྷུང་བ་སྟེ། །མདོར་ན་ཤ་ཟ་བ་དང་། །ཆང་བཏུང་
བའི་གང་ཟག་དེ་ནི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་མིན་པ་དང་། །རྒྱལ་བ་
ཉིད་དེའི་སྟོན་པ་མིན་པར་གསུངས་ཏེ། །སྟོན་པའི་རྗེས་འཇུག་གི་གྲལ་ནས་
ཕྱི་རོལ་དུ་སྤྱད་པར་མཛད་ཅིང་། །སྟོག་བཙོང་སོགས་ལའང་ཉེས་པ་དེ་དང་
ཆ་འདྲ་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པས། །སྤྱང་གནས་ཀྱི་ཆེ་འདི་ནམས་ལ་སྦྱོད་
དུ་མི་རུང་བ་གཞིར་བཅས། །དུས་རྒྱུན་མར། །རབ་ན་ཆེ་གཅིག །འབྲིང་ལོ་རྒྱ་
ཁ་ཤས། །ཐ་ནའང་ཉིན་ཞག་རེ་བྱང་རེའམ། །ཉ་སྟོང་ཆོས་བརྒྱད་སོགས་དུས་
བཟང་གི་སྐབས་ནམས་སུ་རུང་བ་དེ་སྟོང་རུས་ནའང་པན་ཡོན་ཆད་མེད་
པ་འབྱུང་བས་བག་ཡོད་པ་རེ་ཅིས་ཀྱང་གལ་ཆེའོ། །

ཁར་བྱང་ལོ་རྒྱུས་འཕྲོས་དོན་དང་བཅས་པ།

གཉིས་པ་ཁར་བྱང་ལོ་རྒྱུས་འཕྲོས་དོན་དང་བཅས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁར་བྱང་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཁར་བྱང་གི་འཕྲོས་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྦྱོར་དངོས་རྒྱུ་ལ་གསུམ་ནམ་པར་དག་པའི་སློན་ནས་སྦྱང་གནས་དངོས་གཙང་རེ་ཐོན་ན་པན་ཡོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལའང་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་སྟེ། སྡོན་ཤན་པ་ཞིག་གིས་སྦྱང་གནས་གདན་གཅིག་ལྟ་བུ་བྱས་པས་མི་དཔོན་ཆོས་ལྡན་ཞིག་གི་ལྟས་ཐོབ་པ་དང་། མི་དྲུག་གཡོ་སྦྱུང་སློན་ནས་བསད་པའི་བྱང་མེད་གཅིག་གིས་སྦྱང་གནས་ཆ་སོ་དགུ་སྟེང་པས་ཆོས་ལྡན་གྱི་མི་ལྟས་གཙང་མ་ཞིག་ཐོབ་པ་དང་། ཡང་བྱང་མེད་གཅིག་གིས་སྦྱང་གནས་གདན་ཅིག་ཉེར་ལྟ་བུ་བསད་པས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཆོན་ལྡན་ཞིག་ཏུ་སྦྱེས་པ་དང་། ཡང་སྡོན་བྱང་སེམས་རྒྱ་རྒྱལ་བ་ཞུགས་སྐབས་སུ། མི་བཙོལ་བསད་པའི་བྱང་མེད་ནད་མ་ཀན་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ཁོང་གི་མདུན་ནས་གདམས་ངག་ཞུས་ཏེ། སྦྱང་གནས་དངོས་གཙང་དག་པ་ཆ་དྲུག་ཅུང་ཟད་རྩལ་བ་ཆ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱུད་འགྲུབ་པ་ན་མོ་ཤི་བར་གྱུར། རྒྱུ་སོར་སློབ་མ་འགའ་ཞིག་གིས་ཁོང་ལ་ན་ནིང་བྱང་མེད་སྤྲིག་ཀན་མ་ཤི་སོང་བ་དེ་གར་སྦྱོས་ཞུས་པ་ན་ཁོང་གི་ཞལ་སྟེང་ནས། བྱང་མེད་དེ་ནི་རྒྱ་གར་ན་བམ་ཟེ་ལྷུག་པོ་ཞིག་གི་བྱར་སྦྱོས་འདུག་མོས་སྦྱང་གནས་བསྐྱེད་པ་དེས་མི་ལྟས་ཐོབ། ཆ་གཅིག་ལ་ཆུ་ཅུང་ཟད་བཏུང་།

བ་དེས་ཤེས་པ་ལ་མཐོ་དམན་ཅན་དུ་གྱུར། ཆ་གཅིག་ལ་ཞལ་བས་གཉིས་
ཟོས་པ་དེས། ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་མངོས་པ་ཞིག་ཏུ་སྒྲིམ་འདུག སྒྲི་བ་ཆེ་དེ་
ལའང་སྒྱུན་རས་གཟིགས་ལ་ཡི་དམ་དུ་བཞེན་ཅིང་དེའི་ཆོས་སྒྲོར་བསྒྲུབ་པ་
བྱས་ཏེ། ཆེ་འཕོས་མ་ཐག་ཏུ་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྒྲི་ངེས་པར་ཅན་དུ་འདུག་ཅེས་
གསུངས་པ་དང་།

ཡང་སྟོན་ཤ་རིས་བྱས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ། བྱིམ་པ་རྣམས་སུམ་ཅུ་
ཙུ་གསུམ་གྱི་ལྷ་གནས་སུ་སྒྲི་བ་མང་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ངན་སོང་གི་
གནས་སུ་སྒྲི་བ་མང་བ་ལ་འདི་ཅི་ལྟར་ལགས། ཞེས་ཞུས་པ་ན། སྟོན་པ་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་ཏེ། བྱིམ་པ་རྣམས་བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་
པ་བསྐྱངས་པས་ལྷ་ཡི་གནས་སུ་སྒྲི་བ་ཡིན་ཞིང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་
ནི་འདུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པས་ངན་སོང་དུ་སྒྲི་བ་ཡིན་པ་སོགས་གསུངས་པ་
དང་། གཞན་ཡང་སྤྱང་བར་གནས་པའི་སྦྱིན་བདག་བྱས་པ་དང་གཡོག་བྱས་
པ་ཙམ་ལའང་པན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱང་བར་གནས་པའི་
གང་ཟག་ལ་ནངས་པར་སྤྱོད་དང་ཉིན་གྲང་འཆོ་བ་བསོད་སྟོམས་དངས་ན་
ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་དངས་པའི་བསོད་
ནམས་ཐོབ་པ་དང་། བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་སྤངས་ཙམ་ལ་བསོད་སྟོམས་
དངས་ན་དག་བཙོམ་པ་ལ་དངས་པའི་བསོད་ནམས་འབྱུང་ཞིང་། སྦྱིན་
བདག་དེ་ཡང་ངན་སོང་དུ་མི་སྒྲི་བར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་འགྱུར་

བ་དང་། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་འང་མི་ཟད་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་དང་ཕྱད་
ཅིང་། སྐྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་
ཞིང་། སྦྱོན་མ་ངོ་ཆོས་སྐྱིད་ཅེས་པའི་བྱད་མེད་ཅིག་གིས་སྦྱང་བར་གནས་
པའི་འཆོ་བའི་ཡོན་མང་པོ་སྦྱར་བས། མོ་ཤི་བའི་དུས་སུ་རོ་དུར་ཁྲོད་དུ་
བསྐྱལ་བའི་རུས་པའི་དུམ་བུ་བྱ་རོག་གིས་ཕྱོགས་གཞན་དུ་ཁྱེར་བ་དེ་ཉིད་
རིང་བསེལ་དུ་གྱུར་སོང་བ་སོགས་མདོར་ན་པན་ཡོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བསམ་གྱིས་
མི་བྲབ་པ་ཞིག་བཞུགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཞར་བྱང་གི་འཕྲོས་དོན་ནི། དེ་ཡང་འདས་པའི་སངས་
རྒྱས་གང་གིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བའི་བདག་ཅག་སྟྟགས་མའི་འགྲོ་
བ་མགོན་མེད་པ་རྣམས་སྦྱབས་པའི་སྤྲད་དུ། སྦྱོན་པ་ཤུག་ཀྱི་ལོ་སྤྱོད་
རྗེ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱལ་ཆེན་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་དུ་མར། ཆོས་ཆོག་བཞི་པ་
རེ་རེའི་དོན་དུ་འང་ལུས་སྟོག་ལོངས་སྟོན་ཐམས་ཅད་སྦྱོས་མེད་དུ་བཏང་བ་
སོགས་དཀའ་བ་གྲངས་མེད་པ་སྦྱད་དེ་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་ནས་ལེགས་པར་
གསུངས་པའི་དམ་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་རྟེན་ཅིག་ལས་ཐ་ན་ཆོས་ཆོག་བཞི་
པ་གཅིག་གི་དོན་ཅམ་ལག་ལེན་དུ་མ་ཐེབས་ན་རང་ཅག་རྗེས་འརྒྱལ་རྣམས་
ཀྱིས། སྦྱོན་པ་བཀའ་ངོན་ཅན་དེ་སྤྱོད་མི་མཉེས་པར་བྱས་པ་ཡིན་པས། དེས་
ན་ཐོག་མར་ཆོས་ཆོག་བཞི་རེ་ཅམ་ལའང་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་ཤིན་དུ་གལ་ཆེ་
ཞིང་། དེའི་པན་ཡོན་གྱང་། བྱམས་པ་སེལ་འདོམས་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་སྦྱོད་འཇིག་

ཉེན་གསེར་དག་གིས། །བཀའ་སྟེ་གང་ལ་སྦྱིན་པ་བྱེད་པ་བས། །དུས་ངན་ཆེ་
ན་ཆོག་བཅད་གཅིག་འཆད་པ། །དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་ཅི་འདྲ་སྤྲ་མར་མེད། །ཅིས་
དང་། རྒྱན་སྒྱུག་པོ་བཀོད་པ་ལས། །འཇམ་དཔལ་ཕྱོགས་གང་ན་ཆོས་སྤྱོད་བ་
འདུག་གམ། དེ་མཐོང་ན་མཆོམས་མེད་པ་ལྡ་ཡང་བྱང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་
ལ་མཆོད་པ་ཡང་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཆོས་སྤྱོད་བ་དེས་མཆོམས་མེད་པ་ལྡ་སྦྱོད་ཀྱང་
སེམས་འཁྲུག་པར་མི་བྱའོ། །ཞིས་དང་། ཆོས་ཐོས་པས་ངན་འགྲོའི་སྣོ་གཙོད་
ཟུང་འདས་ཀྱི་ས་བོན་བཞག་སྟེ། དེ་བྱིན་ཆད་ཆོས་རྟོགས་པའི་སྣོ་གྲོས་ཅན་ཁོ་
ནར་སྦྱེ་བ་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་ལས། གང་དག་
ང་ཡི་བསྟན་པ་ལ། སྦྱིན་པ་སྤྱོད་ཅམ་བྱིན་པ་ནི། །བསྐྱལ་བ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་
ཅུ་རུ། ཁོངས་སྦྱོད་ཆེ་ཞིང་ཉོར་ཡང་མང་། །ཞིས་སྦྱིན་པ་བཏང་ན་སྦྱིན་པའི་
ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་ཐོབ་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱང་བ་མཆོག་
སྟེ། མདོ་འཛིངས་སྤྱན་ལས། གང་ཞིག་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་ཡི་བསོད་ནམས་ནི་
ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། བདག་གི་བྱའམ་བྱ་མོའམ་བྱན་ཁོལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་
རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གནང་ངམ། བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱུང་ན་དེའི་བསོད་ནམས་
དཔག་ཏུ་མེད་དོ། །སྦྱིན་པའི་བསོད་ནམས་ནི་ཟད་མཐའ་ཡོད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་སྟེ། ཟུང་ན་
ལས་འདས་པའི་བར་དུ་བསོད་ནམས་ཟད་མི་ཤེས་སོ། །ཞིས་གསུངས། རབ་
ཏུ་བྱུང་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱང་བའི་ཕན་ཡོན་ནི་བརྗོད་ལས་འདས་ཤིང་། དེ་

དང་ཕྱོད་བསྟན་པ་མ་ཉམས་པའི་སྐབས་སུ་བསྐྱབ་གཞི་རྫོགས་པ་ལོ་དུ་མར་
སྤང་ཞིང་སེམས་ནམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་ཀྱང་། བསྟན་པ་རྒྱབ་ཀར་དེང་སང་
ལྟ་བུ་ལ་བསྐྱབ་པ་སྟེ་གཅིག་ཙམ་མཐ། སེམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཅུང་ཟད་རེ་
སྤང་རྒྱས་ན་པན་ཡོན་ཆེ་བར་གསུངས་ཏེ། མདོ་ལས། བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་གཞུང་
བྱེ་སྟེད་དུ། །དད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཟས་དང་སྒྲོམ་ནམས་དང་། །གདུགས་
དང་བ་དན་མར་མེའི་སྤང་བ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་རི་མོར་
བྱས། །གང་ཞིག་དམ་ཆོས་རབ་རྒྱ་འཛིག་པ་དང་། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་
འགག་པར་རྒྱུར་པའི་ཆོ། །ཉིན་མཆན་དུ་ནི་བསྐྱབ་པ་གཅིག་སྟོན་པ། །དེ་ནི་
དེ་ལས་བསོད་ནམས་བྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་པན་ཡོན་ཆེ་
རུང་། རབ་རྒྱ་བྱང་ནས་སྟོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་མ་སྤང་བས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་
དང་། བྱིས་པ་ནམས་དད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ལྟར་སྟེ་བ་སོགས་ཀྱང་སྟོང་རྩེ་པད་
དཀར་ལས་གསུངས་ཏེ། ཀུན་དགའ་བོ། བྱིས་པ་གང་དག་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་
པ་དེ་དག་འཆི་བའི་དུས་བྱས་མ་ཐག་རྒྱ་ཕལ་ཆེར་དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷ་ཡི་རིས་
སུ་སྟེ་བ་འཇུར་རོ། །རབ་རྒྱ་བྱང་བ་གང་དག་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་
ཕལ་ཆེར་ལོག་པར་ལྷུང་བར་འཇུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་ཡོ་བྱད་
བསྐྱངས་པ་ལ་མི་གནས་ཤིང་སྟོམ་པ་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ལུང་དོན་ལ་སེམས་ཏེ། འདུན་པ་དང་བཙོན་འགྲུས་བག་ཡོད་ཀྱི་སྟོན་ནས་
སྟོམ་པ་སྤངས་ཟིན་པ་ལ་སྤང་སྟོམ་བྱེད་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་། ཡང་

མདོ་དེ་ལས། ང་ཡི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སློབ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྐྱལ་
པ་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱི་སློན་ལམ་གྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པས་འབྲེལ་ཆད་དོན་
ལྡན་གྱི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ལགས་ན། སློན་པའི་རྗེས་སུ་བྱུགས་ནས་བསྐྱལ་བ་ཉིན་
རེ་སྤྱང་བ་ཙམ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་བྱང་པར་ཅན་ལ་ཅུང་ཟད་འབྲེལ་བའི་དགེ་རྩ་
དེ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་སྟེ། མདོ་ལས། མཆོམས་མེད་པ་ལྟ་བུས་སུ་ཟིན་
ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དད་པ་རྟེན་དེ་སྐྱེ་གཞུགས་བྱས་ན། ལས་དེས་
སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་མྱོང་བ་ཡང་རྒྱུར་ཏུ་མྱོང་སྟེ། ཐེག་པ་གསུམ་གང་
ཡང་རུང་བས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རང་
གི་བསམ་པ་དག་ན་སྐྱེ་གཞུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་། རབ་ན་རིན་པོ་ཆེ། ཐ་མ་འཛིམ་
པའམ། རྩིག་ངོས་ལ་སེན་མོས་བྲིས་པ་རྩེན་བྱང་པར་མེད་པར་གསུངས་
ཏེ། བྲིས་པ་རྩེད་མོ་དགའ་དང་དེ་དག་ཏུ། གང་གིས་རྒྱལ་བ་དེ་བྱིར་མཆོད་
རྟེན་དག་བྱེ་མ་ལས་ནི་སྤང་པོར་བྱས་པ་ཡིས། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་
ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། རོ་ཉི་དང་ནི་ལྷགས་སམ་ས་ལའང་རུང་། །བདེ་
གཤེགས་ནམས་ཀྱི་སྐྱེ་གཞུགས་བྱས་པ་དང་། གང་དག་ལ་ལ་དེ་ན་སློབ་
པའི་ཆེ། །རྩེད་མོའི་བྱིར་དང་གསང་བ་བྱེད་པ་ན། རྩིག་ངོས་ཤིང་བྱ་སེན་
མོས་གཞུགས་བྲིས་པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་འགྱུར་ཏེ། །དེ་

དག་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་རྗེ་ཅན་དུ་འགྱུར། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་སློག་ཆགས་
བྱེ་བ་སློལ། །ཁེས་དང་། ཡང་མདོ་གཞན་ལས། སྤྱོད་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་
ཁམས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་ཕྱོགས་བཞིའི་ཉན་ཐོས་
དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཕུལ་བ་བས། སངས་རྒྱས་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཐ་
ན་འཛིམ་པ་ལས་སྐྱུ་རུ་ར་ཙམ་བྱེད་ཅིང་སློག་ཤིང་ཁབ་ཙམ་བཙུགས་པ་
དང་། སྐྱུ་གཟུགས་ནས་འབྱུང་ཙམ་ལ་རིང་བསེལ་ཡུངས་འབྱུང་ཙམ་བཙུག་
པས་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་གསུངས་ཤིང་། རིང་བསེལ་ནི་གཟུངས་ཆེན་སྡེ་
ལྡེའི་ཤོག་རྩེལ་ལ་སོགས་པའང་ཡིན་ཞིང་། གསུང་རྟེན་སྟེགས་བམ་བཞེངས་
པའི་པན་ཡོན་ཀྱང་གསུངས་རབ་སྐྱེ་དང་ཤེར་བྱིན་ཕྱོགས་ལས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་
པའི་དོན་བསྟུས་པ། མདོ་སྣུང་པ་ལས། ལ་ལས་བདེ་གཤེགས་ཡོངས་སུ་བྱ་
ངན་འདས་པ་ཡི། །མཆོད་རྟེན་རིན་ཆེན་བདུན་ལས་བྱས་ཤིང་མཆོད་བྱེད་
ལ། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་དེ་དག་གསྐྱེ་ཡི། །བྱེ་མ་སྟེང་གྱི་བྱེ་བ་
ཕྲག་སྟོང་ཞིང་བཀའ་སྟེ། །ཡོངས་སུ་བརྟགས་བཟུང་ཞིང་རྣམས་བྱེ་བ་མཐའ་
ཡས་ན། །སེམས་ཅན་རྗེ་སྟོང་འཁོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ལས་གཞན་
མི་བྱེད་ལྟ་ཡི་མེ་ཏོག་སྟོས་རབ་དང་། །བྱུག་པས་དུས་གསུམ་བསྐླལ་པའམ་
དེ་བས་ལྟག་མཆོད་ལ། །གང་ཞིག་གང་ལས་རྣམ་འདྲིན་སྟོབས་བཙུ་འབྱུང་
འགྱུར་བ། །བདེ་བར་གཤེགས་ཀྱི་ཡུམ་འདི་སྟེགས་བམ་ལ་བྲིས་ཏེ། །འཆང་
ཞིང་མེ་ཏོག་བྱུག་པས་བསྟེ་སྟངས་བྱེད་གྱུར་ན། །མཆོད་རྟེན་བྱེད་མཆོད་བསོད་

ནམས་དེས་ནི་ཆར་མི་པོ་དང། ཅིས་དང་། ལ་ལས་གཞུང་གི་བྱ་སྤྱོད་ཞིང་
ནམས་ན། སེམས་ཅན་དེ་སྤྱོད་འཁོད་ཀྱི་དབང་བཅོམ་ཉིད་བརྟུལ་བས། གང་
གིས་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་འདི་ཡིག་བྲིས་ཏེ། སེམས་ཅན་མཆོག་ལ་སྒྲེགས་
བྱིན་བསོད་ནམས་བྱུང་པར་འཕགས། ཞེས་སོགས་འབྱུང་ཞིང་། དར་ཅོག་
འཁོར་ལོ། རྗེ་འབྲུམ་སོགས་ཀྱང་འདི་ཡི་ཁོངས་སུ་བསྟུལ། །

དེ་དག་ལ་མཆོད་བསྟོད་བསྟོན་བཀྱར་བཀྱིས་པའི་སྐད་ཡིན་
ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ལ། མདོར་བསྟུས་མདོ་པ་དང་དཀར་ལས། བདེ་
གསེགས་མཆོད་རྟེན་ལ་ནི་ཅུང་ཟད་ཅིག མཆོད་བྱིར་སིལ་སྟན་བརྟུང་
བའི་སྒྲ་བྱུང་ངམ། བེ་ཏོག་ཅིག་ཙམ་གྱིས་ནི་མཆོད་པ་དང་། བདེ་གསེགས་
སྒྲ་ནི་ཅིག་ངོས་བྲིས་པ་ལ། འབྲུགས་བཞིན་པ་ཡིས་སེམས་ཀྱིས་བལྟས་ན་
ཡང་། རྟེན་དག་རིམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་མཐོང་། མཆོད་རྟེན་དེ་ལ་གང་
གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར། ཡང་ན་མགོ་བོ་སྒྲ་ཅིག་བརྟུད་པ་དང་། གཡེང་བའི་
སེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བྱུག་འཆལ་ཞེས། ཆོག་ནི་ལན་འགའ་བརྗོད་པར་
བྱས་ན་ཡང་། རྟེན་དག་ཀྱིས་བྱུང་རྒྱུ་མཆོག་འདི་ཐོབ། ཅིས་དང་། རྟོང་
རྗེ་པ་དང་དཀར་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར། ང་ཡི་བྱིར་མཆོད་རྟེན་བྱས་པ་ལ་བསྟོ་
སྟངས་པ་ལྟ་ཞོག གང་དག་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ནས་ཐ་ན་མེ་ཏོག་
གཅིག་ནམ་མཁའ་ལ་འཐོར་ན། དགེ་བ་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་
པར་ང་སྦྱོལ། ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་སྐལ་བ་མེད་

པ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ཏེ་མེ་ཏོག་གཅིག་ནམ་མཁའ་ལ་འཁོར་
བ་དང་། ཐ་ན་དུད་འགོ་ཞིག་གིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་པ་
སྐད་ཅིག་ཙམ་རྟེན་ན་དེའང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་། གང་
ལ་ལ་ང་རྗེས་སུ་དྲན་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་མཆི་མ་ཕྱང་བའམ། སྤྱི་བོང་
ཞེས་བྱེད་པའམ། ཤུགས་རིང་འབྲིན་པ་དེ་དག་ནི་ནམ་ཡང་དུད་འགོའི་སྒྲི་
གནས་དང་། གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་དང་། ལོག་པར་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་
དུ་མི་འགོ་ལོ། ཞེས་དང་། མཐའ་འཁོབ་དད་པ་མེད་པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་
རྒྱལ་བའི་སྒྲི་དང་མཆོད་རྟེན་མཐོང་ནས་སེམས་ཅུང་ཟད་དགའ་བའང་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགོ་བ་སོགས་ཆད་མེད་པ་ཞིག་གསུངས་ལ། བྱང་པར་དུ་ཕྱག་
འཆའ་བས་རང་ལུས་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཆུད་པའི་ས་ཡི་རྩལ་གྱི་གངས་མཉམ་འཁོར་
ལོས་བསྐྱར་བའི་བསོད་ནམས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ་མཐར་ཐུང་འདས་ཐོབ་པ་
སོགས་དང་། བསྐྱར་བ་ལའང་པན་ཡོན་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་ཏེ། སྤྱོད་རས་
གཟེགས་ཀྱི་མདོར། འཇིག་རྟེན་མགོན་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ལ། མི་གང་བསྐྱོར་བ་
བྱེད་པ་ཡི། བསྐྱེགས་པ་བསྐྱེལ་བ་བྱ་བ་ཡང་། བརྗོད་པས་ཟད་པར་བྱ་མི་
ལུས། གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ལ། བསྐྱེལ་བ་བྱེ་བ་
བསམ་ཡས་བསྟེ་སྟངས་བྱས་པ་བས། གང་ཞིག་བྱི་དུས་མི་ཟད་བསྐྱེལ་བ་འདི་
ཉིད་ལ། མཆོད་རྟེན་ཕྱག་འཆའ་དེ་ཡི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་ངོ་། ཞེས་
སོགས་དང་། མར་མའི་པན་ཡོན་ཀྱང་། མདོ་དེ་ལས། གལ་ཏེ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་

སྒྲོང་སངས་རྒྱས་ཞིང་། །ཡུངས་འབྲུ་དག་གིས་ལུང་བྱ་གང་གྱུར་པ། །བགང་
བ་དང་ནི་གཞལ་ཞིང་བཟོད་པར་རུས། །བདེ་གཤེགས་མར་མེ་གཅིག་སྤུལ་
དེ་ལྟར་མིན། །ཞིས་དང་།

མར་མེ་འབྲུལ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཐ་ན་སྤྱིན་བྱའི་འོད་ཅེས་གྱི་
མར་མེས་མཆོད་རྟེན་གྱི་ངར་རིམ་གཅིག་སྒྲུང་བར་བྱས་པས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་
གྱི་སྤང་པོར་རྫོགས་པ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ལ། དེ་བཞིན་དུ། ལས་ནམ་
འབྲེད་ལས། དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་ལ་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ། ཕྱག་འཆོལ་བ། ཕྱག་
དར་བྱས་པ། མེ་རྟོག་བདུག་སྒྲོས་མར་མེ་བྲི་ཆབ་ན་བཟའ་སེལ་སྟན་སོགས་
འབྲུལ་བ་ལ་རེ་རེ་བཞིན་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གི་པན་ཡོན་ཆེས་ཆེ་
བ་བཅུ་བཅུར་གསུངས་ལ། དཀོན་མཆོག་ཏེ་ལའི་མདོར། སངས་རྒྱས་ལ་
བསྐྱུགས་པ་བཟོད་པ། འཆི་ཁར་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཞིང་སྐྱ་
གཟུགས་མིག་ལམ་དུ་བསྟན་པ་སོགས་གྱི་པན་ཡོན་ཀྱང་དུ་མར་འབྱུང་
ངོ་། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་མདོན་སུམ་དུ་སྒྲོན་བཞུགས་པ་ལ་མཆོད་པ་
དང་། ད་ལྟ་མཆོད་རྟེན་ནམ། སེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་མདུན་དུ་མོས་ཏེ་
མཆོད་པ་གཉིས་བསོད་ནམས་ལ་བྱད་པར་བྱང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར། མེ་རྟོག་
བཅེགས་པའི་མདོ་དང་། བྱང་འདས་ཆེན་པོ་ལས་གསུངས་ཏེ། ཀུན་དགའ་པོ་
སངས་རྒྱས་མདོན་སུམ་དུ་བཞུགས་སམ། བྱ་ངན་ལས་འདས་ཀྱང་བྱུང་། གང་
གིས་དད་པའི་སེམས་ཀྱིས་བསྟི་སྒྲུང་དང་བཅས་པས་ཕྱག་འཆོལ་ཏེ་མཆོད་

པར་བྱས་ན། སྤྱིས་བྱ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཐོབ་པ་ནི་གཉིས་སུ་བྱར་
མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་གཞན་ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་སྤང་པོའི་
མདོ་ལས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་
ཤ་སྟག་ཏུ་གྱུར་ལ། དེ་ནམས་རེ་རེས་ཀྱང་རྒྱ་མཚོས་མར་ཁྲ། རི་རབ་ཀྱིས་
སྟོང་བྱ་བྱས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚོད་རྟེན་ལ་མར་མེ་འབུལ་བ་
བས། བྱིམ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྟོམ་ལྡན་ཞིག་གིས་ཡུངས་འབྱུང་ཙམ་གྱིས་
བསྐྱས་པའི་མར་མེའི་སྟོང་བྱ་ལ་བ་དང་། ཡང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་དེ་
དག་རེ་རེས་འཇམ་བུའི་སྤིང་ཐམས་ཅད་མེ་རྟོག་གིས་བཀང་སྟེ་འབུལ་བ་
བས། རབ་ཏུ་བྱུང་བས་མེ་རྟོག་གཅིག་སྟེ་ན་བསོད་ནམས་དེ་ལ་བསོད་
ནམས་སྡེ་མ་དེའི་བརྒྱ་ཡི་ཆ། སྟོང་གི་ཆ་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགོ་བ་ནས་བྲི་ཡི་
བར་དུ་ཡང་མི་བཟོད་དོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་
ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་། དམིགས་མེད་ཀྱིས་ཟིན་པ་ནམས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཕན་
ཡོན་ཆེ་སྟེ། མེ་རྟོག་བརྟེགས་པར། གང་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྟོང་
ཕྱག་ཁྲ་བར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱར་སྟེ་བྱས་པ་བས། ཟུ་
ངན་ལས་འདས་པའི་མཚོད་རྟེན་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཅིས་ཟིན་
ནས། མེ་རྟོག་གམ། བདུག་སྟོས་སམ། མར་མེ་གཅིག་ཙམ་མམ། རྒྱ་སྟོམ་པ་
གང་འཐོར་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་སྤྱིས་ན། དེ་
ནི་བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་དུ་ཡང་ངན་འགོ་ལོག་པར་ལྷུང་བའི་གནས་མེད་

དོ། ཞེས་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྤང་པོའི་མདོར་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་
དག་རེ་རེས་མཆོད་རྟེན་རི་རབ་ཙམ་རེ་རེ་བྱས་ལ། སོ་སོ་ནས་བསྐལ་པ་
གསྐྱའི་བྱེ་སྟེད་དུ་བསྟེ་སྟང་བྱེད་པ་ལས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གྱི་
སེམས་དང་མ་བྲལ་བས་མེ་ཏོག་གཅིག་འཕྱོར་ན་སྤྲ་མ་ལས་བསོད་ནམས་
ཆེས་མང་དུ་སྦྱིད་པར་གསུངས་ཤིང་། བྱམས་པ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་
དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ནམས་ལས་རྒྱ་འབྲས་སྤང་དོར་
ཁོ་ན་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བས་ཐོས་བརྗོད་ལྡན་པ་དག་ལ་བསྐྱར་བསྐྱོས་མ་
དགོས་ཀྱང་། སྒོ་དམན་དག་གིས་གོ་བདེ་བའི་སྤང་དང་། སྟིང་རྩེ་པད་དཀར་
ལས། ཀུན་དགའ་བོ་བསྐལ་པ་གངས་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་
བསྐྱབ་པ་སྤྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདི་ནི་གནས་
གསུམ་གྱིས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། མ་དད་པ་དང་། མི་
སྐྱབ་པ་དང་། མི་སྟོན་པའོ། ཞེས་དང་། མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་། བསྟན་པ་
འདིག་པའི་ཆེ་ཐ་ན་ཆོག་བཅད་གཅིག་ཙམ་འཆད་པས་ཀྱང་ཆོས་ལ་བྱ་བ་
བྱས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། དགེ་རྩ་ཡོངས་འདིན་གྱི་མདོར། བསྟན་
པ་རབ་དུ་ནམ་འདིག་པའི། ཆོས་ལ་མི་བདེ་ཉར་གནས་ཆོ། བྱས་པར་བྱེད་
དེ་ཆོས་སྤང་ཞིང་། བྱས་དང་ངག་དག་བོར་གྱུར་ལ། ཏེ་བཞིན་ཆོས་ནི་
འདིན་བྱེད་ལ། ཏེ་དག་སྤང་བར་བྱེད་པ་དག་ལྟ་ནམས་གྱིས་ནི་བསྤང་བར་

འགྱུར། །སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ། །དེས་ནི་ཀུན་ཏུ་སྤང་བྱས་
པ། །དེ་དག་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་པན་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་
དང་། ཡང་མདོ་ལས། མཆོམས་མེད་ལྡན་གྱི་བྱས་པ་བས། །དགོངས་དོན་ཟབ་
མོའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །གང་གིས་སྒོས་ནི་མ་རིག་པར། །ལོག་པར་བཤད་པ་སྤྲིག་
པ་ལྟ། །ཞེས་ཆོས་ལ་མི་མཁས་པས་ཆོས་བཤད་ན་པན་པ་ལས་ཉེས་པ་ཆེ་བར་
འགྱུར་བས་དེ་དག་ལ་པན་གདགས་པའི་བྱིར་དང་། དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་
པ་དང་སྦྱོང་བ་ཞེས་པ་ཡང་། རང་ཉིད་བསྐྱབ་པ་ལ་གནས་ཤིང་གཞན་དེ་
ལ་བསྐྱབ་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། བྱིས་པ་རྣམས་དད་པ་ལ་བཀོད་པ་དེ་ཡིན་པས་
དེའི་བྱིར་བཤད་པ་འདིའང་དོན་དང་ལུན་པར་འགྱུར་ལ། མདོ་བརྒྱུད་སྟོང་པ་
ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བློན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ནི་སླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པ་
འཆང་རྒྱུའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བཤེས་གཉེན་གྱི་བྱ་བའང་འདིས་འགྱུར་
པར་ཡོད་པས་འཆད་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཆད། དཔྱོད་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
གཟིགས་རྟོག་རེ་གནང་བ་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བ་ཡོད་ཅིང་། མ་བཅས་པ་
ནི་བཅའ། བཅས་པ་ནི་མི་གཞིག་ཅས་ཆེད་དུ་བསྟུགས་པ་ལྟར་རྒྱལ་བ་ཉིད་
ཀྱིས་བཅས་པའི་བསྐྱབ་གཞི་འདི་འདྲ་ལ་བག་ཡོད་ཀྱིས་བསྐྱབ་ན། ལྟར་སྤང་
གི་ཆོས་སྦྱོད་དང་མི་མཉམ་ཞིང་། འདུལ་བ་གཞུང་དམ་པར། དོན་གྱི་དབང་
དང་མི་འགལ་ཞིང་དོན་ཉི་ཆེ་བའུས་ཏེ་གཏམ་དུ་ཡང་བརྗོད་ན་མདོ་སྤེའི་

མཐའ་མ་རུང་བར་མི་འགྱུར་བར་རྗེས་སུ་གནང་བ་ལྟར། གོ་བདེ་དང་ཆོག་
ཆོགས་ཉུང་བ་གཙོ་བོར་བཏོན་ནས་ལུང་སྒྱོར་ནམས་ཀྱང་ཆོག་སྒྲིབ་བསྐྱེད་ས་
ཤིང་དོན་གྱི་གནད་ཆང་བར་བྱས་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་པའི་ཞར་བྱང་འཕྲོས་
དོན་འདི་ཉིད་མཁས་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ཤིན་ཏུ་ཉམས་སྒྲན་གྱིས་གཤམ་ཆེ་
བར་སེམས་ཏེ་ཀུན་མཁྱེན་སི་ཏུ་པའི་གསུང་རང་སོར་ངེ་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་
བྲིས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྒྲུང་སྒྲིབ་པ།

རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཐུགས་རྗེའི་རང་གཟུགས་ནི། །
འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་པད་མའི་ཆོས་སྒྲོར་ལས། །
ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་དུས་ཁྲིམས་ཐེག་ཆེན་ལུགས། །
སྒྲུང་བར་གནས་པའི་གདམས་པའི་ཉམས་ཁྲིད་འདི། །

གསང་ཆེན་རིག་པ་འཛིན་པའི་དེད་དཔོན་མཆོག །
སྐབ་པའི་སར་བཞུགས་དམ་ཆོས་བསྟན་པ་ཡི། །
སྐབ་པའི་བརྒྱད་འཛིན་སྐས་པའི་ནལ་འབྱོར་པ། །
སྒྲུང་དམ་ཆོས་ཐུན་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པོར། །

ཡོངས་འཛིན་སྤྲོ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་དང་། །
སྟོན་བྱོན་མཁས་པ་དུ་མའི་གསུང་རབ་ལ། །
ལེགས་པར་བརྟེན་ཏེ་ཀུན་གྱིས་གོ་བདེའི་སྤྲད། །
ཆོག་ཆོགས་སྟོས་པ་ཅུང་ཞིག་རྒྱས་ཏེ་བཤད། །

འདི་ལ་ཉེས་ཆ་ཅི་མཆིས་བདག་གི་ཉེས། །
ལེགས་ཆ་གང་མཆིས་དམ་པའི་མགོན་གྱི་ལགས། །
དེས་ན་འདིར་འབད་འཁྱུལ་བའི་ནོངས་པ་ཀུན། །
ཐོགས་མེད་བྱས་བསགས་སྡིག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །

གནོང་འགྲོད་དྲག་པོའི་སེམས་ཀྱིས་མཐོལ་ཞིང་བཤགས། །
མ་འཁྱུལ་ལེགས་པའི་ཆཤས་ཡོད་སྲིད་ན། །
དཔལ་ལྷན་སྤྲོ་མ་དམ་པའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི། །
བཀའ་འདི་བྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྫོགས་ཕྱིར་འབུལ། །

དེ་དང་དེ་བརྟེན་དགེ་བ་གང་མཆིས་དེས། །
རྩ་བའི་ས་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོག་དངས་པའི། །
མཁའ་མཉམ་སྲིད་གསུམ་འགོ་བ་མ་ལུས་ཀུན། །

ནམ་གྲོལ་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག །

བདག་ཀྱང་དེང་ནས་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །

སྒྲ་མ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་རྗེས་བབྱང་སྟེ། །

གཞན་པན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པ་ཡིས། །

རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཕྱིན་ལས་སྐྱབ་པ་ཤོག །

ཅས་སྒྲིབ་བར་གནས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཉམས་
ཁིད་ཐེག་པ་མཆོག་གི་སྒོ་འབྲེད་ཅས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ནི། སྐྱབ་བཙོན་སྒྲ་མ་དམ་པ་དམ་
ཆོས་སྤྱན་ཆོགས་ནས། གཞན་པན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་བསྐྱབ་པོ་ཆེའི་སྒོ་ནས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་
དགོས་ཞེས། དར་དང་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན། གཞན་ཡང་གསུང་རབས་ལེ་ཆན། ཐེག་ཤོག་
སོགས་གནང་བྱིན་མཐུན་སྦྱར་རྒྱ་ཆེན་དང་། ཡི་གེའི་བྱི་མོ་བཞེངས་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་ཐུགས་
ཁུར་འོ་རྒྱལ་ཆེན་པོ་མཛད་ནས་ཡང་ཡང་བསྐྱལ་བ་ངོ་བོ་བཙོགས་མ་ཅུས་ཏེ། འདྲེན་མཆོག་
འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་དངོས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་དང་། མཁན་ཆེན་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་མཆོན་ནམ་གཉིས་གཙོས་ནམ་འདྲེན་དུ་མའི་བཀའ་ངོན་
གྱི་ཞོ་ཤས་འཆོ་བ། རྫོངས་རྒྱལ་སྟོན་ལས་མཁན་མདོ་སྲིབ་པ་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་དབང་
ཐུག་པས་སྟོན་ཕྱོན་མཁས་གྲུབ་དུ་མའི་གསུང་རབས་དང་སྒྲ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་ལ་
བརྟེན་ཏེ། ཨ་ར་དབྱ་ཅེ་ཆོས་སྡེ་བཤད་སྐྱབ་དཔལ་འབར་གླིང་དུ་རབ་བྱུང་སྟུར་བ་དགེ་

ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །སྤྱག་བསྐྱེད་གཏིང་མཐའ་མི་མངོན་པའི། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་
ཕ་རོལ་དུ། །འགོ་ཀུན་བསྐྱེད་བའི་དེད་དཔོན་མཆོག་ །སྤྱིང་རྩེ་པར་དཀར་པོ་དེའི། །ཟབ་
གདམས་ཆོས་ཀྱི་གྲུ་བོ་ཆེ། །སྤྱིང་གནས་སྤྱོད་ཐབས་པན་ཡོན་དང་། །འབྲེལ་བའི་ཉམས་
ཁྲིད་ཐེག་མཆོག་གི་སྒོ་མོ་འབྲེད་པའི་ལེགས་བཤད་འདི། །གཅིག་ལས་དུ་མར་འབྲུལ་བའི་
ཆེད། །ཡི་གེའི་ཕྱི་མོ་དམ་པ་ནི། །ཁ་ར་དབུ་ཅེའི་རི་ཁྲོད་དུ། །འཇམ་དབྱངས་བཟང་པོ་ཉིད་
ཀྱིས་བསྐྱབ། །དེ་ཡི་བསོད་ནམས་ཉིན་བྱེད་ཀྱིས། །སྤྱིགས་དུས་རྒྱུད་སྤྱན་ཅེལ་བ་དང་། །རྒྱལ་
བསྟན་ལྷ་མོ་བཞད་དང་བཅས། །པན་བདེའི་སྤང་བས་བྱབ་པར་ཤོག །གཞན་ཡང་ས་མ་
གཉིན་བཤེས་དང་། །གསོན་གཤིན་འབྲེལ་ཐོབ་གཙོར་བྱས་པའི། །འགོ་ཀུན་བྱང་ཆུབ་ལམ་
ཞུགས་ཏེ། །རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ལྷུང་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་པའང་ཡོན་སྦྱར་བ་པོས་བསྐྱར་རྒྱུ་
གོང་གི་ཚུམ་པ་པོས་བྲིས་པའོ། །སྐབ་མཁའ་ལོ། དགེའོ། དགེའོ། དགེའོ།

༢༡། པར་བྱེད་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་སྒྲིང་བོའི་ གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡིག་ཚུང་ཞིས་བྱ་བ།

(བར་བཅུག་ས་བཅད་ཚོམ་རྒྱིག་པས་བསྒྲན།)

༥ ལྷ་མ་རྩེ་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ།

ལྷ་མ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི།

རྟེན་དཀའི་དལ་འབྱོར་མི་ཉག་འཆི་བར་བྱ།

ལས་འབྲས་ཡིད་ཆེས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སེམས།

བྱམས་དང་སྒྲིང་རྩེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་བསྐྱེད་དོ།

འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ས་རོལ་ཏུ་བྱེད་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས།

ལམ་གྱི་གཞི་སྐྱབས་འགོའི་རྣམ་པར་གཞག་པ།

གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཡུལ།

དང་པོ། ལམ་གྱི་གཞི་སྐྱབས་འགོའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ། གང་ལ་སྐྱབས་སུ་

འགོ་བའི་ཡུལ་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་
འདུན་ནོ། །

དང་པོ་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ནི། སྤང་བྱ་སྒྲིབ་གཉིས་བག་
ཆགས་དང་བཅས་པ་བྱང་ཞིང་། རྟོགས་བྱ་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་
ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པས་ན། རང་དོན་དུ་སྤངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ཏེ། དག་
པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དབྱེར་མེད་
པའི་རང་སྤང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན། གཞན་སྤང་གདུལ་བྱ་དག་
པའི་ངོར་ངེས་པ་ལྡན་གྱི་ལོངས་སྟོན་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་མཚན་དཔེ་ཅན་
དང་། གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་གི་ངོར་མཆོག་གི་སྐྱེ་ལས་པའི་སྐྱེ་ལོགས་སྤང་བར་
བསྐྱེད་ནས། གཞན་དོན་ཐམས་ཅད་ལྷན་གྱིས་བྱུང་པ་སྟེ། མདོར་ན་མཁྱེན་
བཅེ་རྒྱས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མངའ་བའི་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་
ཅན། དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐྱབས་གནས་མཐར་ཐུག་པ་ནི་སངས་
རྒྱས་དགོན་མཆོག་གོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་དགོན་མཆོག་ནི། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་གཉིས་
ལས། དང་པོ། ཆོས་དགོན་མཆོག་བཏགས་པ་བ་རྗེད་བྱེད་ལུང་གི་ཆོས་
ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་འདུལ་བ་དང་། མདོ་སྟེ། མདོན་པ་སྟེ་བཀའ་
སྟེ་སྟོན་གསུམ། དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་བཅས་པ་དང་། གཉིས་
པ། ཆོས་དགོན་མཆོག་མཚན་ཉིད་པ་བརྗེད་བྱ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ནི་བདེན་

པ་གཉིས་ཏེ། འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་སྒྲོམ་གི་སྤང་བྱའི་སྒྲིབ་པ་
དང་བུལ་བའི་ཆ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་དེ་དག་སྤོང་བར་
བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ། མདོར་
ན་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་བྱང་
བདེན་པ་ནི་ཚོས་དཀོན་མཆོག་གོ།

གསུམ་པ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ནི། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཤིང་ཚོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གང་ཟག་སྟེ། དེ་
ཡང་སོ་ཐར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱིམ་པའི་རྟེན་ཅན་ནམ་
རབ་རྒྱ་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས་ཀྱང་གཙུག་པོ་ནི། ཉོན་སྒྲིབ་
དང་། ཤེས་སྒྲིབ་དང་། སྒྲོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པས། ཤེས་བྱ་རི་ལྟ་བ་
དང་། རི་སྟེང་པ་དང་། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད། ཆགས་ཐོགས་
དམན་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་ཞིང་། རིག་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་
གང་ཟག་སྟེ། མདོར་ན། སྒྲོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ནི་
དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གོ།

འདི་སྐབས་སྐབས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་འདེབས་ན། རང་གི་
མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སེལྟེས་བཏགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་མཐོ་ཞིང་ཡངས་
པའི་ཁར། པར་དང་རྒྱ་བའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཤྱུ་ཐུབ་པ་ལ། འཁོར་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ཏེ་འོད་ཟེར་གྱི་

ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སློབ་སྦྱང་དང་བཅས་བཞུགས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་
དཀོན་མཆོག་དེའི་མཐའ་འཁོར་དུ། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་བའི་སྤྱི་
བརྒྱད་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ས་བཅུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་དང་། གནས་བཏུན་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་གི་
བཅོམ་པའི་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནི། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་དེ་དག་གི་
ཐུགས་རྒྱུད་ན་མངའ་བའི་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་ནི། ཆོས་དཀོན་མཆོག་
ཏུ་མོས་པར་བྱ་ལ་དེ་དུས་རང་གི་མཁན་སློབ་ཀྱང་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་
ཏུ་བསྟུ་བར་བྱ་ཞིང་། རང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་དུ་སྐྱབས་འགོ་
བྱེད་པར་མོས།

སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་རྒྱ་ཀུན་སྒོང་།

སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་རྒྱ་ཀུན་སྒོང་གི་བསམ་པ་ནི། སྤྱིར་འཛིགས་པ་དང་། དད་
པ་དང་། སྤྲིང་རྩེ་གསུམ་ལས། འདིར་ནི་གཙོ་བོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པ་མ་
ཡིན་པར་ངོས་ཟིན་དེ་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱེད་འདོད་
ཀྱི་སྤྲིང་རྩེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྐྱབས་འགོ་ཡིན་དགོས་པ་རེད། ཆེད་དུ་
བྱ་བ་ནི། སེམས་ཅན་གཞན་འཁོར་བ་ལས་སློལ་བ་ལ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་
ཐོབ་དགོས་པས་དེའི་ཆེད་དུ་ལོ། །སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་དུས་ནི། ད་ལྟ་ནས་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སྤྲིང་བོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་རི་སྤྱིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མངོན་

དུ་ཐུར་གྱི་བར་དུའོ། །

ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ། འབྲས་བུའི་
སྐྱབས་སུ་འགོ་ཚུལ་ནི། རང་ཉིད་མཐར་ཐུག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་
རྒྱས་པར་འདོད་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་།

གཉིས་པ། རྒྱའི་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཚུལ་ནི། ད་ལྟ་གཞན་རྒྱུད་དུ་ཕྱོན་
ཟིན་པའི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ལ་ལམ་སྟོན་པ་པོ་དང་། དེ་ཡིས་གསུངས་
པའི་ཆོས་དགོན་མཆོག་ལ་ལམ་དངོས་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་དེ་འཛིན་ཅིང་སྐྱབ་
པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ལ། ལམ་གྱི་གོགས་སུ་ངོས་
འཛིན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ལ། སྐྱབས་སུ་འགོ་ཞེས་པའི་སྤྱི་དོན་
ནི། རང་གཞན་ལ་འཇིགས་པའམ། སྤྱག་བསུལ་བྱུང་བ་ན། དེ་ལས་འདོན་
པའམ། སློལ་བའི་གོགས་སུ་བཅོལ་བའམ། དཔུང་གཉེན་དུ་འཛིན་པའི་དོན་
གིས་ན། སྐྱབས་སུ་འགོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཐོག་མར་སློབ་དཔོན་གྱི་མདུན་དུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་
ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དེ་ཉིད་ལན་གསུམ་དུ་དམ་བཅས་ཏེ། ཁས་སྦངས་པ་
ཅམ་གྱིས་ཀྱང་སྐྱབས་སུ་འགོ་འཛིན་པ་ཐོབ་ནས་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པའི་དགེ་
བསྟེན་དུ་ཐུར་པ་ལ། དེ་ཡིས་བསྐྱུང་དགོས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཡང་གཉིས་
ལས། དང་པོ། དགག་པའམ། སློང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། སྐྱབས་གསུམ་བདུན་
ཅུ་པ་ལས། གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་སོང་ན། དེ་ནི་ཡང་དག་དགེ་བསྟེན་

ཏེ། ཁམ་དུའང་ལྟ་ནི་གཞན་དག་ལ། སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་མི་བྱའོ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱུས་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་ཁས་
བླངས་པས། འཁོར་བ་ལས་སྦྱོབ་མི་ལུས་པའི་གཞན་འདིག་ཉེན་པའི་ལྟ་
དབང་ཕྱག་དང་། ཆངས་པ་སོགས་ལ་སྐྱབས་སུ་བྱ་མི་རུང་བ་དང་། དམ་
པའི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་འཛོལ་ན། འཆེ་ཞིང་གཞོན་པའི་སེམས་དང་བྲལ། ཞེས་
པ་ལྟར། ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་ཁས་བླངས་པས། སེམས་
ཅན་ལ་རྣམ་པར་འཆེ་བའི་སྟོན་སྟོག་གཅོད་པ་སོགས་བྱ་མི་རུང་བ་
དང་། དགེ་འདུན་ལ་ནི་སྐྱབས་སོང་ན། སྤྱུ་སྟོགས་ཅན་ལ་ཕྱག་མི་བྱ། ཞེས་
པ་ལྟར། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་ཁས་བླངས་པས། བྱི་
རོལ་སྤྱུ་སྟོགས་ཅན་དང་། དེའི་ལྟ་བ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ལ། སྤྱིང་ནས་དད་
པས་ཕྱག་དང་། བྱས་འདུད་སོགས་བྱ་མི་རུང་བ་དང་། གཞན་ཡང་དཀོན་
མཆོག་གི་ཉེན་དང་། དགེ་འདུན་པ་ལ། གཏོར་བཞིག་དང་། བརྟན་བཙོས་
སོགས་མ་གྲས་པའི་བསམ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱ་དགོས་པའོ། །

གཉིས་པ། སྐྱབ་པའམ་ཉམས་སུ་བླང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། ཆོས་དང་
འདིག་ཉེན་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་
འགོ་བྱ་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གི་ཉེན་བཞེངས་པ་དང་། དེ་ལ་བཀྱར་བསྟེ་
བྱ་བ་དང་། དུས་དང་དུས་སུ་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པར་
བསྟེན་པ་དང་། དེ་ལས་ཆོས་ཉན་པ་དང་། ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། གཞན་

ལ་ཅི་རྒྱས་སུ་སྤྱེལ་བར་བྱ་དགོས་པ་ནམས་སོ།

ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དངོས་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ།

སྡོན་འགོ་སློ་སྦྱོང་སྤྱན་མོང་གི་ཉམས་ལེན།

གཉིས་པ། ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དངོས་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
སྡོན་འགོ་སློ་སྦྱོང་གི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དང་། དངོས་གཞི་བྱང་ཚུབ་
གྱི་སེམས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལའང་སྤྱན་མོང་དང་། སྤྱན་མོང་
མིན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྡོན་འགོ་སློ་སྦྱོང་སྤྱན་མོང་གི་ཉམས་ལེན་
ལ། དང་པོ་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟེན་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བསམ་
པ་ནི། དེ་ཡང་། མདོ་ལས། དལ་བ་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡང་རྟེན་པར་
དཀའ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། འགལ་རྒྱུ་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་
དལ་བ་དང་། མསྤྱན་རྒྱུ་འབྱོར་བ་བཅུ་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པའི་ལྷས་རྟེན་
ཞིག་རྟེན་ན། དེ་ལ་ཆོས་ལྡན་གྱི་མི་ལྷས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་མིན་ཏུ་རྟེན་པར་
དཀའ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ནི། དམུལ་བ་
དང་། ཡི་དྲགས། ཏུད་འགོ། གློ་གློ། ཆེ་རིང་ལྷ་དང་། ལྷག་ལྷ་ཅན། སངས་
རྒྱུས་ཀྱིས་སྦྱོང་བ། ལྷགས་པ་དང་བརྒྱད། དེ་དག་ལས་དམུལ་བ་པ་རྣམས་
ལ་ཆ་གང་དང་། ཡི་དྲགས་རྣམས་ལ་བཀྱས་སྒྲིམ་དང་། ཏུད་འགོ་རྣམས་ལ་

སྤྱན་ཚྭ་ངས་བཀོལ་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐུལ་དྲག་པོས་མཁར་བ་དང་། སྤྱ་
སྤྱེ་ལྷལ་མཐའ་འཁོབ་པ་རྣམས་ནི། དགེ་སྤྱིག་སྤྱང་དོར་གྱི་བསམ་པ་མེད་
ཅིང་། མ་བག་མར་ལེན་པ་སོགས་ལོག་པའི་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། ལྷ་ཆེ་རིང་
པོ་བ་རྣམས་ལ་ཆོས་ལ་སེམས་པའི་འདུ་ཤེས་མི་གསལ་བ་དང་། ལོག་ལྷ་ཅན་
ལ་ནི། ལས་འབྲས་དང་། དཀོན་མཆོག་དང་། སྤྱེ་བ་སྤྱེ་བྱི་སོགས་ལ་ཡིད་
ཆེས་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་སྤྱེ། སྤྱན་པའི་བསྐྱེལ་པར་མིར་
སྤྱེས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེན་པ་མེད་པ་དང་། དག་དང་། སེམས་ལས་
སྤྱ་མི་རུང་བའི་སྤྱགས་པ་སྤྱེ། བརྒྱུད་པོ་དེ་རྣམས་ནི་ཆོས་སྤྱོད་པའི་འགལ་
རྒྱུན་ཡིན་པར་བརྟེན། མི་ཁོམ་པ་ཞེས་བརྗོད་ལ། དེ་དག་ལས་ཐར་བས་ན་
དལ་བ་བརྒྱུད་ཆང་བ་དང་། འབྱོར་པ་བཅུ་ལས། དང་པོ། མཐུན་རྒྱུན་རང་
རྒྱུད་ནས་གཙོ་བོར་ཆང་དགོས་པའི་རང་འབྱོར་ལྡན་ནི། རང་ཉིད་མི་ལུས་
ཐོབ་པ་དང་། དེ་ཡང་ཆོས་ལྡན་གྱི་ལྷལ་དུ་སྤྱེ་བ་དང་། མིག་སོགས་དབང་
པོ་ཡན་ལག་ཆང་བ་དང་། བ་མ་གསད་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་ངན་པ་མ་བྱས་པ་
དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དད་པ་རྟེན་པ་སྤྱེ་ལྡོ། །

གཉིས་པ། མཐུན་རྒྱུན་གཞན་རྒྱུད་ནས་གཙོ་བོར་ཆང་དགོས་པའི་
གཞན་འབྱོར་ལྡན་ནི། སངས་རྒྱས་འཛིག་ཉིན་དུ་བྱོན་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡིས་
ཆོས་གསུངས་པ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེན་པ་ད་ལྟར་གནས་
ཡོད་པ་དང་། རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱོད་པ་དང་། ཆོས་སྤྱོད་པའི་

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཐུགས་རྗེས་བཟུང་ཞིང་། འཚོ་བ་སྦྱོར་བའི་སྤྱིན་བདག་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན། རོ་བོའི་སློ་ནས་དལ་བ་བརྒྱད་དང་། འབྱོར་པ་བརྒྱ་ཚང་བའི་མི་ལུས་དེ་ལ། ཚོས་ལྡན་གྱི་མི་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་བཙོ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་བཞིན་གྱི་རོ་བོ་ལ་བསམ་ན། ཐམས་ཅད་ཚང་བ་དེ་གིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱུའི་སློ་ནས་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ཡང་། དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་རྟེན་པའི་རྒྱ་ནི། སྦྱོར་དགེ་བའི་ཙ་བ་རྒྱབས་ཆེན་པོ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་དགེ་ཙ་ལ་རག་ལས་པ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ལྷ་སྦྱབ་གྱིས། བྱིས་ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱུའི་ས་བཞིན་དུ། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་གསུངས། ཞེས་རྒྱ་བ་ནང་བརྒྱད་གྱི་སེམས་ཅན་དང་། མི་རྒྱ་བ་ཕྱི་སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཅི་ཤིང་ལོ་རྟོག་ནགས་ཚལ་སོགས་ཐམས་ཅད་གྱི་རྟེན་གཞི་ས་ཡིན་པ་བཞིན་ཚུལ་བྱིས་ཀྱང་འཁོར་འདས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞི་རྟེན་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། དཔལ་ལྡན་ལྷ་གསལ་གྱིས། མངོན་མཐོའི་རྒྱ་ནི་ཚུལ་བྱིས་ལས་གཞན་མེད། ཅེས། མངོན་པར་མཐོ་བའི་སྟེ། ལྷ་མའི་ལུས་རྟེན་བྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱ་ནི། ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་དགེ་བ་ལས་གཞན་མེད། ཅེས་དང་། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། མཐོ་རིས་དོན་དུ་ཚུལ་བྱིས་དང་། ཞེས། མཐོ་རིས་ལྷ་མའི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་ཚུལ་བྱིས་སྤང་དགོས་ཚུལ་སོགས། མདོ་དང་། བསྟན་བཙོས་དུ་མ་ལས་གསུངས་པ་

ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱོད་ཅི། མཆོག་ཏུ་ན། བྱིས་ནས་བྱིས་མེད་པར་རབ་
 ཏུ་བྱུང་ནས། དགེ་ཚུལ་པའི་དགེ་ཚུལ་མ། དགེ་སློབ་མ་དང་། དགེ་སློང་
 པའི་མ། དགེ་སློང་མ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྟེ་ལྟ་གང་རུང་གི་སྟོན་པ་བླངས་
 བ་ཅི་སྟེ་འཆོ་བའི་བར་བསྐྱུང་བ་དང་། ཡང་ན་བྱིས་པའི་རྟགས་དང་
 བྱ་བ་མ་སྐྱངས་ཀྱང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་བསྐྱབ་
 པ་ཅམ་བླངས་ཏེ་བསྐྱུང་བའི་མ། དེའི་ཁར་སྟོན་གཅོད་པ་སྐྱངས་པ་ལྟ་བུ་
 གཅིག་གམ། མ་བྱིན་ལེན་དང་གཉིས་སམ། འདོད་ལོག་སྟོད་པ་དང་གསུམ་
 མམ། རྩལ་དང་། ཆང་གི་བདུང་བ་བཅས་ལྟ་ཆར་སྐྱངས་པའི་མ། དེ་ལས་ཀྱང་
 འཕྲིག་པ་སྟོད་པ་གཏན་ནས་སྐྱངས་པ་དང་། ཡང་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོན་པ་
 ཆོ་གང་རིང་ལེན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དགེ་བསྟེན་གྱི་བསྐྱབ་པ་རིགས་བདུན་
 པོ་དེའི་ནང་། གང་རུང་ཞིག་བླངས་ཏེ་ཅི་སྟེ་འཆོ་བའི་བར་བསྐྱུང་བ་
 ན། རིམ་པ་བཞིན་སྐྱབས་གསུམ་འཛིན་པའི་དགེ་བསྟེན་དང་། ལྟ་གཅིག་
 སྟོད་པ་དང་། ལྟ་འགའ་སྟོད་པ་དང་། སྟོད་པ་དང་། ཡོངས་རྒྱུགས་
 སྟོད་པའི་དང་། ཆངས་པ་སྟོད་པའི་དང་། གོང་མའི་དགེ་བསྟེན་ཞེས་བྱ་བ་
 རྣམས་སུ་འཁྱུར་བས། དེ་དག་ལས་གང་རུང་གཅིག་འོས་ཏེ་དག་པར་བསྐྱུང་
 བ་དགོས་པ་དང་། ཐ་ན་ཆོས་དུས་བཟང་པོ་ལྟ་བུར་ཉིན་ཞག་ཆ་རེ་ཅམ་ལ་
 བསྟེན་གནས་སམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཀྱི་གསོ་སྟོང་གི་སྟོན་པ་བླངས་
 བ་ལེན་མང་དུ་བསྐྱུང་དགོས་རྒྱུ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ནམ་པར་དག་

པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་འབྲུབ་པར་དཀའ་བའི་ཚུལ་ལ་བསམ་པར་བྱའོ།

དཔེའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་རྟེན་པར་དཀའ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདི་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་གཏིང་ཟབ་པ་དང་། མཐོ་རིས་ལྷ་མའི་སྐྱེ་སྒོ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ལྡན་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ་པའི་དཀའ་པོ་དགེ་བའི་ལས་གསལ་པར་དཀའ་བ་དང་། ལས་ཡོད་ཀྱང་མའི་མངལ་དུ་ཉིང་མཆམས་སྒྱུར་བ་ལ་བར་ཆད་ཀྱི་རྒྱུ་མང་བ་དང་། བར་ཆད་མེད་ཀྱང་བར་དོའི་སེམས་ཅན་ལ་སྐྱེ་གནས་འཆོལ་བའི་མིག་མེད་པ་སོགས་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་ཡང་། མདོ་ལས། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་སྟོང་གསུམ་འདྲིལ་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་མཉམ་པ་གཅིག་གི་ཁར། གཉའ་ཤིང་འདོམ་གང་ཅམ་གྱི་དཀྱིལ་དུ་བྱ་གཡོད་པ་ཞིག་རྒྱང་གིས་ཕྱོགས་ཀྱན་ཏུ་བསྐྱོད་ཅིང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། རྒྱ་མཚོ་དེའི་ཞབས་གཏིང་ན། རུས་སྤལ་མིག་མེད་པའི་ཞར་བ་གཅིག་ཡོད་པ་ལ། ལོ་བརྒྱ་རེ་རྫོགས་ན། རུས་སྤལ་དེས་རྒྱ་མཚོའི་ཁར་མགོ་བོ་བཏེགས་ཅམ་རེ་བྱས་པ་དང་མཉམ་དུ། གཉའ་ཤིང་གི་བྱ་གའི་ནང་དེར་རྒྱུད་པར་དཀའ་བའི་དཔེ་དང་། ཁབ་ཅེ་མོ་གྲེན་དུ་བསྐྱེདས་པའི་ཅེར་སྲན་མ་སྤྱུག་པ་དང་། བཅིགས་པའི་ངོས་འཇམ་པོར་སྲན་མ་གཏོར་བའི་དཔེ་སོགས་ཀྱིས་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་རྟེན་དཀའ་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་དན་པར་བྱ། ཡང་གུངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་རྟེན་པར་དཀའ་བ་སྟེ། མདོ་ལས་མཐོ་རིས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་གུངས་ནི། སེན་མོའི་སྟོང་གི་རྩལ་ཅམ་དང་། ངན་སོང་

ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་གངས་ཚད་ནི། ས་ཆེན་པོའི་རྩལ་དང་མཉམ་
པར་གསུངས་པ་དང་། སྤྱིར་འགོ་བ་རིགས་དྲུག་ཡོད་པ་ལས། ད་ལྟར་ང་ཚོས་
མཐོང་བའི་དུད་འགོ་ལྟ་བུ་རིགས་གཅིག་ལའང་། རང་གསེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མི་
འབྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། དེ་དག་ལས་འབྲ་སྲིན་གྲོན་སྦྲར་ཡན་ཆད་ཀྱི་
གངས་མང་ཉུང་ལ་བསམ་ན། མིའི་རིགས་ནི་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བ་དང་། དེ་ལས་
ཀྱང་ཚོས་ལྡན་གྱི་མི་ལུས་རྟེན་པ་ནི། རེ་གཉིས་ཙམ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ལ་
ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་དེ་ལྟར་ན། རོ་བོ་དང་རྩུ་དཔེ་གངས་གང་ལ་
བསམ་ནའང་། ཤིན་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་བྱད་
པར་ཅན་ཞིག་ད་རེས་རྟེན་འདུག་པ་འདི། རོན་མེད་རྒྱུད་ཚོས་སྤྱི་མཐོན་བར་
བྱ་སྟེ། ད་ནི་དམ་པའི་ཚོས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟམ་དུ་དམ་
བཅའ་དང་འབྲེལ་བའི་སློབ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ། ལམ་ལ་ལྷུར་དུ་འཇུག་པའི་རྩུ་འཆི་བ་མི་རྟག་པར་བསམ་
པ་ནི། དེ་ཡང་ཚོས་རྣམ་དག་ཅིག་སྐྱབ་སྟེ་དལ་འབྱོར་ལ་སྟིང་པོ་ལེན་པར་
འདོད་ན། བྱི་གཤོལ་མེད་པར་མགྱོགས་ལྷུར་དུ་བཅོན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། མདོ་
ལས། སྲིད་གསུམ་མི་རྟག་སྟོན་ཀའི་སྲིན་དང་འབྲ། །འགོ་བའི་སྐྱེ་འཆི་གར་ལ་
ལྟ་དང་མཚུངས། སྐྱེས་བུའི་ཆེ་སྟོག་ནམ་མཁའི་སྟོག་འབྲ་ཞིང་། །རི་གཟར་
འབབ་ཆུ་བཞིན་དུ་ལྷུར་མགྱོགས་འགོ་ །ཞེས་སྤྱིར་སྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་པོ་
ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཚུལ་ནི་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིན་དང་འབྲ་ཞིང་། བྱད་པར་

དུ་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ལེན་པ་བར་ཆད་པར་
མེད་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ནི། སྒྲོས་གར་ལ་ལྟ་བ་དང་མཚུངས་པ་དང་། དེ་ལས་
ཀྱང་སྐྱེས་བུའི་ཆེ་སྟོག་ལྷུར་དུ་ཟད་ཅིང་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི། རྣམ་
མཁའི་སྟོག་དང་། རི་གཟར་གྱི་ངོས་ནས་འབབ་པའི་ཚུ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་
ཉག་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་། ཆེ་ཡི་འཕེན་པ་རྫོགས་ཏེ་འཆི་རན་པའི་
དུས་ལ་བབས་པ་ན། རྣམ་མཁའ་དང་། ས་གཞི། རྒྱ་མཚོ་རི་བོའི་གསེབ་སོགས་
གང་དུ་འང་གབ་ཅིང་ཡིབ་པ་དང་། སྒོས་ཁྱུང་སོགས་མི་རྟེན་པར་འཆི་དགོས་
ངེས་ཅན་ཡིན་ཚུལ་ཡང་། སྐྱེས་རབས་ལས། གང་དུ་གནས་ཀྱང་འཆི་བས་
མི་ཚུགས་པའི། ས་ཕྱོགས་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བར་སྐྱང་ལ་མེད་རྒྱ་
མཚོའི་ནང་ན་འང་མེད། རི་བོའི་རྣམས་ཀྱི་གསེབ་དུ་འང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་དང་། རྣམ་འཆི་ཡང་ངེས་པར་མེད་དེ། མདོ་ལས། སང་
དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་གཉིས། རྩོན་དུ་གང་འོང་གཏོལ་མེད་པས། སང་གི་
ཆོས་ལ་མི་འབད་པར། བྱི་མའི་དོན་ལ་འབད་པར་རིགས། ཞེས་ཉིན་རྗེས་
མ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་གཉིས་གང་སྤྱི་བར་ཡོང་མཁེས་བཞིན་དུ། འཇིག་
རྟེན་གྱི་མ་པན་ཆད་གྱི་དོན་ལ་མི་འབད་པར། སང་དང་གནངས་སོགས་ཆེ་
འདིའི་བྱ་བེལ་གྱིས་གཡེང་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་དེ་མི་འོས་པའི་ཚུལ་གསུངས་
པ་དང་། སྦྱོང་འཇུག་ལས། རྣ་དང་མི་ན་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་། སྒོ་བྱར་ཆེ་ལ་ཡིད་
མི་བརྟན། ཞེས། རྣ་བ་དང་། མི་ན་བ། རྟན་གཞོན་སོགས་ཀྱི་བྱད་པར་མེད་

པས། རྩོན་མར་སྲུ་འཆི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཡང་ཡིད་བརྟན་མེད་པར་གསུངས་པ་
དང་། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། ཆེ་འདི་གཞོད་མང་རྒྱུ་གིས་བཏབ་པ་ཡི། རྒྱུ་ཡི་
རྒྱ་བྱར་ལས་ཀྱང་མི་རྟག་ན། ཁེས་ཆེ་སོག་འདི་ཉིད་ནི་རྒྱུ་དཀྱིལ་གྱི་མར་
མེ་དང་རྒྱུ་ཡི་རྒྱ་བྱར་ལས་ཀྱང་མི་རྟག་པའི་རྒྱལ་སོགས་དུ་མར་གསུངས་
ཤིང་། དེ་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཐ་མར་འཆི་བ་དང་། འདུས་པའི་ཐ་མར་འབྲལ་བ་
དང་། བརྟེན་པའི་ཐ་མར་འབྲལ་བ་དང་། བསགས་པའི་ཐ་མར་ཟད་པར་
འགྱུར་བ་ནམས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་བརྟེན། འཆི་ངེས་ཅན་
ཡིན་པ་དང་། ཉམས་འཆི་ཆ་མེད་ཡིན་པ་དང་། འཆི་བའི་རྒྱུ་ལ་ངེས་པ་མེད་
པའི་རྒྱལ་སོགས་ལ་སློ་སྦྱོང་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་ལ་བྱི་གཤོལ་
དང་། ལེ་ལོའི་དབང་དུ་མ་ཤོར་བར། ལྷུང་བ་ཉིད་འབད་པར་བྱ་འོས་སོ། །

གསུམ་པ། ལམ་གྱི་མཐུན་རྒྱུན་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་བསམ་པ་ནི།
དེ་ལྟར་ཆེ་ཟད་ནས་འཆི་བའི་དུས་སུ་མར་མེ་མནལ་བར་ལྷ་བྱ་ནི་མི་འགྱུར་
བ་སྟེ། ལག་ལེན་སོ་བདུན་མ་ལས། ལུས་ཀྱི་མགོན་ཁང་ནམ་ཤེས་མགོན་པོས་
བོར། ཁེས་པ་ལྟར། ལུས་ནི་མགོན་ཁང་ལྟར་བྱལ་ཏུ་བོར་ཏེ། མགོན་པོ་ལྷ་
བུའི་སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་མའི་ལམ་དུ་རྩོན་བྱས་ཟིན་
པའི་དགེ་སྤྱིག་གི་ལས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། དེའི་བདེ་སྟོག་གི་འབྲས་
བུ་ལ་སྦྱོད་དགོས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་མངོན་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་སྣ་ཆོགས་
ལས་ལས་སྐྱེས། ཁེས་བྱའི་རི་གླིང་སོགས་གནས་དང་། ཉང་སེམས་ཅན་གྱི་

རིགས་འདི་དག་ལ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་མཐོ་དམའ་དང་། བཟང་ངན། ཆོ་རིང་
ལྷང་། དབུལ་སྤྱད་བདེ་སྤྱད་སོགས་སྣ་ཆོགས་ཤིག་སྤང་བ་འདི་རྣམས། རྒྱ་མེད་
རྒྱུན་མེད་ལས་འབྱུང་བ་མིན་ཞིང་། སེམས་ཅན་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གིས་བསགས་
པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ལས་གང་གིས་
འབྲས་བྱ་གང་བསྐྱེད་པ་ཡང་། དཔལ་མགོན་ལྷ་སྤྱབ་ཞབས་ཀྱིས། མི་དགེ་བ་
ལས་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། །དེ་བཞིན་ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞིས། ཉོན་མོངས་
པ་ཆགས་སྤང་ཆོངས་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་པས་ཀུན་ནས་སྦོང་བའི་ལུས་ངག་
ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་ནི་མི་དགེ་བ་ཡིན་པ་ལ། དེའི་འབྲས་བྱ་ནི་སྦྱིར་འཁོར་
བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་དང་། བྱད་པར་དུ་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་ཆ་གང་
བཀའ་སྒྲིམ་སོགས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ཞི་བ་ལྷན། ཡིད་ལ་བསམ་
པའི་དགེ་བྱས་པས། །གང་དང་གང་དུ་འགྲོ་འགྱུར་བར། །དེ་དང་དེར་ནི་
བསོད་ནམས་དེད། །འབྲས་བྱའི་ཡོན་ཀྱིས་མངོན་མཆོད་འགྱུར། །ཞིས། དད་
པ་དང་། དེས་འབྱུང་། བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྗེ་སོགས་ཡིད་ལ་བསམ་པས་
ཟིན་པའི་དགེ་བ་གང་དང་གང་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་ནི། གནས་སྐབས་སུ་
ལྷ་མིའི་བདེ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་བར་
ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་དང་། སེམས་ཅན་སོ་སོས་བྱས་བསགས་
ཆར་བའི་དགེ་སྤྱིག་གང་ཡིན་གྱི་ལས་དེ་ཡང་རང་དགར་མེད་པ་དང་ཆུད་
མི་བཟའི་ཚུལ་ཡང་། མདོ་ལས། ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་ལས་རྣམས་ནི། །བསྐྱལ་

པ་བརྒྱུར་ཡང་ཆུད་མི་བྲ། རྒྱུ་གས་ཤིང་དུས་ལ་བབས་པ་ན། འབྲས་བུ་སྤྲིན་
པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། བེས། ལས་བསགས་ཟིན་ནས་དུས་ཚོད་བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་
ལ་སོགས་པར་ཡུན་རིང་པོ་ག་ཚོད་སོང་ན་ཡང་ལས་དེ་འབྲས་བུ་འབྱིན་མི་
རུས་པ་དང་། ལས་རང་ཉིད་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་སྡོན་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བ་
སོགས་ཀྱིས་ཆུད་མི་བྲ་བར། སྒྲོམ་ནང་གི་འབྲས་སོགས་ཀྱི་ས་བོན་སྐྱམ་པོ་ཆུ་
ལུང་ངོད་གཤེར་སོགས་དང་ཕྱད་པ་ན། ལྷ་གྲ་བསྐྱེད་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན། རྒྱུན་
འགའ་ཞིག་ཚོགས་པའི་དུས་ལ་བབས་པ་ན། རྒྱུ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་
དང་སྤྲུག་བསྐྱལ་རི་ལྟ་འོས་པར་སྤྲིན་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གསུངས་པ་
དང་། ལྷ་སྤྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་། དུས་ཀྱིས་ཉེན་ཏེ་རྒྱལ་པོ་འགྲོ་གྱུར་ཆེ། འཁོར་ས་སྤྱོད་
མཛའ་དང་གཉེན་བཤེས་རྗེས་མི་འབྲང་། རྒྱལ་པོ་ཉིད་ནི་གང་དག་གང་འགྲོ་
ཡང་། ལས་ནི་གྲིབ་མ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འབྲངས། བེས། ཆེ་བདེ་དེ་འཆི་བའི་
དུས་ཀྱིས་ཉེན་ནས་སྤྱོད་བ་བྱི་མའི་ལམ་དུ་འགྲོ་དགོས་ཤར་བ་ན། ས་བདག་
རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཡང་རང་གི་མཛོད་ཀྱི་དང་། མཛའ་གྲོགས་གཉེན་ཏེ། བཅུན་མོ་
སྤྲས་སྤོན་འཁོར་འབངས་སོགས་གཅིག་ཀྱང་། རྒྱུར་དབང་དང་། བྲིད་དབང་
མེད་པ་ལ་རང་གི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་མཐོ་རིས་དང་། ངན་སོང་གི་གནས་རིས་
གང་དང་གང་དུ་འགྲོ་ཡང་རང་གིས་སྡོན་བྱས་ཟིན་པའི་དགོ་སྤྲིག་གི་ལས་
དེ་དག་ནི་ལུས་ཀྱི་གྲིབ་ནག་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་པར་འགྱུར་
བས། འཆི་བའི་རྗེས་སུ་བཟང་ངན་དང་། བདེ་སྤྲུག་སོགས་གང་ཚུངས་པར་

འགྱུར་བ་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱི་ལས་ལ་རག་ལས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་
མདོ་ལས། ལས་བདག་གིར་བྱ་བའི་དུས་ལ་བབས་སོ། །ཞེས། ལས་བྱེད་པ་པོ་
རང་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོང་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། ལས་ནི་ས་ལ་མི་སྒྲིན། རྩ་
ལ་མི་སྒྲིན། ཟིན་པའི་སྤང་པོ་འབའ་ཞིག་ལ་སྒྲིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས། ཟག་
བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་བདེ་སྦྱག་ཐམས་ཅད་ནི། ལས་བྱེད་པ་པོ་རང་
ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པས་ཟིན་པའི་སྤང་པོ་ཁོ་ན་ལ་སྒྲིན་ཏེ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་
ཚུལ་གསུངས་པ་སོགས་ལ་ལེགས་པར་བསམ་ཏེ། རྒྱ་དགེ་སྤྱིག་གི་ལས་སོ་སོ་
ལས། འབྲས་བུ་བདེ་བ་དང་སྦྱག་བསྐྱེད་སོ་སོར་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་མི་བསྦྱོ་
བའི་ཚུལ་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་ནས། སྤྱིག་སྤྱོད་དགེ་བ་སྦྱབ་པའི་ལམ་རྣམས་
པར་དག་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ། ལམ་ཀྱི་འགལ་ཁྱེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ལ་བསམ་པ་
ནི། ལས་དེ་དག་ལས་ཀྱང་། ཟག་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱིས་
ནི། འབྲས་བུ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་ཆོས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ཡང་
སྦྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། མདོ་ལས། དཔུལ་བ་
རྣམས་ནི་དཔུལ་མེས་ཉམས། །ཡི་དྲགས་བཀྲེས་ཤིང་སྒྲོམ་པས་ཉམས། །དུད་
འགོ་སྒྲུབ་ཞིང་མོངས་པས་ཉམས། །མི་རྣམས་འཆོ་བ་ཐུང་བས་ཉམས། །ལྟ་
རྣམས་བག་མེད་པ་ཡིས་ཉམས། །འཁོར་བ་ཁབ་ཀྱི་རྩེ་ཅན་ལ། །བདེ་བ་ནམ་
ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས། འགོ་བ་རིགས་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱག་བསྐྱེད་ཁོ་

ན་ལས་བདེ་བ་ནམ་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། དེས་
པར་འདོད་པས་སོངས་དང་འཆི་བ་དང་། །ན་དང་ཆ་སོགས་སྟུག་བསྐལ་དུ་
མ་ཡི། །འབྱུང་གནས་འཁོར་བ་ལ་ནི་སྒྲི་མཛོད་ཅིག །ཅིས། དེས་པ་ཞེས་རྒྱལ་
པོ་ལ་བོས་ནས། འཁོར་བ་འདི་ནི། འདོད་པས་སོངས་པ་དང་། མི་འདོད་པ་
དང་ཕྱད་པ་དང་། རྒྱེ་བ་དང་། ཆ་བ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བ་ལ་སོགས་
པའི་སྟུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་གསུངས་པ་དང་། ལྟ་ཡུལ་
འདོད་བདེ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་། །ཚངས་ཉིད་ཆགས་བྲལ་བདེ་བ་ཐོབ་ནས་
སྤྲུམ། །མནར་མེད་མེ་ཡི་བྱད་ཤིང་འགྱུར་བ་ཡི། །སྟུག་བསྐལ་རྒྱུན་ཆད་མེད་
པར་བསྟེན་འཆལ་ལོ། །ཞེས། ཟག་བཅས་ཀྱི་དགོ་བའི་ལས་འགའ་རེས་གནས་
སྐབས་སུ་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལྟ་བུར་སྒྲིས་ཏེ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་འདོད་
ཡོན་ལ་ལོངས་སྟོན་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་དང་། འདོད་ཁམས་ལ་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་ཏེ། གཟུགས་ཁམས་སུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ལ་སྟོན་རྟེན་
པའི་ལྟ་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུར་སྒྲིས་ཀྱང་། ནམ་ཞིག་ན་ལས་དེའི་འཕེན་
རྟེན་ཟད་ནས། ལས་གཞན་གྱི་འཕེན་པས་རང་གི་སྤང་པོ་དེ་ཉིད། དཔྱལ་བ་
མནར་མེད་པའི་མེ་ཡི་བྱད་ཤིང་དུ་གྱུར་ཏེ། ཚ་བསེགས་ཀྱི་སྟུག་བསྐལ་རྒྱུན་
མི་འཆད་པར་ཁྱོད་སྲིད་པར་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་གྲགས་རྒྱལ་གྱི་
མགྱུར་ལས་ཀྱང་། བརྒྱ་བྱིན་ཐ་མར་འགོ་ཡིན་འདུག །ཉི་ཟླ་ལྷན་པར་འགྱུར་
ཡིན་འདུག །ཁ་དྲག་པོ་ཞན་པོར་འགྱུར་ཡིན་འདུག །མི་མང་པོ་གཅིག་ཏུ་

འགོ་ཡིན་འདུག །རྒྱ་ལྷག་པོ་དབུལ་པོར་འགྱུར་ཡིན་འདུག །ཅིས། འགྱུར་བའི་
 ལྷག་བསྐལ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ངན་སོང་གསུམ་པོ་ནི་ལྷག་
 བསྐལ་གྱི་ལྷག་བསྐལ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ལ། དེ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྒྲུང་
 ཤས་ཆེར་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐངས་ཏེ་གཞན་གྱི་སློག་བཅད་པ་སོགས་མི་དགེ་
 བ་ཆེན་པོའི་ལས་གྱིས་ནི། སལ་ཆེར་དཔུལ་བར་སྦྱེ་བར་མདོ་ལས་གསུངས་
 ཤིང་། དཔུལ་བ་ལ་ཆ་དཔུལ་བརྒྱད་དང་གྲང་དཔུལ་བརྒྱད། ཉེ་འཁོར་བ་
 དང་། ཉེ་ཆེ་བ་སྟེ། རིགས་བཙེ་བརྒྱད་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ལྷག་བསྐལ་
 རྒྱུ་ཤོས་དང་། ཆེ་ཆད་ཐུང་ཤོས་ཡིན་པའི་དཔུལ་བ་ཡང་སོས་པའི་ལྷག་
 བསྐལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ངི་ལྟར་ཡོད་པ་ནི། སྦྱོད་འདུག་ལས། གཤིན་རྗེའི་སྦྱེས་
 རུས་པགས་པ་མ་ལུས་བཤུས་པས་ཤིན་ཏུ་ཉམས་ཐག་ཅིང་། །རབ་ཏུ་ཆ་བའི་
 མེ་ཡིས་བཞུས་པའི་ཟངས་ཁུན་ལུས་ལ་སྒྲགས་གྱུར་ལ། །འབར་བའི་རལ་
 གྱི་མདུང་ཐུང་གིས་བསྐྱུན་ཤ་ཡི་དུམ་བྱ་བརྒྱར་ལྷགས་ཤིང་། །ཤིན་ཏུ་འབར་
 བའི་ལྷགས་གྱི་ས་གཞིར་ལྷང་བ་མི་དགེ་མང་པོས་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་། ཡང་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེར་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐངས་
 ཏེ། སློག་གཅོད་པ་སོགས་མི་དགེ་བའི་ལས་འབྲིང་དུ་སྦྱུད་པས། ཡི་དྲགས་སུ་
 སྦྱེ་བར་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ལྷག་བསྐལ་གྱི་ཚུལ་ཡང་བཤེས་སྤྱིངས་ལས། །ཁ་
 ཅིག་ཁ་ནི་ཁབ་གྱི་མིག་ཅམ་ལ། །སྟོ་བ་རི་ཡི་གཏོས་ཅམ་བཀེས་པས་ཉེན། །མི་
 གཙང་གྱི་ནར་བོར་བ་ཅུ་ཟད་ཀྱང་། །འཆལ་བའི་མཐུ་དང་ལྷན་པ་མ་ལགས་

སོ། །ཁ་ཅིག་པགས་རུས་ལུས་ཤིང་གཅེར་བྱ་སྟེ། །ཏ་ལའི་ཡང་ཏྲོག་སྐྱམ་པ་ལྟ་
བུ་ལགས། །ཁེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་ཉོན་མོངས་པ་གཏི་མུག་ཤས་ཆེར་
གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐངས་ཏེ། མི་དགེ་བ་རྒྱུད་རུས་སྤྱད་པས་དུད་འགོར་སྟེ་
བར་གསུངས་ཤིང་། དེའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་ཚུལ་ཡང་། དུད་འགོར་སྟེ་གནས་
ན་ཡང་གསོད་པ་དང་། །བཅིངས་དང་རྟོག་སོགས་སྤྱག་བསྐྱལ་སྣ་ཆོགས་
པ། །ཁི་རྒྱར་དགེ་བ་སྤངས་པ་ནམས་ལ་ནི། །གཅིག་ལ་གཅིག་ཟེའི་ན་རྒྱ་མི་
བཟད་པ། །ཅིས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁམས་གསུམ་འཁོར་
བ་འདི་ཉིད་ནི། སྤྱིན་པོའི་སྤིང་དང་། དུག་སྤུལ་གྱི་ཆང་། མེ་ཡི་འོག་རྒྱལ་པོ་
ངན་པའི་བཙོན་ར་ནམས་ལས་ཀྱང་ཉེས་ཆབ་ཤིན་རྒྱ་ཆེ་བར་བརྟེན། དེའི་
ཉེས་དམིགས་ལས་ཐར་བར་འདོད་པའི་ངེས་འབྱུང་གི་སྟོ། །བྱ་དོང་ནང་དུ་
བརྒྱག་པ་ལྟ་བུ་ཁྱིག་སྟེ་བའི་བྱུར། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་འདི་ཡང་ཡང་
བསྐྱམ་པར་བྱ་ཞིང་དེ་དག་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྟོན་འགོ་སྟོ་
སྟོང་ཐུན་མོང་གི་རིམ་པའོ། །

སྟོན་འགོ་སྟོ་སྟོང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉམས་ལེན།

གཉིས་པ། སྟོན་འགོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་བྱམས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ལ། དེའི་ངོ་བོ་ཡང་། དཔལ་ལྷན་
ཟླ་གྲགས་པའི་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། འགོ་ལ་པན་པ་ཉེར་སྦྱབ་པ། །བྱམས་

པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་
 ལུས་སེམས་ལ་དངོས་སུ་ཕན་བདེ་དང་དེའི་རྒྱ་ཉི་བར་བསྐྱབ་པར་འདོད་
 པའི་བསམ་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། བསམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ལ། ཐོག་
 མར་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོན་ལ་རང་གི་མ་ཡིན་པ་
 ལ། དེ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ངོས་ཟིན་ཏེ་ངས་ཤེས་རྟོན་པ་ཅིག་དགོས། དེའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡང་། དཔལ་ཚོས་གྱི་གྲགས་པའི་རྣམ་འབྲེལ་ལས། རྣམ་ཤེས་མིན་
 པར་རྣམ་ཤེས་གྱི། ཉེར་ལེན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་འཐད། ཅིས། སེམས་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ཉིད་མིན་པར་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱར་བྱུང་བ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཀུན་མ་ཡིན་པ་དེ་འཐད། ཅིས་
 གསུངས་པའི་དོན། ད་ལྟ་ང་ཆོ་རང་གི་སེམས་སམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་རྒྱན་
 མ་ཆད་པར་འབྱུང་བཞིན་པ་ལ། འདི་དང་པོ་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་གང་ལས། ཏུས་
 ཆོད་ནམ་ཞིག་ན་བྱུང་བར་ལེགས་པར་བརྟགས་ཤིང་དབྱད་པ་ན། དང་པོར་
 ཉེར་ལེན་ནམ་བསྐྱེད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་འདི་དང་འདི་ལས་ཏུས་ཆོད་འདི་འདྲ་
 ཞིག་ལས་བྱུང་ངོ། ཞེས་པའི་ཐོག་མ་ཞིག་རྟོན་རྒྱ་ཡོད་སྲིད་ན་སེམས་ཅན་
 གྱི་ནང་ནས་ཉུང་ཤས་ཅིག་ལས། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 རང་ཉིད་གྱི་མ་ཡིན་དགོས་དོན་མེད། འོན་ཀྱང་སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་
 ཉིད་གྱི་རིགས་འདྲ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ལས། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་
 དང་། ཏུས་གྱི་ཐོག་མ་རྟོན་རྒྱ་མེད་པར་བརྟེན། ད་ལྟའི་གསལ་རིག་ཙམ་གྱི་

ནམ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ཉིད་ནི། གསལ་རིག་ཙམ་གྱི་ནམ་ཤེས་སྐད་ཅིག་སྟེ་
 མ་དེ་ཉིད་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། སྟེ་མ་དེ་ཡང་དེའི་སྟོན་དུ་གསལ་
 རིག་ཙམ་གྱི་ནམ་ཤེས་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉི་མ་དེ་
 རིང་གི་ནམ་ཤེས་འདི་ཉིད་ཁ་སང་གི་ནམ་ཤེས་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལས་དང་། ཆོ་
 འདིའི་དང་པོར་མའི་མངའ་ནས་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་གསལ་རིག་ཙམ་གྱི་ནམ་
 པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་། ཆོ་སྟོན་མའི་ནམ་པར་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལས་
 སྐྱེ་བ་དང་། ཆོ་སྟོན་མའི་ནམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་། ཆོ་སྟོན་མའི་ནམ་པར་
 ཤེས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་སོགས། མདོར་ན། གསལ་རིག་ཙམ་
 གྱི་ནམ་པར་ཤེས་པ་འདིའི་ཡང་མཐའི་ཐོག་མ་ཟེར་བ་ཞིག་རྟེན་པར་གཏན་
 ཅན་མི་སྲིད་པ་ལ། དེ་སྟེར་ཡན་ཆད་དུ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་ནང་དུ་
 སྐྱེ་བ་ག་ཆོད་སྤངས་པ་ལ་གྲངས་དང་ཆད་གཏན་ནས་མེད་པ་དང་། ལུས་
 ཉིན་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སྐབས་ནམས་སྟེ་པལ་ཆེར་པ་དང་མ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་དགོས་པ་ལ་འཁོར་བ་པའི་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་ངོས་
 ཅན་བསམ་པ་ན། རང་གཅིག་སྤེམ་མ་བྱས་པའི་གྲངས་དང་། རང་གི་མའི་
 མ་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་གྲངས་ཆད་བབྱུང་མི་རྣམས་པའི་ཚུལ་ཡང་འཕགས་པ་
 གྲུ་སྐྱབ་ཀྱིས། མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་རྒྱུག་ཆོག་གྲུ་ཙམ། རིལ་བྱར་བགྲངས་ཀྱང་
 ས་ཡིས་འདད་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

མ་བྱས་རེས་ཀྱི་སྐབས་ནམས་སྟེ་པལ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་

བདགས་པ་དང་། གཞོད་པ་ཆད་མེད་པ་ལས་སྐྱབས་པའི་རིན་ཅན་ཤ་སྟག་
 ཡིན་པའང་། ད་ལྟའི་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཉེན་འདི་བསྐྱེད་པའི་ཅ་བའི་མ་
 འདི་ཡིས་མཆོན་ཆོག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ད་ལྟའི་རང་གི་མ་ཁན་འདི་ལ་བསམ་
 བ། མ་འདིས་རང་ལ་དང་པོར་དགོས་པའི་ལུས་བྱིན། བར་དུ་དགོས་པའི་སྟོག་
 བྱིན། ཐ་མར་དགོས་པའི་སྒྲ་བརྗོད་བསྐྱབ་པ་དང་། ལེགས་ཉེས་དང་སྤང་དོར་
 གྱི་གནས་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱིས་མི་གཤམ་དུ་ཚུད་པར་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐོག་
 མར་སྒྲ་བ་དགུ་དང་ཞག་བཅུ་སོགས་ལ་བྱ་རང་ཉིད་མ་འདིས་ལུས་ལ་འཛིན་
 ཅིང་བྱིར་བའི་སྐབས་ནམས་སུ་མི་མཐུན་པའི་ཟས་དང་སྦྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་
 སྤངས། མཐུན་པའི་སྒྲན་དང་ཟས་སྦྱོད་བཞེན་པ་སོགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་
 བསྐྱངས། མཐར་མ་རང་ཉིད་སྟོག་ཆད་ལ་ཁད་དུ་རྒྱར་པའི་ན་ཟུག་དག་པོ་
 དང་བཅས་ཏེ་མངལ་སྟོན་ནས་བྱིར་བཅས་མ་ཐག་པ་ན། མི་གཙང་བའི་གོང་
 བྱ་སྐྱག་གཅིན་དང་འབྲ་བ་ལ། དབུགས་རྒྱ་བ་ཡོད་ཅམ་པ་དེ། རྩལ་དོང་དུ་
 གཡུགས་ན་འགྲིག་རྒྱ་ཡིན་མོད། མ་འདིས་མ་གཡུགས་པར། སོར་མོ་ལྷའི་ཆེ་
 ལ་སྤངས། མི་གཙང་བ་ལག་པས་བྱིས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་དོད་ཀྱིས་གསོས། མངར་
 བའི་རུ་ཞོ་གཞིབ་དུ་བཅུག ཟས་ཀྱི་དྲངས་མ་ཁ་ཡིས་བསྟོད། བཅེ་བའི་
 སེམས་ཀྱིས་བསྐྱངས། བྱམས་པའི་མིག་གིས་བལྟས། སྟན་པའི་མིང་ནས་
 བོས། མེ་རྒྱ་གཡང་གསུམ་ལས་བསྐྱངས། ཆ་གང་གི་གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་
 ལས་བསྐྱབས། དུས་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་འབྲལ་མི་ཤོད་པར་མ་རང་གི་སྤྱིང་

གི་དུམ་བུ་ལྟར་བསྐྱངས་ཤིང་། མདོར་ན་ཟ་ལུགས་དང་འཕྱང་ལུགས། གོམ་
 པ་འདོར་ལུགས་དང་ས་ཁར་སྡོད་ལུགས། གཏམ་བཤད་ལུགས་དང་ཉན་
 ལུགས། ལས་ཀ་བྱེད་ལུགས་གཉིད་ཉལ་ལུགས་སོགས། རེ་རེ་བཞིན་བསྐྱབས་
 པ་དང་། མ་རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཡལ་བར་དོར་ནས། བྱ་རང་ནའི་
 དོགས། འཆིའི་དོགས། གཞན་དང་མི་མཉམ་གྱིས་དོགས་ནས། མོ་བྱེད། ཚིས་
 བྱེད། སྐྱབ་པར་བསྟེན། རིམ་འགོ་སྐྱབ་པ་སོགས་བརྗོད་དུ་མི་འོངས་ཤིང་། བྱ་
 རང་གི་ཆེད་དུ་ཉིན་དལ་ཁོམ་མེད། མཚན་ཉལ་ཁོམ་མེད་པ་དང་། མ་རང་
 གིས་དེ་སྤར་ཟ་མ་རུས། ཁྱོན་མ་རུས། གཞན་ལ་སྟེར་མ་རུས། ཆོ་འདིའི་ཆེད་
 དུ་སྦྱད་མ་རུས། ཆོ་བྱི་མའི་ཆེད་དུ་གཏོང་མ་རུས་པའི་ཟས་ནོར་འོངས་སྦྱོད་
 གང་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད། བྱ་རང་གི་ཆེད་དུ་གཏོང་བ་ལ་པངས་སེམས་ཅུང་
 ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ཁར། མ་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་དོན་འགྲུབ་པའི་ལུགས་
 སུ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་དྲིན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ཅིང་། ད་ལྟའི་ཆོ་འདི་གཅིག་
 བྱ་ཅམ་མ་ཡིན་པར། ཆོ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་འདིས་
 ང་ཡི་མ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱས་ཤིང་། དེ་དག་གི་སྐྱབས་ནམས་སུ་ཡང་། ད་
 ལྟ་འདི་བཞིན་དུ་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་བའི་མ་དྲིན་ཅན་ཡིན་འདུག་སྟམ་པར་
 སྟོང་ཐག་པ་ནས་ངོས་ཟེན་པར་བྱ་བ་དང་། དེས་མཚོན་ཏེ་ད་ལྟའི་རང་གི་ས་
 དང་། སྦྱན་གྱིང་། མཛའ་བཤེས། ཡུལ་མི། དག་འདྲེ་སོགས་ནས། འགོ་བ་རིགས་
 དུག ཁམས་གསུམ། སྦྱེ་གནས་བཞིས་བསྐྱས་པའི་མཁའ་བྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་རེ་རེ་བཞིན་དུ་རང་གི་མ་ལན་གྲངས་དཔག་དུ་མེད་
པར་བྱས་ཤིང་། དེ་དག་གི་སྐབས་ནམས་སུ་ངིན་གྱིས་སྦྱོང་ཚུལ་ཡང་། ད་
ལྟའི་ཆེ་འདིའི་མ་འདི་དང་ཁྱད་པར་གཏན་ནས་མེད་ངེས་ཅན་ཡིན་འདུག་
སྟམ་པའི་ངོས་འཛིན་གྱི་སྒོ་མ་སྦྱིས་གྱི་བར་དུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྦྱང་དགོས་
པ་དང་། དེ་ལྟར་སྦྱངས་པས་ཁ་ཚམ་དང་ཆེག་ཚམ་མ་ཡིན་པར་སྤྱིང་ཐག་པ་
ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པར་ངོས་ཟིན་ཏེ། མ་ངིན་ཅན་དེ་ནམས་
ལ་ངིན་ལན་འཇལ་འདོད་གྱི་སྒོ་སྦྱིས་པ་ན། འོན་མ་ཀན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་
ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་སུ་ཕན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་གང་ཡིན་ནམ་སྟམ་
པ་ན། དངོས་སུ་ལུས་དང་སེམས་ལ་བདེ་བ་དང་། བརྒྱད་ནས་ལུས་དང་
སེམས་ལ་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དགེ་བའི་ལས་སྦྱབ་པ་དང་ལྡན་ན། དེས་
དངོས་སམ་བརྒྱད་ནས་ཕན་པར་འདུག་ཀྱང་། ད་ལྟ་ནི་བདེ་བ་དང་། བདེ་
བའི་རྒྱ་དགེ་བའི་ལས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་བྲལ་ནས་འདུག་ ད་ནི་རང་
ཉིད་དལ་འབྱོར་ཆོས་ལྡན་གྱི་ལུས་ཉིན་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཐོབ་
ཅིང་། སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་
དང་ལྡན་པ་མཇལ་བའི་སྐབས་འདིར། མ་ཀན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་འདི་
ཐམས་ཅད་ནམ་ཞིག་ན། བདེ་བ་དང་། བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་དང་། ལྡན་པ་རེ་
ལ་འགོད་ཀྱས་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པའི་འདུན་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། དེའི་རྒྱ་
དགེ་བ་སྦྱོང་པ་ལ་ནམ་ཞིག་ན་བདག་གིས་དགོད་པར་བྱའོ་སྟམ་པར་སེམས་

བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་གནད་ལ་ནམ་ཞིག་ན་འགོད་ནུས་པར་གྱུར་ཅིག་
 ལྟམ་པའི་སྒོན་ལམ་འདེབས་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ལ་འགོད་ནུས་པར་
 སྒྲ་མ་དཀོན་མཆོག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་སྟམ་པར་གསོལ་བ་
 བཏབ་སྟེ། དེ་དག་རང་གི་སྒོ་ལ་གང་འཕྲོད་གྱིས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱམས་
 པའི་སེམས་བསྒྲུལ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་བསྒྲུལ་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་། ལྷ་བ་
 སྒོན་མའི་མདོ་ལས། བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་གཏམས་པའི་ཞིང་དག་ན། མཚོད་པའི་
 རྣམ་པ་དཔག་མེད་ཇི་སྟེད་པ། སྐྱེས་མཆོག་རྣམས་ལ་ཉིན་རེར་ཉག་མཚོད་
 པས། བྱམས་པའི་སེམས་ལ་གུངས་དང་ཆར་མི་ཕོད། ཁྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཞིང་ཁམས་བྱེ་བ་ཁྲི་ཁྲག་མང་པོ་ནས་ཡོད་པའི་མཚོད་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ། མེ་
 ཏྲག་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་གྱིས། སྐྱེས་བུ་མཆོག་
 སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ། དུས་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་
 ཉག་པར་རྒྱན་མ་ཆད་པར་མཚོད་པའི་བསོད་ནམས་གྱིས་ཀྱང་། བྱམས་པ་
 སྒོམ་པའི་བསོད་ནམས་ལ་ནམ་ཡང་འགྲན་མི་ནུས་པར་གསུངས་པ་ལ་ཡིད་
 ཆེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ། སྟོང་རྒྱུ་ལེན་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ལ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་
 བྱམས་པའི་སེམས་ལེགས་པར་གོམས་པ་ན། དེ་ལ་སྟོང་རྒྱུ་ལེན་སེམས་སྐྱེ་བར་
 གསུངས་ཤིང་། དེའི་ངོ་བོ་ཡང་། དཔལ་ལྷན་ལྷ་གྲགས་གྱིས། ལྷག་བསྐྱེད་
 ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྒྲིབས་པ། སྟོང་རྒྱུ་ལེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་

ལྟར། རིས་སམ་ཕྱོགས་སུ་མ་ཆད་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཡོད་པའི་ལུས་
 སེམས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་། དེའི་རྒྱ་མི་དགེ་བའི་ལས་ངན་པ་སོགས་དང་
 འབྲལ་བར་འདོད་པའི་སློ་དེ་ཉིད་སྦྱིང་རྗེ་ཡིན་ཞིང་། སློ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྦྱིང་
 པར་བྱེད་པ་ལ། ཐོག་མར་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་དོན་
 ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་ལན་གངས་ཆད་དང་གངས་མེད་
 པའི་མ་བྱས་པ་དང་། བྱས་རིས་ཀྱིས་སྐབས་ནམས་སུ་ཡང་ད་ལྟའི་རང་ཉིད་
 ཀྱི་མ་འདི་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་བྱིན་ཆེན་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་བྱིན་ཆེན་
 ཀྱི་མ་དེ་ནམས་ལ་བྱིན་ལན་འཇལ་འདོད་ཀྱི་སློ་བསྦྱིང་པར་བྱ་བ་ནམས་
 སྡོན་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་ལྟར་ལ། དངོས་སུ་བྱིན་ལན་འཇལ་འདོད་
 ཀྱི་སློ་སྦྱིང་པ་ན། མ་ཟུན་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་ད་ལྟའི་གནས་ཚུལ་ལ་བལྟས་
 པས། སྦྱི་བ་དང་། ཆ་བ་དང་། ལ་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། འདོད་པ་བཅའ་
 གྲང་མ་རྟེན་པ་དང་། མི་འདོད་པ་ཐོག་དུ་བབ་པ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་བ་
 སྦྱི་ལ་བྱབ་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་རྟེ། འཁོར་བ་དང་ངན་
 སོང་གི་གཡང་དུ་ཟག་བཞེན་པ་དང་བཅས་པ་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ནམ་ཞིག་
 ལ་བྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་ནས། ཟག་མེད་འཕགས་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་པར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱམ་
 དུ་སྦྱིང་རྗེ་བསྦྱིང། སེམས་ཅན་དེ་ནམས་ལས་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཟག་བཅས་ཀྱི་
 དགེ་བས་གནས་སྐབས་ལྟ་དང་མི་ཡི་གནས་སུ་སྦྱི་བ་ཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱང་སྦྱིང་

པོ་མེད་པ་སྟེ། མཐོ་རིས་ནས་ངན་སོང་དུ་སྒྲིབ་དང་། མཐོན་པོ་དམའ་བར་
འགྱུར་བ། བརྒྱ་བྱིན་ཐ་མལ་འགྱུར་བ། ཉི་ཟླ་མུན་པར་འབྱམས་པ། སྒྱུར་ཀྱལ་
བྲན་དུ་འགྱུར་བ། ཕྱག་པོ་དབུལ་པོར་འགྱུར་བ། པོ་ཁྱོད་པོ་ཞན་པོར་འགྱུར་
བ། སྒྲིད་པོ་སྤྱག་པོར་སྒྱོང་བ་སོགས་ཀྱིས་མི་རྟག་ཅིང་། སྒྲོ་བྱུར་གྱི་འགྱུར་
བ་དང་བཅས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་མནར་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐལ་
དང་བཅས་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནམ་གྲོལ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་རེ་ཐོབ་ན་ཅི་
མ་རུང་སྟམ་དུ་སྒྲོམ། ཡང་སེམས་ཅན་ཁག་ཅིག་ནི། ཉོན་མོངས་པ་འདོད་
ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་། གཏི་མུག་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་
གི་ཉེན་སོགས་ཀྱི་ན་བཟའ་བཤུས་པ་དང་། མི་དང་རྟ་སྐྱང་སོགས་ནས། འབྲུ་
སྲིན་ཡན་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཅི་རིགས་པ་གྲང་འབྲུགས་ཐེབས་སུ་བརྟུག་པ་
སོགས་ཀྱི་ལས་ངན་གྱིས། གྲང་བའི་དཔྱལ་བ་ཞེས། རི་རྒྱང་ཐམས་ཅད་གངས་
དང་། འབྲུགས་རུམ་དུ་གྱུར་ཅིང་། རྟེང་ནས་ཀྱང་ཁ་བ་འབབ་པ་དང་། གྲང་
རྒྱང་དག་ཏུ་འཛུབ་པ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་དུ་སྒྲིས་ཏེ། ལྷས་ཀྱང་བྱིས་པ་བཅས་
མ་ཐག་པ་ལྟར། གཅེར་བུ་གཞོན་ཤ་ཅན་དེ་ཉིད་གྲང་ངར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཉེན་
ཏེ། ལྷས་ལས་ཆུ་བྱུར་གྲངས་མེད་ཐོན་ཅིང་། དེ་དག་རྡོལ་བ་དང་། གྲང་ངར་
མ་བཟོད་པར་ཁའི་སོ་ཐམ་ཐམ་བརྟུབ་པ་དང་། ཞ་རྒྱ་ཟེར་བ་སོགས་ངག་ཏུ་
སྒྲིེ་སྤྲུགས་གང་བྱུང་འདོན་པ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་གྲང་ངར་ཆེ་བས་ལྷས་ཐམས་
ཅད་འབྲུགས་གོང་ཐེབས་ཏེ་ཆོལ་པ་བཞི་དང་། བརྒྱད་དང་། བརྒྱ་དྲུག་སོགས་

སྤྱུགས་ཤིང་། ཉང་ཁྲོལ་དང་། སྤྱི་སྤྱིང་སོགས་ཕྱིར་ཐོན་ཏེ་འབྲུགས་གོང་དུ་
སྤྱུར་པ་སོགས། ཤིན་ཏུ་བཟོན་པར་དཀའ་བའི་གང་དཔུལ་གྱི་སྤྱུག་བསྐལ་
དྲག་པོ། སོ་སོའི་ཆོ་ཆད་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་ཕྱོང་དགོས་པ་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་
དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱུག་བསྐལ་དང་དེའི་རྒྱ་མི་དགེ་བའི་ལས་ངན་པ་ཐམས་ཅད་དང་
བལ་ཏེ། རྫོང་བའི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་སྤྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྤྱམ་
དུ་བསྒྲུམ་པར་བྱ། ཡང་ཞེ་སྤང་དྲག་པོས་གཞན་གྱི་སྤྱོད་བཅད་པ་ལ་སོགས་
པའི་མི་དགེ་བའི་ལས་སྤྱི་བ་བསགས་པ། སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ནི། ཆ་བའི་
དཔུལ་བ་ཞེས། རི་རྒྱང་ཐམས་ཅད་ལྷགས་མེ་ཡིས་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་
ལ། མེ་ལྷེ་ཁྲ་གང་ཅམ་རེ་རྒྱན་དུ་འབར་ཞིང་། ཉམ་མཁའ་ནས་ཀྱང་མཆོན་ཆ་
དང་། མེ་མདག་གི་ཆར་འབབ་པ་སོགས། དཔུལ་བ་ཡང་སོས་ལ་སོགས་པའི་
གནས་དེ་འདྲ་བར་ཞིག་ཏུ་སྒྲིམ་ཏེ། རང་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་དག་པོར་
སྤང་བ་དང་། ལག་ཏུ་ཟེན་ཆད་མཆོན་ཆར་སྤྱུར་ནས། བན་ཚུན་འཐབ་ཅིང་
གཙོད་པ་དང་། གཤེན་རྗེའི་སྤྱོད་བྱས་གཟེར་བ་སོགས་ཀྱིས། ལུས་ཀྱི་ཤ་ཡི་
དུམ་བུ་དང་། ཁྲག་གི་ཐིགས་པ་བརྒྱ་སྟོང་ཁྲི་འབུམ་སོགས་སྤྱུར་ཏེ། མེ་ལྷེ་
དྲག་ཏུ་འབར་བའི་ལྷགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ས་གཞིའི་ཁར་འཐོར་བ་དེ་རྣམས། རེ་
རེ་བཞིན་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཟེན་ནས། བཟོན་མི་རྣམས་པའི་ན་རླུག་དྲག་པོ་
དང་བཅས། ཉིན་གཅིག་ལ་ལན་ཁྲི་རེར་འཆི་དགོས་པ་དང་། ལན་ཁྲི་རེར་
སོས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱུག་བསྐལ་བར་མ་ཆད་པར་ཕྱོང་བཞིན་པ་དང་། ཡང་

དམུལ་བ་ཐིག་ནག་ཅེས་པ། གཤིན་རྗེའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱིས། དམུལ་བ་པའི་
སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་དེ་ཉིད་ལྷགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ས་གཞིའི་ཐོག་ཏུ་བརྒྱུད་ས་
ཏེ། ཐིག་ནག་པོ་བརྒྱུད་དང་བཅུ་དྲུག་སོགས་བཏབ་ནས་མེ་འབར་བཞིན་
པའི་སོག་ལེ་དང་། རལ་གྱི་ལ་སོགས་པས་གཙོད་པར་བྱེད་པ་དང་། དམུལ་
བ་བསྐྱེས་འཛོམས་ཞེས་པ། ལྷགས་བསྐྱེད་ཀྱི་རི་བོ་ལ། གཡག་ལྷག་སོགས་
ཀྱི་མགོ་བོར་མེ་འབར་བཞིན་པའི་བར་དུ། དམུལ་བ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་
ལུས་ཚད་དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་ཏིལ་མར་བཞིན་དུ་འཆོར་བར་བྱེད་པ་སོགས་
དང་། ཅུ་འཕོད་དང་། ཅུ་འཕོད་ཆེན་པོ་ཞེས་པ། ལྷགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁང་པ་
མེ་འབར་བཞིན་པར་རིམ་པ་གཅིག་པ་དང་། གཉིས་པ་ཅན་སྒོ་མེད་པའི་
ནང་དུ་དམུལ་བ་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཉིད་རྒྱུད་དེ། ཆ་བའི་རེག་བྱ་མ་བཟོད་
པར་ཅུ་འཕོད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲོགས་པ་དང་། ཆ་བ་དང་། རབ་ཏུ་ཆ་བ་ཞེས་པ། ལྷགས་
བསྐྱེད་ཀྱི་མདུང་རིང་ཅེ་གཅིག་པ་དང་། ཅེ་གསུམ་པ་ཅན་གྱིས། དམུལ་
བ་པའི་སེམས་ཅན་དེའི་གཤང་ལམ་ནས་སྤྱི་བོའི་བར་དང་། གཤང་ལམ་དང་
རྒྱབ་ཆོས་གཡས་གཡོན་ནས་བརྒྱས་པར། སྤྱི་བོ་ནས་དང་། སྤྱི་བོ་དང་ཕྱག་
པ་གཡས་གཡོན་བཅས་ནས་ཐོན་ཏེ། ལུས་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཅིང་
དུ་བ་འཕྱར་བ་དང་། མནར་མེད་པའི་དམུལ་བ་ཞེས་པ། ལྷགས་བསྐྱེད་ཀྱི་
མེ་མདག་རི་ཙམ་སྤངས་པའི་དཀྱིལ་དུ་དམུལ་བ་པའི་སེམས་ཅན་སྐྱེག་པ་ན་
སྤྱོད་སྐྱེགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཙམ་ལས་མེ་མདག་དང་། ལུས་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་

ལྷུ་པ་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་མེ་ཐབ་དཔག་ཆད་ཅམ་གྱི་ཁར། ཟངས་
 མི་ཆེའི་ཁྲོ་ཆུ་ཁོལ་བའི་ནང་དུ་དཔུལ་བའི་སེམས་ཅན་མང་པོ་འབྲས་ཆན་
 བཞིན་འཆོད་པར་བྱེད་པ་སོགས་དང་། ལྷགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ལེབ་མོ་སྒྲམ་
 བྱ་ལྷ་བྱར་བརྒྱུད་པ་དང་མཉམ་དུ། དཔུལ་བ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ལྷས་
 སྤེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ལྷགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ས་གཞིའི་སྤྱིང་དུ། ལྷ་དཔག་
 ཆད་ཅམ་དུ་བརྒྱུད་ཏེ་སྤྱིང་དོར་བཅས་པའི་ཐོང་གཤོལ་མེ་འབར་བཞིན་
 པས་ཆོད་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་དང་། ད་དུང་ཉེ་འཁོར་བ་
 དང་། ཉེ་ཆེ་བའི་དཔུལ་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཏེ། ཤིན་ཏུ་དག་ཅིང་
 བཟོད་ཐབས་བྲལ་བ་དང་ཉམ་ཐག་ཅིང་དཔུལ་ཆེ་འཕྲོལ་ཐབས་མེད་པའི་
 སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
 མི་དགེ་བ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲམ་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཁག་ཅིག་ནི། ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་དང་། སེར་
 ལྷས་ཀྱན་ནས་སྤྱོད་བའི་མི་དགེ་བའི་ལས་བསགས་པའི་ཉེས་པས། ཡི་དྲགས་
 ཀྱི་འགོ་བར་སྤྱོད་ཏེ། བཀྲེས་སྒྲོམ་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆད་མེད་པར་ཐྱོད་དགོས་
 པ་དང་། ཁག་ཅིག་ནི། ཉོན་མོངས་པ་གཏི་སྤྱུག་ཤས་ཆེ་བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱུང་
 བའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས། དུད་འགྲོའི་འགོ་བར་སྤྱོད་ཏེ། ལྷ་མོངས་བཀོལ་
 ཐྱོད་དང་། གཅིག་ཤ་གཅིག་བཟས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐྱོད་དགོས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་
 ན་འཁོར་བ་སྤྱིའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་། རིགས་དྲུག་སོ་སོའི་སྤྱུག་བསྐྱེད། དེ་ལས་

ཀྱང་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བའི་མ་ཀུན་སེམས་ཅན་དེ་
ནམས། རྩེ་ཚན་སོ་སོར་བྱས་པ་ལ་རེ་རེ་བཞིན་དམིགས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་
དང་བྱེ་བྲག་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་དེ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་དང་། སྤྱད་བསྐྱེད་
གྱི་རྒྱ་ལས་མི་དགེ་བ་དང་། དེ་དག་གི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་
བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། བྲལ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་
སྤྱམ་པའི་འདུན་པ་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་པ་དང་། པ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
སྤྱད་བསྐྱེད་རྒྱ་འབྲས་དང་བཅས་པ་བྲལ་བའི་གནས་སུ་བདག་གིས་དགོང་
པར་བྱའོ། ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱད་བསྐྱེད་
དང་སྤྱད་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པ་
དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་
བར། བྲལ་བ་དཀོན་མཆོག་གིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་
འདེབས་པ་སྟེ། ཐབས་གྱི་སྒོ་དུ་མ་ནས་སྤྱིང་རྩེའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

སྤྱིང་རྩེ་སྒོམ་པའི་པན་ཡོན་ཡང་། མདོ་ལས། སྤྱན་རས་གཟིགས་
གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཆོས་
མང་པོ་ལ་བསྐྱེད་པར་མི་བཞི་བར། ཆོས་གཅིག་ལ་བསྐྱེད་པར་བཞིའོ། །དེ་
གང་ཞེ་ན། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོའོ། ཞེས་སོགས། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་གཙོ་
བོ་སྤྱིང་རྩེ་ཡོན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤྱིང་རྩེའི་སེམས་ལེགས་པར་གོམས་
པ་ན། བྱང་ཚུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་འབྱུང་བས་སོ། །

དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ།

གཉིས་པ། དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ། དེའི་
ངོ་བོ་ནི། རྩེ་བཙུན་བྱམས་པས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། ཡང་
དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། ཅེས། སེམས་ཅན་གཞན་དོན་གྱི་ཕྱིར་སྒྲ་
ན་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་
འདོད་པའི་བསམ་པ་དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པར་གསུངས་པ་
དང་། དེའི་དབྱེ་བ་ཡང་། ཞི་བ་ལྷས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་མདོར་བསྟུན། རྣམ་
པར་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སྟོན་པའི་སེམས་དང་ནི། བྱང་ཆུབ་
འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཞེས་འབྲས་བུ་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལ་དམིགས་ཏེ། དེ་
ཉིད་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་ལམ་ལ་དམིགས་ཏེ། དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་
ལེན་པར་འདོད་པ་སྟེ། དམིགས་ཡུལ་གྱིས་དབྱེ་བ་ལ། སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་
དང་། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དེ་གཉིས་ཇི་ལྟར་ཉམས་
སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོན་སེམས་ཅམ་དང་། འཇུག་སེམས་ཅམ་
སྟོན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། དངོས་སུ་སྟོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་ལེན་
པའི་ཚུལ་དང་། སྟོན་འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
ཚུལ་ལོ། །དང་བོ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་བཅས་པ་
ལས་གྲོལ་བ་ལ། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་

དགོས་ཤིང་། དེའི་ནུས་པ་ནི། ད་ལྟ་རང་ཉིད་ལ་མེད་པར་མ་ཟད། འཇིག་རྟེན་
 པའི་ལྟ་དབང་ལྷན་དང་། བྱུང་འབྱུང་གི་ཚད་ས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆེན་པོར་གྱུར་
 པ་དེ་ནམས་ལ་འདེབས་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་མེད་པར། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་
 འདས་ཁོ་ན་ལ་མངའ་བར་བརྟེན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ། ཐོག་
 མར་བདག་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ཅི་ནས་
 ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ་སྟམ་དུ་སྟོན་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་པ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་ཐོས་
 བསམ་སྟོམ་པ་སོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་འཇུག་པར་
 བྱ། སྟམ་པའི་འཇུག་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་པའོ།

གཉིས་པ། དངོས་སུ་སྟོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་ལེན་པའི་ཚུལ་
 ནི། དེ་ཡང་། དབུ་མ་པའི་ལུགས། རྒྱལ་སྐུ་ཞི་བ་ལྟའི། སྟོན་འཇུག་གི་
 དགོངས་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོན་པ་འབོག་པ་ལ། དང་པོའི་
 རྒྱལ་སྐུ་དཔེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཞལ་སྐུ་ནས་ལེན་པའམ། མ་རྟེན་ཆེ་
 རང་གིས་ལེན་པ་སྟེ། གང་ལྟར་ཡང་། སྦྱོར་བར་དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་གྱི་
 མདུན་དུ་ཅི་འབྱོར་བའི་མཆོད་པ་བཤམ། བཟང་སྟོན་ནས་འབྱུང་བའི། ཇི་
 རྟེན་སུ་དག་ཕྱོགས་བརྩའི་འཇིག་རྟེན་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས། དུག་འཆལ་བ་
 དང་། མཆོད་པ་འབུལ་བ། སྒྲིག་པ་བཤགས་པ། གཞན་གྱི་དགེ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་
 རང་བ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་བ། ལྷ་དན་ལས་མི་འདའ་བར་

བཞུགས་པར་གསོལ་བར་འདེབས་པ། དགེ་ཆ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་བསྡོམ་བ་
 རྟེ། ཡན་ལག་བདུན་པོ་ལན་གསུམ་སྤུལ་རྩེས། རྟོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དང་། སྟོབ་དཔོན་
 བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། ཞེས་དགོངས་གསོལ་ལན་གཅིག་དང་། བྱང་
 ཆུབ་སྟོང་པོར་མཆིས་ཀྱི་བར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། ཆོས་
 དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། ཆོགས་ལའང་དེ་བཞིན་སྐྱབས་སུ་འཆི། ཞེས་
 ལན་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་འགོ་བྱ། དངོས་གཞི་ནི། རི་ལྟར་སྟོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་
 གྱིས། བྱང་ཆུབ་སྤྱགས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་
 ལ། རྟེ་དག་རིམ་བཞིན་གནས་པ་ལྟར། རྟེ་བཞིན་འགོ་ལ་ཐན་དོན་དུ། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བཅི་ཞིང་། རྟེ་བཞིན་དུ་ནི་བསྐྱབ་པ་ལའང་། རིམ་པ་
 བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བཅི། ཞེས་ལན་གསུམ་གྱིས། སྟོན་འཇུག་གཉིས་ཀའི་
 སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཐོབ་པའམ། གོང་འཕེལ་གཏོང་བའོ། མཇུག་ཏུ་རང་
 ཉིད་དགའ་བར་སྒྲོམ་པ་ནི། དེང་དུས་བདག་ཆོ་འབྲས་བྱ་ཡོད། མི་ཡི་སྲིད་
 པ་ལེགས་པར་ཐོབ། རྟེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས། སངས་རྒྱས་སྲས་
 སུ་ད་ལྟར་ཏོ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་བསམ། གཞན་དགའ་བར་སྒྲོམ་དུ་གཞུགས་
 པ་ནི། བདག་གིས་དེ་རིང་སྟོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། སྤྱན་ལྟར་འགོ་བ་བདེ་
 གཤེགས་ཉིད་དང་ནི། བར་དུ་བདེ་ལ་མགོན་དུ་བོས་ཟིན་གྱིས། ལྟ་དང་ལྟ་
 མིན་ལ་སོགས་དགའ་བར་གྱིས། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་བསམ་པར་བྱ། དགེ་ཆ་

བསྔོ་ཞིང་སློན་ལམ་འདེབས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རིན་པོ་ཆེ། །མ་སྐྱེས་
པ་ནམས་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །སྐྱེས་པ་ཉམས་པར་མེད་པ་དང་། །ཁོང་ནས་གོང་
དུ་འཕེལ་བར་ཤོག །ཅིས་སོགས་ཅི་རིགས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་སློན་སྐྱེས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ལ་
ཡང་པན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་སྟེ། །ཞི་བ་ལྟས། བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་
གྱུར་ན་སྐད་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བཙོན་རྒྱར་བསྐྱམས་པའི་སེམས་ཅན་
ནམས། །བདེ་གཤེགས་ནམས་ཀྱི་སྤྲས་ཞེས་བརྗོད་བྱ་སྟེ། །འཛིག་རྟེན་ལྟ་མིར་
བཅས་པས་བྱག་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་
ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་
མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་གང་སྟེ། །དེ་བས་ཀྱང་ནི་ལྟག་པར་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་པར་ལྟར་རོ། །

སློན་འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ།

ཀུན་རྫོབ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ།

གསུམ་པ། སློན་འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་
ལ། རྒྱས་པར་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། །འདིར་མདོར་བསྐྱུས་པ་ཅམ་དུ་
ན། གཉིས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། །དོན་དམ་སེམས་

བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་གཞན་མཉམ་པ་བསྐྱོམ་
པ་དང་། བདག་གཞན་བརྩེ་བ་སྐྱོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཞི་བ་ལྷན། བདག་
དང་གཞན་དུ་མཉམ་པ་ནི། །དང་པོ་ཉིད་དུ་འབད་དེ་བསྐྱོམ། ཞེས་བདག་
གཞན་མཉམ་པ་དང་པོར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་དགོས་པ་དང་། གང་ཆེ་བདག་
དང་གཞན་གཉིས་ཀ། །བདེ་བར་འདོད་དུ་མཆུངས་པ་ལ། །བདག་དང་ཁྱང་
པར་ཅི་ཡོད་ན། །གང་ཕྱིར་བདག་གཅིག་བདེ་བར་བརྩོན། ཞེས། སྐྱོམ་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཆོན་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་གཞན་མཉམ་པར་སྐྱོམ་པ་ནི། རང་
དང་གཞན་པལ་ཆེ་བས་ཆོས་དང་། འཇིག་རྟེན་གང་ཡིན་རུང་། རང་འདོད་
གས་ཆེ་བའི་དབང་གིས། རང་གི་འདོད་དོན་དེ་ཁོ་ན་འབྱུང་པ་དང་། མ་
འབྱུང་པ་ལ་དགའ་སྦྱག་དང་། ལུ་ཚུགས་བྱེད་པ་ལས། གཞན་གྱི་དོན་དག་
ལ་བསམ་སྒོ་དེ་ཅམ་མི་འཁོར་ཞིང་། ལྷོས་མེད་དང་། ལྷང་ཆུང་དུ་ཤོར་བ་
སོགས། དེ་ལྟ་བུའི་རང་འདོད་སྒེར་སྦྱབ་ཀྱི་བསམ་སྦྱོར་དེ་ཆོ་ཅི་རུས་སུ་
སྤང་བར་བྱ་དགོས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱན་དུ་བདག་རང་ཉིད་དང་། རང་གི་
གཉེན་ཉེ་མཛའ་བཤེས་སོགས་ཀྱི་ལུས་དང་། སེམས་ལ་མཛེས་པ་དང་། ལྷན་
པ་དང་། ཞིམ་པ་དང་། མངར་བ་དང་། འཇམ་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་
སོགས་པ་རྗེ་ལྟར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ནར་འདོད་པར་མཆུངས་པ་དང་། ཡང་རང་ཉིད་ལྷོས་བཅས་
ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ། མི་མཛེས་པ་དང་། མི་སྣན་པ་དང་། མི་ཞིམ་པ་དང་། ལ་

བ་དང་། རྩལ་པ་དང་། ཉན་གདོན་དང་། ཉེར་འཛེ་སོགས་ཡིད་དུ་མི་འོང་
བ་དེ་ནམས་མི་འདོད་པ་ངེ་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་གཞན་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་། ནམ་པ་ཀུན་དུ་མི་འདོད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་མ་ཡིན་པར་མཉམ་པ་དང་། སྤང་
པོ་ལ་བདག་འཛིན་ཡོད་པར་མཉམ་པ་དང་། བདེ་སྤྱད་གི་ཆོར་བ་ཡོད་པར་
མཉམ་པ་དང་། བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྤྱད་བསྐྱེད་མི་འདོད་པར་མཉམ་པ་
དང་། ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་པར་མཉམ་
པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ལམ་པར་བྱིན་དུག་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་དགོས་པ་
མཉམ་པ་སྟེ། མདོར་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསམ་པ་དང་། དགོས་པ་
སོགས་གང་ཐད་ནས་རང་དང་མཉམ་པ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་
ཅིང་། རང་འདོད་ཁོ་ནའི་བསམ་སྦྱོར་སྦྱོང་ཅི་རྒྱས་བྱས་ཏེ། དངོས་སུ་སེམས་
ཅན་མཆོག་དམན་སུ་ཡིན་རུང་། ཆོས་དང་། ཟང་བེད་དང་། སྦྱོང་ལམ་སོགས་
ཀྱི་སྒོ་ནས་པན་ཅི་ཐོགས་ལ་བཙོན་པར་བྱ་དགོས་པའོ།

གཉིས་པ། བདག་གཞན་བརྗེ་བ་སྒྲིམ་པ་ནི། དེ་ཡང་བདག་གཞན་
བརྗེ་བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ནི། གནས་སྐབས་མདོན་མཐོ་ལྟ་
མའི་བདེ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱའི་གཙོ་
བོ་ཡིན་པར་བརྟེན། ངེས་པར་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་དང་། དེ་ཉམས་
སུ་མ་སྤང་བའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་། ཞི་བ་ལྟས། བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྤྱད་

བསྐྱལ་དག །ཡང་དག་བརྩེ་བར་མ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱལ་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་
 ཅིང་། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད། །ཅིས་དང་། །འཛིག་རྟེན་སྤྱག་བསྐྱལ་ངི་
 སྟོད་པ། །དེ་ཀྱན་རང་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །ཞིས་དང་། །ཉམས་སུ་སྤངས་པའི་
 བན་ཡོན་ཡང་། །འཛིག་རྟེན་བདེ་བ་ངི་སྟོད་པ། །དེ་ཀྱན་གཞན་བདེ་འདོད་
 ལས་བྱུང་། །ཞིས་དང་། །དེ་གཉིས་དཔེར་བརྗོད་པ་ཡང་། །མང་དུ་བཤད་ལྟ་ཅི་
 ཞིག་དགོས། །བྱིས་པ་རང་གིས་དོན་བྱས་དང་། །ཐུབ་པ་གཞན་གྱིས་དོན་བྱས་
 ཏེ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་བྱད་པར་ལྟོས། །ཞིས་སོགས་གསུངས་སོ། །བདག་གཞན་
 བརྩེ་བ་དངོས་སུ་ངི་ལྟར་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ལ་རྣམ་གྲངས་མང་ཡང་། །སྟོབ་
 དཔོན་ལྷ་སྤྱབ་ཀྱིས། །བདག་ལ་དེ་དག་སྤྲིག་སྤྲིན་ཅིང་། །བདག་དགེ་མ་ལུས་
 དེར་སྤྲིན་ཤོག །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། །ལས་དང་པོ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་
 ཅམ་ནི། །སྟོར་བ་སྤྱབས་འགོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ངི་ལྟར་རིགས་པར་བྱ། །དངོས་
 གཞི་ལུས་སྦྱིལ་གྱུང་དང་། །དབུགས་ངལ་གསོ། །སེམས་ཀྱིས་རིགས་དུག་
 སྦྱི་དང་། །བྱེ་བྲག་དབྱལ་བ་པ་སོགས། །སྤྱག་བསྐྱལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་
 དམིགས་ཏེ་སྟོང་རྩེ་དང་བཅས་དེ་དང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། །སྤྱག་
 བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད། །ཐུན་པ་ལྟ་བུའི་ཁ་དོག་
 ཅག་པོའི་རྣམ་པར། །ལྷག་མེད་དུ་འཁྱུག་གིས་རྒྱུར་འདུས་ཏེ། །རང་གི་སྟོང་
 ཁའི་དཀྱིལ་དུ་སེབ་སེབ་ཐེམ་པ་དང་འཇའ་ཡལ་བ་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
 བྱུར། །རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དུས་གསུམ་བསགས་ཡོད་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་

ཅད་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་གྱི་
ནམ་པར་གྱུར་ཏེ། སྤྱིང་ཀ་ནས་པར་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟར་སྒྲོས་པས། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་ལོག་པ་དང་མཉམ་དུ། དེ་ཐམས་ཅད་འོད་གྱི་གོང་བུ་ཉིད་དུ་
ལམ་ལམ་གྱུར་པ་དང་། ཆོག་གས་གཉིས་རྫོགས། སྒྲིབ་གཉིས་བྱང་སྟེ་མངོན་
པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཚོས་པ་ཡང་ཡང་
བྱ་བ་སྟེ། ལུས་སེམས་ལ་འགྱུར་བ་སྦྱིས་སྦྱིས་སུ་སྒྲོམ་པ་དང་། རྒྱན་དུ་ཉམས་
སུ་ལེན་པ་སོགས་ལ་པན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པར་ཡོད་པར་གསུངས་
སོ། །མཐུག་ཏུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་འཇམ་དཔལ་དཔལ་ལོས་བསྟོ་ཞིང་འགྲོ་བའི་
སྒྲོན་ལམ་བྱ། ཉག་པར་རྒྱན་དུ་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་སྦྱི་དང་། བྱང་པར་པར་
ཕྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་གྱིས་མཆོན་པའི་དགེ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད། སྦྱོར་བ་
སེམས་ཅན་གཞན་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་དམིགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་ཟེན་པ་
དང་། དངོས་གཞི་སེམས་གཞན་དུ་མ་གཞིའང་བར་མི་ལམ་ལའང་རྒྱུ་མ་ལྟ་
བུའི་ཚུལ་གྱིས། དགེ་སྦྱོར་དེ་ཉིད་སེམས་གྱིས་ཟེན་ངེས་བྱ་བ་དང་། མཐུག་
ཏུ་བསྟོ་བ་དང་། སྒྲོན་ལམ་གང་ཤེས་གདབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན། ཆོག་སྦྱོར་
ན་གནས་པའི་བྱང་སེམས་སོ་སྦྱེ་དང་། ས་ཐོབ་གྱི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་
རྗེས་ཐོབ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྒྲོན་འཐུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དེའི་བསྐྱེད་
བྱ་ཐམས་ཅད་ནི། བདེན་པ་གཉིས་ལས་ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་བསྐྱེད་
བྱ་ཡིན་ནོ། །

དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ།

གཉིས་པ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། དེ་ཡང་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་
ཡན་ཆད་ཀྱི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ནི་སྟོན་འདུག་གི་བྱང་ཚུབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་ངོ་པོ་གཅིག་ཏུ་རྒྱུར་པ་དེ་
ཉིད་འདིར་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད། ཅེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ཉིད་
ནི། ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་སྟོང་བའི་སྟོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་བརྟེན། དེ་
ཡང་། ཞི་བ་ལྷས། ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྷན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། ཉོན་མོངས་
རྣམ་པར་འཛོམས་པར་ཤེས་བྱས་ནས། ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཅའ་བྱ། ཞེས་
གསུངས་པར་ལྟར།

ཞི་གནས་སྟོམ་པའི་ཚུལ་དང་། ལྷག་མཐོང་སྟོམ་པའི་ཚུལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། མཚན་མོར་ནམ་གུང་ལྷ་བྱུང་མ། ཉིན་མོར་གནས་དབེན་
པ་ཞིག་བཅའ་ཏེ། གདན་འཛམ་པོ་གཅིག་འདུ་བྱ། མདུན་ངང་ཐད་ཅུང་
ཟད་དམའ་བའི་འདྲོམ་གང་ཅམ་གྱི་སར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་ལྷ་
བྱུང་མ། མིག་ལ་འཕྲོད་པའི་མེ་རྟོག་སྟོན་པོ་སོགས་གང་རུང་ཞིག་དམིགས་
ཉེན་ཏུ་འཛོག་ཅིང་མི་འགྱལ་བར་བྱ། དེ་ནས་གདན་གྱི་ཁར་ལུས་སྦྱིལ་མོ་
གྱུང་བཅས། སྐལ་ཚིགས་ངང་པོར་བསྐྱང་། ལག་པ་གཉིས་མཉམ་གཞག་ལ་
མཐེ་བོང་ལྟོ་བར་སྐྱར། མགོ་བོ་གྱུ་སྐྱར་ཏུ་མ་སོང་བ་དང་། ལྷེ་སོ་བྱུང་ཏུ་འཛོག་

དབུགས་དལ་བྱས་སྒྱ། མིག་འབྱེད་འཛུམ་རན་པར་བྱས་ཏེ། ལྷ་ཅེ་ནས་ཡར་
 དམིགས་རྟེན་ལ་ལྷ། སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དབང་དུ་མི་གཏོང་ཞིང་། དང་
 པོ་ཐོག་མར་སྒྲིམ་ཏེ། དམིགས་རྟེན་གྱི་སྟེང་དུ་ལེགས་པར་འཛོག་ཅིང་། སྐད་
 ཅིག་ཙམ་ཡང་མ་འཆོར་བར། དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་
 དང་། སྐབས་འགར་སེམས་ནང་དུ། ཅི་ཡང་མི་དྲན་པར་བྱིང་ཞིང་འཐེབས་
 པའམ། ལྷགས་པ་དང་། གཉིད་ཁུག་པ་སོགས་དང་། སྐབས་འགར་གྱི་རོལ་
 གྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་གྱི་སྟེང་དུ་འཕྲོ་ཞིང་ཆོད་པ་དང་། འདས་མ་འོངས་
 སོགས་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐྱེས་པ་ན། དེ་མ་ཐག་ཏུ་ངོས་ཟེན་པར་བྱས་
 ཏེ། དམིགས་རྟེན་གྱི་ཐོག་ཏུ་འཛོག་བར་དུ་ཅུང་ཟད་སྟོད་ནས། དམིགས་རྟེན་
 གྱི་ཐོག་ཏུ་རང་བབས་གྱིས་གནས་ཐབས་ཅི་དྲག་བྱ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཅུང་
 ཟད་གོམས་ཏེ། ག་ལེར་དམིགས་རྟེན་གྱི་ཐོག་ཏུ་ཡུན་རིང་ཙམ་གནས་སྐབ་
 པ་འདྲ་བྱུང་ཆོ། ཐ་མར་རང་སོར་འཛོག་པར་སྟེ། བཟོ་བཅོས་མི་བྱ་བར། ཇི་
 ཙམ་གནས་གྱི་བར་འཛོག་ཅིང་། དྲན་ཤེས་གྱིས་རྒྱུང་སྐྱེད་ལྷ་བྱར་བྱ་ལ། གལ་
 ཏེ་བྱིང་ཆོད་སོགས་བྱུང་ན། དེ་འཕྲལ་སེལ། ཅི་ནས་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་འཕྲོ་བར་
 གྱུར་ན། སྐབས་འགར་རྣམ་རྟོག་ཁོ་རང་གི་རང་ངོ་ལ་ལྷ་ཞིང་། དེ་ཡང་དང་
 པོ་གང་ནས་སྐྱེས། ད་ལྟ་གང་དུ་གནས། ཐ་མར་གང་དུ་འགག་སོགས་ལྟས་
 པ་ན། རང་ཞི་བུ་འགྱུར་འགོ། དེ་ལྟར་རྒྱུན་བསྐྱེད་ཏེ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་ན་
 རིམ་གྱིས་གོམས་ནས། སེམས་གཡིང་རྒྱུན་པལ་ཆེ་བས་འཕྲོག་པར་མི་རུས་

པ་དང་། དེ་ནས་ཕྱིའི་དམིགས་ཀྱིན་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པར་ངི་ཙམ་འདོད་
ཀྱི་བར་དུ་འཛིག་ཅུས་པ་དང་། སེམས་གཏོང་འཛིན་ལ་རང་དབང་ཡོད་པ་
གཅིག་བྱང་གི་བར་ཉམས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ལ་ཉོན་མོངས་
པ་རྣམས་ཉོན་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཞི་གནས་ལེགས་པར་གོམས་པ་ན། ལྷག་མཐོང་
གི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་སྤྱོད་པར་བརྟེན།

གཉིས་པ། ལྷག་མཐོང་སྟོམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ། ཡུལ་སྤང་
སེམས་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཡང་། ལྷག་མཐོང་ཞེས་པ་དེ། ཆོས་ཐམས་
ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པར་མཐོང་བའམ། ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པ་
ལ། འོ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པ་ཡིན་ན། ཕྱིའི་རི་སྤྱིང་
རྒྱ་མཆོལ་སོགས་པ་དང་། ནང་གི་མི་དང་དུད་འགྲོལ་སོགས་པའི་སེམས་
ཅན་དུ་སྤང་བ་འདི་རྣམས་ངི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་དག་ནི་རང་གི་སེམས་
ཉིད་ཡིན་པ་སྟེ། མདོ་ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག ཁམས་གསུམ་ནི་སེམས་
ཙམ་མོ། །ཞེས། ཁམས་གསུམ་དུ་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཡིན་པར་
གསུངས་པ་དང་། སེམས་ཉིད་དེ་ལྟར་དུ་སྤང་བ་ཡང་། བག་ཆགས་ཀྱིས་སྤང་
བ་ཡིན་པ་སྟེ། བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་དགྲུགས་པའི་སེམས། །དོན་དུ་སྤང་བར་
རབ་དུ་འབྱུང་། །དོན་ཡོད་མ་ཡིན་སེམས་ཉིད་དེ། ཕྱི་རོལ་དོན་མཐོང་ལོག་པ་
ཡིན། །ཞེས། འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་
ནི། དགྲུགས་ཏེ་ཉེས་པར་བྱས་པའི་སེམས་དེ་ཉིད། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྟོང་བཅུད་

སྒྲ་ཆོགས་པ་ཉིད་དུ་སྒྲ་བ་དང་། ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད། མཐོ་རིས་དང་། ངན་
སོང་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་བར་རབ་དུ་འབྱུང་བ་ཙམ་ལས། ཕྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པར་ཡིད་
པ་མ་ཡིན་ལ། སེམས་ཉིད་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པར་མཐོང་བ་ནི། ཕྱིན་ཅི་
ལོག་དུ་མཐོང་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལྟར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱི་
ལུགས་ལ། རང་གི་སེམས་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། ད་ལྟར་
གྱི་མིག་དང་། རྣ་བ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྒྲ་བ་ཐམས་ཅད་ནི། གཉིད་ཀྱིས་འོན་
པའི་ཆི་ལམ་གྱི་སྒྲ་བ་ཐམས་ཅད། རང་གི་སེམས་ཉིད་འབྲུལ་པའི་སྒྲ་བ་
ཡིན་པར་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པའོ།

གཉིས་པ། སེམས་ཉིད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་ནི། འོ་ན་ཡུལ་སྒྲ་བ་
ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་ན། སེམས་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་བམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་
ཏེ། མདོ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་
དགོངས་ཏེ། ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟར། ཉི་མའི་གཉེན་
ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་ཏོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཞི་བ་ལྟས། རི་ལྟར་སྒྱུ་མ་བདེན་
མིན་ཡང་། །བལྟ་བུ་དེ་བཞིན་ལྟ་བུ་ཡིད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་གསལ་རིག་ཙམ་དུ་རྒྱུན་ཆད་མ་ཐོབ་པའི་སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེད་ན། བདེན་པའི་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གྲུབ་
པར་སྒྱུ་མ་དང་མཚུངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྱུ་མ་ནི། སྒྱུ་མ་མཐའ་ཀྱིས། ཟླུ་མཐུག་
གི་སྒྲ་སོགས་དངོས་རྒྱས་ཀྱི་ན་ཙམ་འགའ་ཞིག་ལ་མིག་འཕྲུལ་གྱི་སྒྲ་གས་ཀྱི་

བྱང་པར་ཁ་ཤས་བཏབ་པ་སོགས། རྒྱ་རྒྱུན་རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་པས། འོན་ལ་
 ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ། སྤང་ངོར་རི་གླིང་ཁང་བྱིམ་ནས་མི་དང་། ཉ་སྤང་སོགས་
 གྱི་ནམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བར་སྤྲོ་ཚོགས་པ་མངོན་སུམ་ལྟ་བུར་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་
 པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ནམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ལ་ཡང་། རྒྱ་ལས་ཉོན་
 གྱི་བག་ཆགས་སྤྲོ་ཚོགས་དང་ལྡན་ཞིང་། དེ་དག་རིམ་བཞིན་སད་པར་བྱེད་
 པའི་རྒྱུན་དང་ཕྱད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས། འོན་ལ་མེད་ཀྱང་། ཕྱིའི་གཟུང་
 ཡུལ་མཐོ་རིས་དང་ངན་སོང་། ཕྱི་སྤྱོད་ནང་བཅུད། ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་
 སོགས་སྤྲོ་ཚོགས་པ་ཞིག་འཆར་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ནང་འདྲིན་པའི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་སྤྱི་བར་འགྱུར་བ་སོགས། རྒྱ་མཚན་དེ་
 དག་ལ་བརྟེན་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་སྤྱི་མ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ། དེ་ཉིད་བརྗོད་བྲལ་དུ་བསྟན་པ་ནི། དེ་
 ཡང་། སེམས་ཉིད་སྤྱི་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་དེ། ཀུན་རྗོབ་ཐ་སྙད་ཅམ་གྱི་
 རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་གྱི། འོན་དམ་པ་ན་བརྗོད་པ་དང་བྲལ་བ་
 ལྟ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་དོ། །གང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་
 བྱི་བརྗོད་དུ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། རྣམ་
 ཤེས་དམ་པའི་དོན་ལྡན་པ། དེ་ཡང་བརྟན་རྣམས་མི་འདོད་དེ།གཅིག་དང་
 དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་། བྲལ་བྱིར་ནམ་མཁའི་པད་མོ་བཞིན། ཞེས། རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་། འོན་དམ་པར་བདེན་པ་ཡིན་པར། བརྟན་པ་བྱང་ཆུབ་

སེམ་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་མི་བཞེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དྲུ་མ་གཉིས་
ཀ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དཔེ་ནམ་མཁའི་པད་མོ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་པ་
དང་། སེམས་སྦྱུ་མ་དང་འབྲ་བ། སྦྱུ་མ་བརྗོད་པ་དང་བྲལ་བར་ཐག་ཆོད་པ་
ན། མདོ་ལས། སེམས་ལ་སེམས་མ་མཆིས་པ་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་
འོད་གསལ་བའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་རོ་སྦྱང་བར་འདོད་ན། ཐོག་
མར་སྦྱོར་བ་སྦྱབས་འགོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་སྡོན་དུ་འགོ་བས། དངོས་གཞི། ཞི་
གནས་ཀྱི་སྦྱོད་ལམ་དང་། དེའི་ངང་དུ་ག་ལེར་བྱས། བྱང་དུ་རང་གི་སེམས་ལ་
ལྟས་ཏེ། སེམས་འདི་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་དང་ནང་། མགོ་དང་
རྒྱུ་དང་མཐུན་དང་རྒྱུ་སོགས་གང་དུ་འདུག རིལ་པོ་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་
དཀར་དམར་སོགས་ཀྱི་ཁ་དོག་ཅི་འདྲ་འདུག དང་པོ་གང་ནས་སྦྱིས། བར་དུ་
གང་ན་གནས། ཐ་མར་གང་དུ་འགག་སོགས་བརྟག་པ་ན། མཐར་ཅི་ཡང་མ་
ཉིད་པར། ཡོད་མེད་དང་། ཏྱག་ཆད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་
ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་། རོ་བོ་སྦྱང་པ་ཉིད་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་
གསལ་རིག་ཅམ་ཞིག་ངོས་ཟིན་པར་བྱུང་ན། དེའི་ངང་དུ་འཛིན་པ་མ་ཞུགས་
པར་ཅི་གནས་སུ་མཉམ་པར་གཞག་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི། མདོ་ལས། སེམས་ཉིད་རྟོགས་ན་སངས་
རྒྱུ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱུས་གཞན་དུ་མི་འཆོལ་བའི་གདམས་ངག་སྒྲོམ་པར་

བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འཇུག་གི་ལྟ་
བ་འདིས་ནི། སྦྱོར་བ། སྦྱབས་འགྲོ་ནས། དངོས་གཞི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་
ཀྱི་བར་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་ཟིན་པར་བྱེད་པ་ནི། པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་
ཉམས་ལེན་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཡིན་ནོ། །

མཇུག་ཏུ་སྤྱན་ལས་ལྷང་བ་ན། དགེ་ཙམ་ཞོགས་བྱང་ཏུ་བསྡོམ་བ་དང་
སྦོན་ལམ་བྱ་ཞིང་། སྦྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་ཏུ་གཟུགས་སྤང་ཐམས་ཅད་ཚུ་སྦྱ་
དང་། སྦྱ་གྲགས་ཐམས་ཅད་བྲག་ཅ། དན་རྟོག་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་
སོགས་ལྟ་ཞིང་། དུག་བསྐྱོར་དང་སྦྱབས་འགྲོ། ལྷང་བཤགས་དང་། བཟང་པོ་
སྦྱོད་པའི་སྦོན་ལམ་གདབ་པ་སོགས་དགེ་བའི་བྱ་བས་དུས་འདའ་བར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ཡི། ཉམས་ལེན་སྤྱིང་བསྐྱས་སྤེལ་བའི་
དགེས། རྒྱལ་བསྟན་དར་ཞིང་འགྲོ་བ་ཀུན། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་འཇུག་པར་
ཤོག །

ཅེས་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་སྤྱིང་པོའི་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་
ཡིག་ཚུང་འདིའང་། རྒྱ་གར་གི་སྤྱི་ལོ་མངའ་ཁོངས་སྤྱིར་ས་གནས་རྫོང་སར་བཤད་གྲུའི་
མཁན་མིང་པ་རྒན་བུ་ཀུན་དགའ་དབང་ལྷུག་གིས་རྒྱལ་ཕྱི་ནང་གི་རང་ལྟོས་དད་ཅན་
འགའ་ཡི་དགོས་ངོར། རི་ཁྲོད་དུ་སྤྱན་བར་བྲིས་ཏེ། ༡༩༩༩ རབ་བྱུང་ ༡༧ ཟླ་བྱི་ལོའི་དབྱུག་
རྒྱའི་ཆོས་རྒྱལ་བ་ལྟ་ལས་བབས་པའི་དུས་དྲན་དུ་རྫོགས་པར་སྦྱར་བར་རྒྱལ་བསྟན་ཕྱོགས་
མེད་དུ་དར་བའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག ། །སྐུ་མཁྱུ་ལོ།

༢༡། སློབ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མ་ཙ་ཙ་བ་དང་འགྲེལ་པ་བཞུགས་སོ།

(བར་བཞུགས་བཅད་ཚོམ་སྒྲིག་པས་བསྟན།)

༥ ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ།

བསྐྱབ་གསུམ་ནམ་དག་བྱང་ཆུབ་ཐུགས་གཉིས་འབྱོངས། །
བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་མཛད་ཅིང་། །
བསྟན་འཛིན་ནམས་ཀྱི་གཙུག་གི་རྒྱ་ཁྱར་པའི། །
མཚུངས་མེད་སྤྲ་མའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་བཞོད་གཅིག་ལམ། །
ཕན་བདེ་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་རིན་ཆེན་གཉིས། །
རྒྱལ་ལྷན་སློབ་མས་ཡང་ཡང་བསྐྱལ་བའི་ངོར། །
སྤྲ་མའི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་ནམ་པར་དབྱེ། །

སླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཕྲོ་པར་འདོད་པའི་གང་
 ཟག་ནམས་ཀྱིས། ཐོག་མར་སློབ་དཔོན་གྱི་མདུན་ནས། མ་རྟེན་ན། སྐྱེ་གསུང་
 ཐུགས་རྟེན་དང་དབྱེར་མེད་པར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་མདོན་
 སུམ་དུ་བཞུགས་པར་གསལ་བའི་སྤྱན་ལྗང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་
 ལྟན་གཅིག་པར་མོས་ཏེ། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་
 སླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་
 བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་ལམ་ཉམས་སུ་སྤང་བར་བཞུའོ་སྙམ་དུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་
 སེམས་བསྐྱེད་ནས། ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེམ་
 པ་ལ་འབད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། འཕགས་པ་སྤྱུ་སྤྱབ་ཀྱིས། བདག་ཉིད་དང་ནི་
 འཇིག་རྟེན་འདིས། །སླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ན། །དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །སྤྱོད་མཐས་གཏུགས་པའི་སྤྱིང་
 རྩེ་དང་། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས། །ཁེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བསྐྱོམ་
 པའི་མན་ངག་རྩོ་བོ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤའམ་རྩེ་ལྟ་གཅིག་གིས། སླ་མ་
 རྩམ་རྩི་ཏ་ཁེས་བྱ་བ། རང་གི་སྐྱེ་ཤ་བཅད་ནས་གཞན་ལ་བྱིན་ཁིང་། བྱམས་
 སྤྱིང་རྩེ་འབའ་ཁེག་བསྐྱོམས་པས། སྤྱིང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐུགས་ལ་འཁྱུངས་པ་
 དང་། ཡང་སླ་མ་བྱམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཁེས་བྱ་བ། གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱུ་
 བདག་ལ་དངོས་སུ་ལེན་ཅུས་པ་དང་། སླ་མ་གསེར་སྤིང་པ་དང་གསུམ་ལས་

ཐོབ་པ་ལས། འདི་སྒྲ་མ་གསེར་སྒྲིང་པའི་ལུགས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་བྲིད་
ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འཆད་ཁ་བའི་
ལུགས་ཀྱིས། དོན་བདུན་དུ་མང་དེ།

སློབ་འགྲོ་རྟེན་གྱི་ཆོས་བསྟན་པ།

སློབ་འགྲོ་རྟེན་གྱི་ཆོས་བསྟན་པ་དང་། དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱང་
བ། རྟེན་ངན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་འཁྱེར་བ། ཆོ་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་དེལ་
ནས་བསྟན་པ། སློབ་འབྱོར་པའི་ཆད། སློབ་སྦྱང་གི་དམ་ཆོག་སློབ་སྦྱང་གི་བསྐྱབ་
བྱ་དང་བདུན་གྱི། དང་པོ་སློབ་འགྲོ་རྟེན་གྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་ནི། དང་པོ་
སློབ་འགྲོ་དག་ལ་བསྐྱབ། ཁྱེས་གསུངས་ཏེ། དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་བ་
བསྒྲོམ་པ་དང་། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསྒྲོམ་པ་དང་། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་
སམ་ལས་འབྲས་སྤང་དོར་བསྒྲོམ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་
སྤྱབ་པའི་རྟེན་ཆོས་བསྐྱབ་པ་ལ་འགལ་རྟེན་དང་བྲལ་བས་ན་དལ། མཐུན་
རྟེན་གྱི་འབྱོར་བ་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་མི་ལུས་འདི་ཐོབ་པ་
ལ། རྒྱ་སློག་བཅད་སྤང་བ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་བསྐྱབ་
དགོས་པ་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་ནང་ན། དགེ་བ་རྣམ་དག་སྤྱབ་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་
ཉུང་བས། འབྲས་བུ་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ཐོབ་པའང་དཀའ་ལ། དུད་འགྲོ་ལ་
སོགས་པ་འགྲོ་བ་གཞན་གྲངས་མང་པ་ལ་སྟོན་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ཐོབ་

པ་འདི་ཤིན་ཏུ་ཉུང་ཞིང་སྲིད་པ་ཙམ་དུ་འདུག་པ་ལས། བདག་གིས་ད་རེས་
དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་འདི། འོན་མེད་པར་མི་འགྱུར་
བར། ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་བྱེད་དགོས་སོ་སྙམ་དུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྐྱོམ་མོ།

གཉིས་པ་འཆི་བ་མི་རྟག་པར་སྐྱོམ་པ་ནི། རང་གི་ཆེད་ཆད་ལ་ངེས་
པ་མེད་ཅིང་། འཆི་བའི་ཁྱེན་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་བས། དུས་དེ་རིང་ཙམ་དུ་ཡང་
བདག་མི་འཆི་བའི་གདེང་ཡང་མི་འདུག་པས། ད་ལྟ་ཉིད་ནས་དམ་པའི་ཆོས་
ལ་འབད་དགོས་སོ་སྙམ་དུ་བསྐྱོམ་མོ།

གསུམ་པ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སམ་ལས་འབྲས་བླང་དོར་
བསྐྱོམ་པ་ནི། དགེ་བ་དང་ཕྱིག་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ནི་འཁོར་བ་དང་མུ་
ངན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་དང་སྦྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་ཡིན་
པར་གསུངས་པས། འཁོར་བ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྦྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྒྱ་ཕྱིག་པ་མི་དགེ་བ་སློག་བཅད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་ཞིང་། དགེ་
བ་ཅི་རུས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྐྱོམ་མོ། །གཉིས་
པ་དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱང་བ་ལ། འོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
སྦྱང་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་
སྦྱོར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། རྗེས་གསུམ་གྱི། དང་པོ་སྦྱོར་བ་ནི། དཀོན་
མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མ་ལྟ་བུ་ལན་གསུམ་སོགས་སྟོན་དུ་བཏང་

ནས། ལྟ་འཕགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྒྲ་མ་དབྱེར་མེད་པ་ལ་གསོལ་བ་
 དག་ཏུ་བཏབ་སྟེ། བཟང་སྟོད་ཀྱི་དབུ་ནས་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བདུན་པ་ལྟ་
 བུ་སྤུལ་ནས། ལུས་དང་པོར་འདུག་སྟེ། དབུགས་ཕྱིར་འགོ་དང་། ནང་འགོ་ཆ་
 ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་གི་བར་དུ། མ་འཁྲུགས་པ་ལྟག་ཆད་མེད་པ་བགྱང་སྟེ། འདིས་
 བསམ་གཏན་གྱི་སྟོད་དུ་རུང་བར་འཁྱུར་རོ། །

དངོས་གཞི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱང་བ།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། ཆོས་རྣམས་མི་ལམ་ལྟ་བུར་བསམ། ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། འདི་ལྟར་བྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་དུ་སྤང་བའི་གཟུགས་སྐྱ་དྲི་རོ་རེག་བྱའམ་
 བྱི་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་དང་ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དུ་སྤང་བ་འདི་དག་
 ཐམས་ཅད་ནི་མི་ལམ་གྱི་སྤང་བ་དང་འདྲ་སྟེ། རང་གི་སེམས་ཉིད་ལས་ཀྱི་
 བག་ཆགས་ཀྱིས་འཁྲུལ་ནས་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཡིན་གྱི། སེམས་ལས་འོགས་སུ་
 རྒྱར་པ་རུང་བཟང་ཅམ་ཡང་མེད་པར་སྟོ་འདོགས་བཅད། འོ་ན། སེམས་ཉིད་
 འདི་བདེན་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན། མ་སྐྱེས་རིག་པའི་གཤིས་ལ་དཔུང། ཅིས་
 གསུངས་ཏེ། རང་གི་སེམས་ཉིད་གསལ་ཞིང་རིག་པ་འདི་ཉིད་མ་བརྟགས་
 མ་དཔུང་ཅམ་དུ་ན། ཅི་ཡང་ཤེས་ཤིང་ཆོར་ལ། སྤྲོ་ཆོགས་པ་ཞིག་དྲན་ཞིང་
 ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་པོ་ཅིག་ཡིན་པ་ལ། བརྟགས་ཤིང་དཔུང་པ་ན། ཐོག་མ་གང་
 གིས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དང་། གང་སྐྱེ་བའི་རོ་པོ། ཚུལ་རི་ལྟ་སྐྱེ་བ། ཐ་མ་གང་དུ་

འགག་པའི་གནས་དང་། གང་འགག་པའི་ངོ་བོ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་འགག་པ། བར་
 དུ་ལུལ་གང་དུ་གནས་པ་དང་། གང་གནས་པའི་ངོ་བོ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་གནས་
 པ་ནམས་མི་རྟེན་པས། རྒྱུ་འགག་གནས་གསུམ་གྱིས་སྟོང་ཞིང་། དཀར་ནག་
 ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་དང་གྲུ་བཞི་དང་རྒྱུ་པོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་
 དང་། ལྷན་པ་དང་མི་ལྷན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་དང་། ཞེམ་པ་དང་མི་ཞེམ་པ་
 ལ་སོགས་པའི་རྩི་དང་། མངར་བ་དང་ཁ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྩོད་དང་། འཇམ་
 པ་དང་རྩུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་རེག་བྱ་ནམས་གང་ཡང་མེད་ལ། ལུས་ཀྱི་ཕྱི་
 ཤ་དང་ལྷགས་པ་དང་། ཉང་གི་རྒྱུ་སྟོ་སོགས་གང་ནའང་མི་གནས་
 ཤིང་། གཤེས་སམ་ངོ་བོ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པས། སྟོང་པ་ཉིད་རང་བཞིན་
 གཟུང་བྱ་འཇོག་བྱེད་དང་བྲལ་བར་གང་དུ་ཡང་མི་འཇོག་པར། རྟོག་མེད་
 ཀྱི་ངང་དུ་ཅི་རུས་སུ་མཉམ་པར་བཞག་གོ། དེའི་ཆེ་ལུས་སེམས་ཐམས་ཅད་
 སྟོང་པའོ་སྟུང་པའི་གཉེན་པོའི་རྣམ་རྟོག་བྱུང་ན། གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱང་རང་སར་
 གོ་ལ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཉེན་པོའི་རྣམ་རྟོག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ཏེ། དེ་
 ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
 གོ།

དེའི་འཇོག་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཀུན་གཞིའི་ངང་ལ་
 གཞག་ ཅིས་གསུངས་ཏེ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་། རྩི་རྣམ་ཤེས་དང་། ལྷན་
 རྣམ་ཤེས་དང་། ལྷེན་རྣམ་ཤེས་དང་། ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་

དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་དེ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བདུན་གྱི་སྒོ་བསྟུ་ཐམས་
ཅད་ཕྱལ་ནས། གཤེས་ཅིར་ཡང་མ་བྱུབ་པ་ལ་སྒོས་ཀྱང་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་
པར། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསལ་རིག་རྟོག་མེད་ཀྱི་ངང་ལ་གསལ་
སིང་ངེ་མཉམ་པར་གཞག་གོ།

གསུམ་པ་རྗེས་ནི། བྱུང་མཚམས་སྟུ་མའི་སྐྱེས་བྱར་བྱ། ཞེས་གསུངས་
ཏེ། རྗེས་སྟོན་གྱི་སྐབས་ན་མཉམ་བཞག་གི་ཉམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
ནས། རང་གཞན་གྱི་སྟོད་ནང་བཅུད་ཅི་དང་ཅི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་སྟུ་མའམ་
མིག་འཕྱལ་གྱི་སྤང་བ་ལྟར། སྤང་ཡང་བདེན་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱས་
ལ། འགྲོ་ཆགས་ཉལ་འདུག་གི་སྟོད་ལམ་ཐམས་ཅད་སྟོད་དོ།

གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱོམ་པ་ལ། མཉམ་བཞག་
དང་རྗེས་སྟོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཉམ་བཞག་ནི། གཏོང་ལེན་གཉིས་པོ་
སྤེལ་མར་སྦྱང་། ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདེ་སྟུག་གཏོང་ལེན་གྱི་དམིགས་པ་འདི་
ཉིད་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟས། གང་ཞིག་བདག་
དང་གཞན་རྣམས་ནི། ལྷུ་རུ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་དེས། བདག་དང་
གཞན་རུ་བརྗེ་བྱ་བ། གསང་བའི་དམ་པ་སྦྱད་པར་བྱ། ཞེས་དང་། བདག་
བདེ་གཞན་གྱི་སྟུག་བསྐྱལ་དག་ཡང་དག་བརྗེ་བར་མ་བྱེད་ན། སངས་རྒྱུ་
ཉིད་ནི་མི་འཕྱུག་ཅིང་། འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད། ཅེས་པ་དང་། དེ་ལྟས་
བདག་སྟུག་ཞི་བ་དང་། གཞན་གྱི་སྟུག་བསྐྱལ་ཞི་བའི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་

གཞན་ལ་བཏང་བ་དང་། གཞན་ནམས་བདག་བཞིན་གཟུང་བར་བྱ། ཞེས་
གསུངས་པས། འདི་སྒྲོམ་པ་ལ། ཐོག་མར་རང་གི་རྩ་བའི་མ་དེ་ཉིད་གསལ་
བ་དམིགས་ཏེ། མ་འདིས་བྱ་བདག་རང་ཉིད་ཐོག་མར་སྟོ་བ་ན་གནས་པ་
ནས་བཟུང་སྟེ། རྒྱུ་མ་ཐོས་པའམ་མི་མ་བཅུག་པར་བསྐྱེད་པར་བྱས་
པས། ད་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་མཇལ་ཞིང་། ལམ་བསྐྱབ་ཏུ་བྱུང་
བས། མ་འདི་ཤིན་ཏུ་དྲིན་ཆེ། ཆེ་འདི་ཁོ་ན་ལ་དྲིན་ཆེ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཀྱིས་
ཆེ་རབས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མ་ཡང་ཡང་བྱས་ཤིང་། དེ་དག་གི་
སྐབས་སུ་བྱམས་པའི་མིག་གིས་བལྟས། བཙེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་
བཟུང་། གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་བསྐྱབས། ཕན་པ་དང་བདེ་བ་ཐམས་
ཅད་བསྐྱབས་པར་བྱས་པས་ཤིན་ཏུ་དྲིན་ཆེ། དེ་ལྟར་བདག་གི་དོན་བྱས་
ནས། མ་འདིས་འཁོར་བ་ན་སྟེ་ཀ་ན་འཆི་ཆ་གང་བཀྱས་སྒྲོམ་སོགས་སྟུག་
བསྐྱལ་ནམ་པར་སྣ་ཆོགས་པ་ཞིང་ཁྱོད་འདུག་པར་སྟོང་རེ་རྗེ་སྟམ་དུ་ཡིད་
ལ་བྱན་ཞིང་བྱག་ཏུ་བསྒྲོམས་ལ། ད་ནི་བྱ་ངས་ཀྱང་། མ་འདི་ལ་ཕན་ལེན་
དུ་ཕན་གདགས། གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་བསལ་བར་བྱའོ།

མ་འདི་ལ་གང་དང་གང་གིས་གཞོད་ན། སྟུག་བསྐྱལ་དང་ཀྱན་
འབྱུང་གིས་གཞོད་དེ། ལུས་སེམས་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱལ་གྱིས་དངོས་སུ་གཞོད་
ཅིང་། དེའི་རྒྱལ་ལས་ཉོན་གྱི་ཀྱན་འབྱུང་གིས་བརྒྱུད་ནས་གཞོད་པས། དེ་གཉིས་
བྱ་ངས་ཚུར་སྤང་སྟམ་དུ་བསམས་ལ། དེ་ལྟ་བུ་སྒྲོམ་པས་མའི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པའི་

ལུས་སེམས་ཀྱི་སྤྱལ་བསྐྱེད་དང་དེ་ཡི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་
 ཉག་འབས་ཀྱི་བསྐྱེད་ནས། བྱ་རང་གི་སྤྱིང་གི་ནང་དུ་བྱུང་ཞིང་སྤྱིང་པར་སོང་
 བར་བསྒྲུམས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་དགའ་བའི་འདུན་པ་དག་ཏུ་བྱའོ། ཡང་མ་
 ལ་ཅི་དང་ཅི་ཞིག་གིས་པན་ན། ལུས་དང་སེམས་ལ་བདེ་བ་དང་དེའི་རྒྱ་དགོ་
 བས་པན་པ་ཡིན་པས། བྱ་བདག་གི་ལུས་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་དེའི་རྒྱ་དགོ་
 བ་ཐམས་ཅད་རང་འདོད་ལ་སྤྱོད་པ་མེད་པར་མ་ལ་པར་བཏང་བར་བྱས་
 པས། མ་དེ་འབྲུལ་ལ་ལུས་སེམས་བདེ་ཞིང་། དམ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་པའི་མཐུན་
 རྒྱུན་ཐམས་ཅད་འདྲོམས་ནས། མཐར་ཐུག་མངོན་པར་རྒྱུགས་པར་འཛང་
 རྒྱ་བར་བྱས་པ་ཙམ་དུ་གྱུར་པར་བསྒྲུམ་ཞིང་། དེ་ལྟར་གྱུར་ན་དགའ་བའི་
 འདུན་པ་དག་ཏུ་བསྐྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་པ་དང་གཉེན་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་
 བསྒྲུམས་ཏེ། མཐར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བསྒྲུམ་པ་བྱའོ། །དེ་
 ཡང་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། བདག་
 གི་པ་མར་གྱུར་ཏེ། པན་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བཏགས་པས་ཤིན་ཏུ་དྲིན་ཆེ་
 ལ། དྲིན་ཅན་གྱི་པ་མར་གྱུར་པ་དེ་ནམས་ད་ལྟ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ན་
 རྒྱུ་ཆ་ན་འཆི་དང་ཆ་གང་བཀྲས་སྒྲོམ་སྤྱོད་ཆོངས་བཀོལ་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་
 རྒྱལ་བསྐྱེད་ནམ་པ་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིས་གཅོས་པས། དེ་དག་རྒྱལ་བསྐྱེད་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྤྱོད་པའི་སྤྱིང་རྗེ་དག་ཏུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་
 བསྒྲུམ་ལ། སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཚུར་བསྐྱེད་ནས་

བདག་གི་སྤྲིང་ག་ལ་ཐིམ་ཞིང་སྤྲིང་པར་སོང་བ་དང་། བདག་རང་གི་ལྷས་
དང་འོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས། སེམས་
ཅན་དེ་རྣམས་ལ་པར་བཏང་བས་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ལྷས་དང་སེམས་ལ་
བདེ་ཞིང་། དེའི་རྒྱ་དགོ་བའི་རྩ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཡང་བསམ་
ཞིང་དེ་ལྟར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲུལ་པའི་དགའ་བའི་འདུན་པ་དྲག་ཏུ་བྱའོ། །

བདག་གཞན་གྱི་བདེ་སྤྱད་བརྩེ་བའི་སློ་དེ་སྦྱེ་བ་སྤྱོད་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། དེ་གཉིས་རྒྱུང་ལ་བསྐྱོན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་གི་རྒྱུང་པར་
འགོ་བ་ན་དེ་དང་མཉམ་དུ་འགྲོགས་ནས་བདག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་
དགོ་བ་ཐམས་ཅད་གཞན་པ་མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སོང་
ཞིང་། རྒྱུང་ཚུར་འོང་བ་ན་གཞན་གྱི་སྤྲིང་པ་དང་སྤྱད་བསྤུལ་ཐམས་ཅད་
བདག་རང་ལ་ཚུར་བྱུང་བར་བསྐྱོམ་མོ། །

གཉིས་པ་རྩེས་ཐོབ་ནི། ལྷལ་གསུམ་དུག་གསུམ་དགོ་རྩ་གསུམ། ཞེས་
གསུངས་ཏེ། ལྷལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་པ་དང་ཡིད་དུ་མི་
འོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེ་སྤང་། བར་མ་ལ་བརྟེན་ནས་མོངས་པ་སྤྱེ་རྣམ་པ་
གསུམ་རང་ལ་སྦྱེས་པ་ན། བདག་ལྟར་དུ་ལྷལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་
གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་སྤང་མོངས་པ་སྤྱེ། དུག་གསུམ་
སྦྱེས་པ་གྱུར་བའི་སེམས་ཅན་མང་པོ་ཡོད་པས། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་
མོངས་པ་དུག་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་བདག་རང་ལ་ཚུར་འདུས་ནས། སེམས་

ཅན་དེ་རྣམས་ཆགས་སྒང་གཏི་མུག་མེད་པར་གྱུར་པའི་དགེ་བའི་ཅ་བ་རྣམས་
 བ་གསུམ་དང་ལྔན་པར་གྱུར་ཅིག་སྟུང་དུ་བསྒྲོམ་མོ། །དེ་ལ་བྲན་པ་བསྐྱུལ་
 བའི་ཕྱིར། སྟོང་ལམ་ཀུན་ཏུ་ཆོག་གིས་སྤྱང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་སྤྱིག་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱུལ་ཐམས་ཅད་བདག་རང་ལ་སྤྱིན་ཞིང་
 བདག་གི་བདེ་བ་དང་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིན་
 པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ངག་གི་སྒྲོ་ནས་བརྗོད་ཅིང་སེམས་ཀྱི་འདུན་པ་བྲག་ཏུ་
 བྱུང་། །གཞན་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱུལ་བདག་ལ་ལེན་ནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལེན་པའི་
 གོ་རིམ་རང་ནས་བརྒྱུ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་རང་ལ་མ་འོངས་པ་ན་
 འབྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱུལ་རྣམས་ད་ལྟར་སྤངས་པས་རྒྱུད་གཞན་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱུལ་
 ཡང་ལེན་ནས་པར་འགྱུར་རོ། །

ཀྱིན་ངན་བྱང་ཆུབ་གྱི་ལམ་དུ་སྟོན་བ།

གསུམ་པ་རྒྱུན་ངན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་ཁྱེད་ཀྱི་ལོ་ནི། རྣོད་བཅུད་སྤྲིག་པས་
གང་བའི་ཆོ། རྒྱུན་ངན་བྱང་ཆུབ་ལམ་དུ་བསྐྱུར། ཁྱེད་གསུངས་ཏེ། སྤྲིག་
བཅུད་པ། རྒྱུ་མ་བརྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་
འབྲས་བུས་ཕྱི་རྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་འབྱུང་བ་བཞིའི་བཅུད་འབྱོར་བ་ཉམས་
པའམ་སས་གཡོ་བ་དང་། མེས་བསྐྱེད་པས་པ། རྒྱུང་གིས་གཏོར་བ། རྒྱུས་འབྱེར་
བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་རྒྱག་གཟིག་དང་། དུག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ། མཐའ་ཡི་

དམག་དཔུང་ངན་པ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་མ་རུངས་པ་ལ་སོགས་པས་གཞི་དཔ་
 བྱེད་པས། རང་དང་གཞན་གྱི་ལྷན་དང་སེམས་ལ་སྦྱག་བསྐྱེད་མང་པོ་བྱུང་བ་
 ཅན། དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྐྱུར་བ་ལ། བསམ་པ་དང་སྒྲུབ་བ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་བསམ་པ་ལ་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་རྒྱུན་ངན་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྐྱུར་བ་དང་། རོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་
 ངན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྐྱུར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྦྱག་བསྐྱེད་གང་
 དང་གང་བྱུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི། སྤར་བདག་འཛིན་ལ་དབྱེ་ལྟར་མ་ཤེས་
 ཤིང་། སེམས་ཅན་གཞན་ནམས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་རིན་ཆེ་བ་ཡིན་པར་མ་
 ཤེས་པས་ལན་པ་ཡིན་པས། ད་ནི་ལྷན་དང་སེམས་ལ་སྦྱག་བསྐྱེད་གང་དང་
 གང་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་
 པ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ། ལེ་ལན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལ་བདེ། ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། བདག་ལྷན་དང་སེམས་ལ་སྦྱག་བསྐྱེད་གང་དང་ཅི་ཞིག་བྱུང་
 ཡང་། བདག་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ལ་བདག་མེད་ཀྱང་བདག་ཏུ་བབྱུང་བ་བྱས་
 པས་ལན་པ་ཡིན་པས་ན། གཞན་ལ་ཁག་མི་སྐྱུར་ཏེ། སྦྱོང་འཇུག་ལས། འཛིག་
 ཉིན་དག་ན་འཆོ་བ་གང་ཡོད་དང་། འཛིགས་དང་སྦྱག་བསྐྱེད་རི་སྟེང་ཡོད་
 སྒྲུབ་པ། དེ་ཀུན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་ན། འབྲེ་ཆེན་དེས་ཀོ་བདག་
 ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་གསུངས་པས། ཆོ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བདག་མེད་
 པ་ལ་བདག་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བབྱུང་ནས། བདག་དེའི་གཅེས་སྤྲས་ཀྱི་ཕྱིར་

དུ། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྟོག་བཅད་པའམ་རྒྱ་ཁོར་འཕྲོག་པ་ལ་སྟོགས་པའི་
གཞོན་པ་ནམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཞིག་བྱེད་པའི་ལས་ངན་པ་བསགས་པར་བྱས་
པས། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ན་དཔྱལ་བ། ཡི་དྲགས། ཏུད་འགོ་ལ་སྟོགས་པ་
ངན་སོང་དང་། སྒྱེ་རྒྱ་ན་འཆི་ལ་སྟོགས་པའི་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་བྱུང་བ་
ཡིན་པ་ཉེ། སྒྲིང་འཕྲུག་ལས། ཡིད་ཁྱོད་རང་འདོད་བྱེད་འདོད་པས། བསྐྱལ་
པ་གྲངས་མེད་འདས་གྲུར་གྲུང་། ཁང་བ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་བྱས། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུག་
བསྐྱལ་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབས། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ཁྱེད་ལྟར་ན་སྒྲུག་བསྐྱལ་
ནི་བདག་འཛིན་གྱིས་བསྒྲེད་པས། བདག་འཛིན་དེ་ལ་དགར་ལྟ་ཉེ། བདག་
མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་འདིས། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་
ལྟའི་བར་དུ་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་བསྒྲེད་ཅིང་། མཐོ་བ་ལ་
ཕྱག་དོག་དམའ་བ་ལ་བརྟན་བཅོས། མཉམ་པ་ལ་འགྲན་སེམས་ཐམས་ཅད་
གྲུང་བདག་འཛིན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་། བདག་རང་ཉིད་ཁམས་
གསུམ་འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་བ་དང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་གཞོན་པ་ལ་
སྟོགས་པ་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཡོད་དོ་ཙམ་ཐམས་ཅད་གྲུང་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་
ཏུ་འཛིན་པ་འདིས་བྱས་པ་ཡིན་ཉེ། སྒྲིང་འཕྲུག་ལས། འདི་ཡིས་བརྒྱ་ཕྱག་
ཐམས་ཅད་དུ། འཁོར་བར་བདག་ལ་གཞོན་པ་བྱས། ཁྱེད་ཀྱི་ཁོན་རྣམས་དྲན་
བྱས་ཉེ། ཁྱེད་ཀྱིས་རང་དོན་སེམས་པ་གཞོན། ཞེས་གསུངས་པས། བདག་
འཛིན་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱུང་ཙམ་ན་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་ན་བདག་ཞེས་བྱ་བ་གང་

ཡང་མི་འདུག་པ་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་བདག་ཏུ་འཛིན་ཞེས་བདག་འཛིན་ནམ་
ཞིག་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ། འཕུལ་ལ་གཉེན་པོ་བཞེན་ནས་སྤངས་ལ། ཕྱིན་
ཆད་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒོ་མི་སྐྱེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། ཐབས་དང་ཤེས་
རབ་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབད་པར་བྱ་སྟེ། སྦྱོང་འདུག་ལས། རྒྱུད་ཀྱིས་ཁོ་
བོ་གར་བསྐྱབ་པའི། སྡོན་གྱི་དུས་དེ་གཞན་ཡིན་གྱིས། །ངས་མཐོང་ད་ལྟོད་
གང་དུ་འགྲོ། རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་པ་ཀུན་གཞོན་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་
རང་གི་ལུས་དང་སེམས་ལ་མི་བཟོད་པ་སྟུག་བསུལ་ལམ་གཞོད་པ་ཅི་དང་
ཅི་བྱུང་ཡང་། བདག་འཛིན་གྱི་འགོང་པོ་འདིས་ལན་པ་ཡིན་པས། འདི་ཉིད་
ཅི་ཕྱལ་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྷ་མོ་པའི་ཞལ་ནས། ད་
རེས་ཀྱི་ཆེ་ཐུང་འདི་ལ། འགོང་པོ་འདི་ཅི་ཕྱལ་ཅིག་བྱ་འཆལ་ཞེས་གསུངས་
ཤིང་། ཡང་རང་དོན་སྐྱབ་པ་འདོད་པའི་བསམ་པ་འམ་དེ་ཡི་སྦྱོར་བ་ནམ་
སྐྱེས་པ་ལ། མི་སྦྱུང་མིང་འདོགས་པ་དང་། ཡང་གཞན་གྱི་དོན་ཅུང་ཟད་
སྐྱབ་པའི་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་ཅུང་བྱུང་བ་ལ་ཆོས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་
ལ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འབན་གྱི་བྱག་ལེན་ལྟར་སྤང་སྤང་བྱའོ། །ཡང་
དགེ་བཤེས་འབན་གྱི་ཞལ་ནས། ད་ནི་སེམས་ཀྱི་མཁར་སྒོར། གཉེན་པོའི་
མདུང་ཐུང་གཅིག་མནན་ལ་བསྐྱད་པ་མིན་པར་གཞན་བྱ་རྒྱ་མེད། ཁོ་སྤྲིམ་
ན་ང་ཡང་སྤྲིམ། ཁོ་སྦོད་ན་ང་ཡང་སྦོད་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། བདག་འཛིན་ལ་
དགར་བཞུས་ནས་སྤང་པ་འདི་ལ། དགེ་བཤེས་ལྷ་མོ་པའི་ཞལ་ནས། འགོང་པོ་

འགོང་མཛདས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་བདག་འདྲིན་ལ་དགར་ལྟས་ནས། གཞན་གཅེས་པར་
གཟུང་བའི་ཕྱིར། ཀུན་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་བསྒྲོམ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱིར་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་གི་པ་མར་བྱས་པའི་དྲིན་
ཅན་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། སྤར་ཡང་དྲིན་ཆེ་ལ། སྤར་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སྦྱབ་
པ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་ཏེ། སྦྱོད་འདུག་ལས། སེམས་ཅན་
རྣམས་དང་རྒྱལ་བ་ལ། ཁངས་རྒྱས་ཆོས་འབྱུང་འདྲ་བ་ལ། རྒྱལ་ལ་གྲས་བྱེད་
དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་ལ་མིན་ཅི་ཡི་ཚུལ། ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྦྱབ་པའི་གང་ཟག་ལ། སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་
དྲིན་མཉམ་པའི་ཆད་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་པ་མར་གྱུར་པའི་
སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ལ། བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་དང་ལྷན་འདོད་
ཀྱི་བྱམས་པ་དང་། སྦྱག་བསྐྱེད་དང་སྦྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་དང་བྲལ་
བར་འདོད་པའི་སྤྲིང་རྩེ་དག་ཏུ་བསྒྲོམས་ནས། པ་མ་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་
སྤྲིག་པ་དང་སྦྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བདག་རང་ལ་སྤང་ཞིང་། བདག་རང་
གི་བདེ་བ་དང་དགེ་བ་ཡོད་དོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་པ་མ་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་
ལ་པར་སྦྱིན་པའི་དམིགས་པ་ཡང་ཡང་བྱའོ། །

ཁྱད་པར་དུ་བདག་རང་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་མིའམ་མི་མ་ཡིན་
པ་གང་བྱུང་ན། གཞོད་བྱེད་འདིས་ཆེ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བདག་

གི་མ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱས་ནས། མ་དེས་བདག་རང་གི་སྒྲིག་པ་དང་སྒྲུག་
བསྐལ་གཏམ་ངན་གང་ལ་ཡང་མ་འཛེམས་པར། བྱ་བདག་རང་གི་དོན་བྱེད་
བྱེད་ནས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་སྒྲུག་བསྐལ་ནམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་
སྡོན་མྱོང་ཞིང་། ད་རུང་ཡང་འབྲུལ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྡོན་གྱི་རང་གི་བྱའམ་
ཉེ་དུ་ཡིན་པར་ངོ་མ་ཤེས་པ་དང་། བདག་གི་ལས་ངན་གྱིས་བསྐྱལ་བ་བྱས་
ནས། མ་འདིས་ད་ལྟ་བདག་རང་ལ་བྱི་གཞོད་པའི་སྒྲིག་པ་བསགས་པར་
བྱས་པས། བྱིས་སྒྲིག་པ་དེའི་འབྲས་བྱ་ཡང་སྒྲུག་བསྐལ་ནམ་པ་སྣ་ཚོགས་
པ་ཞིག་མྱོང་བར་འགྱུར་བས། བདག་རང་ལ་བརྟེན་ནས་མ་འདི་དུས་ཡུན་
རིང་པོ་ཞིག་ཏུ་སྡོན་སྒྲུག་བསྐལ་མྱོང་ཞིང་། ད་མ་འོངས་པ་ན་འང་མྱོང་བར་
འདུག་པས་འདི་ཤིན་ཏུ་སྤྲིང་རེ་རྗེ་སྤྲིམ་དུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྤྲིང་རྗེ་དག་ཏུ་
བསྒྲོམ། དེ་སྤར་པན་ཆད་ན་ནི་ངས་མ་འདི་ལ་གཞོད་པ་འབའ་ཞིག་བསྐྱབས་
པར་བྱས་འདུག་ན། ད་ནི་མ་འདིའི་ལྷས་སེམས་ལ་ཡོད་པའི་གཞོད་པ་དེ་
དག་བསལ་ཞིང་པན་པ་ཁོ་ན་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྤྲིམ་དུ་བསམས་ལ། བདེ་སྒྲུག་
གཏོང་ལེན་གྱི་དམིགས་པ་དག་ཏུ་བསྒྲོམ། བྱད་པར་དུ་རང་ལ་གཞོད་བྱེད་དེ་
མིའམ་བྱི་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་མཐོང་བ་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་ལ་དངོས་སུ་རང་གི་པན་
ཅི་ཐོགས་ལ་འབད་ཅིང་། གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དངོས་སུ་པན་གདགས་མ་རྩས་
ན་འང་། བསམ་པས་རང་ལ་གཞོད་བྱེད་འདི་སྒྲུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་དང་
བྲལ། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལྷུང་།

དུ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྐྱམ་དུ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བསམ་ཞིང་དག་དུ་ཡང་བཟོད་
པར་བྱ། ཡང་ད་ཕྱིན་ཆད། བདག་གིས་བསམ་སྒྲོར་གཉིས་ཀྱི་དགོ་བ་ཅི་བྱེད་
པ་ནམས་གཞོད་བྱེད་འདིའི་དོན་དུ་བཟོ་སྐྱམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།

ཡང་རང་ལ་ནད་གཞོན་སོགས་བསྐྱེད་པའི་གཞོད་བྱེད་དེ་ལྟ་འདྲེ་
ལྟ་བུ་ཡིན་ན། ངས་ཆེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བྱེད་ཀྱི་ཤ་དང་ཁྲག་ལ་སོགས་པ་
ཟོས་ཤིང་འཐུངས་བར་བྱས་པས། ད་ནི་དེའི་ལན་དུ་བདག་གི་ཤ་དང་ཁྲག་ལ་
སོགས་པ་ཁྱོད་ལ་སྦྱིན་པར་བཟོ་སྐྱམ་དུ་བསམས་ལ། གཞོད་བྱེད་དེའི་མདུན་
དུ་རང་གི་ལུས་སྒོས་ཁ་བྱེ་སྟེ། བདག་གི་ཤ་དང་ཁྲག་དང་རུས་པ་ལ་སོགས་
པ་གང་འདོད་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཟོ་ཞིག་སྐྱམ་དུ་སྒོས་ལིངས་ཀྱི་བསྐྱར་ཞིང་། དག་
དུ་ཡང་བཟོད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་གཞོད་བྱེད་དེས། བདག་གི་ཤ་ཁྲག་ཐམས་
ཅད་ཟོས་ཤིང་འཐུང་པས་བཀའ་སྒྲོམ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱག་བསྐྱེད་ཞེ་ནས་
ལུས་སེམས་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བས་གང་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་
འབྱོངས་པར་བསམ་མོ།

དེ་བཞིན་དུ་ཤ་དང་ཁྲག་ཟ་བའི་ལྟ་འདྲེའི་རིགས་རི་སྟེད་ཡོད་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་བདག་གི་ལུས་སྐར་ལྟར་དུ་བྱིན་པས། ཟ་བར་བྱེད་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་ཆོམ་ཞིང་ངོམ་ནས། ལུས་སེམས་བདེ་ཞིང་དགོ་བར་གྱུར་པར་
བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གཅེས་འཛིན་ལ་བརྟེན་
ནས་བྱང་འདུག་པས་བདག་འཛིན་དེ་ལ་དགྱུར་བལྟས་ལ། སན་བདེ་ཐམས་

ཅད་ནི་པ་མ་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བར་འདུག་པས། སེམས་ཅན་དེ་
དག་ལ་གཉེན་དུ་བལྟས་ལ། སན་ཅི་ཐོགས་བྱ། དགེ་བའི་གཤེས་གཉེན་སྤང་
རི་ཐང་པའི་ཞལ་ནས། ངས་ངི་ཙམ་གྱི་ཆོས་ཟབ་མོ་ཞིག་ཞལ་བྱེ་སྟེ། བལྟས་
ཀྱང་སྟོན་ཐམས་ཅད་ནི་རང་གི་ཡིན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་
སེམས་ཅན་གྱི་ཡིན་པར་འདུག དེའི་གནད་ཀས་ཁི་དང་རྒྱལ་ཁ་ཐམས་ཅད་
ནི་གཞན་ལ་བྱིན། ཁྱོད་དང་བྱག་ཀ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་གི་ལེན་པ་འདི་མེན་
པ་གོ་རྒྱུ་མེད་གསུངས།

གཉིས་པ་དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་སྟེན་ངན་བྱང་ཚུབ་གྱི་
ལམ་དུ་བསྐྱར་བ་ནི། འཁྲལ་སྤང་སྟེ་བཞིར་བསྒྲོམ་པ་ཡི། སྟོང་ཉིད་སྤང་བ་སྤྲ་
ན་མེད། ཅིས་གསུངས་ཏེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྱི་ནང་སྟོད་བཅུད་
གྱི་གཞོད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རང་ལ་སྟུག་བསྐྱེད་གང་དང་གང་ཞིག་བྱང་
ཡང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྟུག་བསྐྱེད་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། རང་
གི་སེམས་ཉིད་བག་ཆགས་ཀྱིས་འཁྲལ་པའི་དབང་གིས་སྤང་བ་ཙམ་ཡིན་
པས། འདི་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད། འོན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་
ཏུ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ནི། ཟི་ལམ་དུ་མེས་ཆིག་པའམ། རྒྱས་འབྱེར་ནས་ཉམས་ཐག་
པ་ལྟར་མི་བདེན་པ་ལ་བདེན་པར་བརྒྱུད་བས་ཉེས་པ་ཡིན། དོན་དམ་པར་
ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིར་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པས། ལས་ཉོན་ནམ་སྟུག་བསྐྱེད་
དེའི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ན། དེ་དང་པོ་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱ་

མེད་པ་གང་ལས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པས། སྐྱེ་མེད་ཆོས་སྐྱེ་ཡིན། དང་པོ་མ་སྐྱེས་པ་
 ལ་མཐར་འགག་རྒྱ་ཡང་མེད་པས། འགག་མེད་ལོངས་སྐྱེ་ཡིན། སྐྱེ་བ་དང་
 འགག་པ་གཉིས་མེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཡང་མེད་པ་དེ་གནས་མེད་སྤྱུལ་
 སྐྱེ་ཡིན། དེ་ནམས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་པས། འཁྲུལ་
 རྣམ་ཉིད་སྐྱེ་བཞིན་བལྟ་བ་འདི། སྐྱེ་བཞི་ངོ་སྤྱོད་ཀྱི་གདམས་ངག་བྱ་བ་ཡིན་
 གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་གཞོན་བྱེད་འདིས་ད་ལྟ་བདག་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་
 ན་བདག་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སྤྱོད་བའི་སྐྱུལ་མ་བྱས་པས་ཀྱང་བཀའ་
 འིན་ཆེ་སྟེ། བདག་གི་སེམས་ལ་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་དང་བྲལ་ནས། ཆགས་
 སོགས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེས་པ་མ་ཆོར་བ་ལ་གཞོན་བྱེད་འདིས་སྤྲོད་པས། སྤྲོ་
 མའམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱུལ་པ་ཡིན་སྟུང་ཏུ་བསམ། ཡང་མཛེ་ནད་ལ་སོགས་
 པ་སྤྱུག་བསྐྱེད་དག་པོ་བྱུང་ན། སྤྱུག་བསྐྱེད་འདི་མེད་ན་བདག་ཆེ་འདིའི་
 ལྟོ་གོས་སམ་དག་འདུལ་གཉེན་སྤྱོད་ལྟ་བུའི་ཤོམ་ར་ལ་སོང་ནས། ཆོས་མི་
 འདྲན་པར་འདུག་པ་ལ། ནད་དང་གདོན་སོགས་འདིས་ཆོས་འདྲན་ཏུ་བཅུག་
 པས། འདི་སྤྲོ་མ་དཀོན་མཆོག་གི་ཕྱིན་ལས་ཡིན་སྟུང་ཏུ་བསམ། མདོར་ན་
 སྤྲོ་མ་ལ་བརྟེན་ནས། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བ་ལྟར། གཞོན་བྱེད་དམ་ནད་
 གདོན་སོགས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས། བདག་ལ་བྱང་ཚུབ་
 ཀྱི་སེམས་གཉིས་སྐྱེ་བར་འདུག་པས། འདི་དག་ནི་ངེས་པར་ཏུ་སྤྲོ་མའི་ཕྱིན་
 ལས་ཡིན་ནོ་སྟུང་ཏུ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བསམ་སོ། །

གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་བྱུང་པར་ཅན་བསགས་སྤྱང་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུན་ངན་
བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྐྱུར་བ་ནི། སྦྱོར་བ་བཞི་ལྷན་ཐབས་ཀྱི་མཆོག་ ཅེས་
གསུངས་ཏེ། དང་པོ་ཆོགས་བསགས་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། བདག་ལ་ནད་གདོན་
སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་བྱུང་ན། སྤྱག་བསྐྱེད་འདི་མེད་ན་དགའ་སྟེ་སྦྱམ་པའི་
བསམ་པ་འབྱུང་བས། དེའི་ཆེ་ན་ཁྱེད་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་འདོད་ཅིང་བདེ་བ་
འདོད་ན། བདེ་བའི་རྒྱ་ཆོགས་སོག་ཅིག་ཅེས་པའི་བརྟེན་ཀྱི་སྦྱམ་པར་
བྱས་ལ། སྤྱ་མ་དགོན་མཆོག་གི་མདུན་དུ་མཆོད་པ། དགེ་འདུན་གྱི་བསྟོན་
བཀུར། འབྱུང་པའི་གཏོར་མ་ལ་སོགས་པ། མདོར་ན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་
ཀྱི་སྒོ་ནས་ཅི་རུས་སྟ། ཆོགས་གསོག་པ་ལ་འབད་ནས། སྤྱབས་འགྲོ་དང་
སེམས་བསྐྱེད་བྱ་སྟེ། སྤྱ་མ་དགོན་མཆོག་ལ་མཚུལ་ཡང་སྤུལ་ལ། གསོལ་བ་
ཡང་དག་ཏུ་བཏབ་ནས། བདག་ན་བ་ལེགས་ན་ན་བར་བྱིན་གྱིས་བརྟུབ་ཏུ་
གསོལ། སོས་པ་ལེགས་ན་སོས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྟུབ་ཏུ་གསོལ། ཤི་བ་ལེགས་
ན་འཆི་བར་བྱིན་གྱིས་བརྟུབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་རེ་དོགས་འགོག་པའི་གསོལ་བ་
ཡང་གདབ་གོ།

སྦྱོར་བ་གཉིས་པ་སྤྲིག་པ་སྤྱང་བ་ནི། ཁྱེད་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་འདོད་ན་
སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྤྲིག་པ་སྤྱོད་ས་ཤིག་ཅེས་པའི་བརྟེན་ཀྱི་སྦྱམ་པར་བྱས་
ལ། སྤྱར་བྱས་ཀྱི་སྤྲིག་པ་ལ་འགྲོད་པ་དག་པོས་ཞེས་པ་ནི། རྣམ་པར་སྟན་
འབྱིན་པའི་སྟོབས་དང་། བྱིན་ཆད་སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་སྤྲིག་པ་མི་བྱེད་སྦྱམ་

པའི་ཉེས་པ་ལས་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པ་
 འགྲོ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཉེན་གྱི་སྒྲིབ་པ་
 དང་། སྒྲིབ་པ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་དང་། གཟུངས་སྒྲིབ་པ་ལྟར་པར་ཅན་སྒྲིབ་པ་ལ་
 སོགས་པ་གཉིད་པོ་ཀུན་ཏུ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པ་ཏེ། སྒྲིབ་པ་བཞི་འཛོམས་སྒྲིབ་པ་
 པ་བཤགས་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱའོ། །སྒྲིབ་པ་གསུམ་པ་གདོན་ལ་མཆོད་པ་
 བྱི། གཏོར་མ་ཡང་སྤུལ་ཏེ། གདོན་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 སྒྲིབ་པའི་གྲོགས་བྱེད་པས་བཀའ་བློན་ཆེ་བྱང་། ད་དུང་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྤྱད་པ་སྤུལ་བདག་ལ་སྒྲིབ་པར་མཛད་ཏུ་གསོལ་ཞེས་ཞེ་ཐག་པ་
 བས་གསོལ་བ་ཡང་གདབ་པོ། རྟེན་མི་རྣམས་ན་གཏོར་མ་ཙུ་བྱིན། བྱམས་
 པ་དང་སྒྲིབ་མེ་བསྐྱེད་པ་ལ། ངས་ཁྱོད་ལ་འཕྲུལ་དུ་ཡུན་དུ་གང་པན་པ་བྱ་
 ཡིས། ངའི་ཆོས་ཀྱི་བར་ཆད་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་བསྐྱོ་བ་ཡང་བྱའོ། །སྒྲིབ་པ་
 བཞི་པ་ཆོས་སྒྲིབ་པ་མཆོད་པ་ནི། ཆོས་སྒྲིབ་པ་གཏོར་མ་ཙུ་སྤུལ་ལ། ཆོས་
 ཀྱི་འགལ་ཁྱེན་ཞི་བ་དང་། མཐུན་ཁྱེན་འབྲུབ་པར་གསོལ་བ་ཡང་གདབ་
 པོ། ཁྱེན་ངན་སྒྲིབ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་སྤངས་པའི་བྱིན། འཕྲུལ་ལ་གང་
 ཐུབ་བསྐྱེད་དུ་སྤྱོད། ཞེས་གསུངས་ཏེ། བད་དང་གདོན་དང་དགའ་ལ་སོགས་
 པ། སྒྲིབ་པ་དུ་བྱང་ནས་རང་ལ་ན་ཆ་སོགས་ཀྱི་སྤྱད་པ་སྤུལ་དག་པོ་བྱང་
 པ་ན། འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ན་ང་གཅིག་སྤུལ་ཡིན་པར་འདི་ལྟ་བུའི་སྤྱད་
 པ་སྤུལ་བྱང་བ་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིད་པས། དེ་རྣམས་སྒྲིབ་མེ་མེ་སྤུལ་

དུ་ཡང་ཡང་བསམས་ལ། དེ་དག་གི་ནད་གདོན་སོགས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཐམས་
ཅད་བདག་ལ་ཚུར་ལུབས་ཀྱི་བསྐྱེལ་སྤྱོད་ཞིང་སྤྱང་བར་བྱས་པས་དེ་ནམས་
སྐྱུག་བསྐྱེལ་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡང་བསམ་མོ།

ཡང་གཞོན་བྱེད་འདིས་བདག་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སྤྱོད་བའི་
གྲོགས་བྱེད་པས། ལྷ་མ་ལྟར་དུ་བཀའ་ངེན་ཆེ་སྟམ་དུ་ཡང་བསམ་མོ། ཡང་
གཞན་ལུས་སེམས་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་ཅན་མཐོང་ན་ཡང་། དེ་མ་ཐག་དུ་
བདག་རང་ལ་ཚུར་སྤྱང་བའི་དམིགས་བ་ཅི་རུས་སུ་བྱ་ཞིང་། རང་ངམ་
གཞན་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་པའམ་ཞེ་སྤང་བྲག་པོ་ལྟ་བུར་སྐྱེས་པ་ན་
ཡང་། གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་འདུས་པར་གྱུར་ཅིག་
སྟམ་དུ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བསམ་མོ། ཁྱེན་ངན་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་སྐྱུར་བའི་
ཐབས་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རེ་དོགས་སམ་ཆགས་སྤང་གཉིས་འགོག་པ་ཡིན་
ལ། མཐར་ཐུག་རེ་དོགས་གཉིས་སམ་ཆགས་སྤང་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ལམ་
ལ་སྐྱེལ་ཡང་། ད་ལྟའི་དུས་ན།

དགྲ་གཉེན་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་བ་ནི། ཤིང་འཁྱུག་པོ་སྤོང་བ་
དང་འབྲའོ་ཞེས། སྤང་རི་ཐང་པས་གསུངས་སོ།

ཆེ་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་ངོམ་ནས་བསྟན་པ།

བཞི་པ་ཆེ་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་ངོམ་ནས་བསྟན་པ་ནི། མན་ངག་སྤྱིང་པོ་

མདོར་བསྡུས་པ། རྟོགས་ལྡན་དག་དང་སྦྱར་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པས།

དང་པོ་འཕེན་པའི་སྟོབས་ནི། ཏུས་ད་ནས་བཟུང་སྟེ། ཟླ་བ་འདི་
དང་། ལོ་འདི་དང་། མ་ཤིའི་བར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་ཀྱི་
བར་དུ། དབང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་དང་མི་འབྲལ་བར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲིའི་འཕེན་
པ་དྲག་པོ་ཡང་ཡང་བྱའོ།

གོམས་པའི་སྟོབས་ནི། ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་
པའི་དབང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སྦྱོང་བའོ།

དཀར་པོ་ས་བོན་ཀྱི་སྟོབས་ནི། དབང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སྦྱོང་བ་
དང་འཕེན་པའི་དོན་དུ། ཅི་རུས་པའི་ཕྱག་དང་སྦྱབས་འགྲོ་དང་། གསོལ་བ་
འདེབས་པ་དང་། སྒོན་ལམ་བྱ་བ་དང་། མཐུལ་འབྲལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་
ནས་ཆོགས་གསོག་པའོ།

སུན་འབྲིན་པའི་སྟོབས་ནི། བདག་གཅེས་འཛིན་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ནམ་
བྱུང་བ་ན། འདིས་ཆོ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྤྱད་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཆོགས་ལ་སྦྱར། ཆོ་
འདིར་ཡང་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་སྤྱིག་པ་དང་ཆོས་འདོད་པ་བཞིན་མ་བྱུང་བ་
ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་འཛིན་འདིས་བྱས་པ་ཡིན་སྟུང་དུ་བསམས་
ལ། བདག་གཅེས་འཛིན་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་རྒྱངས་ཀྱི་ཅི་རུས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ།

སྒོན་ལམ་ཀྱི་སྟོབས་ནི། དགེ་སྦྱོང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཤམ་དུ། ད་ནི་
སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ། དབང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སྦྱོང་བ་དང་མི་

འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག གྱེན་ངན་ཅི་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཆོས་འདིའི་གྲོགས་སུ་
 འཁྱེར་བར་གྱུར་ཅིག ཅེས་སྒྲོན་ལམ་གདབ་ཅིང་། སླ་མ་དགོན་མཆོག་དང་
 ཆོས་རྒྱུད་ལ་མཆོད་པ་དང་། གཏོར་མ་སྤུལ་ནས། དེ་ལྟར་འགྱུར་བར་མཛད་
 ཏུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་གདབ་པོ། རྟོགས་ལྡེ་པོ་འདི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་
 གཅིག་རྒྱ་རིལ་བའི་ཆོས་ཡིན་གསུངས་སོ། རེ་ན་ཆོས་འདིའི་ལྷགས་ཀྱིས་
 འདའ་ཁ་མའི་གདམས་ངག་ཅི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན། ཐེག་ཆེན་འཕྲོ་བའི་གདམས་
 ངག་ནི། རྟོགས་ལྡེ་ཉིད་ཡིན་སྟོང་ལམ་གཅེས། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་འདི་
 ལ་ཡང་ཡང་སྒྲུངས་པའི་གང་ཟག་དེ། ནམ་ཞིག་འཆི་ངེས་པའི་ནད་ཀྱིས་
 ཐེབས་པ་ན། དང་པོ་དཀར་པོ་ས་བོན་གྱི་རྟོགས་ཀྱི་ལག་ལེན་ནི། རང་ལ་ཡོད་
 པའི་དངོས་པོ་ཅ་ལག་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་སླ་མ་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་
 སོགས་པ་བསོད་ནམས་གང་ཆེ་སར་བཏང་ལ། དེ་ནམས་ལ་ཆགས་པ་དང་
 ཞེན་པ་མེད་པར་བྱ། དེ་ནས་གཉིས་པ་སྒྲོན་ལམ་གྱི་རྟོགས་ནི། སླ་མ་དགོན་
 མཆོག་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བ་དང་། ཅི་རུས་ཀྱིས་མཆོད་པ་འབྲལ་བ་དང་། ལྷིག་
 པ་བཤགས་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་རྒྱུ་ལྷི་རང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། སྐྱུ་ལྷ་ངན་ལས་མི་འདའ་
 བར་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་དང་། དགེ་རྩ་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་བསྐྱོ་བ་སྟེ། ཡན་
 ལག་བདུན་པ་ཅི་རུས་སུ་སྤུལ་ལ། བདག་བར་དོ་དང་། ཆེ་རབས་སྐྱེ་བ་བྱི་
 མ་ཐམས་ཅད་དུ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་

གཉིས་པོ་སྤྱོད་བར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། ཚས་འདི་བསྟན་པའི་སྒྲ་མ་
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་དང་མཇལ་བར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་
 གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་གདབ་ཅིང་དེ་ལྟར་སྟོན་ལམ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱའོ། །དེ་
 ནས་གསུམ་པ་སྟན་འབྱིན་པའི་སྟོབས་ནི། བདག་གཅེས་འདྲིན་གྱི་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་འདིས་དེ་སྤྲེལ་ཆོ་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལ་མ་སྟག་བར་དུ་ཡང་སྟག་བསྐྱལ་
 ཁོ་ན་སྤྱོད་དུ་བརྟག་ལ། ད་དུང་ཡང་བདག་འདྲིན་འདི་དང་མ་བྲལ་ན། རང་
 ལ་བདེ་བ་མི་སྟེར་བར་འདུག་ཅིང་། ད་ལྟ་ཡང་བདག་གི་ལྷས་ཤུགས་ལྷག་གི་སྤྱང་
 བོ་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་སྟོང་པོ་མེད་པ་འདི་ལ་གཅེས་པར་བབྱང་བ་
 བྱས་པས་ནད་གདོན་དང་གྲང་དྲོ། བཀྲེས་སྟོགས་ལ་སོགས་པ་སྟག་བསྐྱལ་
 དུ་མར་སྤྱོད་བར་འདུག་སྟེ། བརྟགས་ཤིང་དབྱད་ན་ལྷས་སེམས་གང་ལ་ཡང་
 བདག་ཏུ་བབྱང་བར་བྱ་རྒྱུའི་སྤྱིང་པོ་འཇམ་རང་བཞིན་མི་འདུག་སྟུང་དུ་ཤེས་
 པར་བྱས་ཏེ་བདག་འདྲིན་སྤངས་ལ་སྒོ་མཉམ་པ་བཞག་གོ།

དེ་ནས་བཞི་པ་འཕེན་པའི་སྟོབས་ནི། ངས་བར་དོ་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་
 གྱི་སེམས་གཉིས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྤྱོད་བར་བྱའོ་སྟུང་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་
 ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱའོ། །དེ་ནས་ལྷ་པ་གོམས་པའི་སྟོབས་ནི། ལྷར་གྱི་བྱང་ཆུབ་
 གྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་རང་གི་སྤྱོད་ཚུལ་དེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་དྲན་གསོས་
 པར་བྱེད་པའོ། །སྤྱོད་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱེད་ན་ནི། འཆི་ཁར་གཞོགས་གཡས་
 པ་འོག་ཏུ་གཟུགས་ལག་པ་གཡས་པ་ལ་འགྲམ་པ་བརྟེན་ཏེ། མཐེའུ་རྒྱུང་གིས་

སྣ་བྱག་གཡས་པ་བཀག་ལ། རླུང་སྣ་བྱག་གཡོན་ནས་རྒྱ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་
མ་ཆན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་ནམས་ལ་བྱམས་པ་
དང་སྙིང་རྩེ་སྣོན་དུ་འགོ་བའི་སྣོན་ནས། རླུང་པར་འགོ་བ་དང་ཚུར་འོང་བ་
ལ་བསྐྱོན་ནས། རང་གི་བདེ་དགེ་གཞན་མ་ཆན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
པར་གཏོང་བ་དང་། དེ་ནམས་ཀྱི་སྡིག་པ་དང་སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་རང་
ལ་ཚུར་ལེན་པའི་གཏོང་ལེན་གཉིས་པོ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྦྱང་ཞིང་། དེའི་
རྩིས་ལ་ཡང་། འཁོར་བ་དང་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ། སྦྱི་བ་དང་འཆི་བ་ལ་
སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མདོར་ན་རང་གི་སེམས་སྣང་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་སེམས་འདི་
ཉིད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཅིར་ཡང་མ་བྱུང་བ་ཡིན་པར་གཤེས་པ་བྱེད་པའི་ངང་ལ་སྒོས་
ཅིར་ཡང་མི་འཇིན་པར་མཉམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
གཉིས་པོ་དེ་སྤེལ་ཞིང་བསྐྱོམ་བཞིན་པའི་འཕྲོ་ལ་འཆི་རྒྱས་བར་བྱའོ། །འཆི་
ཁ་མའི་གདམས་ངག་ལ་སྦྱི་འུད་ཆེ་བ་མང་སྟེ། འདི་ལས་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་མེད་
གསུངས།

སྒོ་འབྱོངས་པའི་ཆད་བསྟན་པ།

ལྷ་པ་སྒོ་འབྱོངས་པའི་ཆད་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་ཀྱན་དགོས་པ་གཅིག་ཏུ་
འདུས། །ཞེས་གསུངས་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྦྱབས་འགོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་
ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ནི། བདག་འཇིན་འདི་ཉིད་

འདུལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡིན་པར་འདུག་པས། བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་
 བོར་མ་སོང་ན། ཆོས་གང་བྱས་ཆད་པལ་ཆེར་དོན་མེད་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་
 ཡིན། ཆོས་བྱས་ཆད་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་བོར་འགོ་ཡི་འདུག་ན། སློབ་སྦྱོང་
 རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པའི་རྟགས་ཡིན་ཞིང་། ཆོས་ཆོས་སུ་སོང་མ་སོང་གི་ཁྱད་པར་
 ཡང་འདི་ན་ཡོད་པ་ཡིན་པས། འདི་ཆོས་པ་སྤང་ལ་འཇལ་བའི་རྒྱ་མ་ལྟ་བུ་
 ཡིན་གསུང་། དཔང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བཟུང་། ཁྱེད་གསུངས་པ་ནི། གཞན་
 དག་ན་རེ། རོ་བོ་དེ་ཀུན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཡག་པོ་སྦྱེས་འདུག་ ཆོས་པ་བཟང་
 བོ་བྱ་བ་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། ཁྱེད་ཡང་གཞན་གྱི་མ་ཁྲེལ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་
 ཡང་དཔང་པོ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་གཙོ་ར་མི་བཟུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པལ་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མི་རྟོགས་པས། ཕྱི་སྦྱོང་ལམ་
 ལེགས་པ་སྣ་རེ་ཙམ་མཐོང་བས་ཀྱང་མགྲ་སྲིད་པ་ཡིན་པས་སོ། དེས་ན་རང་
 གི་སེམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་མ་ཁྲེལ་བ་དེ་དཔང་པོའི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་
 བ། སློབ་གཞུང་བོས་ལེགས་པར་བརྟགས་ཤིང་དབྱུད་པས། རང་ལ་རང་གིས་མ་
 ཁྲེལ་ན་སློབ་འཁྱོད་པའི་རྟགས་ཡིན་པས། གཉེན་པོ་སྦྱེད་ལ། རང་གི་སེམས་
 ལ་རང་གིས་མ་ཁྲེལ་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་རྒྱུན་དུ་
 བསྟེན། ཁྱེད་གསུངས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 གཉིས་ལ་སློབ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། ད་ཕྱིན་ཆད་ཆགས་སྤང་སྦྱེ་
 པའི་རྒྱུན་པར་ཅི་དང་ཅི་ཞིག་བྱུང་ཡང་། སློབ་སྦྱོང་གི་ལམ་དུ་ཁྱེད་བས་ཆོག་

གོ་སྒྲམ་པའི་སློལ་གདེང་ཚད་འཆོས་རྣམས་པ་ཞིག་བྱུང་ན། སློ་འབྱོངས་པའི་
ཚད་ཡིན་པས་རྒྱུ་འབྱོར་ཅི་བྱུང་ཡང་དེ་ལ་དགའ་བ་བསྒྲུབ་ནས། དེའི་
སློང་དུ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལེན་པ་ལ་ཉམས་ང་བ་མེད་པ་
དང་སློ་སྦྱངས་གི་ལམ་དུ་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཡིངས་ཀྱང་སྤུབ་ན་
འབྱོངས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དཔེར་ན། མི་རྟ་ཅལ་ཅན་དེ་ཡིངས་
ཀྱང་རྟ་ལས་མི་ལྟར་བ་ལྟར། མ་བརྟགས་པར་སློ་བྱུང་དུ་གཞོན་བྱེད་ལ་སོགས་
པ་ཆགས་སྤང་དག་པོ་སྦྱོ་བའི་རྒྱུ་འབྱོར་བྱུང་བ་ན། ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་ཐད་
ཀ་མི་སྦྱོ་བར། རྒྱུ་འབྱོར་དེ་ཉིད་སློ་སྦྱོང་གི་གྲོགས་སུ་ཁད་ཀྱིས་འགོ་ཡི་འདུག་
ན། སློ་འབྱོངས་པའི་ཚད་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་འཁྱུར་བ་ལ་འབད་ནས་བསྐྱབ་
པར་བྱའོ། །

འབྱོངས་པའི་ཚད་འདི་དག་ནི། སློ་སྦྱོང་རྒྱུ་ལ་སྦྱེས་པའི་རྟགས་
ཅམ་ཡིན་གྱི། སློ་འབྱོངས་ཟེར་ནས་ད་པན་ཚད་སྦྱང་མི་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ནི་
མ་ཡིན་པས། འབྱོངས་པའི་རྟགས་འདི་དག་བྱུང་ནས་ཀྱང་། ད་དུང་འབད་
ནས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སློ་སྦྱང་བར་བྱའོ། །

སློ་སྦྱོང་གི་དམ་ཆིག

དུག་པ་སློ་སྦྱོང་གི་དམ་ཆིག་བསྟན་པ་ནི། སྦྱི་དོན་གསུམ་ལ་རྟག་དུ་
བསྐྱབ། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱི་དོན་གསུམ་ནི། སློ་སྦྱོང་ཁས་སྤངས་དང་མི་

འགལ་བ། ཐོ་ཙོར་མ་ཤོར་བ། རྩྱགས་རེར་མ་ལྷུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ང་བྱང་
ལུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྒོ་སྤྱོད་ས་བ་ཡིན་ཟེར་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཕྱ་མོ་
ཐམས་ཅད་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་སོགས་སྤངས་ཏེ། བསམ་པ་སྒོ་སྤྱོད་དང་ལྡན་
པའི་སྒོ་ནས། སོ་སོ་ཐར་པ་ནས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བར་གྱི་སྒོམ་པ་གསུམ་པོའི་
བཅད་མཚམས། རང་གི་རི་ལྷར་ཁས་སྤངས་པའི་བསྐྱབ་པ་ནམས་མ་ཉམས་
པར་བསྐྱང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྒོ་སྤྱོད་ཐོ་ཙོར་མ་ཤོར་བ་བྱ་བ་ནི། བདག་རང་ཉིད་རྣམས་
པ་དང་ལྡན་པའམ་བདག་གཅེས་འཛིན་མེད་པར་གཞན་གྱིས་གོ་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་དུ། ཤིང་གཉན་པོ་གཙོད་པ་དང་། མཛེ་སོ་དང་མཉམ་དུ་འགྲོགས་པ་ལ་
སོགས་པ་ལྟ་བུ། ཐོ་ཙོར་སྤྱོད་པ་ནམས་སྤངས་ཏེ། དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་རུ་
སྒྲིང་དུ་བསྟན་པའི་སྒོལ་བཅུགས་པའི་བཀའ་གདམས་ཀྱི་ནམ་ཐར་དང་མི་
འགལ་པར་སྤྱོད་པ་རོ་སྟོག་བྱུབ་པ་དང་། ཕྱི་དང་ནང་མཚུངས་པའི་ཆོས་པ་
ཅིག་བྱའོ། །

གསུམ་པ་སྒོ་སྤྱོད་རྩྱགས་རེར་མ་ལྷུང་བ་བྱ་བ་ནི། མིའི་གཞོད་པ་ནི་
བཟོད་ལ། ལྟ་འབྲེའི་གཞོད་པ་ནི་མི་བཟོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཆེ་བ་ལ་གུས་ལ་
ཚུང་བ་ལ་བརྟམས་པ་དང་། རང་གི་གཉེན་ལ་བྱམས་ལ་དབྱ་ལ་ནི་སྤང་བ་ལ་
སོགས་པ་ལྟ་བུ་རྩྱགས་རེ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ལ། དབྱ་གཉེན་ཐམས་ཅད་
ལ་ཉེ་རིང་རྩྱགས་ལྷུང་མེད་པ་མཉམ་པར་གྱུར་བར་སྒོ་འབྱོངས་པ་ལ་བསྐྱབ་

བོ། །འདུན་པ་བསྐྱར་ལ་རང་སོར་གཞག་ཅིས་གསུངས་པ་ནི། བསམ་པ་སྤར་
རང་གཅིས་པར་འཛིན་པ་དེ། ད་བདག་པས་གཞན་གཅིས་པར་འཛིན་པ་ལ་
བསྐྱར་ལ། ལུས་ངག་གི་སྒྲིབ་པ་རང་གི་ཆོས་མཐུན་གྱི་གྲོགས་པོ་ནམས་དང་
འབྲ་བར་གསོ་ཐུབ་པ་བྱ་སྟེ། སློ་སྦྱང་ཐམས་ཅད་ཕྱི་མཛོད་ཆོད་ཆུང་ལ་ནང་
ཆོད་ཆེ་བ་གཅིག་བྱེད་དགོས་གསུངས་པས། གཞན་གྱིས་མ་ཆོར་བར་རང་གི་
རྒྱུད་སྒྲིན་པ་གཅིག་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱའོ། །ཡན་ལག་ཉམས་པ་བརྟེན་མི་བྱ། ཞེས་
གསུངས་པ་ནི། གང་ཟག་གཞན་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོན། འོན་པ་དང་ཞར་
བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་ལོག་ལྟ་ཅན་ནམ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་ལ་
སོགས་པའི་མི་སྟན་པའི་ཆོག་ནམས་མི་བརྟེན་པའོ། །གཞན་ཕྱོགས་གང་ཡང་
མི་བསམ་མོ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྦྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་
པར་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྒོར་ལྷགས་པ་ནམས་ལ་སྒྲོན་གྱི་ནམ་པ་མཐོང་བྱང་ན། ང་རང་
སྤང་བ་མ་དག་པ་ཡིན་གྱིས། ཁོ་ལ་དེ་དང་དེ་འབྲ་བའི་སྒྲོན་ཡོང་ཉན་མེད་
སྟམ་དུ་བསམས་ལ། རང་གིས་གཞན་གྱི་སྒྲོན་ལ་རྟོག་པའི་སློང་ན་པ་དེ་སྤོང་
བའམ་བསྒྲོག་པར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་གང་ཆེ་སྟོན་ལ་སྦྱང་། ཞེས་གསུངས་པ་
ནི། རང་རྒྱུད་ལ་ཉོད་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་སམ། ཞེ་སྤང་ངམ། ཕྱག་དོག་
གམ། སེར་སྤྲལ་སོགས་པ་གང་ཆེ་བ་ཡིན་པར་བརྟགས་ནས། གང་ཆེ་བ་དེའི་
གཉེན་པོར་སྦྱབས་འགྲོ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་དམ། སློ་སྦྱང་ལ་སོགས་པ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ནས། ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཉོད་ཐོག་མར་གདུལ་ལོ། །འབྲས་བུ་

རེ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སློབ་སྦྱང་
བྱས་པས། རང་ཉིད་ཆོ་འདིའི་རྟེན་བཀྱར་ལ་སོགས་པ་ལ་རེ་བ་དང་། རྩེ་བ་བྱི་
མ་ལ་ལྟ་མའི་བདེ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་རང་ཉིད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཕྲོ་བ་
པར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སློབ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་
བྱའོ། །དུག་ཅན་གྱི་ཟས་སྤང་། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དངོས་པོའི་ཆོས་རྣམས་
ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དང་། བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་རྣམ་
རྟོག་དང་འདྲེས་པའི་སྦྱབས་འགྲོ་དང་། སེམས་བསྐྱེད། བསྐྱོ་བའམ། སྤྱིན་
པ་གཏོང་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱང་བ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་
ནི། ཟས་དུག་དང་འདྲེས་པ་དང་འདྲ་བས་དེ་སྤང་བར་བྱའོ། །གཞུང་བཟང་
པོ་མ་བརྟེན། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། བ་ཙཱ་པོས་རང་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པ་ལ་
འཁོན་དུ་བབྱུང་ནས་འཁོན་འཛིན་དེ་ལས་དུས་ནམ་ཡང་མི་ལྡོག་པ་དེ་ལྟ་
བྱ་སྤང་བར་བྱ་བའོ། །ཤགས་ངན་མ་རྟོག་ཅེས་གསུངས་པ་ནི། གཞན་གྱིས་
ཆོག་ངན་སྤྲོས་པའི་ལན་དུ། གཞན་གྱི་སློལ་གཞོད་པ་འགྱུར་བའི་ཆོག་
ངན་པ་མི་སྤྲོ་ཞིང་། ཉེས་པ་བྱུང་ན་གཞན་ལ་འདིས་ལན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་
ལྟ་བུ་མི་སྤྲོ་བའོ། །འཕྲང་མ་སྦྱགས། (འཕྲང་བསྦྱག་སྤང་།) ཞེས་གསུངས་པ་
ནི། གཞན་གྱིས་རང་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པ་དེ་ཞེ་ལ་བཞག་ནས། གཞོད་པའི་
ལན་འཇལ་བའི་དུས་ཆོད་བྱང་ཙན་གཞོད་ལན་དེ་འཇལ་བསམ་པ་དེ་སྤང་
བར་བྱ་བའོ། །གནད་ལ་མི་དབབ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། མའི་སྦྱོན་གྱི་མཆང་

ནས་འབྱུང་བ་དང་། མི་མ་ཡིན་པ་སོགས་ལ་གསང་སྤགས་སྒྲིམ་པ་ལ་སོགས་
པའི་སྒོ་ནས་གཞན་གྱི་ལུས་དང་སེམས་ལ་གཞོན་པ་དྲག་པོ་འབྱུང་བའི་སྒྱུད་
ལམ་དེ་མི་བྱེད་པའོ། །མངོ་ཁལ་སྤངས་ལ་མ་འབྱོ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རང་ལ་
འབབ་པར་འགྱུར་པའི་ཉེས་པའམ་ཁག་ངན་པ་དེ། གཡོ་སྒྱུའི་སྒོ་ནས་གཞན་
ལ་ཕར་བསྐྱར་བ་ཁོང་སྒྱུན་ཅན་གྱི་སྒྱུད་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྤོང་པའོ། །མཁྱེགས་ཀྱི་ཅེ་
མ་རྟོན། ཅེས་གསུངས་པ་ནི། འོངས་སྒྱུད་ཐུན་མོང་པ་ལ་ཐབས་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་
སྒོ་ནས། བདག་གིས་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བསམ་སྒྱུར་ངན་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྤང་
བའོ། །ལྟོ་ལོག་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྤྱག་ལ་རང་ཉིད་བཟང་བར་འགྱུར་
བ་འདོད་ནས། སྤལ་ལ་གཞན་ལས་སམ་ཁ་རྩུང་ཟད་ལེན་པ་ལྟ་བུ་དང་། འདྲེ་
གདོན་ནམ། ཉན་ཞི་བར་འདོད་ནས་སྒོ་སྒྱུང་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ནི། བཀྲེས་ལྟགས་
ཞི་བའི་ཕྱིར་དུ་ཟ་མ་ཟ་བ་ལྟ་བུའི་ལྟོ་ཆོས་དང་འདྲ་བས་རང་འདོད་སྤང་བར་
བྱའོ། །ཁོན་གཅིག་གིས་སམ། ཁ་ཅིག་གིས་རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་ལ་སྒོ་སྒྱུང་
བྱེད་པ་འདི། འདྲེ་གདོན་གྱི་གཞོན་པ་ལ་སན་པའི་ཐབས་གཅིག་དུ་གོ་བ་འདྲ་
སྟེ། དེ་ཙུག་གམ། དེ་འདྲ་བྱེད་ན་ནད་གདོན་གྱི་གཉེན་པོ་ལ་སོན་བྱེད་པའམ་
གཏོར་ཆོས་བྱེད་པ་དང་ཁྱད་མེད་པ་དེས་ན། ཆོས་བྱ་བ་ཉོན་མོངས་པ་དང་
རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་འགོ་བ་གཅིག་ངས་པ་དུ་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས། ལྟ་
བུད་དུ་མི་དབབ། ཅེས་གསུངས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་ཀུན་གྱིས་རང་གི་ལྟ་
མ་མགྲུ་ནས། རང་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པ་ན། ལྟ་བུད་དུ་བབས་ཟེར་བ་ལྟར། སྒོ་

སློབ་གྲྭ་གི་སློབ་པ་ལ། ང་རྒྱལ་དང་སློབ་མེས་མེས་ཆེན་པོ་བྱས་ན། ཆོས་ཆོས་མིན་དུ་
 སོང་བ་ཡིན། སློབ་སྦྱོང་གིས་རང་གི་སེམས་རྒྱ་དང་འདུལ་དགོས་པ་ཡིན་པས། ང་
 རྒྱལ་གྱིས་རང་རྒྱ་དང་སྒྲིག་པར་རེད་པ་ན། ཆོས་གནད་དུ་མ་སོང་སྟེ། འབྲེས་ཤར་
 སློབ་པ་གཞོན་པ་ལ། སྤྱད་ལུབ་སློབ་སྦྱོང་བ་དང་འབྲེས་སྟེ། དེས་ན་སློབ་པ་ནད་
 ཐོག་དུ་བཏང་ཞིང་། བདག་གཅེས་འདྲིན་གྱི་སློབ་སྦྱངས་ལ། གཞན་ཀྱང་གོང་
 དུ་བསྐྱར་ལ་རང་ཉིད་བཟོ་གི་ཐ་མ་ལྟར་ཉམ་ཆུང་བར་བཟོ་གསུངས། སྦྱིད་
 གྱི་ཡན་ལག་དུ་སྒྲིག་མ་ཆོལ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རང་གི་ཉི་དུ་དང་གྲོགས་
 མཆེད་ལ་སོགས་པ་ཤི་ན། དེ་དག་གི་ཟས་ཞོར་དང་དཔེ་ཆ་ལ་སོགས་པ་ང་
 ལ་ཡོང་། ཡོན་བདག་ལ་ན་ཆ་དང་ཉི་ཆ་བྱུང་ན། ཆོགས་གསོག་ཡོང་། རང་
 དང་མཉམ་པོའི་སློབ་ཆེན་འབྲེས་ཤི་ན། ང་གཅིག་ཕུ་ལ་སྦྱོབ་སོང་ཡོང་། རང་
 གི་དགའ་ཤི་ན་གཞོན་པ་བྱེད་པ་མི་ཡོང་བས། ང་སློབ་ཆོས་སྒྲིམ་པ་ལྟ་བུ། རང་
 སྦྱིད་པའི་ཐབས་སྟ། གཞན་ལ་སྒྲིག་པོ་ཡོང་བར་འདོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་སློབ་པ་
 བ་ཐམས་ཅད་སྦྱང་ངོ་། །

སློབ་སྦྱོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པ།

བདུན་པ་སློབ་སྦྱོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པ་ནི། སློབ་སྦྱོང་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བར་
 འགྱུར་བའི་ཐབས་ལ་སློབ་པ་སྟེ། དེ་ལ། རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་གཅིག་གིས་
 བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སློབ་སྦྱོང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གང་ཟག་གིས་དཀོན་

མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བར་སྒྲིམ་པ་ནས། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་
 དང་། འཆི་བ་མི་ཉག་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས། སྒྲིམ་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ནལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་དང་། གཞན་ཡང་ཁ་ཏྲོན་དགེ་སྦྱོར། ཕྱག་
 དང་བསྐྱོར་བ། ཐ་ན་ཟས་དང་གོས་ལ་ལོངས་སྦྱོད་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་སེམས་
 ཅན་གཞན་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཀྱང་ཏུ་ཕན་པ་འཕྱར་བར་
 བསམ་པ་འབའ་ཞིག་གིས་བྱེད་པའོ། འོག་གཞོན་ཐམས་ཅད་གཅིག་གིས་
 བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་སྦྱོར་ཉམས་སུ་སྤངས་ཞིང་བསྒྲིམས་
 པར་བྱེད་པ་ན། སྐབས་འགར་རང་ལ་ན་ཆ་དང་འབྲེ་གཏོན་གྱིས་གཞོན་པ་
 དང་། མིས་སྤང་བ་དང་། རང་གི་ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་སོགས་ཤུགས་ཆེར་
 སོང་བ་ལ་སོགས་པ་བར་ཆད་བྱུང་ནས། སྒོ་སྦྱོངས་ཉན་མི་འདོད་པ་ལྟ་བུ་
 བྱུང་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་བདག་གི་ཉེས་པ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་
 བའི་སེམས་ཅན་ནི་མང་པོ་ཡོད་པས། དེ་རྣམས་སྤྱིར་རེ་རྗེ་སྤྲུམ་དུ་བསམས་
 བས། དེ་དག་གི་ཉེས་པ་དེ་རྣམས་བདག་གི་ཉེས་པ་འདི་ལ་འདུས་པར་སྦྱར་
 ཅིག་སྤྲུམ་དུ་བསམས་ཞིང་། གཏོང་ལེན་གྱི་དམིགས་པ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྒྲིམ་
 པར་བྱའོ། ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་བྱ་བ་གཉིས། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྤྱི་རྒྱུ་ཆོ་
 དེ་རིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཉམས་སུ་སྤངས་བ་དང་མི་འབྲལ་
 བར་བྱ་དགོས་སྤྲུམ་པའི་སྒོ་ཡི་འཕེན་པ་སྡོན་དུ་བཏང་ནས། ཉིན་མོ་ན་ཡང་
 དེ་བཞིན་དུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱུང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱིན་པར་བྱས་ལ། དགོང་

མོ་མར་ཉལ་བ་ན། དེ་རིང་ཉིན་པར་གྱི་སྦྱོང་པ་རྣམས་ལ་བརྟགས་ཏེ། བྱང་
 རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཉམས་སུ་སྤང་བ་དང་འགལ་བར་འདྲ་བྱང་འདུག་ན། བདག་
 འཛིན་ཆེ་བའི་ཉེས་པ་ལ་རྒྱ་བཟངས་ཏེ། བཤགས་པ་གང་མཆོམས་བྱ་
 ལ། ཕྱིས་དེ་ལྟ་བུ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་དམ་བཅའི་སློབ་སྦྱོང་། མ་དགའ་བ་ལྟ་
 བུ་འདུག་ན་དགའ་བ་བསྐྱེམས་ཏེ། ཕྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་དག་པར་
 བྱའོ་སྐྱམ་དུ་བསམ་མོ། །གཉིས་པོ་གང་བྱང་བཅོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 བློ། སློབ་སྦྱོང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐབས་ན། སྐབས་འགར་འཁོར་དང་ལོངས་
 སྦྱོང་ལ་སོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་བྱང་ན། དེས་མ་དྲེགས་པའམ་ང་
 རྒྱལ་མེད་པར། དེ་དག་སྦྱ་མའམ་མི་ལམ་མམ། མིག་འཕྲུལ་ལྟ་བུར་ཤེས་པ་
 དང་། གཞན་བཞན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་སུ་ཅི་འགྱུར་བྱ་
 བློ། སྐབས་འགར་ཤིན་ཏུ་རྒྱུད་དེ་རང་གི་འོག་ནས་འགྲོ་བ་ཆུ་ལས་གཞན་
 མེད་པར་ལྟ་བུ་བྱང་ན་ཡང་། དེ་ཡང་སྦྱ་མ་དང་། མི་ལམ། མིག་འཕྲུལ་ལྟ་
 བུར་ཤེས་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྒྱུད་པའམ་ཉམས་ང་བ་ཐམས་ཅད་བདག་རང་
 ཉིད་ལ་ཚུར་ལེན་པའི་དམིགས་པ་སྦྱོང་པའི་སློབ་སེམས་ཁྱུ་པ་མེད་པར་
 བྱའོ། །གཉིས་པོ་སློག་དང་བསྐྱོས་ལ་བསྐྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་བློ། འཁོར་བ་
 ཡི་སྦྱུག་བསྐྱུ་རིགས་ནས་དེ་ལས་ཐར་བ་འདོད་པའི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་
 པའི་བྱ་བ་ས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་
 ལ་སྤང་དོར་བྱ་བ་སོགས་ཆོས་སྤྱིའི་དམ་ཆོག་དང་། བྱང་པར་དུ་བྱམས་པ་

དང་སྒྲིང་རྩེ་སྒོན་དུ་འགོ་བའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་སེམས་
བསྐྱེད་ནས། དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སྒོ་སྒྲིང་གི་དམ་ཆོག་དེ། རྣམ་པ་གཉིས་
པོ་དེ་མེད་ན། འདི་ཕྱིར་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་གང་ཡང་མི་འབྱུང་བས། དམ་
ཆོག་དེ་གཉིས་སྟོག་ལས་ཀྱང་གཅིས་པར་བསྐྱུང་བའོ། །དཀའ་བ་གསུམ་ལ་
བསྐྱབ་པར་བྱ། །ཞིས་གསུངས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་སྦྱིས་པ་ན། དང་པོ་དྲན་པ་
དཀའ། བར་དུ་བརྟོག་པ་དཀའ། ཐ་མ་རྒྱན་ཆོད་དཀའ་བས། དང་པོ་ནམ་སྦྱིས་
པ་ན་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ལ། བར་དུ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས་སྤངས་
ལ། མཐར་ཕྱིས་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པར་བྱའོ། །རྒྱ་ཡི་གཙཱ་བོ་
རྣམ་གསུམ་སྤང་། །ཞིས་གསུངས་པ་ནི། ཆོས་སྐྱབ་པའི་རྒྱུད་གཙཱ་བོ་ཐོག་མར་
ཆོས་བསྟན་པའི་སྤྲ་མ་བཟང་པོ་དང་མཇལ་བ་དང་། རང་གི་སྒོ་ལས་སུ་རུང་
བས། ཆོས་ཐོས་བསམ་སྒོ་བ་གཉེར་རམ། སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན། གང་ཡིན་རུང་
ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་དང་། ཆོས་དེ་དང་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་དགོས་
བའི་མཐུན་ཁྱེན་ཐམས་ཅད་འདྲོམ་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་རང་ལ་ཆང་ན་དགའ་
བ་བསྒོམ་ཞིང་། གཞན་ལའང་དེ་གསུམ་ཆང་བར་སྟོན་ལམ་གདབ། རང་ལ་
དེ་གསུམ་མ་ཆང་ན། འདི་ག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ན་བདག་ལྟར་དུ་ཆོས་སྐྱབ་པའི་
རྒྱུད་གཙཱ་བོ་གསུམ་མ་ཆང་བས། ཆོས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་ནལ་མ་མ་བྱུང་བ་
མང་པོ་ཡོད་སྲིད་པས། དེ་རྣམས་རེ་ཞིག་སྒྲིང་རེ་རྩེ་སྒོན་དུ་བསམས་ལ། དེ་

རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་གསུམ་མ་ཆང་བའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་
ལ་སྤྲིན་ནས། དེ་དག་ལ་ཆོས་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་ཆོགས་གསུམ་ཆང་བར་གྱུར་ཅིག་
སྟམ་དུ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བསྐྱོམ་མོ། །

ཉམས་པ་མེད་པ་རྣམ་གསུམ་བསྟེན། ཁྱེས་གསུངས་པ་ནི། ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་མའི་མོས་གྲས་ལ་རག་ལས་པས། སྤྲོ་མའི་
མོས་གྲས་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སློབ་སྦྱོང་བ་ནི། ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་ཡི་ཆོས་ཀྱི་ཡང་སྟོང་ཡིན་པས། དེ་བསྐྱོམ་པ་ལ་སློབ་པ་ཉམས་པ་མེད་
པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱ་མོ་ཚུན་ཆད་མ་ཉམས་པར་བསྐྱང་
བའོ། །འབྲལ་མེད་གསུམ་དང་ལྡན་པ་བྱ། ཁྱེས་གསུངས་པ་ནི། རང་གི་ལུས་
ངག་ཡིད་གསུམ་ཀ་དགེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཡུལ་ལ་ཕྱོགས་
མེད་དག་ཏུ་སྦྱང་། ཁྱབ་དང་གཏིང་འབྱོངས་ཀྱན་ལ་གཅེས། ཁྱེས་གསུངས་
པ་ནི། ཡུལ་དགའ་མ་གཉིན། སེམས་ཅན་ནམ། སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཐམས་
ཅད་ལ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་སློབ་སྦྱོང་བ་དང་། སློབ་གང་ཤར་བ་ཐམས་ཅད་
ལ། སློབ་སྦྱོང་གིས་ཁྱབ་པར་བྱས་ནས། ཁ་ཆོག་ཙམ་མ་ཡིན་པར། གཏིང་ནས་
སློབ་འབྱོངས་བར་བྱེད་པའོ། །བཀོལ་བ་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་བསྐྱོམ། ཁྱེས་གསུངས་
པ་ནི། རང་གི་འགན་ལྷན་འདུག་པ་དང་། དེ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འགྲོགས་
པ་དང་། བར་གཞོད་པ་མ་བྱས་ཀྱང་ཚུར་གཞོད་པ་བྱེད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་
དབང་གིས་རང་གི་སྟོང་དུ་མི་སྦྱག་པ་ལ་སོགས་པ། གང་སྦྱེ་དཀའ་བ་གྱུར་

བ་དེ་ནམས་ལ་ལྷག་པར་དུ་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྩེ་བསྐྱོམ་ཞིང་། རང་གི་སྤྲ་མ་
 དང་ཕ་དང་མ་དང་། དགེ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གཉེན་པ་དེ་ནམས་ལ་
 གཞོད་པར་འགྱུར་བ་བྱུང་པར་དུ་སྤང་བར་བྱའོ། རྒྱུན་གཞན་དག་ལ་སྤྲོས་མི་
 བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཟས་དང་གོས་ལ་སོགས་པ་འདྲོམ་པ་དང་། མི་དང་
 མི་མ་ཡིན་གྱི་གཞོད་པ་མེད་པ་དང་། ཁམས་བཟང་བ་ལ་སོགས་པ་མཐུན་
 རྒྱུན་འདྲོམས་པ་ལ་མི་སྤྲོས་པར། མཐུན་རྒྱུན་མ་འདྲོམ་ན་མ་འདྲོམ་པ་དེ་
 ཉིད། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སྦྱོང་བའི་གྲོགས་སུ་ལེན་པའི་སྒོ་ནས་ལམ་
 དུ་བྱུང་བའོ། །ད་རེས་གཙོ་བོ་ཉམས་སུ་སྤང་། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྤང་ཆེ་
 ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལུས་རི་སྤྱིད་ཅིག་སྤངས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་དུ་སོང་
 འདུག་ད་རེས་ཀྱི་ཆེ་འདི་ལ། དོན་གྱི་གཙོ་བོ་གཅིག་སྐྱབ་དགོས་པར་འདུག་
 སྤྲམ་པས། ཆེ་འདིའི་དོན། ཆོས་སྐྱབ་པ་གཙོ་ཆེ། ཆོས་ལ་བཤད་སྐྱབ་གཉིས་
 ལས། སྐྱབ་པ་གཙོ་ཆེ། སྐྱབ་པ་གཞན་ལས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བ་གཙོ་
 ཆེ། དེའང་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས། སྦྱོང་པ་ལས། སྤང་མའི་མན་ངག་ལ་བཞེན་
 བས། བྱང་ཚུགས་སུ་སྦྱོང་བ་གཙོ་ཆེ། སྦྱོང་ལམ་གཞན་ལས་མལ་དུ་བསྐྱད་
 བས། སྦྱོང་བ་གཙོ་ཆེ། ཡུལ་ངན་པ་སྦྱོང་བ་བས། གཉེན་པོ་བསྐྱེད་པ་གཙོ་
 ཆེ་བས། གཙོ་བོ་དེ་ནམས་ཉམས་སུ་ལེན་པའོ། གོ་ལོག་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས་
 པ་ནི། གོ་ལོག་དུག་སྦྱོང་བ་སྤྱེ། ཆོས་སྐྱབ་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་མི་བཟོད་
 པར། དག་འདུལ་བ་དང་གཉེན་སྦྱོང་བ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་སྦྱད་བཟོད་པ་

ནི། བཟོད་པ་གོ་ལོག་གོ། ཁྲིམ་ཅན་དག་སྐྱབ་པ་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་
 མི་བྱེད་པར། ཆོ་འདིའི་དཔལ་འབྱོར་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་འདུན་པ་བྱེད་པ་
 ནི། འདུན་པ་གོ་ལོག་གོ། ཁྲིམ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས། ཁྲིམ་གྱི་རོ་
 མི་སྦྱང་བར། འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་མོ་ཅན་གཡང་སོགས་ཀྱིས་བདེ་བའི་རོ་སྦྱང་
 བ་ནི། རོ་སྦྱང་གོ་ལོག་གོ། སྤྱིག་པ་བྱེད་པ་ལ་སྦྱང་རྩི་མི་བསྒྲོམ་པར། ཁྲིམ་གྱི་
 སྦྱར་དུ་དཀའ་ཐུབ་བྱེད་པ་ལ་སྦྱང་རྩི་སྒྲོམ་པ་ནི། སྦྱང་རྩི་གོ་ལོག་གོ། རང་ལ་
 ལྟོས་པའི་མི་ཁྲིམ་ལ་མི་སྦྱོར་བར། ཆོ་འདིའི་དཔལ་འབྱོར་ཆེ་བའི་ཐབས་ལ་
 སྦྱོར་བ་ནི། གཉེན་སེམས་གོ་ལོག་གོ། འཁོར་འདས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་དགེ་བ་ལ་
 དགའ་བ་མི་སྒྲོམ་པར་དགའ་ལ་སྐྱབ་བསུལ་བྱུང་ན་དགའ་བ་སྒྲོམ་པ་ནི། རྩིས་
 སུ་ཡི་རངས་གོ་ལོག་སྟེ། གོ་ལོག་དུག་པོ་སྤངས་ནས། མ་ལོག་པ་དུག་ཉམས་
 སུ་སྤང་རོ། རེས་འཛོག་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སློབ་སྦྱོང་པའི་ཆོ་ན་ཁྲིམ་
 ལ་ངེས་ཤེས་མ་སྐྱེས་པས། སློབ་སྦྱོང་རེས་བྱས་རེས་མི་བྱེད་པ་སྤངས་ནས། ཅེ་
 གཅིག་ཏུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་སློབ་སྦྱོང་བའོ། རྟོལ་ཆོད་དུ་སྦྱང་། ཞེས་གསུངས་
 པ་ནི། སློབ་སྦྱོང་པའི་ཆོ་ན་གཞན་མི་བསམ་པར་སློབ་སྦྱོང་ཉིད་ལ་སློབ་ཉིད་ལ་སློ་
 ལིངས་གྱི་བསྐྱར་ནས། ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྦྱོང་བའོ། བརྟག་དབྱེད་གཉིས་ཀྱིས་
 ཐར་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སློབ་སྦྱོང་གི་སྐབས་ལ་རང་རྒྱུད་ལ་ཉོན་
 མོངས་པ་ཆགས་སོགས་གང་ཤས་ཆེ་ཡིན་པར་བརྟགས་ནས། དེ་ཉིད་འབད་
 པ་དུག་པོའི་སྒྲོ་ནས་ཅི་རུས་སུ་སྤངས་བའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་ཏེ། སྐབས་འགར་

སྤོངས་ཟིན་པ་སྐྱམ་བྱུང་ན་དེ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ལ་བསྟེན་
པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས། ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་བརྟགས་ཏེ། སྐྱེས་
ན་ཡང་གཉེན་པོས་སྤངས་ཤིང་། དེ་མི་སྐྱེ་བ་འགྱུར་བའི་བར་དུ་འབད་པ་
བྱའོ། །ཡུས་མ་བསྒོམ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ས་རོལ་པོ་ལ་བདག་གིས་དྲིན་
ཡོད་པའི་ཡུས་དང་། རང་གིས་ཆོས་ཡུན་རིང་ལ་དོས་དྲག་པའམ་ཚོལ་བ་
དྲག་པོ་བྱས་པ་དང་། མཁས་པ་དང་བཙུན་པ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུས་མི་
བྱེད་པ་སྟེ། བདག་པས་གཞན་གཅིས་བསྒོམ་པ་ལ་ཡུས་བྱས་མེད་པས་སོ། །མི་
ལ་རེ་མ་ཆེ། ལྟ་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ། བྱ་བ་རུ་སྦྱང་པ་སྟེ་འབྲོམ་སྟོན་པའི་བཀའ་
ཡིན་གསུངས། ཀོ་ལོང་མ་སྟོམ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། བདག་ལ་གཞན་གྱིས། མི་
མང་སར་སྐྱེ་པ་བ་པའང་མཆང་འབྱུང་པ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ན་དེ་ལ་ལན་མི་བྱ་
ཞིང་། ཀོ་ལོང་མི་བྱའོ། །ད་ལྟ་འོ་སྟོལ་ཆོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བདག་འཛིན་
གྱི་གཉེན་པོར་མ་སོང་བས། བཟོད་སྟན་ཤུབས་རྒྱུང་། ཀོ་ལོང་གཙང་བཙན་
པས་དམ་པར་འདུག་སྟེ། དེས་ཆོས་ཀྱི་གོ་མི་ཆོད་པས། ཆོས་བདག་འཛིན་
གྱི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བ་གཅིག་དགོས་གསུངས། ཡུད་ཅམ་པ་མི་བྱ། ཞེས་
གསུངས་པ་ནི། བཟང་ངན་རྒྱུང་ཟད་ལ་དགའ་མི་དགའི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་པ་
དེ། གྲོགས་ལ་གཟན་པ་ཡིན་པས་མི་བྱའོ། །འོར་ཆེ་མ་འདོད། ཅེས་གསུངས་
པ་ནི། གཞན་ལ་སན་རྒྱུང་ཟད་བརྟགས་པའམ། ཆོས་རྒྱུང་ཟད་བྱས་པ་ལ་ཆོག་
གི་གཏང་རག་དང་། གྲགས་པའང་སྟན་པ་ལ་རེ་བ་མེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་

ན་མི་ཆེ་ཤིང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་པོ། མཉམ་རྒྱུས་གཉིས་ཀྱི་སློབ་ནས་ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས། འབྱོར་ས་པའི་གདེང་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱའོ། སྒྲིགས་མ་ལུ་བོ་བདོ་བ་འདི། བྱང་ཆུབ་ལམ་དུ་སྦྱར་བ་ཡིན། མན་ངག་བདུད་ཅིའི་སྒྲིང་པོ་འདི། ཀུན་མཁེད་སྤྱི་བ་ནས་བརྒྱུད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དུས་ཀྱི་སྒྲིགས་མ་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་སྒྲིགས་མ་དང་། ཆོ་ཡི་སྒྲིགས་མ་དང་། ཉེན་མོངས་པའི་སྒྲིགས་མ་དང་། ལྷ་བའི་སྒྲིགས་མ་སྟེ། སྒྲིགས་མ་ལུ་བདོ་བའི་དུས་འདིར། བདེ་བའི་རྒྱུན་ནི་ཤིན་ཏུ་ཉུང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་ཀྱི་འཆོ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་བས། རྒྱུན་ཅན་ཀྱི་རུ་འཛིངས་པ་ན། དེ་ཉིད་སློབ་སྦྱོང་གི་གྲོགས་སུ་འགོ་བར་བྱས་ནས། སློབ་སྦྱོང་བསྒྲོམས་པར་བྱས་པས། རྒྱུན་ཅན་དི་ཙམ་མང་ཞིང་འགོ་ཡང་། དགེ་སྦྱོར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས། དུག་ཐམས་ཅད་སྤྲོད་དུ་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་བདུད་ཅི་ལྟ་བུ། སྤྲོ་མ་གསེར་སྤྱིང་པའི་མན་ངག་འདི། མན་ངག་གཞན་ཀྱང་ལས་ཁུངས་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ཀྱི་སློབ་ནས་སློབ་ལེགས་པ་སྦྱོང་ཤེས་ན། གོང་ཁྱེར་སྦྱིད་པའི་འབྱུང་གནས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་། སློབ་སྦྱོང་སྒྲོམ་པའི་ལུས་འདི་ཉིད་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། རང་དང་གཞན་ཀྱི་འཁོར་འདས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ལུས་འདི་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བྲིས་ནས། སེམས་དང་ཆོས་གཉིས་འབྲེས་ངེས་པར་ཞིག་ལེགས་པར་སློབ་སྦྱངས་ན། རིང་པོ་མི་ཐོགས་

པར། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོགས་པ་ཐོབ་པ་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤོན་སྤྱོད་ལས་ཀྱི་འཕྲོ་སད་པས། རང་གི་ཚོས་པ་
མང་བའི་རྒྱུ། སྤྱུག་བསྐྱལ་གཏམ་ངན་བྱུང་བསད་ནས། བདག་འཛིན་
འདུལ་བའི་གདམས་ངག་ཞུས། །ད་ནི་ཤི་ཡང་མི་འགྲོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་འཆད་ཁ་བས། སྤྱུགས་ལེགས་པར་
སྤྱངས་པས། བདག་པས་གཞན་གཅེས་གྱི་སྤྱུགས། རང་འདོད་ཀྱི་འཁྲི་བ་
གཏན་ནས་མེད་པ་སྦྱེས་པས། གདེང་ཐོབ་པའི་གསུང་ཡིན་ནོ། །

གྲགས་པའི་མཚན་ཅན་ཆོས་རྒྱུད་བཀའ་རྒྱུ་ལས། ལེགས་པར་
རྟེན་པའི་སྤྱོད་རྒྱུ་རིན་ཆེན་གཏེར། །དད་ལྡན་སློབ་མས་བསྐྱུལ་ནས་ཕྱེ་བའི་
མཐུས། །འགྲོ་ཀྱན་བྱང་ཆུབ་སེམས་གཉིས་འབྱོངས་པར་ཤོག །

སློབ་སྤྱོད་དོན་བདུན་མའི་སྤྱོད་རྒྱུ་གྱི་ཆོག་རྣམས། ཡི་གེ་ཉུང་བའི་སློབ་ནས་
བཀོལ་བ་འདི། ཐེག་པ་མཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར་པ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། ཡང་དང་
ཡང་དུ་བསྐྱུལ་ནས། བཅུན་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། དཔེན་གནས་དཔུལ་ཆུང་ཆོས་རྫོང་དུ་
སྤྱར་བའོ། །བྱ་ཤྱོ། །ཞེས་པ་འདི་བྲིད་མཁན་ནི་མཁན་མིང་པ་རྒྱན་བྱ་དགའ་དབང་
ཕྱག་གིས་སོ། །

༦༡། ལམ་གྱི་སྟོན་འགྲོ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཡིག་ཆུང་ཉིན་ མོའི་སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

(བར་བཞུགས་བཅད་ཚོམ་སྒྲིག་པས་བསྒྲན།)

ཕྱི་ལྷ་མ་དང་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ།

ནམ་འབྲེན་སྟོང་ལས་ལྷག་པའི་ཕྱགས་བསྐྱེད་གིས། །
གདུལ་བྱའི་མཁའ་དབྱིངས་མཆན་དཔེའི་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱས། །
གསུང་གི་འོད་སྟོང་འཕྲོ་བས་སྒྲིགས་སུན་སེལ། །
སྟོན་མཆོག་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །

ངག་གི་དབང་ཕྱག་ཏུར་སྒྲིག་འཆང་བའི་ཚུལ། །
མཁས་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་ཕྱབ་བསྟན་འཛིན་པ་ལ། །
རྒྱལ་མཆན་ཏྲོག་ལྷར་བསྟན་འགྲོའི་དབྱང་གཉིན་མཆོག །
ནམ་འབྲེན་བཀའ་ངིན་ཅན་ཞབས་རྟག་ཏུ་མཆོད། །

ངེས་འབྱུང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྤོང་གིས། །

ཡང་དག་ལམ་ལ་འཇུག་འདོད་དང་བཅོན་ཅན། །

དང་པོའི་ལས་ཅན་འགའ་ལ་ཕན་སྐྱེ་གིས། །

སློབ་སྦྱང་སྡོམ་འགྲོའི་འཇུག་ཚུལ་ཉུང་གསལ་འབྲི། །

དེ་ཡང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ།

སྡོམ་འགྲོ་སློབ་སྦྱང་གི་རིམ་པ།

སྡོམ་འགྲོ་སློབ་སྦྱང་ཐུན་མོང་བ།

དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བའི་ཚུལ་ལ་བསམ་པ།

ལམ་གྱི་སྡོམ་འགྲོ་སློབ་སྦྱང་གི་རིམ་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དངོས་གཞི་ལམ་གྱི་
ཉམས་ལེན་དངོས་ལ་འཇུག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྡོམ་འགྲོ་སློབ་སྦྱང་
ཐུན་མོང་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་འཇུག་པ་འོ། །དང་པོ་
ལ་བཞི་སྟེ། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་ཚུལ་ལ་བསམ་པ་དང་། འཆི་བ་མི་རྟག་
པའི་ཚུལ་ལ་བསམ་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བསམ་པ། འཁོར་བའི་ཉེས་
དམིགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བསམ་པ་འོ། །

དང་པོ་ནི། སྤོང་པོ་བཏོད་པའི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་

གྱིས། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ལས་ལོག་པ་ཡང་རྟེན་པར་དཀའ། མིར་གྱུར་པ་ཡང་
རྟེན་པར་དཀའ། དལ་བ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ཡང་རྟེན་པར་དཀའ། སངས་
རྒྱུ་འབྱུང་བ་ཡང་རྟེན་པར་དཀའ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྤྱོད་འདུག་
ལས། དལ་འབྱོར་འདི་ནི་རྟེན་པར་གྱིན་ཏུ་དཀའ། སྦྱིས་བུའི་དོན་སྦྱབ་ཐོབ་
པར་གྱུར་པ་ལ། གཤམ་ཏེ་འདི་ལ་ཕན་པར་མ་བསྐྱབ་ན། བྱིས་ནི་ཡང་དག་
འབྱོར་པར་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དམ་པའི་ཆོས་སྦྱབ་ཏུ་བྱུང་
བའི་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ཉིན་རྟེན་དཀའ་བའི་ཚུལ་འདི་བསམ་པར་བྱ་བ་
ལ་བཞི་ཉེ། རོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྟེན་དཀའ་བ་དང་། རྒྱུའི་སྒོ་ནས་རྟེན་དཀའ་
བ་དང་། དཔེའི་སྒོ་ནས་རྟེན་དཀའ་བ་དང་། གངས་གྱི་སྒོ་ནས་རྟེན་པར་
དཀའ་བ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་ཆོས་སྦྱབ་པའི་འགཤམ་རྒྱུན་ལ་མི་
ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་དེ། དམུལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགོ་དང་། ལྷ་ལྷོ་ཆེ་
རིང་ལྷ་དང་ནི། འོག་ལྷ་སངས་རྒྱུས་གྱིས་སྒྲོངས་པ། སྒྲུགས་པ་འདི་དག་
མི་ཁོམ་བརྒྱད། ཅིས་པ་ལྟར། དེ་ཡང་དམུལ་བར་སྦྱིས་ན་ཆ་གང་གི་སྦྱག་
བསྐྱལ་གྱིན་ཏུ་དག་པོར་ཐོང་བས་ཆོས་བྱེད་དུ་མི་ཁོམ། ཡི་དྲགས་སུ་སྦྱིས་
ན་བགེས་སྒྲོམ་གྱི་སྦྱག་བསྐྱལ་གྱིས་ཆོས་བྱེད་དུ་མི་ཁོམ། དུད་འགོར་སྦྱིས་
ན་སྤྱན་རྒྱུངས་བཀོལ་སྤྱོད་གྱི་སྦྱག་བསྐྱལ་གྱིས་ཆོས་བྱེད་དུ་མི་ཁོམ། ལྷ་ལྷོ་
ཉེ་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་སྦྱིས་ན། མ་བག་མ་ལེན་པ་སོགས་ལོག་པའི་ཆོས་
ལ་སྤྱོད་ཅིང་། ཆོས་སྒོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་འཕྲད་པ་མེད་པ་

སོགས་ཀྱིས་ཆོས་བྱེད་དུ་མི་ཁོམ། ལྷ་ཆོ་རིང་པོར་སྐྱེས་ན་ཆོས་ལ་སེམས་པའི་
 འདུ་ཤེས་མེད་པས་ཆོས་བྱེད་དུ་མི་ཁོམ། དགེ་སྤྱིག་གི་ལས་དང་། བདེ་སྤྱིག་
 གི་འབྲས་བུ་མེད་པར་ལྷ་བའི་ལོག་ལྷ་ཅན་དུ་སྐྱེས་ན། སེམས་རྒྱུད་ལོག་ལྷས་
 བཅོམ་པས་ཆོས་བྱེད་དུ་མི་ཁོམ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོངས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་
 མི་བྱོན་པའི་ཐུན་པའི་བསྐྱལ་པར་སྐྱེས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མེད་པས་
 ཆོས་བྱེད་དུ་མི་ཁོམ། དག་དང་སེམས་སྐྱག་པར་སྐྱེས་ན། དག་དང་སེམས་
 ལས་སུ་མི་རུང་བར་གྱུར་པས་ཆོས་བྱེད་དུ་མི་ཁོམ། དེ་ལྟར་ན། ང་ཆོ་ནི་ད་
 ལྷ་ཆོས་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྒྱུན་མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱུད་ལས་ཐར་ཏེ་དལ་
 བ་བརྒྱུད་ཆང་བས་ན། ཆོས་བསྐྱབ་པ་ལ་དལ་བ་ཞེས་བྲ། ཡང་ཆོས་བསྐྱབ་
 པའི་མཐུན་རྒྱུན་ལ་རང་འབྱོར་ལྟ་དང་། གཞན་འབྱོར་ལྟ་སྟེ་བཅུ་ལས། དང་
 བོ་མཐུན་རྒྱུན་རང་རྒྱུད་ནས་གཙོ་བོར་ཆང་དགོས་པའི་རང་འབྱོར་ལྟ་ནི། མི་
 གྱུར་དབུས་སྐྱེས་དབང་པོ་ཆང་། །ལས་མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དད། །ཅིས་
 པ་ལྟར། ད་ལྷ་རང་ཉིད་མི་ལུས་ཐོབ་ལ་ལུས་རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་འབྱོར་བ་
 ཆང་། ཆོས་དར་བའི་ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་པས་ཡུལ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་འབྱོར་
 བ་ཆང་། མིག་སོགས་དབང་པོ་ཆང་བས་དབང་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱོར་པ་
 ཆང་། ས་དང་མ་བསད་པ་སོགས་མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་བྱས་པ་ལྷ་བུའི་ལས་
 ཀྱི་མཐའ་མ་ལོག་པས་བསམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་འབྱོར་པ་ཆང་། དད་པ་སྐྱེ་
 བའི་གནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་དད་པ་རྟེན་པས་རང་རྒྱུད་དད་པའི་

འབྱོར་བ་ཆང་བའོ། །

གཉིས་པ་མཐུན་ཆེན་གཞན་ཡུལ་གྱི་རྒྱུད་ནས་གཙོ་བོར་
ཆང་དགོས་པའི་གཞན་འབྱོར་ལྔ་ནི། སངས་རྒྱས་བྱོན་དང་དེས་ཆོས་
གསུངས། །བསྟན་པ་གནས་དང་དེའི་རྗེས་འཇུག་གཞན་ཕྱིར་སྤྲོད་ནི་བཅེ་
བའོ། །ཞེས་པ་ལྟར། ད་ལྟའི་བསྐྱལ་པ་འདིར་སངས་རྒྱས་ཤུག་སྤྱབ་པ་འཛིག་
རྟེན་དུ་བྱོན་པས་སྟོན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་འབྱོར་བ་ཆང་། སངས་རྒྱས་དེ་
ཡིས་ཆོས་གསུངས་པས་དམ་པའི་ཆོས་གྱི་འབྱོར་བ་ཆང་། ཆོས་སངས་རྒྱས་
གྱི་བསྟན་པ་དེང་སང་གནས་ཡོད་པས་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་འབྱོར་བ་
ཆང་། རང་ཉིད་ཀྱང་བསྟན་པའི་ཆོས་སྟོན་ལ་ཞུགས་སྤྱབ་པས་རང་གི་སྐལ་པའི་
འབྱོར་བ་ཆང་། གཞན་སྟུག་བསྐལ་ལས་སྐྱབས་པའི་ཕྱིར་སྤྲོད་བཅེ་བའི་དགོ་
བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་སྤྱགས་རྗེས་ཟིན་པས་གོགས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་འབྱོར་བ་
ཡང་ཆང་བའོ། །དེ་ལྟར་ན། དལ་བ་བརྒྱད་དང་། འབྱོར་བ་བཅུ་གྲེ་ཆོས་བཙོ་
བརྒྱད་ཆང་བའི་ལུས་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་ངོ་བོའི་སྟོན་རྟེན་དཀའ་བའི་
ཚུལ་དང་།

གཉིས་པ་རྒྱུད་སྟོན་རྟེན་དཀའ་བ་ནི། དབྱ་མ་འཇུག་པ་
ལས། མངོན་མཐོའི་རྒྱ་ནི་ཚུལ་བྱིམས་ལས་གཞན་མེད། །ཅིས་དང་། མངོད་
ལས། མཐོ་རིས་དོན་དུ་ཚུལ་བྱིམས་དང་། ཞེས་པ་ལྟར་ཆོས་སྤྱབ་ཏུ་བྱུང་བའི་
ལྟ་དང་མའི་ལུས་ཐོབ་པ་ལ། རྒྱ་ཆེ་འདི་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། དགོ་ཚུལ་སྟོང་གི་

སྒྲིམ་པ་རྣམས་པར་དག་པ་རེ་རི་སྤྱི་དེ་འཆོ་བའི་བར་ངེས་པར་བསྐྱེད་སྤྱོད་གོས་
པ་དང་། གསོ་སྦྱོང་འདོད་སྦྱོང་ལྟ་ལྟས་ཡིད་འོང་བ། རྒྱེས་པ་བྱུང་མེད་དག་
ལ་ལྟག་པར་གཅིག་ཞེས་པ་ལྟར། ཐ་ན་བྱིས་པ་པོ་མོས་ཉ་སྟོང་ཆོས་བརྒྱུད་ལྟ་
བུའི་ཆོས་བཟང་རྣམས་སྟུ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་གཞིར་
བཟུང་གིས་བསྟེན་གནས་སམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསོ་སྦྱོང་གི་སྒྲིམ་པ་ཡང་
ཡང་གྲངས་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལྟས་ན་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ལྟ་མའི་
ལྟས་རྟེན་བཟང་པོ་ཅི་རིགས་ཐོབ་པར་གསུངས་པས། དལ་འབྱོར་ཆོས་ལྟན་
ཀྱི་ལྟས་རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཆོགས་དེ་རྣམས་རང་དགར་འཛོམ་
དཀའ་བའི་ཚུལ་དང་། གསུམ་པ་དཔེ་ཡི་སྒོ་ནས་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ནི། སྦྱོང་
འབྱུག་ལས། རྒྱ་མཆོ་ཆེར་གཡེང་གཉའ་ཤིང་གི། སྤྱུ་གར་རུས་སྤལ་མགིན་
རྒྱུད་ལྟར། དེ་ཉིད་བྱིར་ན་བཅོམ་ལྟན་གྱིས། མི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཐོབ་དཀའ་
གསུངས། ཞེས་བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་གི་དཔེའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་
ཡང་སྟོང་གསུམ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྱོན་དང་མཉམ་པའི་རྒྱ་མཆོ་
ཆེན་པོ་གཅིག་གི་ཁར། རྒྱུད་གིས་ཕྱོགས་ཀྱན་དུ་བསྦྱོད་དེ་རྣམས་པར་གཡེང་
བའི་གཉའ་ཤིང་འདོམས་གང་ཅམ་གྱི་དཀྱིལ་དུ་བྱ་གཡོད་པ་དང་། རྒྱ་མཆོ་
དེའི་གཉིང་རུས་ན། མིག་མེད་པའི་རུས་སྤལ་ཞར་བ་གཅིག་ཡོད་པ་ལ། དེས་
ལོ་བརྒྱ་རེ་རྒྱུགས་པ་ན། རྒྱ་མཆོའི་ཁར་མགོ་བོ་འབྱར་ཅམ་རེ་བྱས་པ་དང་
མཉམ་དུ་ཁོའི་མགིན་པ་གཉའ་ཤིང་གི་སྤྱུ་གའི་ནང་དུ་རྒྱུད་པར་དཀའ་བའི་

དཔེ་ལས་ཀྱང་། ཏུད་འགྲོ་སོགས་ངན་སོང་བའི་ལུས་རྟེན་འཕོས་ཏེ་ཆོས་ལྡན་གྱི་མི་ལུས་རྟེན་པར་དཀའ་བ་སོགས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མདོ་ལས། མིའི་ལུས་རྟེན་རྟེན་དཀའ་བའི་དཔེ་ཏུ་མར་གསུངས་པའི་ཚུལ་དང་།

བཞི་པ་གྲངས་གྱི་སྒོན་ནས་རྟེན་དཀའ་བ་ནི། མདོ་ལས། མཐོ་རིས་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་ནི། སེན་མོའི་སྤང་གི་རྩལ་དང་མཚུངས་པ་དང་། ངན་སོང་ཏུ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་ནི། ས་ཆེན་པོའི་རྩལ་དང་མཚུངས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དཔྱལ་བ་པའི་སེམས་ཅན་ནི་ས་ཆེན་པོའི་རྩལ་ཙམ་མོ། ཡི་དྲགས་ནི་ཁ་བ་དང་བྱ་ཡུག་འཁྱབ་པ་བཞིན་ཅོ། ཏུད་འགྲོ་ནི་ཆང་འགག་གི་སྤང་མ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། འགྲོ་བ་རིགས་རྩལ་སོ་སོའི་ལུས་དངོས་སུ་མ་ཐོབ་པའི་བར་དོའི་སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་ཆད་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ཅིང་། ལུས་རྟེན་ཐོབ་པ་ལ་མཐོ་རིས་ལྷ་མིའི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པ་དེ་རི་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བའི་ཚུལ་ཡང་། ཡུལ་ཕྱོགས་དང་། ཁྲོང་ཆོ་དང་། ཏུད་ཆང་གཅིག་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་མི་དང་། གཞན་ཏུད་འགྲོ་རྟ་བོང་དང་། ར་ལུག་བ་སྤང་། བྱི་པག་རི་དྲགས། བྱ་དང་བྱེལ། འབྲ་སྲིན་འབྲ་མིན་སོགས་ཀྱི་གྲངས་དང་བསྐྱར་ན། སྤྱི་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ལྡན་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ་པ་དེ་དགོན་པའི་ཚུལ་རྣམས་སེམས་པར་བྱས་ཏེ། དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་བར་སྒོམ་པར་བྱའོ། །

འཆི་བ་མི་རྟག་པའི་ཚུལ་ལ་བསམ་པ

གཉིས་པ་འཆི་བ་མི་རྟག་པའི་ཚུལ་ལ་བསམ་པ་ནི། འདི་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་གོས་གནས་ཡོ་སོགས་ཆེད་དུ་གཉེར་བའི་བྱ་གཞག་ཁོ་ན་ལ་གཡེང་མ་ཤོར་བ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དཔྱད་ཏེ། འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བ་བྱི་མ་པན་ཆད་ཀྱི་ཆེད་དུ་དགོ་བའི་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་སྒྲིག་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་ལ་རུང་ཟད་འབད་པར་བྱ་རིགས་ཏེ། དེ་ཡང་མདོ་ལས། སྤིང་གསུམ་མི་རྟག་སྟོན་ཀའི་སྤྲིན་དང་འབྲ། །འགོ་བའི་སྐྱེ་འཆི་གར་ལ་ལྟ་དང་མཚུངས། །སྐྱེས་བུའི་ཆོ་སྟོག་ནམ་མཁའི་སྟོག་འཇུ་དང་། །རི་གཟར་འབབ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཐུར་མཐོགས་འགོ། །ཞེས་སྤྱིར་སྤིང་པ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྤྲིན་དང་འབྲ་བ་དང་། །བྱད་པར་འགོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བའི་ཚུལ་མཐོང་ན། གཅིག་རྗེས་སུ་གཅིག་ཐུར་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། སྐྱོས་གར་ལ་ལྟས་པ་དང་འབྲ་ཞིང་།

དེ་ལས་ཀྱང་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་སྟོག་མི་རྟག་པའི་ཚུལ་ནི། གང་དུ་ཡང་ནི་འཆི་བས་མི་ཚུགས་པའི། །ས་ཕྱོགས་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །པར་སྒྲུང་ལ་མེད་ཆུ་མཆོའི་ནང་ན་མེད། །རི་བོའི་གསེབ་ཏུ་ཞུགས་ཀྱང་མི་པན་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །ས་ཕྱོགས་དང་། །ནམ་མཁའ། ཆུ་མཆོའི་གཏིང་རུམ། །རི་བོའི་གསེབ་སོགས་གང་དུ་གཤམ་ཅིང་། །སྟོན་ཏེ་གཟུར་ཀྱང་འཆི་

བདག་གི་ཁ་ནས་ཐར་ས་མེད་ཅིང་། དེ་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཐ་མར་འཆི། འདུས་པའི་
ཐ་མར་འབྲལ། བཅིགས་པའི་ཐ་མར་འགྲུལ། བསགས་པའི་ཐ་མར་ཟད་ཟེར་
བ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་བརྟེན། ལམས་གསུམ་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ཞིག་
སྤངས་ཕྱིན་ཆད་འཆི་རྒྱུ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ཉོན་
མོངས་ཉ་པས་ཤོར་ནས་ནི། སྐྱེ་བའི་རྒྱར་ནི་ཆུད་པར་གྱུར། འཆི་བདག་ཁར་
ནི་སོང་གྱུར་པ། ཅི་སྟེ་ད་དུང་མི་ཤེས་སམ། ཞེས་པ་ལྟར། རྒྱའི་ནང་དུ་ཟེན་
པའི་ཉ་དང་། བསོད་པར་ངེས་པའི་བཅོན་མི་དང་། བཤས་རའི་ནང་དུ་ཆུད་
པའི་ཕྱགས་དང་། སྟོ་ལ་ཟེན་པའི་རི་དྲགས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན། འཆི་བདག་
གིས་བསོད་ངེས་ཅན་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཐོག་དུ་ད་དུང་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་
ཡིན་པ་སྟེ། མདོ་ལས། སང་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་གཉིས། གང་སྤང་རང་གིས་
མི་ཤེས་པར། བྱི་མི་ཆོས་ལ་མི་འབད་ཅིང་། སང་གི་ཆོས་ལ་འབད་ནམས་
མཚར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོ་གཞུག་དང་ཆོ་བྱི་མ། ལོ་བྱི་མ་དང་ཆོ་བྱི་
མ། ལྷ་བ་བྱི་མ་དང་ཆོ་བྱི་མ། ཞག་བྱི་མ་དང་ཆོ་བྱི་མ། དགོང་རྩོད་དང་ཆོ་བྱི་མ་
ནམས་གང་སྤང་བ་ཡོང་ཐག་ཆོད་པའི་གདེང་ཆོད་རང་ལ་གཏན་ནས་མེད་པ་
ལ། འཇིག་རྟེན་པས་དེ་མཉེས་ནས། ད་དུང་དོ་དགོང་དང་སང་ཉིན། ལྷ་བ་བྱི་
མ་དང་། ལོ་བྱི་མ་སོགས་ཆོ་གཞུག་དུས་ཆོད་ལུན་རིང་པོ་ཞིག་སྟོན་བཅིས་ཁོ་
ནའི་སྟོན་ནས། ཆོང་དང་སོན་མ། ཁང་བཟོ་འཇུགས་སྒྲན། དག་འདུལ་གཉེན་
སྒྲིག་སོགས་ལ་མགོ་འཁོར་ཏེ། མི་ཆོ་བུང་བྱེད་སྟོན་ཆུ་ཡོད་པ་དེ་འང་སྟོང་བྱེད་

འཕྲོ་སྒྲག་ཤོར་བ་དེ་གྱུར་གྱུད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་དང་། འཕགས་པ་སྤྱུ་སྤྱུབ་
ཀྱིས། ཆོ་འདི་གཞོད་མང་རྒྱུད་གིས་བཏབ་པ་དང་། །ཆུ་ཡི་རྒྱ་བྱར་ལས་ཀྱང་
མི་ཉག་ན། ཞེས། ཆོ་ནི་རྒྱུད་ནང་གི་མར་མེ་དང་། ཆུ་ཡི་རྒྱ་བྱར་ལས་ཀྱང་
མི་ཉག་པའི་རྒྱལ་གསུངས་ཤིང་། སྤྱོད་འཕྲག་ལས་ཀྱང་། ན་དང་མི་ན་གྱན་
གིས་ཀྱང་། སྤྱོ་བྱར་ཆོ་ལ་ཡིད་མི་བརྟན། ཞེས། ན་བ་དང་། མི་ན་བ། སོ་སོ་
ཟན་གཞོན་གང་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱོ་སྤོན་མར་འཆི་བ་སོགས་ཀྱི་ཡིད་བརྟན་མེད་
པར་གསུངས་པ་དང་། འཆི་བའི་རྒྱུན་ལ་ཡང་ངེས་པར་མེད་པ་སྟེ། མེས་ཆོག་
པའམ། རྒྱས་བྱིར་པའམ། ས་གཡོ་ཁང་ཞིག་སོགས་ཀྱིས་འཆི་བའམ། གནམ་
ཐོག་གམ། གཅན་གཟན་ནམ། དག་འདྲེ་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པའི་རྒྱུན་གིས་
འཆི་བའམ། ནང་གི་རྒྱུད་མཁྱིས་བད་ཀན་སོགས་ནད་དང་། གཞན་ཡང་ཁ་
ཟས་སོགས་ཟ་ཉེས་པ་དང་། སྤྱན་སྤྱུད་མ་འཕྲོད་པ་དང་། སྤྱར་དུག་སོགས་
རྒྱུན་གང་གིས་འཆི་ངེས་པར་མེད་པ་དང་། དེ་ཡང་དངོས་སྤྱོ་འཆི་རྒྱུན་དང་
ཕྱད་དེ་འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན། ཆོ་ལ་མཐུད་རྒྱ་ཡང་མེད། གཤིན་རྗེའི་
ཁྱིམས་ལ་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་རྒྱ་ཡང་མེད་པ་སྟེ། དབང་ཤུགས་བཅན་སོས་ཁེབ་
པ་མེད། ལྷག་པོའི་ནོར་གིས་སྤྱོ་རྒྱ་ཡང་མེད། ལྷ་དཔའ་སོས་ལན་སྤོག་རྒྱ་ཡང་
མེད། རར་མས་བློས་ཁུང་ཡང་མི་རྟེན། མདོར་ན་ཐབས་ཤེས་གང་ཡང་མེད་
པར། ཡུལ་མི་དང་། གཉེན་ཉེ། ཁང་བྱིམ། རྒྱ་ལོར། ལུས་ཁོག་དང་བཅས་པ་
ཚང་མ་ཤུལ་དུ་བཞག་ནས། གྲོགས་གཞན་མེད་པར་རང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

གཅིག་ལྟ། ལས་ཀྱི་སྤྱང་དམར་དྲག་པོའི་རྒྱབ་ནས་འདེད། འཛིགས་པའི་སྐྱོན་
པ་ནག་པོས་མདུན་ནས་བསྐྱུལ། ཟད་མེད་ཀྱི་བར་དོའི་འཕྲང་རིང་བརྒྱད་
དེ། ལམ་རྒྱས་མེད་ཀྱི་ཆེ་བྱི་མའི་རྒྱལ་ཁམས་སྟོང་པར་འགྲོ་དགོས་པའི་དུས་
ཆོད་ཅིག་ཡོང་ངེས་ཅན་ཡིན་པའི་ཚུལ་ལ་བསམས་ཏེ། སློ་སྤྲོ་ཆོས་ལ་བསྐྱུལ་
ཞིང་འཆི་བ་མི་རྟག་པར་ཡང་ཡང་སྒྲོམ་པར་བྱའོ། །

ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བསམ་པ།

གསུམ་པ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བསམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ནམ་ཞིག་ཆེའི་
འཕེན་པ་རྫོགས་ཏེ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་ན། རྒྱུ་བ་བྱི་མར་ཅི་ལྟར་འགྱུར་
བ་ནི། རང་གིས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལན་ཀྱི་ཆེ་འདིའི་བར་
དུ་བསགས་པའི་དགེ་སྤྲིན་གི་ལས་ལ་རགས་ལས་པ་དང་། ལས་ནི་རང་
གི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་སྟེ། འཕགས་པ་སྤྱུ་སྤྱུབ་ཀྱིས། དུས་ཀྱིས་ཉེས་
ཏེ་རྒྱལ་པོ་འགྲོ་བྱུར་ཆོ། །ལོངས་སྤྱོད་མཛའ་དང་གཉེན་བཤེས་རྗེས་མི་
འབྲང་། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ནི་གང་དང་གར་འགོར་ཡང་། ལས་ནི་གྲིབ་མ་བཞིན་
དུ་རྗེས་སུ་འབྲངས། ཞེས། འཆི་བའི་དུས་ཀྱིས་ཉེས་ཏེ་འཛིག་ཉེན་རྒྱུ་བ་བྱི་
མའི་ལམ་དུ་འགྲོ་དགོས་ཤར་བའི་ཆེ་ན། བཅན་དྲག་ཅན་གྱི་ས་བདག་རྒྱལ་
པོ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། རང་གི་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ལོར་དང་། མཛའ་བཤེས་གཉེན་
ཉེ། བཅུན་མོ་སྐྱས་སྒོན། འཁོར་འབངས་སོགས་གཅིག་ཀྱང་བྱིར་དབང་

དང་། ཁྱིད་དབང་མེད་པ་ལ། རང་ཉིད་མཐོ་རིས་དང་། ངན་སོང་གི་གནས་
 རིས་གང་དང་གང་འགྲོ་ཡང་། རང་གིས་བྱས་ཤིང་བསགས་པའི་ལས་དེ་
 དག་ནི། ལུས་ཀྱི་གྲིབ་ནག་བཞིན་དུ་རང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་བས། བདེ་
 སྐྱེག་གང་ཞིག་ཐོང་བར་འགྱུར་བ་ནི་དགེ་སྤྲུག་གི་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་འགྱུར་
 བར་གསུངས་པ་དང་། མདོ་ལས། ལུས་ཅན་ཀུན་ཀྱི་ལས་རྣམས་ནི། །བསྐྱལ་པ་
 བརྒྱུར་ཡང་ཆུད་མི་ཟ། །ཆོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབས་པ་ན། །འབྲས་བུ་སྒྲིན་པར་
 ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་ལུས་ཅན་ནམ་སེམས་ཅན་མཆོག་དམན་བར་མ་སུ་འདྲ་
 ཞིག་ཡིན་ཀྱང་དགེ་སྤྲུག་གང་རུང་གི་ལས་ཤིག་བསགས་ཟིན་པ་ན། དེའི་
 རྗེས་སུ་དུས་ཚོད་ཞག་དང་ཟླ་བ། ལོ་དང་ཆེ་རབས་སམ། བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་
 བྲི་འབྲུམ་སོགས་ཡུན་རིང་པོ་རི་ཙམ་སོང་ཡང་། ལས་དེ་ཆུད་ཟོས་ཏེ་མེད་
 པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ས་བོན་སྐྱམ་པོ་ཆུ་ལུད་དོད་སོགས་དང་ཕྲད་པ་ན་སྐྱུ་
 བྱ་སྦྱིད་པ་ལྟར། རྒྱན་འགའ་ཞིག་ཆོགས་པའི་དུས་ལ་བབས་པ་ན། འབྲས་བུ་
 རྣམ་སྒྲིན་བདེ་སྐྱེག་སྒྲིན་པར་འགྱུར་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་། ཡང་ལས་ནི་ས་
 ལ་མི་སྒྲིན། རྩོ་ལ་མི་སྒྲིན། ཟིན་པའི་ཕུང་པོ་འབའ་ཞིག་ལ་སྒྲིན་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདེ་སྐྱེག་ཐམས་
 ཅད་རང་གི་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཁོ་ན་ལ་སྒྲིན་
 པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་ཆོས་མངོན་པ་ལས། ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་སྣ་
 ཆོགས་སྦྱེས། །ཞེས་རི་གླིང་སོགས་ཕྱི་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། ཉན་བརྒྱུད་ཀྱི་

སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ལ་མཐོ་དམའ་དང་། བཟང་ཞན། མཛེས་ལོས། དབྱལ་
ཕྱག་ཆེ་རིང་ལུང་། མཁས་སྤྱན། བདེ་སྤྱག་སོགས་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་སྣ་
ཆོགས་པ་འདི་རྣམས། རང་གར་རྒྱ་མེད་རྒྱེན་མེད་ལས་བྱང་བར་མ་ཡིན་
པར། སེམས་ཅན་སོ་སོས་བསགས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་
པར་གསུངས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ལས་གང་གིས་འབྲས་བྱ་གང་བསྐྱེད་ཚུལ་
ཡང་། ལྷ་སྤྱབ་ཀྱིས། མི་དགེ་བ་ལས་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། །དེ་བཞིན་ངན་འགྲོ་
ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་འདོད་ཆགས་དང་། །ཞེ་སྤང་དང་། ལས་འབྲས་ལ་རྟོངས་
པའི་གཏི་མུག་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྲངས་ཏེ་བསགས་པའི་
ལས་ནི་མི་དགེ་བ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བྱ་ནི་སྦྱིར་འཁོར་བའི་སྦྱེ་ཆ་ན་
འཆི་སོགས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་དང་། བྱད་པར་ངན་སོང་གསུམ་ཀྱི་ཆ་
བྲང་བཀྲེས་སྒོམ། སྤྱན་རྟོངས་བཀོལ་སྦྱོད་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་པར་
གསུངས་པ་དང་།

སྦྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ལྷིག་པ་བྱེད་པར་བདེན་འདོད་ཀྱང་། །གང་
དང་གང་ཏུ་འགྱོར་འཁྱར་བར། །དེ་དང་དེར་ནི་ལྷིག་པ་དེའི། །སྤྱག་བསྐྱེད་
མཆོན་གྱིས་རྣམ་པར་འཛོམས། །ཞེས་ཆེ་འདིར་གཞན་གྱི་སོག་གཅོད་པ་དང་
མ་བྱིན་སྤངས་པ་སོགས་ལྷིག་ཅི་རིགས་བྱས་པའི་གང་ཟག་དེས། དེ་བཤགས་
སྒོམ་མ་བྱས་པར་ཆེ་རབས་གཞན་ཏུ་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་ཀྱང་། །འགྲོ་བའི་
གནས་རིས་གང་དང་གང་ཏུ་འགྲོ་ཡང་། དེ་དང་དེར། ལྷིག་པའི་རྣམ་སྤྲིན་

སྤྱུག་བསྐལ་མཆོན་ཆ་ལྟ་བུ་དེས། ལྷས་སེམས་འཛོམས་ཏེ་གིན་ཏུ་ཉམས་ང་
བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་། དེས་ན་སྤྲིག་པ་སྤྱོད་བའི་ཐབས་ལམ་
ངེས་པར་དུ་ཆོལ་དགོས་པའི་ཚུལ་ཡང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། མི་དག་བ་ལས་
སྤྱུག་བསྐལ་འབྱུང་། །འདི་ལས་ངེ་ལྟར་ངེས་ཐར་ཞེས། ཉིན་དང་མཆོན་དུ་
བདག་གིས་ནི། །འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསམ་པའི་རིགས། ཞེས་མི་དག་བའི་
ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་ཟིན་ན་དེ་ལས་འབྲས་བྱ་སྤྱུག་བསྐལ་ཁོ་ནར་འབྱུང་
བར་ཤེས་པར་བྱས་ནས། ཆོ་རབས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་མི་དག་བའི་
ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐལ་འདི་དག་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་
ངེ་ལྟར་བྱ་ཞེས། བྱ་བ་གཞན་བྱ་ལོང་མེད་པར། ཉིན་མཆོན་ཀྱན་ཏུ་བདག་
གིས་ནི། སྤྲིག་པ་དག་པའི་ཐབས་འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསམ་པའི་རིགས་
སོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་སྤྲིག་སྤྱོད་དག་སྦྱབ་ཀྱི་པན་ཡོན་ཡང་། དེ་
ཉིད་ལས། ཡིད་ལ་བསམ་པའི་དག་བྱས་པས། གང་དང་གང་དུ་འགོ་འགྱུར་
བ། །དེ་དང་དེར་ནི་བསོད་ནམས་དེའི། །འབྲས་བྱའི་ཡོན་གྱིས་མངོན་མཆོད་
འགྱུར། ཞེས་དད་པ་དང་ངེས་འབྱུང་། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་སོགས་ཡིད་
ལ་བསམ་པས་ཟིན་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་དག་བ་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་ནི། གནས་
སྐབས་སུ་མངོན་མཐོ་ལྟ་མའི་བདེ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་ཐར་པའི་
གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས། དག་སྤྲིག་
སྤྱོད་དོར་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྒྱ་ལས་དག་སྤྲིག་གི་འབྲས་

བྱ་བདེ་སྤྱག་འབྱུང་ཚུལ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡང་ཡང་སྒྲོམ་པར་བྱའོ།

འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བསམ་པ།

བཞི་པ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བསམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ཟག་
བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ནམ་སྤོན་གྱི་འབྲས་བྱ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་གནས་རིས་
གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེར་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཡང་། མདོ་དམ་པ་ཉེར་བཞག་ལས། དཔུལ་བ་
ནམས་ནི་དཔུལ་མེས་ཉམས། །ཡི་དྲགས་བཀྲེས་ཤིང་སྒྲོམ་པས་ཉམས། །དུད་
འགོ་སྤྱན་ཞིང་ཚོངས་པས་ཉམས། །མི་ནམས་འཆོ་བ་ཐུང་བས་ཉམས། །ལྟ་
ནམས་བག་མེད་པ་ཡིས་ཉམས། །འཁོར་བ་ཁབ་ཀྱི་རྩེ་ཙམ་ལ། །བདེ་བ་ནམ་
ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིར་འཁོར་བ་པའི་སེམས་ཅན་ཞིག་
ཡིན་ཕྱིན་ཆད། སྐྱེ་བ་དང་ཆ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་སོགས་ལུས་སེམས་
གཞན་ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་མི་ཉག་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། བྱ་བ་འདུ་
བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་ཅིང་གཞོད་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། འཕགས་པ་
སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱིས་དབུ་མ་ཤེས་སྤྲིངས་ལས། དེས་པར་འདོད་པས་ཤོངས་དང་འཆི་
བ་དང་། །ན་དང་ཆ་སོགས་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་མ་ཡི། །འབྱུང་གནས་འཁོར་བ་ལ་
ནི་སྒྲོ་མདོད་ཅིག་ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། བྱེ་བྲག་དུ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་
ཀྱིས་སྐྱབས་འགར། འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྟ་དང་། མི་ལ་སོགས་

པའི་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལུས་རྟེན་ཅི་རིགས་པ་ཐོབ་སྲིད་ཀྱང་། དེ་ཡང་མི་བརྟན་
 ཅིང་འགྱུར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཁོ་ན་ལས་མ་འདས་པའི་ཚུལ་ཡང་། བཤེས་
 སྤངས་ལས། ལྷ་ཡུལ་འདོད་བདེ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་། ཁོངས་ཉིད་ཆགས་
 བྲལ་བདེ་བ་ཐོབ་ནས་སྤྲོད། མཁར་མེད་མེ་ཡི་བྱུང་ཤིང་འགྱུར་བ་ཡི། སྤྱད་
 བསྐྱེད་རྒྱུ་ཆད་མེད་པར་བསྟེན་འཆལ་ལོ། ཞེས་ལྷ་བརྒྱུ་བྱིན་དང་། ཁོངས་
 པ་སོགས་སུ་སྦྱེ་ཡང་ནམ་ཞིག་འགྱུར་ནས་དཔུལ་བ་མཁར་མེད་ཏུ་སྦྱེ་སྲིད་
 པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་གྲགས་རྒྱལ་གྱི་མགྱུར་ལས། བརྒྱུ་བྱིན་
 ཐ་མར་འགོ་ཡིན་འདུག ཉི་ཟླ་ལྷན་པར་འགྱུར་ཡིན་འདུག ཁ་ངག་པོ་ཞན་
 པོར་འགྱུར་ཡིན་འདུག མི་མང་པོ་གཅིག་ཏུ་འགོ་ཡིན་འདུག རྒྱུ་ལྷན་པོ་
 དབུལ་པོར་འགྱུར་ཡིན་འདུག ཅིས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་།

ཡང་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་བསམ་ཅ་ན། འདི་རན་སོང་
 གསུམ་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་རེད། ཅིས་པ་ལྟར། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྤང་ཤས་
 ཆེར་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་ཏེ། གཞན་གྱི་སློག་གཅོད་པ་སོགས་མི་དགེ་བ་
 ཆེན་པོར་བྱས་པས་དཔུལ་བར་སྦྱེ་བར་གསུངས་ཤིང་དཔུལ་བ་ལ་ཡང་དབྱེ་
 བ། ཁོ་དཔུལ་བརྒྱུད་དང་། གང་དཔུལ་བརྒྱུད། ཉེ་འཁོར་བ་དང་། ཉི་ཆེ་བ་སྟེ་
 བཅོ་བརྒྱུད་ཡོད་པ་ལས། ཆོ་ཆད་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཆད་ཤོས་སུ་གྱུར་པ། ཁོ་
 དཔུལ་དང་པོ་ཡང་སོས་པའི་གནས་སུ་སྦྱེས་ན་ཡང་སྤྱད་བསྐྱེད་རི་ཅམ་ཡོད་
 པའི་ཚུལ། སྦྱོང་འཇུག་ལས། གཤིན་རྗེའི་སྦྱེས་བྱས་པགས་པ་མ་ལུས་བཤུས་

པས་ཤིན་ཏུ་ཉམས་ཐག་ཅིང་། །རབ་ཏུ་ཆ་བའི་མེ་ཡིས་བཟུས་པའི་བཟངས་
ཞུན་ལུས་ལ་སྦྱགས་སྒྱུར་ལ། །འབར་བའི་རལ་གྱི་མདུང་ཐུང་གིས་བསྐྱུན་ཤ་
ཡི་དུམ་བུ་བརྒྱུར་སྒྱགས་ཤིང་། །ཞིན་ཏུ་འབར་བའི་ལྷགས་གྱི་ས་གཞིར་ལྷང་
བ་མི་དགེ་མང་པོས་འཇུར། །ཞིས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་
ཆགས་ཤས་ཆེ་བས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྟོག་གཅོད་སོགས་མི་དགེ་བ་
འབྱིང་དུ་སྦྱད་པར། ཡི་དྲགས་སུ་སྦྱེ་བར་གསུངས་ཤིང་། དེའི་སྦྱག་བསྐྱེལ་གྱི་
ཚུལ་ཡང་། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། །ཁ་ཅིག་ཁ་ནི་ཁབ་གྱི་མིག་ཅམ་ལ། །ལྟོ་བ་རི་ཡི་
ལྟོས་ཅམ་བཀྲས་པས་ཉེན། །མི་གཙང་གྱི་ནར་པོར་བ་རུང་བཟང་གྱང་། །འཚལ་
བའི་མཐུ་དང་ལྷན་པ་མ་ལགས་སོ། །ཁ་ཅིག་པགས་རུས་ལུས་ཤིང་གཅེར་བུ་
སྟེ། །ཏ་ལའི་ཡང་ཏོག་སྐྱམས་པ་ལྟ་བུ་ལགས། །ཞིས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་
ཉོན་མོངས་པ་གཏི་ཐུག་ཤས་ཆེ་བས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། མི་དགེ་བ་ཆུང་
རུར་སྦྱད་པས། དུད་འགྲོའི་གནས་སུ་སྦྱེ་བར་གསུངས་ཤིང་། དེའི་སྦྱག་བསྐྱེལ་
གྱི་ཚུལ་ནི། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། དུད་འགྲོའི་སྦྱེ་གནས་ན་ཡང་གསོད་པ་
དང་། །བཅིངས་དང་རྟོག་སོགས་སྦྱག་བསྐྱེལ་སྣ་ཆོགས་པ། །ཞི་འཇུར་དགེ་
བ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་ནི། །གཅིག་ལ་གཅིག་བཟུན་ཏུ་མི་བཟང་པ། །ཅིས་
སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདི་ཉིད་
ནི། མེ་ཡི་འོབས་དང་། དུག་སྦྱུལ་གྱི་ཆང་། སྒོན་པོའི་སྤིང་། རྒྱལ་ངན་གྱི་
བཙོན་ར་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས། དེ་ལས་ཐར་འདོད་

གྱི་ངེས་འབྱུང་གི་སྒོ་བཅོས་མིན་སྟེ་བའི་བྱིར། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཡང་
ཡང་སྒོམ་པར་བྱའོ། དེ་དག་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་སྤྱན་མོང་གི་ལམ་
གྱི་སྒྲོན་འགོ་སྒོ་སྦྱང་གི་རིམ་པའོ། །

ཐེག་ཆེན་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོན་འགོ།

བྱམས་པ་སྒོམ་པ།

ད་ནི་གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱི་སྒྲོན་འགོ་ལ་གསུམ་
སྟེ། བྱམས་པ་སྒོམ་པ་དང་། སྒྲིང་རྩེ་སྒོམ་པ། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྒོམ་
པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲོན་འགོ་སྒོ་སྦྱང་སྤྱན་མོང་བ་གོམས་པར་བྱས་པ་
ལས། བདག་རང་ཉིད་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་འདོད་པའི་
ངེས་འབྱུང་གི་སྒོ་བཅོས་མིན་ཞིག་སྟེས་པ་ན། ས་མ་སེམས་ཅན་གཞན་
ཡང་བྱ་དགོས་པ་སྟེ། རྩེ་བཙུན་གྲགས་རྒྱལ་གྱི་མགྱུར་ལས། བདག་གཅིག་
ལ་ཐར་པས་མི་པན་ཏེ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ས་མ་ཡིན། །ས་མ་
སྟུག་བསྐལ་གྱི་གསེབ་ཏུ་བཞག །བདག་བདེ་བར་འདོད་པ་ཐེ་ལེ་ལེ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ས་མ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པའི་
ཚུལ་ཡང་། དཔལ་ཚོས་གྱི་གྲགས་པས། རྣམ་ཤེས་མིན་པར་རྣམ་ཤེས་གྱི། ཉིར་
ལེན་མིན་པའི་བྱིར་ཡང་འཐད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ད་ལྟ་རང་ཆོའི་ཆོ་

འདི་ཡི་སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ཉིད་རྒྱན་གཏན་ནས་མི་འཆད་པར་སྔ་
ཕྱི་རིམ་པ་བཞིན་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་ལ། དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་གཞན་གཏན་
ནས་མེད་པར་སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྔ་མ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་
བརྟེན། ཆོ་འདིའི་མ་ལས་སྦྱེས་མ་ཐག་པའི་སེམས་དེ་ལ་ཡང་སྦྱེ་བ་ཆེ་སྔ་
མའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་སྔོན་དུ་སོང་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་སྦྱེ་བ་ཆེ་སྔ་མ་
སྔ་མའི་སེམས་སྔོན་དུ་སོང་ཡོད་པ་ཡང་རྗེས་དཔག་གིས་བྱུང་བས་དེས་ན་
ང་ཆོའི་སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ལ་ཡ་མཐའི་ཐོག་མ་གཏན་ནས་མེད་
པ་ལ། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདི་ན་སྦྱེ་བ་ག་ཆོད་ལྔ་ཡོད་པ་ལ་གྲངས་
ཆད་ཀྱང་གཏན་ནས་མེད་པ་དང་། ལུས་རྟེན་སྦྱར་བ་ལེན་པའི་སྐབས་སལ་
ཆེར་ས་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེ་དགོས་པས་ན། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་ངོས་ནས་
བསམས་ན། བདག་རང་ཉིད་གཅིག་ཤུའི་མ་བྱས་པའི་གྲངས་དང་། རང་གི་
མའི་མ་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་གྲངས་གཏན་ནས་མི་ཟིན་པ་སྟེ། འཕགས་པ་སྤྱི་སྦྱོབ་
ཀྱིས། མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་རྒྱུག་ཆོག་གུ་ཙམ། རིལ་བུ་བགྲངས་ཀྱང་ས་ཡིས་
ལྷང་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

སེམས་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་གི་ས་མ་བྱས་རེས་ཀྱི་སྐབས་
རྣམས་སུ་ཡང་། ཕན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཏགས་པ་དང་། གནོད་པ་ཆད་
མེད་པ་ལས་སྐབས་པའི་དྲིན་ཅན་ཤ་རྟག་ཡིན་པའང་། ད་ལྟའི་རང་གི་ལུས་
རྟེན་འདི་ཉིད་བསྦྱེད་པའི་རྩ་བའི་ས་མ་འདི་ཡིས་མཆོན་ཆོག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་

ད་ལྟའི་རང་གི་མ་ཆུན་འདི་ལ་སེམས་ན། མ་འདིས་ང་རང་ལ་དང་པོར་
 དགོས་པའི་ལུས་བྱིན། བར་དུ་དགོས་པའི་སློག་བྱིན། ཐ་མར་དགོས་པའི་
 ལེགས་ཉེས་དང་། སྒང་དོར་གྱི་གནས་བསྟན་ནས་མིའི་གཤམ་དུ་རྒྱུད་པར་བྱས་
 ཤིང་། དེ་ཡང་ཐོག་མར་མ་རང་གི་མངལ་ནས་བྱིར་བཅས་མ་ཐག་པ་ན། མི་
 གཙང་བའི་གོང་བུ་སྐྱུགས་གཅིན་དང་འབྲུ་བ་ལ། དབུགས་རྒྱ་བ་ཡོད་ཅམ་
 པ་ཞིག་ཡིན་དེ། མ་འདིས་སོར་མོ་ལྟའི་ཆེ་ལ་སྒངས། མི་གཙང་བ་ལག་པས་
 བྱིས། ལུས་ཀྱི་དོད་ཀྱིས་གསོས། མངར་བའི་བུ་ཞོ་ཁ་ལ་སྤྱ། ཟས་ཀྱི་དྲངས་
 མ་ཁ་ཡིས་བསྟོད། བཆེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱངས། བྱམས་པའི་མིག་གིས་
 བལྟས། སྟན་པའི་མིང་ནས་བོས། མེ་རྒྱ་གཡང་གསུམ་ལས་བསྐྱངས། ཆ་གང་
 གི་གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་བསྐྱབས། དུས་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་འབྲལ་མི་
 སོད་པར་མ་རང་གི་སྟིང་གི་དུམ་བུ་ལྟར་བསྐྱངས་ཤིང་། མདོར་ན་ཟ་ལུགས་
 དང་འཐུང་ལུགས། འགོ་ལུགས་དང་སྟོད་ལུགས། བཤད་ལུགས་དང་ཉན་
 ལུགས། ལས་ཀ་བྱེད་ལུགས་དང་གཉིད་ཉལ་ལུགས་སོགས། རེ་རེ་བཞིན་
 བསྐྱབ་པ་དང་། མ་རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཡལ་བར་དོར་ནས། བུ་
 རང་ནའི་དོགས། འཆིའི་དོགས། གཞན་དང་མི་མཉམ་གྱིས་དོགས་ནས། མོ་
 བྱེད། ཅིས་བྱེད། སྟན་པར་བརྟེན། རིམ་གྱོལ་སྐྱབ་པ་སོགས་བརྗོད་དུ་མི་ལོངས་
 ཤིང་། བུ་བདག་གི་ཆེད་དུ་མ་འདི་ཉིན་དལ་རྒྱ་མེད། མཆན་གཉིད་རྒྱ་མེད་
 པ་དང་། མ་རང་གིས་དེ་སྤར་ཟ་མ་བུས། གཞན་ལ་སྟེར་མ་བུས། ཆོ་འདིའི་

ཆེད་དུ་སྤྱད་མ་རུས། ཆོ་བྱི་མའི་ཆེད་དུ་གཏོང་མ་རུས་པའི་ཟས་ནོར་ལོངས་
སྤྱོད་གང་ཡོད་ཐམས་ཅད། སུ་བདག་གི་ཆེད་དུ་གཏོང་བ་ལ་ཕངས་སེམས་
ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ཁར། མ་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་དོན་འགྲུབ་པའི་
ལུགས་སུ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་དྲིན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཅིང་། ད་ལྟའི་ཆོ་འདི་
གཅིག་ཕུ་ཁོ་ནར་མ་ཟད། ཆོ་རབས་འཁོར་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་
བར་དུ་མ་ཡང་ཡང་བྱས་ཤིང་། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་ཡང་། ད་ལྟའདི་བཞིན་
དུ་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པའི་དྲིན་ཆེན་མ་ཆུན་ཡིན་སྟམ་པར་ངོས་ཟིན་པར་
བྱ་བ་དང་། དེས་མཆོན་ཏེ་ད་ལྟའི་རང་གི་ས་དང་། སྤྱན་ཉེ་མཛེལ་བཤེས་
དང་། ལུལ་མི་དང་། གཞོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་འདྲེ་སོགས་ནས་འགྲོ་བ་རིགས་ཀླག་
གཟ། རྒྱུ་གནས་བཞིས་བསྐྱུས་པའི་མཁའ་བྱུང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
གྱིས་ཀྱང་། རེ་རེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ས་མ་གྲངས་མེད་པར་བྱས་ཤིང་།

དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་དྲིན་གྱིས་སྦྱོང་ཚུལ་ཡང་། ད་ལྟའི་རང་གི་རྩ་
བའི་ས་མ་འདི་དང་བྱད་པར་མེད་ངེས་རེད་འདུག་སྟམ་པའི་ངོས་འཛིན་གྱི་
སྒོ་མ་སྦྱོར་བར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྦྱོང་བ་དང་། དེ་ལྟར་སྦྱངས་པས་ཁ་ཅམ་
ཆོག་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སྟོང་ཐག་པ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ས་མ་ཡིན་
པར་ངོས་ཟིན་ཏེ། དེ་ནམས་ལ་དངོས་སུ་དྲིན་ལན་འཇལ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་སྦྱོར་
པ་ན། ས་མ་སེམས་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་གང་གིས་སུ་ན། ལུས་དང་སེམས་
ལ་དངོས་སུ་བདེ་བ་དང་། བརྒྱད་ནས་བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་དང་ལྡན་ན། དེས་

ཕན་པར་འདུག་ཀྱང་ད་ལྟ་ནི་དེ་དག་དང་བཅས་འདུག་དེས་ན་བྱ་བ་དག་གིས་ཕ་མ་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་། བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་དང་ལྷན་པ་རེ་ལ་འགོད་རྒྱས་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ་འདུན་པ་དང་འབྲེལ་པ་དང་། དེ་ལ་འགོད་བར་བྱའོ་སྙམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་འབྲེལ་པ། དེ་ལྟར་འགོད་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པ་སྒྲོན་ལམ་དང་འབྲེལ་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་སྒོ་ལ་གང་འཕྲོད་ཀྱིས་བྱམས་པའི་སེམས་སྒྲོམ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་འགོད་རྒྱས་པར་སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་བ་ཡང་ཡང་གདབ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་། ལྷ་བ་སྒྲོན་མའི་མདོ་ལས། བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་གཏམས་པའི་ཞིང་དག་ན། །མཆོད་པའི་རྣམ་པ་དཔག་མེད་དི་སྟེད་པ། །སྦྱིས་མཆོག་རྣམས་ལ་ཉིན་རེར་རྟག་མཆོད་པས། །བྱམས་པའི་སེམས་ལ་གངས་དང་ཆར་མི་ཕོད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

སྟིང་རྩེ་སྒྲོམ་པ།

གཉིས་པ་སྟིང་རྩེ་སྒྲོམ་པ་ལ། དེའི་ངོ་བོ་ནི། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས། སྟུག་བསྐལ་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྦྱོབས་པ། །སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་གཞན་སྟུག་བསྐལ་དང་། སྟུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་སོགས་དང་བཅས་བར་འདོད་པའི་སྟོ་དེ་ཉིད་སྟིང་རྩེ་ཡིན་ཞིང་། སྟོ་དེ་ཉིད་སྟེ་བ་ལ་ཐོག་མར་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོན་

ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་ས་མ་ཡིན་པ་དང་། ས་མ་བྱས་རེས་ཀྱི་སྐབས་ནམས་སུ་
 ཡང་། ད་ལྟའི་རྩ་བའི་ས་མ་འདི་དག་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རང་ལ་རིན་ཆེན་
 ཡིན་ཚུལ་དང་། རིན་ཅན་གྱི་ས་མ་དེ་ནམས་ལ་རིན་ལན་འཇལ་འདོད་
 ཀྱི་སྒོ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ནམས་སྒོན་བྱམས་པ་བསྒྲོམ་པའི་སྐབས་ལྟར་བྱས་
 ལ། རིན་ལན་འཇལ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་བཅོས་མིན་སྒྲིས་པ་ན་ས་མ་སེམས་ཅན་
 འདི་ནམས་ལ་གང་དང་གང་གིས་གཞོད་ན། སྤྱག་བསུལ་དང་སྤྱག་བསུལ་
 གྱི་རྒྱ་ཡིས་གཞོད། གང་གིས་སན་ན་སྤྱག་བསུལ་དང་སྤྱག་བསུལ་གྱི་རྒྱ་
 དང་བལ་ན། དེས་སན་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ། ད་ལྟ་ནི་སྤྱི་བ་དང་། ཁ་བ་དང་། ན་
 བ་དང་། འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་བ་སྤྱིའི་སྤྱག་བསུལ་དང་། བྱ་བྱག་ཏུ་
 དཔུལ་བ་པ་ནམས་ལ་ཆ་གང་དང་། ཡི་དྲགས་ནམས་ལ་བཀའ་སྒྲོམ། དུད་
 འགྲོ་ལ་སྤྱན་རློངས་བཀོལ་སྟོང་སོགས་རིགས་དུག་སོ་སོའི་སྤྱག་བསུལ་བསམ་
 གིས་མི་བྱུང་པ་རེ་སྟོང་བཞིན་པ་ལ། ད་དུང་དེ་དག་གི་རྒྱ་ལས་མི་དགེ་བ་
 བཅུ་དང་། མཆོམས་མེད་པ་ལྟ་སོགས་རྩམ་པོ་ཆེ་ལ་སྟོང་བཞིན་པ་དང་། དེ་
 དག་གི་རྩ་བ་ཡང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཡང་
 བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་རྒྱན་ཆགས་སུ་ལྡན་པའི་ས་མ་སེམས་ཅན་དེ་ནམས་
 ལྟར་རྟེ། དེ་ནམས་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ད་ལྟ་དངོས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱག་བསུལ་
 དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་ཞིང་དེ་དག་གི་རྒྱ་སྟོག་གཙོད་
 པ་སོགས་མི་དགེ་བའི་ལས་དང་། དེའི་རྩ་བ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་

སྦྱིད་དང་། བྱད་པར་བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་
རྒྱས་པར་ཐུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྦྱོང་པའི་འདུན་པ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། དེ་
ལྟར་སྦྱོང་རྒྱས་པ་ལ་འགོད་པར་བྱའོ་སྦྱོང་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་འབྲེལ་བ་
དང་། དེ་ལྟར་སྦྱོང་རྒྱས་པ་ཐུར་ཅིག་སྦྱོང་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། དེ་ལྟར་
སྦྱོང་རྒྱས་པ་སྦྲུལ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་མཁྱེན་ཞེས་གསལ་འདེབས་དང་འབྲེལ་
པ་སྟེ། ཐབས་ཤེས་སྣ་ཆོག་གས་ཀྱི་སྟོན་ནས་སྟོང་རྗེའི་སེམས་སྟོམ་པར་བྱའོ། །དེ་
ལྟར་སྟོང་རྗེ་སྟོམ་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་། མདོ་ལས། དབྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
རྒྱལ་རས་གཟིགས་ཀྱིས་གསལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་
འདོད་པས་ཆོས་མང་པོ་ལ་བསྐྱབ་པར་མི་བགྱི་བར། ཆོས་གཅིག་ལ་བསྐྱབ་
པར་བགྱིའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་སྟོང་རྗེ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོམ་པ།

གསུམ་པ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོམ་པ་ལ། དེའི་ངོ་བོ་ཡང་། མགོན་པོ་
བྱམས་པས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་
རྒྱལ་འདོད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སྟོན་ནི་བྱང་རྒྱལ་
གྱི་སེམས་ཡིན་ལ། སེམས་དེ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་། གོང་དུ་བསྟན་

པ་ལྟར། ཐོག་མར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་ཀྱི་ས་མ་ཡིན་པར་ངོས་
 ཟེན་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་དང་ལྷན་
 འདོད་ཀྱི་བྱམས་པའི་སེམས་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མི་
 དགེ་བ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྤྲིང་རྒྱུ་སེམས་བཅས་མིན་སྦྱེས་པ་ན། དེ་ལྟར་
 བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་པན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་ལྷན་སྤྱག་
 བསྐྱེད་བྲལ་བའི་གནས་ལ་དངོས་སུ་འགོད་དགོས་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ། དེའི་རྒྱས་
 པ་ནི་དེ་ལྟར་བདག་རང་ཉིད་ལ་མི་འདུག་འོན་སུ་ལ་ཡོད་ན། རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཁོ་ནར་ཡོད་དེ། ཁོང་གི་སྤྱུ་ལས་འོད་ཟེར་རེ་
 བཀྲེ་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཆད་མེད་གངས་མེད་པ་ཐར་པ་ཐུང་ན་
 ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་འགོད་རྒྱས་པ་དང་། ཞལ་གྱི་དབྱགས་གཅིག་གིས་
 ཀྱང་། ངན་སོང་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆ་གང་བཀྲེས་སྒྲོམ་སེལ་བར་རྒྱས་
 པ་སོགས། མདོར་ན་དུས་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ཙམ་ལའང་སེམས་ཅན་གངས་
 དང་། ཆད་མེད་པ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་ལ་འགོད་པའི་སྤྲིན་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་
 མངའ་བས།

དེས་ན་བདག་གིས་ས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་བྲལ་
 བའི་གནས་ལ་འགོད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལྷ་
 བ་མེད་པ་དེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པ་བྱའོ། །ཞེས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྒྲོན་པའི་སེམས་
 དང་། དེའི་ཆེད་དུ་ལམ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའམ། སྤྲིན་པ་གཏོང་བ་དང་ཚུལ་

ཁྱིམ་སྤང་བ་སོགས་པར་བྱིན་དུག་གི་སྒྲུབ་པ་ཅི་ལྟས་སུ་ཉམས་སུ་སྤང་བར་
བྱའོ། །ཁྱིམ་འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཏེ་སློན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་
གཉིས་པོ་དེ་འཕྲལ་ཡུན་ཀྱན་ཏུ་གོམས་པར་བྱ་བ་དང་། སློན་འཇུག་གི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་རྒྱུ་ལ་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་དུ། རྩོགས་
བརྩའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་
རྟེན་དང་དབྱེར་མེད་ཀྱིས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་དངོས་སུ་བཞུགས་པར་མོས་
ཏེ།

དེ་དག་གི་སྒྱུན་སྤར། བྱང་ཆུབ་སྤྱིར་བཙའ་མཆིས་ཀྱི་བར། ཁྱིམ་
སོགས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཁྲིང་། རྩག་
འཆལ་བ་དང་། ཅི་འབྱོར་པའི་མཆོད་པ་འབྲུལ་བཞིན། སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱིག་པ་
བཤགས་པ་དང་། རང་གཞན་འཁོར་འདས་ཀྱི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་
སུ་ཡི་རང་སློམ་པ་དང་། རྩོགས་བརྩར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་ཁྲིང་། དེ་དག་ཟུང་ན་ལས་མི་འདའ་
བར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྐྱིས་པའི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་
རྗེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྡོམ་བ་དང་བཅས་བཟང་པོ་སྦྱོང་བའི་
སློན་ལམ་དང་། སྦྱོང་འཇུག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱིས་སྦྱོར་བ་སློན་འགོ་ཡན་
ལག་བདུན་གྱི་སློན་ནས་ཆོགས་བསགས་པ་དང་། དངོས་གཞི། རི་ལྟར་སློན་
གྱི་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས། ཁོགས་རྗེས་བསྐྱོས་ལན་གསུམ་གྱིས་དམ་ལེགས་པར་

བཅའ་བ་དང་། མཚུག་ཏུ། དེང་དུས་བདག་ཆེ་འབྲས་བྱ་ཡོད། ཅེས་སོགས་
རང་གཞན་དགའ་བར་སྒྲིམ་པ་སོགས་དབྱ་མ་པའི་ལྷགས་ལྟར། སློབ་དཔོན་
གྱི་མདུན་ནས་སམ། ཉེན་གྱི་བྱང་དུ་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཆང་བའི་ཆོ་ག་
ཕྱག་ལེན་ལྟར་བྱས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སྒོམ་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་
སྒྲིམ་པ་སྐྱངས་ནས་མ་ཉམས་པར་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱི་པན་
ཡོན་ཡང་། མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་ལ་གལ་
ཏེ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་གང་སྟེ། །དེ་བས་ཀྱང་
ནི་ལྟག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྦྱོང་འཇུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་
ཟུར་ན་སྐད་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྐྱམས་པའི་ཉམས་ཐག་
ནམས། །བདེ་གཤེགས་ནམས་གྱི་སྲས་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །འཇིག་རྟེན་ལྟ་
མིར་བཅས་པས་ཕྱག་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཉིད་ལོག་
གས། །བག་མེད་ཟུར་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཤུགས། །རྒྱན་མི་འཆད་པ་དུ་མ་
ཞིག །ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་རབ་དུ་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་
སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོ་ག་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཆང་བའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་
མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དང་ལྷན་
པ་ཡིན་པས་གང་ཟག་དེ་ཡིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའམ། ཉམས་སུ་སྐྱང་བར་བྱ་
བ་ཡང་། སྦྱོར་སྟོན་གཙོད་དང་མ་བྱིན་ལེན་སྐྱངས་པ་སོགས་དགེ་བ་བརྒྱ་

སྐྱབ་པའམ། སྐྱེན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱུག་གམ། བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའི་ཉེས་སྒྲོད་སྒྲོམ་པ་དང་། དགེ་བའི་ཚོས་སྒྱུད་པ་དང་། སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་སྟེ་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་འབད་པའམ། ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་
 བསྐྱབ་པ་དང་། སེམས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་
 པ་སྟེ། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སོགས་ཅི་རྒྱས་གང་ཆོག་སྐྱབ་པ་
 དང་། ལྷག་པར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལུས་དང་སེམས་ལ་སྦྱག་བསྐྱེལ་
 མི་འདོད་པ་དང་། བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ལ་ནི། ང་རང་གིས་ངེ་ལྟར་
 བསམ་པ་དང་བྱང་པར་གཏན་ནས་མེད་ངེས་ཡིན་འདུག་པར་བརྟེན། རང་
 གི་ལུས་དང་སེམས་གྱི་སྦྱག་བསྐྱེལ་སྒྲོང་ཅི་རྒྱས་དང་། བདེ་བ་སྦྱབ་ཅི་རྒྱས་
 བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཐ་མ་འབྱུ་སྲིན་ཡན་ཆད་གྱི་སེམས་ཅན་མཆོག་དམན་
 བར་མ་སྦྱ་ལའང་། ལུས་སེམས་ལ་སྦྱག་བསྐྱེལ་ཅི་དང་གང་ཞིག་མཐོང་བ་
 དེ་རྣམས་སེལ་བའི་གྲོགས་ཅི་རྒྱས་གང་རྒྱས་བྱ་བ་དང་། འཕྲལ་ཡུན་གང་
 ཞིག་ཡིན་རུང་། ལུས་སེམས་ལ་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་དགེ་བ་ལ་
 སྦྱར་ཞིང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཅི་རྒྱས་གང་རྒྱས་སྦྱ་བསྐྱབས་ཅིང་དགེ་བའི་
 རྩ་བ་བསྟོ་བར་བྱ་བ་སོགས་ཀྱིས། བདག་དང་གཞན་མཉམ་པའི་བྱང་ཚུབ་
 གྱི་སེམས་ཉམས་སུ་ལེན་ནས་སྒྲོམ་པ་དང་། ཡང་བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་བདག་
 རང་གི་ལུས་སེམས་ལ་ད་ལྟར་དངོས་སུ་ཡོད་པའི་བདེ་དགའ་དང་། དེའི་
 རྒྱ་སྒོ་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་གང་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཕངས་སེམས་གཏན་ནས་

མེད་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡར་གཏོང་སྟེ་སྦྱིན་པའི་དམིགས་པ་བྱ་བ་
དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ད་ལྟར་དངོས་སུ་ཡོད་པའི་
སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིད་མི་བདེ་དང་། དེའི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་སོགས་ལས་ངན་པ་རྗེ་སྟོང་
ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོག་ཏུ་རྒྱུར་ལེན་པའི་དམིགས་
པ་སྟེ། བདེ་སྤྱག་དང་དགེ་སྤྱིག་གཏོང་ལེན་གྱི་སྒོ་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱ་བ་
དང་། སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་རང་བདེ་གཞན་ལ་སྦྱིན་པ་དང་།

གཞན་སྤྱག་རང་ལ་ལེན་པ་ནི། རང་གི་རྒྱ་ཚོད་དང་བསྐྱེད་ཏེ་ཅི་
ལུས་བྱ་བ་སོགས་ཀྱིས། མདོར་ན། གནས་སྐབས་མདོན་མཐོ་ལྟ་མའི་བདེ་བ་
དང་། མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕངས་སྦྱབ་
པ་ན། དེའི་རྒྱ་གཙོ་བོ་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉམས་
སུ་ལེན་ནས་སྒོམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། སྦྱོད་འཇུག་ལས། བདག་བདེ་གཞན་
ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དག །ཡང་དག་བརྗེ་བར་མ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་
མི་འགྱུར་ཅིང་། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །དེ་ལྟར་བདག་གཞན་མཉམ་པ་དང་། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་སྒོམ་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒོམ་པའི་ཉམས་
ལེན་གཙོ་བོར་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ནི་སྦྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྤྱགས་
ཀྱི་ལམ་གང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་ཡང་། སྒྲོན་འགྲོའི་སྒོ་སྦྱོང་ཐུན་མོང་
དང་། ཐུན་མོང་མིན་པ་འདི་ཙམ་གྱིས་མི་འཇུག་མི་རུང་ཞིང་། གང་ཟག་

སྤྱི་ཡོན་རུང་། རྒྱུ་དུ་སྒོ་སྦྱང་གི་རིམ་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲིང་
པོར་ངེལ་ལུས་ན་འང་། མིང་དོན་མཚུངས་པའི་ཆོས་པ་ཅིག་དུ་འགྱུར་པར་
ངས་སོ། །

དངོས་གཞི་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དངོས་ལ་འཇུག་ཚུལ།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དངོས་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་
སྦྱོར་བ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནས་འཇུག་དགོས་པར་
བརྟེན་འདི་ཉིད་རུང་ཟད་བཤད་ན། དོན་བརྒྱུད་དེ། གང་ཟག་གང་གིས། ཡུལ་
གང་ལ། བསམ་པ་ཇི་ལྟར་བྱས། དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར། ཏུས་ཇི་ཙམ་དུ། ཚུལ་
ཇི་ལྟར་བྱས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། དེས་པན་ཡོན་ཇི་ལྟར་ཐོབ། དེའི་བསྐྱབ་
བྱ་གང་ཡིན་པའོ། །

གང་གིས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ།

དང་པོ་ནི། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་ཏེ་
ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གིས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བྱེད།

གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ།

གཉིས་པ་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཡུལ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་

དང་། དགེ་འདུན་ཏེ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལས། དང་པོ་སངས་རྒྱས་དགོན་
མཆོག་ནི། རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐྱབས་གནས་མཐར་
ཐུག་ཆོས་སྐྱ་དང་། ལོངས་སྐྱ་དང་། སྤུལ་སྐྱ་སྟེ་སྐྱ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་
ཅན། མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས། བཅེ་བའི་སྤྱགས་རྩེ། ལུས་པའི་ཕྱིན་ལས་ཏེ་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་མངའ་བའི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤུག་སྤུབ་པ་ལ་སོགས་
པ་ཕྱོགས་བརྩུར་དུས་གསུམ་དུ་བྱོན་པ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་དགོན་མཆོག་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དངོས་སུ་
གསུངས་པའི་ལུང་གི་ཆོས་སྡེ་སྟོན་གསུམ་མཐ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩ་
གཉིས་སོགས་དང་། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱགས་རྒྱུད་ན་བཞུགས་པའི་
རྟོགས་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་མཐ། འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་
ཏེ། ལུང་རྟོགས་གང་རུང་གིས་བསྐྱབ་པའི་འཕགས་པའི་སྤྱགས་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་
བྱང་བདེན་པ་འོ། །

གསུམ་པ་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ནི། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་
ཆོས་བསྐྱབ་ཅིང་ཉམས་སུ་ལེན་པར་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་
བརྩ་ལ་གནས་པ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་ཆོགས་སྦྱོར་ན་གནས་པ་ཡང་
རུང་། ཉན་རང་འཕགས་པ་དང་། ཉེན་གྱིས་པའམ། རབ་རྟུ་བྱུང་བ་གང་ཡིན་
ཁྱང་རུང་། མདོར་ན་རིག་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལྡན་ཞིང་གཙོ་བོ་བྱིར་མི་ལྡོག་
པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གོ། །

བསམ་པ་རི་ལྟ་བུས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ།

གསུམ་པ་རྒྱ་ཀུན་སྒོང་གི་བསམ་པ་ནི། སྤྱིར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་
སུ་འགོ་བའི་ཀུན་སྒོང་ལ། ཁམས་གསུམ་ལ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་
འཛིགས་ཤིང་སྒྲགས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་
ཏན་ཤིས་ནས་དེ་ལ་དད་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་
ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྤྱིང་རྒྱུ་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྐྱབས་སུ་
འགོ་བ་དང་གསུམ་ལས། འདིར་སྤྲ་མ་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་མོད་ཀྱི། གཙོ་བོ་ཕྱི་
མ་སྤྱིང་རྒྱུ་ཀུན་ནས་སྒོང་བའི་སྐྱབས་སུ་འགོ་དེ་ཉིད་དོ། །

དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ།

བཞི་པ་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་ལྟར་རང་ཉིད་གཅིག་ཕྱར་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱབས་སུ་
བྱེད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། གཞན་པ་མར་རྒྱར་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བཤོ།

དུས་རི་ཙམ་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ།

ལྔ་པ་དུས་རི་ཙམ་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སྤྱིང་པོར་མཆིས་ཀྱི་
བར། ཁྱིམ་པ་ལྟར། སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་དུས་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་བཟུང་སྟེ། བམ་

ཞིག་རང་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་དཀོན་མཆོག་གི་ངོ་བོ་
མངོན་དུ་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་སྐབས་འགོ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཚུལ་རི་ལྟ་བུས་སྐབས་སུ་འགོ་བ།

དུག་པ་སྐབས་སུ་འགོ་བ་དང་། ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་གནང་བའི་འཕགས་
པའི་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ནི། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་སྐབས་
པའི་གྲོགས་སུ་བཟུང་སྟེ་སྐབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་པན་ཡོན་རི་ལྟར་ཐོབ་པ།

བདུན་པ་དེ་ལྟར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་འགོ་བུས་པས་པན་ཡོན་
རི་ལྟར་ཐོབ་ཚུལ་ནི། ཕྱི་པ་ནང་པ་སྐབས་འགོ་འཁྱེད་ཀྱང་། །ཅེས་པ་ལྟར། དཀོན་
མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་འགོ་བུས་པ་ཅམ་གྱིས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲངས་
སུ་ཆུད་ཅིང་སངས་རྒྱས་དང་དེའི་བསྟན་པ་ལ་དད་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟ་
ཆམས་གྱིས་ཀྱང་སྤང་བར་འགྱུར་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཐོག་མར་འཇུག་
པའི་སློ་དང་། སོར་བྱང་སྤྲུལ་གྱི་སྒོམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་འགྱུར་
བ་དང་། ལོག་པར་མོས་པའི་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་བྱང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ནད་
དང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཉུང་ཞིང་ལུས་དང་སེམས་ལ་བདེ་བ་མང་བར་འགྱུར་བ་
དང་། ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་གང་ཚློམ་པ་ཐམས་ཅད་ལམ་དུ་འགོ་

ཞིང་བར་ཆད་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གོང་ནས་གོང་དུ་
འཕེལ་ཞིང་ཚོགས་གཉིས་ལྟར་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མཐར་ཐུག་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཞིང་། དགེ་
འདུན་གྱི་འཁོར་གངས་མེད་པར་འདུ་བ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་
བྱབ་པར་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །

དེའི་བསྐྱབ་བྱ་གང་ཡིན་པ།

བརྒྱུད་པ་གང་ཟག་སུ་ཞིག་ཡིན་རུང་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་
སོང་བ་ན་དེ་ཉིད་སྐྱབས་འགོའི་སྒྲིམ་པ་ཅན་ཡིན་པས། དེ་ཡིས་བསྐྱབ་པར་
བྱ་བ་ནི། སྐྱབས་གསུམ་བདུན་བརྒྱུ་པ་ལས། གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་
སོང་ན། །དེ་ནི་ཡང་དག་དགེ་བསྟེན་ཏེ། །ནམ་དུའང་ལྟ་ནི་གཞན་དག་
ལ། སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་དགོན་
མཚོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་ཁས་སྤངས་པས། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་དབང་
ཐུག་དང་། བྱ་འཕྲུག་དང་། ཚངས་པ་སོགས་ལ། དུས་ནམ་ཡང་སྐྱབས་སུ་
འགོ་མི་རུང་བ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་ལ་སྐྱབས་ཚོལ་ན། །འཆོ་ཞིང་གཞོད་པའི་
སེམས་དང་བྲལ། །ཞེས་པ་ལྟར། ཚོས་དགོན་མཚོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་
ཁས་སྤངས་པས། གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཞོད་སེམས་ཀྱིས་འཆོ་
བ་དང་། གྲོག་གཙོད་པ་སོགས་བྱ་མི་རུང་བ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་ནི་སྐྱབས་

སོང་ན། ལུ་སྟེགས་ཅན་ལ་ཕྱག་མི་བྱ། ཞེས་པ་ལྟར། དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་ཁས་སྒྲངས་པས། ཕྱི་པ་ལུ་སྟེགས་ཅན་དང་། དེའི་ལྷ་བ་དང་ལྷན་པ་ནམས་ལ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་དང་། གུས་འདུད་སོགས་བྱ་མི་རུང་བ་དང་། ཆོང་ཁེ་སྦྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གཞན་ལ་བཙོང་བར་མི་བྱ་བ་དང་། གཏའ་མར་མི་འཛོག་པ་དང་། འགོམ་ཡབ་མི་བྱ་བ་དང་། དགེ་འདུན་སྦྱི་དང་དེའི་གྲས། དགེ་ཚུལ་སྟོང་ལ་མ་གུས་པའི་རིགས་མི་བྱ་བ་དང་། གུབ་མཐའི་ཕྱོགས་རིས་དང་སྦྱོན་གྱིས་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་དང་། རང་དང་འདྲ་མཉམ་བྱ་བ་སོགས་སྟོང་དགོས་པ་སྟེ་དེ་དག་ནི་དགག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་རང་ལ་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱིད་སྦྱག་ལེགས་ཉེས་གང་བྱུང་ཡང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡིད་ཆེས་སྒོ་གཏད་གྱིས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། སྤྲ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཏེ། དེ་ལས་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་ཅིང་སེམས་པ་དང་། བསྐྱབ་ཅིང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། གཞན་ལ་ཅི་རུས་སུ་སྤེལ་བ་སོགས་བྱ་བ་དང་། སྐྱེ་གསུངས་ཀྱི་རྟེན་དང་སྒྲུ་ཆའི་ཆག་དུམ་ཙམ་དང་། ཆོས་དཔེའི་ཆ་ཤས། དགེ་འདུན་གྱི་ན་བཟའི་ཆལ་བྱ་ཙམ་ཚུན་ཆད་ལའང་གུས་བཀྱར་དང་། སྤྱང་སྦྱོབ་བྱ་ཞིང་། རང་ཆོད་དང་བསྐྱར་ཏེ་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་སོགས་དགོན་མཆོག་གི་རྟེན་བཞེངས་པ་དང་། དེ་ལ་བཀྱར་སྟེ་བྱ་བ་དང་། ཟས་གོས་ཀྱི་ཕུད་ནས་ཅི་ལྟར་རུས་པ་ལྟར་མཆོད་པར་བྱ་བ་ནམས་སོ།

སྐབས་འགོའི་དམིགས་པ་གསལ་འདེབས་ཚུལ།

འདིར་སྐབས་འགོ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་དམིགས་པ་གསལ་འདེབས་ཐུན་མོང་
ཙམ་དུ་བྱ་བ་ནི། རང་ཉིད་གང་དུ་གནས་པའི་ས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིན་
པོ་ཆེ་བེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་གསེར་ཁུན་མས་མངོས་རིས་བྲིས་པ་སོགས་
རྣམ་པར་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་རང་གི་གཡས་སུ་ས། གཡོན་
དུ་ས། མདུན་དུ་དག་འདྲེ། རྒྱབ་དུ་གཉེན་ཉེ། མཐའ་བསྐྱོར་ཀུན་དུ་རིགས་བྱག་
བར་དོ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཁོམ་ཆོགས་པ་བཞིན་དུ་ཕྱས་
མོ་གཙུག་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་འཁོད་པའི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར། རིན་པོ་ཆེའི་སང་
གའི་ཁྲི་ཡི་ཁར། པར་དང་ལྷ་བའི་གདན་གྱི་སྤེང་དུ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་
བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱགས་
པའི་སངས་རྒྱས་དཔལ་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་མདོག་གསེར་བཅོ་
མའི་མདོག་ཅན། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་གཡས་ས་གཞོན་དང་། གཡོན་
མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད་ཅིང་། ཞབས་དྲོ་རྩེའི་སྦྱིལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་
ཏེ། ན་བཟའ་དུར་སྤྲིག་གི་ཆོས་གོས་རྣམ་པ་གསུམ་གསོལ་ཞིང་། མཚན་དང་
དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་སྐྱེ་ལས་འོད་དང་འོད་ཟེར་གྱི་ཆོགས་བསམ་གྱིས་
མི་བྱབ་པར་འཕྲོ་ཞིང་འདུ་བའི་འཁོར་དུ། རྒྱགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་
སེམས་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ། ཆོས་སྤང་ཞོར་ལྟའི་ཆོགས་གངས་མེད་དཔག་དུ་

མེད་པས་བསྐྱོར་ཏེ་མཁའ་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་བྱབ་ཅིང་། ཞལ་འཇུག་བག་
དང་བཅས། མཁྱེན་པ་དང་བཅེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོན་གྱིས་གཟིགས་བཞིན་
ཡོད་པར་མངོན་སུམ་ལྟ་བུར་མོས་ལ། འོད་ཟེར་སྣོ་བསྐྱེད་དམིགས་པ་ཡང་
ཡང་དང་འབྲེལ་ནས་སྐྱབས་འགོ་བརྒྱ་སྟོང་སོགས་གངས་ཅི་རུས་སུ་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ངག་རྟུ་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་བཞིན་པར་ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་འཆལ་
ན། རང་གཞན་གྱི་ལུས་འདི་ཉིད་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་ཀྱི་རྩལ་གྱི་གངས་
དང་མཉམ་པར་སློས་སྤུལ་ཞིང་མོས་ཏེ། སྐྱབས་ལུལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དད་གུས་དྲག་པོའི་སྒོ་ནས། ལུས་དང་པོར་བསྐྱངས་བཞིན་
ལག་པ་གཉིས་སྟོང་ཁར་ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་དབུས་སུ། དགོས་འདོད་འབྱུང་
བའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་དང་བཅས་པ་རེ་ཡོད་པར་བསམ་
ནས། ཕྱག་རྒྱ་དེ་ཉིད་རང་གི་དབུལ་བ་དང་། མགིན་པ། སྟོང་ཁ་གསུམ་ལ་
གཏུག་སྟེ། རིམ་བཞིན་སྐྱབས་ལུལ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱུ་དང་། གསུང་དང་། ཐུགས་ལ་
ཕྱག་འཆལ་བ་ན། སྐྱབས་ལུལ་རྣམས་ཐུགས་དགེས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ། སྐྱའི་
གནས་ཐམས་ཅད་ནས་འོད་ཟེར་དང་བདུད་རྩི་སྣོ་སྟེ། རང་གཞན་གྱི་དབུལ་
མགིན་སྟོང་ཁའི་སྒོ་གསུམ་ལ་ཐིམས་པས། སྦྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་
ཞུགས། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དག་པར་བྱས་སོང་
སྟེ་འུ་མོས་པ་དང་། མཐར་དབུལ་བ་དང་། ལག་པ་གཉིས། ཐུས་མོ་གཉིས་
ཏེ་ཡན་ལག་ལྔ་ཆར་པམས་ནས་ས་ལ་གཏུག་པ་ན། སྐྱབས་ལུལ་གྱི་སྦྱུ་གསུང་

ཐུགས་ཡིན་ཏན་མིན་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆལ་བས། བདག་གཞན་གྱི་
ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ལྔ་དག ལམ་ལྔ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས། འགྲོ་བ་ལྔའི་སྤྱི་བ་
པ་སྦྱང་། ལུང་པོ་ལྔ་གནས་ཀྱིས། རིགས་ལྔའི་ཞིང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
འཆང་རྒྱ་བའི་སྐལ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་སུ་མོས་ཏེ་ཕྱག་རེ་འཆལ་ན་
ཡང་། འདི་ནས་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་བར་ལུས་ཀྱི་འོག་དུ་ལོན་
པའི་ས་ཡི་རྩལ་གྱི་གྲངས་མཉམ་གྱི་འཁོར་ལོས་སྦྱར་རྒྱལ་གྱི་བསོད་ནམས་
དང་མཉམ་པའི་བསོད་ནམས་ཐོབ་པ་འགྱུར་བ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཐུན་མེན་གྱི། ལམ་གྱི་སྟོན་འགྲོ་སྟོ་སྦྱང་དང་། གཞི་རྟེན་
སྦྱབས་འགྲོའི་རྣམ་གཞག་བཅས། རྒྱས་བསྐྱུས་འཆོམ་པའི་ཡིག་རྒྱུང་འདི། རྒྱ་
ཆའི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི། གོ་སྐབས་དབེན་ཞིང་དོན་གཉེར་ཅན། འགའ་
དང་འགའ་ཡི་ངོར་བྱས་ཏེ། དམ་པའི་གསུང་ལས་བརྟུས་ཤིང་བྲིས། དེ་ཡི་
དགེ་བ་ཉིན་བྱེད་ཀྱིས། དོན་གཉེར་ལམ་ཕྱོགས་གསལ་བ་དང་། རྒྱལ་བསྐྱེད་
པསྟོ་བཞད་དང་བཅས། འགྲོ་ཀུན་པན་བདེའི་དཔལ་དུ་ཤོག །

ཅེས་པ་འདི་འང་ཆོས་སྒྲ་བའི་བཙུན་གཟུགས་རྒན་བུ་མངོ་སྤྱི་བ་པ་ངག་དབང་
ཀུན་དགའ་དབང་ཕྱག་གིས། གྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ རོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༩༧ རབ་བྱུང་ ༡༧ རྩུགས་ལྷག་
ཟླ་ ༡༠ པའི་ཆོས་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་ཉི་མ་ཅལ་ཁོངས་སྤྱིར་རྫོང་སར་བཤད་གྲར་
བྲིས་པ་འདིས་ཀྱང་བསྐྱར་བ་རྒྱས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག །།། དགེ་ལོ། །

ཚེ་སར་མཁན་ཆེན་ཀུན་དགའ་དབང་ཕྱག་གི་གསུང་འབྱུང་།

འཕགས་ལྷ་ལ་ཚེ་སར་བཤད་བྱ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ཁྲིམ་།

ཀུན་དབང་གསུང་འབྱུང་ལྷ་སྒྲིག་ཁང་།

ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ཁྲིམ་རྩིས་ཀྱི་ཁང་།

ཕྱི་ལོ་ 2015 ལོར།

དཔར་གཞི་དང་པོ་བསྐྱེད་སྤྲོད་།

ཕྱི་ལོ་ 2016 ལོར།

དཔར་ཐེངས་དང་པོ་བཏབ་།

དེབ་ཆད།

14.3cm / 20.6cm

ཡིག་གཞུག་སྤྲོད་།

Monlam Unicode 3.1